

סֵפֶר
אֲשֶׁר בִּנְחַל
חֵלֶק עַה

וְהוּא קֶבֶץ מִכְתָּבִים וּשְׁאֵלוֹת וּתְשׁוּבוֹת אֲשֶׁר בִּנְחַל
הַנּוֹבֵעַ מְקוֹר הַחֵמָה יְסֻדְתָּם, עֲנִינִים נוֹרְאִים
וּנְפִלְאִים, יַעֲזוֹת יְקָרוֹת, הַתְּחִזְקוֹת וְהַתְּעוֹרְרוֹת
לְהִתְקָרֵב אֶל הַשֵּׁם יִתְפָּרֵךְ בְּכָל דְּרָגָה וְדְרָגָה מִכָּל
מְקוֹם שֶׁהוּא, יִהְיֶה מִי שִׁיְהֶיָּה.



בְּנוֵי וּמִיֻּסָד עַל־פִּי דְבָרֵי
רַבְּנֵי הַקְּדוֹשׁ וְהַנּוֹרְאָ, אֹר הַגְּנוּז וְהַצִּפּוֹן
בּוֹצִינָא קְדִישָׁא עֲלָאָה, אֲדוֹנָנוּ, מוֹרְנוּ וְרַבְּנֵי
רַבֵּי נַחֲמָן מִבְּרֶסְלָב, זְכוֹתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ
וְעַל־פִּי דְבָרֵי תַלְמִידוֹ, מוֹרְנוּ הַגָּאוֹן
הַקְּדוֹשׁ, אֹר נְפִלְאָ, אֲשֶׁר כָּל רִז לֹא אָנִים לִיָּה
רַבֵּי נֵתָן מִבְּרֶסְלָב, זְכוֹתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ
וּמְשַׁלֵּב בְּפִסּוּקֵי תוֹרָה, נְבִיאִים, כְּתוּבִים וּמֵאַמְרֵי
חֻכְמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים מְגַמְרָא וּמְדַרְשִׁים וְזֶהר הַקְּדוֹשׁ



הוֹבָא לְדָפוּס עַל־יְדֵי
חֲסִידֵי בְּרֶסְלָב
עִיָּה"ק יְרוּשָׁלַיִם תּוֹכֵב"א

הכתובת להשיג את הספר הזה
ועוד ספרים של אדמו"ר מוהר"ן מברסלב זי"ע
וספרי מוהר"אש הצדיק מיבנאל
עיר ברסלב בגליל

* * *

הוצא לאור על ידי
ניצני הקודש הוצאה לאור
יבנאל ת.ד. 599
טלפקס: 151-774-419-808
דואר אלקטרוני: nizaniakodes@gmail.com

* * *

להזמנות ספר זה וספרים נוספים
עם אפשרות משלוחים עד בית הלקוח
תוך 48 שעות
"ניצני הקודש הוצאה לאור" - חנות

054-2287882

בני ברק - 052-7138892

הרצליה - 052-2491719



פְּתַח דְבָר

הַגְּהָה חֲלָקֵי שְׂאֵלוֹת וּתְשׁוּבוֹת "אֲשֶׁר בַּנַּחַל", נִדְפְּסוּ כְּכַר כְּמָה פְּעָמִים בְּכַמָּה מִהֲדוּרוֹת, וְנִתְפָּשְׁטוּ מְאֹד בְּעוֹלָם, עַד שֵׁשׁ בְּנֵי-אָדָם שְׂמַחִיִּים וּמְחֻזְקִים עֲצָמָם עִם סְפָרִים אֱלוֹ, וְכָל חַיּוּתָם וְהַתְמַדְתָּם בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, הִיא רַק עַל יָדָם, וּמָה גַם שְׂאֵפְלוּ אֶת הַנְּהַגְתָּם בְּגִשְׁמִיּוֹת הֵם גַּם-כֵּן לִוְקָחִים מִסְפָּרִים אֱלוֹ, כִּי הַסְפָּרִים מְדַבְּרִים אֶל הָאָדָם כַּדְבָר אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ, וְהָאֵב אֶל בְּנוֹ, וְהָרֵב אֶל תַּלְמִידוֹ.

וְהַנְּהָה סְפָרִים אֱלֹה נִדְפְּסוּ עַד עֵתָה שְׁלֹא כְּסֹדֵר הַשָּׁנִים, רַק בְּכָל כַּרְף מְעַרְבִים מְכַתְּבִים מְכַמָּה שָׁנִים, וְכֵן חֲסֵרִים הַרְבֵּה מְכַתְּבִים מְכַמָּה שָׁנִים, לְזֹאת לְקַחְנוּ עַל עֲצָמָנוּ לְסֹדֵר אֶת כָּל חֲלָקֵי שְׂאֵלוֹת וּתְשׁוּבוֹת "אֲשֶׁר בַּנַּחַל", מִהַמְּכַתֵּב הָרֵאשׁוֹן שְׁנֵדְפֵס עַד עֵתָה, דְבָר הַמְּסַתֵּפֶם בְּיֹתֵר מְעַשְׂרִים אֶלְף מְכַתְּבִים, וְסִדְרָנוּ אֶת הַמְּכַתְּבִים עַל-פִּי סֹדֵר הַשָּׁנִים, וְכֵן הוֹסַפְנוּ מְכַתְּבִים רַבִּים שֶׁהִגִּיעוּ לְיַדֵּינוּ אַחֲר־כַּף מְכַתֵּב יָד, אֲשֶׁר טָרַם רָאוּ אֶת עֵינֵי הַדְּפוּס, וְכַמּוֹ-כֵן סִדְרָנוּ אֶת הַמְּכַתְּבִים בְּהַדְּפָסָה מְחֻדָּשָׁת עִם נִקּוּד בְּתַכְלִית הַהֲדוּר וְהִיפִי, וְהַכְּנִסְנוּ אֶת כָּל מַרְאֵי הַמְּקוֹמוֹת מִפְּסוּקֵי תַנ"ךְ וְחֻכְמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים ז"ל, כְּאֲשֶׁר עֵינֵיכֶם תִּרְאִינָה, גַּם הוֹסַפְנוּ מִפְּתַח הָעֲנִינִים עַל

כָּל מִכְתָּב וּמִכְתָּב, הַמְבִיא תְּמִצִּית הַנוֹשָׂאִים שְׁמֹדְבַר עֲלֵיהֶם
בְּמִכְתָּב.

וּלְאַחַר עֲמַל וַיִּגִּיעַה רַבָּה, אָנוּ מִדְּפִיסִים עֵתָה אֶת כְּרֶךְ עֵה,
וּמִקְוִים לְהוֹצִיא אַחֲרָיו אֶת כָּל שְׂאֵר הַכְּרָכִים כְּפִי סֵדֵר
הַשָּׁנִים, כְּרֶךְ אַחַר כְּרֶךְ, וּבְלִבְנוּ תִקְוָה, שְׂכַל מִי שְׂיִקְרָא בְּזֵה,
יִהְיֶה וַיִּחְיֶה אֶת עֲצָמוֹ מְאֹד, כִּי מִכְתָּבִים אֵלוֹ הֵם אוֹצֵר כְּלֵי
חֲמֻדָּה, הַפּוֹתְחִים דְּרֶךְ חֲדָשָׁה בְּפִרוּשִׁים נִפְלְאִים עַל פְּסוּקֵי
תַנ"ךְ וְעַל מְאֲמָרֵי חֲזו"ל הַקְּדוֹשִׁים בְּגִמְרָא וּמִדְרָשִׁים וּבְזֵהר
הַקְּדוֹשׁ וְכו', וְגִלּוּיִים חֲדָשִׁים בְּהַשְׁגוֹת אֱלֻקוֹת, מְלַבְּשִׁים
בְּכַמָּה לְבוּשִׁים מְלַבּוֹשִׁים שׁוֹנִים, עַד אֲשֶׁר אֶפְלוּ הַיְרֹוד
וְהַנְּמֹךְ בְּיוֹתֵר, יוֹכֵל גַּם-כֵּן לְהַמְשִׁיךְ עַל עֲצָמוֹ הַשְׁגוֹת
אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ בְּאִפְן נִפְלֵא וְנִעְלָה מְאֹד, מִשְׂכָּל עֲלִיוֹן לְשִׂכָּל
תַּחְתּוֹן, מֵעִילָא לְעֵלּוּל, כְּאֲשֶׁר יוֹדֵה מִי שְׂרָגִיל בְּהֵם.

וְכָל הַמִּכְתָּבִים הֵם עֲצוֹת נוֹרְאוֹת וְנִפְלְאוֹת בְּעִבּוֹדַת הַשֵּׁם
יִתְבָּרֵךְ, אֵיךְ לְהַחֲזִיק מֵעַמֵּד עַל כָּל מַה שְׁעוֹבֵר עָלָיו
בְּרוּחָנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת, בְּפִרְטֵי פִרְטִיּוֹת, וְנוֹתְנִים עֲצוֹת נִפְלְאוֹת
אֵיךְ לְהִתְמוֹדֵד עִם כָּל בְּעִיּוֹת הַחַיִּים שְׁעוֹבֵרוֹת עַל כָּל אֶחָד
וְאֶחָד בְּזֵה הָעוֹלָם מִקְטָן וְעַד גְּדוֹל.

אֲשֶׁרֵי מִי שְׂיִתְמִיד בְּהֵם, וְאֵז יִמְשִׁיךְ עַל עֲצָמוֹ עֲרֻבוֹת,
נְעִימוֹת, יְדִידוֹת, זִיו וְחַיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, וַיִּזְכֶּה
לְאֲשֶׁר אֲמַתִּי וְנִצְחִי לְאוֹר בְּאוֹר הַחַיִּים, חִ'בְּלִים נִפְלוּ לָנוּ
בְּנְעִימִים, אוֹר הַגְּנוּז וְהַצָּפוֹן שְׁעָלָיו נֶאֱמַר עִין ל'א ר'אֲתָה
אֲלִקִּים ז'וֹלְתִיךְ י'עֲשֶׂה, וַיִּזְכֶּה לְגֵאֲלָה שְׁל'מ'ה', אָמֵן וְאָמֵן!

הַמוֹצִיאִים לְאוֹר

הַקְדָּמָה

מבוא בלקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ס"א: על-ידי אמונת חכמים יכולין להוציא משפטינו לאור.

הינו מכל הלמודים שאדם לומד, צריך שיקבל ויוציא מהם משפטי אמת, שלא יהיה משפט מעקל, שיקבל וילמד מכל הלמודים שלומד משפטי הנהגות, שידע איה להתנהג – הן לעצמו והן לאחרים, שמתנהגים לפי דעתו כל אחד ואחד כפי בחינתו, וכפי הממשלה והרפנות שיש לו, הן לרב או למעט, וכל זה זוכים על-ידי אמונת חכמים וכו'.

והנה עקר שלמות אמונת חכמים הוא, בשיזכה לסלק את דעת עצמו לגמרי, וידע ויבין באמת באיזה מעמד ומצב אני נמצא, ועל-כן עלי לסלק את דעתי לגמרי, וכל מה שאומר לי החכם הרב האמת, אני צריך לקבל עלי כל אשר יאמר שהוא זה – דבר קטן ודבר גדול, ולבלי לנטות, חס ושלום, מדבריו ימין ושמאל, וכמו שאמרו חכמינו, זכרונם לברכה (ספרי, שופטים יא): אפלו אומר לה על ימין שהוא שמאל וכו'; ולהשליך מאתו כל החכמות, ולסלק דעתו באלו אין לו שום שכל בלעדי אשר יקבל מהצדיק והרב שבדור. וכל זמן שנשארו אצלו שכל עצמו, הוא אינו בשלמות ואינו מקשר ומקרב לצדיק, אבל בשזוכה לבטל את עצמו לגמרי אל

הצדיק והרב האמת, אז יכול לקבל ממנו עצות על כל דבר, הן לו והן לאחרים – החפצים לשמע בקולו (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן קכג), וגם יזכה לצאת משגעונו ומשטיותיו, שנדבקו בו על-ידי עוונותיו (עין שיחות-הר"ן, סימן סז), כי הצדיק הוא מלא עצות וחדושים נוראים ונפלאים מגדול ועד קטן, דרי מעלה ודרי מטה, ועל-כן עלינו רק להעתיק דברי הצדיק בפשוטם ולהלבישם בכלים מכלים שונים לכל השואלים אותנו דבר השם, ולבלי לומר ולהמציא סברות פרסיות וכו', כי כל אלו החולקים על הצדיק, למודם הוא ממותרות, אשר משם יוצא משפט מעקל, ולא די שאינם יכולים אפלו להנהיג את עצמן, מפל שכן שאינם יכולים להנהיג את אחרים וכו'.

ועל-כן העקר לשוב על פגם אמונת חכמים, וכשאחד שואל איזה דבר או איזו עצה בעבודת השם, העקר להשיב דברי הצדיק האמת, ועל-ידי שזה מקשה ושואל, וזה משיב ומתרחץ את השאלה, על-ידי-זה נעשה ספר שאלות ותשובות, ועל-ידי-זה יתחדשו הרבה ספרים לגלות ולפרסם את הרב האמת, שהוא שכל הכולל כל העולמות וכל הדרגות וכו'.

ואמר רבנו ז"ל: יש כמה ספרים עכשו וגם עתידים להיות עוד כמה ספרים, וכלם צריכים לעולם, ואסור ללעג עליהם, חס ושלום (עין לקוטי-הלכות, קדושין, הלכה ג), כי רק הספרים המדברים מחקירות צריכין להרחיקם כמטחוי קשת, ולבערם מביתו בבעור חמץ ושאר ויותר ויותר וכו', וראוי לגזר שלא להדפיסם עוד, כי שורפים נשמות הקוראים בהם וכו', אבל כל הספרים ההולכים בדרכי התורה הקדושה, בדרך אבותינו, בדרך האמונה הקדושה, בודאי מצוה גדולה להדפיסם להרבות ספרים כחול הים, כי כל ספר שמדבר מעניני תורה הן בדרך פשוט, או דרוש, או רמז, או סוד, או

פְּרוּשׁ, אוּ בְּאוֹר, אוּ סִפְרֵי הַפּוֹסְקִים וּשְׂאֵלוֹת וּתְשׁוּבוֹת, אוּ סִפְרֵי מוֹסֵר וְאַגְדוֹת וְכִיּוֹצֵא בָּהֶם, כֻּלָּם נְכוּחִים לַמְּבִינ׃, וְכֻלָּם צְרִיכִים לְעוֹלָם, כֻּלָּם אֲהוּבִים, כֻּלָּם קְדוּשִׁים, כִּי כֻלָּם מְדַבְּרִים מִרְצוֹנוֹ יִתְבָּרַךְ, הַנֶּעְלָם בְּתוֹרָה וּבְמִצְוֹת, וּבְדַאי אֲסוּר לְקוּץ בְּרַבּוּי סִפְרִים, כְּמוֹ שֶׁנִּמְצְאִים קֶצֶת, אֲשֶׁר עֵינָם צָרָה כְּשֵׁרוּאִים שֶׁנִּתְחַדֵּשׁ עוֹד אֵיזָה סֵפֶר חֲדָשׁ, וְעַתָּה יוֹצֵא מִפִּיהֶם כְּאִלוֹ מִצְטַעְרִים עַל הָרֵאוּשׁוֹנִים, שֶׁכָּבֵר יֵשׁ הֶרְבֵּה סִפְרִים, וְלָמָּה לָהֶם עוֹד; וּבְאַמֶּת לֹא בִדְעַת יִדְבְּרוּ, כִּי "לְכָל זְמַן וְעַת לְכָל חִפְץ" (קִהְלֵת ג, א), כִּי מִי יִכְרִיחַ אוֹתָם לְלַמֵּד זֶה הַסֵּפֶר, וְאִם לֹא יִהְיֶה לָהֶם פְּנָאִי לְלַמֵּד זֶה הַסֵּפֶר הַחֲדָשׁ, רַק יִבְלוּ יְמֵיהֶם בְּסִפְרִים שְׂיֵשׁ מִכָּבֵר, מִי יִמְחָה בְיָדָם, וּמָה אִכְפַּת לָהֶם, שְׂיֵשׁ עוֹד סִפְרִים בְּעוֹלָם, אוּלַי יֵשׁ בְּנֵי-אָדָם שֶׁמִּסְגָּל לָהֶם זֶה הַסֵּפֶר דּוֹקָא, כְּמוֹ שְׁרוּאִים בְּחוּשׁ, שְׂיֵשׁ בְּנֵי-אָדָם שְׂיֵשׁ לָהֶם חֵיוֹת מִסֵּפֶר זֶה, וְיֵשׁ בְּנֵי-אָדָם שֶׁמְחִיָּה אוֹתָם סֵפֶר אַחֵר, וְגַם בְּאָדָם אֶחָד בְּעֶצְמוֹ יֵשׁ שְׁנוּיִים בֵּין הַזְּמַן, לְפַעֲמִים מִתְעוֹרֵר לְהִשָּׁם יִתְבָּרַךְ עַל-יַדֵּי דָבָר זֶה שֶׁבְּסֵפֶר זֶה, וְלַפְעָמִים אֵינּוּ יָכוֹל לְהִתְעוֹרֵר כִּי אִם עַל-יַדֵּי דְבָרֵי תוֹרָה וּמוֹסֵר שֶׁבְּסֵפֶר אַחֵר, וְגַם מִי שֶׁנִּפְשׁוֹ חֲשָׁקָה בְּתוֹרָה, וּמִבְּלָה יָמָיו עָלֶיהָ כְּרָאוּי כִּי לְכָף נוֹצֵר, יֵשׁ פְּנָאִי בִימֵי הָאָדָם אֲשֶׁר הוּא חַי עַל פְּנֵי הָאֲדָמָה לְעֵין וְלִהְבִּיט בְּסִפְרִים הֶרְבֵּה מְאֹד, כְּמוֹ שֶׁרָאִינוּ כְּמָה גְדוּלִים, שֶׁהָיוּ בְּקִיאִים בְּכִמָּה סִפְרִים הֶרְבֵּה מְאֹד, וְלָמָּה לֹא נִלְמַד קַל וְחִמֵּר מִהַגּוֹיִם, שֶׁלֹּא קָבְלוּ אֶת הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, וְכָל עֲנִינֵי חֻכְמָתָם בְּעִסְקֵי הָעוֹלָם הַזֶּה, שֶׁהוּא הֶבֶל וְרִיק, צַל עוֹבֵר, וְאַף-עַל-פִּי-כֵן יֵשׁ לָהֶם הֶרְבֵּה סִפְרִים בְּאַרְיִכוֹת גְּדוּלָּה מְאֹד, וּבְכָל מְדִינָה וּמְדִינָה נִתְחַדְּשִׁים אֲצֵלָם סִפְרֵיהֶם הֶרְבֵּה מְאֹד בְּכָל שָׁנָה וְכִמְעַט בְּכָל יוֹם, וְאֵינָם קְצִים בְּרַבּוּי סִפְרֵיהֶם, וּמִדּוּעַ נִבְגָּד אֲנַחְנוּ, חַס וְשָׁלוֹם, לְהִקְפִיד, חַס וְשָׁלוֹם, עַל רַבּוּי הַסִּפְרִים שֶׁל הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, אֲשֶׁר הִיא חַיִּינוּ וְאַרְךָ יְמֵינוּ בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא, לְעוֹלָם שֶׁכָּלוּ אַרְךָ וְטוֹב לְעוֹלָמֵי עַד וּלְנִצְח

נצחיים?! והלא כִּמָּה תחבולות עושים וכמה ספרים לאֲלָפִים ולרַבּוֹת מְחַבְּרִים בְּשָׁבִיל עֶסְקֵי הָעוֹלָם הַזֶּה, קל וְחֹמֶר בֶּן בָּנוּ שֶׁל קל וְחֹמֶר כִּמָּה אֲלָפֵי אֲלָפִים וְרַב רַבִּי רַבּוֹת רַבּוֹת וְכוּ', ספרים עד אין קץ, אָנוּ צְרִיכִים לְחַבֵּר וּלְהַדְפִּיס בְּשָׁבִיל הַתְּכַלִּית הָאֲחֵרוֹנָה לְעוֹלָם הַבָּא, כִּי אָנוּ צְרִיכִים לְהַכִּיֵּן לְעֲצֻמְנוּ צִידָה לְדַרְכֵנוּ הִרְחֹקָה מְאֹד מְאֹד, וּכְבָר נִלְכְּדוּ רַבִּים מְאֹד מְאֹד בְּתַאֲוֹת הָעוֹלָם הַזֶּה וּבִהְבִּלְיוֹ וּבְטַעֲיוֹתָיו וְכוּ', וכמה ספרים ותחבולות אין מספר אָנוּ צְרִיכִים לְחַדֵּשׁ בְּכָל יוֹם, כְּדֵי לְמַצֵּא עֶצָה וְתַחבּוּלָה לְהַצִּיל אֶת נַפְשׁוֹתֵינוּ וְנַפְשׁ בְּנֵינוּ וּבְנוֹתֵינוּ וְהַתְּלוּיִים בָּנוּ לְהַצִּיל כָּלֵם מִנֵּי שַׁחַת, וּלְהַחֲיוֹתָם עַל פְּנֵי הָאֲדָמָה בְּחַיִּים נְצַחִיִּים, לְקַרְבָּם אֶל הַתּוֹרָה וְאֶל הָעֲבוּדָה, וְגַם כִּי הָעוֹלָם אוֹמְרִים בְּשֵׁם הַבַּעַל-שֵׁם-טוֹב הַקְּדוֹשׁ, כִּי תוֹרַת ה' תְּמִימָה, כִּי לֹא נִגְעוּ בָּהּ עַדִּין.

נמצא, שְׁכָל הַסְּפָרִים הַקְּדוֹשִׁים וְהַנּוֹרָאִים שֶׁכָּבַר נִמְצְאִים בְּעוֹלָם, עַדִּין לֹא נִגְעוּ בְּעֶצֶם הַתּוֹרָה, וְעַתָּה רְאֵה וְהִבֵּן כִּמָּה סְפָרִים צְרִיכִים עוֹד, עַד שֶׁנִּתְחִיל לַגַּע בַּתּוֹרָה, מִכָּל שָׁבִין וְכָל שָׁבִין לְבוֹא לְחַדְרֶיהָ וּלְיַרְד לְעַמְקָהּ, עַל-כֵּן כָּל הַסְּפָרִים הַקְּדוֹשִׁים שֶׁחָבְרוּ עַד הַנָּה, עַדִּין אֵינָם חֹלְקִים אֶחָד מֵאַלְף מַעֲמָק רַבּוּי הַסְּפָרִים שֶׁיִּתְגַּלּוּ עוֹד, בְּעַת שֶׁיִּתְגַּלּוּ סִתְרֵי וְרִזֵּי הַתּוֹרָה הָאֲמִתִּיִּים, עַל-כֵּן צְרִיכִים לְהַזְהִיר לֹא לְלַעַג וּלְבַזּוֹת שׁוֹם סֵפֶר הַהוֹלֵךְ עַל-פִּי דֶרֶךְ הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה, עַל-פִּי הַגְּמָרָא וְהַמְדַרְשִׁים וְסִפְרֵי הַזְּהִיר הַקְּדוֹשׁ וְהָאֲרִיז"ל, כִּי כָלֵם צְרִיכִים לְעוֹלָם, וְגַם כִּי יֵשׁ כִּמָּה וְכִמָּה מְדִינּוֹת וְעִירוֹת שֶׁל יִשְׂרָאֵל, וּבְמִקּוֹמוֹת אֵלּוּ מִתְפַּשְׁטִים אֵלּוּ הַסְּפָרִים וְהֵם מְחִיִּין אֶת עֲצֻמָּן בָּהֶם, וּבְמִקּוֹמוֹת אַחֵרִים מְחִיִּין אֶת עֲצֻמָּן בְּסְפָרִים אַחֵרִים דִּיקָא וְכוּ'.

והנה תמצית הספר הזה היא מכתבים, אשר נכתבו למקורבים חדשים, אשר, תהלה לאל, באים ומתקרבים אל האור הגנוז והנעלם, אורו של רבנו ז"ל, ומריצים מכתביהם להורותם הדרך, לראות אור ולצאת מהחשך והרע שנלכדו בו וכו' וכו', והמכתבים האלו נכתבו תשובות על מכתביהם.

ובאמת לא נתחדש בו שום דבר, כִּאֲשֶׁר יִרְאֶה הַרוֹאֶה, רק נלקט מכל ספרי רבנו ז"ל בכלים מכלים שונים, וכדרך הרופא אשר מערב כמה סמים יחד (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן נו), כי כל הרפואות הן הרפבות, דהינו שלוקחים סם פלוני ועשב פלוני במדה ובמשקל כף וכו', וכן עשב אחר, שמשקלו כף וכו', וכן שוקלים מפמה מינים, וכל עשב ועשב יש לו כח אחר, ומערבין אלו המינים ביחד, ועושין מהם ההרפבה, וזאת ההרפבה יש לה כח לרפא החולאת, פי עקר הרפואה הוא על-ידי הרפבה דיקא, שנעשה לה כח אחר חדש, על-ידי הכח שקבלה מכל אלו העשבים שנתערבו, ובזה הכח החדש של ההרפבה דוקא מרפאין כל מיני חולאות וכו', עין שם; ודבר זה יכול כל אחד מאנשי שלומנו ומחייב לעשותו — לגלות ולפרסם את הצדיק האמת בעולם, ולהציל נפשות מרדת שחת, ובפרט אם בא אחד ושואל אותו, מטל עליו חיוב לענות לו, כי הרבה דורות תלויים בנפש זו, ואם תרחקהו בענוה של שקר, אתה הורג אותו וכל התלויים בו וכו', וזהו החסד הגדול ביותר בעולם, ואין עוד חסד גדול מזה — כשזוכין להכניס את הדעת האמת בחבריו, ובפרט בעתים הללו אשר החשך והאפלה נתפשטו בעולם, ונתקיים בעוונותינו הרבים (איכה ד, א): "תשתפכנה אבני קדש בראש כל חוצות", דהינו ישראל קדושים מתגלגלים, רחמנא לצלן.

בראש כל חוצות, ובפרטיות נערי ישראל, אשר עוברים עליהם בעתים הללו נסיונות כאלו, אשר לא שערום אבותינו ואבות אבותינו בלי שום גזמא כלל, ממש כמו בדור המבול, רחמנא לצלן, ואין מי שירחם עליהם כלל, כי נתפשטו ספרי מינות ונאוף לאלפים ולרבבות, אשר רבים נתפסו בזה ביודעים ובלא יודעים, רחמנא לצלן, וחברא חברי אית ליה, וחברא דחברי חברי אית ליה, ואחד מכשיל את חברו, ושום ראש ישיבה ומשגיח אינו יודע מזה כלל (או עושה את עצמו כאינו יודע), ועל-ידי-זה נשקעים יותר ויותר, השם יתברך ירחם; על-כן ההכרח להרחיב את הדבור בכמה מיני דבורים, כאשר אמר רבנו ז"ל, למוהר"ן ז"ל: כשיגיע בכתיבתו לענין "אמונה" או "צדיק", ירחיב את העט, פי אי אפשר להנצל ולצאת מהחשא, פי אם על-ידי התקרבות אל הצדיק האמת, אשר מגלה אמונתו יתברך, אמתתו יתברך ורחמנותו יתברך, פי הוא הרופא האמתי, הרופא הממחה מאד מאד (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א, סימן ל), והוא ואנשיו יכולים לירד אל כל מיני צנורות של הסטרא אחרא להכניעה, לשברה ולבטלה, ולהרים את הנפשות שנשקעו שם (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א, סימן ח).

על-כן אשרי הזוכה להתקרב אל הצדיק האמת מיחידי הדורות, שהוא גמר כל התקונים וכו', שהוא תקות כל בית ישראל, ותקות כל הדורות ותקות כל העולמות וכו', נחל הנובע בו מקור החכמה הקדומה היוצאת משלש ראשונות דעתיק וכו', גאלתן של ישראל וכו', ואל אנשיו היקרים שבכל דור, שהם צדיקי האמת שבדור, פי כל אחד מאנשיו הוא איבר לצדיק, ובהתחברותם יחד, שם כל הצדיק וכו'.

ואז יזכה לתקון אמתו ונצחיו, ויזכה להתגלות האור הגנוז, אשר עין לא ראתה אלקים זולתך יעשה ויזכה לגאולה שלמה, אמן בן יהי רצון!

ספר אשר בנחל פרך עה

ט"ז קנג.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר דברים, שבת חזון, ראש-חודש מנחם-אב
ה'תש"ן.

שלום וברכה אל ... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

כבר כתבתי לך, שהאדם צריך להסתפל בכל יום על תכליתו
הנצחית, ויחשב על יום המות ועל שעת הקבורה, ועל אחר-כך
פשכר שוכב בקבר וכו', וכשאדם חושב במחשבתו מחשבות
כאלו, לדעתי, כבר לא יעלה על לבו ועל דעתו איזה כבוד וכו', או
איזו תאנה של ממון וכו'. ומספרים, שפעם בשמחת תורה היו
הבחורים שמחים מאד, והגביהו על כתפיהם את רבם רבי יצחק
בלאזער ז"ל, שהיה מגדולי בעלי מוסר (תלמידו של רבי ישראל
סלאנטער ז"ל), וזה היה נגד רצונו. והיה לו מזה צער גדול —
למה נותנים לו כבוד כזה, ורוקדים עמו נגד רצונו על הכתפיהם.
ושמע תלמיד אחד איך שממלמל לעצמו בשקט: "טראגט די נבלה,
טראגט די נבלה" (סחבו את הנבלה, סחבו את הנבלה), פי רצה
להוציא ממנו את התאנה של כבוד וישות, ולכן השפיל את עצמו.
ושמעתי פעם מפי צדיק אחד, שנתנו לו המון-עם כבוד גדול, והיה

ממלמל לעצמו: "אוי, אוי, תשמרו מאד שלא יפל הנפטר..." כי היתה אז דחיקות רבה מרב אנשים שדחקו עצמם לתן לו שלום, ודמה לעצמו, שמוליכים את גופו לקבורה, וזו הלונה שלו, ולכן שר לעצמו: "תשמרו על הנפטר שלא להפילו", ואחר-כך שמעתי אחד מתלמידיו, ששאלו: "רבי, מה אתם חושבים עכשו, כשיש צפיפות כל-כך גדולה?" כי היו כמה אלפי אנשים, והיתה דחיקות גדולה וכו', וענה ואמר לו בשקט: "אני מציר לעצמי, שזו הלונה שלי, וכל הדחיקות שדוחקים זה את זה לגע בארון" וכו', כל-כך השפילו עצמם צדיקים, עד שיום המיתה לפני עיניהם תמיד. וכן שמע הרב הקדוש מספינקא זי"ע בעל "חקל יצחק", איך שאביו הרב הקדוש בעל ה"אמרי יוסף" זי"ע, בטרום התחיל את הזמירות בסעדה שלישית, והיה שם קהל גדול, אמר לעצמו בזו הלשון: "איך ליג שוין מיט די פוס צי דער טיר, און די שטוב איז פוהל מיט לעכט, און דער עולם איז צוזאם גקומען צו יציאת נשמה" [אני שוכב כבר עם רגלי אל הדלת, והחדר מלא גרות, ונתקבצו בני-אדם אל יציאת נשמה], כל-כך השפיל את עצמו. וכן שמעתי לומר, שהרב הקדוש הרש"ב מליובאוויטש זי"ע אמר: "אם מנהיג ישראל (רבי) אינו מציר בדעתו בעת שהולך לומר תורה, שהנה עומדים נערים, וזורקים עליו קלפות של תפוחי אדמה וכו', זה אינו מנהיג (רבי)". רואים מזה, איך צדיקים עקרו מעצמם כל מיני ישות וגאות, שלא תפנס בהם שום מחשבה של התנשאות על הזולת.

אין לתאר ולשער מעלת הצדיקים האמתיים, שהם בעיני עצמם כלא כלום ממש, בטלים ומבטלים לגמרי, וכעין שאמרו חכמינו הקדושים (שבת קד.): צד"י כפופה וצד"י פשוטה [הינו אות צדיק יכולים לכתב את זה כפוף ופשוט], שזה מרמז על צדיק כפוף צדיק פשוט. ויש לומר, שזו מדרגת הצדיק, שהוא כפוף וכן פשוט, לא רואים אצלו שום דבר, ומתנהג בפשטות גמורה, אבל בתוך תוכו הוא כפוף לגמרי אליו יתברך, ושבור באלף אלפי רסיסים וכו', וזה אי אפשר להסביר לסתם אדם, כי הוא לא יבין את זאת בשום פנים ואופן — איך יכול להיות דבר כזה, שצדיק הדבוק רק בו יתברך,

וְאֵינוֹ רוֹאֶה וְאֵינוֹ שׁוֹמֵעַ אֶלֶּא אֶת אַמְתַּת מְצִיאֹתוֹ יִתְבַּרֵךְ, וְהוּא כָּלוּ רֹחֲנֵי, עִם כָּל זֹאת יִהְיֶה צְדִיק פְּשׁוּט, מִתְנַהֵג כְּאָדָם פְּשׁוּט, צְדִיק וְיִהְיֶה בְּעֵינַי עֲצָמוֹ כְּלֹא כְּלוֹם וְכוּ', אֲשֶׁרֵי עֵינַי רְאֵתָהּ זֹאת — צְדִיקִים כְּאֵלוֹ, שֶׁהֵם דְּבוּקִים בּוֹ יִתְבַּרֵךְ, וְעִם כָּל זֹאת מִתְנַהֲגִים בְּפִשְׁטוּת גְּמוּרָה, וּבְטָלִים וּמְבֻטָּלִים בְּעֵינַי עֲצָמָם לְגַמְרֵי.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָהּ וְטוֹבָתָהּ כָּל הַיָּמִים...

ט"ז קנד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר דְּבָרִים, שֶׁבַת חֲזוֹן, רֵאשִׁי-חֲדָשׁ מְנַחֵם-אָב ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל הָאֲבָרָה ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתָּבָהּ.

אוֹדוֹת הַבְּזִיוֹנוֹת שֶׁאַתָּה סוֹבֵל וְכוּ', הֵעֲצָה הִיא שְׁתַּק שְׁתַּק, וְאֵל תַּעֲנֶה לְמַחְרָפֶיךָ דָּבָר, אֲשֶׁר רַבְּנוּ ז"ל אָמַר (לְקוּטֵי-מִזְהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן ו'): עַקֵּר הַתְּשׁוּבָה — לְשִׁמְעַת בְּזִיוֹנוֹ וְיָדָם וְיִשְׁתַּק, וְעַל-יְדֵי-זֶה הוּא מְכַנֵּיעַ אֶת הַדָּם שֶׁבְּחֵלֶל הַשְּׂמָאֲלִי. וְדַע לָךְ שֶׁצְדִיקִים אָמְרוּ, שֶׁגִּדְלָתוֹ שֶׁל אָדָם נִמְדָּדֶת כְּפִי מֵה שְׁזוּכָה לָדָם וְלִשְׁתַּק לְמַחְרָפֵי וְלִמְבֻזֵי נִפְשׁוֹ.

וּמְסָפֵר, שֶׁהָרַב הַקְּדוֹשׁ אִישׁ הָאֱלֹקִי הַרַמ"ק זי"ע, הִזְיָה לוֹ שֶׁכֵּן שֶׁהֲצִיק לוֹ מְאֹד וְחָרְפוֹ וְקָלְלוֹ וְכוּ', אֲבָל הוּא שְׁתַּק וְלֹא עָנָה לוֹ, וּפְעַם הִחְצִיף הַשֶּׁכֶן וְקָרָא לוֹ: "רָשָׁע", וְתַכְּף-וּמִיד רַץ אֵלָיו הַרַמ"ק זי"ע, וְנָתַן לוֹ נְשִׁיקָה עַל מִצְחוֹ, וְאָמַר לוֹ: "זֶה בְּשִׁבִיל שֶׁקָּרָאתָ אוֹתִי בְּלִשׁוֹן גְּנָאִי כְּזֶה". וְכֵן מְסָפֵר עַל הַרַמ"ק זי"ע, שֶׁהִזְיָה לוֹ בְּעַל פְּלוּגָתָא בְּהַלְכָה, עִם כָּל זֹאת הוּא לֹא חֲזַר בּוֹ, וְהִבְעֵל פְּלוּגָתָא שְׁלוֹ כָּתַב עָלָיו דְּבָרִים חֲמוּרִים עַד מְאֹד וְכוּ', עָנָה וְאָמַר, שְׁמִי הוּא מְנַחֵם עֲזַרְיָה? רֵאשִׁי תְּבוּתָהּ: מְנַחֵם עֲזַרְיָה הוּא מְוַחֵל עַל-בּוֹנוֹ מְעַבֵּר עֵינָיו, אֲנִי מוֹחֵל לוֹ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָהּ לְטוֹב כָּל הַיָּמִים...

ט"ז קנה.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר דְּבָרִים, שְׁבַת חֲזוֹן, ב' מְנַחֵם-אָב ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל הַיָּקָר וְהַנְּעֻלָּה ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנֶכֶדֶן קַבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

נָא הִרְגַל עֲצָמְךָ לומר בְּכָל פֶּעַם אֶת הַפְּסוּק (איכה א, יח): "צַדִּיק הוּא הַיְוָ"ה כִּי פִיהוּ מְרִיתִי", כִּי כָל מָה שְׁעוֹבֵר עָלֶיךָ הוּא מִחַמַּת שְׁהַמְרִיתָ אֶת רְצוֹנוֹ יִתְבַּרֵךְ, מֵדוּעַ לֹא תִזְכֹּר אֶת עֲוֹנוֹתֶיךָ הַמְרִבִּים? ! לְמָה אַתָּה כּוֹתֵב לִי מִכְתָּב מְלֵא קִשְׁיוֹת וּסְפָקוֹת וְעִקְמוּמִיּוֹת וְכוּ' עַל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא? ! יוֹתֵר טוֹב שְׁתִּזְכָּר לְעֲצָמְךָ אֶת גְּרִיעוֹת מְעַשִּׂיךָ הַמְרִבִּים שְׁחָטַאתָ בְּעֲוֹנוֹת חַמּוּרִים, וְעָכְשׁוּ אַתָּה מִקַּבֵּל עֲנֹשָׁךְ, זְכוֹר גַּם תִּזְכֹּר, כִּי (תהלים קמה, יז): "צַדִּיק הַיְוָ"ה בְּכָל דְּרָכָיו וְחָסִיד בְּכָל מְעַשָּׂיו", וְהַפֵּל בְּחֶשְׁבוֹן צָדֶק, וּמִכָּל מָה שְׁעוֹבֵר עָלֶיךָ יֵשׁ לְךָ רַק עֲצָה אַחַת — לְחַזֵּר בְּתַשׁוּבָה שְׁלֵמָה וּלְהַכְנִיעַ אֶת עֲצָמְךָ לְפָנָיו יִתְבַּרֵךְ, וּבּוֹא תְּבוֹא לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבַּרֵךְ, וּלְשַׁפֵּךְ אֶת מֵר וּנְפִשָׁךְ אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ בְּתַמִּימוֹת וּבְפִשְׁטוּת, וְתִתְוַדֶּה לְפָנָיו יִתְבַּרֵךְ בְּלֵב אֱמֶת, לֵב נָכוֹן, וְאִז "וְסָר עֲוֹנוֹתֶיךָ", וּיְכַפֵּר לְךָ בְּלֵי שׁוּם סֶפֶק, כְּמֵאֲמָרם ו"ל (תּוֹרַת כְּהֻנִּים בְּחֻקֵּי): אָמַר הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁמַיִד שְׁהֵם מִתְוַדִּים, מַיִד אֲנִי מוֹחֵל לָהֶם; כִּי עָקַר הַתְּשׁוּבָה הִיא וְדוּי דְּבָרִים, אֲשֶׁר הִרְמַבִּים ו"ל מְבִיא (פָּרָק א' מֵהַלְכוֹת תְּשׁוּבָה, הַלְכָה א'): כָּל הַמְרַבָּה בּוֹדוּי, הִרִי זֶה מְשַׁבַּח. וְרַבְּנוּ ו"ל אָמַר (לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן ד'): כְּשֶׁאָדָם חוֹטֵא, אִזִּי הָעֲוֹנוֹת נִחְקָקִים בְּתוֹךְ עֲצָמוֹתָיו, וְעוֹנוֹתָיו שָׁל אָדָם נוֹקְמִים בּוֹ, כִּי מְרַגֵּשׁ מְרִירוֹת דְּמָרִירוֹת וְכוּ', וְעַל-יְדֵי וְדוּי דְּבָרִים יוֹצְאִים הָעוֹנוֹת מְעַצְמוֹתָיו וְכוּ', וְאִז מִתְחִיל לְהִרְגִישׁ אֶת עֲצָם עֲצָמִיּוֹת הָאוֹר אֵין סוֹף בְּרוּךְ הוּא. וְלִכְּן לְמָה שִׁיְהִי לְךָ טְעֵנוֹת וּמְעֵנוֹת עַל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא? ! הֵלֵא בְּפִרוּשׁ גְּלָה לָנוּ רַבְּנוּ ו"ל (סֵפֶר-הַמִּדּוֹת, אוֹת נְאוּף, סִימָן כו'): עַל-יְדֵי הוֹצָאת זָרַע לְבִטְלָה מִתְּלַבְּשִׁים הַקְּלָפוֹת בְּכַנֵּי-אָדָם, וְהֵם אֲשֶׁר מְצַעְרִים אוֹתוֹ, וְאִם-כֵּן הַצַּעַר

וְהַעֲגַמְתָּ נַפֶּשׁ וְהַחֲלִישׁוֹת הַדַּעַת שְׁיֵשׁ לָךְ, זֶה רַק מִחֲמַת רַבּוּי עֲוֹנוֹתֶיךָ, וְלִכֵּן מִי חָיֵב לָךְ אִם לֹא אֶתָּה בְּעֶצְמֶךָ, וּמָה אֶתָּה כָּל-כֶּף מִתְלוֹנֵן עַל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא?! תִּשְׁבֵּר אֶת הַגְּאוּהַ הַסְרוּחָה מִמֶּךָ, וְתִתְוַדֶּה לְפָנָיו יְתִבְרַךְ עַל כָּל עֲוֹנוֹתֶיךָ הַמְרַבִּים, וְאָז "וְשָׁב וּרְפָא לָךְ" בְּלִי שׁוּם סַפֵּק, כִּי (פְּסָחִים קִיט.): יָדוּ שֶׁל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא פְּרוּסָה לְקַבֵּל אֶת הַשָּׁבִים אֵלָיו.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט"ז קנו.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יְתִבְרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר דְּבָרִים, שְׁבַת חֲזוֹן, ב' מִנְחָם-אָב ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֵל ... גֵּרוּ וְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

צָרִיךְ שְׁתַּדַּע, אִם חֲכַמִּינוּ הַקְדוּשִׁים אָמְרוּ (אָבוֹת ד, יח): אֵל תִּרְצֶה אֶת חֲבִירְךָ בְּשַׁעַת כְּעֶסוֹ, סִימֵן שְׂכָף צְרִיכִים לְהַתְנַהֵג גַּם בְּעִנְיַן שְׁלוֹם-בֵּית וְכוּ', הֵם עֲכָשׁוּ מְלֵאֵי כְּעֵס וּרְצִיחָה עֲלֶיךָ, וּבִפְרָטִיּוֹת אֲשֶׁתָּךְ, וְלִכֵּן הִמָּתֵן עַד שְׂיִכְלֶה הַכְּעֵס, וְאָז תִּשְׁאַל הֵיכָן הַכֶּסֶף וְכוּ', כִּי אִם תַּעֲשֶׂה אֶת זֶה עֲכָשׁוּ, עַל-יְדֵי-זֶה תִּשְׁפֹּךְ שִׁמְן לְמִדּוּרָה וְכוּ', וְתוֹסִיף כְּעֵס עַל הַכְּעֵס, וּמֵאוּמָה לֹא יִהְיֶה לָךְ וְכוּ', רַק הִמָּתֵן עַד יַעֲבֹר זַעַם, וּבֵינֵן כֶּף תִּתְבַּוְּד עִמּוֹ יְתִבְרַךְ, וְתִבְקֶשׁ מִמֶּנּוּ יְתִבְרַךְ, שֶׁהַכֵּל יִסְתַּדֵּר וְכוּ', וְתִרְאֶה אֶת הַנִּפְלְאוֹת שְׂיַעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אֲבָל מִכָּאֵן וְלִהְבֹּא תִזְכּוּר עִם מִי יֵשׁ לָךְ עֶסֶק וְכוּ', וְתִשְׁמַר מִמְּנָה מְאֹד מְאֹד, כִּי בְּשַׁעַת כְּעֶסוֹ שֶׁל אָדָם, הוּא מְפָלִיט דְּבוּרִים מִפִּיו, אֲשֶׁר סוֹחֵב עִמּוֹ זְמַן רַב, וְדִי לְחַכְמֵי־א.

אֵין לָנוּ עַל מִי לְהַשְׁעֵן, אֲלֵא עַל אַבִּינוּ בְּשָׁמַיִם.

הַמְבַרֵךְ אוֹתְךָ בְּכָל הַבְּרָכוֹת, וְתַצְלַח בְּכָל הַהַצְלָחוֹת...

ט"ז קנז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר דְּבָרִים, שְׁבַת חֲזוֹן, ב' מְנַחֵם-אָב ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... גְּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

רְאֵה לְחִזָּק עֲצָמְךָ לֹא לְבַטֵּל אֶת הַזְמַן הַיָּקָר שֶׁלָּךְ, וּכְלָל זֶה תִּקַּח
בְּיָדֶיךָ — מַה שְּׂאֵתָה צָרִיךְ לְדַעַת, יְבוֹא מִמִּילָא אֲלֵיךָ, וּמַה שְּׂאִינֶיךָ
צָרִיךְ לְדַעַת וְכוּ', מַה אֲכַפֵּת לָךְ?! וְלָכֵן מַה לָּךְ לְהִכְנִיס עֲצָמְךָ
בְּדְבָרִים שֶׁלֹּא שְׂיָכִים אֲלֵיךָ כָּלֵל.

רַבְּנוּ ו'ל סֵפֶר לָנוּ (סְפוּרֵי-מַעֲשִׂוֹת, מַעֲשֵׂה יג, מִיּוֹם ב'), שֶׁהִבְעֵט לְעַר
הַחֲרַשׁ הָיָה חַי חַיִּים טוֹבִים, כִּי לֹא שָׁמַע אֶת חֲסְרוֹנוֹת הָעוֹלָם הַזֶּה,
כִּי כָּל מַה שְּׂשׂוֹמְעִים בְּזֶה הָעוֹלָם זֶהוּ רַק חֲסְרוֹנוֹת וְכוּ', וְלָכֵן מִי
שְׂסוֹתָם אֲזַנְּיוּ מִכָּל הַבְּלִי הָעוֹלָם הַזֶּה, הוּא חַי חַיִּים טוֹבִים וְנֹעִימִים.

נָא וְנָא אֵל תִּהְיֶה בְּטָלָן! רְאֵה לְחֻטֶּיךָ בְּכָל יוֹם הַמוֹן פְּרָקִים
מִשְׁנִיּוֹת, כִּי לְמַעַלָּה בְּשָׂמִים זֶה מְאֹד חָשׁוּב, וּמִי שְּׂמִתְמִיד בְּלַמּוּד
מִשְׁנִיּוֹת, מְקַרֵּב אֶת הַגְּאֻלָּה, וְזוֹכֵה לְזַכֵּךְ אֶת נַשְׂמַתוֹ בְּזַכּוּךְ רַב.

גַּם רְאֵה לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ תָּמִיד.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט"ז קנח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר דְּבָרִים, שְׁבַת חֲזוֹן, ג' מְנַחֵם-אָב ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל הַיָּקָר וְהַנְּעֻלָּה ... גְּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

רַק חֲזֹק וְאַמֵּץ בְּבִטְחוֹן חֲזָק. וּמּוֹבָא בְּשֵׁם צְדִיקִים גְּדוֹלִים,

שִׁילְמַד בְּכָל יוֹם בְּסֵפֶר "חֹבֶת הַלְּבָבוֹת", שֶׁעַר הַבְּטָחוֹן, וְכֵן הִזְהִיר
הַמְּלֶאךָ הַמַּגִּיד לְבֵית יוֹסֵף, שִׁילְמַד בְּכָל יוֹם וַיּוֹם "חֹבֶת הַלְּבָבוֹת",
וְכֵן הָרַבִּי רַבִּי אֱלִימֶלֶךְ זי"ע הִזְהִיר, שִׁילְמַדוֹ בְּכָל יוֹם "חֹבֶת
הַלְּבָבוֹת", וְהַחֵיד"א מִפְּלִיג מְאֹד בְּשַׁעוֹרֵינָן כְּסִדְרָן בְּסֵפֶר "חֹבֶת
הַלְּבָבוֹת", וְכֵן ה'חַת"ם סוֹפֵר' הָיָה לוֹמֵד בְּכָל יוֹם "חֹבֶת הַלְּבָבוֹת"
רַבֵּעַ שָׁעָה לְפָנֵי הַבַּחֲוָרִים תְּלַמְּדֵיו, וְהָיוּ כָּלֶם בּוֹכִים מְרַב הַתְּרַגְּשׁוֹת,
אֵיךְ שִׁילְמַד אֶת זֶה, וְאָמַר: יוֹם שֶׁאֵינּוּ לוֹמֵד מוֹסֵר, מְרַגֵּישׁ אֶת זֹאת
בִּירְאֵת שָׁמַיִם שְׁלוֹ שְׁמַתְקַרְרַת וְכוּ', הָרִי שֶׁלָּךְ לְפָנֶיךָ, אֵיךְ צְרִיכִים
לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם בְּסֵפֶרֵי מוֹסֵר, וּבְפָרֵט בְּסֵפֶר "חֹבֶת הַלְּבָבוֹת".

וְהִנֵּה רַבְּנוּ ז"ל אָמַר: מִי שֶׁלּוֹמֵד אֶת סֵפֶרוֹ, כְּבָר אֵינּוּ צְרִיךְ סֵפֶר
מוֹסֵר אַחֵר, וְאָמַר, שֶׁהַסֵּפֶר שְׁלוֹ הוּא כְּלוֹ מוֹסֵר. וְרוֹאִים בְּחוּשׁ, מִי
שֶׁמְרַגֵּיל עֲצָמוֹ לְלַמֵּד בְּסֵפֶרֵי רַבְּנוּ ז"ל, נִמְשָׁךְ לְכַבּוֹ בְּיֹתֵר אֶל
הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָה וְטוֹבָתָהּ כָּל הַיָּמִים...

ט"ז קנט.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר דְּכָרִים, שְׁבַת חֲזוֹן, ג' מְנַחֵם-אָב ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבָךְ.

נָא וְנָא רְאֵה לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם שְׁלִחַן עָרוּף. הִנֵּה אַתָּה מְקַרֵּב אֶל
רַבְּנוּ ז"ל, וְעוֹבֵר עָלֶיךָ יוֹם יוֹם בְּלִי לַמּוֹד שְׁלִחַן עָרוּף, מָה אַתָּה?!
הֲלֹא רַבְּנוּ ז"ל הִזְהִירָנוּ עַל לַמּוֹד שְׁלִחַן עָרוּף יוֹתֵר מִכָּל הַלַּמּוֹדִים,
וְאָמַר בְּפִרוּשׁ (שיחות-הַר"ן, סימָן כט), שֶׁכָּל בֵּר יִשְׂרָאֵל מְחַיֵּב לְלַמֵּד
בְּכָל יוֹם הַלְּכָה בְּשִׁלְחַן עָרוּף, אֲפִלּוּ שְׁלֹא כְּסֵדֶר, הַלְּכָה מְכַרְחִים
לְלַמֵּד, וּלְבִסּוּף אַתָּה מְזַנִּיחַ אֶת לַמּוֹד שְׁלִחַן עָרוּף, בְּשַׁעָה שְׁאֵי
אֶפְשָׁר לְהִיּוֹת יְהוּדִי בְּלִי לַמּוֹד "שְׁלִחַן עָרוּף", וְאֲפִלּוּ חֲדוּשֵׁי תוֹרָה
אֵי אֶפְשָׁר לְחַדֵּשׁ, אֲלֹא עַל-יְדֵי לַמּוֹד פּוֹסְקִים קִדְּם הַחֲדוּשׁ וְאַחֲרָיו

(עין לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן יח), ויש לומר הפרוש בפשיטות, כי כשאדם מחדש אינה חדוש צריך להזהר שנה לא יצא מגדר השלחן, כי הדמיון של האדם יכול לחדש דברים נגד ההלכה, רחמנא לצלן, ולכן הזהיר רבנו ז"ל ללמד שלחן ערוך קדם החדוש ואחר החדוש.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ט"ז קס.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר דברים, שבת חזון, ג' מנחם-אב ה'תש"ן.

שלום וברכה אל ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי מכתבך הארוך, אשר בו אתה שופך את כל מר לבך ממה שעובר עליך בפגם-הברית וכו'.

ראה להתמיד בספרי רבנו ז"ל, וישם תמצא מרגוע לנפשך. והיה טוב מאד, שקדם תתמיד הרבה ב"שיחות-הר"ן" וב"חי"י-מוהר"ן" אלו הן שיחותיו הקדושות של רבנו ז"ל, שבפרוש אמר (חי"י-מוהר"ן, סימן שנח): עם כל שיחה ושיחה יכולים להיות איש פשוט כמו שאני יודע מה זה איש פשוט, ואחר-כך תעשה לעצמך שעור ב"לקוטי-מוהר"ן", שהספר הזה עמק עמק מי ימצאנו, כל הזהר והתקונים וכתבי האר"ן ל וכו' כלולים בו, וטוב שתעין גם בפרושי "שפת הנחל", שזכני הקדוש-ברוך-הוא לפתח את עיני המעינים, ונתגלים דברים ועצות והתחזקות נפלאים בדברי רבנו ז"ל, וכן תעשה לעצמך שעור ב"לקוטי-הלכות", ומוהר"ן ז"ל לא יתן לך לפל. רק חזק ואמץ מאד, ושום דבר בעולם לא יוכל לשבר אותך. ואם תתמיד בספרי רבנו ז"ל, תרגיש נעימות בחיך.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ט"ז קסא.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר דברים, שבת חזון, ג' מנחם-אב ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

רק אמונה בהקדוש-ברוך-הוא, וזו תהיה ההצלחה שלך, כי כף
אמר החכם מכל האדם (משלי כח, כ): "איש אמונות רב ברכות",
על-ידי אמונה נמשכות ברכות, ורבנו ז"ל אמר (שיחות-הר"ן, סימן לג):
אצל העולם אמונה הוא דבר קטן, אבל אצלי העקר הוא אמונה.
וצריכים להכניס בדעתו את אמתת מציאותו יתברך, לידע הכל לכל
אינו נעשה, אלא בהשגחת המאציל העליון, וככל שאדם מכניס
עצמו בתוך האמונה הקדושה, ומבטל עצמו לגמרי אל האין סוף
ברוך הוא, כמו-כן נמשך עליו אור גדול ונורא עד מאד, אשרי עין
ראתה זאת.

מה אמר לך! בזה העולם יכולים לזכות למדרגות פאלו, שאי
אפשר לתאר ולשער רק על-ידי אמונה פשוטה ממש זוכים לחיי
העולם הבא בזה העולם. האדם חי עם הקדוש-ברוך-הוא, ובכל
דבר הוא רק מסתכל על השכל שיש בזה הדבר, זוהי החיות אלקות
המחיה את זה הדבר (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן א'), שזו צריכה
להיות עבודת איש הישראלי, יהודי צריך תמיד להסתכל בכל דבר
— דומם, צומח, חי, מדבר, על הרוחניות אלקות המסתתרת בתוך
זה הדבר, פי באמת אין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, והכל
לכל אלקות גמור הוא. וכשמרגילים להסתכל על הרוחניות שבדבר,
אז כבר זוכים לראות ולהבין את הרמזים שהקדוש-ברוך-הוא מרמז
לאדם (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן נד), הקדוש-ברוך-הוא מצמצם
עצמו בכל יום מאין סוף עד אין תכלית, ומרמז לאדם רמזים איך
להתקרב אליו, ובכל יום ניום שולח לו מחשבות, דבורים ונעשיות
אחרות, והכל כדי שילמד מזה רמזים איך זוכים להתקרב אליו

יתְבַרְךָ, כִּי מִכָּל דְּבַר וְדָבָר שֶׁרַק חוֹשְׁבִים וְרוֹאִים וְשׁוֹמְעִים
 וּמְרַגְּשִׁים, צְרִיכִים לְהַרְגִּישׁ אֱלֻקוֹת. וְאָמַר רַבְּנּוּ וְ"ל (שיחות-הַר"ן, סימן
 נב): מִכָּל הַדְּבָרִים צוֹעֵק כְּבוֹד הַשֵּׁם יתְבַרְךָ, לְקַרֵּב אֶת הָאָדָם אֵלָיו
 יתְבַרְךָ, שְׂאֵלוֹ הַכְּרוֹזִים שֶׁשׁוֹמְעִים הַצְּדִיקִים הַגְּדוֹלִים בְּמַעֲלָה נוֹרָאָה
 וְנִפְלְאָה הַדְּבָקִים בּוֹ יתְבַרְךָ; כִּי בְּאַמֶּת מִי שֶׁהוּא בְּטָל וּמְבֹטָל לְגַמְרֵי
 בְּאֵין סוֹף בְּרוּךְ הוּא, וְיִודַע בְּיַדִּיעָה בְּרוּרָה, אֲשֶׁר הִכַּל לְכָל דְּמִוּן
 אֶחָד גְּדוֹל, קִלְפָּה הַמְּסַתֶּרֶת אֶת הַפְּרִי, כָּל פֶּרֶט וּפְרֶט מְדוּמָם, צוֹמַח,
 חֵי, מְדַבֵּר, זֶה רַק לְבוֹשׁ לְגַבֵּי אֵין סוֹף בְּרוּךְ הוּא, אֲזַי כָּל הַחַיִּים
 שְׁלוֹ כְּבֹר חַיִּים אֲחֵרִים, מֵאַחַר שֶׁמְסַתְּפֵל תְּמִיד רַק עַל הַפְּנִימִיּוֹת שֶׁל
 כָּל דְּבַר, אֲזַי שׁוֹמֵעַ קוֹלוֹ יתְבַרְךָ, קוֹל לוֹ קוֹל אֵלָיו, אֵיךְ שֶׁבְּכָל
 פְּסִיעָה וּפְסִיעָה יֵשׁ גְּלוּי אֱלֻקוֹת, וְכָל הַבְּרִיאָה רַק מְגַלָּה סוּדוֹת וְרוֹזֵי
 דְּרָזִין, גְּלוּי אֱלֻקוֹת בְּמַדְרָגָה הַכִּי עֲלִיוֹנָה, אֵיךְ זֶה לְעַמַּת זֶה יֵשׁ קִלְפָּה
 חֲזָקָה עַד מְאֹד מְאֹד, שֶׁמְעַנֶּרֶת אֶת הָעֵינַיִם וְסוֹתֶמֶת אֶת הָאֲזֵנִים,
 וּמְטַשְׁטֶשֶׁת אֶת הַשִּׁכָּל וְהַדְּעַת, שֶׁלֹּא יִחְשַׁב וְלֹא יִרְאֶה וְלֹא יִשְׁמַע
 אֱלֻקוֹת, וְהַקְּלָפָה הַזֹּאת הִיא תְּאוּת נְאוּף, כִּי דְּבַר זֶה מְטַמֵּם אֶת
 הַדְּעַת וּמְעוֹר אֶת הָעֵינַיִם, וּמְחַרֵּשׁ אֶת הָאֲזֵנִים, וְכָל הַחוֹשִׁים שְׁלוֹ
 כְּבֹר מְזַהְמִים בְּתַכְלִית הַזְּהֵמָה וְכוּ', כִּי מִי שֶׁפּוֹגֵם בְּבִרְיֹת, הִכַּל נַעֲשֶׂה
 אֲצִלוֹ שָׁחַר, אֵינּוּ רוֹאֶה וְאֵינּוּ שׁוֹמֵעַ וְאֵינּוּ מְרַגֵּשׁ כְּבֹר כְּלוּם, כִּי
 תְּאוּהַ זֶה שֶׁל נְאוּף הוֹרֶסֶת אֶת הָאָדָם לְגַמְרֵי, עַד שֶׁיֵּשׁ בְּנֵי-אָדָם,
 שֶׁכָּל-כֶּף נִכְנָסוּ בְּשִׁגְעוֹן הַזֶּה שֶׁל נְאוּף, עַד שֶׁכְּבֹר אֲבָדוֹ אֶת כָּל
 הַחוֹשִׁים וְכוּ', וְהֵם מְשַׁגְּעִים מִמֶּשׁ (עֵין לְקוּשֵׁי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סימן לו)
 עַד שֶׁכְּשׁוּרוֹאִים אֲשֶׁה וְכוּ' פֶּשׁוּט יוֹרְדִים מְדַעְתָּם, וְזֶה מְשַׁגֵּעַ אוֹתָם
 לְגַמְרֵי, וְכִמוֹ שֶׁכְּתוּב (דְּבָרִים כח, לד): "וְהָיִיתָ מְשַׁגֵּעַ מִמְּרֹאֶה עֵינֶיךָ
 אֲשֶׁר תִּרְאֶה", כְּשֶׁאָדָם אֵינּוּ שׁוֹמֵר עַל עֵינָיו, אֲלֵא עַל כָּל אֲשֶׁה
 הַעוֹבְרֹת בְּרָחוּב הוּא צְרִיךְ לְהִסְתַּפֵּל וְכוּ', אָדָם זֶה נַעֲשֶׂה מְשַׁגֵּעַ
 מִמֶּשׁ, מִכָּל שֶׁכֶּן מִי שֶׁנִּפְל כְּבֹר כָּל-כֶּף, וְצוּפָה וּמְבִיט וּמְסַתְּפֵל
 בְּתַמוּנוֹת תּוֹעֵבָה וְכוּ' לְהַבְעִיר יִצְרוּ וְכוּ', זֶה מְשַׁגֵּעַ מִמֶּשׁ, פֶּשׁוּטוֹ
 כְּמִשְׁמַעוֹ וְכוּ', וְרַחֲמָנוּת גְּדוֹלָה עֲלָיו, וְזֶה אֲשֶׁר מְבִיא אוֹתוֹ לִידֵי
 כְּפִירוֹת וְאֶפִיקוֹרְסוֹת וְסַפְקוֹת בְּאַמוּנָה, (שְׁמוֹת יז, ז): "הִיֵּשׁ הַיְיָ"ה
 בְּקַרְבְּנוֹ אִם אֵין", שֶׁזֶה קִלְפַת עֲמַלְק, שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ (דְּבָרִים כח): "וַיִּזְנַב
 בְּךָ כָּל הַנְּחָשִׁים אַחֲרֶיךָ" וְגו', אָדָם כְּזֶה שֶׁהוּא מְלֵא נְאוּף, כְּבֹר לֹא

יִרְאֶה אֱלֹקוֹת, וְלֹא יִשְׁמַע אֱלֹקוֹת, וּמִכָּל שֶׁכֶּן שָׁלַא יִחַשְׁבֵּ אֱלֹקוֹת, כִּי כָּל כְּלוֹ מִנְחַ בְּזִבְל תַּאֲוֹת נֶאֱוֶף, וְעַל כָּל אֲשֶׁה שֶׁרַק עֹבְרַת לְפָנָיו, הוּא צָרִיף לְהִסְתַּכַּל וְלִרְאוֹת, וְעַל כָּל תְּמוֹנַת תּוֹעֵבָה הוּא צוֹפֶה וּמִבֵּיט וְכוּ' וּמִתְרוֹמֵם וְכוּ', אֲזִי נַעֲשֶׂה פְּשׁוּט מְשַׁגֵּעַ, וְלֹא בְּחִנָּם שֶׁהוּא חוֹלֵק עַל הַצְּדִיקִים הַדְּבָקִים בְּאֵין סוּף בְּרוּף הוּא, וְהֵם בְּטָלִים וּמִבְטָלִים לְגַמְרֵי בְּאֵין סוּף בְּרוּף הוּא, כִּי עִם מַח פָּגוּם וּמְלַכְלָף, אִי אֶפְשָׁר בְּשׁוּם פְּנִים וְאֶפֶן לְהַשִּׁיג מַעֲלַת הַצְּדִיקִים הַבְּטָלִים וּמִבְטָלִים בְּאֵין סוּף בְּרוּף הוּא. וְלָכֵן לֹא בְּחִנָּם שֶׁאֲמַר רַבֵּנוּ ז"ל (סִפְרֵי-הַמִּדּוֹת, אוֹת מְרִיבָה, סִימָן כ'): עַל-פִּי-רַב הַנוֹאֲפִים חוֹלְקִים עַל הַצְּדִיקִים, כִּי מֵאֵין יְבִינּוּ וַיִּשְׁכָּילוּ מַעֲלַת הַצְּדִיקִים הַדְּבָקִים בְּאֵין סוּף בְּרוּף הוּא, מֵאַחַר שֶׁהֵם כָּל-כָּף בְּטָלִים וּמִבְטָלִים בְּעֵינַי עֲצָמָם, כִּי אֵין לְפָנָי מֵרְאָה עֵינֵיהֶם רַק אֲמַתַּת מְצִיאֹתוֹ יִתְבַּרֵּךְ, וְלָכֵן הֵם מִתְנַהֲגִים בְּתַכְלִית הַפְּשִׁיטוֹת, וְאֵין רוֹאִים אֶצְלָם שׁוּם תְּנוּעָה שֶׁל חַן וְשֶׁל שְׁקָר (עֵין לְקוּיטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן ס'), וְלָכֵן לֹא בְּחִנָּם שֶׁבְּנֵי-אָדָם אֵינָם מְכַבְּדִים אוֹתָם וְכוּ', וְאֵינָם רוֹאִים וּמְרַגִּישִׁים אֶת גְּדֻלָּתָם, שֶׁהֵם כָּל-כָּף בְּטָלִים וּמִבְטָלִים בְּאֵין סוּף בְּרוּף הוּא, עַד שֶׁאֵין לָהֶם בְּחֵייהֶם כְּלוּם, רַק הַקְּדוּשׁ-בְּרוּף-הוּא, וּבְדָבָר זֶה אֵין לְהִמּוֹן-עִם שׁוּם הַשְּׁגָה, מֵאַחַר שֶׁהֲרֹאשׁ שֶׁלָּהֶם מְלֵא נֶאֱוֶף וּכְפִירוֹת וְאֶפִיקוֹרְסוֹת וְכוּ' וְכוּ', מֵה שֶׁאֵין כֵּן מְפָרְסָמִים שֶׁל שְׁקָר, שֶׁכָּל הַלוֹכֵם בְּגִאָוָה וּבְגִדְלוֹת וְכוּ', וּבְכָל מֵינֵי הַרְיוֹת וְהַזְיוֹת וְכוּ', דְּמִיּוֹנוֹת וְהַבְּלִים וְכוּ', בְּזֶה יֵשׁ לְבַנֵּי אָדָם הַשְּׁגָה וְכוּ', וְלָכֵן רוֹדְפִים אַחֲרֵיהֶם הִמּוֹן-עִם וְכוּ', וּבְאֲמַתַּת הַכַּל הֶבֶל וּרְעוּת-רוּחַ, וְאֵם הִיָּה הָאָדָם מִבְטָל עֲצָמוֹ לְגַמְרֵי בְּאֵין סוּף בְּרוּף הוּא, וְהִיָּה מְרַגִּיל עֲצָמוֹ לְדַבָּר עִמוֹ יִתְבַּרֵּךְ, וּמִחֲזִק עֲצָמוֹ בְּאֲמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבַּרֵּךְ, אֲזִי כָּל הַחַיִּים שֶׁלּוֹ כָּבָר הֵיוּ הוֹלְכִים בְּצִוְרָה אַחֲרַת לְגַמְרֵי.

וְלָכֵן רֵאָה מֵה לְפָנָי! פְּגַמַּת כָּבָר בְּבְרִית, נִשְׁמָטְמוֹ לָךְ כָּל הַחוּשִׁים בְּתַאֲוֹת נֶאֱוֶף וְכוּ', וְכָל מַחֲף וּמִחְשְׁבוֹתֶיךָ הֵם רַק בְּהַרְהוּרֵי נֶאֱוֶף, שְׁקוּץ, תְּעוּבָה, עֵרֶם וְזוּהוּם וְכוּ', רֵאָה לְחֹזֵר בְּתִשׁוּבָה שֶׁלָּמָּה עַל-כָּל-פְּנִים מַעֲכָשׁוּ, וְעַקֵּר הַתִּשׁוּבָה זֶה עַל-יְדֵי תַפְלָה וְהַתְּבוּדָּוּת, וְשִׁיחָה בֵּינּוּ לְבֵין קוּנוֹ, וּוְדוּי דְּבָרִים לְפָנָיו יִתְבַּרֵּךְ, וְאִזּוֹ אִם תִּשְׁקֹד

בזה, תראה איך שכל העוונות החקוקים בתוך עצמותיך יצאו, ויתחיל להאיר לך אורו האין סוף ברוך הוא (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ד'); ולכן הדבר הראשון בעסק התשובה ובהתקרבות אל רבנו ז"ל — להיות רגיל לדבר עמו יתברך, ולבוא בכל פעם לפניו יתברך, ולספר את כל אשר עם לבבו אליו יתברך.

ואף שבהתחלה יבוא לו דבר זה מאד מאד קשה (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן סב); כי באמת אם היה האדם יודע בידיעה ברוחה, אשר מלא כל הארץ כבודו, והוא יתברך נמצא, ואין בלעדיו נמצא, והוא יתברך שוקד על שפתיו, בודאי היה נזהר מאד על דבורו, והיה מדבר תמיד אליו יתברך. ומחמת שהאדם מלא קשיות וספקות אחריו יתברך וכו', בשביל זה אינו מדבר עמו יתברך, ואדרבה, נדמה לו כאלו הקדוש-ברוך-הוא ברגז עליו ... ובכעס עליו... ואינו צריך אותו... שכל אלו הם עצת ודברי הסמ"ך-מ"ם, שמסית את האדם להתרחק ממנו יתברך וכו', אשר באמת הכל דמיון אחד גדול, כי מה שיך להיות רחוק ממנו יתברך? ! מה שיך לחשב מחשבות של כפירות בשעה שאין בלעדיו יתברך כלל, מי הולך בך? מי מסתכל בך? מי מדבר מפיה? ! אם לא מלך המלכים הקדוש-ברוך-הוא, אשר בלעדיו יתברך אין חיות כלל! אמת אנחנו נמצאים בגלות גדולה בין העמים וכו', והורגים וממיתים את עם ישראל במיתות משנות, רחמנא לצלן, כי עשו וישמעאל מאד מאד שונאים את נשמות ישראל, והם מתעללים בהם בכל מיני מיתות משנות ואכזריות וכו' וכו', זה דבר ששכל אנושי אינו מסגל להבין, וזה מקיף את המוח (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן כא), ואי אפשר להבין את זה בשכל אנושי, כי הבחירה זה דבר אחד, והידיעה היא דבר שני, ואי אפשר לשכל אנושי להבין איך הידיעה והבחירה הם אחד, כי כשאדם זוכה לבחור בטוב שהיא הידיעה שהכל ממנו יתברך, ויש בזה טעמים וסודות נסתרים מרזי הגלגול וכו', אז כבר הכל מוכן, ואין לו שום קשיות עליו יתברך, אף שזה לא מצדיק את אמות העולם עשו וישמעאל ועמלק, כי ישלם המבעיר את הבערה, הם ישלמו מחיר כבד על כל טפת דם

שְׁשָׁפְכוּ מִנְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, אֲבָל עָלֵינוּ לְקַבֵּל עֲכָשׁוּ גְזֵרַת הַגְּלוּת וְכוּ', וְלֹא לַעֲשׂוֹת שׁוּם דְּבָר לְהוֹרִיד מֵאֲתָנוּ אֶת עַל הַגְּלוּת וְכוּ', עַל-יְדֵי מַלְכוּת שֶׁל הַמִּינּוּת וְכוּ', הַפּוֹפְרִים לְגַמְרֵי בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וּמְזַלְזְלִים וּמְתַלּוֹצְצִים מִמְצוּתָיו יִתְבָּרַךְ וְכוּ', אִיךָ יְכוּלָה לְצַאת מֵהֶם יְשׁוּעָה לָעַם יִשְׂרָאֵל? ! וְלָכֵן עָלֵינוּ רַק לְקָרֵב עֲצָמֵנוּ בְּיַתֵּר שְׂאֵת אֱלֹהֵי יִתְבָּרַךְ, וּלְהַכְנִים עֲצָמֵנוּ בְּאִמּוּנַת הַקְּדוּשָׁה, לִידַע וּלְהוֹדִיעַ, אֲשֶׁר אֵין בְּלַעֲדָיו יִתְבָּרַךְ כָּלֵל, וְדָבָר גָּדוֹל וְדָבָר קָטָן אֵינוֹ נַעֲשֶׂה מֵעֲצָמוֹ, אֲלֵא בְּהַשְׁגַּחַת הַמַּאֲצִיל הָעֲלִיוֹן, וּבְכָל תְּנוּעָה וּתְנוּעָה שֶׁם אֱלוֹפּוֹ שֶׁל עוֹלָם, וְאָדָם כְּזֶה שְׂזַכֵּךְ עֲצָמוֹ כְּכֹר כָּל-כָּף בְּעֵינָיִם וּבְאָזְנָיִם, בַּחֲטָם וּבִכְפָה, הוּא רוֹאֶה אֱלֻקוֹת, שׁוֹמֵעַ אֱלֻקוֹת, נוֹשֵׂם אֱלֻקוֹת, וּמְדַבֵּר תְּמִיד רַק מֵאֱלֻקוֹתָיו יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר לֹא וְאֲשֶׁר מִי שֶׁקְרוּב אֱלֹהֵי!

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ תְּמִיד...

ט"ז קסב.

בְּעֵזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר דְּבָרִים, שְׁבַת חֲזוֹן, ד' מִנְחָם-אָב ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתְּבָךְ.

רְאֵה לְהִיּוֹת חֲזָק וְאִמִּין, וְשׁוּם דְּבָר לֹא יוּכַל לְשַׁבֵּר אוֹתָךְ. דַּע לָךְ, שְׁשׁוּם דְּבָר אֵינוֹ קוֹרֶה מֵעֲצָמוֹ, אֲלֵא הַכֹּל מִשְׁגָּח מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, וְלָכֵן כָּל מֵה שְׂאֵתָה צְרִיךְ, תְּבַקֵּשׁ רַק מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ.

הַרְגֵל עֲצָמָךְ לְתַן תּוֹדָה וְהוֹדָאָה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עַל כָּל פֶּרֶט וּפְרֵט, וְאִז תִּרְאֶה אֶת הַנְּסִים שְׁעוֹשֶׂה עִמָּךְ. כִּי כִּף אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (נִדָּה ל.): לְעוֹלָם אֲפֵלוּ בַעַל הַנֵּס אֵינוֹ מְכִיר בְּנֶסוֹ; אִף אַחַד אֵינוֹ תוֹפֵס וְאֵינוֹ קוֹלֵט אֶת הַנְּסִים נִגְלִים שֶׁהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עוֹשֶׂה עִמּוֹ, הָאָדָם חוֹשֵׁב שֶׁכֵּף צְרִיךְ לְהִיּוֹת, שְׂתַהַיֶּה לוֹ אִשָּׁה בְּרִיאָה וְיִלְדִים בְּרִיאִים וּפְרִנְסָה טוֹבָה וְכוּ' וְכוּ', וְאֵינוֹ תוֹפֵס וְקוֹלֵט, אֲשֶׁר הַכֹּל גַּם בְּתוֹךְ גֵּס, כִּי כְּתִיב (קֹהֶלֶת ב, יג): "וַיִּתְרוֹן הָאֹר מִהַחֲשָׁךְ",

אם אדם רואה את החשף, הינו בני אדם שחסרים מכל זה, ואין להם אשה, אין להם ילדים, אין להם פרנסה וכו', והם יותר חכמים ממנו וכו', אז נתחיל להרגיש את החסדים והרחמים גמורים שהקדוש-ברוך-הוא עושה עמו, ויהיה רגיל לתת תודה והודאה להקדוש-ברוך-הוא, וכיין שיודה לפניו יתברך על כל הנסים והנפלאות והחסדים שעשה עמו עד עכשו, אז ימשיך לראות עוד ועוד נסים ונפלאות. ורבונו ז"ל גלה לנו נוראות ונפלאות (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ז'): אמונה, תפלה ונסים תלויים זה בזה, אם יש לאדם אמונה בו יתברך, שהוא נמצא, ואין בלעדיו נמצא, אז תמיד יתפלל אליו יתברך, ויראה ויבין ויזכיר את גדל הנסים, שעשה ועושה עמו הקדוש-ברוך-הוא בכל יום ובכל שעה ובכל רגע ממש. ולכן אל תמשיך עצמך אל הצער, אדרבה ראה לחזק עצמך ביתר שאת וביתר עז להיות רק בשמחה, ותודה לו יתברך על החסדים ועל הנסים שעשה עמך עד עכשו.

המאחל לה ברכה והצלחה מן השמים...

ט"ז קסג.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר דברים, שבת חזון, ד' מנחם-אב ה'תש"ן.

שלום וברכה אל ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך עם הכסף להדפסה, ותשואות חן לה על זה.

מה אמר לה! ראוי לה לחשב בכל יום ויום על התכלית הנצחית, פמוכא בזהר (ויחי רכ.): זכאי חסידי קדמאי הנה מסתכלי בלביהו כאלו ההוא יומא מסתלקי מעלמא (חסידים הראשונים היו מסתכלים בכל יום כאלו היום הנה הוא היום האחרון שלהם, והולכים להסתלק מזה העולם). ובאמת מי שחי כך, אזי כל ימיו ימי תשובה, כמאמרם ז"ל (שבת סה:) רבי אלעזר אומר: שוב יום אחד לפני מיתתך. ושאלו תלמידיו: וכי אדם יודע מתי הוא יום

האַחֲרוֹן שְׁלוֹ? אֵלָא יָשׁוּב הַיּוֹם שְׁמָא יָמוֹת לְמַחֲרָ. נִמְצָא, כָּל יָמֵי
הֵם בְּתִשׁוּבָה. וְכִף הָיוּ נוֹהֲגִים חֲסִידִים וְאֲנָשֵׁי מַעֲשֵׂה — תְּמִיד
לְחֹשֶׁב מֵהַיּוֹם הָאֲחֲרוֹן. וְר' אַבְרָהָם בְּר' נַחֲמָן ו"ל (בְּעַל הַמַּחְבֵּר סֵפֶר
"בְּאוֹר הַלְקוּטִים" עַל הַ"לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן"), חֲבֵר קוֹנְטְרַס "שִׁשׁוֹן
וְשִׁמְחָה" בְּדַרְךְ תְּפִלָּה, אֵיךְ נִרְאִית הַגְּסִיסָה וְהַמִּיתָה וְהַקְּבוּרָה, עֵינַי
שָׁם.

הַרְבֵּה הַקְּדוֹשׁ רַבֵּי יוֹסֵף מְאִיר מְסַפֵּינְקָא זי"ע, בְּעַל הַמַּחְבֵּר
"אֲמָרֵי יוֹסֵף", שְׁמָעוּ אוֹתוֹ בְּכָל פְּעַם שֶׁהָיָה נִכְנָס לְשִׁלְחַן שִׁבְתָּ, וְהָיָה
שָׁם צְבוּר גְּדוֹל, שֶׁר לְעֶצְמוֹ בְּשִׁקְט בְּנִגּוּן זִידִיטְשׁוֹיב: אֵיךְ לִיג שׁוֹיֵן
מֵיט פּוֹס צוּם טֵיעֶר דְּעֶר צִימְעֶר אִיז פּוֹל מֵיט לְעַכְט, דְּעֶר עוֹלָם
הָאֵט זֵיךְ פֶּאַרזאַמְלֵט צוֹ יִצְיָאֵת נִשְׁמָה [אֲנִי שׁוֹכֵב עִם רַגְלֵי אֵל
הַדְּלֵת, וְהַחֲדָר מְלֵא אוֹר, וְהַצְּבוּר הַתְּאַסְפוֹ לִיצְיָאֵת נִשְׁמָה]. וְכִף
הַחֲדִיר בְּעֶצְמוֹ, שְׁלֵא יִתְפַּעֵל מֵרַבּוּי הַקְּהָל שְׁבָאוֹ אֵל שִׁלְחָנוֹ הַטְּהוֹר,
כִּי בְּזֶה שְׁאָדָם מְזַכֵּיר לְעֶצְמוֹ אֵת יוֹם הָאֲחֲרוֹן, אֲזִי הַכַּל הוֹלֵךְ לוֹ
כְּכֹר בְּצוּרָה אַחֲרֵת לְגַמְרֵי.

נָא וְנָא רְאֵה לְעֵשׂוֹת צְדָקָה וְחֶסֶד עִם עֲנִיִּים, וְתֵן לָהֶם לֶאֱכֹל,
כִּי צְדָקָה תַּצִּיל מִמּוֹת, וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּזְכֶּה לְאַרְיִכוֹת יָמִים. וְכֵן תְּעוֹרֵר
אֵת נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, שֶׁבְּכָל שָׁבוּעַ יִזְכּוּ לְעֹבֵר עַל פְּרִשְׁתַּת הַשָּׁבוּעַ שְׁנַיִם
מִקְרָא וְאַחַד תְּרַגּוּם, שְׁזוֹ סִגְלָה לְאַרְיִכוֹת יָמִים, כְּמֵאַמְרָם ו"ל (בְּרִכוֹת
ח.): לְעוֹלָם יִשְׁלִים אָדָם פְּרִשְׁוִיתָיו עִם הַצְּבוּר, שְׁכָל הַמְּשָׁלִים
פְּרִשְׁוִיתָיו עִם הַצְּבוּר מְשָׁלִימִים לוֹ יָמָיו וְשָׁנוּתָיו.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט"ז קסד.

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר דְּבָרִים, שִׁבְתַּת חֲזוֹן, ד' מִנְחָם-אָב ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה אֵל ... גִּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֵת מַכְתְּבֶךָ.

עליך לזכור, כי הקדוש-ברוך-הוא מנהיג את עולמו, ולכן מה
 לך להכנס בלחץ?! מה לך להבהל כל-כך מכל דבר?! האם
 הדאגות שאתה דואג תעזרנה לך?! הרי אתה הורס את בריאות
 גופך הגשמי, וכן הורס את נשמתך הרוחנית, כי כל מחשבה של
 ספקות באמונה וכו', עושה חור וכתם בנשמה, ולכן מה לך לדאג,
 "השלך על הנו"ה יהבך והוא יכלכלך" (תהלים נה, כג), תשים ותכניס
 את כל בטחונך רק בו יתברך, ואז תראה איך שהכל ישתנה לטובה,
 בשך ונדם אין לו כלום רק תפלה, לבקש ולהתחנן לפניו יתברך כל
 מה שהוא צריך, אין עצה אחרת, חבל לדאג וחבל לאכל את הלב
 מהצער וכו', הכי טוב זה רק תפלה ובקשה, לבוא אליו יתברך מדי
 יום ביומו, ולבקש ממנו יתברך כל מה שהוא צריך, ואז ילך בטח
 דרכו בזה העולם העובר. רואים בחוש, הנה יום והנה לילה, הנה
 שבוע, הנה חדש והנה שנה וכו', והכל פורח, יום בא ויום הולך,
 והאדם עובר את זה העולם רק בדרך מעבר, ומה נשאר ממנו? רק
 מצוותיו יתברך, שזהו רצונו וחקמתו יתברך, שזו התורה הקדושה:
 מקרא, משנה, גמרא, [בבלי, ירושלמי, תוספתא], וכל המדרשים
 כלם, וספרי הזהר והתקונים, וכל כתבי הארז"ל, וכן כל ספרי
 ההלכה: הרי"ף והרא"ש, הרמב"ם, טור ושלחן ערוך וכל נושאי
 פליהם, אשר אין עוד טוב יותר מהם, כמאמרם ז"ל (אבות ו, ג): ואין
 טוב אלא תורה, שנאמר (משלי ד, ב): "כי לקח טוב נתתי לכם תורת
 אל תעזבו", ולכן כל-כך חבל על כל יום שעובר בלי שמחת
 המצוות וקיומן: ציצית, תפלין, מזוזה, פשרות וכו' וכן בלי למוד
 התורה הקדושה, שרק היא חכמתו יתברך.

רואים בחוש, אנשים מסתובבים בזה העולם כבעולם הדמיון
 וכו', ומאומה אין בידם, רצים אחר הכסף וכו', עובדים כמו
 חמורים וכו', ולבסוף הכסף נעלם מבין ידיהם וכו', אין ברכה
 בכסף ונשארים עם דאגות, יש להם מנה רוצים מאתים, ולעולם
 לא תשבע עינם וכו', אינם שמחים כלל במה שיש להם, ותמיד
 רוצים עוד ועוד, ובזה מבליים ימיהם הנעימים, ולבסוף מאומה אין
 בידם.

לא-כן מי שְׁמַרְגִיל עֲצָמוֹ לַחַיִּית רַק עִם הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוא, וְיִוְדַע אֲשֶׁר אֲרוּר הַגִּבּוֹר אֲשֶׁר שָׁם מִבְּטַחוֹ בְּכֶשֶׁר וְנֵם, וְרַק מְחִזֵּק עֲצָמוֹ בְּאַמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבַּרֵּךְ, וְרַק חוֹשֵׁב מִמְּנוֹ יִתְבַּרֵּךְ, הֲרִי זֶה מוֹרִיד אֶת הָעוֹלָם הַבָּא בְּעוֹלָם הַזֶּה, רוֹחֲנִיּוֹת חַיִּית אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבַּרֵּךְ בְּזֶה הָעוֹלָם, וְכָל רִגַע וְדַקָּה שָׂרַק חוֹשֵׁב מִמְּנוֹ יִתְבַּרֵּךְ, מְקַיֵּם בְּזֶה מִצְוֹת עֲשֵׂה שֶׁל יְחִוּד הַבּוֹרָא יִתְבַּרֵּךְ, שֶׁבְּזֶה כְּלוּלוֹת כָּבֹד כָּל הַמִּצְוֹת, אֲשֶׁרֵי עֵינַי רְאֵתָה כָּל אֱלֹהִים, אֶל מֶה יְכוּלִים לְזַכּוֹת בְּזֶה הָעוֹלָם, אִם לֹא יִטְעֶה אֶת עֲצָמוֹ.

הַמְּאַחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט"ז קסה.

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יִתְבַּרֵּךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר דְּבָרִים, שֶׁבַת חֲזוֹן, ד' מְנַחֵם-אָב ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

צָרִיכִים לְהַחֲיוֹת עֲצָמוֹ עִם כָּל נִקְדָּה טוֹבָה שֵׁישׁ בּוֹ, שְׁזֶה הַלְמוּד הַעֲמֵק שְׁגָלָה לָנוּ רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן רפכ), לְחַפְּשׁ וּלְבַקֵּשׁ בְּעֲצָמוֹ נִקְדוֹת טוֹבוֹת, וְלְדוֹן עֲצָמוֹ לְכַף זְכוּת, כִּי אֵין זֶה עֲצָה לְהַמְשִׁיךְ עֲצָמוֹ אֶל הַצָּעֵר, שְׁזֶה יְכוּל לְבַלְבֵּל אוֹתָךְ בְּיִוֹתֵר, וּלְהַפְּיִלְךָ בְּנוֹקְבָא דְתַהוֹמָא רַבָּא, וְרַב בְּנֵי-אָדָם שֶׁנִּפְּלוּ לְמַקּוֹם שֶׁנִּפְּלוּ וְכוּ', וְנִכְשְׁלוּ בַּמָּה שֶׁנִּכְשְׁלוּ וְכוּ', הַכֹּל הִזָּה מִפְּנֵי שֶׁנִּמְשְׁכוּ אַחַר הַעֲצָבוֹת וְהַמְרִירוֹת וְהַדְּכָאוֹן, וְעַל-יְדֵי-זֶה אָבְדוּ לְגַמְרֵי מִשְׁנֵי הָעוֹלָמוֹת. וּבְאַמֶּת אֵין זֶה מִצְוָה וְאֵין זֶה עֲבוּדָה, תָּמִיד לְהַסְתַּפֵּל שָׁחַר כְּאֵלוֹ אָבִד מְנוּס וְתִקְוָה מִמְּנוֹ וְכוּ', זֶה עֲצַת הַיִּצָּר, וְזֶהוּ הַסֵּמ"ךְ-מ"ם בְּעֲצָמוֹ, שֶׁהוּא עֲצָם הַעֲצָבוֹת וְהַמְרִירוֹת וְהַדְּכָאוֹן וְכוּ', לֹא-כֵן הַקְדָּשָׁה זֹהִי שְׁמִחָה, כִּי (דְּבָרֵי-הַיָּמִים א' טז, כז): "עֹז וְחֲדָוָה בְּמַקּוֹמוֹ", אֲצִלוּ שׁוֹרָה רַק הַשְּׂמִחָה תָּמִיד, וְזֶהוּ סִימָן אִם הָאָדָם חֲזַר בְּתַשׁוּבָה שְׁלָמָה —

אם הוא שש ושמח עם כל מצוה שעושה, ומרגיש בה טעם רוחני, זה סימן שחזר בתשובה אמתית.

הדורש שלומך וטובתך כל הימים...

ט"ז קסו.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר דברים, שבת חזון, ד' מנחם-אב ה'תש"ן.

שלום וברכה אל ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

ראה לברח רק אל הקדוש-ברוך-הוא, כי אין מנוס אחר, ומי שחזר בתשובה בכל פעם, אזי ממשיך על עצמו אור וזיו וחיות ודבקות חדשה, ונמשכים עליו מחין חדשים בדבקות הבורא יתברך שמו ויתעלה, שאין לתאר ולשער כלל, ולכן לא שיך לומר "חזרתי כבר בתשובה", אין דבר כזה, רק בכל פעם צריכים לחזר בתשובה ולעשות תשובה על תשובה, כמוכא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ו'), ואפלו הצדיקים הדבקים בו יתברך, חוזרים בכל פעם בתשובה על השגתם הראשונה, שדמו את אלקותו יתברך כביכול, שחשבו שפבר השיגו מה שהשיגו וכי, ועדין הם רחוקים לגמרי, על אחת כמה וכמה מי שמנח עדין בנוקבא דתהומא רבה, בודאי צריך לחזר בתשובה בכל יום ובכל שעה ובכל רגע על כל מחשבה, דבור ומעשה שאינו פראוי. העקר לא לפל ביאוש, ולא להפגס בלחץ, רק להיות רגיל לדבר עמו יתברך בכל פעם ולהודות, שזה עקר התשובה — ודוי דברים, חרטה על העבר וקבלה על להבא.

הדורש שלומך וטובתך כל הימים...

ט"ז קסז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר דְּבָרִים, שְׁבַת חֲזוֹן, ד' מְנַחֵם-אָב ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל הַיָּקָר וְהַנְּעֻלָּה ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

אִם אַתָּה רוֹצֵה לְהַצְלִיחַ בְּזֶה הָעוֹלָם, אַתָּה מְכַרְח לְהִתְאַזֵּר בְּמִדַּת הַסְּבָלְנוּת, כִּי בְּלִי סְבָלְנוּת אֵי אֶפְשֶׁר לְעִבֹר אֶת זֶה הָעוֹלָם כָּלָל, וְעַקֵּר הַסְּבָלְנוּת צָרִיכִים קִדְּם עַל עֲצוּמוֹ, לֹא לְדַחֵק אֶת הַשְּׁעָה, רַק לְחִכּוֹת בְּסְבָלְנוּת, וְאִף שְׁאֲנִי יוֹדֵעַ שְׁאַתָּה לְחִוֵּץ וּמְצַטְעֵר מְאֹד וְכו', וְכִמְעַט שְׁאַתָּה יוֹצֵא מִדְּעַתְךָ מְרַב צֶעַר וְעִגְמַת נִפְשׁ שְׁיִישׁ לְךָ וְכו' וְכו', עִם כָּל זֹאת רְאֵה לְהִתְאַזֵּר בְּמִדַּת הַסְּבָלְנוּת, כִּי לֹא תוּכַל שְׂאֵת אֶת הַמַּשָּׂא הַכְּבֵד מִמֶּךָ, וְלִכֵּן רַק חֲפֵה בְּסְבָלְנוּת, וְתִהְיֶה רְגִיל לְדַבֵּר עִם הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אֲשֶׁר רַק הוּא יְכוּל לְעֹזֵר לְךָ. וְדַע לְךָ, שְׁאַפְלוֹ לֹא תוּכַל לְדַבֵּר רַק חֲמַשׁ דְּקוֹת, זֶה גַם-כֵּן טוֹב מְאֹד, כִּי לְמַעַלָּה מְאֹד מְאֹד חָשׁוּב כָּל דְּבוּר שְׁמִדְּבָרִים עִמוֹ יִתְבָּרַךְ, אָדָם שְׁנִמְצָא בְּשִׂאוֹל תַּחֲתִית וּמִתַּחֲתִיו, וְאִף-עַל-פִּי-כֵן אֵינוֹ מֵיֵאֵשׁ עֲצוּמוֹ, רַק בּוֹרַח מִדֵּי פַעַם אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, זֶה מְאֹד חָשׁוּב לְמַעַלָּה, וּמוֹרִיד מִמֶּנּוּ כָּל מִינֵי דִינִים וְעֹנָשִׁים קָשִׁים וּמְרִים, וְאֵין עֲלָיו שׁוּם מְקַטְרָגִים.

וְכֵן צָרִיכִים סְבָלְנוּת עִם הָאִשָּׁה וְהַיְלָדִים, הָאִשָּׁה עֲצָבָנִית מְאֹד מְאֹד וְכו', וְלִכֵּן אַתָּה צָרִיךְ לִילֵךְ עִמָּה בְּעֵדִינּוּת, וְלֹא לִפְגַּע בְּרַגְשׁוֹתֶיהָ וְכו', כִּי הִיא תִתְרַגֵּז יוֹתֵר וְיוֹתֵר, וְלִכֵּן הַעֲצָה הַיְחִידָה לֹא לְהִתְחִיל לְדַבֵּר עִמָּה בְּשׁוּם פְּנִים וְאִפֶּן, אִם הִיא תִשְׁאַל אוֹתְךָ מִשְׁהוּ — תַּעֲנֶה לָּהּ, וְאַל תִּרְבֶּה שִׁיחָה עִמָּה, כִּי אִם הִיא כָּל-כָּךְ רְגִישָׁה, אֲשֶׁר כָּל דְּבָר קָטָן שְׁאַתָּה אוֹמֵר לָּהּ הִיא נִפְגַּעַת, בְּכֵן אֵל תַּעֲשֶׂה עִמָּה עֵסֶק וְכו', כִּי בְּזֶה הָעוֹלָם צָרִיכִים לְהִיּוֹת חֲכָם וְלֹא צוֹדֵק וְכו'.

רַק חֲזוֹק וְאַמֵּץ מְאֹד בְּאַמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְצָרִיךְ שְׁתַּדַּע בִּידִיעָה בְּרוּרָה וְחֻזְקָה, שְׁכָּל מַה שְׁקוֹרָה בְּזֶה הָעוֹלָם, הַכֹּל מְשֻׁנָּח בְּהַשְׁגָּחָה פְּרָטִי פְּרָטִית, וְלִכֵּן מַה לְךָ לְהִיּוֹת כָּל-כָּךְ בְּעֲצָבוּת

ובדכּפּאון, הרגל עצמך לתן תודה והודאה להקדוש-ברוך-הוא, שתהלה לאל, אתה ע'ש'יר', יש לך ע'ינים, ש'ינים, י'דים, ר'גלים (מדרש שמואל). תאמין לי, היום עברו עלי הרבה צרות, ומן השמים סבבו עמי, שהצרכתי ללכת לאיזה מקום, וכשאני יוצא מהבנין, מה אני רואה? גוי שמוליכים אותו על פסא גלגלים עם רגל אחת, ותכף נתתי תודה להקדוש-ברוך-הוא, שתהלה לאל, יש לי שתי רגלים, ואני איני צריך שיוליכו אותי, רחמנא לצלן, בכסא גלגלים, ובאמת זו הברכה שאנו מברכים בכל יום להקדוש-ברוך-הוא: "המכין מצעדי גבר", שתהלה לאל, ברא לנו שתי רגלים ללכת בהן וכו'. והיתה סבה לנסע למקום ההוא, רק כדי לראות את המחוזה הזה ולהתחזק, שלי יש, תהלה לאל, שתי רגלים, ובזה ראוי להחיות עצמו מאד מאד, שיש לו שתי רגלים וכו' וכו'.

הדורש שלומך וטובתך כל הימים...

ט"ז קסח.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר דברים, שבת חזון, ד' מנחם-אב ה'תש"ן.

שלום וברכה אל היקר והנעלה ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

אין עוד מצוה יותר גדולה מלהיות שדכן, כי בזה שעוזרים לבני הנעורים להתחתן, זהו החסד הכי גדול, כי אין עוד רחמנות בזה העולם כמו על בחור רנק או בחורה רנקה, ואף אחד בעולם אינו יודע ואינו מבין ואינו מרגיש את כאבם הגדול, ולכן אשרי מי שמשתדל לעזור לרנקים ולרנקות למצא את הזיווג, שהיא המצוה הכי גדולה, כי בונה על-ידי-זה עולמות חדשים, והלואי היו מנהיגי הדור מבינים את בני הנעורים, והיו עוזבים את כל עסקיהם, ורק עוסקים בשדוכים, לשדוך את בני הנעורים, ואוי לאלו שמאחרים ומעפבים את בני הנעורים להתחתן, בתרוץ שהם צריכים עדן ללמד וכו', אין להם משג כלל מה שעובר על בני הנעורים בעתים

הָלְלוּ וְכוּ', וְלִכְּן הִדְבַּר הָרֵאשׁוֹן — בְּחֹר צְרִיף לְהִתְחַתֵּן, וּבְחֻמֵּינוּ הַקְדוּשִׁים אָמְרוּ (מְנַחוֹת קי.): לֹמֵד תּוֹרָה בְּטְהָרָה — נוֹשֵׂא אִשָּׁה וְאַחֲר־כֵּן לֹמֵד תּוֹרָה, וְאֵין שׁוֹם תְּרוּץ לְאַחַר חֲתָנָה לְבַחֲרוֹ, וְזוֹ עֲבָרָה גְדוֹלָה לְמִי שֶׁמְעַכֵּב בַּחֲוָרִים לְהִתְחַתֵּן.

הַמְצַפֶּה לְשִׁמְעַע מִמֶּךָ הַטוֹב תָּמִיד...

ט"ז קסט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר וְאַתְחַנֵּן, שֶׁבֶת נַחֲמוּ, ז' מְנַחֵם-אָב ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֵל ... נְרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ.

אֲשֶׁרִי מִי שְׁזוֹכָה לְחַטֵּף בְּכָל לַיְלָה סֵדֶר תְּקוּן חֲצוֹת, וּמֹרִיד אֲזִי דְמַעֲוֹת לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ, כִּי הַתְּפִלוֹת שֶׁמִּתְפַּלְלִים עַל חֲרַבֵּן בֵּית-הַמִּקְדָּשׁ, חֲרַבֵּן בֵּית הַמַּחֲזִין שְׁלוֹ, מְאֹד מְקַבְּלוֹת בְּשָׁמַיִם. וְאִם הִיָּה הָאָדָם יוֹדֵעַ אִיזוֹ עֵת רְצוֹן הִיא בְּשָׁמַיִם בְּעֵת חֲצוֹת, הִיָּה נִזְהָר בְּזֶה מְאֹד. וְרַבְּנֵנוּ ז"ל אָמַר (לְקוּי־מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן קמט) חֲצוֹת הוּא כְּמוֹ פְדִיּוֹן, הִיָּנוּ בְּעֵת חֲצוֹת, אֲזִי פְתוּחַ בֵּית הַדִּין הָעֲלִיּוֹן הַכּוֹלֵל תַּחְתּוֹתָיו כָּל הָעֲשָׂרִים וְאַרְבָּעָה בְּתֵי דִינִים, וְאֲזִי יְכוּלִים לְפַעַל מֵה שֶׁאֵין פּוֹעֲלִים בְּשָׂאֵר שְׁעוֹת הַיּוֹם, הִיָּנוּ כִּי שֵׁם אֲדֹנָי יֵשׁ בּוֹ עֲשָׂרִים וְאַרְבָּעָה צְרוּפִים, וְשֵׁם זֶה הוּא בְּחֵינַת דִּין, שְׁזֶה אֲדִי"ן, צְרוּף אֶחָד מִשֵּׁם אֲדֹנָי, וְלִכְּן אָמְרוּ חֻכְמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (רֵאשׁ הַשָּׁנָה טז.): אָדָם נִדוֹן בְּכָל שְׁעָה, כִּי בְּכָל שְׁעָה מֵאִיר צְרוּף אַחַר מִצְרוּפֵי שְׁמוֹת אֲדֹנָי, וְזֶה בֵּית-דִּין אֶחָד, אֲבָל בְּעֵת חֲצוֹת, אֲזִי נִפְתָּח הַבֵּית-דִּין הָעֲלִיּוֹן, שֶׁהוּא כּוֹלֵל כָּל הָעֲשָׂרִים וְאַרְבָּעָה בְּתֵי דִינִים, וְלִכְּן אֲזִי הוּא זְמַן גְּדוֹל לְפַעַל הַכֹּל, כֹּל מֵה שֶׁרַק רוֹצִים, וְכֹל מֵה שֶׁרַק מְבַקְּשִׁים, וְזֶה אֶחָד מֵהֵיִסוּדוֹת בְּחֻסִּידוֹת בְּרִסְלָב, לֹמֵר בְּכָל לַיְלָה סֵדֶר תְּקוּן חֲצוֹת, וְלֵאמֹר וְלִקְוֹנֵן עַל חֲרַבֵּן בֵּית-הַמִּקְדָּשׁ, וְעַל חֲרַבֵּן בֵּית הַמַּחֲזִין שְׁלוֹ, שֶׁגַּם נִקְרָא בֵּית-הַמִּקְדָּשׁ הַפְּרָטִי שֶׁל הָאָדָם שֶׁחָרַב לְגַמְרִי, עַל-יְדֵי פְגָמֵי הַבְּרִית שְׁלוֹ, כִּי הַמַּח-מַחְשָׁבָה שֵׁם מִשְׁפָּן הַשְּׂכִינָה, וְצְרִיף

תמיד רק לחשב ממנו יתברך, ולהתבטל לגמרי אליו יתברך, וכל מחשבותיו תהיינה תמיד דבוקות רק בו יתברך, ולא יכניס בדעתו שום מחשבה זרה ופסולה וכו' בכפירות ובנאוף, חס ושלום, וכן שלא יחשב משום ברירה שבעולם, ולא ידין במחשבתו את אף אחד בעולם, כי המחשבה יש לה כח גדול לטוב או להפוך, ולכן דיקא בעת חצות, אז הוא הזמן לבקש ולהתחנן על קדשת וטהרת המחין, כדי שיהיה משפך לשכינת עזו יתברך, ויהיה בבחינת (שמות כה, ח): "ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם", בכיכול יהיה שורה אצלו תמיד, ואל דבר זה כל בר ישראל יכול לזכות, אם הוא רק ישמר על מחשבתו, ויהיה תמיד בטל ומבטל אל האין סוף ברוך הוא. ואל כל זה זוכים בשמורידים דמעות בעת אמירת סדר תקון חצות, ובפרטיות כששופכים אז שיח ותפלה אליו יתברך, שאז הוא הזמן המבחר, כמוכא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי מוה"ר"ן, חלק א', סימן נד), שבעת חצות, אז הוא הזמן הכי טוב להתבודד ולבקש על נפשו, והתפלות שמתפללים אז רצויות מאד בשמים, אשרי מי שמנצל אז את הזמן היקר בתפלה ובקשה — הן על עצמו והן על אחרים.

ומספרים, אשר בעת הטהרה של הגאון הצדיק רבי יהודה גרינוואלד זי"ע (שהיה רב בעיר סאטמאר), ראו החברא קדישא על מצחו כתם שחור, ועשו כל מיני תחבולות להוריד את זה ולא צלח, ולא ידעו מה לעשות, כי זה בזיון המת, שיהיה עליו כתם שחור ושלחו אחר הבחור ששמשו בחייו, ושאלו אותו: מה זה? ענה ואמר להם: בכל לילה רבו שם על מצחו אפר חם בעת חצות, ומזה נעשה הכתם, ורבו רצה בכל ערב שבת להוריד את זה, אבל זה לא ירד, ולכן הניחהו כך, כי זה כבודו — כתם פז על ראשו, זהו סימן שערך כל לילה תקון חצות עם אפר על מצחו. רואים מזה השגה של צדיק וחכם, שערך כל לילה סדר תקון חצות עם אפר על מצחו, ובכה בכיות עצומות. ולכן זכה למה שזכה, שהעמיד הרבה תלמידים הגונים לומדים עצומים, כמפרסם דבר זה בעולם.

המאחל לה ברכה והצלחה מן השמים...

ט"ז קע.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר וְאֶתְחַנֵּן, שְׁבֵת נְחֵמוֹ, ז' מְנַחֵם-אָב ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

מָה אָמַר לָךְ! הַחַיִּים אֵינָם קָלִים כָּלֵל וְעֵקֶר, וְעוֹבְרִים עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד מִשְׁבָּרִים וְגַלִּים, שְׂאֵי אֶפְשָׁר לְתַאֵר וּלְשַׁעַר כָּלֵל, וְעֵקֶר גְּדֻלַּת בַּר יִשְׂרָאֵל, שֶׁהוּא מַחְזִיק מֵעַמֵּד, וְאֵינּוּ מִתְיָאֵשׁ בְּשׁוֹם פְּנִים וְאֶפֶן.

הַדְּבֵק עֲצָמְךָ בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְתַדַּע, כִּי הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְנַהֵג אֶת עוֹלָמוֹ בְּצַדִּיק וּבִמְשֻׁפָּט, בְּחֶסֶד וּבְרַחֲמִים, וְדָבָר גְּדוֹל וְדָבָר קָטָן אֵינּוּ נַעֲשֶׂה מֵעַצְמוֹ, אֶלָּא בְּהַשְׁגָּחַת הַמַּאֲצִיל הָעֲלִיּוֹן, אֵל תַּעֲשֶׂה שׁוֹם הַשְׁתַּדְּלִיּוֹת וְכוּ', כָּל מִי שֶׁצָּרִיךְ לָךְ — יָבוֹא אֵלֶיךָ, אֶתָּה אֵל תֵּלַךְ אֶל אֵף אֶחָד, אֵינִי לָךְ מַה לְדַאֵג, הַדְּבֵק עֲצָמְךָ רַק בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְהוּא יְנַהֵיג אוֹתְךָ בְּדַרְךְ הָאֵמֶת, כְּפִי שְׂרָשׁ נִשְׁמָתְךָ, וְאֶסוּר לָךְ לְהִתְבַּלְבֵּל מִשׁוֹם בְּרִיָּה שֶׁבְּעוֹלָם.

הַרְגֵּל עֲצָמְךָ לְגַרְסַת הַרְבֵּה מִשְׁנִיּוֹת, שְׁמִטְהֵרוֹת אֶת נַפְשׁ הָאָדָם מִכָּל מִינֵי חֲלָדָה, וְאִם הָיִיתָ יוֹדֵעַ מַעֲלַת לַמּוֹד מִשְׁנִיּוֹת, הָיִיתָ גּוֹרֵם בְּכָל יוֹם בְּהֵן.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט"ז קעא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר וְאֶתְחַנֵּן, שְׁבֵת נְחֵמוֹ, ז' מְנַחֵם-אָב ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

ראה רק למסור את עצמך לגמרי אליו יתברך, וכל מה שאתה צריך וכו', וכל מי שצריך אותך וכו', הכל בכל מכל כל יבואו אליך, ולא יחסר לך שום דבר בזכות האמונה הקדושה, שתהיה חזק בזה תמיד, כי המאמין האמתי, אשר בכל תנועה ותנועה שם אלופו של עולם, כל חיותו היא חיים אחרים לגמרי (חבוק ב, ד): "וצדיק באמונתו יחיה", כל החיות של הצדיק הדבוק בפי החיים בו יתברך, זה רק על-ידי אמונה פשוטה להאמין בפי עולמים, ואשרי מי שזוכה לקום בתצות, ולומר סדר תקון תצות, ולהשתתף אז בצער השכינה שמקוננת על בזוי והריגת הצדיקים הדבקים בו יתברך, ועל צער נשמות ישראל, שגהרגים ונשחטים ונשרפים ונחנקים, על-ידי רשעי אמות העולם, ועל צערם של בחורי ובחורות ישראל שלא מצאו זיווגם, אשר אין צער כצערם הקשה, ועל גלות ישראל, שהם מפזרים בגולה, ועל חרבן בית-המקדש, ועל צערו של מלך המשיח שרוצה לבוא ולגאלנו.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ט"ז קעב.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר ואתחנן, שבת נחמו, ז' מנחם-אב ה'תש"ן.

שלום וברכה אל היקר לי מאד, גר להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר ויזרח לנצח.

מכתבך הארוך קבלתי וקראתיו בעיון וכו'.

מה אמר לך! אם אתה רוצה לחיות חיים נצחיים, ראה לשפח מכל העבר וכו', ועשה התחלה חדשה בכל יום ובכל שעה ובכל רגע ממש, וזה הלמוד העמק שמלמד אותנו רבנו ז"ל. אכל על זה צריכים התחזקות חדשה בכל יום ובכל שעה ובכל רגע, כי מי שזוכה להתחיל בכל פעם התחלה חדשה וכו', עליו מתגבר מאד המדמה, והסמ"ך-מ"ם רודף אותו להפילו בנקבא דתהומא רבה, כי אדם שיש לו כח כזה לעשות התחלה חדשה, בבחינת (תהלים קג,

ה): "תתחדש כנֶשֶׁר נְעוּרֵיכִי", סימן שְׁהוּא כָּבֵר דְּבוּק בּוּ יִתְבַּרֵךְ, וְכִמוּ שֶׁהוּא יִתְבַּרֵךְ כְּבִיכּוֹל חֲדָשׁ בְּכָל שְׁנֵיהּ וְדָקָה, כְּמוֹ-כֵן מִי דְּבוּק בּוּ יִתְבַּרֵךְ גַּם הוּא מִתְחַדֵּשׁ, וּמִזֶּה הַסֵּמִיּוֹת-מ"ם מְפַחֵד מְאֹד, כִּי הוּא מְלֶךְ זָקֵן וְכִסִּיל, מְכַנִּיס בְּאָדָם תְּאֻנֹת הַגְּאוּת וְהַיְשׁוּת לְהִיּוֹת מְלֶךְ — "אֲנִי אֶמְלֹךְ", שְׂאֵז נַעֲשֶׂה כְּסִיל, וְהֶעֱקַר שְׂיִפֵּל בְּזַקְנָהּ, כְּאֵלוֹ כָּבֵר נִזְקֵן בְּמַעֲשָׂיו, וּכְבֵר אֵף פֶּעַם לֹא יוּכַל לְצַאת מִזֶּה, אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁמְצִיֵּית אֶת רַבְּנוֹ וְלֹא, וְאֵז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָהּ וְטוֹבָתָהּ כָּל הַיָּמִים...

ט"ז קעג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר וְאֶתְחַנֵּן, שְׁבֵת נְחֵמוֹ, ח' מְנַחֵם-אָב ה'תש"ן.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲיָה.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מְכַתְּבֶךָ.

נָא וְנָא אֵל תַּהֲיֵי בְּרַרְנִית, וְאֵז כָּבֵר תְּמַצְאֵי בֵּן זוּג הַשִּׁיף לְשֶׁרֶשׁ נִשְׁמַתָּה. הֶעֱקַר לְחֹזֵר בְּתִשׁוּבָה, וְלִבְקֵשׁ מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵךְ בְּכָל יוֹם תְּפִלָּה זֹאת: "אֲנִי מִמֶּךָ, רַבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, סֵלַח לִי, מְחַל לִי, כִּפּוּר לִי, עַל חַטָּאתִי שֶׁחֲטַאתִי עֲוִיתִי וּפָשַׁעְתִּי לְפָנֶיךָ, וְאֲנִי מִתְחַרְטֵת עַל כָּל הָרַע שֶׁעָשִׂיתִי בֵּין בְּשׁוּגֵג וּבֵין בְּמִזִּיד, כִּי הִפַּל בָּא מַחְסְרוֹן דְּעֵתִי, כִּי לֹא קַבְּלָתִי חַנוּף אֲמַתִּי, שֶׁאֲסוּר לַעֲשׂוֹת שְׁטִיּוֹת כְּאֵלוֹ שֶׁעָשִׂיתִי, אֲנִי מִמֶּךָ, חוּס וְחַמֵּל עָלַי, אֲנִי מִסְתַּוְּבָבֶת בְּזֶה הָעוֹלָם כְּשִׁפְרַת מְבַהֶלֶת וּמְבַלְבֶּלֶת, שְׁלַח לִי אֶת בֶּן זוּגֵי הָאֲמַתִּי, הַשִּׁיף לְשֶׁרֶשׁ נִשְׁמַתִּי, וְלֹא אֶהְיֶה בְּרַרְנִית כָּלֵל, וְלֹא אֶצְטַרֵף לְהַגִּיעַ לְיַדֵּי נִסְיוֹן וְלְיַדֵּי בְּזִיוֹן, אֲלֵא אֶת הַשְּׂדוּף שְׁלִי תִזְמִין לִי תַכְּף-וּמִיד, וְאֶזְכֶּה לְהִתְחַתֵּן, וְלִבְנוֹת בֵּית נֶאֱמָן בְּיִשְׂרָאֵל, וְתִשְׁרֶה הַשְּׂכִינָה בְּתוֹךְ בֵּיתִי תָמִיד, וְאֶזְכֶּה לַעֲשׂוֹת רְצוֹנְךָ תָמִיד, וְאֶהְיֶה אִשָּׁה כְּשֶׁרָה, וְאֶזְכֶּה לְתַקֵּן בִּימֵי חַיֵּי הַבְּלִי אֶת כָּל מַה שֶׁעָשִׂיתִי הָרַע לְפָנֶיךָ, וְתִמְחַל וְתִסְלַח וְתִכַּפֵּר לִי עַל הַכָּל, וְאֶזְכֶּה תָמִיד לְהִיּוֹת שְׂמִיחָה וְעֹלִיזָה, וְלַעֲשׂוֹת רַק אֶת הַטוֹב מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם אָמֵן סְלֵה".

תתפללי את התפלה הזאת בכל יום, עד שתזכי למצא את בן זוגך. רק תהיי שמחה ועליזה, ואל תפלי ביאוש ובדכאון, כי סוף כל סוף אחר הרע יבוא הטוב, ונזכה לשמע אצלך רק טוב. נא ונא לא להתאש, החזיקי מעמד, ואז טוב לך כל הימים.

המאחל ברכה והצלחה מן השמים...

ט"ז קעד.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר ואתחנן, שבת נחמו, י' מנחם-אב ה'תש"ן.

שלום וברכה אל היקר והנעלה ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

אודות שאלתך וכו', במוצאי-שבת-קדש הדבר הראשון צריכים ללמד "דף גמרא", וזו סגלה, שכל השבוע ילמדו הרבה דפים גמרא. וכן תשתדל מאד לטל ידיך לפת למלוג מלכה, פמוכא בשלחן ערוך, סימן ש', שאפלו אינו יכול אלא פניית — יטל ידיו, ויאכל כל מיני מעדנים, ויהיה שמח, וישיר את הזמירות של מלוג מלכה. [ווצריך שתדע, שלאשה מעברת זו סגלה ללדה קלה, אם היא נוטלת ידים ואוכלת פת במלוג מלכה].

ומה טוב אם יכולים לספר איזה ספור מהבעל-שם-טוב הקדוש זי"ע, שזו סגלה גדולה על כל השבוע, ואחר-כך תעשה לעצמך שעור בתנא דבי אליהו, שזו סגלה גדולה ליראת שמים.

והעקר תהיה בשמחה, שזכית שעברה עליך שבת בזה העולם, וזכית לשמר שבת.

הדורש שלומך כל ימך...

ט"ז קעה.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר ואתחנן, שבת נחמו, י' מנחם-אב ה'תש"ן.

שלום וברכה אל ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

אף שאני יודע למה אתה שבור וכו', פי לא הולך לך כפי שרצית וכו', בענין מכירת הבית וכו', וקניית בית וכו', עם כל זאת עליך לזכור את מאמר התנא הקדוש (אבות ב, ד): "בטל רצונך לרצונו, כדי שיבטל רצון אחרים לרצונך", אין עצה אחרת, רק להחזיק מעמד, ולבקש ממנו יתברך תפלה אחר תפלה בכל יום ובכל שעה, ואף שזה לוקח זמן וכו', אבל בסוף תראה ישועה גדולה, שיעשה עמך הקדוש-ברוך-הוא, רק לא להתיאש בשום פנים ואפן.

גם עלי עובר מעין זה, וגם לי יש צער גדול ונורא מאד מאד וכו', עם כל זאת אני משתדל מאד להתחזק באמונה פשוטה בו יתברך ובבטחון חזק, שהוא יתברך לא יעזב אותי, וסוף כל סוף אראה מה שרציתי וכו'.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ט"ז קעו.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר ואתחנן, שבת נחמו, י' מנחם-אב ה'תש"ן.

שלום וברכה אל היקר והנעלה ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

אודות הבת שלך וכו', לדעתי, עליך לקחתה לאשפוז, פי חבל שהילדים יסבלו והאשה תסבל, וכל המשפחה תסבל וכו', היום יש

כדורים שעוזרים מאוד מאוד, ולכן אל תתבייש לקחת אותה אל רופא ממחה וכו', ולפני-כן תלמד את המאמר בלקויטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן ג', ותאמר את התפלה מלקויטי-תפלות על תורה זו, ותתן על פדיון, כמובא שם, ותראה אילו נסים הקדוש-ברוך-הוא יעשה עמך, שיעזר לכתך, רק אל תהסס לתן לה את הכדורים, כי היא עומדת לפני שבר עצבים וצריכים מאוד להשמר בדבר זה, כי זה יכול לדרדר יותר ויותר וכו' את המצב, ועל-כן אל תהיה חכם בעיניך, ותעשה מה שאני מבקש אותך, זה צריך להיות סודי וכו', ואף אחד שלא ידע מזה, וכך הצלת את בתיך.

המצפה לשמע ממך רק טוב...

ט"ז קעז.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר ואתחנן, שבת נחמו, י' מנחם-אב ה'תש"ן.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

הנה אתה בחור צעיר, ועליך לשמר על עצמך מאוד מאוד לא לפל יותר, וזה תזכה על-ידי שתתמיד כל יום בלמוד ח"י פרקים משניות, שזהו יסוד גדול להנצל מהיצר הרע הבוער בכחור צעיר להפשל בחטא המגנה וכו'. והעקר לשמר על העינים, כי כך אמרו חכמינו הקדושים (מדרש אנדה): אין יצר הרע שולט באדם, אלא על העינים שרואה וכו', ואמרו (סנהדרין מה): אין יצר הרע שולט, אלא במה שעניו רואות; ולכן שמר על עיניך, ואז יקל לך.

נא ונא תתחיל ללמד שעור גמרא כסדרן, הינו תתחיל ממסכת ברכות, ותגרס דף אחר דף, עד שתזכה לסיים את כל המסכת, אחר-כך תראה להתחיל מסכת שבת, וכשתסיים תתחיל מסכת ערובין, וכן מסכת אחר מסכת, עד שתזכה לסיים את כל הש"ס. ורבנו ז"ל אמר: מי שזוכה לסיים ש"ס, על-ידי-זה נמשך עליו צלם

אֲשֶׁר ט"ז קעה בנחל לט

אֱלֹקִים, וְהֶאֱרִיזוּ לְאָמֵר: מִי שֵׁיֵשׁ לוֹ צֶלֶם אֱלֹקִים, הַסֵּטֶרָא אֲחֵרָא מִפְּחַד מִמֶּנּוּ, וְעַל-כֵּן אֵל תְּהִיָּה בְּטָלָן, וּתְצִיֵת.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט"ז קעה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר וְאַתְחַנֵּן, שְׁבַת נְחֻמוֹ, י' מְנַחֵם-אָב ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל הַיָּקָר ... גֵּרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ.

רַק חֻזַּק וְאַמֶּץ לִהְיוֹת בְּשִׂמְחָה, וְתַכְף-וּמִיד כְּשִׁתְּהִיָּה בְּשִׂמְחָה, אֲזִי יִתְרַחֵב לְבָבְךָ, וְתִצָּא מִכָּל הַצָּרוֹת וְהִיסוּרִים שֶׁלָּךְ. אִיעֲצֶךָ וַיְהִי אֱלֹקִים עִמָּךְ, תַּעֲשֶׂה כָּל מִיַּי מְאַמְצִים שֶׁבְּעוֹלָם לֹא לְדַבֵּר מֵאַחֲרֵים, וְלֹא לְהִזְכִּיר שְׁמוֹתֵם כָּלֵל, וְזֶה יוֹעִיל לָךְ מְאֹד לֹא לְהַכְפִּישׁ בְּאִסּוּר הַחֲמוּר שֶׁל לְשׁוֹן-הָרַע וְאַבְק לְשׁוֹן-הָרַע, שֶׁכְּלָנוּ אֵין אָנוּ נִקִּיִּים מִזֶּה כָּלֵל.

וְלָכֵן עַל-יְדֵי שִׂמְחָה נִתְרַחֵב הַדַּעַת, וְתַכְף-וּמִיד כְּשִׁנְתְּרַחֲבֶת הַדַּעַת, כְּבָר לֹא תִצְטָרֵךְ אֶת אַחֲרֵים כָּלֵל, רַק כָּל חֲפֻצָּךְ וּרְצוֹנָךְ יְהִיָּה הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּעֲצָמוֹ, וְאִז כְּבָר לֹא תִדְבֵר מֵאַחֲרֵים כָּלֵל, הֵן לְטוֹב וְהֵן לְהַפֵּךְ, תּוֹצִיא מִדַּעְתְּךָ אַחֲרֵים. דַּע לָךְ, שְׂאִין שׁוּם מְצִיאוֹת בְּלִעְדֵיךָ יִתְבָּרַךְ, וְהַכֵּל לְכָל אֱלֹקוֹת גָּמוּר, וְלָכֵן מָה אַתָּה צְרִיךְ לְדַבֵּר מִהַזּוּלַת, הַדְּבַק עֲצָמָךְ רַק בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְלֹא תִרְצֶה שׁוּם דְּבַר רַק אוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ. וּמוּכָא מִהֶאֱרִיזוּ לְ[עֵין שַׁעַר הַפְּסוּקִים עַל הַפְּסוּק (יִשְׁעִיָּה נב, ה): "וְעַתָּה מַה לִּי פֹה נָאִם הַיְיָ" כָּל הַיּוֹם שְׁמִי מִנְאָץ", רָאשֵׁי תְבוּת: מִשְׁהַן], וְהוּא עַל-פִּי מַה שֶּׁכְּתוּב בְּזִהָר (נְשֵׂא קִכָּה): דַּעַתִּיד מִשְׁה לְאַתְגְּלִגְלָא בְּכָל דְּרָא וְדָרָא, וְהוּא מִנְאָץ וְנִבְזָה בְּעֵינֵי הָעַרְב־רַב הַמְתַּגְּלִגְלִים גַּם-כֵּן בְּכָל דּוֹר וְדוֹר, וְעַד שֶׁיִּכְלוּ גְלִגּוּלֵי הָעַרְב־רַב, תְּמִיד הוּא מִשְׁה שֶׁבְּכָל דּוֹר מִנְאָץ בְּתוֹכֵם בְּגְלוּתָא בְּתָרָא, וְעוֹשִׂים מִמֶּנּוּ צְחוּק, וְהוּא מְזַלְזֵל בְּעֵינֵיהֶם.

וְלִכְנָן שְׂתַק, שְׂתַק, אֶהוּבִי, בְּנִי! שְׂפֹךְ נַפְשְׁךָ אֵלָיו יִתְבַּרְךָ, וְכָל מַחֲךָ יִהְיֶה רַק לְדַבֵּק עֲצָמְךָ אֵלָיו יִתְבַּרְךָ, וְלִהְיוֹת בְּטֵל וּמִבְטָל אֶל עַצְמֵךְ עֲצָמִיּוֹת חַיּוֹת אֱלֻקוֹתָיו יִתְבַּרְךָ, וְתַעֲשֶׂה עֲצָמְךָ כְּעוֹר וּכְחַרְשׁ וּכְאֵלֶם מִכָּל הַכְּלִי הָעוֹלָם הַזֶּה, וְאֵל תְּדַבֵּר עִם אִיךָ אֶחָד מִשׁוּם בְּרִיָּה שְׂבָעוֹלָם, רַק תְּדַבֵּר מִמְּנוֹ יִתְבַּרְךָ וּמִהַצְדִּיק הָאֲמֵת, וּמִהַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, וּמִהָאֱמוּנָה שֶׁהִיא הַתְּפִלָּה, וְיִתֵּר מִזֶּה אֵל תִּתְחִיל לְדַבֵּר, וְאִיךָ שְׂבִיבִין כִּי תִסָּבֵל עֲלֵבוֹנוֹת וּבְזִיווֹנוֹת גַּם מֵאֲשֶׁתְּךָ וְגַם מִיְלֻדְיָךָ, וְגַם מִשְׂאֵר בְּנֵי-אָדָם, אֶתְּהָ שְׂתַק, שְׂתַק, וְתִקְבֵּל כָּל הַבָּא עָלֶיךָ בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִתְרַחֵב לְבָבְךָ, וְהוּא יִתְבַּרְךָ יִפִּיל מִלְּפָנֶיךָ חֲלָלִים חֲלָלִים, כָּל שׁוֹנְאֵיךָ וְרוֹדְפֵיךָ יִפְלוּ תַחְתֶּיךָ, וַיִּמְלֵא מִשְׂאֵלוֹת לְבָבְךָ לְטוֹבָה.

הַעֲקֵר הַרְגֵּל עֲצָמְךָ לְגֵרֵם הַרְבֵּה דְפִים זֶהר וְתַקוּנִים, שְׂזֵה זְכוּךָ הַנְּפֹשׁ, וְהַרְבֵּה פְּרָקִים מְשֻׁנָּיוֹת וְדִפִּים גְּמָרָא, שְׂזֵה חַיּוֹת הַנְּפֹשׁ, וְעַל כָּלֶם הַרְבֵּה "שְׁלַחַן עֲרוּךְ", שְׂזֵה יְבִיא אוֹתְךָ לִירְאָה אֶת הַשֵּׁם הַנִּכְבָּד וְהַנּוֹרָא, כַּמוֹכָא בְּדַבְרֵי רַבֵּנוּ ז"ל (סִפְרֵי-הַמִּדּוֹת, אוֹת יְרָאָה, חֶלֶק ב', סִימָן ג'): עַל-יְדֵי לַמּוֹד שְׁלַחַן עֲרוּךְ בָּאִים לִירְאָה.

חֲזוּק וְאַמֵּץ, וְאִז טוֹב לָךְ כָּל הַיָּמִים.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ תָּמִיד...

ט"ז קעט.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֹדֵר וְאַתְחַנֵּן, שְׁבַת נַחְמוּ, י' מְנַחֵם-אָב ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ.

רַק חֲזוּק וְאַמֵּץ מְאֹד, כִּי גְדוֹל אֲדוֹנֵנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ.

דַּע לָךְ, אֲשֶׁר בְּזֵה הָעוֹלָם צְרִיכִים הַרְבֵּה הַתְּחַזְּקוֹת עַל כָּל פֶּרֶט וּפְרָט בְּחַיִּים, כִּי עוֹבְרִים עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד מִשְׂבָּרִים וְגַלִּים, וְאֲשֶׁרֵי

מִי שְׁמַחֲזִיק מֵעַמָּד, וְאִינוֹ נִשְׁפָּר מִשּׁוּם דָּבָר שֶׁבְעוֹלָם. וְזֶה זוֹכִים
עַל-יְדֵי תַקְוָה הַאֲמוּנָה הַקְדוּשָׁה, שֶׁצָּרִיכִים לְהַחֲדִיר בְּעַצְמוֹ אֲמוּנָה
פְּשוּטָה בּוֹ יִתְבַרֵךְ בְּתַמִּימוֹת וּבְפִשְׁיטוֹת גְּמוּרָה, אֲשֶׁר אֵין שׁוּם
מְצִיאוֹת בְּלַעֲדֵיו יִתְבַרֵךְ כָּלֵל, וְדָבָר גְּדוֹל וְדָבָר קָטָן אֵינוֹ נֶעֱשֶׂה
מְעַצְמוֹ, אֲלֵא בְּהַשְׁגַּחַת הַמַּאֲצִיל הָעֲלִיּוֹן, וְצָרִיכִים לְחַזֵּק עַל זֶה
פְּעָמִים אֵין מִסְפָּר, כִּי הַאֲמוּנָה הַקְדוּשָׁה אֵינָה נִקְלָטָה, אֲלֵא עַל-יְדֵי
רְבוּי חֲזָרָה, שֶׁצָּרִיכִים לְחֹזֵר הַרְבֵּה בְּעֲנִינֵי אֲמוּנָה, כִּי כִּמוֹ בְּלִמּוּד,
אֵי אֶפְשָׁר לִידַע אֶת הַלִּמּוּד, רַק עַל-יְדֵי רְבוּי חֲזָרָה, כִּמוֹ-כֵן הוּא
בְּאֲמוּנָה הַקְדוּשָׁה, אֵי אֶפְשָׁר לְהִיּוֹת חֲזָק בְּאֲמוּנָה, רַק עַל-יְדֵי רְבוּי
חֲזָרָה, לְחֹזֵר בַּיּוֹם וּבַלַּיְלָה עַל הַאֲמוּנָה הַקְדוּשָׁה, וְזֶה יַעֲזוֹר לָךְ לַעֲבֹר
אֶת כָּל הַמְשָׁבְרִים וְהַגְּלִים שֶׁעוֹבְרִים עַל כָּל אָדָם בְּכָל יוֹם וּבְכָל שָׁעָה
וּבְכָל רִגַע מִמֶּשׁ, אֲשֶׁרֵי מִי שִׁיאֲחִז בְּזֶה!

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה...

ט"ז קפּ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַרֵךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסִדֵּר וְאַתְחַנֵּן, שְׁבַת נְחֵמוֹ, י' מְנַחֵם-אָב ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל הַיָּקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

רַק חֲזָק וְאַמֵץ מְאֹד, וְאֵין אַתָּה יְכוּל לְתַאֵר וּלְשַׁעַר מָה עוֹבֵר
עַל הַצְדִּיקִים הַדְּבֻקִים בּוֹ יִתְבַרֵךְ, זֶה אֵי אֶפְשָׁר לְהַסְבִּיר כָּלֵל,
חוֹשְׁבִים שֶׁעַל צְדִיקִים גְּדוֹלִים לֹא עוֹבֵר וְכוּ', אֲךָ כָּבֵר אָמַר רַבֵּנוּ
ז"ל (לְקוּיטִי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן עז): כָּכָל שְׁזוֹכִים לְדַעַת יוֹתֵר גְּדוֹל,
כִּמוֹ-כֵן סוֹבְלִים יוֹתֵר, כִּמוֹ שֶׁכְּתוּב (קִהְלָת א, יח): "יּוֹסִיף דַּעַת יוֹסִיף
מְכֻאוֹב", אֲבָל גְּדֻלַּת הַצְדִּיקִים הִיא בְּמָה שֵׁישׁ לָהֶם הַתְּחִזְקוֹת אַחֲרֵת,
אֲשֶׁר אֵין לְהַמוֹן-עַם כָּלֵל, וְזוֹ גְּדֻלַּת הַצְדִּיקִים הַגְּדוֹלִים בְּמַעֲלָה
נִפְלְאוּהָ, אֲף שֶׁעוֹבֵר עֲלֵיהֶם מַה שֶׁעוֹבֵר, עִם כָּל זֹאת יֵשׁ לָהֶם כַּחוֹת
עֲצוּמִים בְּהַתְּחִזְקוֹת, וְלֹא לְהַשְׁבֵּר כָּלֵל. וּבְזֶה נִמְדְּדַת גְּדֻלַּתָם. וְלִכֵּן
אֲשֶׁרֵי הַקְּטָנִים בְּמַעֲלָה כִּמוֹנוּ הַיּוֹם, שֶׁמִּשְׁתַּדְּלִים לְחַקוֹת אֶת

הצדיקים הגדולים הדבקים בו יתברך, ולהתחזק על-כל-פנים אפלו מעט דמעט כמו שהם מתחזקים.

זכור! העקר הוא התחזקות, התחזקות, התחזקות, רק בזה נמדד בר ישאל, והוא מאד מאד חשוב למעלה בשמים, שמהפך את החשך לאור, את העצבות לשמחה.

הדורש שלומך וטובתך כל הימים...

ט"ז קפא.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר ואתחנן, שבת נחמו, 'מנחם-אב ה'תש"ן.

שלום וברכה אל ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

מה אמר לך! בחור בן ארבעים מכרח להתחתן וכו', כי כך אמרו חכמינו הקדושים (קדושין כט:): בן עשרים ולא נשא אשה, כל ימיו בהרהור עברה וכו', והקדוש-ברוך-הוא אומר: תפח עצמותיו; וזה עד גיל עשרים ומפל שפן אתה, שהגעף כבר לגיל ארבעים וכו', וכבר עבר עליך מה שעבר וכו', ולכן הדבר הראשון אתה מכרח להתחתן בלי שום תרוצים כלל.

מה אמר לך! הנסיונות מאד קשים ומרים על כל אחד ואחד, ובפרטיות על רוקים וכו', ובפרטי פרטיות מי שהגיע כבר לגיל ארבעים, הוא מחייב להתחתן, מלבד מה שמבטל מצות פריה ורביה, עוד זאת הוא שקוע בחטאת נעורים, רחמנא לצלן. ולכן אין שום תרוץ ואין מה לשאל שאלת רב, כי זה דבר פשוט עד מאד.

המצפה לראות בישועתך...

ט"ז קפב.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר ואתחנן, שבת נחמו, י' מנחם-אב ה'תש"ן.

שלום וברכה אל ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

חזק ואמץ מאד, ושום דבר בעולם שלא יוכל לשבר אותך, ובזה נמדדת גדלתך. ועליך לדעת, שעובר על כל אחד מה שעובר וכו', בלי יוצא מן הכלל, פמוכא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן קיט), אבל ההפך הוא רק כפי ההתחזקות, איך שזוכים להתחזק (ווי מען דער האלט זיך), כי העקר שקורין דער האלטין זיך, וזה סוד חסידות ברסלב, זיך קענען דער האלטין פון אלע צרות (אשרי מי שזוכה להתחזק מפל צרותיו), כי אדם לעמל יולד, ואשרי מי שעמלו בתורה.

זכר וגם זכר שהקדוש-ברוך-הוא אוהב אותך, כמו שאמר רבנו ז"ל, שביין כף וביין כף אנו נקראים בנים, כמו שכתוב (דברים יד, א): "בנים אתם להוי"ה אלקיכם", וכמו שבן תמיד יכול לחזור אל אביו, ואביו ירחם עליו, כי סתם אבא מרחם על ברא, כמו-כן עם ישראל יכולים תמיד לחזור אליו יתברך והוא יקבלנו, ולכן שלא ימלאו את ראשך כאלו הקדוש-ברוך-הוא בכעס עליך וכו', וכאלו הוציא את כל חמתו עליך וכו' וכו', אלו הם דבורי הסמ"ך-מ"ם, ימח שמו, שרוצה להחליש את האדם מלשוב בתשובה, דע לך, שהקדוש-ברוך-הוא אב הרחמן, רק מחכה שתספר לו את כל לבך וכל מה שעובר עליך, ומי הביא אותך לעשות מעשים מגנים כאלו וכו' וכו', כל זה הוא רוצה לשמע ממך, וזה כל הענין של ודוי דברים, שזה עקר התשובה — להתודות על כל עוונותיו. ואמרו חכמינו הקדושים (תורת כהנים בחקתי): אמר הקדוש-ברוך-הוא והתודו עוונותם, מיד שהם מתודים, אני מוחל להם; ולכן אל תהיה בטלן!

חזק ואמץ דער האלט זיך בכל מחיר, פי הכל תלוי כפי מדת
ההתחזקות שתהיה בך, ואפלו שכל העולם כלו יהיו נגדך, אתה
חזק ואמץ בכל מחיר.

המצפה לראותך בקרוב...

ט"ז קפג.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר ואתחנן, שבת נחמו, "מנחם-אב ה'תש"ן.

שלום וברכה אל היקר והנעלה ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

עליך לזכור, שחכמינו הקדושים אמרו (תנחומא בראשית, פרק ג'):
כבוד שבת כאלף תעניות, הינו אם אחד מכבד ומענג את השבת,
זה כמו שזכה להתענות אלף תעניות, אדם שחטא, צריך לפי תקוני
האריז"ל להתענות המון תעניות על כל חטא, ובזה שמכבד את
השבת ומענג אותה, הרי כאלו התענה אלף תעניות. עכשו אשאל
אותך: האם לא כדאי לשמח כל השבת, ולרקד מרב שמחה, ולצעק
שבת שבת וכו', ולאכל ולהתענג בענג שבת, מאשר להתענות אלף
ימים?! והנה יש מחלקת בפוסקים, יש אומרים שענג שבת הוא מן
התורה, ויש אומרים שענג שבת מדברי סופרים, ויש אומרים שהיא
הלכה למשה מסיני, ולכן בא נספם כמו בלם, הן שהוא מן התורה,
והן שהוא מן רבנן, והן שהוא מן הלכה למשה מסיני, מה יש
להפסיד בזה שהוא רוקד כל השבת ומתענג בענג שבת, ומכבד
בכבוד שבת, והוא רק שמח שהוא שומר שבת, שעל-ידי-זה הוא
פוטר מעצמו אלף תעניות בכל שבת.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ט"ז קפד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר וְאַתְחַנֵּן, שְׁבַת נְחֵמוֹ, י' מְנַחֵם-אָב ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל הַיָּקָר וְהַנְּעֻלָּה ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

עָלֶיךָ לְדַעַת, אֲשֶׁר צַדִּיקִים הִפְלִיגוּ בְּמַעֲלַת הַסֵּפֶר הַקְּדוֹשׁ "נֶעַם אֱלִימֶלֶךְ", עַד שֶׁהַעֵיד בָּנוּ רַבְּנוּ הַרְבֵּה הַקְּדוֹשׁ רַבִּי אֶלְעָזָר זי"ע, שְׁהַתּוֹרוֹת בְּסֵפֶר הֵם צְנוּאָת שְׂכִיב מְרַע, שְׁעֵשְׂרִים וּשְׁתַּיִם שָׁנִים אָמַר תּוֹרָה בְּמִסְרֵי נֶפֶשׁ כְּזוֹ, שֶׁהָיָה מוֹכֵן לְהוֹצִיא נִשְׁמָתוֹ בְּעַת הָאֲמִינָה, וְזוֹ הָיְתָה צְנוּאָת שְׂכִיב מְרַע. וְעוֹד אָמַר, שֶׁבְּכָל יוֹם וַיּוֹם הָיָה אָבִיו מְצַוֶּה לוֹ מַחְמַת מוֹתוֹ, הֵינּוּ שֶׁהָיָה חַי בְּמִסְרֵי נֶפֶשׁ מִמָּשׁ, כִּי אֵין לָךְ מִשְׁגַּח מַה זֶה צַדִּיק, שֶׁהוּא כָּל-כֶּף דְּבוּק בּוֹ יִתְבָּרַךְ, עַד שֶׁהוּא מוֹכֵן וּמְזַמֵּן בְּכָל עֵת וְרַגַע לְהוֹצִיא אֶת נִשְׁמָתוֹ אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְאִם-כֵּן אֵיךְ שִׁיךְ, שֶׁבְּשֵׁר וְדָם, מְלֵא זְהֻמָּה וְצוּאָה מַחֲטָאָת נְעוּרִים שְׁלוֹ, יִבִּין וַיִּשְׁפִּיל גְּדֻלַּת הַצַּדִּיק?! וְכֵן פְּלֵא עַל גַּבֵּי פְּלֵא, אֲשֶׁר גַּם הַצַּדִּיק הַדְּבוּק בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וּמוֹכֵן לְמִסֵּר נֶפְשׁוֹ בְּכָל יוֹם וַיּוֹם אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, אֵינוֹ מְרַגֵּשׁ בְּעַצְמוֹ שׁוֹם מַעֲלָה יִתְרָה, וּמִתְנַהֵג כִּיהוּדֵי פְּשׁוּט, וְעוֹד פְּלֵא בְּעֵינָיו לְמָה אֲנָשִׁים מְכַבְּדִים אוֹתוֹ?! כִּי הָרִי מַה מַּעֲלָתוֹ יוֹתֵר מֵאֲחֵר?! וְלָכֵן הוּא מִתְפַּלֵּא לְמָה לֹא נִגְשִׁים לְדַבֵּר עִמּוֹ?! וְכֵן מִתְפַּלֵּא עַל יְלָדָיו שֶׁאֵינָם בָּאִים אֵלָיו, כִּי הוּא מְרַב הַתְּבַטְלוֹתוֹ אֶל עַצְמוֹ עֲצָמֵי אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, אֵינוֹ יְכוּל לְתַאֵר שֵׁישׁ בּוֹ אֵיזוֹ מַעֲלָה, וְכֵן יְלָדָיו כְּשֵׁרוּאִים אוֹתוֹ מִתְנַהֵג כָּל-כֶּף פְּשׁוּט, אֲבִיָּהֶם הַצַּדִּיק אֵינוֹ חָשׁוּב בְּעֵינֵיהֶם, כִּי הָרִי הוּא מִתְנַהֵג כְּאָדָם פְּשׁוּט עַד מְאֹד; וְאִף אֶחָד אֵין לוֹ הַשְׁגָּה בְּצַדִּיק כְּזֶה, שֶׁמוֹכֵן וּמְזַמֵּן לְמִסֵּר אֶת נֶפְשׁוֹ אֵלָיו יִתְבָּרַךְ בְּכָל יוֹם וּבְכָל שָׁעָה וּבְכָל רֵגַע, וְזֶה הָיָה הַרְבֵּי רַבִּי אֱלִימֶלֶךְ מְלִיזְעַנְסֵק זי"ע, וְלָכֵן הִחְזִיק אֶת עַצְמוֹ כְּלֹא כְּלוֹם מִמָּשׁ, עַד שֶׁהָיָה אוֹמֵר, שֶׁהוּא חַי רַק בְּזִכּוֹת יְלָדָיו, שִׁיּוּכָל לְהַחְזִיק אוֹתָם וְכוּ', מִי שָׂרָק שׁוֹמֵעַ דְּבָרִים כְּאֵלוֹ יְכוּל לְהַתְפַּעֵל — אֶל אֵיזָה בְּטוֹל צַדִּיק אֲמַת יְכוּל לְזַכּוֹת, עַד שֶׁיְהִיָּה נִכְלָל לְגַמְרֵי בְּאוֹר אֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא,

וְאֲשֶׁר־מִי שְׁמַתְחַבֵּר אֶל צְדִיק כְּזֶה, שְׂאֵז גַּם עָלָיו יִזְרַח אֹרֹךְ יִתְבָּרַךְ
הַגָּנוּז מִכָּל הָעוֹלָם.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצֹּלְחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט"ז קפה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר וְאַתְחַנֵּן, שֶׁבֶת נַחְמוּ, 'י מְנַחֵם-אֵב ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה אֶל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנֶכוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

מָה אָמַר לָךְ! צְדִיקִים חַיִּים כָּל יְמֵי חַיֵּיהֶם רַק בְּמִסִּירוֹת נֶפֶשׁ,
וְהֵם מוֹכְנִים לְמִסֵּר אֶת נַפְשָׁם אֵלָיו יִתְבָּרַךְ עַל קְדוּשַׁת הַשֵּׁם. וְיָדוּעַ,
שֶׁהֵרֵב הַקְּדוּשׁ רַבִּי נַחוּם מְטֻשְׁעֶרְנוּבֵל זי"ע, הַכְּנִיסוּ אוֹתוֹ לְבֵית-
סֵהָר, וְעָשׂוּ כָּל הַצְּדִיקִים כָּל מִינֵי הַשְּׁתַדְלוֹת לְהוֹצִיאוֹ, וְלֹא עָלְתָה
בִּידֵיהֶם, עַד שֶׁהֵרֵב הַקְּדוּשׁ רַבִּי שְׁלֵמָה מְקַאֲרֵלִין זי"ע, עָלְתָה בְּיָדוֹ
עִם הַרְבֵּה שׁוֹחַד לְהַכְנִיס אֶל תּוֹךְ בֵּית-הַסֵּהָר לְבַקְרוֹ, וְאָמַר לוֹ בְּזוֹ
הַלְשׁוֹן: "רַבִּי, אֲנִי מְבַקֵּשׁ מִכֶּם, שֶׁתִּתְפַּלְלוּ שֶׁתִּצְאוּ מִכָּאן, כִּי אֲנִי
יָדַע שְׁאַתֶּם לְקַחְתֶּם עַל עֲצַמְכֶם לִישֵׁב בְּבֵית-סֵהָר, כְּדִי לְהַקֵּל
מִהַשְׁכִּינָה אֶת צִעְרָהּ, וּלְפִיכֶךָ לֹא מוֹעִילָה שׁוּם תְּפִלָּה וְשׁוּם כֶּסֶף
שֶׁבְּעוֹלָם לְהוֹצִיא אֶתְכֶם מִכָּאן, וְלִכֵּן תַּעֲשׂוּ בְּעֲצַמְכֶם שֶׁתִּצְאוּ. עֲנֵה
וְאָמַר הֵרֵב הַקְּדוּשׁ רַבִּי נַחוּם זי"ע: אִם כֵּן כָּבֹר נִתְגַּלָּה לָכֶם, שְׁאֲנִי
לְקַחְתִּי עַל עֲצַמִּי אֶת הַיִּסּוּרִים, וְלֹא רְצִיתִי שְׂיִדְעוּ, אֲזִי אֲנִי מְבַטֵּל
אֶת רְצוֹנִי לְרְצוֹנְכֶם, וְאֵז עָשָׂה הֵרֵב הַקְּדוּשׁ רַבִּי שְׁלֵמָה מְקַאֲרֵלִין
זי"ע מַה שֶׁעָשָׂה, וְהוֹזִיל גְּזֻמָּאוֹת מִכֶּסֶף, כְּדִי לְהוֹצִיאוֹ מִבֵּית-הַסֵּהָר,
וְהַצְּלִיחַ לְהוֹצִיאוֹ, אֲבָל אָמַר לְרַבִּי נַחוּם זי"ע: כְּשֶׁאֲנִי אֶקְבֵּל עָלַי
מִסִּירוֹת נֶפֶשׁ, לֹא יוֹכֵל מִי שְׂיִצְלִילֵנִי וְכוּ', וְכֵן הָיָה, שֶׁנִּהְרַג עַל קְדוּשַׁת
הַשֵּׁם עַל-יְדֵי קְאֻזָּאק אֹקְרָאִינִי רוֹצֵחַ, שְׂיָרָה בּוֹ וְנִתְיַסֵּר כְּמָה יָמִים
בִּיִּסּוּרִים גְּדוֹלִים, וְנִפְטָר כ"ב בְּתַמוּז תַּקַּנ"א. רוֹאִים, שֶׁצְּדִיקִים
מוֹסִרִים נֶפֶשָׁם תָּמִיד בְּעִבּוּר קוֹנָם.

רַבְּנוּ וַיֹּאמֶר (לקוטי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן עט): מִשָּׁה רַבְּנוּ לְפִי שֵׁדַע שְׁפִלוּת עֲצָמוֹ, כְּמוֹ שְׁכָתוּב (בַּמִּדְבָּר יב, ג): "וְהָאִישׁ מִשָּׁה עָנָו מְאֹד מִכָּל הָאָדָם אֲשֶׁר עַל פְּנֵי הָאָדָמָה", בְּשִׁבִיל זֶה הָיָה יָכוֹל לְמַסֵּר נַפְשׁוֹ בְּעִבּוּר כָּלֵל יִשְׂרָאֵל, וְאָמַר (שְׁמוֹת לב, לב): "מִחֲנִי נָא מִסְּפָרְךָ"; הַצְדִּיקִים הָאֲמִתִּיִּים שֶׁהֵם בְּאֵמֶת עֲנוּיִם, וְהֵם בְּעֵינֵי עֲצָמָם כְּלֹא מִמֶּשׁ, דִּיְקָא הֵם מוֹסְרִים נַפְשָׁם בְּעִבּוּר כָּלֵל נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וּמִתְפַּלְלִים בְּעִבּוּר כָּלָם — זֶה שְׂיִמְצָא זְוִיגוֹ וְכוּ', זֶה שֶׁתְּהִיָּה לוֹ בְּרִיאוֹת וְכוּ', זֶה שֶׁתְּהִיָּה לוֹ פְּרִנְסָה וְכוּ', זֶה שְׂיִהְיֶה לוֹ יְלָדִים וְכוּ', וְדִיְקָא עַל-יְדֵי מְסִירוֹת נַפְשָׁם, שְׁמוֹסְרִים נַפְשָׁם בְּעִבּוּרוֹ יִתְבַּרְךָ, הֵם זוֹכִים לֵהֵיוֹת נַעֲשִׂים צְנוּר לְהַשְׁפִּיעַ טוֹב בְּעִבּוּר כָּלֵל נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל בְּכָלֵלִיּוֹת, וּבְפְרָטִיּוֹת לְאֵלוֹ שְׂבָאִים אֲלֵיהֶם.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ וְטוֹבְתְךָ כָּל הַיָּמִים...

ט"ז קפוּ.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבַּרְךָ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר וְאֶתְחַנֵּן, שֶׁבֶת נַחֲמוּ, י"א מְנַחֵם-אֵב ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֵל ... גְּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מִכְתְּבְךָ.

רַק אֵל תִּכְנֹס בְּלַחֲץ בְּשׁוּם פְּנִים וְאִפְּן, כִּי זֶה לֹא יָבִיא אוֹתְךָ לְשׁוּם תּוֹעֵלָת וְתִקְוָה כָּלֵל, רַק יַעֲצִיבֵן אוֹתְךָ יוֹתֵר וְיוֹתֵר, וְלֹא תִגִּיעַ לְשׁוּם מְקוֹם עַל-יְדֵי-זֶה, רַק אֵל פִּי פִּחַת, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן.

רְאֵה לְהַרְגִיל עֲצָמְךָ לְגֵרֵם הַרְבֵּה פְּרָקִים מְשֻׁנָּיוֹת כְּסִדְרָן, וְזֶה יִתֵּן לְךָ חֶשֶׁק לְכָל הַלְמוּדִים, כִּי חָבֵל עַל כָּל יוֹם שְׁעוֹבֵר בְּלִי לְמוֹד מְשֻׁנָּיוֹת, שְׂזָה מְטַהֵר אֶת הַנִּשְׁמָה מִכָּל מִינֵי חֲלָדָה.

אַתָּה צְרִיף לְדַעַת, כִּי צְרִיכִים לְלַמֵּד גַּם שְׁעוֹר בְּעִוּוֹן עַל-כָּל-פְּנִים, לְהִבְיֵן אֶת סֵדֶר הַיְשִׁיבָה מֵה שְׁלוֹמְדִים עֲכָשׁוּ מִסְכַּת גִּטּוּיִן, שֶׁתִּקְשִׁיב לְהַשְׁעוֹר, כִּי הַמַּגִּיד שְׁעוֹר אוֹ הַרְאֵשׁ הַיְשִׁיבָה, כְּפִנְתָּם לְלַמֵּד אֶת הַבְּחוּרִים אֵיךְ לְלַמֵּד גְּמָרָא, וְלִכְּן אֵינִי רוֹאֶה לָמָּה לֹא

תקשיב אל השעור, ותחזור עם עוד בחור את הלמוד שלומדים
 בלישיבה מסכת גטין, עם רש"י על-כל-פנים, כדי שתבין פשוטן של
 דברים, ואין זה סותר את סדר דרך הלמוד של רבנו ז"ל, כי גם
 שם (שיחות-הר"ן, סימן עו) אומר רבנו ז"ל, שצריכים ללמד שעור
 בעיון, עין שם.

המצפה לראותך בקרוב...

ט"ז קפז.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר ואתחנן, שבת נחמו, י"א מנחם-אב ה'תש"ן.

שלום וברכה אל ... גרו יאיר ויזרח.

לנכון קבלתי את מכתבך.

נא ונא אל תפגס בלחץ מכל מה שעובר עליך, כי חבל מאד
 על כחך שהולך לריק וכו'. איצחק ויהי אלקים עמך, שתפגס באיזה
 בית-מדרש, ותקח משניות, ותגרס הרבה פרקים כסדרן, וכן תקח
 גמרא, ותגרס הרבה דפים כסדרן, וכן טור ושלחן ערוך תגרס סימן
 אחר סימן, וכן זהר ותקונים, וכשתזכה לסיים — תתחיל עוד פעם
 וכן עוד פעם וכו'. ותאמין לי, שזה המקום הכי בטוח לברת, ושם
 לא תסתבך עם אף אחד, רק תהיה חזק מדי פעם בפעם לדבר עמו
 יתברך, אשר זה חלקנו לנצח. ותאמין לי, שבגיא-אדם אינם יודעים
 מיקרת הזמן, איך שכל רגע שעובר כבר לא יחזר להם. וכל רגע
 שבא, הוא מתקדם למיתתו וכו', ומחמת קטנות הדעת, אין
 בגיא-אדם מסגלים לחשב מזה וכו', פחדים ורועדים וכו', אפלו
 להכניס דבר זה במח מחשבתם, אבל זוהי המציאות. ורבנו ז"ל
 כותב בשירו (הקדמת הלקוטי-מורה"ן): "הזמן הולך והומה, והגוף
 אפשו עכשו בא יומו", וזו לא סתם מליצה, זוהי מציאות. הלואי
 שזנקה לישוב הדעת הזה!

הדורש שלומך וטובתך כל הזמנים...

ט"ז קפח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר וְאַתְחַנֵּן, שְׁבֵת נְחֵמו, י"א מְנַחֵם-אָב ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

דַּע לָךְ, כִּי אֵין עֲצָה אַחֲרֵת לְתֵת לָךְ — רַק תְּפִלָּה וְשִׂיחָה בֵּינָךְ לְבֵין קוֹנֵךְ, שֶׁתְּרַגֵּיל עֲצָמְךָ לְבוֹא לְמָקוֹם סֵתֵר, שְׂאִין שֵׁם בְּנֵי-אָדָם, וְיִתְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ כַּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ וְהִבֵּן אֶל אָבִיו, בְּלִי שׁוּם חֲכָמוֹת וְהִשְׁפָּלוֹת כָּלֵל, וְתִשְׁיַח וְתִסְפֹּר אֶת כָּל אֲשֶׁר עִם לְבָבְךָ בְּתַמִּימוֹת וּבִפְשִׁיטוֹת גְּמוּרָה, וְתִהְיֶה עֲקֻשָׁן גְּדוֹל עַל דְּבַר זֶה, וְאִף שְׂיַעֲבֹרוּ יָמִים וְשָׁבוּעוֹת וְחֻדָּשִׁים וְאֶפְלוּ שָׁנִים וְכוּ', שְׂאַתָּה לֹא רוֹאֶה שׁוּם שְׁנוּי בְּעֲצָמְךָ וְכוּ', אַדְרָבָה אַתָּה נוֹפֵל יוֹתֵר וְכוּ', וּמִתְלַכְּלֵךְ יוֹתֵר וְכוּ', אֵל תִּסְתַּכֵּל עַל זֶה, רַק הִתְמַד בְּיוֹתֵר בְּשִׂיחָה בֵּינֵנוּ לְבֵין קוֹנֵךְ, וּלְבִסוּף תִּרְאֶה אִיךָ שֶׁהַכֵּל יִתְהַפֵּךְ לְטוֹבָה, כְּמוֹ שְׂאַמֵּר רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-עֲצוֹת, אוֹת הַתְּחִינּוֹת, סִימָן לו): יֵשׁ עֲנִיָּן שֶׁנִּתְהַפְּרוּ הַכֵּל לְטוֹבָה, הֶעָקֵר שֶׁלֹּא יִהְיֶה לָךְ יַעֲסֵק עִם אַחֵרִים כָּלֵל, רַק בָּרוּחַ לָךְ אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, וְתִסְפֹּר לוֹ יִתְבָּרֵךְ אֶת כָּל אֲשֶׁר עִם לְבָבְךָ בְּלִי שׁוּם הִשְׁפָּלוֹת וְחֲכָמוֹת, רַק כְּמוֹ יְהוּדֵי פְּשוּט הַמְדַבֵּר לְפָנָיו יִתְבָּרֵךְ, וְאִז אִם תִּהְיֶה עֲקֻשָׁן עַל דְּבַר זֶה, תִּרְאֶה לְבִסוּף יִשׁוּעוֹת גְּדוֹלוֹת וְנִסִּים וְשִׁדּוּד הַטָּבֵע, שְׂיַעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

הַמְּאַחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלַחַה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט"ז קפט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר וְאַתְחַנֵּן, שְׁבֵת נְחֵמו, י"א מְנַחֵם-אָב ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

רק תהיה תמיד בשמחה, ואל תהיה שבור מכל מה שעובר עליך.

תהלה לאל, יש לנו רבי גדול, שמוציא אותנו מהשואל תחתית שאלינו נפלנו, וצריכים לעשות עכשו התעוררות גדולה בכל העולם כלו ממעלת הזוכה לבוא אל ציון רבנו ו"ל, אשר הבטיח הבטחה כל-כף חזקה, שכל מי שינתן פרוטה לצדקה בעבורו, ויאמר את העשרה מזמורי תהלים הנקראים 'תקון הכללי', אפלו אם עצמו ונבהו חטאיו ופשעיו, יוציא אותו מהשואל תחתית ומתחתיו, ועכשו צריכים לעשות על זה תעמולה מאד מאד חזקה, פי חזקה על תעמולה, שאינה חוזרת ריקם (כף אמר ה'צמח צדק' מליובאוויטש זי"ע), ובפרטיות שכל הגאולה תלויה בזה — שיתרבו הבתים, כמובא בדברי רבנו ו"ל (לקוטי מוה"ר"ן, חלק ב', סימן ח') הינו בתי התפלה, וזה שיף גם להביא מה שיותר אנשים אל ציון רבנו ו"ל, מאחר שעכשו כבר נפתחו הגבולות, תהלה לאל, בודאי העקר הוא לעשות תעמולה על ראש השנה, שאז הזהירנו ובקשנו, ומדוע לא נזכה את נשמות ישראל אל תקון גדול כזה?!

הכלל הוא לידע, שדבר רבנו ו"ל אינו מצמצם במקום אחד (כגון בהשוה"ל...) אלא רבנו ו"ל נמצא בכל מקום, ובפרטיות במקום שמדברים ממנו. העקר לשמר ממחלקת, כי מוהר"ן ת"ו"ל אמר לאנשי שלומנו הרבה פעמים: יותר כואבת לי המחלקת מבפנים מהמחלקת בחוץ, ולכן צריכים לשמר מאד מאד, שלא תוצר מחלקת חדשה מבפנים וכו'.

רק אל תכנס בלחץ ובמתח, בטח בהשם יתברך שלא יעזב אותך וכו', וכל אלו הפחדים החששות והדאגות — זה מהסמ"ך-מ"ם, שרוצה לשבר אותך שתהיה בעצבות. תעשה כל מיני מאמצים שיהיה לך מצב רוח טוב, ותמיד שיראו חיוך ושמחה על פניך. אל תדאג כלל, כי סוף כל סוף אחר הרע יבוא הטוב, ובפרטיות שגם עכשו בתוך הרע, תברר שיהיה לך טוב, ואז תראה

אָשׁר ט"ז קצ בַּנְחָל נא

אָת הַטּוֹב הַנִּגְלָה, כִּי הוּא יִתְבָּרֵךְ רַק טוֹב וּמִיטִיב לְכָל, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב
(תהלים קמה, ט): "טוֹב הַיְיָ לְכָל וְרַחֲמָיו עַל כָּל מַעֲשָׂיו".

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ וְטוֹבָתְךָ כָּל הַיָּמִים...

ט"ז קצ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר וְאַתְחַנֵּן, שְׁבַת נְחֻמוֹ, י"א מְנַחֵם-אָב ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

תַּעֲשֶׂה כָּל מִינֵי מְאַמְצִים לומר בְּכָל יוֹם תְּהִלִּים כְּסִדְרָן, וְתֹאמַר
מְזֻמּוֹר אַחַר מְזֻמּוֹר, וְאַחֲר־כֵּן תֹּאמַר בְּאִידיש כָּל מַה שֶּׁאַתָּה צָרִיךְ,
וְתִבְקֶשׁ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ בְּשִׁפְתֵי הָאֵם שְׁלֶךְ (אִידיש), וְכֵן תַּעֲשֶׂה אַחַר
כָּל מְזֻמּוֹר וּמְזֻמּוֹר, תִּבְקֶשׁ כָּל מַה שֶּׁאַתָּה צָרִיךְ. וְעַלֶיךָ לְדַעַת, כִּי מַה
שֶׁתִּפְּלֶה פּוֹעֵלֶת, שׁוֹם דְּבָר בְּעוֹלָם אֵינוֹ יְכוֹל לִפְעֹל, וְאַפְלוֹ שְׂדוּד
הַטֵּבַע מִמֶּשׁ, רַק תִּנְסֶה אֶת זֶה, וְאַז תִּרְאֶה נְסִים נִגְלִים.

וְכֵן תִּתְמַיד בְּלִמּוּד מְשֻׁנִּיּוֹת כְּסִדְרָן, וְזֶה יִנְקֶה אוֹתְךָ מִכָּל מִינֵי
חִלְדָּה שֶׁנִּדְבְּקוּ בְּנִשְׁמָתְךָ, עַל-יְדֵי רַבּוּי עֲוֹנוֹתֶיךָ, שֶׁזֶה מְבִיא אוֹתְךָ
לְדַכְּאוֹן פְּנִימִי, עַד שֶׁאַתָּה מִתְיָאֵשׁ מִחַיֶּיךָ וְכוּ', אֲשֶׁר זֶה הַדְּבָר הַכִּי
גְּרוּעַ, כִּי אֵין עוֹד דְּבָר יוֹתֵר גְּרוּעַ בְּחַיֵּי הָאָדָם כְּמוֹ הַיְּאוּשׁ, כִּי כָּל
זְמַן שֶׁיֵּשׁ לְבַר יִשְׂרָאֵל תִּקְוָה לְתַקֵּן הַכָּל, אֲזִי יִזְכֶּה לְתַקֵּן הַכָּל, וְיִכּוֹל
לְבוֹא לְכָל הַמְּדַרְגּוֹת שֶׁבְּעוֹלָם, שֶׁרַק בְּשׂוֹר וְדָם יְכוֹל לְהַשִּׁיג, מַה
שֶּׁאֵין כֵּן אִם מִתְיָאֵשׁ מִחַיֵּיו, יְכוֹל לְאַבֵּד אֶת עוֹלָמוֹ כְּרַגְעַ. וְלִכֵּן צִיַּת
אֶת רַבְּנוֹ ז"ל, שֶׁצָּעַק בְּקוֹל עֲמַק (לְקוּשֵׁי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק ב', סִמָּן עח): אֵין
שׁוֹם יְאוּשׁ בְּעוֹלָם כָּלֵל, אֵין דְּבָר כְּזֶה כְּמוֹ יְאוּשׁ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ וְטוֹבָתְךָ כָּל הַיָּמִים...

ט"ז קצא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר וְאַתְחַנֵּן, שְׁבֵת נַחְמוּ, י"א מְנַחֵם-אֵב ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... נְרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ.

קִדְּם אַתָּה צְרִיף לְלַמֵּד דְּבַר אֶחָד, אֲשֶׁר לִירָא וְלִפְחַד — אֵין מָמָה, אֶלָּא לִירָא וְלִפְחַד רַק מִהֲקִדּוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּעֶצְמוֹ, וְלֹא מִבְּשׂוּר וְדָם, יְהִיָּה אֵיךְ שְׂיִהְיֶה, וְיִהְיֶה מֵה שְׂיִהְיֶה וְכוּ', מֵה הוּא יְכוּל לַעֲשׂוֹת לָךְ? ! רַק לְהֵרֵג אוֹתָךְ וְכוּ', אָדָם צְרִיף תְּמִיד לְהִיּוֹת מוֹכֵן וּמְזַמֵּן לְמוֹת עַל קִדּוּשׁ הַשֵּׁם, וּבְלִי הֲקִדּוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לֹא יְכוּלִים לַעֲשׂוֹת לָךְ שׁוּם דְּבַר בְּשׁוּם פְּנִים וְאֶפֶן, וְעַל-כֵּן מִמֵּה יֵשׁ לָךְ לִפְחַד? ! מֵאֵיזָה בְּדִיּוֹן? ! אִז מֵה בְּכַף וְכוּ'? ! וְאִם תַּחְדִּיר אֶת דְּבַר זֶה הַיֵּטֵב בְּלִבְךָ, אִזִּי כָּבֹר לֹא תִפְחַד מִשׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַעוּלָם.

הַיִּיתִי מֵיַעֵץ לָךְ לְלַמֵּד וּלְעֵיִן וְלַחְזוֹר אֶת כָּל אוֹת פְּחַד מ"סִפְרֵי-הַמִּדּוֹת", וְתִקְיָם כָּל אֲשֶׁר נֶאֱמַר שָׁם, וְתִתְפַּלֵּל לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ, שְׂיַחֲוֶס וִירַחֵם עָלֶיךָ, שְׂתִזְכֶּה לְקַיֵּם כָּל הַנֶּאֱמַר שָׁם, וְאִז יִתְבַטֵּל מִמֶּךָ הַפְּחַד, וְלֹא תִירָא וְלֹא תִפְחַד רַק מִהֲקִדּוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּעֶצְמוֹ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ וְטוֹבָתְךָ כָּל הַיָּמִים...

ט"ז קצב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר וְאַתְחַנֵּן, שְׁבֵת נַחְמוּ, י"א מְנַחֵם-אֵב ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל הַיְקָר וְהַנְּעֻלָּה ... נְרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ.

שְׁמַר מְאֹד עַל הַבְּרִיאוֹת שְׁלָךְ, וְאֵל תִּסְגֵּף עֲצָמְךָ כָּלֵל, כִּי זֶה הַפֶּךְ דַּעַת רַבְּנוּ ז"ל. רְאֵה לִישׁוֹן כַּמָּה שְׂאֵתָה צְרִיף וְכוּ', כִּי עַל-יְדֵי

מעוט שנה, על-ידי-זה נתבלבל המח ומזיק מאד להמח, פמוכא בדברי רבנו ו"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן רנג), שפעוט שנה מזיק להמח, ולכן שמר מאד על השנה, כי אין זו עצה להסתובב ער כמו סוס שממעט בשנה, אבל נשאר סוס, כמו-כן מי שזוכה לשמר על זמני השנה, יכול ללמד במחין ופין, וכן יוכל להרגיל עצמו לחשב מהשם יתברך, אשר אין דבר גדול מזה.

העקר תברח מעצבות ומרה שחורה, שזהו סם המות.

שמר על הדבור שלך כמו ששומרים על זהב ויהלומים, כי על-ידי דבורי תפלה ושיחה בינו לבין קונו, יכול להגיע אל דבקות אמת בו יתברך.

המצפה לראותך בקרוב...

ט"ז קצג.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר ואתחנן, שבת נחמו, י"א מנחם-אב ה'תש"ן.

שלום וברכה אל ... גרו יאיר ויזרח.

לנכון קבלתי את מכתבך.

רק חזק ואמץ מאד. וזכר (שמואל-א' טו, יז): "אם קטן אתה בעיניך, ראש שבטי ישראל אתה", אם אנשים באים אליך לקבל ברכות, אל תגרש אותם, אלא תברך אותם, הקדוש-ברוך-הוא אמר לאברהם (בראשית יב, ב): "ואברכה ואגדלה שמך, והיה ברכה" זאלסט זיין א בענטשער; ולכן כל מי שמבקש את ברכתך — ברוך אותו, ואל תדחה אותו בקש, כי בודאי שלח אותו הקדוש-ברוך-הוא אליך, כי יש בכחך תברך את נשמות ישראל.

ראה לחיות עם אמונה, לידע ולהודיע ולהודע, שהקדוש-ברוך-הוא מנהיג את העולם בהשגחה גדולה, דבר קטן ודבר גדול

נד אָשר ט"ז קצד — ט"ז קצה בַּנְחַל

— הַכַּל מְשַׁנָּח מִמְנוּ יִתְבָּרֵךְ; וְלִכֵּן אִם אָחַד בָּא אֵלַיךְ לְבַקֵּשׁ בְּרָכָה,
סִימָן שְׁלֵף יֵשׁ כַּח לְבָרֵךְ אוֹתוֹ, אַחֲרַת לֹא הָיָה בָּא אֵלַיךְ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָה וְטוֹבָתָהּ כָּל הַיָּמִים...

ט"ז קצד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֵר וְאַתְחִנֵּן, שְׁבַת נְחֵמוֹ, י"א מְנַחֵם-אָב ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... תַּחֲנִיָּה.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבֵךְ.

אֵינִי מִבִּין לָמָּה אַתָּה זוֹרֶקֶת אֶת כָּל הָאֲשֵׁמָה עַל בְּעֵלְךָ, מָה הוּא
אֲשֵׁם?! הוּא סוֹבֵל בְּדִיוֹק כְּפִי שְׂאֵת סוֹבְלָת, אִם לֹא יוֹתֵר, כִּי אַתָּה
אוֹכֶלֶת אֶת הַלֵּב שְׁלוֹ עַל לֹא דָבָר וְכוּ', אַתָּה תְּמִיד מִתְחִילָה לְרִיב
עִמּוֹ בְּמָקוֹם לְעִזּוֹר לוֹ וְכוּ'. וְלִכֵּן לְדַעֲתִי, הַגִּיעַ הַזְּמַן שֶׁכָּבֵר תְּפַסִּיקִי
עִם כָּל הָרִשְׁעוֹת שְׁלֵף וְכוּ', כִּי זֶה יָבִיא לְבִסּוֹף שְׂתַתְּגַרְשׁוּ וְכוּ', אֲנִי
מִכְרַח לְכַתֵּב לָךְ אֶת זֹאת כְּפִי שְׂאֵנִי רוֹאָה.

מָה בְּעֵלְךָ עוֹשֶׂה לָךְ כָּל-כָּךְ רַע לְפִי דְבוּרֵךְ, סֵךְ הַכַּל פַּעַם בְּשָׁנָה
הוּא נוֹסֵעַ לְרֹאשׁ הַשָּׁנָה לְאוֹמֵן, זֶה סוֹף הָעוֹלָם?! הֲלֹא הוּא בְּעַל
נִפְלָא עִם מִדּוֹת מְצִינּוֹת וְכוּ', וְלִכֵּן רְאִי לְהִתְפַּיֵּס עִמּוֹ, וְתַתְּחִילוּ
לְהִבִּין אָחַד אֶת הַשָּׁנִי, וְהַכַּל יִסְתַּדֵּר עַל הַצַּד הַכִּי טוֹב.

הַמְּבָרֵךְ אֶתְכֶם בְּבְרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט"ז קצה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֵר וְאַתְחִנֵּן, שְׁבַת נְחֵמוֹ, י"א מְנַחֵם-אָב ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל הַיָּקָר ... גֵּרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבֵךְ.

אָשֶׁר ט"ז קצו בנחל נה

צָרִיף שְׁתַּחֲוֶה אֶת חַיִּיךָ עִם יִשׁוּב הַדַּעַת, כָּל מֵה שְׁאַתָּה עוֹשֶׂה וְרוֹצֶה לַעֲשׂוֹת שְׁיִהְיֶה עִם יִשׁוּב הַדַּעַת, לֹא לְהִיּוֹת פּוֹזֵז, וְאָמַר הַחֶכֶם: "הַפּוֹזִיזוֹת מְבִיאָה תַרְטָה", הִינוּ שְׁעוֹשֶׂה מַעֲשָׂיו בַּפּוֹזִיזוֹת בְּלִי יִשׁוּב הַדַּעַת, זֶה יָבִיא אוֹתוֹ לַעֲשׂוֹת מַעֲשָׂים שְׂיִתְחַרֵּט אַחֲר־כֵּן עֲלֵיהֶם, וַחֲזָרָה אֵין, וְלִכֵּן לִפְנֵי כָּל דְּבַר שֶׁרַק רוֹצִים לַעֲשׂוֹת, צָרִיכִים יִשׁוּב הַדַּעַת, וְזֶה זֹכִים — עַל-יְדֵי תַפְלָה וְשִׁיחָה בֵּינוּ לְבֵין קוֹנוֹ, שְׂזוֹ נִקְרָאת "הַתְּבוּדוֹת", הַפְּלוּלָה כְּכֹר מַעֲשָׂרָה לְשׁוֹנוֹת שֶׁל תַּפְלָה וּבִקְשָׁה, תַרְטָה, וְדוּי וְכו', וּמֵה גַם, שְׂזֵה מְכַנִּים בְּאָדָם יִשׁוּב הַדַּעַת נוֹרָא וְנִפְלָא מְאֹד.

וְהִגָּה רַבְּנוּ ז"ל אָמַר (לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן י'): מֵה שְׂבָנִי-אָדָם רְחוּקִים מִהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, מִפְּנֵי שְׂאֵין לָהֶם יִשׁוּב הַדַּעַת, וְלָמָּה אֵין לָהֶם יִשׁוּב הַדַּעַת? מִפְּנֵי שְׂאֵינָם בְּשִׂמְחָה, וְלָמָּה אֵינָם בְּשִׂמְחָה? מִפְּנֵי שְׂלֹא מוֹצְאִים בְּעֶצְמָם נִקְדוּת טוֹבוֹת מִנְקֻדַּת יְהוּדוּת, לְהַחֲיוֹת עֶצְמָם עִמָּהֶם. וְלִכֵּן אַל תַּהֲיֶה בְּטָלָן! חֲזוּק וְאַמֵּץ מְאֹד, וְתַחֲזֹק עֶצְמָךְ עִם כָּל נִקְדָּה טוֹבָה שְׂיִשׁ בָּךְ, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יוֹלִיךְ אוֹתָךְ עַל הַדֶּרֶךְ הַנְּכוֹנָה.

הַדּוֹרֵשׁ שְׂלוֹמָךְ כָּל הַיָּמִים...

ט"ז קצו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר וְאַתְחַנֵּן, שְׂבֵת נַחֲמוּ, י"א מְנַחֵם-אָב ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה אֶל הַיָּקָר וְהַנְּעֻלָּה ... גְּרוֹ יֵאִיר וַיִּזְרַח.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

רְאֵה לֹא לְהַשְׁבֵּר מְכָל מֵה שְׁעוֹבֵר עֲלֶיךָ וְכו', כִּי הַחַיִּים מְלֵאִים נִסְיוֹנוֹת קָשִׁים וּמְרִים, וְאֲשָׁרֵי מִי שְׂמַחֲזִיק מַעֲמֵד, בְּוֹדָאֵי אֵין שְׂנִי בְּנִי-אָדָם שְׂוִיָן, וְלֹא הָרִי זֶה כְּהָרִי זֶה וְכו', אֶת כָּל אֶחָד מְנַסִּים

בנסיונות אחרים, והוא צריך לעמד חזק בנקדתו, ולא להתפעל משום ברירה שבועלם.

ראה מה שעובר עלי ועל קהלתנו קהלת חסידי ברסלב ביבנאל, הרע המקומי שהיא רשע מרשע, בנו של המתיר ממזרים הידוע וכו', עושה לנו צרות צרורות על כל פסיעה ופסיעה, מוסר את כל מי שרק יכול וכו', טמא ומטמא, עובר ישראל, וכל מה שאנחנו רק רוצים לעשות בשביל היהדות, הוא עומד כחומה בצורה למנע ולעכב, הוא השטן ממש, מקנה לנשים הוא סגר וכו', תלמוד תורה ובית-ספר אינו מרשה לפתח, ואנחנו על דעת עצמנו שוכרים כמה דירות, כדי שיהיה מקום הן לבנים והן לבנות היכן ללמד, ובין כך הוא 'מוסר' וכו', כי הלא אסור ללמד בדירה פרטית כמו בימי הקומוניסטים, הכל צריך ללכת בהתבא מפני מסירות המוסר, והוא נקרא "רב", ועוד הולך לבתי דינים ולאדמו"רים ולרבנים לבכות בכיות כתנין, שאנחנו רודפים אותו. אוי, רבנו של עולם, עד מתי עזב בשבי, עד מתי יהיה לערב-רב האלו הרע-בנים' כח לשלט על עם דל?!

מה לעשות? זה מחקי הבחירה, שמסרו להסמ"ך-מ"ם כחות פאלו. וידוע הספור, שפעם בא ר' נחמן טולטשינער ז"ל אל מוהרנ"ת ז"ל, ומצאו את מוהרנ"ת ז"ל בוכה מאד, ושאל אותו: מה זה ועל מה זה שבוכה כל-כך? ענה לו מוהרנ"ת ז"ל: לך וחתאר לעצמך, שימסרו כל-כך הרבה כחות לסמ"ך-מ"ם; כי אז סבל מהמתנגד שלו, שהיה בעולם מאד מפרסם וכו'. רואים מזה, שלכל אחד שולחים מניעות ונסיונות.

הכלל, שצריכים להתחזק ולא לפל בדעתו כלל, רק להתמיד ביותר בלמוד פרקים משניות ודפים גמרא וסימנים בשלחן ערוך. וכן להתמיד בזהר ובתקונים, שזהו זכוף לנפש, והאריז"ל נתן תקון לבעל תשובה לומר בכל יום חמשה דפים זהר וחמשה דפים תקונים. ותאמין לי, שזה לא הרבה, ובנקל יכולים לגמר את זה, ויותר מזה, כי היום הדפיסו זהר ותקונים עם אותיות גדולות

אָשֶׁר ט"ז קצז – ט"ז קצח בַּנְחָל נז

מְאִירוֹת עֵינַיִם וְעַם נִקְדוּת, וּמִמָּשׁ קַל מְאֹד לְגַרְסַּם כְּמָה דְּפִים תְּקוּנִים
וְזֹהָר, אֲשֶׁרֵי מִי שְׁאִינוֹ מְטַעֵה אֶת עֲצָמוֹ!

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָהּ וְטוֹבָתָהּ כָּל הַיָּמִים...

ט"ז קצז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר וְאַתְחַנֵּן, שְׁבֵת נְחֵמוֹ, י"א מְנַחֵם-אָב ה'תש"ן.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

אֲנִי מְאֹד מְבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, שְׁתִּהְיֶה זֹהִיר בְּטְבִילַת מְקוּנָה, וְאֵל
תַּחֲסִיר יוֹם מְבִלִי לְטַבֵּל בְּמְקוּנָה פָּשֶׁר, כִּי כָּךְ הִבְטִיחַ מוֹהֲרֵנִי תְּז"ל,
וְאָמַר: אִם אָדָם יִטְבֵּל בְּכָל יוֹם בְּשִׁבִיל הַקְּדוּשָׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אֲזַי יֵשׁ
לוֹ תְקוּנָה לְתַקֵּן הַכֵּל. וְרַבְּנוֹ ז"ל גָּלָה לָנוּ בְּפִרוּשׁוֹ, שְׁמִקְוָה אֵינוֹ מְזִיק
כָּלל, וְהַרְוֵא שְׁאוּמֵר שְׁמִקְוָה מְזַקֵּת, אֵינוֹ רוֹפֵא כָּלל, אֲדַרְבֵּה מְקוּנָה
זֶה רְפוּאָה, כִּי יֵשׁ נִקְבֵי זַעַה וְהֵם נִסְתָּמִים, וְעַל-יָדֵי מִי הַמְקוּנָה
נִפְתָּחִים (עֵינִי לְקוּיטִי-מוֹהֲרֵינִי, חֶלֶק ב', סִימָן כַּג), וְלִכְּן אֶף רוֹפֵא שְׁלֹא
יְבַלְבֵּל אוֹתְךָ שְׁמִקְוָה מְזִיק, אֲדַרְבֵּה, הַלְכָלוֹךְ וְהַזְהָמָה שֶׁל הָאָדָם זֶה
מֵה שְׁמַחְלָה אוֹתוֹ. וְלִכְּן תַּעֲשֶׂה כָּל מִינֵי מְאֲמָצִים, שְׁבַכָּל יוֹם תִּהְיֶה
בְּפִימִים, וְזוֹ טְהוּרַת הַגּוּף בְּגִשְׁמִיּוֹת וְטְהוּרַת הַנַּפֶּשׁ בְּרוּחָנִיּוֹת, וְזִכְרֵם
זָכַר, בְּשַׁעַה שְׁהָאָדָם טוֹבֵל כָּאֵן לְמִטָּה, בְּאוֹתוֹ רָגַע נִשְׁמָתוֹ טוֹבֵלֵת
לְמַעַלָּה, וְלִכְּן אֲשֶׁרֵי מִי שְׁנִזְזָהָר בְּטְבִילַת מְקוּנָה בְּכָל יוֹם.

הַמְּאַחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט"ז קצח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר וְאַתְחַנֵּן, שְׁבֵת נְחֵמוֹ, י"א מְנַחֵם-אָב ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

דע לך, שהקדוש-ברוך-הוא מנהיג את העולם, ואין שום מציאות בלעדיו ותברך כלל, ויכולים לחיות בזה העולם חיות רוחנית כדגמת עולם הבא ממש, אם יזכך את הד' יסודות שלו: אש, רוח, מים, עפר, שכל התאוות נמשכות משם: פעם ודברים בטלים, תאוות רעות ועצבות, ואף אחד אינו נקי מזה, כי אם היינו נקיים מפעם וקפדות ועצבנות, וכן מכל המדות רעות, הנה מאיר בנו אורו ותברך בהארה נוראה ונפלאה, עד שהיינו מגיעים לבטול אמת אליו ותברך, ועל זה צריכים הרבה להתנגע וכו'.

העקר ללמד הרבה ספרי רבנו ז"ל, ובפרטיות "לקוטי-הלכות", שרק מוהרנ"ת ז"ל הבין היטב את רבנו ז"ל בשלמות.

ההכרח לקצור.

הדורש שלומך וטובתך כל הימים...

ט"ז קצט.

בעזרת השם ותברך, יום חמישי לסדר ואתחנן, שבת נחמו, י"א מנחם-אב ה'תש"ן.

שלום וברכה וכל טוב סלה אל ... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

בענין וכו', הדבר הראשון של בר ישראל קדם שיוצא מפתח ביתו, יעמד אצל המזוזה, וישים ידו על המזוזה, ויבקש ממנו ותברך, שישמרהו בדרך, וכשם שיוצא בשלום, כך יחזר בשלום בגשמיות וברוחניות; כי בחוץ צריכים שמירה בין בגשמיות מרוצחים וכו', ובין ברוחניות, שלא יפשל בראיות אסורות וכו', והתפלה הזו מאד מאד נחוצה, כי בעזונותינו הרבים, כל הדרכים בחזקת סכנה, ואוי ואבוי למי שנופל ביד רוצחים בין בגשמיות ובין ברוחניות, כי להפשל בראיות אסורות, זה מאד מאד מסכנן, כי

הַעֵינ רואָה, וְהֵלֵב חוֹמֵד, וְכָלִי הַמַּעֲשֶׂה גוֹמְרִים. וְלִכֵּן צְרִיכִים רַחֲמִים שְׁלֵא יִרְאֶה וְלֹא יִסְתַּכֵּל עַל שׁוּם רַע, כִּי (סְנֵהֲדִין מֵה): 'אֵין יֵצֵר הַרַע שׁוֹלֵט אֲלֵא בַּמָּה שְׁעֵינִיו רִוּאוֹת'; וְלִכֵּן מִתְחִיל אֶת הַסֵּפֶר הַקָּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא "לְקוּטֵי-מוֹהֲרֵינִי", שֶׁהוּא סִפְרוֹ שֶׁל מֹשֶׁה: "אִישׁ הַיִּשְׂרָאֵלִי צָרִיף לְהִסְתַּכֵּל בְּהַשְׁכָּל שְׂיֵשׁ בְּכָל דְבָר", הֵינּוּ לְהִסְתַּכֵּל רַק עַל רוּחָנִיּוֹת חַיּוֹת אֱלֻקוֹת הַמְחַיֶּה וּמְהַיֶּה אֶת זֶה הַדְּבָר, כִּי דוּמָם, צוּמָח, חַי, מְדַבֵּר, זֶה לְבוֹשׁ לְגִבֵּי אֵין סוֹף בְּרוּף הוּא. וְלִכֵּן אֲשַׁרִּי מִי שְׁיִסְתַּכֵּל רַק עַל הַרוּחָנִיּוֹת שְׁבָכָל דְבָר, וְאֵז שׁוּם דְבָר בְּעוֹלָם לֹא יוּכַל לְהִזְיֵק לוֹ — בֵּין בְּגִשְׁמִי וּבֵין בְּרוּחָנִי, אֲשַׁרִּי מִי שְׁנֹהֵר בְּזֶה!

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט"ז ר.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר וְאֶתְחַנֵּן, שְׁבַת נְחֵמו, י"א מְנַחֵם-אֵב ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֵל ... נֵרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ עִם הַתְרוּמָה שְׁתַּרְמַתָּ לְהַדְפִּיס פָּרָף אַחַד שֶׁל שׁו"ת "אֲשֶׁר בַּנְחָל". אֵין מְלִים לְהַסְבִּיר לָךְ אֶת גְּדֹל הַזְכוּת שְׁלָךְ, כִּי כָּל מִי שְׁיֵעֶזֶר לִי לְהַדְפִּיס פָּרָף אַחַד שֶׁל שׁו"ת "אֲשֶׁר בַּנְחָל", תְּהִיָּה לוֹ יְשׁוּעָה גְּדוֹלָה בְּכָל מָה שֶׁהוּא צָרִיף, כִּי הַמִּכְתָּבִים נִכְתְּבוּ בִישׁוּעַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ עַל-יְדֵי גְּדֹל הַכְּסוּפִים שֶׁל בַּחוּרִים וְאַבְרָכִים וְכוּ' וְכוּ', שְׁעוּבָר עֲלֵיהֶם מָה שְׁעוּבָר, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּף-הוּא הַזְמִין לִי דְבוּרִים לְכַתֵּב לָהֶם, אֲשֶׁר מִי שְׁיִוְדַע אֶת גְּדֹל תְּלֵאוֹתֵי בְּצָרְכֵי הָרַבִּים וְטְרִדוֹתֵי הַעֲצוּמוֹת בְּעֶסֶק הָרַבִּים, לֹא יֵאֱמַן אִיף הִיָּה לִי וְאִיף יֵשׁ לִי זְמַן לְכַתֵּב, וְאֵפְלוּ מָה שְׁאֲנִי כָּבֵר בֵּן פּוֹתֵב, זֶה רַק אַחוּז אוֹ שְׁנַיִם כְּפִי רַבּוּי הַמִּכְתָּבִים שְׁאֲנִי מְקַבֵּל, וְלִכֵּן כָּל מָה שְׁפַתְבָּתִי זֹו יְשׁוּעָה מִן הַשָּׁמַיִם, וּמִמֶּשׁ מֵהַשָּׁמַיִם הַכְּנִיסוּ בְּעֵטִי עֵט סוֹפֵר אֶת הַדְּבוּרִים, וְלִכֵּן אֲשַׁרִּי מִי שְׁיֵעֶזֶר לִי לְהַדְפִּיס אֶת כָּל

ס אָשֶׁר ט"ז רא — ט"ז רב בַּנְחָל

הַמְּכַתְּבִים שְׂכַתְּבֵי אוֹתָם מִמֶּשׁ בְּדֶרֶךְ פֶּלֶא, אֲשֶׁר לֹא יֵאֱמָן כִּי יִסְפֹּר,
אֲשֶׁרֵי מִי שֵׁיתְמִיד בָּהֶם, וְרַב טוֹב הַגְּנוּז יִמְצָא בָּהֶם.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט"ז רא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר וְאֶתְחַנֵּן, שְׁבַת נַחְמוּ, י"א מְנַחֵם-אָב ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכוּן קִבְּלֵתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

בְּעֵינַי שְׁלוֹם-בֵּית שְׁלֹךְ וְכו', אֵל תִּזְרַק אֶת הָאֲשֵׁמָה עַל אֲשֶׁתְּךָ
וְכו', לְדַעֲתִי אֶתְּךָ חַיִּב, כִּי אִם הִיָּה לָךְ דַּעַת וְשִׂכָּל, הִיִּיתָ וְתָרַן, מִי
אוֹמֵר שְׂאֶתְּךָ צָרִיךְ לִהְיוֹת צוֹדֵק, "תִּהְיֶה חָכֵם וְלֹא צוֹדֵק", וְאֵינִי מִבִּין
לָמָּה אֶתְּךָ צָרִיךְ לִהְיוֹת רָשָׁע מְרָשָׁע כְּזוֹה, וְלִהְגַּבִּיחַ יָדַיִם עַל אֲשֶׁתְּךָ,
וְלִהְפוֹתָהּ בְּרָצִיחָה כְּזוֹ וְכו', הֲלֹא אֶתְּךָ צָרִיךְ לִהְתְּאָשֵׁפֹז בְּבֵית חוֹלֵי
רוּחַ, פְּשׁוּטוֹ כְּמִשְׁמָעוֹ, אֵינְךָ שׁוֹה לְזָכוֹת לְאִשָּׁה כְּזוֹ, וְהִלּוּאֵי שְׁהִיִּתָּה
מִתְפַּטְּרֵת מִמֶּךָ בְּגִט, כִּי אֵיךְ יָכוֹל בְּעַל לִהְיוֹת אַכְזָרִי כָּל-כָּף? ! וְלָכֵן
אִם אֶתְּךָ אֵינְךָ חוֹזֵר בְּתִשׁוּבָה, סוֹפֵךְ יִהְיֶה מֶר, כִּי הִיא תִפְּנֶה אֶל
הַמִּשְׁטָרָה, כִּי אֶתְּךָ פְּשׁוּט רוֹצֵחַ, אָדָם נוֹתֵן מַכּוֹת לְאִשְׁתּוֹ כְּגוֹי עָרֵל
טָמֵא, אֵין זֶה אֶלָּא הַנְּאוּף שֶׁבֵּשׁ אֶת דַּעֲתְךָ לְגַמְרֵי.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ תִּשׁוּבָה שְׁלֵמָה...

ט"ז רב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שֵׁשִׁי לְסֵדֶר וְאֶתְחַנֵּן, שְׁבַת נַחְמוּ, י"ב מְנַחֵם-אָב ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכוּן קִבְּלֵתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

רַק חֲזוּק וְאַמֶּץ, וְאִז תִּרְאֶה נִסִּים נִגְלִים שְׂיַעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקְּדוֹשׁ-

ברוך-הוא, כי 'באתערוותא דלתתא איתער דלעילא' (זהר חלק א' פח.), איך שמתעוררים כאן למטה כף נתעוררת הקדושה לבוא מלמעלה, והכל תלוי כפי מדת ההתחזקות שיש לאדם, ואינו נשבר אפלו שעשה כבר מה שעשה וכו', עם התחזקות אמתית ממשיך על עצמו קדושה עליונה.

ואודות למוד התורה, צריכים רק לחזר ולחזר ועוד פעם לחזר ולחזר, ובפרטיות בשנות הנעורים, ואז נכנס בראש, ובלי חזרה זה לא ילך בשום פנים ואפן. ומספרים על הגאון המפלא רבי משה שיק זי"ע, שהיה תלמיד החת"ם-סופר זי"ע, שבתחלה לא הבין כלום וכו', רק חזר כל-כף הרבה פעמים, עד שנדבקה בנשמתו התורה הקדושה שלמד, ומצאו מסכת בבא קמא שנשארה ממנו, והיה רשום בדרך הראשון, שחזר על מסכת זו מאה ועשרים פעמים [הגמרא עדין נמצאת אצל אחד מיורשיו], וזו רק מסכת בבא קמא, וכך היה עם כל מסכת, שחזר עליה המון פעמים, כי עקר ההצלחה להתקדם בלמוד התורה הקדושה, זו רק חזרה, לחזר הרבה פעמים, עד שנגנס בתוך הדם ממש, ויהיה רגיל בפיו לומר, שמה שאמרו חכמינו הקדושים (יומא לה:), שהלל מחיב את העניים, רבי אלעזר בן חרסום את העשירים, יוסף מחיב את הרשעים, אני — סיים המהר"ם שיק, אחיב את כל אלו שאומרים שהם קשוי הבנה, כי מיום מתן תורה עוד לא היה קשה הבנה כמוני, אבל על-ידי רבוי חזרה, זכיתי למה שזכיתי [ידוע ומפורסם ספרי השאלות ותשובות מהר"ם שיק שחבר, וכן חידושי על הרבה מסכתות, וכן חבור על תרי"ג מצוות ועל התורה ועל אבות]. ואל כל זה זכה על-ידי רבוי החזרה, שחזר על למודו המון פעמים. רואים מכל זה מה זו גדלת החזרה בלמוד התורה הקדושה.

מה אמר לך! אני רגיל לומר: אם תקח תספרת, ותשים את שערות ראשך על השלחן ותספור אותן.... כל-כף הרבה פעמים חזרתי במשך שנים על ה"לקויטי-מוהר"ן" וכו', היש פלא שאני זוכר את זה?! וזה לא בא לי אלא מחמת רבוי החזרה, ובפרטיות בספרי "לקויטי-הלכות", שלמדתי בימי נעורי שלשים פעם ברציפות

כָּל חֲדָשׁ, וְזָכִיתִי לְסַיֵּם אֶת כָּל סִפְרֵי "לְקוּטֵי-הַלְכוֹת" בְּלִי הַפְסֵק יוֹם אֶחָד, וְכֵן זֶה נִכְנָס בְּתוֹךְ דְּמִי, וְזֶה מֵה שְׁמַחְזִיק אוֹתִי בְּעֵתִים הַקָּשִׁים שְׁסֻבְּלָתִי וְכו'.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ וְטוֹבָתְךָ כָּל הַיָּמִים...

ט"ז רג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׂשִׁי לְסִדְרֵי וְאַתְחַנֵּן, שֶׁבַת נַחֲמוּ, י"ב מְנַחֵם-אָב ה'תשס"ן.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל הַיְקָר וְהַנְּעִלָה ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ הַמְּלֵא מְרִירוֹת וְכו'.

מָה אָמַר לְךָ! רַבְּנוּ ו"ל אָמַר (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן קיב):
כְּשֶׁאָדָם מִחְזִיק בְּאַמֶּת, אֲזִי יְאִיר לוֹ אוֹרוֹ יִתְבָּרֵךְ לְצֵאת מֵהַחֹשֶׁךְ
שְׁנִפְל לְשֵׁם. אֲבָל הָאַמֶּת צְרִיכָה לְהִיּוֹת אֵמֶת לְאַמְתָּהּ, שְׁלֹא יִטְעֶה
אֶת עַצְמוֹ. וְהִנֵּה מוּבָא בְּשֵׁם צְדִיקִים, אֲשֶׁר רָשָׁע שְׂיֹדֵעַ שֶׁהוּא רָשָׁע,
הוּא מִחְזִיק בְּאַמֶּת, מֵה שְׂאִין בֵּן צְדִיק שְׂיֹדֵעַ שֶׁהוּא צְדִיק, הוּא
רְחוּק מְאַמֶּת, כִּי כְּתִיב (קֹהֶלֶת ז, כ): "אֲשֶׁר אֵין צְדִיק בְּאָרֶץ אֲשֶׁר
יַעֲשֶׂה הַטּוֹב וְלֹא יִחַטָּא", וְלִכֵּן מֵאַחַר שְׂאֵתָה כּוֹתֵב עַל עֲצָמְךָ תְּאָרִים
כְּאֵלוֹ וְכו', שְׂאֵתָה רָשָׁע מְרָשָׁע וּמְנַאֵץ וְכו', חֵס וְשְׁלוֹם, הָרִי אֵתָה
אוֹמֵר אֶת הָאַמֶּת, וּבְזֶה בְּעַצְמוֹ רְאוּי לְךָ לְהַחֲיוֹת עֲצָמְךָ, כִּי אוּי לוֹ
לְמִי שְׂמִטְעָה אֶת עַצְמוֹ בְּזֶה הָעוֹלָם. וּכְשֶׁאָדָם יוֹדֵעַ אֶת מִצְבוֹ הָרַע,
וּמְצַטְעֵר עַל זֶה, וּמְתַחַרֵּט מְאֹד עַל מַעֲשָׂיו הָרָעִים, נִמְצָא, שֶׁהוּא
אוֹחֵז בְּאַמֶּת, עַל-יְדֵי-זֶה בְּעַצְמוֹ יְאִיר לוֹ אוֹר הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא
לְצֵאת מֵהַחֹשֶׁךְ שְׁנֹלְכֵד בּוֹ, אִם לֹא יִתְיַאֵשׁ. וְלִכֵּן בְּזֶה בְּעַצְמוֹ רְאוּי
לְךָ לְהַחֲיוֹת עֲצָמְךָ, שְׂאֵתָה יוֹדֵעַ שְׂאֵתָה רָשָׁע.

חִזֵּק וְאַמֵּץ, וְתַחְזִיק אֶת עֲצָמְךָ בְּרַבְּנוּ ו"ל, וְאִז טוֹב לְךָ כָּל
הַיָּמִים.

הַמְּאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

אָשֶׁר ט"ז רד – ט"ז רה בנחל סג
ט"ז רד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁשֵׁי לְסֵדֵר וְאַתְחַנֵּן, שְׁבֵת נַחְמוּ, י"ב מְנַחֵם-אֵב ה'תש"ן.
שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל הַיָּקָר וְהַנְּעֻלָּה, נַר לְהַצְדִּיק נַחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר
חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ יְאִיר.
לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

רק חֲזוּק וְאַמֵּץ מְאֹד, וְאַל תַּנִּיחַ אֶת הָעֲצָבוֹת וְהַדְּכָאוֹן שֶׁיְהִי
אֶצְלֶךָ כְּרָגַע, כִּי הַדְּבָר הַכִּי מְסַכֵּן לְאָדָם הוּא עֲצָבוֹת וּמְרִירוֹת וְדְכָאוֹן
וְכוֹ'.

וּמָה שֶׁאַתָּה רוֹאָה, שֶׁיִּשְׁוֹעַתְךָ כָּל-כָּף מִתְעַכְּבֶת וְכוֹ', זֶה רַק
מְשַׁנֵּי טַעְמִים: א. אֵינְךָ מְרַבֵּה לְהַתְּפַלֵּל עַל זֶה בְּאַמֶּת. ב. עֲדִין בְּאִיזוֹ
פְּנֵה בְּלִבְךָ אַתָּה בּוֹטֵחַ בְּאָדָם, אֲשֶׁר בְּאַמֶּת "שׂוֹא' תְּשׁוּעַת' אָדָם"
(תְּהִלִּים ס, יג), שֶׁהוּא סוֹפֵי תְּבוּת: אַ'מֶ'ת', הֵינּוּ הָאַמֶּת הִיא שׂוֹא
תְּשׁוּעַת אָדָם, וְאִסוּר לְבַטֵּחַ בְּשׁוֹם בֶּן אָדָם, צְרִיכִים רַק לְמַסֵּר אֶת
עֲצָמוֹ לְגַמְרֵי אֱלֹוֵי יִתְבָּרֵךְ, שֶׁהוּא יוֹלִיף אוֹתְךָ בְּדֶרֶךְ הָאַמֶּת, כִּי רַק
הוּא יִתְבָּרֵךְ יָכוֹל לְעֹזֵר לְךָ, וְזֶה אֲשֶׁר שׂוֹא תְּשׁוּעַת אָדָם, רְאֵשִׁי
תְּבוּת: אַ'שׂוֹת', אוֹמֵר רַבְּנוּ וְ"ל (לְקוּטִי-מוֹהֲר"ן, חֶלֶק א', סִימֵן יח), שֶׁהוּא
רְאֵשִׁי תְּבוּת: אַ'דְּנִי שֶׁפְּתִי תִפְתַּח, כִּי רַק לְפִתּוֹחַ פִּי אֶל הַקְּדוֹשׁ-
בְּרוּךְ-הוּא, לְבַקֵּשׁ וְלְהַתְּחַנֵּן מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ כָּל מָה שֶׁהוּא צָרִיךְ, וְלֹא
לְבַטֵּחַ בְּשׁוֹם בֶּן-אָדָם, אֲשֶׁר כָּלוּ שְׁקָר וְכֹזֵב, כְּמוֹ שֶׁאַמֵּר דָּוִד הַמֶּלֶךְ
(תְּהִלִּים קטז, יא): "אֲנִי אֲמַרְתִּי בְּחַפְזִי כָּל הָאָדָם כּוֹזֵב", הַלְוֹאֵי שֶׁתְּכַנִּיס
אֶת זֶה כְּכֹר בְּתוֹךְ לְבָבְךָ הַיָּטִב.

הַמְּאַחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט"ז רה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁשֵׁי לְסֵדֵר וְאַתְחַנֵּן, שְׁבֵת נַחְמוּ, י"ב מְנַחֵם-אֵב ה'תש"ן.
שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

צָרִיךְ שְׁתַּדַּע, שְׁאָסוּר לְסַמֵּךְ עַל בֶּשֶׁר וְדָם בְּשׁוּם פְּנִים וְאֶפֶן, כִּי כָל אֶחָד דּוֹרֵשׁ רַק לְעֲצָמוֹ, וְרַק טוֹבָתוֹ הַפְּרָטִית הוֹלֵךְ לוֹ בְּחַיָּיו וְכוּ', וּלְצַעֲרֵי הָרֵב, לְמַדְתִּי אֶת זֹאת עַל בֶּשֶׁרִי, שְׁבִנִי-אָדָם נִצְלוּ אוֹתִי עַד לְשֵׁד עֲצָמוֹתִי, וְאַחֲר־כֵּן יֵצְאוּ נִגְדֵי בְרָצִיחָה כְּזוֹ, שְׁלֹא שְׁמָעוּ רַק אֲצֵל הַעֲמֻלָּקִים, יִמַּח שְׁמָם, וְזֶה אֲנִי כּוֹתֵב לְךָ בְּתוֹר יְדִיד, כִּי אִינִי רוֹצֶה שְׁתַּעֲבֹר בְּחַיֶּיךָ מֵהַ שְׂאֵנִי עֲבַרְתִּי וְכוּ', בְּגִי-אָדָם יַעֲשׂוּ מִמֶּךָ אַחֲר־כֵּן צָחוּק מְכַאֵיב, וּבְפָרְטִיּוֹת בְּרִנָּע שְׂיִדְעוּ שְׂיִכּוּלִים לְחֻלַּב מִמֶּךָ כֶּסֶף, יַעֲשׂוּ אֶת זֹאת בְּכָל מִינֵי תַחֲבוּלוֹת, כִּי בְּגִי-אָדָם שְׂאֵין לָהֶם יִרְאֵת שְׁמִים, אָמַר רַבְּנּוּ וְ"ל (לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן ז') הֵם חַיּוֹת בְּצוּרַת אָדָם, פְּשׁוּטוֹ כְּמִשְׁמָעוֹ, לְךָ קִפְץ לְתוֹךְ גֶּן-הַחַיּוֹת, וְחֶסֶתוֹכָב בֵּין הָאָרְיֹת אוֹ בֵּין הַנְּמָרִים אוֹ הַדְּבִים וְכוּ' וְכוּ', הָאֵם תֵּצֵא מִשָּׁם חַי? ! כֵּן הֵם בְּגִי-אָדָם בְּלִי מוֹסֵר וּבְלִי דֶרֶךְ אֲרָץ, בְּלִי אֲמוּנָה וּבְלִי יִרְאֵת שְׁמִים, פְּשׁוּטוֹ כְּמִשְׁמָעוֹ. וְלָכֵן תִּהְיֶה חֶכֶם בְּרֵאשׁ, כִּדִּי שְׁלֹא תִפְּוֶה בְּסוּף וְכוּ', אוֹתִי אֲמַלְלוּ לֹא פָעַם אַחַת, וּמִי? אֲנָשִׁים שְׁנַחֲשָׁבִים בְּעוֹלָם כְּצַדִּיקִים וְאֲנָשִׁי מַעֲשֵׂה וְכוּ'. וּבְאֵמַת הֵם גְּרוּעִים מִחַיּוֹת, כִּי חַיָּה — כֵּן בְּרָא אוֹתָהּ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עִם תְּכוּנַת הַנֶּפֶשׁ כְּזוֹ וְכוּ', אֲבָל אָדָם הוּא מְלֻשׁוֹן (יִשְׁעִיָּה יד, יד): "אֲדַמָּה לְעֵלְיוֹן", הוּא צָרִיךְ לְהִיּוֹת לְמַעְלָה מִכָּל הַבְּרִיאָה, וּבְפָרְטִיּוֹת אָדָם שְׁנִקְרָא אֲדָמוֹ"ר וְכוּ' אוֹ רַב וְכוּ' אוֹ צַדִּיק וְכוּ', שֶׁהוּא יַעֲשֵׂה עוֹלוֹת כְּאֵלוֹ וְכוּ', זֶהוּ לְצַעֲרֵנוּ הָרֵב, הַצָּרָה הַכִּי גְדוֹלָה. וְלָכֵן הַזֶּהִירְנוּ רַבְּנּוּ וְ"ל עַל זֶה מְאֹד מְאֹד (עֵין לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן סא), שְׁצַרִּיכִים לְשׁוֹר מְאֹד לֹא לְהִסְמִיךְ אוֹתָם, וְלֹא לְקַרְא לָהֶם רַבִּי, וְלֹא לְתַן לָהֶם שׁוּם תִּקְוָה וְעוֹ וְכוּ' וְכוּ', עֵין שָׁם.

וְהִנֵּה אֲנַחְנוּ אוֹמְרִים בְּכָל יוֹם: הַנְּיָ"ה מְלֵךְ, הַנְּיָ"ה מְלֵךְ, הַנְּיָ"ה מְלֵךְ, הַנְּיָ"ה מְלֵךְ וְכוּ', לְכַאוּרָה לְפִי דְקִדּוּק הַלְּשׁוֹן הֵיוּ צַרִּיכִים קִדְּם לומר אֶת הַעֲבָר: הַנְּיָה מְלֵךְ, וְאַחֲר־כֵּן אֶת הַהֲוָה, וְאַחֲר־כֵּן אֶת הַעֲתִיד? אֲלֹא אִם לֹא מְכַנִּיסִים בְּעֲצָמָם, שְׁהַנְּיָ"ה מְלֵךְ עֲכָשׁוּ בַהֲוָה, אֲזִי אֵין עֲבָר וְאֵין עֲתִיד. וְלָכֵן חֲזַק וְאַמֵּץ בְּאֲמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבַּרַךְ, וּבְאֲמוּנָה

וּבְכַטְחֹן, שֶׁהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לֹא יַעֲזֹב אוֹתָךְ, רַק אֵל תִּפְגַּס בְּלִחְץ, וְאֵל תִּהְיֶה שְׂבוּר וְכוּ', הַדְּבִק עֲצָמְךָ בּוֹ יִתְבַּרֵךְ, וְאִז תִּרְאֶה אִיךָ שֶׁסוּף כָּל סוּף אַחַר הָרַע יָבוֹא הַטוֹב.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט"ז רוּ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם שֶׁשִׁי לְסֵדֵר וְאֶתְחַנֵּן, שְׁבַת נְחֵמוֹ, י"ב מִנְחָם-אָב ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֵל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ.

אִף שֶׁכָּבֵר כְּתַבְתִּי לְךָ וְכוּ', עִם כָּל זֹאת אֲנִי חוֹזֵר וּמְזַהֵיר אוֹתְךָ, שְׁמֹר מִבְּנֵי-אָדָם שֶׁהֵם חַיּוֹת בְּצוּרַת אָדָם, וּכְמוֹ שֶׁאָדָם שׁוֹמֵר אֶת עֲצָמוֹ מִחַיּוֹת רְעוּת, כִּי לֹא יִפְגַּס בְּכַלּוּבָם שֶׁל זֵאֲבִים וְעֵבִים, כְּמוֹ-כֵן שְׁלֹא יִסְתַּוְּבֵב בֵּין נוֹכְלִים וְרַמָּאִים וְצָבוּעִים וְכוּ', כִּי הֵם יֵאֲמַלְלוּ אוֹתְךָ לְגַמְרִי, וְאִף שֶׁדָּבַר זֶה כּוֹאֵב לְכַתֵּב, אָבֵל כָּבֵד שֶׁמַּעֲתִי מֵהַ שְׁעָבֵר עָלֶיךָ וְכוּ' וְכוּ', וְלִכֵּן אֲמַרְתִּי לְבוֹא בְּכַתוּבִים שְׁנֵיִים, כְּדִי לְחַזְקֶךָ וּלְאַמְצָךָ וּלְהַצִּילְךָ שְׁלֹא יֵאֲמַלְלוּ אוֹתְךָ שׁוֹב.

אִתָּה רְאֵה רַק לַעֲשׂוֹת טוֹבוֹת, וְאֵל תִּצְפֶּה לְשׁוֹם גָּמוּל חֲזָרָה, אִתָּה עוֹשֶׂה טוֹבוֹת, כִּי אִתָּה נִכְלָל בְּמִדּוֹתָיו יִתְבַּרֵךְ, שֶׁכְּתוּב אֲצִלוֹ (תהלים קמה, ט): "טוֹב הַנְּיָ"ה לְכָל וְרַחֲמָיו עַל כָּל מַעֲשָׂיו", וְהָאָדָם רְאוּי שֶׁיִּדְמֶה עֲצָמוֹ לְקוֹנוֹ, וּכְמוֹ שֶׁהוּא יִתְבַּרֵךְ נוֹתֵן חַיּוֹת וְכָל צָרִיכָהֶם שֶׁל עוֹבְרֵי רְצוֹנוֹ וְכוּ' וְכוּ', כְּמוֹ-כֵן צָרִיךְ הָאָדָם לְהִתְנַהֵג, לַעֲשׂוֹת רַק אֶת הַטוֹב עִם הַזִּילָת, וְלֹא לַצְפוֹת חֲזָרָה לְכָלּוֹם.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ וְטוֹבְתְךָ כָּל הַיָּמִים...

ט"ז רז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שֵׁשִׁי לְסֵדֶר וְאֶתְחַנֵּן, שְׁבַת נַחְמוּ, י"ב מִנְחָם-אָב ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֵל ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנַכוּן קִבְּלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

מָה אָמַר לְךָ! כְּפִי שְׁאֲנִי מִתְבוֹנֵן, רַב הַצְּרוּת שְׁלָךְ אֶתָּה בְּעֶצְמְךָ חָיֵב וְכו', כְּבָר פְּמָה וְכַמָּה פְּעָמִים הִזְהַרְתִּיךָ לֹא לְדַבֵּר וְכו', וְלֹא לְגִלוֹת מִצְפוּנַי לְבָךְ לְאַחֲרִים וְכו', אֶתָּה בְּעֶצְמְךָ מְסַתֵּבְךָ כֶּף וְכו', הַיּוֹם אֲסוּר לְהֶאֱמִין לְשׁוֹם בְּרִיָּה שְׁבַעֲוֹלָם, כִּי בְּשֵׁר וְדָם הוּא טָפָה סְרוּחָה וְכו', הַיּוֹם כָּאֵן וּלְמַחֵר בְּקָבֶר, וְרַבְּנוּ ז"ל גָּלָה לָנוּ בְּפִרוּשׁ (לְקוּטִי-מוֹהֲר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן ז'), אֲשֶׁר מִי שְׁאִינוּ דְבוּק בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, הוּא חִיָּה בְּדַמּוֹת אָדָם, וְלִכֵּן כְּמוֹ שְׁאָדָם בַּעַל שְׂכָל, אָדָם נוֹרְמָלִי לֹא יִכְנָס בְּכָלוֹב שֶׁל אֲרִיָּה אוֹ נֶמֶר אוֹ דֵב וְכו', כִּי הוּא יוֹדֵעַ שְׁצָרִיכִים לְהִזְהַר, כִּי הֵהוּא יִטְרַפְּנוּ, בְּדִיוּק כֶּף צָרִיכִים לְהִזְהַר וּלְהִשְׁמַר מִבְּגֵי-אָדָם הֶרְחֹקִים מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ, אֲשֶׁר יִטְרַפוּ אוֹתְךָ לְגַמְרֵי וְכו', וּמִכָּל שְׂכָן שְׁאָסוּר לְהֶאֱמִין לָהֶם, וְלִילָךְ וּלְגִלוֹתָם אֶת מִצְפוּנַי לְבָךְ וְאֶת הַתְּכַנּוּיּוֹת שְׁלָךְ וְכו', צָרִיכִים לְהִזְהַר מְאֹד מְאֹד.

וְאוֹדוֹת וְכו', מָה לַעֲשׂוֹת, זֶה מַחְקֵי הַבְּחִירָה, שְׁאָמַר רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטִי-מוֹהֲר"ן, חֶלֶק א', סִימָן כ"א), שְׁאִי אֶפְשֶׁר לְהִבִּין מָה זֶה בְּחִירָה וּמָה זֶה יְדִיעָה, כִּי הֵן סוֹתְרוֹת זֶה אֶת זֶה, וְכֵן אָמַר רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטִי-מוֹהֲר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן יז), אֲשֶׁר הַבְּחִירָה וְהַיְדִיעָה אַחַת הֵן, שְׁאִין אָנוּ יוֹדְעִים לְהַפְרִישׁ בֵּינֵיהֶם, עַיִן שָׁם.

וּבְזֶה נִבִּין מָה שְׁאָמַר צְדִיק קְדוֹשׁ אֶחָד: אִם הָיוּ לְאָדָם עַיִנַיִם זְכוּת, הָיָה רוֹאֶה שְׁהָאָדָם בְּזֶה הָעוֹלָם כְּמוֹ סוּס קָשׁוּר עִם חֲבָל, וְהוֹלֵךְ לְמָקוֹם שְׁמוּלִיכִים אוֹתוֹ [הֵינּוּ הַנְּשֻׁמָּה הִיא חֶלֶק אֱלוֹךְ מִמֶּשׁ, וְהַגּוֹף הוּא חֲמֹר גּוֹשׁ עֶפֶר כְּמוֹ סוּס, וְהַנְּשֻׁמָּה הוֹלֶכֶת לְכָאֵן אוֹ לְכָאֵן דֶּרֶךְ הַגּוֹף, וּבּוֹדָאֵי יֵשׁ כְּוָנָה עֲמָקָה וְעֵלְיוֹנָה לְמָה צְרִיךְ לַעֲבֹר עַל הָאָדָם מָה שְׁיַעֲבֹר, זֶה בְּכַה וְזֶה בְּכַה, כִּי נִשְׁמָתוֹ צְרִיכָה לְהוֹצִיא אֶת

שְׁלִיחוּתָהּ בְּזֶה הָעוֹלָם, כָּל אֶחָד כְּפִי שֶׁרָשׁוּ, וְלִכְּנֹן אֲסוּר לְפַל בְּדַעְתּוֹ מִשּׁוּם דָּבָר, וְתַמִּיד לְדַעַת מָה שֶׁאָמַר רַבְּנּוּ ו"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן קיב): אִם אֵתָּה מֵאֲמִין שְׂיִכּוּלִים לְקַלְקֵל, תֵּאֲמִין שְׂיִכּוּלִים לְתַקֵּן; צָרִיכִים רַק לְחֹזֵר בְּתִשׁוּבָה, וְזֶה מָה שֶׁאָמַר רַבְּנּוּ ו"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן ר'), שֶׁהַצְּדִיקִים תַּמִּיד בּוֹכִים וּמְבַכִּים שְׂמַיִם וָאָרֶץ, וְחוֹזְרִים בְּתִשׁוּבָה אִף שֶׁהִשְׁיִגּוּ כְּבָר הַשְּׂגוֹת אֱלֹקוֹת, וְרוֹאִים וְשׁוֹמְעִים אֱלֹקוֹת וְכוּ', עִם כָּל זֹאת חוֹזְרִים בְּתִשׁוּבָה — פֶּן כִּבְיָכּוֹל גִּשְׁמוֹ אֱלֹקוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ וְכוּ', וּפֶן הֵם טוֹעִים וּמְטָעִים עֲצָמָם וְאֲחֵרִים וְכוּ', וְזֶה נִקְרָא תִּשׁוּבָה, שֶׁתַּמִּיד עוֹשִׂים תִּשׁוּבָה עַל תִּשׁוּבָה, וְתַמִּיד מִרְגִּישִׁים שֶׁהֵם רְחוּקִים. וְלִכְּנֹן צָרִיכִים רַק לְהִתְחַזֵּק בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שֶׁבָּעוֹלָם, וְלֹא לְהִכָּנַס בְּעֲצָבוֹת וּבְמִרְרוֹת וּבְדַפְאוֹן וְכוּ'.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ וְטוֹבְתֶךָ כָּל הַיָּמִים...

ט"ז רח.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שֶׁשִׁי לְסִדְרֵי וְאֲתַחֲנֶנּוּ, שֶׁבַת נַחֲמוּ, י"ב מְנַחֵם-אָב ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכֹל טוֹב סֵלָה אֵל ... גִּרוּ יֵאִיר.

לִנְכוּן קַבְלַתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ עִם הַכֶּסֶף לְהַדְפָּסָה, וְתִשׁוּאוֹת חֵן לְךָ עַל זֶה. וְדַע לְךָ, שֶׁכָּל זְמַן שֶׁאֲחִיָּה, אֲדַפִּיס אֶת סִפְרֵי רַבְּנּוּ ו"ל, וְאֲפִיצֵם בְּכָל הָעוֹלָם כְּלוּ בְּפִרוּטוֹת מִמֶּשׁ, וְעַכְשָׁו הַדְפַּסְתִּי עוֹד פַּעַם אֶת ה"לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן", "סִפּוּרֵי-מַעֲשֵׂי־יִת", "סִפּוּרֵי-הַמִּדּוֹת", "חִי"י-מוֹהַר"ן", "שִׁיחוֹת-הַר"ן", וְתַהֲלֵה לְאֵל, זֶה מוֹפֵץ בְּכָל הַרְחוּבוֹת וְהַשְּׂוֹקִים, בְּכָל הַיְשִׁיבוֹת וּבְתֵי כְּנִסְיוֹת וּבְתֵי מִדְרָשׁוֹת, וּבְכָל הַכוֹלָלִים, כִּי הַסֵּמ"ךְ-מ"ם רוֹצֵה רַק לְהַעֲלִים אֶת רַבְּנּוּ ו"ל מִהָעוֹלָם (עֵין סִפּוּרֵי-מַעֲשֵׂי־יִת, מַעֲשֵׂה ז' מִהַזְבוּב וְהַעֲפָכִישׁ), שֶׁהֵבִיא עִמּוֹ זִקֵּן וְכוּ', וְצַחֲקוּ וְכוּ', וְזֶה מָה שֶׁהַסֵּמ"ךְ-מ"ם עוֹשֶׂה, צַחֲוֹק מְכַאֵיב מִדְּבַר רַבְּנּוּ ו"ל [כָּל הַעֲנִיָּן שֶׁל ג' נ'ח' וְכוּ', זֶהוּ צַחֲוֹק מְכַאֵיב, שֶׁגוֹרֵם שֶׁכָּל הָעוֹלָם יִתְרַחֲקוּ מִדַּעַת רַבְּנּוּ ו"ל, אֲשֶׁר הִכָּל הַקָּבֵל וּרְעוֹת-רוּחַ, שֶׁהִמְצִיאוּ הַמְצָאָה חֲדָשָׁה וְכוּ', אֲבָל מִי שֶׁיּוֹדֵעַ אֶת הַשֶּׁרֶשׁ הַזֶּה, יוֹדֵעַ

שׁוֹ לַיְצָנוֹת אַחַת גְּדוֹלָה מְדַבֵּר רַבְּנוּ ו"ל, וְלִרְחֹק בְּנֵי-אָדָם מְרַבְּנוּ ו"ל], וְלָכֵן הָעֵקֶר לְהַחֲזִיק מֵעַמָּד, וְלֹא לְהַסְתַּכֵּל עַל שׁוּם מוֹנֵעַ וּמְעַכֵּב וְכוּ', רַק לְקַיֵּם כָּל שְׂיִחָה וְשְׂיִחָה מְרַבְּנוּ ו"ל בְּתַמִּימוֹת וּבְפִשְׁיטוֹת גְּמוּרָה, לְהַתְמִיד בְּשְׂיִחָה בֵּינוּ לְבֵין קוֹנוֹ, וְלְהַתְמִיד בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, לְהִיּוֹת בְּכָל הַמְקוֹמוֹת שֶׁל הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה: תנ"ך, שְׁשֵׁה סְדָרֵי מִשְׁנָה, ש"ס, בְּבַלִּי, יְרוּשָׁלַּמִי, תּוֹסֵפְתָא, וְכָל הַמְדַרְשִׁים בָּלָם, וְסִפְרֵי הַזֵּהָר וְהַתְּקוּנִים, וְכָל סִפְרֵי קְבָלָה מְהֻאָרִינ' ל' וְהַרְמ"ק, וְכָל סִפְרֵי מוֹסֵר וְחִסְדוֹת וְכוּ', בְּנֻדָּאֵי צְרִיכִים לְזִכֹּר, שְׂאֵי אֶפְשֶׁר לְגַמֵּר וּלְסַיֵּם בְּפַעַם אַחַת, אֲלֵא בְּכָל יוֹם קֶצֶת וְעוֹד קֶצֶת וְכוּ', עַד שֶׁבְמִשְׁפָּךְ יָמֵי חַיָּיו יִזְכֶּה לְהִיּוֹת בְּכָל חֻלְקֵי הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה (עֵינ' שִׂיחוֹת-הַר"ן, סִימָן כח, וְסִימָן עו); אֲסוּר לְהַסְתַּכֵּל עַל אֶף אֶחָד בְּעוֹלָם, צְרִיכִים לְזִכֹּר מַה שֶּׁאָמַר הַחֲכָם מְכַל הָאָדָם (מְשַׁלִּי ט, יב): "אִם חֲכַמְתָּ — חֲכַמְתָּ לָךְ, וְלִצְתָּ — לְבִדְדָךְ תִּשָּׂא", אִם אַתָּה חֲכָם, וְלוֹמֵד בְּכָל יוֹם תּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, וְאַתָּה מְטִיל בְּכָל חֻלְקֵיהָ, וּבְפִרְטוּיֹת בְּסִפְרֵי הַפּוֹסְקִים, שֶׁעַל זֶה הִזְהִירָנוּ רַבְּנוּ ו"ל יוֹתֵר מִכָּל הַלְמוּדִים (עֵינ' שִׂיחוֹת-הַר"ן, סִימָן כט), אֲזַי חֲכַמְתָּ לָךְ, אַתָּה הַחֲכָם הָאֱמִתִּי, כִּי רַק זֶה מַה שְׂיִשְׁאָר מִמֶּךָ, וְאִם לִצְתָּ, שֶׁאַתָּה עוֹשֶׂה לַיְצָנוֹת מְכַל זֶה, אַתָּה עוֹשֶׂה לַיְצָנוֹת רַק מֵעַצְמֶךָ, כִּי כְּשֶׁתִּשְׁכַּח בְּקִבְרֵי וְכוּ', אֲזוּ כָּבֵר תִּתְחַרֵּט לְמָה עָשִׂיתָ לַיְצָנוֹת מְכַל אֵלּוּ הַדְּבוּרִים, אֲבָל כָּבֵר יְהִיָּה מְאַחֵר.

הַמְּאַחֵל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט"ז רט.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר עֵקֶב, י"ד מְנַחֵם-אָב ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה אֶל הַיָּקָר וְהַנּוֹעֵלָה ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קְבִלְתִּי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

רַק חֲזַק וְאַמֵץ לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, שְׁסוּף כָּל סוּף זְכִיתָ לְהַתְחַתֵּן וְכוּ', וְעַכְשָׁו תִּזְכֶּה לְשַׁלְמוֹת תְּקוּן הַבְּרִית. וּמוּבָא בַּזֵּהָר (לָךְ-לָךְ צב.):

וְאִי זָכִי וְנֹטִיר לִיֶּה שְׁכִינָתָא אֶתְפָּרַשׁ מִנִּיֶּה אִימְתִי מִתְקַיְמָא בֵּיה בְּד
 אֶתְנַסִּיב, וְהֵאֵי אֵת עֵיל בְּאֶתְרִיָּה וְכוּ', עֵינֵי שָׁם. וְזֵה גְדֵל מַעְלַת
 הַפְּלִגַּת הַשְּׁמַחָה, לְשִׂמְחַת חֲתָן וְכֻלָּהּ, כִּי עֲכָשׁוּ הֵם יְכוּלִים לְבָנוֹת
 עוֹלָמוֹת חֲדָשִׁים וְכוּ', הֵינּוּ שְׂיָצְאוּ מֵהֶם דּוֹרוֹת וְדוֹרֵי דּוֹרוֹת לְהַמְשִׁיךְ
 נְשָׁמוֹת חֲדָשׁוֹת בְּזֵה הָעוֹלָם, אֲשֶׁר יִגְלוּ אֶת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְלִכְן
 לֹא בַחֲנָם, שְׂאֲמָרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (בְּרִכּוֹת ו:): כָּל הַמְשַׁמַּח חֲתָן
 וְכֻלָּהּ זוֹכֵה לְחַמְשָׁה קוֹלוֹת וְכוּ', שְׁזָה סוּד ה', שְׁנֵתְעֵלָה וּמִתְאַחֲדַת
 עִם ו', וְנַעֲשֶׂה יְחוּד שְׁלָם ו'ה', וּבְיַחַד מִמְשִׁיכִים אֶלְקוּתוֹ בְּעוֹלָם,
 שְׁזָה סוּד שָׁם אֶלְוִיָּה' (אִיּוֹב יט): "וּמִבְּשָׂרֵי אֶחָזָה אֶלּוּה", שָׁם אֶלּוּ"ה
 דִּיקָא, כִּי כְּשֶׁמִּתְחַבְּרִים ו' עִם ה', עַל-יְדֵי-זֵה מִמְשִׁיכִים אֶת אֶלְקוּתוֹ
 יִתְבָּרַךְ, בְּסוּד (תְּהֵלִים כב, ג): "חֲסֹד אֵל כָּל הַיּוֹם", שְׁזָה סוּד י"ם ו'ה,
 הֵינּוּ יָם הַחֲכָמָה שְׁנִפְתָּח לָהֶם הַמַּחֲיִין.

הַמְצַפֶּה לְרִאוּתָךְ בְּקִרְוֹב...

ט"ז רי.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֹדֵר עֲקֵב, י"ד מִנְחָם-אָב ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֵל ... נְרוּ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלַתִּי אֶת מַכְתְּבְּךָ.

אֵין אַתָּה יְכוּל לְתַאֵר אֶת גְּדֵל הַשְּׁמַחָה שְׁגִרְמַת בְּשָׂמִים
 לְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְכֵן לְנִשְׁמַתָּךְ, שְׁעֵשִׂית שְׁלוֹם עִם אֲשֶׁתְּךָ, כִּי
 עָלֶיךָ לְדַעַת, אֲשֶׁר רַבְּנוּ ז"ל אָמַר (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן רסה):
 לְמַעַלְהָ הַנְּשָׁמוֹת הֵם אֶחָד (הֵינּוּ הָאִישׁ וְהָאִשָּׁה), וּכְשִׁיּוֹרְדִים כְּאֵן
 לְמַטָּה הֵם מִתְפָּצְלִין, חֶלֶק הַנְּשָׁמָה שֶׁל הָאִישׁ יוֹרֵד דְּרָךְ זוּג הוֹרִים
 אֶחָד, וְחֶלֶק הַנְּשָׁמָה שֶׁל הָאִשָּׁה יוֹרֵד דְּרָךְ זוּג הוֹרִים אַחֲרֵים, וְעַד
 שְׂמוּצָאִים זֶה אֶת זֶה חֲזָרָה, זֶה לּוֹקַח זְמַן, וְעַל זֶה אֲמָרוּ חֲכָמֵינוּ
 הַקְּדוּשִׁים (סְנֵהֲדָרִין כב.): קָשָׁה זְוִיגוּ שֶׁל אָדָם בְּקָרִיעַת יָם סוּף, כִּי שָׁם
 הָיוּ מִמָּשׁ גְּסִים גְּלוּיִים וְשִׁדּוּד הַטְּבַע מִמָּשׁ, לְהַפִּיךְ יָם לְיַבְשָׁה, וְכֵן
 הָיוּ הַרְבֵּה קְטְרוּגִים שְׁקֻטְרָגוּ וְכוּ', כְּמוֹ-כֵן הוּא בְּכָל שְׁדוּף.

וְלִכְּנֹן אִם כְּכֹר מוֹצְאִים זֶה אֶת זֶה, רְאוּי לַחֲיוֹת בְּיַחַד תְּמִיד
בְּשָׁלוֹם וּבְאַהֲבָה כְּמוֹ שֶׁהָיוּ לְמַעַלָּה — בְּאַהֲבָה וּבְאַחֲדוּת אַחַת, אֶף
הַסֵּמֶ"ךְ-מ"ם רוֹצֵה רַק לְהַפְרִיד בִּינֵיהֶם (עַיֵן שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָנִים: רסג,
רסד), וְלִכְּנֹן עוֹשֶׂה כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת, שֶׁיְהִיָּה רִיב בֵּין אִישׁ לְאִשְׁתּוֹ, כְּדִי
לְפַלֵּג אֶת הַנְּשֻׁמָּה חֲזָרָה, וְרוֹצֵה לְהַפְרִיד בִּינֵיהֶם, כְּדִי שִׁיתְגַּרְשׁוּ, כִּי
הַסֵּמֶ"ךְ-מ"ם הוּא מְעַלְמָא דְפְרוּדָא וְכוּ', כָּל הַכַּח שֶׁל הַטְּמָאָה זֶה
רַק 'הַפְרִיד וּמְשַׁל', וְעַל זֶה צְרִיכִים בְּנֵי הַזּוּג מְאֹד לְשָׁמֵר עַל שְׁלוֹם
בֵּיתָם, כִּי בְּרַגַע שֶׁנִּפְרְדוּ, אֲזִי זֶה שֶׁמְחַתּוֹ שֶׁל הַסֵּמֶ"ךְ-מ"ם.

וְלִכְּנֹן רְאֵה לְשָׁמֵר עַל הַשְּׁלוֹם-בֵּית שְׁלָךְ מְאֹד, כִּי הַסֵּמֶ"ךְ-מ"ם
אוֹרֵב מְאֹד שֶׁיְהִיָּה פְרוּד בִּינֵיכֶם, כִּי בְּזֶה הוּא מְפָרִיד בֵּין קְדָשָׁא בְּרִיף
הוּא וּשְׁכִינֵתָהּ, וְגוֹרֵם עֲלֵמָא דְפְרוּדָא, שְׂזֵה עַקֵּר הַחֲרָבָן, שְׁנַתִּיבֵשׁ
הַמַּעֲזֵן וְכוּ', וְלִכְּנֹן בְּזֶה שֶׁכַּתְּבַתְּ שְׁחֻזְרַת אֵלֶיָּה, וְנַעֲשֶׂה שְׁלוֹם-בֵּית,
אַתָּה גְרַמְתָּ יַחִיד וְשִׁמְחָה גְדוֹלָה בְּכָל הָעוֹלָמוֹת, וּמֵהַיּוֹם זֶה לְאָה
תִּשְׁמֹר לֹא לְהִתּוֹכַח עִם אֲשֶׁתְּךָ וְלֹא לְרִיב עִמָּה וְכוּ', וּמִכָּל שְׂכָן לֹא
לְהִתְגַּרֵּשׁ, כִּי בְּזֶה אַתָּה גוֹרֵם קְלָקוּל גְּדוֹל (וַיֵּשׁ עוֹד לְהֶאֱרִיף בְּזֶה,
אֶף הַהֲכַרַח לְקַצֵּר מִפְּנֵי הַטְּרֵדָה).

הַמַּאֲחֵל לְךָ בְּרַכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט"ז ריא.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר עֲקֵב, י"ד מְנַחֵם-אָב ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה אֶל הַיְקָר לִי מְאֹד ... גְּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ.

וְדַע לְךָ, שְׁדוּד הַמְּלָךְ כָּל יָמָיו הָיָה בְּסַכְּנָה גְדוֹלָה, כַּמּוּבָא הַרְבֵּה
מִזֶּה בַּזֵּהר וּבְכַגְמָרָא וּבְמִדְרָשִׁים וּבְכַתְבֵי הָאֲרִיז"ל, וְאֶף-עַל-פִּי-כֵן
בְּטַח רַק בּוּ יִתְבָּרַךְ, וְכַמְעַט כָּל הַמְזֻמּוֹרִים שָׁלוּ הֵם רַק אֲמוּנָה
וְצַעֲקָה וּבִטְחוֹן בּוּ יִתְבָּרַךְ, וְזוֹ הָיְתָה כָּל עֲבוּדָתוֹ כָּל יָמֵי חַיָּיו, וְלִכְּנֹן
אֵל תִּפְחַד מִשׁוֹם דְּבָר. וְדַע לְךָ, שֶׁהַכָּל בְּיָדוֹ יִתְבָּרַךְ, תִּחְדִּיר בְּעֲצָמְךָ

שָׂאִין טֹבַע, מְקַרְהַ וּמְזַל כָּלֵל בְּשׁוּם פְּנִים וְאִפֹּן, יֵשׁ רַק קִדְשָׁה וְהַשְּׁגָחָה, אִף זֶה לְעַמַּת זֶה יֵשׁ טַמְאָה שְׁמַתְלַבֶּשֶׁת בְּטֹבַע, שְׁמוֹנְעַת וּמַעֲכָבֶת כָּל דְּבַר שֶׁבְקִדְשָׁה, וְהַכֵּל מִפְּלֵאֵי הַהַשְּׁגָחָה הָעֲלִיוֹנָה. וּמוֹהַרְנֵ"ת ו"ל אָמַר שָׂאִין דְּבַר פְּלֵא כִּמוֹ הַבְּחִירָה, לְהַפְּיֹד אֶת הַבְּחִירָה וְכוּ'. וּבִאֲמַת בְּזֶה רַבִּים מִתְּפַקְרִים — כְּשֵׁרוֹאִים צְדִיק וְרַע לוֹ, רָשָׁע וְטוֹב לוֹ, כַּמּוּבָא בְּדִבְרֵי רַבִּנוֹ ו"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַרְנֵ"ן, חֶלֶק א', סִימָן יג), וְאֲסוּר לְפַל בְּדַעְתּוֹ מִדְּבָרִים כְּאֵלוֹ בְּשׁוּם פְּנִים וְאִפֹּן, כִּי רַבִּים רַחֲמֵי וְתַבְרֹךְ, כִּמוֹ שֶׁכְּתוּב (תְּהִלִּים צב, ט): "וְאֵתָה מְרוֹם הַרְנִי"ה", וּפְרַשׁ רַש"י: 'לְעוֹלָם יָדָךְ עַל הָעֲלִיוֹנָה'.

הַעֲקָר רַק לְבַקֵּשׁ תְּמִיד עַל אַמוּנָה פְּשוּטָה בְּלִי שׁוּם חֲכָמוֹת וְהַשְּׁפָלוּת שֶׁל הֶבֶל כָּלֵל, וְלֹא לְחִיּוֹת עִם דְּמִיוֹנוֹת וְכוּ'. וְלִכֵּן אֶפְלוּ כְּשֵׁלּוּמֵי כְּתָבֵי הָאֲרִיז"ל, צְרִיכִים לְשׁוֹר בְּזֶה רַק אַמוּנָה בְּאֵל חַי אֱמֶת, וְלֹא לְהַפְּרִיד אֶת הַלְמוּד בְּלֹא אַמוּנָה וְכוּ', שְׂאֵז כָּל הַלְמוּד הוּא בְּחִינַת (מְשָׁלִי טז, כח): "וְנִרְגַּן מִפְּרִיד אֱלוֹהִי", שֶׁמִּפְּרִיד אֱלוֹפוֹ שֶׁל עוֹלָם. וּכְבָר יִדְעָתָ, שֶׁהַלְמוּד בְּקַבְּלָה צְרִיף לְהִיּוֹת רַק בִּיּוֹדֵעָה בְּמִצִּיאוֹתָן, אֲבָל לֹא בְּמַהוּתָן וְכוּ', וְלֹא כְּפִי שְׁנוּהֵג הַיּוֹם, שֶׁכָּל טַפֵּשׁ וְכוּ' קוֹרִין אוֹתוֹ כְּבָר בְּעַל מְקַבֵּל, מֵאַחַר שֶׁמִּדְּבַר בְּלִשׁוֹן כְּזוֹ, שֶׁהֵמוֹן עִם אֵינָם מְבִינִים... וְנַחֲשֵׁב כְּבָר לְמִקְבֵּל אֱלֹקֵי, אוֹי לְאוֹתָהּ בּוֹשָׁה אוֹי לְאוֹתָהּ חֲרָפָה וְכוּ', אֲשֶׁר בְּאֲמַת מְאֵמוּנָה פְּשוּטָה הוּא רַחוּק בְּתַכְלִית הַרְחוּק וְכוּ', יְכוּלִים לְלַמֵּד קַבְּלָה, וְלְהִיּוֹת עִם הָאֲרִץ גְּמוּר וְכוּ', וּפּוֹקֵר וְאֶפִּיקוֹרֵס גְּמוּר וְכוּ', לֵךְ נָא וּרְאֵה אֵיךְ שְׁבֵאוֹנֵיכֶרְסִיטָאוֹת וְכוּ' יֵשׁ פְּרוֹפֶסוֹרִין שִׂיּוֹדְעִים הֵיטֵב קַבְּלָה... וְעָשׂוּ גַם חֲבוּרִים בְּקַבְּלָה... הֵאֵם הֵם יוֹדְעִים קַבְּלָה?! בְּשַׁעֲה שֶׁהֵם מְחַלְלִים שֶׁבֶת בְּפִרְהֶסְיָה, וְאוֹכְלִים טְרַפּוֹת וּנְבִלּוֹת וְכוּ', וְהֵם שְׁקוֹעִים בְּנֵאוֹף, וְעוֹבְרִים עַל עֲרִיּוֹת, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן. וְלִכֵּן דַּע לְךָ, אֲשֶׁר בְּלֹא אַמוּנָה, שֶׁהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא נִמְצָא וְאֵין בְּלַעֲדֵיו נִמְצָא, וְהוּא תַבְרֹךְ פֶּה עוֹמֵד עָלֵינוּ, צוֹפֵה וּמַבִּיט עַל מַעֲשֵׂינוּ, וְשׁוֹקֵד עַל שְׁפָתֵינוּ, בְּלֹא זֶה הַכֵּל הֶבֶל וְרַעוּת-רוּחַ. וְיִדוּעַ, אֲשֶׁר אֶפְלוּ בְּנִגְלָה צְרִיכִים לְלַמֵּד עִם אַמוּנָה, כִּמוֹ שֶׁמְסַפְּרִים, שֶׁשְׁמָעוּ אֶת הַגָּאוֹן הָאֱלֹקִי רַבִּי עֲקִיבָא אֵיגַר זִי"ע לְלַמֵּד גְּמָרָא: רַבָּא אָמַר, הַרְצוֹן שֶׁל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא

הוא כֵּן, אֲבִי אָמַר, הַרְצוֹן שֶׁל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא כֵּן. אֲצֵל כָּל תַּנְּא וְאִמּוֹרָא הוֹסִיף אֶת הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, זוֹ נִקְרָאת תּוֹרָה לְשִׁמָּה, וְאִם חַיִּים בְּצוּרָה כְּזוֹ, כְּכֹר יְכוּלִים לְעֵבֹר אֶת כָּל הַחַיִּים בְּצוּרָה אַחֲרֵת לְגַמְרִי, אֲשֶׁרֵי מִי שְׂאִינוֹ מְטַעַה אֶת עֲצָמוֹ בְּזֵה הָעוֹלָם כָּלֵל! וְכִמּוֹ שְׂאִמֵּר רַבְּנוּ ז"ל (שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן נא): אֶת זֶה תִּקְבְּלוּ מִמֶּנִּי, שְׂלֵא יִטַּעַה אֶתְכֶם הָעוֹלָם.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָהּ וְטוֹבָתָהּ כָּל הַיָּמִים...

ט"ז רבי.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֹדֵר עֲקֵב, י"ד מְנַחֵם-אֵב ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל הַיָּקָר וְהַנְּעֵלָה ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלֵתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

הַרְגַל עֲצָמָהּ לְהוֹצִיא מִלְּבָבָהּ כָּל הַשְּׂנֵאוֹת וְהַקְּנָאוֹת וְכוּ', שְׂנֵדְבָקוּ בָּהּ, עַל-יְדֵי עֲוֹנוֹתֶיהָ, כִּי מִי שֶׁחָטָא בְּפָגַם-הַבְּרִית וְכוּ', וְעַדִּין שְׁקוּעַ בְּתַנְּאָה זוֹ, אֲזִי עוֹלָה לוֹ תָּמִיד בְּלִבּוֹ וּבְמַחְשַׁבְתּוֹ שְׂנֵאוֹהָ וְקִנְיָהּ עַל הַזּוּלָת, וְכָל מַהוּתוֹ הִיא רַק לְחַפֵּשׁ כְּבוֹד וְכֶסֶף, וּמֵדַת הַרְצִיחָה וְהַפְּעֵס וְכוּ' קָשׁוּרִין בּוֹ וְכוּ', וְלִכֵּן הַרְגַל עֲצָמָהּ לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבַּרֵךְ, וּלְבַקֵּשׁ תָּמִיד, שְׂתַזְכֶּה לְהַפְּלֵל בְּאֵין סוֹף בְּרוּךְ הוּא, וּתְנַקֶּה אֶת גּוּפָהּ הַמְּגֻשָּׁם מִכָּל מִינֵי מַדּוֹת וְתַאֲוֹת רְעוֹת — שְׂנֵאוֹהָ, קִנְיָהּ, כְּבוֹד, כֶּסֶף, פְּעֵס וּרְצִיחָה וְכוּ'. לְזֹאת טוֹב לְלַמֵּד הַרְבֵּה בְּ"סִפְרֵי-הַמַּדּוֹת" שְׁחִבֵּר לָנוּ רַבְּנוּ ז"ל, וְלְהַתְּמִיד בְּזֵה מְאֹד, וּלְבַקֵּשׁ הַרְבֵּה לְקִנּוֹת לְעֲצָמוֹ מַדּוֹת טוֹבוֹת, וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּזְכֶּה לְהִיּוֹת נְעֻשָׂה כְּלִי לְקַבֵּל בּוֹ אֶת אוֹרוֹ יִתְבַּרֵךְ הַמְּאִיר בְּכָל הָעוֹלָם, כְּמוֹ שְׁכַתּוֹב (יְחִזְקֵאל מַג, ב): "וְהֶאֱרַץ הָאֵירָה מִכְּבוֹדוֹ".

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָהּ וְטוֹבָתָהּ כָּל הַיָּמִים...

ט"ז ריג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר עֶקֶב, י"ד מְנַחֵם-אֵב ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל אֶהוּבֵי, יְדִידֵי הַיְקָר לִי מְאֹד, גֵּר לְהַצְדִּיק נַחַל
נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

נָא וְנָא רְאֵה לְחִזֵּק עֲצָמְךָ בְּיִתְרֵךְ שְׂאֵת וּבְיִתְרֵךְ עַז בְּהַתְקַרְבוּת,
שְׂאֵתָהּ זֹכָה לְדַעַת מְרַבֵּי אֱמֶת כְּזֶה, רַבֵּי הַמְחִזֵּק וּמְעוֹדֵד וּמְשַׁמַּח
אוֹתָנוּ כָּל-כֶּף, וְעוֹזֵר לָנוּ לְעֹבֵר אֶת הַגְּלוּת הַמְרָה הַזֹּו וְכוּ', בְּכַלְלִיּוֹת
מֵה שְׁעַם יִשְׂרָאֵל סוֹבְלִים מְאֹמֹת הָעוֹלָם הַרוֹצְחִים וְהַמְפַקְרִים
וְהַמְזֻהָמִים בְּתֵאֵנוֹת נְאוּף וּבְרִצִּיחָה וְכוּ', וּבְכַפְרֻטִּיּוֹת מֵהַגְּלוּת הַפְּרֻטִּית
שֶׁל כָּל אֶחָד וְאֶחָד וְכוּ', שְׁעוֹבֵר עָלָיו מֵה שְׁעוֹבֵר וְכוּ', כָּל אֶחָד כְּפִי
עֲנִינוּ וְכוּ', יְרִידוֹתָיו וּנְפִילוֹתָיו וְכוּ'.

רַבְּנוּ ז"ל מֵאִיר בְּנוֹ "אֲשֶׁר אֵין שׁוֹם יֵאוּשׁ בְּעוֹלָם כָּלֵל", וְהוּא
מוֹרָה לָנוּ בְּמָה לֹא לְהַתְיָאֵשׁ, בְּמָה לְהַחֲזִיק מֵעֲמֵד, בְּמָה לְשַׁמַּח, כִּי
הוּא מְנַפֵּחַ בְּנוֹ רוּחַ חַיִּים חֲדָשָׁה בְּכָל פֶּעַם מִחֲדָשׁ.

וְצָרִיף שְׂתַדַּע, אֲשֶׁר הֵיִסוּד מוֹסֵד אֶצֶל רַבְּנוּ ז"ל, זֶה תִּקּוֹן
הֵיִסוּד, כִּי אִם אֵין יִסוּד — אֵין בְּגִינָן, וְלִכֵּן הוּא מְרַבֵּה כָּל-כֶּף לְדַבֵּר
מִזֶּה, כִּי הַמְחִיזֵן תְּלוּיִין בְּבְרִית, סְלוּקָא דֵיִסוּדָא עַד אַבָּא וְאַמָּא,
הֵיִסוּד נוֹגֵעַ בְּמַחֲזִין, וּכְשֶׁאֶתְד פּוֹגֵם בֵּיִסוּד אוֹת בְּרִית-קִדְשׁ, עַל-יְדֵי-
זֶה הַמְחִיזֵן שְׁלוֹ מְבַהֲלִים וּמְבַלְבְּלִים וְכוּ', וְהוּא תָּמִיד בְּלִי יֵשׁוּב
הַדַּעַת, וְהוּא מְנַתֵּק מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ [כְּמוֹבָא הַרְבֵּה בַּזְהַר (לְדִ-לָךְ צַב, עַג,
צד), הַמְאָמְרִים שְׁאוּמְרִים בְּבְרִית יִצְחָק, עֵינֵן שָׁם].

מָה אִמַּר לָךְ! רַבְּנוּ ז"ל הוּא הַצְדִּיק הַיְחִידִי שְׁמַכִּין אֶת הַדּוֹר
הַזֶּה, וְהוֹלֵךְ תִּכְף-וּמִיד אֶל בְּעִינָה שֶׁל כָּל אֶחָד "תִּקּוֹן הֵיִסוּד", כִּי אִם
אֵין יִסוּד — אֵין בְּגִינָן כָּלֵל. וְלִכֵּן כָּל אֵלוֹ הַמְדַבְּרִים עַל סְפָרֵי רַבְּנוּ
ז"ל, הֵם בְּעֲצָמָם פְּגוּמִים עַד מְאֹד [וּבְכַפְרֻטִּיּוֹת אֵלוֹ אֲשֶׁר מְדַבְּרִים עַל

הספרים החדשים שזכיתי להוציא לאור, הנוגעים לכל אחד ואחד וכו', וכשאחד מדבר על זה, בזה הוא מראה, שהוא בעצמו פגום מאד מאד בנאוף, ומתבייש למה נכתב בספר דברים כאלו שהוא עובר, ולכן הוא מדבר על זה וכו', ולכן אסור להתפעל מכלבים שנוכחים וכו', כי כלב הוא משקע ביותר בתאנות נאוף, ולכן נקרא בלשון שגל, לשון משגל (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן נ'), ולכן הכלבים עזי נפש, ומי שהוא עז פנים, אמרו חכמינו הקדושים (תענית ז'): בידוע שעבר עברה; ולכן כמו שצריכים להשמר מכלב שלא ינשף אותו, כמו-כן צריכים להשמר מעז פנים, שלא יחליש את דעתו ולא ישבר אותו.

ובאמת צריכים להשמר מאד מאד מבני-אדם, כמו שאמר רבנו ז"ל (שיחות-הר"ן, סימן פ', פא), אשר בני-אדם הם יותר מספנים מהיצר הרע, כי לכל אחד נותנים יצר הרע כפי כחו, אבל אדם הפלול מפל העולמות וכו', ובודאי יוכל להפילו בשאול תחתית וכו', ולכן צריכים להשמר מאד מבני-אדם, ואסור להאמין לשום בריה שבעולם, יהיה מה שיהיה ויהיה איך שיהיה.

זכר גם זכר, אשר ענין רבנו ז"ל הוא "תקון היסוד", ומי שמדבר על רבנו ז"ל, שם נפגם היסוד, ולא יועיל שום דבר, זוהי עבדה ומציאות!

והנה כשבר ישראל זוכה לתקון היסוד, אזי מתחזקת אצלו האמונה הקדושה, כי ברית ואמונה תלויות זו בזו, כמוכא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן לא) על הפסוק (תהלים פט, כט): "יבריתי גאמנת לו", ותכף-ומיד כשאדם חזק באמונה, הוא ידבר עמו יתברך, כי זה תלוי בזה, אמונה ותפלה ונסים, כמוכא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ז'), ואז כשהוא מרבה לדבר עמו יתברך, אזי נטהר מחו ומחשבתו, וזוכה לראות נסים נגלים שעושה עמו הקדוש-ברוך-הוא, ועל-ידי-זה הוא יכול אחר-כך להרבות בלמוד התורה הקדושה כסדרן: תנ"ך ומשניות, ש"ס בכלי ירושלמי

אֲשֶׁר ט"ז ריד בנחל עה

תּוֹסֶפֶתָא, וְכָל הַמְדַרְשִׁים, וְסִפְרֵי הַזֵּהָר וְהַתְּקוּנִים וְכוּ', וְכָל סִפְרֵי הַפּוֹסְקִים רַמְבַּ"ם, טוֹר וְשִׁלְחַן עֲרוּךְ וְכוּ'.

הַמְצַפֶּה לְרְאוֹתָךְ בְּקִרְוֹב...

ט"ז ריד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר עֲקֵב, י"ד מִנְחָם-אָב ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... נְרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ.

תַּעֲשֶׂה כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שְׁבַעוֹלָם לְבָרַח מֵעֲתוּנִים וְשָׂאֵר כְּלֵי מִשְׁחִית, כְּגוֹן: רִדְיוֹ טְלוּיָזָה וְכוּ' וְכוּ', שֶׁהֵם אָבִי אַבוֹת הַטְּמָאָה, וּמְלָאִים כְּפִירוֹת וְאֶפִיקוֹרְסוֹת וְכוּ' וּמְלָאֵי לִיצְנוּת. וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (מְדַרְשׁ שִׁיר הַשִּׁירִים א, כא): נִכְנְסָה טְפָה שֶׁל לִיצְנוּת, יוֹצֵאת נִגְדָה טְפָה שֶׁל תּוֹרָה; אֵינְךָ תּוֹפֵס אֵיךְ שֶׁבְּכָל פַּעַם שֶׁאַתָּה קוֹרָא עֵתוֹן, אֶפְלוֹ שֶׁל הַחֲרָדִים וְכוּ', אַתָּה מִתְקַרֵּר מִיְרַאת שָׁמַיִם שֶׁנִּכְנְסָה בְּךָ, עַל-יְדֵי הַצְדִיק, וְכֵן אַתָּה מִתְקַרֵּר לְאֵט לְאֵט וְכוּ', עַד שֶׁאַתָּה מִפְסִיק לְלַמֵּד, וּמְמִילָא נִכְנְסוֹת בְּךָ מִחֲשָׁבוֹת שֶׁל כְּפִירוֹת וְאֶפִיקוֹרְסוֹת וְכוּ' וְסִפְקוֹת רַבִּים בְּאַמוּנָה הַקְדוּשָׁה, רַחֲמָנָא לְצַלָן, שֶׁזֶה שַׁעַר נִי שֶׁל הַטְּמָאָה, כִּי זֶה לְעַמַּת זֶה כְּשֶׁבֵר יִשְׂרָאֵל מִחֲדִיר בְּעֶצְמוֹ, אֲשֶׁר אֵין בְּלַעֲדָיו יִתְבָּרַךְ כָּלֵל, זֶהוּ שַׁעַר נִי דְקַדְשָׁה, וְלִזְהַ זֹכִים עַל-יְדֵי רַבּוּי תּוֹרָה, שֶׁמְזַכֶּכֶת אֶת הַנֶּפֶשׁ, וְלִכֵּן מֵהַיּוֹם וְהַלָּאָה שֶׁמֵר מְאֹד לֹא לְקִרְא עֲתוּנִים וְכוּ', אֶפְלוֹ שֶׁל הַחֲרָדִים וְכוּ', כִּי הֵם מְלָאִים לִיצְנוּת, וְכָל עֵדָה וְעֵדָה רַק מִתְפָּאֶרֶת, שֶׁהַמְנַהֵג שָׁלָה הוּא קֹדֶשׁ קְדוּשִׁים וְכוּ', בְּשַׁעַה שֶׁהַכֹּל לִיְצִי לִיצְנוּת.

וְכָלֵל זֶה תִּקַּח בְּיַדְךָ, כָּל זְמַן שֶׁלֹּא יִהְיֶה בְּכוֹתֶרֶת בְּכָל יוֹם: "דַּעוּ לְכֶם שִׁישׁ בּוֹרָא וּמְנַהֵג לְבִירָה, וְשׁוּם דְּבָר אֵינּוּ מִתְנַהֵג לְבַד אֶלָּא הַכֹּל מִשְׁגָּח בְּהַשְׁגָּחַה פְּרִטִי פְּרִטִית בְּחֲשָׁבוֹן צְדָק", כָּל הָעֵתוֹן זֶהוּ

שָׁקַר וְלִיצְנוּת אַחַת גְּדוֹלָה, וְרַק רוֹצִים לְהִרְאוֹת, שֶׁהַמְּנַהֵג שֶׁלָּהֶם
הוּא עַל הַגְּבֵה וְכוּ'.

מָה אָמַר לָךְ! אָדָם צָרִיךְ תָּמִיד לְזַכֵּר שֶׁפְּלוֹת עֲצָמוֹ וּגְדֻלַּת
הַבוֹרָא יִתְבָּרַךְ שָׁמוֹ, כְּמוֹ שֶׁאָמַר רַבְּנּוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן
סז), שֶׁהַצְּדִיק פּוֹתֵחַ אֶת הָעֵינַיִם לְהִסְתַּכֵּל בְּגְדֻלַּת הַבוֹרָא יִתְבָּרַךְ,
וּמְזַכֵּךְ אֶת הָאֲרָבֶעָה יְסוּדוֹת שֵׁישׁ בּוֹ, שֵׁהֵם: אֵשׁ, רוּחַ, מַיִם, עֶפֶר,
עַד שִׁיתְּהֶפְכוּ אֶצְלוֹ לְשֵׁם הַיְי"ה בְּרוּךְ הוּא, וְיִרְאֶה וְיִבִּין וְיִשְׁפִּיל,
אֲשֶׁר הַכֹּל לְכֹל אֱלֻקוֹת גָּמוּר הוּא, וְהַעֲקָר לְהִסְתַּכֵּל עַל עֲצָמוֹ —
אֵיךְ אוֹחֵז בְּמַדּוּתוֹ וְיִסּוּדוּתוֹ שֶׁעֲדִין לֹא נִתְבָּרְרוּ כָּלֵל, אֲלֵא הוּא
כַּעֲסֵן גְּדוֹל, שֶׁזֶה בָּא מִיְסוּד הָאֵשׁ, וְהוּא מְדַבֵּר וּמְפַטֵּט, שֶׁזֶה בָּא
מִיְסוּד הַרוּחַ, וּמִתְאַוֶּה לְכֹל דְּבַר רַע, שֶׁזֶה בָּא מִיְסוּד הַמַּיִם, וְהוּא
שְׂרוּי בַּעֲצָבוֹת וּבְמִרְירוֹת, שֶׁזֶה בָּא מִיְסוּד הָעֶפֶר, וְזֶה מֵה שֶׁהַצְּדִיק
פּוֹתֵחַ לְאָדָם אֶת עֵינָיו. וְלִכֵּן רָאָה לְלַמֵּד מֵהַיּוֹם הַרְבֵּה אֶת סְפָרֵי רַבְּנּוּ
ז"ל, שֶׁהוּא הַצְּדִיק הָאֵמֶת שֶׁבִּדּוֹר הַזֶּה. וְאָמַר (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א',
סִימָן קצב), אֲשֶׁר פָּנָיו, שֶׁכָּלוּ וּנְשָׁמְתוּ נִמְצָאִים בְּתוֹךְ הַסֵּפֶר. וְלִכֵּן
כְּשֶׁאָדָם לוֹמֵד בְּכָל יוֹם אֶת סֵפֶרוֹ שֶׁל רַבְּנּוּ ז"ל, שֶׁהוּא הַסֵּפֶר הַקְּדוֹשׁ
וְהַנּוֹרָא "לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן" וּמִתְעַמֵּק בּוֹ, בְּזֶה הוּא מְקַרֵּב אֶל רַבְּנּוּ ז"ל,
כִּי נַעֲשֶׂה בְּעַת לְמוֹדוֹ בְּחִינַת נְשִׁיקִין (עֵין לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן
יב), שֶׁמִּנְשֵׁק עֲצָמוֹ עִם הַצְּדִיק, כִּי הַתּוֹרוֹת הֵן דְּבָרֵי פִּי שֶׁל הַצְּדִיק,
וּכְשֶׁהוּא אוֹמֵר דְּבָרֵי הַצְּדִיק, הֵרִי זֶה נַעֲשֶׂה בְּחִינַת נְשִׁיקִין, שֶׁמִּנְשֵׁק
עֲצָמוֹ עִם דְּבָרֵי הַצְּדִיק, פִּי וּפִי הַצְּדִיק מִתְחַבְּרִים, כִּי הֵרִי הַצְּדִיק
אָמַר אֶת הַדְּבוּרִים הָאֵלֶּה.

אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁאֵינּוּ מְטַעֶה אֶת עֲצָמוֹ בְּזֶה הָעוֹלָם. וְדַע לָךְ, שֶׁזֶה
תְּאַוֶּה גְּדוֹלָה לְקִרְאָה עֵתוֹנִים, וְתִכְף-וּמִיד כְּשֶׁרַק מִתְחַבְּרִים אֶל זֶה,
עַל-יְדֵי-זֶה נִתְקַרְרִים מִירְאַת שָׁמַיִם, וְהֵאֱמוּנָה שְׁלוֹ רֹפְפֶת, רַחֲמָנָא
לְצַלֵּן, וְנִכְנָסִים בּוֹ קְשִׁיוֹת וְסִפְקוֹת וְכוּ'. בְּכֵן רָאָה מֵה לְפָנֶיךָ...

הַמְּצַפֶּה לְרְאוֹתְךָ בְּקִרְוֹב...

ט"ז רטו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר עֲקֵב, ט"ו בְּאֵב ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְגִבּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

רַק חֲזַק וְאַמֵץ, וְאַל תִּקַּח כָּל דְּבַר קָטָן אֶל הַלֵּב וְכוּ', כִּי זֶה לֹא יוֹעִיל לָךְ מִמִּילָא, רַק תִּכְנַס יוֹתֵר וַיּוֹתֵר בְּלִחָץ, וְזֶה יִפִּיל אוֹתְךָ וְכוּ'. עֲלֶיךָ לְדַעַת, כִּי מְנַסִּים אֶת כָּל אֶחָד בְּנִסְיוֹנוֹת קָשִׁים וּמְרִים, כָּל אֶחָד כְּפִי שְׂרָשׁ נִשְׁמָתוֹ וְכוּ', וְכֹל אֶחָד כְּפִי פְגָמוֹ וְכוּ', צָרִיךְ לְהִזְדַּבֵּךְ בְּיִסּוּרִים קָשִׁים וּמְרִים וְכוּ'.

וְלִכֵּן רְאֵה לְקַחַת הַכֹּל בְּאַהֲבָה, וְזָכוֹר תִּזְכֹּר מֶה שֶׁאָמַר רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן ד'): כְּשֶׁאָדָם יוֹדֵעַ שֶׁכָּל מְאוּרְעוֹתָיו הֵם לְטוֹבָתוֹ, זֹאת הַבְּחִינָה הִיא מַעֲיֵן עוֹלָם הַבָּא; כִּי עוֹלָם הַבָּא זֶה הַמְשָׁכַת רוּחַנִיּוֹת חַיּוֹת מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, וַיִּרְגִּישׁ אֶת אֲמַתּוֹ יִתְבָּרַךְ בְּזֶה הָעוֹלָם, שֶׁזוֹ נִקְרָאת הַשְּׂרָאָת הַשְּׂכִינָה, הֵינּוּ כְּשֶׁאָדָם מְרַגֵּשׁ אִיף שֶׁכָּל הַבְּרִיאָה כְּלָה זֶה אֶלְקוֹת, וְדוּמָם, צוּמַח, חֵי, מְדַבֵּר, זֶה לְבוּשׁ לְגַבִּי אֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, אֲזִי יוֹדֵעַ שֶׁהַשְּׂכִינָה שׁוֹרָה עָלָיו. וְדָבָר זֶה נֶעְלָם מַעֲיֵן כָּל חֵי, כִּי כָּף אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (פְּסָחִים נד): אֵין אָדָם יוֹדֵעַ מֶה בְּלִבּוֹ שֶׁל חֲבֵרוֹ, אֵין אָדָם יוֹדֵעַ בְּאִיזוֹ מַדְרָגָה חֲבֵרוֹ אוֹחֵז, וְלִכֵּן גְּדוּלֵי מִבְּחָרֵי הַצְּדִיקִים מַעְלִימִים מַדְרָגוֹתָם מִכָּל הָעוֹלָם וְכוּ', וְאִדְרָבָה צְדִיק כְּזֶה, שֶׁכָּל-כָּף דְּבוּק בּוֹ יִתְבָּרַךְ, שֶׁכָּבֵר אֵינוֹ רוֹאֶה וְאֵינוֹ שׁוֹמֵעַ וְאֵינוֹ מְרַגֵּשׁ רַק אֶלְקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, עָלָיו רוֹאִים בְּדִיוֹק הַהַפּוּךְ וְכוּ', חוֹשְׁבִים שֶׁהוּא בַּעַל גְּאֻנָּה וְכוּ', וְעַם הָאָרֶץ וְכוּ', אֵינוֹ יוֹדֵעַ כְּלוּם וְכוּ', וְעָלָיו מְדַבְּרִים כָּל דְּבַר אָסוּר, כִּי מֵאַחַר שֶׁהוּא כָּל-כָּף דְּבוּק בּוֹ יִתְבָּרַךְ, אֲזִי נֶעֱשֶׂה כְּמוֹ רְאִי, וְכֹל חֶסְרוֹן שֵׁישׁ בּוֹ, רוֹאֶה אֶת זֶה בְּתוֹךְ הָרְאִי, שֶׁקוֹרִין שְׁפִיגָעַל, שֶׁזֶה הַצְּדִיק הַדְּבוּק בּוֹ יִתְבָּרַךְ, מֶה שֶׁאֵין כֵּן, אֶחָד בּוֹר וְעַם הָאָרֶץ מְלֵא גְּאוּת וְכוּ', מִפְּרָסָם שֶׁל שְׂקֵר וְכוּ', עָלָיו רוֹאִים עֲנָוָה צְדָקוֹת וְגִדְלוֹת, וְכֹל מִיגֵי שְׂבָחִים

שְׁבַע עוֹלָם, וְכִף מְטַעֵם אֶת הָעוֹלָם וְכוּ', וְכִכֵּר הַפְּלִיג רַבְּנוּ ז"ל לְדַבֵּר מִזֶּה עוֹד בְּיָמָיו, עַל אַחַת פְּמָה וְכַמָּה בַּדוֹר הַזֶּה הַמְּלֵא הַעֲלָמוֹת וְהַסְתָּרוֹת וְכוּ', בְּיָדָאֵי כָּל אֶחָד מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הֵקֵם בְּכָל לַיְלָה בַּחֲצוֹת, וּמִתְבּוֹדֵד הִרְבֵּה עִמּוֹ יְתִבְרַךְ, וּמִתְמִיד בַּתּוֹרָה בְּהַסְתָּר וְכוּ', וְעוֹד סוֹבֵל עַלְבוּנוֹת, בְּזִיוּנוֹת וְשִׁפְיכוֹת דָּמִים, חֲרוּפִין וְגִדּוּפִין, עָלְיוֹ לְקַבֵּל הַכֹּל בְּאַהֲבָה, אַחֲנָה וְרַעוּת, וְלֹא יִקַּח שׁוּם דְּבָר אֶל הַלֵּב וְכוּ', אַדְרַבָּה יֵדַע שֶׁהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אוֹהֵב אוֹתוֹ, וְלִכֵּן מְנַסֶּה אוֹתוֹ כַּל-כָּף, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (מְשַׁלֵּי ג, יב): "אֵת אֲשֶׁר יֵאָהֵב הַיְיָ יוֹכִיחַ", שֶׁכֵּל מִי שֶׁהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא תִפְּץ בּוֹ — מְדַכָּאוֹ בְּיַסּוּרִים (בְּרִכּוֹת ה.), וְעָלְיוֹ לְקַבֵּל הַכֹּל בְּאַהֲבָה גְּדוּלָה.

בְּעֵינַי הִתְמַנּוֹת וְכוּ', כְּתֵב הַחֵת"ם-סוֹפֵר בַּתְּשׁוּבוֹתָיו (אֵרַח חַיִּים, סִימָן יג), וְזוֹ לְשׁוֹנוֹ: "וְהוֹרִיתִי הַלְכָה לְמַעֲשֵׂה, שְׂאִין קְדִימָה לְבֵן, אִם יֵשׁ אַחֵר טוֹב מִמֶּנּוּ, וְכָל שֶׁכֵּן שֶׁהַצְּבוּר חֲפִצִּים בְּאַחֵר וְכוּ', עֵינַי שָׁם; וְנִרְאָה לִי לְהַסְמִיךְ אֶל זֶה מֵאַמְרָם ז"ל (עֲדוּת פָּרָק ה'), שֶׁאָמַר עַקְבִּיָּא בֶּן מִהֶלְלָאֵל לְבָנוּ, שֶׁבִקֵּשׁ מֵאַבְיוֹ: אָבֵא, פִּקֵּד עָלַי לְחַבְרָךְ, אָמַר לוֹ: אֵינִי מִפְקִיד, אָמַר לוֹ: שְׂמָא עוֹלָה מְצֵאתָ בִּי? אָמַר לוֹ: לֹא, מַעֲשִׂיךְ יִקְרְבוּךְ וּמַעֲשִׂיךְ יִרְחַקוּךְ, עֵינַי שָׁם; כִּי הַכֹּל תְּלוּי כְּפִי מַעֲשֵׂי הָאָדָם. וּבְאֵמַת כְּבָר גָּלָה לְנוּ רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מִוֵּהֲרִין, חֶלֶק ב', סִימָן פ'), שֶׁצָּרִיכִים פִּיּוּס, שְׂיָבוֹאוּ אֲנָשִׁים מַעֲצָמָם אֵלָיו, וְזוֹ הַשְּׁלָמוֹת, שְׁלֹא יַעֲשֶׂה מַעֲשֵׂה וְכוּ' שְׂיָבוֹאוּ אֵלָיו, אַדְרַבָּה, יְנַסֶּה לְרַחֵק מִמֶּנּוּ, וְאִם אַף-עַל-פִּי-כֵן בָּאִים אֵלָיו, סִימָן שְׁנָה מִן הַשְּׂמִים.

רק חֲזַק וְאַמֵּץ מְאֹד, וְתִחַזֵּר עַל דְּבָרִים אֵלּוּ הַנֶּאֱמָרִים כְּאֵן, וְזֶה יוֹעִיל לָךְ מְאֹד.

הַמְּאַחַל לָךְ בְּרִכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשְּׂמִים...

ט"ז רטז.

בְּעֵזֶרַת הַשֵּׁם יְתִבְרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֻדְרַ עֲקֵב, ט"ו בְּאָב ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבְרִכָּה אֶל ... גְּרוֹ יְאִיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

זכר וגם זכר את דברי רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן ה'):
העקר הוא האמונה, וצריך לחפש ולבקש בעצמו איך אוהו
באמונה, פי יש סובלי חלאים, והכל בא מחמת חסרון האמונה.
ובאמת מי שמתבונן מה שקורה בזה העולם, הכל בכל מכל כל מה
שבני-אדם סובלים, ובפרט במחלת העצבים, זה בא מחמת חסרון
אמונה, פי המאמין האמתי, שהכל ממנו יתברך, אזי הוא חזק
ככפיר, ואינו מתפחד משום בריה שבעולם, ואינו מתפעל משום
דבר כלל, ויש לו כח הגדל וכח הצומח, כמובא בדברי רבנו ז"ל
(לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן קנה), אשר אמונה מכניסה באדם אריכת
אפים, שהיא מדת הסבלנות, שהיא המדה הכי יפה שיש בזה
העולם — לסבל כל העובר עליו, ולא להתפעל משום בריה
שבעולם, פי יש בני-אדם, שמחמת חסרון אמונה, הם נרדפים
מעצמם, וכל דבר קטן שרק עובר עליהם שובר אותם, מה שאין
כן מי שחזק באמונה בו יתברך, אזי הוא עומד תקיף בזה העולם,
אשרי לו!

הדורש שלומך וטובתך כל הימים...

ט"ז ריז.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר עקב, ט"ו באב ה'תש"ן.

שלום וברכה אל היקר לי מאד ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך עם המעות לפדיון, יעזר הקדוש-
ברוך-הוא, שימתקו ממך כל הדינים, על-ידי פלא עליון.

אם בית-דין קרא אותך כבר בפעם השלישית, אפה מכרח
להתיצב, רק תטען את טענתך כפי שהיא באמת, פי האמת אהובה
לכל, ואף שרוב העולם מזלזלים במי שאומר אמת וכו', עם כל זאת
חותמו של הקדוש-ברוך-הוא אמת (שבת נה.), ולכן מי שמחזיק

בְּאֵמֶת, אֵף שֶׁעֲכָשׁוּ צוֹחֲקִים מִמֶּנּוּ, כְּמוֹ שֶׁאָמַר רַבֵּנוּ ו"ל (ספֿר-הַמִּדּוֹת, אוֹת אֵמֶת, סִימָן ל'): כְּפִי הִרְחוּק מִהֶאֱמֶת, בֵּן מַחְזִיק אֶת הַסּוּר מֵרַע לְשׁוֹטֵה, עֵינַי שָׁם; עִם כָּל זֹאת הֵאֱמַת לְבִסּוֹף מִנְצַחַת, אֵף שֶׁיְכוּלָה לְעֵבֵר תְּקוּפָה אֲרָכָה עַד שֶׁתִּתְגַּלֶּה הֵאֱמֶת, עִם כָּל זֹאת לְבִסּוֹף הֵאֱמֶת מִנְצַחַת, כְּדִגְמַת הַשָּׁמַן, שֶׁאֶפְלוּ תִשְׁפּוֹף עָלָיו כָּל מִינֵי שׁוֹפְכִים וּמִים מְלַכְלָכִים, לְבִסּוֹף הַשָּׁמַן צָף לְמַעַלָּה, כְּמוֹ-כֵן מִי שֶׁהוֹלִיף בְּאֵמֶת עִם הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, לְבִסּוֹף נִתְגַּלֶּה אֱמֶתוֹ וְצִדְקָתוֹ לְרַבִּים, וְאֵלּוּ הַחוֹלְקִים עָלָיו, נִשְׁאָר שָׁמֶם לְשִׁמְצָה לְדוֹרֵי דוֹרוֹת. וְאֵף שֶׁבֵּינָן כָּף בְּחַיִּים חַיּוֹתוֹ סָבַל מֵהַ שֶׁסָּבַל, אֲבָל בִּסּוֹף מִתְהַפֵּף הַגִּלְגָּל לְגַמְרֵי.

קַח לְדַגְמָא אֶת מוֹהֲרֵינֵי ו"ל, שֶׁכָּל יָמָיו סָבַל מֵהַ שֶׁסָּבַל מִמִּתְנַגְדִּים וְרָשָׁעִים, וְהוּא בָּרַח רַק לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְחִבֵּר סְפָרִים יְקָרִים הַמְקַרְבִּים בְּנֵי-אָדָם אֵלָיו תְּבָרָךְ, מִתּוֹךְ עֲנִיּוֹת וְדַחְקוֹת גְּדוֹלָה מְאֹד חִבֵּר אֶת סְפָרָיו הַקְדוּשִׁים, וְסָבַל עַלְבוּנוֹת וּבְזִיוּנוֹת, חֲרוּפִין וְגִדּוּפִין כָּל יָמֵי חַיָּו, שֶׁאִין לְתֵאָר וּלְשַׁעַר כָּלָל, וְאֶפְלוּ מִתּוֹךְ אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ תְּלַמִּידֵי רַבֵּנוּ ו"ל, וּמָה קָרָה לְבִסּוֹף? כָּל אֵלּוּ שֶׁהִתְנַגְּדוּ עָלָיו, לֹא יוֹדְעִים אֶפְלוּ מִי הֵם, וּמִכָּל שֶׁכֵּן מִהִמְתַּנַּגֵּד הַגְּדוֹל, שֶׁהִיָּה מִפְּרָסָם בְּעוֹלָם מְאֹד מְאֹד עִם מְאוֹת חֲסִידִים, מִי יוֹדֵעַ מִמֶּנּוּ הַיּוֹם?! מִי יוֹדֵעַ הֵיכָן טָמְנוּ אֶת עֲצֻמוֹתָיו?! וְתִהְיֶה לְאֵל, מִמּוֹהֲרֵינֵי ו"ל נִשְׁאָרוּ סְפָרִים קְדוּשִׁים הַמְחַיִּים וּמְחַזְקִים רַבְבוֹת נְשֻׁמוֹת חַלּוּשׁוֹת, וּמְחַזְרִים אֲלֵפִים וְרַבְבוֹת בְּנֵי-אָדָם בְּתִשׁוּבָה, וְנוֹסְעִים אֶל צִיּוּנוֹ הַקְדוּשׁ בְּעִיר בְּרֶסֶלֶב [אֵף שֶׁצְּנִיָּה בְּצִנְיָתוֹ שֶׁלֹּא יְבוֹאוּ אֶל קְבָרוֹ, כִּי הוּא יִהְיֶה אֲצֵל רַבֵּנוּ ו"ל, אֵף-עַל-פִּי-כֵן כָּלֵם נוֹסְעִים גַּם אֶל צִיּוּנוֹ, וְטוֹרְחִים בְּטָרְחוֹת גְּדוֹלוֹת וּבָאִים שָׁם]. וְלָכֵן הֵאֱמַת אֶהוּבָה מִהַכֹּל, וְאִם אוֹחֲזִים בְּאֵמֶת, הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שׁוֹלַח מְלֶאכִים שֶׁל אֵמֶת שֶׁשׁוֹמְרִים אוֹתוֹ.

וְלָכֵן אִתָּה הַחֲזִק רַק בְּאֵמֶת, וְאֵף שֶׁיִּצְאוּ נִגְדָּךְ וְכוּ', אַל תִּתְפַּעַל מְלוּמַר אֶת הֵאֱמֶת כְּמוֹ שֶׁאִתָּה יוֹדֵעַ, וּבִשְׁוֹם פָּנִים וְאֶפֶן אַל תִּכְפֹּף אֶת הֵאֱמֶת בְּשִׁבִיל הַשָּׂקֵר וְכוּ', וְתַמִּיד תִּזְכֹּר אֲשֶׁר אֵמֶת הִיא שְׁמוֹ שֶׁל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (יְרֵמְיָה י, י'): "וַיְהוּי"ה אֱלֹקִים אֵמֶת", וְלָכֵן כָּל זְמַן שֶׁתַּחֲזִיק בְּהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אִתָּה אוֹחֵז בְּמִדַּת

אָשֶׁר ט"ז ריח בַּנְחָל פּא

הָאָמֶת, וְאֵין לָךְ בְּמָה לִירָא וְלִפְחַד מְלוֹמֵר אֶת הָאָמֶת, וְלִבְסוּף הָאָמֶת תִּנְצַח, וְאֵף שְׁנֵתְקִים עֲכָשׁוּ (לְשַׁעֲיָה נט, טו): "וַתְּהִי הָאָמֶת נְעֻדְרֵת", וְנִרְשׁוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (סְנֵהֲדִין צו): "מִלְמַד שֶׁהָאָמֶת נַעֲשִׂית עֲדָרִים עֲדָרִים, וְכָל אֶחָד צוֹעֵק, שְׁאֲצָלוּ הוּא הָאָמֶת, עִם כָּל זֹאת לְבִסוּף יָקִים (תְּהִלִּים פה, יב): "אָמֶת מֵאֲרִץ תִּצְמַח", אֵף שֶׁהָאָמֶת מִנְחַת עֲכָשׁוּ בְּאֲרִץ מִמֶּשׁ, עִם כָּל זֹאת אָמֶת מֵאֲרִץ תִּצְמַח, שְׁוֹ בַעֲצָמָה אָמֶת, שְׁסוּף כָּל סוּף הָאָמֶת תִּצָּא לְאוֹר, וְכָל אֵלוֹ שְׁרַדְפוּ אֶת הָאָמֶת, תְּהִיָּה לָהֶם מִפְּלָה אַחַר מִפְּלָה, וַיַּעֲקְרוּ מִהַעוֹלָם.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ וְטוֹבֶתְךָ כָּל הַיָּמִים...

ט"ז ריח.

בַּעֲזַרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֵר עֲקֵב, ט"ו בְּאָב ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל ... גֵּרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

רְאֵה לְהַנִּיחַ תְּפִלִּין דְּרַבְנּוּ תָם בְּכָל יוֹם, כִּי כָּךְ הִזְהִיר רַבְנּוּ ז"ל, שֶׁתִּכְתֹּב וּמִיד כְּשֶׁהִבְחֹר נַעֲשֶׂה בַר מִצְוָה, אֲזִי צְרִיכִים לְהִתְחִיל לְהַנִּיחַ, וְכֵן נוֹהֲגִים כָּל אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ. וּבְאָמֶת גַּם בְּמִקּוֹמוֹת אַחֲרִים מִקְּפִידִים עַל זֶה, כְּמוֹ הַרְבֵּ הַקְּדוּשׁ מִקְּאֲמֵרְנָא זי"ע, שְׁאוֹמֵר מְאֹד מְאֹד חֲרִיף לְמִי שְׁאֵינוֹ מְנִיחַ תְּפִלִּין דְּרַבְנּוּ תָם, הָיִי קְרֻקְפָּתָא דְּלֹא מְנִיחַ תְּפִלִּין וְכוּ', עֵינֵי בְּשִׁלְחַן הַטְּהוֹר שְׁלוֹ, וְכֵן גַּם בְּחִסְדֵיּוֹת אַחֲרוֹת כְּמוֹ בְּחִב"ד, גַּם-בֵּן נוֹהֲגִים כָּךְ, לְהַנִּיחַ בְּכָל יוֹם שְׁנֵי זוּגוֹת תְּפִלִּין, וַיִּמְשְׁכוּ עֲלֶיךָ מַחִין עֲלֵאֵין וּדְבָקוֹת בּוֹ יִתְבָּרַךְ.

הַמְּצַפֶּה לְרְאוּתְךָ בְּקֵרוֹב...

ט"ז ריט.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר עקב, ט"ו באב ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֵל ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

מה אמר לך, ידידי היקר! ראוי לנו לשמח שאנחנו יודעים מרבי כְּזֶה, וכמו שאמר רבנו ז"ל (שיחות-ה"ן, סימן קעז): ראוי לָכֶם לשמח שיש לָכֶם רבי כְּזֶה, ואתם יודעים מרבי כְּזֶה; ובאמת היה ראוי, שכל אנשי שלומנו יחזיקו עצמם ביחד, ויאָהֲבוּ אֶת עצמם באהבה גדולה מאד, מאחר שכלנו יודעים מרבי כְּזֶה, שפשיח צדקנו יגלה בעולם, וילמד עם כלם את למודו הטוב וכו'. ומה עשה הסמ"ך-מ"ם? גורם מחלקת ופרודים בין אנשי שלומנו דיקא, פי הוא יודע, אשר אם הייתה אהבה ואחדות בין אנשי שלומנו, בנגל היו יכולים לכבש את העולם, על-ידי דעת רבנו ז"ל. ואמר רבנו ז"ל (ספר המדות, אות צדיק, סימן קמט): המחלקת שעל הצדיקים באה מהמחלקת שבין הצדיקים, וזו כל עבודת הסמ"ך-מ"ם, שתהיה מחלקת ופרודים בין אנשי שלומנו, וכֵּזֶה הוא גורם חרָבֵן נוֹרָא, פי ידועה אמרת מוהרנ"ת ז"ל: אם היו אנשי שלומנו מחזיקים עצמם ביחד, לא הייתה דרָגָה בעולם, שרבנו ז"ל לא היה מביא אותנו אליה. ור' אברהם בר' נחמן טולטשינער ז"ל היה חוזר תמיד את האמרה הזו לתלמידיו, והיה מוסיף: למה זכו תלמידי רבי שמעון בן יוחאי לקבל כל-כֵּף הרבה מרבם: מפני שהיתה ביניהם אהבה גדולה מאד, אז היה רבם יכול להשפיע עליהם אורות צחצחות כאלו. והיה ר' אברהם ז"ל מרבה לדבר עם שומעי לקחו הרבה מענין אהבה שתהיה ביניהם (ובאמת ראו, שתלמידי ר' אברהם ז"ל אָהֲבוּ זֶה אֶת זֶה מאד, והיתה ביניהם אחדות גדולה, ולכן הייתה להם השגה כל-כֵּף בר' אברהם ז"ל, מה שאין בן אחרים היה בדיוק ההפוך, שהיו ביניהם מריבות ומחלקת, אי הבנות וכו', חלוקי דעות וכו', ולא רק שלא הייתה להם השגה בר' אברהם ז"ל,

אָלָא קָרָאוּ אוֹתוֹ 'מִשְׁגָּע', לֹא עָלִינוּ, כָּל זֶה שְׁמַעְתִּי כַּמָּה פְּעָמִים מִר' לוי יצחק ז"ל).

הַכָּלָל, שְׁאָנוּ צְרִיכִים לְרֵאוֹת, שְׁתַּהַיְה אַהֲבָה גְדוֹלָה בֵּין אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וּבַפְּרָטִיּוֹת אֵלּוּ שְׁנוֹסְעִים לְרֵאשׁ הַשָּׁנָה לְאוֹמֵן, הֵם צְרִיכִים בְּיִתְרָה לְהַחְזִיק עֲצָמָם בְּאַחֲדוּת גְדוֹלָה עַל אֲשֶׁר זָכִינוּ לְהַחְזִיק עֲצָמֵנוּ בְּשִׁכְלֵי הַכּוֹלָל, בְּאֶבֶן הַשְּׂתִיָּה (עִין לְקוּטִי-מוֹהֲר"ן, חֶלֶק א', סִימָן סא) בְּסוּד (מִשְׁלֵי יג, ט): "אוֹר צְדִיקִים יִשְׁמַח".

הַמֵּאַחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט"ז רב.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר עֶקֶב, ט"ו בְּאֵב ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה אֵל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלַתִּי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

רָאָה לְהִיּוֹת רְגִיל לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר זֶה יְסוּד מוֹסֵד אֲצֵל רַבֵּנוּ ז"ל. וְאָמַר (לְקוּטִי-מוֹהֲר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן ק') אֲשֶׁר גְּדוֹלֵי הַצְּדִיקִים אָמְרוּ, שְׁלֹא הִגִּיעוּ לְמַדְרַגְתָּם, אָלָא עַל-יְדֵי רַבּוּי תְּפִלוֹת וּבִקְשׁוֹת. וּבְאֵמַת מִי שֵׁשֵׁשׁ לוֹ יִשׁוּב הַדַּעַת אֲמַתִּי, אֵיךְ שְׂיָמִי חֵיִינוּ הֶבֶל, וּכְצֵל עוֹף הַפּוֹרֵחַ יַעֲבִרוּ יְמֵינוּ וּשְׁנוֹתֵינוּ, וְנִצְטַרֵּךְ לְהַחְזִיר אֶת נַשְׁמַתְנוּ אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְהַגּוֹף לְקַבּוּרָה יוֹבֵל, וְלֹא יוֹעִיל שׁוֹם דְּבָר, מִי שְׁמַכְנִים יְדִיעוֹת אֵלּוּ הֵיטֵב בְּלָבוֹ, כָּל הַחַיִּים שְׁלוֹ הוֹלְכִים כְּבָר בְּצוּרָה אַחֲרַת לְגַמְרִי, כִּי אִם בְּסוּף יִצְטַרֵּךְ מִמִּילָא לְהַפְרִיד אֶת הַגּוֹף מִהַנְּשָׁמָה, וְהַנְּשָׁמָה תַּעֲלֶה מֵעֵלָה מְעֵלָה וְכוּ', וְהַגּוֹף לְקַבּוּרוֹת יוֹבֵל וְכוּ', לְכֵן כְּבָר מְקַדִּימִים בְּחַיִּים חַיּוּתָם, שְׁמַפְרִידִים אֶת הַנְּשָׁמָה מִגּוֹפָם, עַל-יְדֵי שְׁמִדְבָקִים אֶת עֲצָמָם בּוֹ יִתְבָּרַךְ, עַל-יְדֵי תְּפִלָּה וְהַתְּבוּדוֹת וְיַחְוּדִים קְדוּשִׁים, וְנִכְלָלִים בּוֹ יִתְבָּרַךְ וְכוּ', וְאִינִם דּוֹאֲגִים כָּל-כָּף עַל תַּאֲוַת הַגּוֹף.

מָה אָמַר לָךְ, יְדִידִי הַיְקָר! אֵין עֲצָה אַחֲרַת, רַק תְּפִלָּה

והתבודדות ושיחה בינו לבין קונו, אָשֶׁר זוּ המפתנה הכי יפה שקבלנו מרבנו ז"ל, להיות רגיל לדבר עמו ותברך בתמימות ובפשיטות גמורה, כָּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ, וְלִשְׁפָּף שֵׁיחַ וּתְפִלָּה בְּכֵן הַמְתַּחֲטָא לְפָנָי אָבִיו. תֵּאֲמִין לִי, שָׂאִין עוֹד תַּעֲנוּג יוֹתֵר גְּדוֹל מִתַּעֲנוּג זֶה. אָמֵת שְׁבַהתְּחִלָּה תַּרְגִּישׁ כְּאֵלוֹ אֵין שׁוֹמְעִים לָךְ וְכוּ', כְּאֵלוֹ לֹא מְתִיחִסִּים אֲלֶיךָ וְכוּ', זֶה רַק בַּהֲתַחֲלָה, עַד שֶׁתִּגִּיעַ לְהַכְרָה מְלֵאָה, אָשֶׁר אֵין בְּלַעֲדֵיו יְתַבְרַךְ כָּלֵל. וְאִזּוֹ לֹא תִפְסִיק מִלְדַּבֵּר עִמּוֹ יְתַבְרַךְ, כִּי תַרְגִּישׁ יְחוּד בֵּין הַרְוֵי"ה לְאֲדָנָי, בֵּין זַעִיר לְנוֹקְבִיָּה, הַיְנוּ מְלָכוֹת הַיָּא מְתַחֲבָרָה, בְּחִינַת הַנְּקִבָּה הַעוֹלָה וּמְתַחֲבָרָת אֶל הַתַּפְּאֲרָת, שֶׁהִיא הַתּוֹרָה הַזְּכָר, וְיִהְיֶה יְחוּד עֲלִיּוֹן וְנוֹרָא מְאֹד, כִּי הַתּוֹרָה שְׂאָדָם לוֹמֵד, מְכַנִּיסָה בּוֹ דַּעַת, וְדַעַת מְתַחֲבָרָת אֶל אֲמוּנָה, וְאִזּוֹ נַעֲשֶׂה יְחוּד שְׁלָם, כִּי הַיָּא מְתַחֲבָרָה צְרִיכָה לְהִיּוֹת עִם דַּעַת, אֲשֶׁרִי מִי שְׂאִינוֹ מְטַעֵה אֶת עַצְמוֹ בְּזֶה!

הדורש שלומך באהבה רבה...

ט"ז רכא.

בעזרת השם ותברך, יום שני לסדר עקב, ט"ז באב ה'תש"ן.

שלום וברכה אל ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

בענין לעורר רחמים רבים עליך וכו', מה טוב ומה נעים, שתסע אל ציון רבנו ז"ל, ושם תתעקש בתפלה וכו', ולעת עתה כשאתה אינך יכול, תקבל על עצמך לנסע אל הציון הקדוש של התנא רבי שמעון בן יוחאי במרון לל"ג בעמר, ותחלק בעצמך ח"י בקבוקי יין לעלוי נשמת רבי שמעון בן יוחאי, ותראה נסי נסים. וראיתי להביא בשם צדיקים: שמעון ב"ן יוחאי עולה בדיוק כמספר מחי"ה מתי"ם. ולכן אל תשאל קשיות, אלא תשתדל להביא עמך ח"י בקבוקי יין, ואתה בעצמך תחלק לכל מי שרק יבוא ויבקש, וזה הח"י רויטל שמובא לחלק, כי רויטל זו מדה מסימת,

אָשֶׁר ט"ז רכב בְּנַחֵל פה

וְלִכְּנֵן כְּדֵי לְצִיאַת מֵהַסְּפָקוֹת מַה זֶה רוּיטֵל, תִּקַּח בְּקַבּוּק מְלֵא יַיִן, וְחַיִּי בְּקַבּוּקִים יִהְיֶה חַיִּי רוּיטֵל, וְתִבְקֶשׁ בְּקִשְׁתְּךָ בְּזָכוֹת הַתְּנָא רַבֵּי שְׂמֵעוֹן בֶּן יוֹחָאי, וְתִרְאֶה יְשׁוּעָה גְדוֹלָה.

מָה אָמַר לָךְ! אֵין עוֹד טוֹב מִלְבָּקֵר אֶצֶל קַבְרֵי צְדִיקִים, שְׁשָׁם הַתְּפִלוֹת מִתְקַבְּלוֹת בְּיוֹתֵר, כִּי הַצְּדִיק שְׁנֻטְמָן, בְּמִקּוֹם מְנוּחָתוֹ נִפְשׁוּ נִמְצְאוֹת, וְאִם יִכּוֹן וַיִּיחַד שְׂמוֹתָיו יִתְבָּרַךְ הַמַּיְחָדִים לְהוֹרִיד אֶת רוּחַ הַצְּדִיק, וְלִחְבְּרוֹ אֶל נִפְשׁוֹ, יָכוֹל מְאֹד לְהִיּוֹת שָׁגָם בְּחִינָה מְנַשְׂמָתוֹ תַרְדּוּ, וְתוֹכֵל לְדַבֵּר עִם הַצְּדִיק, וְתִשְׁמַע מִה שְׂיֵאמַר לָךְ [כְּפִדּוּעַ דְּבַר זֶה לִיּוֹדְעִים].

נָא וְנָא רְאֵה לְהַתְמִיד הַרְבֵּה בְּסִפְרֵי הַזֵּהָר וְהַתְּקוּנִים, כָּל יוֹם תִּגְרַס הַרְבֵּה דְּפִים כְּסֻדְרָן (הַיּוֹם יֵשׁ סִפְרֵי זֵהָר עִם נְקֻדוֹת וְעִם אוֹתִיּוֹת גְּדוֹלוֹת, אֲשֶׁר קָל מְאֹד לְגַרְסַם בָּהֶם). וְאָמַר רַבְּנּוּ ו"ל, שְׂרַבֵּי שְׂמֵעוֹן בֶּן יוֹחָאי קִדְּשׁ כָּל-כֶּף אֶת לְשׁוֹן הַתְּרַגּוּם, עַד שֶׁהִלְשׁוֹן בְּעֶצְמָה שֶׁל הַזֵּהָר, מְעוֹרְרַת מְאֹד בְּתִשׁוּבָה, וּמוֹשְׁכַת אֶת הַלֵּב אֶלְיוֹ יִתְבָּרַךְ.

וְאִם אַתָּה נִצְרָךְ כָּל-כֶּף לִישׁוּעָה, מַה טוֹב וַיְמָה נְעִים שְׂתִקְבַּל עַל עֶצְמָךְ לְעוֹרֵר בְּנֵי אָדָם עַל לְמוֹד זֵהָר וְתִקּוּנִים. וְהַזְכוֹת הַזֹּאת גַּם-כֵּן תוֹעִיל לָךְ הַרְבֵּה כְּדֵי לְפַעַל יְשׁוּעָה גְדוֹלָה.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ וְטוֹבְתְךָ כָּל הַיָּמִים...

ט"ז רכב.

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֻדְרַ עַקֵּב, ט"ז אָב ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל הַיָּקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

מָה אָמַר לָךְ! עַקֵּר הַיְהוּדוֹת תְּלוּיָהּ בְּקַרְבַת הַצְּדִיקִים, כֶּף גְּלוּהָ לְנֹו רַבְּנּוּ ו"ל בְּפִרּוּשׁ (עֵינִי לְקוּיטִי-מוֹהֲרָן, חֵלֶק א', סִימָן עב), כִּי בְּלִי

הַצַּדִּיק הָאָדָם חַי בְּדַמְיוֹנוֹת רַבִּים, וְהַצַּדִּיק הוּא הַמְעוֹרָר אוֹתָנוּ מִהַשְׁנָה (עֵין לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִמֵּן ס'), וְהוּא אֲשֶׁר נִכְנָס בְּתוֹךְ בֵּית הַבְּלִיעָה שֶׁל הַסְטֵרָא אַחֲרָא, וְהוּא צָרִיף לְהַקִּיא אוֹתָנוּ (עֵין לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִמֵּן ח'), בְּסוּד (אִיּוֹב כ, טו): "חֵיל בָּלַע וַיִּקְאֲנוּ", כִּי הַצַּדִּיק נִכְנָס בְּתוֹךְ הַצְנוֹר שֶׁל הַסְטֵרָא אַחֲרָא, שֶׁבָּלַע אוֹתָנוּ, וְהוּא שׁוֹבֵר אֶת הַצְנוֹר (עֵין לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִמֵּן ח'), וְזוֹכִים לְזַכֵּף אֶת הַמִּדּוֹת שֶׁלָּנוּ הַבָּאוֹת מִהָאֲרַבְעָה יְסוּדוֹת: אֵשׁ, רוּחַ, מַיִם, עָפָר, וְהָאֲרַבְעָה יְסוּדוֹת כָּל-כָּף נִנְדָּכְכִים, עַד שֶׁמְאִירוֹת בָּנוּ הָאֲרַבַּע אוֹתִיּוֹת הַגְּוִי"ה בְּרוּף הוּא, כִּי הָאֲרַבְעָה יְסוּדוֹת נִמְשָׁכִים מִהָאֲרַבְעָה יְסוּדוֹת (עֵין לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִמֵּן טז), וְכִשְׁנִנְדָּכְכִים הָאֲרַבְעָה יְסוּדוֹת, אָזִי רוֹאֶה אֶת יָפִי וְהַחֵן שֶׁל כָּל הָעוֹלָם, שֶׁהִיא נִשְׁמַת הַצַּדִּיק, וְזוֹכֶה לְמְאִירֵי אוֹר, שֶׁמְאִיר בּוֹ אוֹרוֹ יִתְבָּרַךְ, וְנִתְקַרֵּר אֲצִלוֹ הַמְאִירֵי אֵשׁ, שֶׁמֶשׁ נִמְשָׁף אֵשׁ הַתְּאוֹוֹת, אֵשׁ הַמַּחְלָקֶת.

וְלָכֵן רָאָה לְבַקֵּשׁ בְּכָל יוֹם וְיוֹם חֶק וְלֹא יַעֲבֹר, שֶׁתִּזְכֶּה לְהִיּוֹת מְקַרֵּב אֶל הַצַּדִּיק הָאֱמֶת, וְלֹא תִטָּעֶה אֶת עֲצָמָךְ כָּלֵל, כִּי בְּפִרוּשׁ גְּלוּהַ לָנוּ רַבְּנוּ ז"ל (שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִמֵּן נא): אֶת זֶה תִּקְבְּלוּ מִמֶּנִּי, שֶׁלֹּא יִטָּעֶה אֶתְכֶם הָעוֹלָם, כִּי הָעוֹלָם מִטָּעֶה מְאֹד. וְעַקֵּר הַטָּעוֹת, שֶׁכָּל אֶחָד חוֹשֵׁב, שֶׁמִּי יוֹדֵעַ מַה הוּא כְּבוֹד וְכוּ', אֲשֶׁר בְּאֱמֶת לֹא יֵצֵא מִחַל אֶל הַקִּדָּשׁ אֲפִלוּ כַחוּט הַשְּׁעָרָה.

נָא וְנָא הַחֲזוּק בְּרַבְּנוּ ז"ל, שֶׁהוּא הַצַּדִּיק הָאֱמֶת, נִקְדַּת הָאֱמֶת שֶׁבֵּין כָּל הַצַּדִּיקִים (עֵין לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִמֵּן סו), וְתוֹצִיא אֶת הָרְצוֹנוֹת מִפִּיךָ, הִינּוּ כָּל דְּבַר טוֹב שֶׁאַתָּה רוֹצֵה לַעֲשׂוֹת, תוֹצִיא מִפִּיךָ אֵלָיו יִתְבָּרַךְ בְּכִסּוּפֵינִי גְדוֹלִים.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ וְטוֹבָתְךָ כָּל הַיָּמִים...

ט"ז רכג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר עֲקֵב, ט"ז אָב ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל ... גְּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

הַרְגַל עֲצָמְךָ רַק לַעֲשׂוֹת טוֹב לְכָל בֵּר יִשְׂרָאֵל, כִּי אֵין עוֹד מַעֲלָה בְּשָׂמִים כְּמִי שֶׁעוֹשֶׂה חֶסֶד וְיִצְדָּקָה וְטוֹבוֹת לְכָל בֵּר יִשְׂרָאֵל, וְעַל-יְדֵי-זֶה זוֹכֶה שְׁנִפְתָּחִים לוֹ הַשָּׁמַיִם וְשָׁמַיִם הַשָּׁמַיִם, כְּמוֹכָא בְּדַבְרֵי רַבְּנֵנוּ ו"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן ד'), בְּסוּד (דְּבָרִים טו, ח): "פְּתוּחַ תִּפְתָּח", אִם תִּפְתָּח אֶת יְדֶךָ (פּוֹתַח אֶת יְדֶיךָ) לְזוּלַת, אֲזַי תִּפְתָּח שְׁעָרִים חֲדָשִׁים בְּשָׂמִים. וְכֵן מוֹכָא בְּשֵׁם צַדִּיקִים, אֲזַי מֵעַן הָעַפְיִנְט אֲ טִיר צוֹ דִי גֵאָס, עֲפִינְט זִיךְ אִיהֶם אֲ פֶּעֶנְסְטֶעֶר אֵין הֵימִיל (כְּשֶׁאֲחֻד פּוֹתַח דְּלַת לְרַחוּב, הֵינּוּ שְׁמַרְשָׁה לְכָל קָשָׁה יוֹם לְהַכְנִס אֲצֵלוֹ, אֲזַי נִפְתָּח לוֹ חֵלוֹן בְּשָׂמִים, שְׂיֵשׁ לוֹ דְּעָה בְּשָׂמִים), וְלִכֵּן אֲנַחְנוּ מוֹצֵאִים, שְׁפָל אֵלוֹ הַצַּדִּיקִים, שְׂזָכוּ לַעֲשׂוֹת מוֹפְתִים גְּדוֹלִים, וְהָיוּ פּוֹעֲלִים יְשׁוּעוֹת לְנַשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, עֶקֶר כַּחַם הָיָה, שְׁחֻלְקוֹ אֶת כָּל אֲשֶׁר הָיָה לָהֶם לַצַּדִּיקָה, וְהָיוּ מְאַכִּילִים עֲנִיִּים מְרוּדִים.

מָה אָמַר לָךְ! אֵין עוֹד מְדָה טוֹבָה כְּמוֹ לַעֲשׂוֹת חֶסֶד עִם הַזּוּלַת, וְלֹא לְהָיוֹת קִמְצָן וְכִילִי, שְׂזָה בָּא מִקְטָנוֹת הַדַּעַת וְהַשְׁכָּל, שְׁמַחְזִיק הַכָּל לַעֲצָמוֹ, וְאֵינוֹ רוֹצֶה לְהִתְחַלֵּק עִם הַזּוּלַת, לֹא-כֵן לְמִי שְׂיֵשׁ גְּדֻלוֹת הַמַּחֲזִין, הוּא תָּמִיד יִתְחַלֵּק עִם הַזּוּלַת, וְלֹא יִהְיֶה קִמְצָן וְכִילִי, אֲשֶׁרִי מִי שֶׁעוֹזֵר לְכָל בֵּר יִשְׂרָאֵל. וְדַבֵּר זֶה רָאוּ תָּמִיד בֵּין אֲנָשִׁי שְׁלוֹמְנוֹ חֲסִידֵי בְּרֶסֶלֶב, שֶׁהֵם הָיוּ הָרֵאשׁוֹנִים שֶׁעֲזָרוּ לְזוּלַת, הֵן עִם אֲכָל, הֵן עִם מְלָה טוֹבָה, לְדַבֵּר עַל לֵב הַשְּׁבוּרִים וְהַרְצוּצִים, וְלֹא הִסְתַּפְּלוּ עַל עֲצָמָם כָּלֵל, רַק הִפְקִירוּ עֲצָמָם לַעֲשׂוֹת טוֹבָה לְזוּלַת. כִּי רַבְּנֵנוּ ו"ל דַּבֵּר הַרְבֵּה מִמַּצּוֹת הַכְּנָסַת אוֹרְחִים, אֲשֶׁרִי מִי שֶׁיַּעֲמֵד בְּזֶה!

הָיוּ שְׁנֵי חֲבָרִים מְאֹד טוֹבִים מְגִיל קְטָנוֹת, וְאֲחֻד עֲזַר לְשָׁנֵי בְּמָה שָׂרַק הָיָה יְכוּל, וְכֵן חָיו אֶת חַיֵּיהֶם לַעֲזוֹר אֲחֻד לְשָׁנֵי בְּכָל פֶּרֶט וּפְרָט בְּחַיִּים, כְּשֶׁנִּזְקְנוּ עָשׂוּ תִּקְיַעַת כַּף אֲחֻד לְשָׁנֵי, מִי שֶׁיִּהְיֶה נִפְטָר קָדָם, שְׂיָבוֹא וְיִגְלֶה אֵיךְ עָבַר שָׁם וְכוּ'. וְיִהִי הַיּוֹם, אֲחֻד מֵהֶם נִפְטָר, וְלִקַּח זְמַן עַד שְׂבָא בְּחֵלוֹם לְחַבְרוֹ, וְאָמַר לוֹ: דַּע לָךְ, שֶׁהָיָה קָשָׁה לִי לִירֵד, כִּי אֵין אֶתָּה יוֹדֵעַ אֶת הַצַּעַר שְׂיֵשׁ לְנַשְׁמָה שֶׁצָּרִיכָה לְרַדַּת אֶל זֶה הָעוֹלָם, אֲךָ מַחֲמַת הַתִּקְיַעַת כַּף, הַכְּרִיחוּ אוֹתִי לְרַדַּת. וְלִכֵּן אָמַר לָךְ

רק דבר אחד, כי יותר מזה אסור לגלות מה קורה שם למעלה, והנה ממשיך החבר הנפטר לספר: אתה יודע שעסקתי תמיד לעזור לעניים ואביונים, וזה פתח לי את כל השערים למעלה, כי שם מאד מאד מתחשבים עם צדקה וחסד שאחד עושה עם השני. והנה ידוע לך, שהחיים שלי היו חיים פשוטים מאד, היו לי שלש מאות זהובים, שהרבה עמל וחסכון עמלתי עד שחסכתי את הסכום הזה, ואת זה שמרתי מאד מאד, קניתי סחורה בכסף זה, ומכרתי והרוחתי, וכך עשיתי כל ימי חיי, שמרתי מאד על הקרן, שלא יחסר מזה, ויהי היום, נסעתי לדרך לקנות עם השלש-מאות זהובים סחורה בדרך, ובאמצע היער הצרף הבעל עגלה לעצור, כדי להאכיל את הסוסים תבן וכו', וירדתי לטיל קצת, והנה לפני ארמון נפלא משהו מיחד במינו בפיו, ואמרתי, שאלה ואפנס להסתפל ביפי הארמון. והנה תכף שאני נכנס, אני רואה לפני בת מסתובבת, והפרתי שהיא יהודיה, ושאלתי אותה: מה את עושה כאן? והחלה לבכות, שהאדון הפריץ לקחה מאביה למשכון, כי הוא חיב לו כסף, ועליה להיות פה משרתת, וכאן אין שבת ואין פשרות וכו', ובכתה במר נפשה, ונכמרו רחמי עליה, והלכתי לחפש אחר הפריץ, ומצאתיו יושב בכרסה וכו', ושאלתי אותו כמה כסף אתה רוצה כדי שאוכל לקחת את הבת היהודיה הזו? ענה ואמר הפריץ בגאון ובגסות: אביה חיב לי שלש-מאות זהובים, ואין לו לשלם, ואני רוצה בעדה שלש-מאות זהובים, לא פחות ולא יותר. עניתי לו: אני אתן לך עשרים וחמשה זהובים, ותן לי אותה, הרי הוא לא ישלם לך את השלש-מאות. ענה ואמר בגסות: פרוטה אחת לא פחות וכו', ואני הוספתי חמשים, והוא לא רצה מאה, ולא רצה מאתים, רק שלש-מאות זהובים, ולקחתי את כל השלש-מאות זהובים שהיו לי, אשר שמרתי עליהם תמיד כבבת עיני לא לאבדם, ונתתי לו את כל כספי והוני. והוא נתן לי את בת ישראל, ופדיתי אותה, ועכשו חשבתי לעצמי, אין לי כבר כסף לקנות סחורה, אחרזר לביתי. ומאד פחדתי מאשתי — מה אמר לה, היכן הכסף, ויבין כף כשהגענו אל הכפר שגרתי, אזי השארתי את הבת אצל שכן, וכשבאתי אל ביתי, ואשתי הכינה לי אכל בכבוד גדול כדרךה,

וְהַחֲלָה לְדַבֵּר עִמִּי מֵה קִנִּיתִי: "אִיזוֹ סְחוּרָה הִבֵּאתָ הַיּוֹם, וַיִּמָּה מְכַרְתָּ", וְהַחֲלוּתִי לְסַפֵּר לָהּ אֶת הַסְּפוּר מֵהַפְּרִיץ, שְׁמַצְאֵתִי שֵׁם בֵּת יִשְׂרָאֵל, וְאִיךָ שֶׁבִכְתָּהּ וְרָצְתָהּ שְׂאוּצִיָּאָה וְכוּ', אֵךְ לִי לֹא הָיָה כֶּסֶף, רַק הַשְּׁלֹש-מֵאוֹת זְהוּבִים שֶׁאֲנִי שׁוֹמֵר עֲלֵיהֶם מְאֹד, כִּי זֶהוּ הַקְּרָן שֶׁל פְּרֻנְסָתִי. הַחֲלָה אֲשֶׁתִּי לְהִתְרַגֵּז וְאָמְרָה: "לָמָּה לֹא אָמַרְתָּ שְׂאֵתָה נוֹתֵן לְפָחוֹת עֲשָׂרִים וְחֲמֵשֶׁה זְהוּבִים?" עֲנִיתִי וְאָמַרְתִּי: "רָצִיתִי כֶּךָ, אֲכַל לֹא רָצָה". וְשָׂאֵלָהּ: "לָמָּה לֹא נָתַתְּ לוֹ חֲמֵשִׁים זְהוּבִים?" עֲנִיתִי: "רָצִיתִי כֶּךָ, וְלֹא רָצָה". וְהִיא בְּאַחַת: "לָמָּה לֹא נָתַתְּ מֵאָה זְהוּבִים?" וְעֲנִיתִי: "רָצִיתִי, אֵךְ הוּא לֹא רָצָה". עֲנָתָה בְּכַעַס: "הֵיִיתָ צָרִיךְ לָתֵת לוֹ אֶת כָּל הַשְּׁלֹש-מֵאוֹת זְהוּבִים". עֲנִיתִי: "זֹאת עֲשִׂיתִי". וְשָׂאֵלָהּ: "הֵיכֵן הִבַּת?" וְעֲנִיתִי: "פֹּה אֶצֶל שְׂכֵן". וְהִלְכְנוּ יַחַד וְהִבֵּאנוּ אוֹתָהּ לְבֵיתָנוּ, אֲנִי שְׂמַחְתִּי שֵׁשׁ לִי אִשָּׁה צְדָקָת, שְׁלֹא הִקְפִידָה עָלַי, וְאֶדְרָבָה גְדוּלְנוּ אֶת הַבַּת, עַד שֶׁלְּבִסּוֹף מְצָאנוּ אֶת הַהוֹרִים שֶׁלָּהּ בְּאִיזָה כֶּפֶר רְחוּק, וְהִחְזַרְנוּ אוֹתָהּ לְבֵיתָהּ בְּרִיָּאָה וְשִׁלְמָה. וְסִיִּים הִחְבַּר לְחֻבְרוֹ: "דַּע לָךְ, בְּשֹׁכֵר הַמְּצוּנָה הַגְּדוּלָּה הַזֹּאת, שְׂמַסְרֵתִי אֶת כָּל כְּלֵי בִשְׁבִיל הַזּוּלָּת, פְּתַחְוּ לִי לְמַעַלָּה כָּל הַהִיכָלוֹת וְהַפְּתָחִים לְהַפֵּל וְכוּ', וַיּוֹתֵר מִזֶּה אָסוּר לִי לְסַפֵּר לָךְ, רַק כָּל זֶה, כִּדִּי שְׁתִּסְפֹּר מַעַלְת הָעוֹשָׂה צְדָקָה וְחֹסֵד עִם הַזּוּלָּת".

מִכָּל זֶה רוֹאִים מַה זֶה לַעֲשׂוֹת צְדָקָה וְחֹסֵד עִם הַזּוּלָּת.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ וְטוֹבָתְךָ לְטוֹב כָּל הַיָּמִים...

ט"ז רכד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֵר עֲקֵב, ט"ז אָב ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה אֵל ... נֵרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ עִם הַכֶּסֶף לְהַדְפָּסָה, אֲשֶׁר אֵין עוֹד צְדָקָה וְחֹסֵד יוֹתֵר גְּדוּל מִזֶּה, כִּי כֶּךָ אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (אָבוֹת ה', יח): כָּל הַמְּזוּכָה אֶת הַרְבִּיבִים, אֵין חֲטָא בָּא עַל יָדוֹ; מִכָּאֵן וְלְהִבָּא כְּבָר לֹא יָבֹא חֲטָא אֵלֶיךָ, וַיִּמָּה שְׁחֲטָאתָ עַד עַכְשָׁו בְּעוֹנוֹת כָּל-כֶּךָ מְגַנִּים

בפגם-הברית וכו', יסלח הקדוש-ברוך-הוא בזכות הצדקה שאתה עושה למען זכות הרבים, שהיא דבר גדול מאד בשמים. ודע לך, שמוהרנ"ת ז"ל הזהירנו לפני הסתלקותו, שהעסק של אנשי שלומנו יהיה — פוצו מעינותיך חוצה, להדפיס ולהפיץ את ספרי רבנו ז"ל בעולם, ואמר: תהיו חזקים בממון ובטרחתה ובכרצון, ועל זה עלינו למסור את נפשנו — לגלות לעם סגלה את הסגלה הזו, הלמוד של רבנו ז"ל, ולכן אשריך ואשרי חלקך, שאתה עוזר לי להדפיס ספרי רבנו ז"ל.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ט"ז רכה.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר עקב, ט"ז אב ה'תש"ן.

שלום וברכה אל ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

ראה להקפיד לעבר את פרשת השבוע מדי שבוע בשבוע שנים מקרא ואחד תרגום עם פרוש רש"י, ואף שהאר"ז אמר, שמצוה מן המבחר בערב שבת, אבל בזה אתה יכול להתנהג כמרן, שפסק בשלחן ערוך ארח חיים, סימן רפ"ה, סעיף ג': מיום ראשון ואילך נקרא עם הצבור. וכתב המשנה ברוך, שגם הגר"א ז"ל נהג כן. ולכן כפי שאני רואה, שרב בני-אדם אינם מקפידים בזה, פי בערב שבת זה להם לעמס ולמשא, ולכן דוחין את זה, וכך עובר שבוע אחר שבוע שמתרשלים מהמצוה הנקרה הזו, שעליה אמרו חכמינו הקדושים (ברכות ח.): לעולם ישלים אדם פרשיותיו עם הצבור, שכל המשלים פרשיותיו עם הצבור, מאריכין לו ימיו ושנותיו; ורואים מצוה מדרבנן, שיש בצדה אריכות ימים, ומזלזלין בזה, ואחרי שאין יום, שלא נשמע שוד ושבר בגבולנו, אנשים צעירים נגדעים באבם, ולכן למה לא נקפיד על מצוה יקרה זו, שיש בצדה אריכות ימים ושנים, וסגלה ליראת שמים. וידוע מה שאמר

הַרְבּ הַקְדוּשׁ רַבִּי מְרַדְּכֵי מִנְאֲדָבוּרְנָה זי"ע: הַפְּרַתִּי גְדוּלֵי תוֹרָה, וְלֹא יָדְעוּ הַיְכֵן הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא גָר, מִפְּנֵי שֶׁלֹּא הָיוּ גְזָהֲרִים בְּמַצָּוָה זוֹ שֶׁל לְעֵבֵר אֶת פְּרִשְׁת הַשָּׁבוּעַ 'שְׁנַיִם מִקְרָא וְאַחַד תַּרְגוּם'.

וְתֵאֱמִין לִי, אִם מִתְחִילִים מִיּוֹם רֵאשׁוֹן, כָּל הַשָּׁבוּעַ הוֹלֵךְ כְּבָר בְּאֶפֶן אַחֵר, כִּי חַיִּים עִם פְּרִשְׁת הַשָּׁבוּעַ, וְיִתְרָה מִזֶּה, כְּאֲשֶׁר לוֹמְדִים וּמְעִינִים בְּכָל יוֹם קִצַּת בְּאֹר הַחַיִּים 'הַקְדוּשׁ וּבְרַמְבַּ"ן הַקְדוּשׁ, שְׂאֵז מְרַגְיִשִּׁים טַעַם אַחֵר בְּפְרִשְׁת הַשָּׁבוּעַ, וּמִכָּל שֶׁכֵּן כְּשֶׁגַּם מְעִינִים בְּכָל יוֹם בְּסִפְרֵי חֲסִידוֹת עַל פְּרִשְׁת הַשָּׁבוּעַ, אֲזִי מִמְּשִׁיכִים קִדְשַׁת שַׁבַּת לְשִׁשַׁת יָמֵי הַחֵל.

הַדוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ וְטוֹבְתָךְ כָּל הַיָּמִים...

ט"ז רכו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר עֲקֵב, ט"ז אָב ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֵל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבָךְ.

בְּעֵנִין גְּלוּי אֱלֹהֵי הַנְּבִיא בְּבְרִית וְכוּ', זֶה יְדוּעַ, כִּי אֲמוּנָה יוֹתֵר חֲזָקָה מֵרֵאָה גְּשָׁמִית, וְלִכֵּן כְּשֶׁבֵר יִשְׂרָאֵל מֵאֲמִין לְדַבְּרֵי הַזֶּהֱרַר הַקְדוּשׁ, שְׂאֱלֹהֵי נִמְצָא בְּכָל בְּרִית, וּמִקְבֵּל עָלָיו אֵימָה וְיִרְאָה עַל שְׂאֱלֹהֵי הַנְּבִיא נִמְצָא עֲכָשׁוּ בְּבְרִית, אֲזִי הוּא רוֹאֵה אוֹתוֹ מִמֶּשׁ בְּעֵינָי הַשֶּׁכֶל, וְיָכוֹל אֲזִי לְבַקֵּשׁ מֵאֱלֹהֵי מֵה שֶׁהוּא רוֹצֵה, וּבִזְכוּת הָאֲמוּנָה שְׂמֵאֲמִין שְׂאֱלֹהֵי נִמְצָא עֲכָשׁוּ בְּעַת הַבְּרִית, מוֹחֲלִין לוֹ עַל כָּל עוֹנוֹתָיו. וּבְעֵנִין אֱלֹהֵי הַנְּבִיא בְּבְרִית כְּתַב הַגָּאוֹן הַחִיד"א ו"ל, שֶׁהוּא בָּא רַק בְּנִצּוּץ, וְכֵן הוּא יָכוֹל לְהִיּוֹת בְּאוֹתוֹ זְמַן בְּכָל מְקוֹם, וַיֵּשׁ לוֹמֵר, אֲשֶׁר דָּבָר רוֹחֲנִי אֵינּוּ תוֹפֵס מְקוֹם, הוּא יָכוֹל לְהִיּוֹת בְּאוֹתוֹ זְמַן בְּכָל מְקוֹם, כְּמוֹבָא בְּדַבְּרֵי רַבֵּנוּ ו"ל (לְקוּטֵי-מוֹהֲר"ן, חֵלֶק א', סִימָן קסב): דָּבָר רוֹחֲנִי אֵינּוּ תוֹפֵס מְקוֹם, וְיָכוֹל לְהִיּוֹת הֵן בְּצַפּוֹן

וְהֵן בְּדָרוֹם וְכוּ', עֵינַי שָׁם; וְלִכֵּן שִׁיף שְׂאֵלֵיהֶוּ הַנְּבִיא יְהִיָּה בְּבַת אַחַת
בְּכָל מְקוֹם, וְאֵין זֶה סִתְיָרָה.

הַעֲקָר צְרִיכִים לְדַעַת, אֲשֶׁר מִי שְׁנִמְצָא בְּבִרְיָת, מוֹחֲלִין לוֹ אֶז
אֶת כָּל עֲוֹנוֹתָיו, אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁרָץ לְהִיּוֹת בְּבִרְיָת, שָׂאֵז יִזְכֶּה לְמַחִילָת
עֲוֹנוֹתָיו.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד....

ט"ז רכז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֵר עֲקֵב, ט"ז אָב ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה אֵל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

דַּע לָךְ, בְּלִי תַפְלָה לֹא יוֹעִיל שׁוֹם דְּבָר, וְצְרִיכִים לְבַקֵּשׁ אֶת
הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עַל כָּל פֶּרֶט וּפְרֶט מַחֲיִיו הַפְּרֻטִּים. מְסַפֵּר עַל
הַבְּעַל-שֵׁם-טוֹב הַקְּדוּשׁ זי"ע, שֶׁשָּׁלַח אֶת תַּלְמִידוֹ רַבִּי דָּוִד
מִמְקִילֵאֵיב זי"ע אֶל מְדִינַת מְאֻלְדְּאוּיָא שֶׁהִיא רְחוֹקָה מֵאוּקְרַיִנָּא,
וְשֵׁם גְּדוּלוֹ הַרְבֵּה עֲנָבִים, וּבִקֵּשׁ מִמֶּנּוּ שִׁיעֲשֵׂה לוֹ יַיִן מְבַחַר
שֶׁבְּמִבְחָרִים, וְשִׁיעֲמַד בְּעַת שְׁמוּרִידִים אֶת הָעֲנָבִים מִהַעֵץ וּבַעַת
שְׁסוּחֻטִּים וְכוּ', עַד שֶׁמְכַנְיָסִים בְּחִבִּית. וְכֵן עָשָׂה, וְלָקַח לוֹ זְמַן רַב,
עַד שֶׁכָּבַר הֵבִיאוּ הַכָּל חֲזוּרָה אֶל עִיר מְעוֹז'בוֹז', וְעַל פְּתַח הָעִיר עָמְדוּ
שׁוּטְרִים שׁוּמְרִים לְשֹׁמֵר שֶׁלֹּא יִכְנִיסוּ אִיזוֹ סְחוּרָה בְּלִי מְכָס, וְהִנֵּה
הֵם רוֹאִים תַּלְמִיד הַבְּעַל-שֵׁם-טוֹב זי"ע עִם עֲגָלָה וְכַמָּה חֲבִיּוֹת,
שֶׁאֵלוּ הַשׁוּטְרִים אֶת הַתַּלְמִיד: "מַה יֵּשׁ בְּתוֹךְ הַחֲבִיּוֹת?" עָנָה וְאָמַר
בְּפִתְחַד גְּדוּל (שֶׁלֹּא יִגְעוּ בָהֶם): "יַיִן". אָמְרוּ לוֹ: "אוּלַּי יֵשׁ שָׂמָה
סְחוּרָה גְּנוּבָה", וְנִגַּשׁ שׁוּטֵר, וְהָיָה בְּיָדוֹ רוּבָה וְעָלְיו חֶרֶב, וְדָקַר
בְּתוֹךְ הַחֲבִיּוֹת וְעָשָׂה חוּר, וְטָעַם דְּרוֹךְ הַחֶרֶב, וְאָמַר: "זֶה יַיִן מְשֻׁבָּח".
וְנִחְשְׁכוּ עֵינָי הַתַּלְמִיד. וְהַשׁוּטֵר אָמַר: "סַע הֲלָאָה הַכָּל בְּסִדְר".
וְהַתַּלְמִיד מְאֹד מְאֹד בָּכָה, כִּי סָף הַכָּל כָּבַר הָיָה כְּמָה מֵאוֹת מְטָרִים
מִבֵּיתוֹ שֶׁל רַבּוֹ הַבְּעַל-שֵׁם-טוֹב הַקְּדוּשׁ זי"ע, וְדִיקָא כָּאֵן יִנְסְכוּ אֶת

היין גויים. וכשהגיע לבית רבו בכה מאד: מה זה ועל זה למה קרה לו מקרה מוזר כזה? ושאל אותו רבו הפעל-שם טוב זי"ע: "הגיד נא לי את האמת, האם מאז שנפרדת ממני התפללת פעם אחת, שהקדוש-ברוך-הוא ישמר אותך וישמר את היין?" ענה: "לא, רק שמרתי את זה בעצמי כמו ששומרים על אישון עין" וכו', ענה ואמר לו רבו: "אתה רואה, כשאדם שם מבטחו על עצמו — מה קורה, אף אם היית מבקש ממנו יתברך, לא היה קורה לך שום דבר. ומפני שבטחת בעצמך כל-כך וכו', בשביל זה ארע לך דבר זה, להראות לך שהאדם בעצמו הוא שום דבר, בלי תפלה לא מגיעים לשום מקום, ומכל זה תלמד לעצמך דרך בעבודת השם יתברך, שעל כל דבר צריכים לבקש רק ממנו יתברך, דבר גדול ודבר קטן אין לאדם את אף אחד — רק את הקדוש-ברוך-הוא! אשרי מי שמצית את רבנו ז"ל שגלה לנו, שהעקר הוא התפלה שאדם מתפלל להקדוש-ברוך-הוא.

הדורש שלומך וטובתך כל הימים...

ט"ז רכח.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר עקב, ט"ז אב ה'תש"ן.

שלום וברכה אל ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

דע לך, שרבנו ז"ל הוא מתנה לכלל נשמות ישראל, ולא שיהי לומר: "זה בן מקרב וזה לא מקרב", כי בפרוש אמר רבנו ז"ל (ת"י-מוהר"ן, סימן רנא): "לא רק אתכם אני יכול להחזיר בתשובה, אלא את כלל נשמות ישראל וכו', ואפלו אמות העולם אני יכול להביא קרוב אל דת ישראל", ולכן רבנו ז"ל הוא מתנה לכלל נשמות ישראל ולכלל העולם כולו, ואשרי מי שיגלה אותו בעולם. עם כל זאת אמר רבנו ז"ל (ת"י-מוהר"ן, סימן שיט): אני אעשה מכם כמות כמות, זאת אומרת, שגם ביננו יהיו כל מיני כמות, ולא שיהי

שְׁאָחַד יַגִּיד לְשָׁנִי: "אֲתָה לֹא מִקְרָב אֶל רַבְּנוּ ו'... ל... זֶה לֹא עֲנִין רַבְּנוּ ו'... ל"ל... רַק צְרִיכִים לְדַעַת, שֵׁישׁ הַרְבֵּה כְּתוּת אֶצֶל רַבְּנוּ ו'... ל, אֲבָל רַבְּנוּ ו'... ל לֹא אָמַר, שְׁכַפְתָּה אַחַת תַּחֲלַק עַל הַכְּתָה הַשְּׁנִיָּה וְכו', וּמִכָּל שֶׁכֵּן לֹא לְהַכּוֹת, חֵס וְשָׁלוֹם, אֲשֶׁר זֶה כְּבָר מְרָאָה שֶׁהוּא כָּלֵל אִינוּ יְהוּדִי, וְהוּא מְזַרַע גּוֹיִים, כִּי הַמַּחְזִיק בְּמַחֲלָקָת, אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (קְדוּשֵׁין ע.) זֶהוּ סִימָן פְּסוּל, רַחֲמָנָא לְצַלָן, כִּד מִינְצִי בֵי תַרְי וְכו', עֵינ שָׁם; כִּי מִי שֶׁרַב תְּמִיד עִם הַזּוֹלָת, מְרָאָה בּוֹ סִימָן פְּסוּל, רַחֲמָנָא לְצַלָן, שֶׁהוּא אִינוּ מְזַרַע יִשְׂרָאֵל כָּלֵל, כִּי בְּמִשְׁפַּח הַגְּלוּת הָאֲרָכָה וְהַמְרָה הַזֶּה נִתְעַרְבוּ הַמִּשְׁפָּחוֹת, וּמִי יוֹדֵעַ אִם הֵן לֹא הִתְעַרְבוּ עִם גּוֹיִים, וְלָכֵן הֵם כָּלֵל אִינֵם יְהוּדִים, כִּי כְּבָר אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (סְנֵהֲדִין נח:): הַמְּגַבִּיחַ יָדוּ עַל חֲבָרוֹ, אַךְ-עַל-פִּי שֶׁלֹּא הִפָּהוּ נִקְרָא רָשָׁע, וּמִכָּל שֶׁכֵּן כְּשֶׁאָחַד אֲכַזֵּר גְּדוֹל, בְּיָדָיו מְרָאָה לְדַעַת, שְׁזֵה בָּא מְזַרַע גּוֹיִים, כִּי סִימָן יֵשׁ בְּעַם יִשְׂרָאֵל (יְכָמוֹת עט:): רַחֲמָנִים בֵּישְׁנִים וְגוֹמְלֵי חֲסָדִים, וְאִם יֵשׁ אֶחָד הַפֶּה מְזֵה, הוּא מְגַלֵּה שְׂאִינוּ מְזַרַע יִשְׂרָאֵל כָּלֵל, אֲפֹלוּ שְׁלוּמֵד וְכו', כִּי הָעֵקֶר הוּא הַמְּדוּת, וּבִשְׁבִיל זֶה חֲבַר לָנוּ רַבְּנוּ ו'... ל אֵת "סִפְרֵ-הַמְּדוּת", כְּדִי שְׁנוּכַל לְקַנּוֹת לְעֲצָמֵנוּ מְדוּת טוֹבוֹת, וְלְהִתְרַחֵק מִמְּדוּת רְעוּת. וְלָכֵן אֲשֶׁרִי מִי שְׁמַתְמִיד הַרְבֵּה בְּלַמּוּד "סִפְרֵ-הַמְּדוּת". וְרַבְּנוּ ו'... ל רָצָה שְׁנַדְפִּיס אֵת הַסֵּפֶר בְּמַהֲדוּרָה קְטַנָּה (פּוֹרְמַט קְטָן) כְּדִי שִׁיְהִיָּה בְּכִיס תְּמִיד, כִּי בְּלֵי מְדוּת, הָאָדָם הוּא חִיָּה בְּצוּרַת אָדָם (עֵינ לְקוּיֵי-מִוְהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן ז'): בְּכֵן הָאָדָם צְרִיף תְּמִיד רַק לְהַכְנִיס בְּדַעַתוֹ אֵת אֲמַתַּת מְצִיאוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר רַק בְּשִׁבִיל זֶה בָּא לְעוֹלָם, וְאֲשֶׁרִי שְׁזוֹכָה לְהַגִּיעַ אֶל כָּל זֶה.

רַק חֲזוֹק וְאַמֵץ מְאֹד, וְתִבְרַח מֵאֵלוֹ הַמְּסִיתִים וּמְדִיחִים בְּפָנִים מְזֵה עַל זֶה וְכו' וּבְכַרְט אֵלוֹ הַחֲצוּפִים, שְׁחַטְאֵת נְעוּרֵיהֶם עֲדִין קְשׁוּרִים בָּהֶם, מַחְצִיפִים וּמְדַבְּרִים נְגִדִי, וּמִכָּל שֶׁכֵּן אֵלוֹ שֶׁהִיוּ אֶצְלֵי וְכו', וְאַחֲרֵי-כֵן בְּרַחוּ וְכו', מִפְּנֵי הַגָּאוּת שֶׁנִּכְנְסָה בָּהֶם, כִּי 'זָכָה נַעֲשֶׂה לוֹ סֵם חַיִּים, לֹא זָכָה — נַעֲשֶׂה לוֹ סֵם הַמָּוֶת' (יִמָּא עב:), וּמוּבָא בְּדַבְּרֵי רַבְּנוּ ו'... ל (לְקוּיֵי-מִוְהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן לא), שְׁזֵה שִׁיף גַּם אֶצֶל הַתְּקָרְבוֹת אֶל הַצְּדִיק, עֵינ שָׁם.

אֲשֶׁר ט"ז רכט בַּנְחַל צה

נא וְנָא בְּכָל מוֹצְאֵי-שַׁבַּת-קָדֵשׁ תִּלְמַד תִּנָּא דְבֵי אֱלֹהֵינוּ, וְכִף תִּתְחִיל אֶת הַשְּׁבוּעַ. וְכֵן תֵּאמַר וְתִזְכֵּיר הַרְבֵּה פְעָמִים אֶת אֱלֹהֵינוּ הַנְּבִיא, שְׂיָבוֹא וַיִּבְשֹׂר בְּשׂוֹרוֹת טוֹבוֹת.

רְאֵה לְהִיּוֹת רְגִיל לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר אֵין טוֹב מִזֶּה, וּמִ שְׂמֵרָגִיל עֲצֵמוֹ לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, הוּא הֵכִי מְאֲשֶׁר בְּחַיִּים, אֲשֶׁרִי לוֹ! כִּי הִתְפַּלֵּה וְהִשְׁיָחָה בֵּינוֹ לְבֵין קוֹנוֹ, מְטַהֵרֵת אֶת הָאָדָם מִבֵּית וּמִבְּחוּץ, וּמִכְנִיסָהּ בּוֹ אֱמוּנָה בְּרוּרָה וּמְזַכֶּכֶת וְשִׁמְחַת הַחַיִּים וְאֲשֶׁר אֲמַתִּי, כִּי מִי שֵׁישׁ לוֹ אֱמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, הוּא הֵכִי מְאֲשֶׁר, וְלֹא צְרִיכִים יוֹתֵר מִזֶּה, רַק לְזָכֹר שְׂאֵין בְּלַעֲדֵינוּ יִתְבָּרַךְ כָּלֵל, וּבְכָל תְּנוּעָה וְתַנּוּעָה, שָׁם אֵלּוּפּוֹ שֶׁל עוֹלָם מְסַתֵּר, וְדוּמָם, צוּמָח, חַי, מְדַבֵּר, זֶהוּ לְבוֹשׁ לְגִבֵּי הָאֵין סוּף, לֹא לְרֵאוֹת — רַק אֱלֻקוֹת, וְלֹא לְשִׁמְעַ — רַק אֱלֻקוֹת, לֹא לְנֶשֶׁם — רַק אֱלֻקוֹת, וְלֹא לְדַבֵּר — רַק אֱלֻקוֹת, אֲשֶׁרִי לוֹ!

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ וְטוֹבְתָךְ כָּל הַיָּמִים...

ט"ז רכט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר עֲקֵב, ט"ז אָב ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלַתִּי אֶת מַכְתָּבְךָ עִם הַמְּעוֹת לְהַדְּפָסָה, וְהַשּׂוֹאוֹת חֵן לְךָ עַל זֶה, וְאֲשֶׁרִי מִי שְׁעוֹזֵר תְּמִיד לְהַדְּפִיס סִפְרֵי רַבְּנּוֹ ז"ל, שְׁנֵה כָּל עֶסְקֵי מִזֶּה חֲצִי יוֹבֵל שָׁנִים מִשְׁנַת תִּשְׁכ"ד, שְׂאֲנִי מְדַפִּיס אֶת כָּל סִפְרֵי רַבְּנּוֹ ז"ל: "לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן", "סִפּוּרֵי-מַעֲשֵׂיֹת", "סִפּוּרֵי-הַמַּדּוֹת", "שִׁיחוֹת-הַר"ן", "חַיֵּי-מוֹהַר"ן" וְכוּ' וְכוּ', וּמִפִּיץ אֶת זֶה בְּזוֹל גָּדוֹל [אֲשֶׁר זֶה עֵקֶר הַסִּבָּה שֶׁהִתְחִילוּ אֲזוֹ לְחַלֵּק עָלַי, כִּי שִׁבְרַתִּי אֶת הַשּׁוּק... כִּי עַד אֲזוֹ עָשׂוּ מִסִּפְרֵי רַבְּנּוֹ ז"ל פְּרֻנְסָה, וְאֲנִי בְּאֵתִי לְעֵקֶר אֶת זֶה, כִּי רַבְּנּוֹ ז"ל הוּא מִתְּנֶה לְכָלֵל יִשְׂרָאֵל, וְהַדְּפָסָה וְהַפְּצָה צְרִיכָה לְהִיּוֹת רַק לְשֵׁם שְׂמִים].

צו אשר ט"ז רל – ט"ז רלא בנחל

רָאָה לְעֶסֶק הַרְבֵּה בְּמִשְׁנֵיּוֹת, כִּי רַבּוּי לַמּוֹד מִשְׁנֵיּוֹת מִזְבֵּךְ אֶת הַנֶּפֶשׁ מִכָּל מִינֵי חֲלָדָה שְׁנֹדְבָקוּ בָּהּ, וְאִם הָיוּ בְּנֵי-אָדָם יוֹדְעִים מִה זֶה לְהַרְבוֹת בְּלַמּוֹד מִשְׁנֵיּוֹת, אֶפְלוּ בְּגִרְסָה, אֲזַי בְּמָקוֹם לְדַבֵּר שְׁטִיּוֹת עִם בְּנֵי-אָדָם, וּלְבַטֵּל אֶת הַזְּמַן הַיָּקָר בְּשְׁטִיּוֹת וּבְכַטְפוּטֵי דְבָרִים בְּטָלִים, יוֹתֵר כִּדְאִי לְגַרֵם עוֹד פֶּרֶק מִשְׁנֵיּוֹת וְעוֹד פֶּרֶק מִשְׁנֵיּוֹת וְכוּ' וְכוּ'.

אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁמְבַלֶּה אֶת יָמָיו בְּטוֹב וּבְנִעְיָמִים, וְאִינוּ מְטַעֵה אֶת עַצְמוֹ כָּלֵל.

הַמֵּאחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט"ז רל.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר עֶקֶב, י"ז אָב ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... תַּחֲנִיחָה.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

רַק חִזְקִי וְאַמְצִי מְאֹד, וְלֹא לְפַחַד וְכוּ', אַף שֶׁעֲבַרְתָּ מִקֶּרֶה לֹא נֹעִים וְכוּ', עִם כָּל זֹאת רַבְּנוּ ו"ל אָמַר (שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן כח), שֶׁמִּדַּת הַשְּׂכָחָה הִיא מְדָה טוֹבָה, וְצָרִיכִים לְשַׁכַּח מִהֶעֱבָר לְגַמְרֵי וְכוּ'; וְלִכֵּן זֹאת עָשִׂי, תוֹצִיאֵי אֶת הַכֹּל מִהָרָאשׁ, וְתַעֲשֵׂי הַתַּחֲלָה חֲדָשָׁה, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לָךְ בְּכָל מַעֲשֵׂי יְדִיךָ, וְתַצְּלִיחֵי מְאֹד.

הַמֵּאחֵל בְּרָכָה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט"ז רלא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר עֶקֶב, י"ז אָב ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... גִּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

אַשֶׁר ט"ז רלב בַּנְחַל צו

בְּעֵינַי וְכוּ', צָרִיכִים סִיעָתָא דְשָׁמַיָא, וְאֵל תִּפְחַד כִּי הִכַל יִסְתַּדֵּר,
וְאֵף שְׁמַאיִמִים עָלֶיךָ בְּאִיּוֹמֵי סָרְק וְכוּ', יָקִים עֲלֵיהֶם (שְׁמוֹת טו, טז):
"תִּפְּל עֲלֵיהֶם אֵימָתָה וַפְחַד" וְגו', וְלִכְּן אֵל תִּירָא וְאֵל תִּפְחַד כָּלֵל.

נָא וְנָא רָאָה לְהַקְפִּיד לְהַתְּפַלֵּל עָרֵב וּבִקֵּר בְּמִנְיַן דִּיקָא, וְאֵז לֹא
יֻכְלוּ לַעֲשׂוֹת לָךְ שׁוּם דְּבָר.

רָאָה לְבַקֵּשׁ מִמְּנֵוּ יִתְבַּרְךָ שְׁתַּהֲיָה לָךְ יִרְאֵת שְׁמַיִם, וְתִירָא
וְתִפְחַד רַק מִמְּנֵוּ יִתְבַּרְךָ, וּבְזִכּוֹת הִירְאָה שְׁלָךְ, יִפֹּל עַל שׁוֹנְאֵיךָ פְּחַד,
וְלֹא יִהְיֶנּוּ לַעֲשׂוֹת לָךְ שׁוּם רַע, חַס וְשְׁלוֹם. בְּרַגְעַ שֵׁישׁ לְאַדָּם פְּחַד
מִהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אֲזִי נוֹפֵל פְּחַד עַל זֶה שְׁרוּצָה לְהַרְע לּוּ,
וּבְשִׁבִיל זֶה צְדִיקִים גְּדוּלִים שְׁהִיּוּ דְבוּקִים בּוֹ יִתְבַּרְךָ, וְהִיָּתָה לָהֶם
יִרְאָה גְּדוּלָה, אֲזִי לֹא רַק גּוֹיִים פְּחַדוּ מֵהֶם אֲלֵא אֲפֵלוּ חַיּוֹת יִרְאוּ
מִפְּנֵיהֶם. וְזוֹ מַעֲלַת בְּעֲלֵי יִרְאֵת שְׁמַיִם וְכוּ'.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ וְטוֹבְתָךְ כָּל הַיָּמִים...

ט"ז רלב.

בְּעֵזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֵר עֵקֵב, י"ז אָב ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל ... גְּרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבָךְ.

בְּעֵינַי וְכוּ', זָכַר וְגַם זָכַר, שְׁתַּחֲוִיִּים לֹא כָּל-כָּף קָלִים כְּמוֹ
שְׁחוֹשְׁבִים. עַל כָּלֵם עוֹבֵר מֵה שְׁעוֹבֵר וְכוּ', עִם כָּל זֹאת לְמַד אוֹתָנוּ
רַבְּנֵנוּ וְ"ל (לְקוּשְׁטִי-מוֹהַר"ן, חֵלֵק א', סִימָן קצ"ה) עַל הַפְּסוּק (תְּהִלִּים ד, ב):
"בְּצֹר הִרְחַבְתָּ לִי", שְׁבַתוֹךְ הַצְּרוֹת צָרִיכִים לְמַצֵּא הִרְחַבּוֹת, וְאֵם
הַיִּית מְקִיָּם אֶת זֹאת, לֹא הָיָה לָךְ שׁוּם בְּעִיּוֹת כָּלֵל.

הַיּוֹם נִסְעָתִי בְּדַרְךָ, וְהִרְכַּב עֲצֵר בְּרַמְזוֹר אָדָם, וְהִנֵּה הוֹצִיאֵנוּ
מֵאִיזָה מְבֻנָּה [זֶה הָיָה בֵּית שְׁמַחְזִיקִים שֵׁם יְלָדִים פְּגוּעֵי מַח, לֹא
עֲלִינוּ] כְּעֶשְׂרָה אוֹ יוֹתֵר יְלָדִים חוֹלִים, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, לְשִׁאֵף אֲוִיר

צח אֲשֶׁר ט"ז רלג בַּנְחַל

צח וכו', ואמרתי לעצמי: הנה בני-אדם יש להם טענות על הקדוש-ברוך-הוא — למה אין להם כסף וכו', למה אין להם כבוד וכו', למה אין להם וכו', ולמה ולמה וכו' וכו', בשעה שאינם יודעים מה זה ילדים בריאים בנפשם ובשכלם. ולכן במקום להתלונן שאין להם וכו' וכו', שישתכלו על הטוב שנתן להם הקדוש-ברוך-הוא ילדים בריאים, אשר זו המתנה הכי יפה, מה שאין בן הקללה הכי גדולה — כשיש לאדם ילדים בעלי מומים וכו', זהו הצער הכי קשה.

ולכן מה אתה מתלונן? מי אומר שלך מגיע ולאחרים לא?! תרקד מרב שמחה שיש לך ילדים ממשמעים וכו', ילדים בריאים בנפשם ובשכלם וכו', הלא חנה בקשה מהקדוש-ברוך-הוא בן, ואמרה לעלי הפהן: אני צריכה גברא בין גוברין וכו', אדם ככל אנשים (עין ברכות לא:), הינו לא צריכים חכם יותר מדי, ולא טפוש עין שם; ומכל שכן כשהקדוש-ברוך-הוא משפיע על האדם בן או בת חכמים גדולים, ומכל שכן בן גדול בתורה ויראה, איזו שמחה צריכים לשמח בזה, כי זו כבר המתנה הכי גדולה שרק יש, ואשרי לאדם שיש לו בן תלמיד-חכם וירא שמים.

ולכן מה אתה כל-כף ממרמר?! תחשב לרגע, אדם שיש לו ילדים חולים וכו', איזו הרגשה יש לו?! ולכן למה תדבר דבורי הקל וסרק, מה אתה מלא קשיות וספקות?! מתי תפקח כבר את עיניך?!

ההכרח לקצר מרב צער.

המאחל לך כל טוב....

ט"ז רלג.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר עקב, י"ז אב ה'תש"ן.

שלום וברכה אל ... גרו יאיר ויזרח לנצח.

לַנְכוּן קַבְלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

נָא וְנָא זְכוּר תִּזְכֹּר, שֶׁהַעֵבֶר שֶׁלְךָ אֵינוֹ כָּל־כֶּף מִזְהִיר וְכוּ', פְּגַמְתָּ בְּבְרִית, רַחֲמָנָא לְצַלָּן, בְּאִפְּן נֹרְא וְאָיִם וְכוּ', אַזִּי מָה אַתָּה רוֹצֵה עֲכָשׁוּ, וְלָמָּה תִּתְלוּנְךָ שְׁאִינְךָ מִבֵּין כְּלוּם בְּגַמְרָא? ! לְזֹאת, רְאֵה לְלִמּוּד בְּסֵדֶר־דְּרַב־הַלְמוּד שֶׁל רַבְּנֵי ו"ל (עִין שִׁיחֻת־הַר"ן, סִימָן עו), שֶׁאָמַר, שֶׁהַעֵקֶר הוּא הָאֱמִינָה, וְכֵן אָמְרוּ חַכְמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (עֲבוּדָה זָרָה יט): לְעוֹלָם לִיגָרַס אֵינֶשׁ, אַף־עַל־פִּי דְלָא יָדַע מַאי קָאָמַר.

וְלָכֵן רְאֵה לְהִתְמִיד בְּסֵדֶר־דְּרַב־הַלְמוּד הַזֶּה, וְלִבְסוּף הַתּוֹרָה תִּטְטֶהר אוֹתָךְ מִכָּל הַזְּהֵמָה שֶׁנִּכְנְסָה בְּךָ, וְאִין עֲצָה אַחֲרָת, רַק רַבּוּי הַלְמוּד, לְלִמּוּד וְלִגְרַס בְּכָל יוֹם הַרְבֵּה דְפִים גְּמָרָא, שֶׁזֶה יִטְהַר אוֹתָךְ מִהַקְּלָפוֹת. וְכַמוּבָא בְּדַבְרֵי רַבְּנֵי ו"ל (לְקוּטִי־מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן ריד): תִּלְמוּד גִּימְטְרִיָּה הַקְּלָפָה הַמַּחְטָאֵת אֶת הָאָדָם בְּפָנֵם הַבְּרִית — לִילִי"ת, שֶׁמִּכְנֻסֵת בְּאָדָם יִלְלָה. וְלָכֵן רְאֵה לְגָרַס הַרְבֵּה דְפִים גְּמָרָא, וְהַרְבֵּה פְּרָקִים מְשֻׁנְיֹת, וְכֵן הַרְבֵּה דְפִים זֶהר וְתַקּוּנִים, וְזוֹ הַעֲצָה הִיחִידָה שֶׁתִּטְהַר אוֹתָךְ מִכָּל מִינֵי לְכַלּוֹף וְזֵהֵמָה שֶׁנִּדְבָּקוּ בְּךָ, עַל־יְדֵי פָּגַם הַבְּרִית שֶׁלְךָ, וְאִף אֶחָד בְּעוֹלָם שֶׁלֹּא יִגִּיד לְךָ אַחֲרָת, כִּי אִף אֶחָד אֵינוֹ יוֹדֵעַ מָה עָבַר עָלֶיךָ, וּמָה עוֹבֵר עָלֶיךָ גַּם עֲכָשׁוּ וְכוּ'. וְלָכֵן זֹאת עֲשֵׂה, וּבִטַח בְּכַחוֹ הַגְּדוֹל שֶׁל רַבְּנֵי ו"ל, שֶׁאָמַר (חִי־מוֹהַר"ן, סִימָן שכב): "נִצְחָתִי וְאֲנִיצַח", וּמִי שֶׁרַק מִתְקַרֵּב אֵלָיו וּמְקַיֵּם אֶת עֲצוּתָיו הַקְּדוּשׁוֹת, אַזִּי בּוֹדָאֵי יֵשׁ לוֹ תַקּוּן, אֲפֹלוּ שֶׁעֲשָׂה כְּבָר מַה שֶׁעֲשָׂה, כִּי אִין שׁוּם יְאוּשׁ בְּעוֹלָם כָּלֵל (עִין לְקוּטִי־מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן עח): וְאָמַר רַבְּנֵי ו"ל (לְקוּטִי־מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן קיב): אִם אַתָּה מֵאֲמִין שְׁיִכּוּלִים לְקַלְקַל, תֵּאֲמִין שְׁיִכּוּלִים לְתַתְּנָן; לָכֵן רְאֵה לְהִתְמִיד בְּסִפְרֵי רַבְּנֵי ו"ל בְּכָל יוֹם: "לְקוּטִי־מוֹהַר"ן", "ס'פּוּרִי־מ'עֲשִׂיּוֹת", "סִפְרֵי־הַמִּדּוֹת", שֶׁזֶה ה'ס'לִים לְעֵלוֹת אֵלָיו יִתְבַּרַךְ, כִּי עֲצוּתָיו הַקְּדוּשׁוֹת שֶׁל רַבְּנֵי ו"ל יְכוּלוֹת לְהוֹצִיא אֶת הָאָדָם אֲפֹלוּ מִהַשְּׂאוּל תַּחֲתִית וּמִתַּחֲתָיו. הַעֵקֶר אֵל תִּהְיֶה בְּטָלָן, כָּל יוֹם תִּלְמַד אֶת סִפְרֵי רַבְּנֵי ו"ל, וְזֶה יִכְנִיֵס בְּךָ תַקּוּהָ לְתַתְּנָן הַכֹּל.

נא וְנָא אֵל תְּהִיָּה בְּטָלָן! בְּטַח בְּהֶשֶׁם יִתְבָּרַךְ, וְהַרְגֵּל עֲצָמָךְ
לְדַבֵּר עִמוֹ יִתְבָּרַךְ כַּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ וְהִבֵּן אֶל אָבִיו.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ לְטוֹב כָּל הַיָּמִים...

ט"ז רלד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר עֶקֶב, י"ז אָב ה'תשנ"ן.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל ... נְרוֹ יָאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבָךְ.

דַּע לָךְ, כִּי רַבְּנוּ ו"ל אָמַר (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן טו), אֲשֶׁר
רַבּוּי אָמַת זֶה גַּם-כֵּן שֶׁקָּר, כִּי אָמַת זֶה אֶחָד בְּמוֹבָא (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן,
חֵלֶק א', סִימָן נא), וְלִכְּן כָּל אֶחָד צוֹעֵק תְּמִיד "אָמַת, אָמַת" וְכוּ', כְּאֵלוֹ
הָאָמַת הִיא רַק אֶצְלוֹ, וְכַמְאָמְרָם ו"ל (יִשְׁעִיָּהוּ נט, טו): "וַתְּהִי הָאָמַת
נְעֻדָּרַת", מְלַמֵּד שֶׁהָאָמַת נְעֻשִׁית עֲדָרִים עֲדָרִים, וְכָל אֶחָד צוֹעֵק
שְׁאֶצְלוֹ הִיא הָאָמַת; וְאִם-כֵּן בְּאָמַת הֵיכָן הִיא הָאָמַת? אֵלָּא אָמַת זֶה
רַק הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְאִם תֹּאמַר: הֲרִי כָּל אֶחָד אוֹמֵר, שֶׁהוּא עוֹשֶׂה
רַק לְמַעַן הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְאִם כֵּן עוֹד פְּעַם צְרִיכִים לְדַעַת בְּאָמַת
מָה הוּא אָמַת? אֵלָּא אָמַת הֵם אוֹתִיּוֹת א' מַת, הֵינּוּ אֲהִיָּה מ'ת',
אִם אָדָם מְדַבֵּר מִיּוֹם הַמִּיתָה הֵינּוּ מִיּוֹם הָאֲחֻרָיוֹן, וַיֵּשׁ לוֹ זְכָרוֹן
בְּעֵלְמָא דְאֵתִי תְּמִיד, זֶה אוֹחֻז בְּאָמַת, כִּי רַב הָאֲנָשִׁים כְּשֶׁרַק שׁוֹמְעִים
מִיּוֹם הַמִּיתָה — מִתְּפַחְדִים מְאֹד מְאֹד, וְאוֹמְרִים בְּפִתְחָד וּבְכַהֲלָה:
אֵל תְּדַבֵּר מִיּוֹם הַמִּיתָה וְכוּ', זֶה מְפַחֵד אוֹתִי וְכוּ', זֶה מְכַנֵּיס אוֹתִי
בְּעֻצְבוֹת וְכוּ'; וּפְהוּ רוֹאִים מִי שְׁבָאָמַת אוֹחֻז בְּאָמַת, כִּי מִי שְׁדָּבּוּק
בוֹ יִתְבָּרַךְ שֶׁרַק הוּא אָמַת, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (יְרֵמְיָה י, י): "הַיּוֹי"ָה אֶלְקִים
אָמַת", הוּא אֵינּוּ מְפַחֵד מִיּוֹם הַמִּיתָה, כִּי כֵּן כְּתוּב בְּזִהָר (וַיַּחֲזִי רכ.):
זַכָּאָה קַדְמָאָה הָיִי מְסַתְּפֵל בְּכָל יוֹם כְּאֵלוֹ בְּהֵאִי יוֹם אֲסַתְּלָקוּ
[הַחֲסִידִים הֵרָאשׁוּנִים הָיוּ מְסַתְּפֵלִים בְּכָל יוֹם כְּאֵלוֹ בַּיּוֹם הַזֶּה הָיוּ
מְסַתְּלָקִים מִזֶּה הָעוֹלָם], וְאֵז כָּל יְמֵי חַיֵּיהֶם כְּבָר הֵלְכוּ בְּדַרְךָ וּבְאֶפֶן
אֲחֵר לְגַמְרֵי, כִּי מִי שֶׁתְּמִיד זוֹכֵר בְּעֵלְמָא דְאֵתִי, אֵזִי הָאָמַת שְׁלוֹ הִיא

אָשׁוּר ט"ז רלה בנחל קא

אַמַּת אַחֲרַת לְגַמְרֵי. וְר' אַבְרָהָם בֵּר' נַחֲמָן טוֹלְשֵׁטִינְעֵר ז"ל מְבִיא בְּקוֹנְטֵרַס "שְׁשׁוֹן וְשִׁמְחָה", כִּי פֶעַם הָיוּ אַנְשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ מְדַבְּרִים מִזֶּה פְּתוּחַ, וְהָיוּ שֶׁכָּבֵר לֹא מְדַבְּרִים מִזֶּה, אָזִי חִבֵּר כַּמָּה תְּפִלוֹת שֶׁם בְּלִשׁוֹן אִידיש — אִיךָ יִהְיֶה עִם הָאָדָם בְּעֵת הַגְּסִיסָה וְהַמִּיתָה וְהַקְּבוּרָה וְכו', עֵינֵי שֶׁם בְּאַרְיֵכוֹת; וְזֶה נִקְרָא אַמַּת — כְּשֶׁמְסַתְּפְלִים עַל הַיּוֹם אַחֲרוֹן וְכו', אֲזַי כָּבֵר לֹא רוֹצִים כְּסָף וְכָבוֹד, וְכָבֵר לֹא רוֹצִים שׁוֹם דָּבָר, רַק אֵת הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא.

הדורש שלומך וטובתך כל הימים...

ט"ז רלה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֵר עֶקֶב, י"ז אָב ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל הַיָּקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֵת מַכְתְּבֶךָ.

מָה אָמַר לְךָ! רַבְּנוּ ז"ל אָמַר "נֶאֱהָר בְּטַחֲוֹן", רַק בְּטַחֲוֹן, אֵין עֲצָה אַחֲרַת רַק לְבַטֵּחַ בְּהַשֵּׁם, שֶׁהוּא לֹא יַעֲזֹב אוֹתְךָ, וְיַחַכְמִינוּ הַקְּדוּשִׁים אָמְרוּ (יְרוּשְׁלָמִי בְּרִכּוֹת, פָּרָק ה'): לְעוֹלָם אֵל יִהְיֶה הַפְּסוּק הַזֶּה זֶו מִפִּיךָ "הַיְיָ"ה צְבָאוֹת אֲשֶׁרִי אָדָם בּוֹטֵחַ בְּךָ", כִּי בַּפְּסוּק זֶה מַחְדִּירִים בְּעֲצָמָם אַמוּנָה וּבְטַחֲוֹן חֲזָק, שְׂאִין לָנוּ עַל מִי לְהַשְׁעֵן אֶלָּא עַל אֲבִינוּ בַּשָּׁמַיִם.

אַתָּה צָרִיךָ לְדַעַת, כִּי כְּשֶׁאָדָם פּוֹגֵם בְּבְרִית, נֶאֱבָדַת מִמֶּנּוּ הַאֲמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, וְכֵן הַבְּטַחֲוֹן בּוֹ יִתְבָּרַךְ וְהַבְּטַחֲוֹן הַעֲצָמִי, וְלִכֵּן רָאָה לְשׁוֹב בְּתִשׁוּבָה שְׁלָמָה עַל חַטָּאת נְעוּרִים — פְּגַם־הַבְּרִית הוֹצֵאת זָרַע לְבַטְלָה. וְרַבְּנוּ ז"ל אָמַר (סְפָר־הַמִּדּוֹת, אוֹת נְאוּף, סִימָן מֵא): תִּקְוֹן לְחַטָּא הוֹצֵאת זָרַע לְבַטְלָה — לְהַחֲזִיר בְּגִי־אָדָם בְּתִשׁוּבָה; וְלִכֵּן רָאָה לְעֶסֶק בְּזֶה תְּמִיד כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ.

הדורש שלומך וטובתך כל הימים...

ט"ז רלו.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר עקב, י"ז אב ה'תש"ן.

שלום וברכה אל ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

אנו צריכים לזכר תמיד את גדל החסד שעשה עמנו הקדוש-ברוך-הוא, שזכינו להתקרב אל רבנו ז"ל, ולתן לו יתברך תודה והודאה, ובפרטיות שאנו זוכים להיות שמשים אצל רבנו ז"ל, ולהפיץ את דעתו בעולם על-ידי הדפסת ספרי רבנו ז"ל, והעקר להפיץ בכל שכבות העם, ובזה אנו מקימים את רצון וצוואת מוהרנ"ת ז"ל, שאמר לאנשי שלומנו כמה ימים לפני ההסתלקות שלו: העבדה שלכם יהיה "פועו מעינותיך חוצה", ואמר: "תהיו חזקים ברצון ובטרח ובממון", שזה ראשי תבות: מ'ט'ר', וצריכים לחיים מרבים על כל פרט ופרט וכו' וכו'.

אשרי מי שמפיץ את אור רבנו ז"ל בכל יום ויום ולא יפסיק, וזה התקון הכי גדול שרק יש בעולם.

ההכרח לקצר מפני הטרדה שונכנסה לי.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ט"ז רלו.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר עקב, י"ז אב ה'תש"ן.

שלום וברכה אל ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

תרגיל עצמך לדון את הילדים שלך לכף זכות, כי סוף כל סוף

הם הילדים שלך וכו', ואף שהם מתחצפים נגדך וכו', דע לך, שכל זה מפגמך שפגמת הרבה במחשבתך, והכנסת בך הרהורים רעים, רחמנא לישזבן, וכך אמר הבעל-שם-טוב הקדוש זי"ע: כשאדם פגם במחשבה — סובל מילדיו, וכשפגם בדבורו — סובל מאשתו, וכשפגם במעשיו — סובל מבני-אדם, ולכן תעשה כל מה שביכולתך לחזור בתשובה שלמה על מחשבה, דבור ומעשה שלך, ואז תראה שהכל יתהפך לטובה. וכל זמן שתסבל מילדיך או מאשתך או מבני-אדם, תדע שעדין לא חזרת בתשובה, ולא תקנת את המעות. וכפי הסבל שאתה סובל, דע לך, בן פגמת, רחמנא לצלן, ולכן אם אתה סובל עדין מהילדים, סימן שהכנסת במחשבתך כל מיני הרהורי נאוף ולכלוך ימים ושנים, ובשביל זה אתה סובל כל-כף מהם, ולכן ראה לדון אותם לכף זכות, פי הם לא חייבים רק אתה חייב.

ולכן חזר בתשובה על פגם המחשבה, פי רבנו ז"ל הרבה לדבר עמנו כל-כף הרבה בענין קדשת המחשבה, ואיך שצריכים לשמר את עצמו מהרהורים רעים, לא להכניס במחשבתו שום הרהורי נאוף וכפירות וכו', ולא שום מחשבות זרות, כי העקר הוא קדשת המחשבה, ואמר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן כא), במקום שאדם חושב — שם כל האדם; ולכן ראה לקדש ולטהר את מחשבתך, ומהרגע הזה רק תחשב מחשבות קדושות, איך שמלא כל הארץ כבודו, ואין שום מציאות בלעדיו ותברך כלל, והכל לכל אלקות גמורה, והמחשבה הזו תביא אותך להיות דבוק בו ותברך. העקר תחשב טוב, ואז יהיה טוב, ואל תפחד משום בריה שבעולם, רק הרגל עצמך לחזק את כל בר ישראל, והעקר את ילדיך, ותרחם עליהם, פי הם צריכים אותך, ואתה אביהם, ואליך הם מצפים ומיחלים, ולכן תהיה רחמן. ואמר רבנו ז"ל (ספר-המדות, אות בנים, סימן צו): מי שאין לו רחמנות על בניו, בידוע שאין לו חלק בשכל דקדושה; ולכן מהיום ראה לדון אותם לכף זכות, אף שאתה סובל מהם, פי הכל תלוי רק בך.

הדורש שלומך תמיד...

ט"ז רלח.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר עקב, י"ז אב ה'תש"ן.

שלום וברכה אל ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

ראה להיות תמיד שש ושמוח על נעם חלקך, שזכית להברא מזרע ישראל ולא נולדת גוי, ואמר שרבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן י'), שעל שמחה זו לא יכולים הקלפות להתאחו בך, כי זה לא נעשה ממך, אלא כן ברא אותך הקדוש-ברוך-הוא. ואמרת פעם טעם שאומרים את הברכה בכל יום "שלא עשני גוי", בלשון שלילית, למה לא אומרים את הברכה בלשון חיובית "שעשני יהודי"? אלא אם היו אומרים ברכה "שעשני יהודי", הנה הסמ"ך-מ"ם בא ושובר אותך ואומר לך: "זה נקרא יהודי? כן צריך להיות יהודי? מלא עברות, מלא רע ופגמים וכו', אבל כשאומרים "שלא עשני גוי", הקלפות והסמ"ך-מ"ם אינם יכולים להתאחו בו כלל, כי כן בראני הקדוש-ברוך-הוא להיות יהודי, וזו השמחה הכי גדולה.

ואפלו אם הגעת למצב שאין לך במה לשמוח, כי אתה שבור פחוס הנשבר מכל מה שעובר עליך, דע לך, כי הכל דמיון גדול, כי כן אמרו חכמינו הקדושים (פרכות נו.): אפלו הריקנין שבו מלאים מצוות פרמון; ולכן כל בר ישראל אפלו הכי רחוק וכו', יש בו הרבה טוב וצריכים לדון אותו לכף זכות, פמוכא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן רפב), שאפלו רשע גמור צריכים לדון לכף זכות, כי איך שיהיה בודאי יש אצלו נקודות טובות ששם אינו רשע, ולכן גם אתה תפסיק למשך את עצמך אל העצבות והמרירות והדכאון וכו', ותמיד תלך עם חיוך על פניך, ועל-ידי-זה יהיו לך אנפין נהורין, שבפניך יראו את פני רבך (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן קנג), העקר אל תעשה עסק עם אחרים כלל, אתה לך לתמך,

אָשׁר ט"ז רלט בַּנְחַל קה

וְתַתְּמִיד בְּכָל יוֹם וַיּוֹם בְּמִקְרָא, בְּמִשְׁנָה, בְּגִמְרָא, בְּמִדְרָשִׁים, בְּרַמְבַּ"ם טוֹר וְשִׁלְחַן עֲרוּדָה, זֵהר וְתַקוּנִים, אֶפְלוֹ קֶצֶת מְכַל הַלְמוּד, וְאִז תִּרְגִּישׁ נַעַם וְעֲרֹבוֹת בְּחַיִּיךָ.

וְעַל כָּלֵם — רְאֵה לְהַתְּמִיד בְּסִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, שֶׁהֵם יַחֲיוּ אוֹתָךְ.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט"ז רלט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר עֲקֵב, י"ז אָב ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... גֵּרוֹ וְאִיר וַיִּזְרַח.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

רַק חִזַּק וְאַמֵּץ עִם הַנְּקֻדּוֹת טוֹבוֹת שֵׁישׁ בָּךְ, וּבִפְרָטִיּוֹת תְּחִיָּה עֲצֻמָּה, שְׂאֵתָה יוֹדֵעַ מְרַבֵּי אֶמֶת כְּזֹה, וּמָה הֵיִינוּ עוֹשִׂים בְּלִי רַבְּנוּ ז"ל, וְאֵף שֶׁשְּׂאֵר בְּנֵי-אָדָם אֵינָם יוֹדְעִים מָה זֶה לְהִיּוֹת מְקַרֵּב אֶל רַבְּנוּ ז"ל, זֶה לֹא הֶעֱנִין שְׁלֹנוּ וְכוּ', אֲנַחְנוּ, תְּהִלָּה לְאֵל, יוֹדְעִים הֵיטֵב הֵיטֵב אֶל אֵיזָה טוֹב אִמְתִּי וְנִצְחִי רַבְּנוּ ז"ל מְזַכֶּה אוֹתָנוּ, לְכֵן עֲלִינוּ לְשִׂמְחָה עִם הַהִתְקַרְבוֹת אֵלָיו.

הַעֲקֹר לְצִיַּת אֶת רַבְּנוּ ז"ל, וְכִמוֹ שֶׁאָמַר מוֹהֲרַנְ"ת ז"ל לְתַלְמִידוֹ ר' גַּחְמָן טוֹלֵטְשִׁינְעֵר ז"ל: אִם מֵאֲמִינִים בְּרַבּוֹ וְלֹא מְצִיַּתִּים אוֹתוֹ, לְמָה בָּאִים אֵלָיו?!

הֵיִסוּד מוֹסֵד אֶצְל רַבְּנוּ ז"ל הוּא הַדָּרָךְ אֶרְץ, וְאָמַר רַבְּנוּ ז"ל: "אִם קִיסְרִים וּמְלָכִים הָיוּ יוֹדְעִים, אֵיךְ אֲנִי מְלַמֵּד אֶת אֲנָשֵׁי הַדָּרָךְ אֶרְץ, הָיוּ שׁוֹלְחִים אֶת בְּנֵיהֶם אֵלַי לְלַמֵּד הַדָּרָךְ אֶרְץ", כִּי אֶצְל רַבְּנוּ ז"ל הָיָה שְׂקֵט מְחֻלָּט וְלֹא הָיָה אֵף פֶּעַם דְּחִיפּוֹת וְכוּ', וְאֶפְלוֹ שִׁירִים שֶׁשְּׂאִיר וְכוּ', עֵבֶר כָּל אֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ וְלִקְחָה קֶצֶת, וְהִנִּיחַ גַּם לְחִבְרוֹ.

זֶה יְסוּד גְּדוֹל בְּחַנוֹךְ, כְּמוֹ שֶׁאָמַר רַבְּנוּ ז"ל (סִפְרֵי-הַמִּדּוֹת, אוֹת

בנים, סימן סד): צריך ללמד את התינוק דרך ארץ מנעוריו, וכתוב (ויקרא כא, א'): "אמר ואמרת", ופרש רש"י: 'להזהיר גדולים על הקטנים', כי באמת הקטנים רואים ומסתכלים דגמא חיה מהגדולים, ובפרטיות מאבא ואמא, ולכן חנוף מתחיל בבית, הילדים לוקחים דגמא מההורים, ולכן כפי שההורים מתנהגים, כן יתנהגו הילדים ופי אלף יותר גרוע וכו', ולכן אשרי ההורים שזוכים להתנהג בדרך ארץ, והם דגמא חיה לילדיהם.

צריכים הרבה לבקש ממנו תפירה: "אתה חונן לאדם דעת", כי בלי דעת אין כלום, כמאמרם ז"ל (נדרים מא.): אם דעת קניית — מה חסרת, ואם דעת חסרת — מה קניית; כי העקר הוא דעת ושכל.

אסור להשפיל ילדים בשום פנים ואפן יהיה מה שיהיה, כי זו לא דרך כלל להשפיל ילדים וכו', וזה גם גובל ברציחה, רחמנא לצלן, ולכן תשנה את כל הגישה שלך, ומיהיום תקרב אותם.

רציתי מאוד שתבוא אלי, כי עלי לדבר איתך פנים אל פנים.

הדורש שלומך וטובתך כל הימים...

ט"ז רמ.

בעזרת השם תפירה, יום חמישי לסדר עקב, י"ח אב ה'תש"ן.

שלום וברכה אל ... גרו ואיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

ראה לשמח על נקדת יהדותך, ובזה מכניעים את קלפת המן-עמלק, שהכניס ספקות בנשמות ישראל, והספקות באמונה מביאות את האדם לעצבות; כי המאמין האמתי שהכל בהשגחה, הוא תמיד בשמחה, ועל-ידי-זה מכניע את המן-עמלק, ואז נתגברת ונתפשטת האמונה הקדושה. וצריכים להמשיך את השמחה על כל

הַשָּׁנָה יוֹם יוֹם, שְׁעָה שְׁעָה, רַגַע רַגַע, צְרִיכִים לַעֲבֹד עַל נִקְדַּת הַשְּׂמִימָה, שְׂזוֹ הַעֲבוּדָה הַכִּי קָשָׁה לְהַגִּיעַ אֵלֶיהָ, מַחֲמַת פְּגָעֵי וּמְקַרֵי הַזְּמַן מַה שְׁעוֹבֵר עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד מִשְׁבָּרִים וְגַלִּים. כַּמּוּבָא בְּדַבְרֵי רַבְּנֵי ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן קִיט): בְּנִרְאָה שְׂפָאן הוּא הַגִּיהֵנוּם, כִּי אֵין עוֹלָם הֵזֶה כָּלֵל, אוֹ גֵן-עֵדֶן אוֹ גִּיהֵנוּם. וְלִכֵּן אִם אָדָם דְּבוּק בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, אִזּוּ יִהְיֶה תְּמִיד בְּשְׂמִימָה, וְאִם יַעֲזֹב עֲצָמוֹ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ, עַל-יְדֵי-זֶה יִטַּעַם טַעַם גִּיהֵנוּם מִמַּשׁ בְּזֶה הָעוֹלָם, וְיִהְיֶה תְּמִיד עֲצוּב וּמְדַכָּא וְכוּ', וְלִכֵּן הַבוֹחֵר יִבְחַר.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ וְטוֹבְתָךְ כָּל הַיָּמִים...

ט"ז רמא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר עֲקָב, י"ח אָב ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֵל ... נְרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

מְאֹד מְאֹד אָנִי מְבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, שְׂתַפְסִיק לְהִיּוֹת אִישׁ רַע וּבְלִיעֵל וְכוּ', כִּי אֲשַׁתְּךָ וְכֵן הַיְלָדִים מְסַפְּרִים לִי, שְׂאִתָּה מְכַנְּיִם אֵימָה יִתְרָה בְּתוֹךְ בֵּיתְךָ וְכוּ', וְכֵלָם רוֹעֲדִים וּמְפַחְדִים מִמֶּךָ בְּאִפְּן מְגִנָּם, וְזֶה מִרְאָה עַל אֵי שְׂפִיּוֹת דַּעְתְּךָ וְכוּ', בְּכֵן עָלֶיךָ לְקַחַת פְּדוּרֵי הַרְגָּעָה וְכוּ', כִּי לֹא יִתְכַּן כְּדָבָר הַזֶּה, אֲשֶׁר אִישׁ רַע וּבְלִיעֵל וְעֲצָבָנִי וְכוּ', שְׂיוֹצִיא אֶת כָּל הָעֲצָבִים עַל אֲשַׁתְּךָ בְּרִצִּיחָה כְּזוֹ וְכוּ', עַד שְׂמַגְבִּיחַ יְדִים וְכוּ', וּמְכַל שְׂכֵן אֶת הַפֶּה אִתָּה מְנַבֵּל מְאֹד בְּכָל מִינֵי קַלְלוֹת וְכוּ', וְנִבּוּל פֶּה בְּאִפְּן גַּם שְׂאִינוֹ מִתְאַיִם לִיהוּדֵי וְכוּ'.

וְלִכֵּן רְאֵה לְשָׁנוֹת אֶת מַעֲשֵׂיךָ, וְחִזּוּק וְאַמֶּץ לַעֲשׂוֹת הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה, וְתִקְבַּל עַל עֲצָמְךָ לֹא לְחֹזֵר עַל הַשְּׂטִיּוֹת שְׂאִתָּה עוֹשֶׂה וְכוּ', אֲשֶׁר זֶה בָּא מֵרַב שְׂעָמוּם וּבִטְלָה וְכוּ', אִם הֵייתָ הוֹלֵךְ לַעֲבֹד בְּכָל

יום פְּמָה שְׁעוֹת, זֶה הָיָה עוֹזֵר לָךְ מְאֹד. וּבְפֶרֶט טוֹב מְאֹד, שְׁלֹא תֵשֵׁב
בְּבֵית בְּלִי מַעֲשֵׂה, שְׁעַל-יְדֵי-זֶה יֵשׁ בְּכָל פַּעַם קָצֵר חֲדָשׁ עִם אֲשֶׁתְּךָ,
וְחָבֵל מְאֹד שְׁבִיתְכֶם יִשָּׁבֵר.

הַמְצַפָּה לְשִׁמְעַ רַק אֶת הַטוֹב מִמֶּךָ...

ט"ז רמב.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר עֲקֵב, י"ח אָב ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל הַיָּקָר וְהַנְּעֻלָּה ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנֶכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

הַהֶכְרַח לֹא מֵרָא, אִם אַתָּה רוֹצֵה לְהַצְלִיחַ בְּחַיֵּי הַנְּשׂוֹאִין,
צְרִיכִים לְהִיּוֹת וּתְרֵן לְגִבֵּי הָאֲשֵׁה, כְּמוֹכֵן לֹא עַל חֲשַׁבּוֹן הַיְהוּדוֹת, עַל
זֶה צְרִיכִים לְהִיּוֹת עֲקָשָׁן, אָבֵל גַּם עֲקָשְׁנוֹת בְּעִנְיֵי יְהוּדוֹת צְרִיכָה
לְהִיּוֹת עִם חֲכָמָה וְלֹא רֹאשׁ בְּרֹאשׁ, רַק בְּדֶרֶךְ אֶהְבָּה וְהִבְנָה הַדְּדִית
וְכוֹי, אִי אֶפְשֶׁר לְהַשִּׁיג שׁוֹם דְּבָר בְּכַפִּיָּה וְכוֹי, אֶלָּא בְּנַחַת, כְּמוֹ
שְׁכַתוֹב (קֹהֶלֶת ט, יז): "דְּבַרֵי חֲכָמִים בְּנַחַת נִשְׁמָעִים", וְאִם חַיִּים בְּיַחַד
בְּאֶהְבָּה וּבִהְבָּנָה הַדְּדִית, אֲזִי הַכֹּל מִסְתַּדֵּר עַל הַצַּד הַכִּי טוֹב, רַק
לְהַכְנִיס בְּבֵית אֲוִירָה שֶׁל שְׁמִחָה וְשֶׁל רְגִיעָה וְכוֹי, כִּי כָּף אֶמְרוּ
חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (גִּטִּין ו:): אֲסוּר לְהַטִּיל אֵימָה יִתְרָה בְּתוֹךְ בֵּיתוֹ,
אֲשֶׁר זֶה מְבִיא אַחֲרֵי-כֵן לִידֵי קִלְקוּלִים גְּדוֹלִים וְכוֹי, כִּי הִיא יְכוּלָה
לְהַכְשִׁיל אֶת בְּעֻלָּה וְכוֹי, וְלִכֵּן רַק בְּדֶרֶךְ אֶהְבָּה וּתְרֵנוֹת, אָבֵל תְּמִיד
לְדַבֵּר מִיִּרְאֵת שָׁמַיִם וְאַמוּנָה פְּשוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְלִהְרַחֵק מִהַבֵּית
אֶת הַדְּעוֹת שֶׁל הַחוּץ, שְׁנֵה אָבִי אַבוֹת הַטְּמָאָה, אֲשֶׁרֵי מִי שְׁאִינוֹ
מְטַעֵה אֶת עַצְמוֹ!

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ וְטוֹבָתְךָ כָּל הַיָּמִים...

ט"ז רמג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר עֲקֵב, י"ח אָב ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

מָה אָמַר לְךָ! אֲשֶׁרִי מִי שְׁמִסְתַּכֵּל תְּמִיד רַק עַל הַטּוֹב שֶׁל הַבְּרִיאָה, עַל הַיְפִי שֶׁל הַבְּרִיאָה וְכו', כִּי בְּאַמַּת הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְנַהֵיג אֶת עוֹלָמוֹ בְּחֶסֶד וּבְרַחֲמִים, וְכִמוֹ שְׁכַתּוֹב (תְּהִלִּים קמ"ה, ט): "טוֹב הַיְוָ"ה לְכָל וְרַחֲמָיו עַל כָּל מַעֲשָׂיו", וּבְיָדָיו 'כָּל מָה דְּעָבִיד רַחֲמָנָא לְטַב עָבִיד' (בְּרַכּוֹת ס.), רַק אֲנַחְנוּ צְרִיכִים אֶת הַזְּכוּת לְהִסְתַּכֵּל עַל זֶה, כִּי מִחֲמַת עֲוֹנוֹתֵינוּ הַמְרַבִּים וְכו', נִתְעַרַב אֲצִלְנוּ טוֹב וְרַע גַּם יַחַד, וְאֵין אָנוּ זוֹכִים לְרְאוֹת רַק אֶת הַטּוֹב וְכו', תְּמִיד מְסַתַּכְלִים רַק עַל הַרַע שֶׁבָנוּ וְשִׁבְתוֹךְ הַבְּרִיאָה כֻּלָּה. וְעַל זֶה צְרִיכִים לְבַקֵּשׁ רַחֲמִים מְרַבִּים, שְׂיִזְכֶּה לְהַזְדַּבֵּךְ, עַד שֶׁכָּבֵר נִזְכֶּה לְרְאוֹת אֶת הַטּוֹב שֶׁל הַבְּרִיאָה.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ וְטוֹבְתְךָ כָּל הַיָּמִים...

ט"ז רמד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר עֲקֵב, י"ח אָב ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל הַיְקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

זָכַר מָה שֶׁאִמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (סוֹטָה ג.): אֵין אָדָם עוֹבֵר עַבְרָה, אֶלָּא אִם בֵּן נִכְנָסָה בּוֹ רוּחַ שְׁטוּת. נִמְצָא, שֶׁכָּל אָחָד כְּפִי הַעֲבֵרוֹת שֶׁלוֹ, כְּמוֹ-כֵן יֵשׁ בּוֹ רוּחַ שְׁטוּת וְכו', וְלָכֵן לֹא בָחַנָם שְׂאֵתָה מְשַׁנֵּעַ לְגַמְרִי. וְאִמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (שִׁבְתָּ קד:): אֵין מְבִיאִים רְאִיָּה מִן הַשּׁוֹטִים; וְעַכְשָׁו אֲשַׁאל אוֹתְךָ: מִי שׁוֹאֵל אֶת דַּעְתְּךָ

בכלל?! הרי אתה עם הארץ גמור וכו', עוד אף פעם לא סימת
 חמשה חמשי תורה והינו עוד לא היתה שנה שסימת את פרשת
 השבוע — 'שנים מקרא ואחד תרגום', עם פרוש רש"י, ומכל שכן
 שלא פתחת אף פעם ששה סדרי משנה [כי הרי לדבריך זה שך
 רק לזקנים... שלומדים בין מנחה וערבית שתי משניות...], ועל
 אחת כמה וכמה שלא סימת אפלו פרק אחד בגמרא, ומכל שכן
 מסכת אחת וכו', ועל-כן מה אתה כל-כך נובח ככלב שוטה וכו',
 על בחורים יקרים הזוכים לסיים בכל שבוע 'שנים מקרא ואחד
 תרגום' עם פרוש רש"י, וזוכים לסיים בכל חדש ששה סדרי משנה,
 ולומדים בכל יום בגרסה ח"י פראקים משניות, וכן מתמידים בגמרא,
 ולומדים בגרסא בכל יום הרבה דפים גמרא, ויש הרבה שכבר זכו
 לסיים פעם ופעמים את כל הש"ס, אף שהם עדין בחורים צעירים,
 ואתה כבר סבא לנכדים וכו', ואיך מתבייש לדבר נגד סדר-דריך-
 הלמוד של רבנו ז"ל המובא בשיחות-הר"ן, סימן עו, מה אתה
 חושב שלעולם תחיה?! פתאם תמות, ומה תאמר לשומר הפתח
 בשעה שישאל? תאמר לו: "דאס איז נישט דעם רבינ'ס זאך... דאס
 האט דער רבי נישט געמיינט"... אוי לאותה בושה, אוי לאותה
 חרפה, זקן עם הארץ, כבר סבא לנכדים גדולים, ועוד מעט תהיה
 כבר סבא רבא, ואתה אומר לבחורים מתמידים שזו אינה דרך... מי
 אתה לגמרי?! אתה איך מתבייש, אדם מבגד כמוך, שאף פעם לא
 חלמת לסיים פעם אחת ש"ס וארבעה חלקי שלחן ערוך וכו',
 שתדבר כך אל בחורים מתמידים, חבל לי עליך.

המצפה שתשוב בתשובה שלמה...

ט"ז רמה.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר עקב, י"ח אב ה'תש"ן.

שלום וברכה אל ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

נָא וְנָא רְאֵה תְּמִיד לְהִזְכִּיר לְעֲצֻמָּךְ אֶת הַנְּסִים שֶׁעָשָׂה עִמָּךְ
הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אֲזוֹ לֹא יִפְסֹק הַשְּׁפַע לְהַמְשִׁיךְ עֲלֶיךָ עוֹד שְׁפַע;
כִּי בְּזֶה שְׁמִכְרִים בְּנָסִים וְהַנְּפִלְאוֹת שֶׁהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עוֹשֶׂה עִם
כָּל אֶחָד וְאֶחָד, עַל-יְדֵי-זֶה נוֹתֵן כַּח בְּעֲלִיוֹנִים לְהַמְשִׁיךְ אֶת הַשְּׁפַע
בְּיָתֶר שְׂאֵת וּבְיָתֶר עוֹ, וּכְכֹל שֶׁהוּא מוֹדֶה עַל כָּל הַחֲסָדִים וְהַנְּסִים
שֶׁהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עוֹשֶׂה, אֲזוֹי נִמְשָׁךְ יוֹתֵר וְיוֹתֵר הַשְּׁפַע וְלֹא נִפְסֹק
וְכוֹ, אֲבָל תִּכְרַף-וּמִיד שְׂאִין בְּעַל הַנֶּס מִכִּיר אֶת נֶסוֹ וְכוֹ, וְעוֹד טוֹעֵן
שְׁמַעוֹלָם לֹא עָשׂוּ לוֹ נֶס, וְאֵינּוּ מִכִּיר בְּטוֹב, אֲזוֹי בָּא לוֹ עֲצִירוֹת,
שְׁנַעֲצָר הַשְּׁפַע מִלְּבוֹא עוֹד אֲלֵיו וְכוֹ, וְנִחַשְׁךָ לוֹ הַכֹּל, וּמְרִים
וּמְרוֹרִים לוֹ הַחַיִּים. וְלִכֵּן תַּעֲשֶׂה כָּל מָה שֶׁבִּיכָלְתָּךְ לְהִיּוֹת רְגִיל לְתֵן
תְּמִיד תּוֹדָה וְהוֹדָאָה לְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְתִפְרִי בְּנִסֶּיךָ, וְאֲזוֹ לֹא
יִפְסֹק הַשְּׁפַע לְעוֹלָם מֵעַלְיָךְ, וְתִרְאֶה עוֹד נְסִים נִגְלִים.

הַכּוֹתֵב וְחוֹתֵם לְמַעַן הַמְּצוּהָ...

ט"ז רמו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר עֲקֵב, י"ח אָב ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֵל ... גִּירוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

אִךְ שְׁבִן-אָדָם מְבֹזָה אוֹתָךְ בְּרַבִּים, שְׂתַק, שְׂתַק! כִּי הַכֹּל בְּשִׁבִיל
כְּפָרַת עוֹנוֹת. וְדַע לָךְ, שְׂאִין לְמַעַלָּה מִלְּסֹבֵל בְּזִיווּנוֹת וְחֲרוּפִין
וְגִדּוּפִין שֶׁבְּעוֹלָם, כִּי טֹבַע שֶׁל אָדָם שֶׁהוּא צָרִיךְ לְעֵנוֹת לְזוּלַת וְכוֹ,
הוּא צָרִיךְ לְהַצְדִּיק עֲצֻמוֹ וְכוֹ, וְלִכֵּן הוּא אֵינּוּ יָכוֹל לְעַצֵּר בְּעַדּוֹ, וְזֶהוּ
הַדָּבָר הַכִּי קָשָׁה לְאָדָם, וְלִכֵּן לֹא בַּחֲנָם שְׂאֵמֵר הַתַּנָּא הַקְּדוֹשׁ (אָבוֹת,
פֶּרֶק ד'): 'אֵיזְהוּ גְבוּר הַכּוֹבֵשׁ אֶת יְצֵרוֹ, שְׁנֹאֵמֵר: "טוֹב אָרְךָ אִפִּים
מִגְּבוּר וּמוֹשֵׁל בְּרוּחוֹ מִלֵּכַד עִיר" ... וַיַּעַן שְׁלֹמֹד מִפְּסוּק זֶה דִּיקָא,
סִימָן שְׂיִצֵּר הָרַע הַזֶּה סוֹבֵב עַל כַּעַס, לְשִׁמּוֹר שְׁלֹא יִהְיֶה בְּכַעַס. וְלִכֵּן
רְאֵה אֶתָּה לְשִׁתַּק בְּעַת שְׁמִחָרְפִים וּמְגִדְפִים אוֹתָךְ, וְזֶה עֲקָר
הַתְּשׁוּבָה, כַּמוֹכָא בְּדַבְּרֵי רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטִי-מוֹהֲר"ן, חֶלֶק א', סִימָן ו'):

עקר התשובה — לשמע בזיונו וידים וישתק. אשרי מי שיוכל לעמד
בזה, וצדיק וחכם גדול יקרא.

הדורש שלומך וטובתך כל הימים...

ט"ז רמז.

בעזרת השם ותברך, יום חמישי לסדר עקב, י"ח אב ה'תש"ן.

שלום וברכה אל היקר לי מאד ... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

זכור מה דהוה וכו', ראה לשפח הכל, ותעשה התחלה חדשה
וכו', הכי טוב למסר את עצמו לגמרי אל הקדוש-ברוך-הוא,
ול להיות רגיל מאד לדבר עמו ותברך, שזה נקרא אצל רבנו ז"ל
התבודדות, שאמר בפרוש (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן כה):
ההתבודדות היא מעלה עליונה מהכל וכו'; ואמר (לקוטי-מוהר"ן, חלק
ב', סימן ק), שכל הצדיקים הגדולים במעלה עליונה, לא זכו להגיע
אל מדרגתם, אלא על-ידי דרך זו — לשיח ולדבר הרבה עמו
ותברך בתמימות ובפשיטות גמורה, וכן ראה להסתתר מבני-אדם,
וכך תנצל מבזיונות. וכך מוכא בספר "בן ביתי" מהרב הקדוש רבי
אליעזר צבי מקאמרנא זי"ע ששמע מאמו: אז מ'זיצט אונטער די
מזוזה ווערט מען נישט מבוזה [אם יושבים תחת המזוזה אינו
מתבזה]. ולכן לדעתי, אחר שקנה לך מה שקנה וכו', קבל על
עצמך לא לילך לשום מקום צבורי, ורק תשב בד' אמות שלך,
ותבודד עצמך הרבה עמו ותברך, ותתמיד בלמוד התורה
הקדושה: מקרא, משנה, גמרא, מדרשים, טור ושלחן ערוך, זהר
ותקונים. ועל כלם — תלמד הרבה "לקוטי-מוהר"ן", והרבה
"לקוטי-הלכות", ושם תמצא מרגוע לנפשך.

העקר הוא התחזקות באמונה, לידע שהכל ממנו ותברך, ואין
חכמה ואין תבונה נגד השם ותברך, כל מה שעושה הקדוש-ברוך-

אֲשֶׁר ט"ז רמח בנחל קיג

הוא — הפל לטובה, כמו שאמר רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ד'): כשאדם יודע שכל מאורעותיו הם לטובתו, זאת הבחינה היא מעין עולם הבא. ולכן אסור להשבר משום דבר שבעולם, רק להחזיק מעמד, יהיה אף שיהיה, וסוף הכבוד לבוא, שתזכה להפלל בכבודו ותברך, אשר עליו נאמר (יחזקאל מג, ב): "והארץ האירה מכבודו וגו', אשרי מי שחזק בדעתו, ויהיה אף שיהיה את הקדוש-ברוך-הוא לא יעזב בשום פנים ואפן.

הדורש שלומך וטובתך כל הימים...

ט"ז רמח.

בעזרת השם ותברך, יום ששי לסדר עקב, י"ט אב ה'תש"ן.

שלום וברכה אל היקר והנעלה ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

בענין הברית וכו', בודאי אתה צריך ללכת, כי סוף כל סוף זהו הגיס שלך, ולמה להחזיק במחלקת?! ומכל שכן שלהיות בעת קיום מצות ברית מילה — זו כפרת עוונות, ואלהו נמצא שם, ויכולים לפעל אצלו ותברך כל מה שרוצים, והוא עת רצון גדול בשמים, אשרי מי שזוכה להיות בעת קיום מצות מילה, כי אין לך עוד תקון כל-כך קל, רק על-ידי שנמצא בעת קיום מצות מילה, כבר מוחלים לו על כל עוונותיו. ולכן אשרי מי שמהדר להיות בעת קיום מצות מילה, ומבקש אז ממנו ותברך, שימחל לו כל עוונותיו.

נא ונא ראה לעשות שלום במשפחה וכו', ואל תסתכל על כבוד, אלא תעשה כל מיני מאמצים, שישרה השלום.

הדורש שלומך וטובתך כל הימים...

ט"ז רמט.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשִׁי לְסֵדֶר עֶקֶב, י"ט אָב ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנֶכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

רְאֵה שְׁעַל הַשְּׁלֶחַן שְׁלָךְ תִּהְיֶה תָּמִיד מְצוּיָה קַפַּת צְדָקָה לְעֵלוֹי נְשָׁמַת רַבִּי מְאִיר בְּעַל הַנֶּס, וְתִהְיֶה רְגִיל לְהַכְנִיס בָּהּ מַפְעָם לְפַעֵם כַּמָּה פְּרוּטוֹת, וְתֹאמַר כַּמָּה וְכַמָּה פְּעָמִים: "אֵלֶּהָ דְרַבִּי מְאִיר עֲנִי", וְתִרְאֶה כָּבֹר נְסִים נִגְלִים שְׂיַעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. וְיָדוּעַ, אֲשֶׁר רַבִּי מְאִיר קָבוֹר מְעַמָּד וְעַם מְקָלוֹ בְּיָדוֹ, שְׂיִהְיֶה מוֹכֵן לְקוֹם בְּתַחֲיַת הַמַּתִּים, וְלִקְבֹּל פְּנֵי מְשִׁיחַ צְדִקְנוֹ, כִּי הַגְּאֻלָּה תִּתְחַל מִטְּבָרְיָה, וְיָדוּעַ אֲשֶׁר (יִשְׁעִיָּה א, כז): "צִיּוֹן בְּמִשְׁפָּט תִּפְדָּה וְשָׁבִיָּה בְּצְדָקָה", הַגְּאֻלָּה תִּהְיֶה רַק בְּזִכּוֹת רַבּוֹי הַצְּדָקָה, שְׁנוֹתָנִים עִם יִשְׂרָאֵל לְעֵלוֹי נְשָׁמַת רַבִּי מְאִיר בְּעַל הַנֶּס.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ לְטוֹב כָּל הַיָּמִים...

ט"ז רנ.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשִׁי לְסֵדֶר עֶקֶב, י"ט אָב ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל הַיָּקָר לִי מְאֹד, גֵּר לְהַצְדִּיק נַחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוֹתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ יְאִיר.

מָה אָמַר לָךְ! "רַק הַתְּחִזְקוֹת", "רַק הַתְּחִזְקוֹת", תַּעֲזוֹב עַכְשָׁיו הַכַּל, וְרַק תִּתְחַזֵּק, וְאֵל תִּתְבַּהֵל מִשׁוֹם דְּבָר וּמִשׁוֹם פְּחָדִים וְכוּ' וְכוּ', "רַק הַתְּחִזְקוֹת", אֲשֶׁר בְּזָה תִּלְוֶיָה כָּל הַיְהוּדוֹת, בְּזָה תִּלְוֶיָה כָּל הַהַצְלָחָה שְׂבָעוּלָם, וְזֶה הָיָה מוֹהַרְנֵי ת"ו"ל, שֶׁהוּא הָיָה הַיְחִידִי, אֲשֶׁר הֵבִין מָה רְצוֹן רַבּוֹנוֹ ו"ל, וְדִיקָא עַל יָדוֹ נִשְׁאַרְהַה הַהִשְׁאָרָה שֶׁל רַבּוֹנוֹ ו"ל, כִּי לְרַבּוֹנוֹ ו"ל הָיָה עוֹד הַרְבֵּה תְּלַמִּידִים בְּעֵלֵי מְדֻרְגָה וּבְעֵלֵי

השגה, צדיקים נשגבים, שהוא הפליג במעלתם הגבוהה, עם כל זאת לא זכו לירד לסוף דעתו של רבנו ז"ל, כי אם מוהרנ"ת ז"ל, ורק על ידו נשארה ההשארה מרבנו ז"ל, כי האור של רבנו ז"ל, זהו אור פזה, שיוירד אפלו להכי גרועים שבעולם, ומגביה אותם עד למעלה למעלה וכו', וזה עקר השלמות, שיכול הצדיק האמת, שהוא רבנו ז"ל לעשות, מה שלא עשתה עדין שום בריה. ולכן אשרי מי ששוקד על ספרי "לקוטיהלכות", ושם ימצא מזור ותרופה לנפשו העיפה והשבורה, כי רק מוהרנ"ת ז"ל ירד לסוף דעתו של רבנו ז"ל. ומפרש את דבריו הקדושים כפי הדור וכו', וכפי הירידות והנפילות של כל אחד ואחד. והקדוש-ברוך-הוא זכני להתמיד הרבה בספרי "לקוטיהלכות" ימים ושנים, עד שטעמתי מהדבש, והכנסתי את זה טפין טפין בכלים קטנים (שהם הקונטרסים הקדושים), עד שנה מחיה את כלם בלי יוצא מן הכלל מהגדול שבגדולים וכו', תלמידי חכמים ואנשי מעשה וכו', עד הקטן שבקטנים וכו', שעדין נמצא בזבל ובכלוף, במקומות המטנפים וכו', ולכן אשרי מי שיזכה להדפיס את הקונטרסים, ויפיצם בין נשמות ישראל, ואין רשות לשום בריה לומר "כל הזכויות שמורות", כי אני מוסר את זה לכל אחד ואחד, פל מי שרוצה להדפיס — תבוא עליו ברכה, והזכות הכי גדולה מגיעה אל ... גרו יאיר ואל אשתו ... תחיה, שהם ישבו יומם ולילה, ותקתקו את הקונטרסים, וסדרו את זה לדפוס, אשריהם ואשרי חלקם, ויעזר להם הקדוש-ברוך-הוא בכל הענינים, וימלא השם יתברך את כל משאלות לבם לטובה, ויש להם זכות גדולה בשמים. אבל מהיום כבר יש רשות לכל אחד להדפיסם, והזכות גדולה למי שידפיס ויפיץ את כל הספרים שזכני הקדוש-ברוך-הוא לחדש בדברי רבנו ז"ל.

מה אמר לך! העקר רק לברח אליו יתברך, ולבטל עצמו בו יתברך, ואז יראה ישועות גדולות, כפי הבטול בו יתברך, כמו-כן נפתחים לו צנורות השפע האלקי, רק לא לבלבל עצמו משום בריה שבעולם. צריכים לדעת שהכל בהשגחה נוראה ונפלאה, ולזכר מה

קטז אָשר ט"ז רנא — ט"ז רנב בנחל

שָׁאָמַר דָּוִד הַמֶּלֶךְ (תְּהִלִּים קכז, א): "אִם הִנֵּי־הָ לֹא יִבְנֶה בַּיִת, שָׂוֹא עֲמָלוֹ בּוֹנֵיו, וְאִם הִנֵּי־הָ לֹא יִשְׁמַר עִיר, שָׂוֹא שָׂקֵד שׁוֹמְרֵהָ", אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁמְכַנֵּס אֶת זֶה בְּתוֹךְ לְבָבוֹ וְדַעְתּוֹ, וְאִז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ וְטוֹבֶתְךָ כָּל הַיָּמִים...

ט"ז רנא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשִׁי לְסֵדֶר עֵקֶב, י"ט אָב ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל הַיְקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קְבִלְתִּי אֶת מְכַתְּבֶךָ.

רַבְּנוּ ז"ל אָמַר (לְקוּטֵי־מוֹהַר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן יז), שְׁצַרִיף לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה בְּשַׁבַּת קֹדֶשׁ, כִּי מַעֲלַת קִדְשַׁת שַׁבַּת, זֶה אֵין לְתֹאֵר וּלְשַׁעַר כָּלֵל. וְהִנֵּה חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים אָמְרוּ (תַּנְחוּמָא בְּרֵאשִׁית): כְּבוֹד שַׁבַּת כְּאֵלֶּף תַּעֲנִיּוֹת; אִם אָדָם מְכַבֵּד אֶת הַשַּׁבַּת וְשִׂמַּח בְּשַׁבַּת, זֶה חָשׁוּב כְּאֵלֶּף תַּעֲנִיּוֹת, וְלִכֵּן אֲשֶׁרֵי מִי שִׁזְוָה לְכַבֵּד אֶת הַשַּׁבַּת. וּמְסַפְּרִים עַל הַצַּדִּיק הַקְּדוֹשׁ רַבִּי מְנַחֵם מְעַנְדֵּל מְוִיטְבֶּסֶק זי"ע, שֶׁאָצְלוּ הִיָּתֵה נִפְרַת קִדְשַׁת שַׁבַּת בְּאֶפֶן נוֹרָא וְנִפְלָא מְאֹד מְאֹד, עַד שֶׁכָּל שַׁבַּת הִיָּתֵה אָצְלוּ שַׁבַּת חֲדָשָׁה, כְּאֵלוֹ אֵף פְּעַם לֹא הִיָּתֵה שַׁבַּת, וּכְאֵלוֹ אֵף פְּעַם כְּבָר לֹא תִהְיֶה שַׁבַּת, כָּל־כֶּף הָאִירָה אָצְלוּ קִדְשַׁת שַׁבַּת. וְכֵן מְסַפְּרִים עַל הַרְבֵּה מַגְדוּלֵי הַצַּדִּיקִים, שֶׁהִפִּירוּ עֲלֵיהֶם קִדְשַׁת שַׁבַּת בְּאֶפֶן נִפְלָא עַד מְאֹד, וְהַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא הִשְׁפִּיעַ עֲלֵיהֶם חֲדוּשֵׁי תוֹרָה הַרְבֵּה, שֶׁאָמְרוּ בְּפָנָי תִּלְמִידֵיהֶם, אֲשֶׁרֵי הַמְכַבֵּד אֶת הַשַּׁבַּת!

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט"ז רנב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשִׁי לְסֵדֶר עֵקֶב, י"ט אָב ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

רק חֹזק וְאַמֶּץ מְאֹד לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה תָּמִיד, וְתִדַּע שֶׁהַקְדוּשׁ-
בְּרוּךְ-הוּא נִמְצָא תָּמִיד אִתְּךָ, עִמָּךְ וְאַצְלָךְ. וּמוּכָא בְּזֵהָר (וַיֵּרָא קִיג.):
כִּמָּה חֲבִיבוּתָא דְאַבְרָהָם לְגַבֵּי קַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, דְּבָכַל אֲתֵר דִּיהוּה
אֲזִיל לָא הָוָה חִיס עַל דִּילִיָּה כְּלוּם אֶלָּא בְּגִין לְאַתְדַּבְּקָא בֵּיה בְּקַדְשָׁא
בְּרִיךְ הוּא (כִּמָּה חֲבִיב הָיָה אַבְרָהָם אֲבִינוּ, שְׁלֹא הִסְתַּפֵּל עַל עֲצָמוֹ
כָּלֵל, אֶלָּא הֵיכָן שָׁרַק הֵלֵךְ, הָיָה דְבוּק בּוֹ יְתַבְּרֵךְ), אַבְרָהָם אֲבִינוּ
תָּמִיד חִפְשׁ אַחַר הַדְּבָקוּת אֲחֵרָיו יְתַבְּרֵךְ.

וְלִכֵּן אַל תַּהֲיֶה בִּטְלָן! רְאֵה לְמַעַט בְּדַבּוּר, וְתַהֲיֶה דְבוּק בּוֹ
יְתַבְּרֵךְ, תָּמִיד תַּחֲשׁב רַק מִמְּנוּ יְתַבְּרֵךְ, וְהַגִּיעָה הָעֵת שֶׁכָּבֵר תַּפְּסִיק
לְחַשֵּׁב רַק מַעֲצָמְךָ, וְאֲזוּ טוֹב לָךְ כָּל הַיָּמִים.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ וְטוֹבְתְךָ כָּל הַיָּמִים...

ט"ז רנג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יְתַבְּרֵךְ, יוֹם שְׁשִׁי לְסֵדֵר עֵקֶב, י"ט אָב ה'תשס"ן.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... נְרוֹ זָאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ הַמְּלֵא מְרִירוֹת וְכוּ'.

מָה אִמַּר לָךְ! אִם בְּנֵךְ שֶׁהוּא בְּשֵׁר מְבֹשְׂרֵךְ דָּם מִדְּמֵךְ וְכוּ' וְכוּ',
עֲשֵׂה לָךְ דְּבַר כְּזֶה, מָה אַתָּה כּוֹרֵךְ מְצַפֶּה מֵאַחֵרִים!?

וְלִכֵּן כָּלֵךְ מְבַגְּי-אָדָם, הַדְּבֵק עֲצָמְךָ בּוֹ יְתַבְּרֵךְ, וְתַהֲיֶה רְגִיל
לְלַמֵּד הַרְבֵּה "עֵין יַעֲקֹב", אֲשֶׁר גַּם רַבְּנוּ ז"ל וּמוֹהַרְנ"ף ז"ל לְלַמְדוֹ
הַרְבֵּה "עֵין יַעֲקֹב", שֶׁהֵם אֲגָדוֹת חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים, וּמִי יִתֵּן שְׁאֲזוּכָה
לְחַבֵּר וּלְלַקֵּט פְּרוּשִׁים עַל מְאָרָם, זְכוּרָנָם לְבְּרָכָה, שֵׁשׁ בֵּין כָּל
הַחַדוּשִׁים שֶׁכְּתַבְתִּי בְּמִשְׁךָ הַשָּׁנִים.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ כָּל הַיָּמִים רַק לְטוֹבָה...

ט"ז רנד.

בעזרת השם יתברך, יום ששי לסדר עקב, י"ט אב ה'תש"ן.

שלום וברכה אל ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

ראה להיות שמח מאד שאפה יהודי, אשר זו השמחה הכי גדולה שבר ישראל צריך לשמח עם זה, ועל זה אנחנו אומרים בכל יום ברכה נפרדת: "שלא עשני גוי", שהשמחה הזו עולה על כל השמחות, כי אין עוד שמחה כשמחת נקדת היהדות, שאדם שמח שהוא נברא יהודי, שעל זה אין שום קטרוג מפאת הסמך-מ"ם, ימח שמו, כי זה בא רק ממנו יתברך, ולכן אין עוד שמחה כשמחה זו שהוא נכנס בתוך שמחתו יתברך.

ראה ללמד בכל יום פרשת השבוע חמש ורש"י והתרגום, וזה תקון לפגם-הברית.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי, שאני מבקש עליכם תמיד.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ט"ז רנה.

בעזרת השם יתברך, יום ששי לסדר עקב, י"ט אב ה'תש"ן.

שלום אל ... תחיה.

לנכון קבלתי את מכתבך.

דעי, אשר רבנו ז"ל הפליג מאד מאד במעלת תפלת הנשים, ואמר שיש להן כח מיוחד בתפלה, כי אשה היא בלב נשבר וכו',

וּחְלֹשֶׁת אִפִּי, וְקִרְוֵבָה לְבָכוֹת וְכוּ', וְלִכְן הַתְּפִלוֹת שֶׁלָּה עוֹשׂוֹת רִשָּׁם גְּדוֹל בְּשָׁמַיִם.

חֲסִידִים מְסֻפְּרִים, שֶׁפַּעַם אַחַת בְּמוֹצָאֵי יוֹם הַכַּפּוּרִים שָׁמַע הָרַב הַקְּדוֹשׁ בְּעַל הַ"צִּמְח צֶדֶק" מְלִיּוּבֵאוּיטֶשׁ זי"ע, נָשִׁים מְדַבְּרוֹת וּמְתוֹכְחוֹת אַחַת עִם הַשְּׂנֵיָה, אִשָּׁה אַחַת בְּרָכָה אֶת חֲבֵרוֹתֶיהָ: "אֲנִי מְאֹד מְקוּנָה שֶׁתְּפִלְתָּנוּ נִתְקַבְּלָה בְּשָׁמַיִם", וְצַעֲקָה עָלֶיהָ אִשָּׁה אַחֶרֶת: "מָה אַתְּ אוֹמֶרֶת אֲנִי מְקוּנָה שֶׁתְּפִלְתָּנוּ נִתְקַבְּלָה בְּשָׁמַיִם, הַתְּפִלוֹת בְּוֹדָאֵי נִתְקַבְּלוּ, כִּי אִם הִיָּה אָדָם עוֹמֵד לִפְנֵי גִזְלוֹן מַעַת לַעַת שְׁלָם, וּמְתַחַנֵּן וּמִבְקֵשׁ עַל נַפְשׁוֹ, הִיָּה בְּוֹדָאֵי שׁוֹמֵעַ וּמְקַבֵּל אֶת הַבְּקֻשָּׁה, וּבְאֵין עֶרֶךְ אֲבִינוּ שְׁבַשְׁמַיִם בְּוֹדָאֵי אָב הַרְחֻמָּן, וְשָׁמַע כְּבָר אֶת תְּפִלְתָּנוּ, וְהַכֵּל נִתְקַבֵּל בְּרַחֲמִים וּבְרַצוֹן", וּמְאֹד נִהְנֶה הָרַב הַקְּדוֹשׁ בְּעַל הַ"צִּמְח צֶדֶק" זי"ע מִהַתְּמִימוֹת שֶׁל הָאִשָּׁה שְׁאִמְרָה, שֶׁבְּוֹדָאֵי נִתְקַבְּלוּ הַתְּפִלוֹת שְׁלָנוּ, וּמֵאֵז בְּכָל עֶרֶב יוֹם הַכַּפּוּרִים, הִיָּה דוֹפֵק עַל כָּל הַחֲלוֹנוֹת שֶׁל מִשְׁפָּחוֹת, וְהִיָּה מְכַרִּיז: "נָשִׁים, נָשִׁים, תְּתַפְּלִלְנָה כָּל יוֹם הַכַּפּוּרִים בְּכוּנָה גְּדוֹלָה, כִּי הַתְּפִלוֹת שְׁלָכֶן מִתְקַבְּלוֹת בְּשָׁמַיִם לְרַחֲמִים וּלְרַצוֹן".

מְכַל זֶה יְכוּלִים לְלַמֵּד, מַה זֶה תְּפִלָּה שֶׁל אִשָּׁה קֹשֶׁת יוֹם וְכוּ', וּבְעֵלֶת לֵב נִשְׁבֵּר וְכוּ', בְּוֹדָאֵי תְּפִלְתָּהּ בּוֹקֵעַת רְקִיעִים. וְלִכְן זֹאת עָשִׂי, הַרְגִּילִי עֲצֻמָּה לְדַבֵּר עִמּוֹ יְתִבְרַךְ בְּשִׁפְהַ פְּשׁוּטָה, שְׂאֵת רְגִילָה אֵלֶיהָ, וְתִסְפְּרֵי לִפְנֵי יְתִבְרַךְ אֶת לִבֶּךָ הַשְּׁבוּר וְכוּ', וּבְוֹדָאֵי הַתְּפִלוֹת שְׁלָךְ עוֹלוֹת לְשָׁמַיִם, וְעוֹשׂוֹת רַעַשׁ גְּדוֹל בְּכָל הָעוֹלָמוֹת. וְלִכְן מֵהַיּוֹם כָּל מַה שְׂאֵת צְרִיכָה תְּבַקְּשִׁי רַק מִמֶּנּוּ יְתִבְרַךְ בְּתִמְיָמוֹת וּבְפְּשִׁיטוֹת גְּמוּרָה, וְאֵז תִּרְאִי נוֹרְאוֹת נִפְלְאוֹת שֶׁיַּעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

הַמֵּאֲחֵל בְּרָכָה וְהַצְּלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט"ז רנו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יְתִבְרַךְ, יוֹם שְׁשִׁי לְסִדְרַ עֲקֵב, י"ט אָב ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... נְרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

לְדַעְתִּי, אָסוּר לָךְ לְחַכּוֹת אֶפְלוּ יוֹם אֶחָד מִבְּלִי נְשׂוּאִין, כִּי חָמַר
הַעֲוֹנוֹת שְׂאֵתָה עוֹבֵר, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, זֶה אֵין לְתַאֵר וּלְשַׁעַר כָּלֵל.
וְלָכֵן אַתָּה מִכְרַח לְהִתְחַתֵּן, וְאֵין שׁוּם תְּרוּץ עַל זֶה. וּמוֹהַרְנֵ"ת ז"ל
אָמַר בְּפִרוּשׁ, שְׁעַקֵּר תִּקּוּן הַבְּרִית לְהִתְחַתֵּן. וְלָכֵן אָסוּר לָךְ לְהִיּוֹת
בְּרִיךְ, אַחֲרֵי שְׁעֵבֵר עָלֶיךָ כְּבֹר מַה שְׁעֵבֵר וְכוּ'.

אֲנִי מִקְּוֵה שְׁתַּצִּית אוֹתִי.

הַמֵּאֲחַל לָךְ בְּרִכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט"ז רנז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשִׁי לְסֵדֵר עֲקֵב, י"ט אָב ה'תשס"ן.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... גְּרוּ יֵאִיר וַיִּזְרַח לְנִצָּחַת.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

רַק חֲזוּק וְאַמֵץ מְאֹד, כִּי גְדוֹל אֲדוּגְנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ.

מְאֹד מְאֹד שְׂמַחְתִּי, שְׁהֵייתְ בְּבְרִית שְׁעָשָׂה גִיּוֹסָךְ, יַעֲזוֹר הַקְּדוֹשׁ-
בְּרוּךְ-הוּא, שְׁאַלְיָהוּ מִלְּאָף הַבְּרִית, מִלְּאָף הַשְּׁלוֹם, שְׁיָבוֹא וַיַּעֲשֶׂה
שְׁלוֹם-בֵּית בֵּין נְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וְעַל-יְדֵי-זֶה נִזְכָּה לְגֹאֲלָה שְׁתִּהְיֶה רַק
בְּזִכּוֹת שְׁלוֹם. וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (עֲקָצִין, פָּרָק ג'): לֹא מִצָּא
הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא כָּלִי הַמְּחֻזֵּק בְּרִכָּה לְיִשְׂרָאֵל אֶלָּא הַשְּׁלוֹם.

דַּע לָךְ, שְׁסַנְדֵּק הוּא כְּמוֹ מְזֻבַּח, וּכְמוֹ שְׂאֲמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים
(מְשֻׁנוֹת מְדוּת ג, ד) שְׁעַל הַמְּזֻבַּח אָסוּר לְשִׁים בְּרִזָּל, כְּמוֹ שְׂכָתוּב (דְּבָרִים
כז, ה): "לֹא תִנִּיף עֲלֵיהֶם בְּרִזָּל", וְלָכֵן גַּם לְסַנְדֵּק בַּעַת שְׂמֻקָּיִם אֶת
הַמְּצֻנָּה אָסוּר. וְאֲשֶׁרִי לְאָדָם שְׂזוּכָה לְהִיּוֹת סַנְדֵּק, וַיִּהְיֶה זֶהִיר בְּדַבָּר
זֶה, אֲבָל עָלֶיךָ לְדַעַת שְׁסַנְדֵּק צְרִיף לְהַרְהוֹר בְּתִשׁוּבָה, וְלִבְכוֹת הַרְבֵּה
אֲלִיו יִתְבָּרַךְ, שְׁהִתִּינוּק שְׁנִמּוּל עַל בְּרַכּוֹ, יִגְדַל צְדִיק, וַיִּהְיֶה

נוטר הַבְּרִית כָּל יְמֵי חַיָּו, וְלִכְּנֹן נוֹהֲגִים לְקַחַת לְסַנְדֵּק אִישׁ יֵרֵא שָׁמַיִם, וְזֶה מוֹעִיל לְהַצְלַחַת הַיֶּלֶד.

בְּעֵינַי וְכוּ', עֲצָתִי אֲמוֹנָה — לְדַם וְלִשְׁתֵּק וְכוּ', כִּי בְּרִגְעַ שְׂרָק תַּעֲנֶה, הַצֵּד שְׂכַנְגָד אוֹחֵז בְּדִיוֹק אַחֲרֵת מִמֶּךָ וְכוּ', וְלִכְּנֹן אֵף פֶּעַם לֹא תוּכַל לְשַׁכְּנֵעַ אֶת הַזּוּלַת עַל צֶדֶק, כִּי כָּל מִי שֶׁבָּא לְהַתּוֹכַח, רוֹצֵה לְהוֹכִיחַ שֶׁהוּא צוֹדֵק, כִּי אֵף אֶחָד אֵינּוּ רוֹצֵה לְהִיּוֹת מְנַצֵּחַ וְכוּ', וְלִכְּנֹן אָמַר רַבֵּנוּ ז"ל (סִפְרֵי-הַמִּדּוֹת, אוֹת מְרִיבָה, סִימָן לה): מִי שֶׁעֲצוּר בְּמַלְיָן לֹא יוּכַל לוֹ אָדָם; כִּי עַקֵּר הַנִּצְחוֹן הוּא רַק לְאָדָם שֶׁשׁוֹתֵק, וְאֵינּוּ מְדַבֵּר, אֲזוּ יִנְצַח אֶת הַמְּלַחֲמָה; וְלִכְּנֹן זֹאת עֲשֵׂה, וּתְקִים אֶת מַה שֶׁאָמַר הַבַּעֲטָלִיר — אֲנִי נוֹתֵן שְׁתִּיקָה אַחַת, וְזֶה תְּרוּץ עַל הַכֹּל. וְזָכֹר כָּלֵל זֶה: לֹא תִמְיֵד תְּהִיָּה צוֹדֵק, "תְּהִיָּה חֹכֵם וְלֹא צוֹדֵק", וְאֲזוּ תַּצְלִיחַ בְּחַיֶּיךָ. לֹא צְרִיכִים לְגַלוֹת אֶת מִצַּב בֵּיתְךָ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךָ וְטוֹבָתְךָ כָּל הַיָּמִים...

ט"ז רנח.

בְּעֵזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסִדְרֵי רְאָה, כ"א אָב ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל הַיָּקָר וְהַנֶּעֱלָה...
נְרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ הָאֶרֶץ, אֲשֶׁר בּוֹ אַתָּה שׁוֹבֵר אֶת לִבְךָ
וְכוּ' וְכוּ'.

מַה אָמַר לְךָ, יְדִידֵי הַיָּקָר! הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שׁוֹכֵן רַק בְּמִקְוֹם שְׁיֵשׁ יָלֵב נִשְׁבֵּר, כְּמוֹ שְׂכַתוֹב (תְּהִלִּים נא, יט): "יָלֵב נִשְׁבֵּר וְנִדְבָה אֱלֹקִים לֹא תִבְזֶה", וְלִכְּנֹן תַּעֲשֶׂה כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שֶׁבְּעוֹלָם לְהַחֲיִית אֶת עֲצָמְךָ, וְאֵף שֶׁעוֹבֵר עָלֶיךָ מַה שֶׁעוֹבֵר — מִשְׁבָּרִים וְגַלִּים, עִם כָּל זֹאת רְאֵה לְהַחֲיִית אֶת עֲצָמְךָ, וְלִדְעַת כִּי דִיקָא בְּמִקְוֹם שְׁיֵשׁ יָלֵב נִשְׁבֵּר, שֵׁם הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא נִמְצָא, כְּמוֹ שְׂכַתוֹב (יִשְׁעִיָּה נז, טו): "אֲשַׁכּוֹן אֶת דַּבָּא", וְאוֹמְרִים עַל זֶה חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (סוֹטָה ה.):

"אני את דבא", הקדוש-ברוך-הוא שורה רק אצל לב נשבר, ולכן דיקא בזה שאתה שופך את לבך, ונדמה לך כאלו אבד מנוס ותקנה ממך וכו' וכו', תדע שדיקא במקום הזה השכינה שורה, ולכן תחזק את עצמך ותצא מקטנות הדעת שלך, אתה שבור כלשונך וכו' וכו', אדרבה אל תתיאש, פי דיקא במקום שבור — שם נמצא הקדוש-ברוך-הוא. ולכן אני מאד מבקש אותך, שתחזק ותשפך את נפשך אליו ותברך, ואם היית יודע מה הדבורים שלך עושים בכל העולמות, בשעה שאתה יושב ובוכה להקדוש-ברוך-הוא, וצועק ומתחנן: 'רבנו של עולם! חוס וחמל עלי, ותוציא אותי מהחשך והבוץ והלכלוך וכו' וכו', שנפילתי לשם' וכו' וכו', אין אתה יכול לתאר ולשער את הנחת-רוח שאתה גורם להקדוש-ברוך-הוא. והקדוש-ברוך-הוא מתפאר אתך בכל העולמות, ואומר למלאכי מעלה: ראו שלמטה בעמקי עמקים בשאול תחתית ומתחתיו, במדור הקלפות ממש, נמצאת נשמה, ואינו עוזב את עצמו, אלא צועק אלי: "רבנו של עולם, אבי, אבי, אבי שבשמים! חוס וחמל עלי, ותוציא אותי מהשאול תחתית ומתחתיו", בזה אתה גורם נחת-רוח להקדוש-ברוך-הוא. ולכן דיקא מהלב נשבר שלך, אתה צריך לשמח, שתהלה לאל, הקדוש-ברוך-הוא שוכן בך, אשריך ואשרי חלקך, אל תהיה בטלן! ומה שאתה שבור, אתה צריך להיות חזק מאד מאד.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ט"ז רנט.

בעזרת השם ותברך, יום ראשון לסדר ראה, כ"א אב ה'תש"ן.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויחדפו אל ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

אין אתה יכול לתאר ולשער את גדל המעלה של הפצת מעינות החכמה חוצה, להפיץ את ספרי רבנו ז"ל, וכדאי לנסע למרחקים,

כְּדֵי לְתַפֵּס נְשָׁמָה אַחַת, וְהַכֵּל בְּהַשְׁגָּחָה פְּרֻטִית. וְלִכֵּן אֲסוּר לְהַצְטַעַר
בְּשִׁמְתִּיגְלִגְלַת נְסִיעָה שְׁלֵא תִכְנַנְתָּ עָלֶיהָ, הֵינּוּ שְׂאֵתָה רְצִיַת לְנִסְעַ
לְמָקוֹם אֶחָד, וּפְתָאֵם מְצֵאתָ אֶת עֲצָמָךְ בְּמָקוֹם שְׁנִי. דַּע לָךְ שְׂזָה מִן
הַשָּׂמִים, כְּדֵי שְׂתַתְּפֵס בְּדִיוֹק אֶת הַבְּחוּר אוֹ הַאֲבִירָךְ הַזֶּה, שְׂהֵם
צָרִיכִים אֶת סִפְרֵי רַבֵּנוּ ו"ל, וְאוֹתָם צָרִיכִים לְקַרְבּוֹ.

מְסַפֵּר עַל הַגָּאוֹן רַבֵּי חַיִּים עוֹזֵר ו"ל, שְׂהֵיָה רַב בְּוִילְנָא, וּפְעַם
נִחְלָה מְאֹד, וְשָׁלַח אוֹתוֹ הַרוֹפֵא לְמָקוֹם נָדָח, שְׂיֵשׁ שָׂמָה מְעַיְנוֹת שֶׁל
תְּרוּפָה, וְאָמַר לוֹ הַרוֹפֵא, שְׂשָׂם יִתְרַפֵּא, כִּי הַמַּיִם שְׂמָה מְאֹד מְאֹד
מְסַגְלִים לְרַפּוּאָה לְמַחְלָתוֹ, וְזֶה הֵיָה בַּיָּמִים הַנּוֹרָאִים, וּמֵרַב מַחְלָתוֹ
לֹא הֵיָתֶה לוֹ בְּרִירָה, וְהֵיָה צָרִיךְ לְנִסְעַ לְשָׂם, אֲבָל הַצְטַעַר מְאֹד, שְׂאִיךָ
הוּא יְבָלָה בְּאִיזָה מָקוֹם נָדָח בַּיָּמִים הַנּוֹרָאִים, וְהֵיָתֶה לוֹ עֲגָמַת נֶפֶשׁ
גְּדוּלָה מְאֹד מְאֹד מְזֹה. וְיֵהִי הַיּוֹם, בְּעֵת שְׂהֵיָה מְטִיל בְּמָקוֹם הַמְרַפֵּא
לְצָרִיכֵי רַפּוּאָתוֹ, וְהֵנָּה רוֹאֶה יְהוּדֵי מְקַדְמוֹ בְּשָׁלוֹם, וְהַחֲזִיר לוֹ שְׁלוֹם,
וְשָׂאֵל אֶת הַיְהוּדִי: "מֵאַיִן אַתָּה?" עָנָה וְאָמַר, שְׂבָא מֵאַרְצוֹת-הַבְּרִית.
וְיִלְאֵן פְּנִיךָ מוֹעֲדוֹת?" עָנָה וְאָמַר: "אֲנִי נוֹסֵעַ לְפֶטְרִבּוֹרֵג, כִּי שָׂם
הֵיָה לִי אֶח וְנֶפֶטֶר, וְהַשָּׂאִיר אֶלְמָנָה וִיתוּמִים רַבִּים, וְאֲנִי הוֹלֵךְ
לְהִתְחַתֵּן עִמָּה, כִּי חָבַל שְׂתַתְּחַתֵּן עִם אִיזָה זָר. וְכֵךְ אֲנִי אֲגַדֵּל אֶת
הַאֲחֻיָּנִים שְׂלִי". וְנִבְהַל הַגָּאוֹן מְאֹד, וְאָמַר: "אַתָּה יוֹדֵעַ עַל-פִּי
הַתּוֹרָה, שְׂאֲסוּר לְקַחַת אוֹתָהּ כְּשִׂישׁ לָהּ יְלָדִים, וְזֶה פְּסוּק מִן
הַתּוֹרָה", עָנָה וְאָמַר הַיְהוּדִי: אֲנִי אֵינִי שׁוֹמֵעַ אֶת אֵף אֶחָד, וְאֵינִי
נִכְפָּף אֶל שׁוּם בְּרִיָה שְׂבַעְעוֹלָם, הַחֲלֻטְתִּי וְזֶה מֵה שְׂאֲנִי הוֹלֵךְ לְעֵשׂוֹת,
רַק אִם הַגָּאוֹן הֵרַב הִרְאֵשִׁי מוֹיְלָנָא יַגִּיד לִי, אוֹתוֹ אֲנִי מְצִיַת", עָנָה
וְאָמַר הַגָּאוֹן רַבֵּי חַיִּים עוֹזֵר ו"ל: "אֲנִי הוּא הֵרַב הִרְאֵשִׁי שֶׁל וִילְנָא,
(וְנָתַן לוֹ סִימְנִים), וְלִכֵּן אֲנִי גּוֹזֵר עָלֶיךָ, שְׂאֲסוּר עַל-פִּי דִין תּוֹרָה
לְהִתְחַתֵּן", וְהַשְׂתַּכְנַע, וְאִזּוּ רָאֶה הַגָּאוֹן אֶת הַשְׁגָּחָתוֹ הַפְּרֻטִית שֶׁל
הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שְׂסַבֵּב שְׂיַחֲלָה, וְיִצְטַרֵּךְ לְבִלּוֹת אֶת הַזְּמַן הַיְקָר
בַּיָּמִים הַנּוֹרָאִים בְּאִיזָה מָקוֹם נָדָח, שְׂבִקְשִׁי הֵיָה שָׂם מְגִנָּן, וְהַצְטַעַר
בְּחֻנָּם לְמָה הֵיָה צָרִיךְ לְהִיּוֹת שָׂמָה, בְּשַׁעַה שְׂהַצִּיל יְהוּדֵי מְלַעֲבֵר
עַבְרָה.

רוֹאִים מְזֹה אֶת גְּדֻלַּת הַשְׁגָּחָתוֹ הַפְּרֻטִית שֶׁל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא,

שֶׁלפְּעָמִים מְסַבְּבִים אֶת הָאָדָם, אֵף שֶׁהוּא רוֹצֵה לְנַסֵּעַ לְאִיזָה מְקוֹם, וּפְתָאֵם הוּא מוֹצֵא אֶת עֲצָמוֹ בְּמְקוֹם אַחַר הַהֶפֶךְ לְגַמְרִי, וַיֵּשׁ לוֹ צַעַר: "הָרִי רָצִיתִי לְנַסֵּעַ לְיָמִין, וְהִנֵּה אָנִי מוֹצֵא אֶת עֲצָמִי בְּשִׂמְאֵל", אֵף אֲסוּר לוֹ לִפְלֵ בְדַעְתּוֹ, כִּי סִימָן שֶׁאֵתָּה עֲכָשׁוּ נִמְצָא בְּמְקוֹם הַזֶּה, כִּי אֵתָּה צָרִיף לְמַצָּא נְשָׁמוֹת שֶׁהֵן שְׂיִכוֹת אֵלַיךְ, וְהֵם נִפְלוּ בְּפֶח אוֹ בְּמִלְכָּדֶת כְּזוֹ, שֶׁרַק אֵתָּה יָכוֹל לְהוֹצִיא אוֹתָם, וְלָתֵת לָהֶם סְפָרֵי רַבְּנוּ וַ"ל, וְלִכְן כָּל אֱלוֹי שְׁהוֹלְכִים לְהַפִּיץ אֶת סְפָרֵי רַבְּנוּ וַ"ל, צָרִיכִים לְהִיּוֹת מְאֹד שְׂמֵחִים וְעֵלְיָזִים, וּבְאִיזָה מְקוֹם שֶׁרַק הִגִּיעוּ, הֵם צָרִיכִים לְהַפִּיץ אֶת אוֹר רַבְּנוּ וַ"ל, כִּי מִי יוֹדֵעַ כַּמָּה נְשָׁמוֹת הַנִּלְכָּדוֹת בְּפֶח יְקוּשׁ וְכוּ' וְכוּ', הֵם יוֹצִיאֻוּ.

וַיְדוּעַ, שְׂמוֹהֶרֶן וַ"ל, כְּשֶׁהָיָה בְּמַצְרַיִם עַל הַדְּרָף לְנַסֵּעַ לְאַרְץ יִשְׂרָאֵל, הָיָה לוֹ צַעַר גָּדוֹל מְאֹד מְאֹד, כִּי הָרִי הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה הַזֶּהִירָה, שֶׁלֹּא לְחֹזֵר לְמַצְרַיִם, אֲבָל לֹא הָיְתָה לוֹ בְּרָרָה, כִּי הָאֲנִיָּה עֲבָרָה דְרָף אֶלְכֶסְנֶדְרִיָּה שְׂבַמְצְרַיִם, וְהַפִּיץ שְׂמָה כַּמָּה סְפָרֵי רַבְּנוּ וַ"ל: "לְקוּטֵי-מוֹהֶרֶן", אֶחָד וְכַמָּה "סִפְרֵי-הַמִּדּוֹת", אֲנִי הַתַּחֲוִיל לְרַקֵּד מְרֹב שְׂמֵחָה, אִם לֹא בְּאֵתִי לְמַצְרַיִם לְמְקוֹם רְחוֹק כְּזֶה, אֲלֹא לְהַשְׁאִיר שְׂמָה סְפָרֵי רַבְּנוּ וַ"ל, הָיָה כְּבָר כְּדָאִי, אֵף שֶׁעָבְרוּ עָלָיו שָׂם בְּזִיּוֹנוֹת גְּדוֹלִים וְצַעַר וַיִּסּוּרִים, כַּמּוֹבָא בְּאַרִיכוֹת בֵּימֵי מוֹהֶרֶן וַ"ל, חֵלֶק ב', עַל-כָּל-פָּנִים רוֹאִים מְזָה, שֶׁבְּעֵנִין הַפְּצָה צָרִיכִים מְאֹד מְאֹד לְשִׂמְחָה, כִּי יָמִינוּ כְּצַל עוֹבֵר, וְצָרִיכִים לְמַלֵּא אֶת כָּל הָעוֹלָם כְּלוּ עִם סְפָרֵי רַבְּנוּ וַ"ל, כִּי רַבְּנוּ וַ"ל הוּא הַמַּתְנָה שֶׁל הַדּוֹר הַזֶּה, וְרַק הוּא יָכוֹל לְדַבֵּר אֶל כָּל הָעוֹלָם כְּלוּ, אֲפִלּוּ אֶל אֲמוֹת הָעוֹלָם הוּא יָכוֹל לְהַבִּיא אוֹתָם קְרוֹב לְדַת יִשְׂרָאֵל, וְלִכְן כָּל מִי שֶׁהוֹלֵף לְהַפִּיץ אֶת אוֹר רַבְּנוּ וַ"ל, אֲסוּר לוֹ לְהַתְנַאֵשׁ — "לְמָה הִגַּעְתִּי לְמְקוֹם זֶה אוֹ לְמְקוֹם זֶה", כִּי אִם הִגַּעְתָּ לְמְקוֹם הַזֶּה, אֵתָּה צָרִיף לְדַעַת שֶׁזֶה הַמְּקוֹם שֶׁלְךָ, פֶּה אֵתָּה צָרִיף לְתַפֵּס יְהוּדִים וּלְדַבֵּר אִתָּם דְּבוּרֵי אַמּוּנָה וְהַשְׁגָּחָה פְּרָטִית, וְלְהַצִּיל אוֹתָם מִשְׂאוֹל תַּחְתִּית וּמַתְחָתִיו, וְאִין לְךָ מִשְׁגַּח מַה שֶׁאֵתָּה עוֹשֶׂה.

הַמֵּאחַל לְךָ בְּרַכָּה וְהַצְּלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט"ז רס.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר ראה, כ"א אב ה'תש"ן.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל הרב היקר לי
מאד, איש חי רב פעלים ... שליט"א.

לנכון קבלתי את מכתבכם.

באמת צר לי לדבר מזה, ומפל שכן לכתב מזה, אך מפני כבודו
אכתב בקצרה.

מאז שנכנסתי לגור ביבנאל, הרע המקומי, שהוא צריך להיות
"הרב", הוא צורר גדול, הדבר הראשון שעשה, שסגר לנו את
המקנה של הנשים, והן לא יכולות לטבל, והכל בתרוצים שהוא
צריך לשפץ את זה וכו', אוי לו ואוי לנפשו, ואני מוכן מכספי
לשפץ את המקנה, אך הוא אינו רוצה מחמת רשעות וכו'. הדבר
השני, שהוא אינו נותן לנו בשום פנים ואפן שנפתח את מוסדות
החנוכה, זהו רשע מרשע, טמא מטמא, אין לי משג מה טמון
ברשעות הזו, אף על-פי-כן אנחנו מתעלמים ממנו, ושכרנו כמה
דירות, שעולות לנו הון תועפות, ושם אנחנו מלמדים את הבנים
והבנות, אף שיש צפיפות גדולה מאד מאד, וזו תרפה ובושה,
שאחד צריך להיות "הרב", והוא המונע והוא המעכב, ואחר-כך
הולך ומוסר, שאנחנו מלמדים ילדים בתנאים לא תנאים וכו',
רשע מרשע, טמא מטמא, לא די שאתה שורף לנו את הפסיעות,
ואינך עוזר לחנוכה ילדי ישראל, עוד אתה מונע את החנוכה מילדי
ישראל, ועוד הולך למסר אותם, בשעה שישנם מבנים ריקים,
ועל-ידי רשעות ואכזריות, הוא אינו רוצה לתת לנו, אלא הוא הביא
ילדים מבחוץ, העקר שלנו לא יהיה, אין על זה שום הצדקה.

כן גם יש לנו כולל מפאר, ובכל יום באים פקחים לבדק אם

בַּאֲמַת יֵשׁ אַבְרָכִים, בְּשַׁעַה שְׁהַאֲבָרְכִים לּוֹמְדִים בְּהַתְמַדָּה גְדוֹלָה
וּבַעֲנִיּוֹת עֲצוּמָה.

זו תַּמְצִית הַדְּבָרִים, אֲבָל יֵשׁ בְּזֶה עוֹד הֶרְבֵּה לְדַבֵּר וּלְכַתֵּב,
וּמֵרַב צָעַר וּכְאֵב, אֲנִי לֹא יָכוֹל לְהֶאָרִיף, כִּי חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים כָּבֹר
גָּלוּ לָנוּ, שְׁלֹשׁוֹן-הָרַע מִתְקַבְּלָת.

וּלְכֵן עֲצָתִי, שֶׁתְּבוֹאוּ בְּעֲצָמְכֶם פְּתָאִם, בְּשַׁעַה שְׂאֵף אֶחָד אֵינוֹ
יֹדֵעַ שְׂאֵתֶם בָּאִים, וְתִבְדְּקוּ בְּשִׁטַּח אִם זֶה לֹא כֶּף, וְתִסְתַּפְּלוּ בְּאֵילוֹ
תְּנָאִים הַיְלָדִים שְׁלָנוּ לּוֹמְדִים — שְׂמוֹנִים בְּנוֹת לּוֹמְדוֹת בְּדִירָה
אֶחָת, בְּשִׁלְשָׁה חֲדָרִים, אֲשֶׁר בְּכָל חֶדֶר יֵשׁ מְחִיצָה שֶׁל סֵדִין עַל חֶבֶל,
וְכַמוֹכֵן שְׂמִחִיצָה שֶׁל סֵדִין, זֶה סֵתֵם לִיצְנוּת, כְּשִׁחֲצִי חֶדֶר שְׂשָׁם יִשְׁנֶה
כְּתֵה אֶחָת הַלּוֹמְדָת, שׁוֹמְעִים אֶת הַלְמוֹד שֶׁלּוֹמְדִים בְּחֲצִי הַחֶדֶר
שֶׁהִיא כְּתֵה שְׂנִיָּה. וּמִפְּרִיעוֹת אֶחָת לְשְׂנִיָּה, וְכֶף יֵשׁ לָנוּ בְּשִׁלְשָׁה
חֲדָרִים שֵׁשׁ כְּתוֹת, וַיֵּשׁ רַק שְׂרוּתִים אֶחָד לְשְׂמוֹנִים בְּנוֹת, אֲזִי כְּמוֹכֵן
הַהֲכָרַח לֹא יִגָּנֶה, הֵן הוֹלְכוֹת בַּחוּץ אֲצֵל תְּצִרוֹת שֶׁל שְׂכָנִים,
וְאַחֲרֵכֶף בָּאִים לְהַתְלוֹנֵן אֵלַי וְכוּ', וּבְצֶדֶק וְכוּ', אֲבָל מֵה נַעֲשֶׂה,
שְׂיֵשׁ כָּאֵן רָשַׁע מְרָשַׁע, טֵמֵא מְטֵמֵא, אֲשֶׁר אֵף שְׂיִשְׁנֵם כָּאֵן מְבָנִים
רִיקִים הַשְּׂיִכִים לְמַמְלַכְתִּי דְּתִי, וְאֵין בְּהֵם תְּלַמִּידִים, וְהוּא מְבִיא
מִבַּחוּץ יְלָדִים, הַעֲקָר שְׁלָנוּ זֶה לֹא יִהְיֶה.

בוֹאוּ וְתִרְאוּ אֵת זֶה, כִּי אֵינָה דוֹמָה שְׂמִיעָה לְרֵאִיָּה, וְאֲזִי אִם
תִּרְאוּ בְּמוֹ עֵינֵיכֶם, אֵיךְ שֶׁהַיְלָדִים שְׁלָנוּ כָּל-כֶּף סוֹבְלִים, אֲנִי חוֹשֵׁב
שֶׁתִּשְׁנוּ אֵת כָּל הַגִּישָׁה שְׁלָכֶם.

וּכְבֹר אֵינִי מְדַבֵּר בְּעִנְיַן הַמְקָנָה שֶׁל הַנְּשִׁים, שֶׁהוּא סֵגֵר אוֹתוֹ
לְחִלוּטִין, וְאַנְחָנוּ צְרִיכִים עֲכָשׁוּ לְבָנוֹת מְקָנָה בְּמִסִּירוֹת נֶפֶשׁ כְּמוֹ
שֶׁהִי בְּרוּסִיָּה הָאָרוּרָה לְפָנַי שְׂבָעִים שָׁנָה, לֹא נוֹתְנִים לָנוּ אֲשׁוּרִים
וְכוּ', וְלֹא נוֹתְנִים הַתְּרִים וְכוּ', וְאֵין וַעַד מְקַנְאוֹת וְכוּ', הַכֹּל שֶׁקָּר
וְכֹזֵב, כָּלֵם הוֹלְכִים אַחֵר הַחֲלִיל שֶׁל הַטֵּמֵא מְטֵמֵא.

צַר לִי מְאֹד לְכַתֵּב דְּבָרִים כָּאֵלוֹ, אֲבָל מִפְּנֵי כְּבוֹדְכֶם כְּתַבְתִּי אֵת
הַמַּעֲוִט הַמְחֲזִיק הַמְרַבֵּה, וּמֵהַמַּעֲוִט תְּבִינּוּ אֵיזוֹ טֵמְאָה יֵשׁ לָנוּ פֶה,

אָשֶׁר ט"ז רסא בַּנְחַל קכז

זֶה לְעִמַּת זֶה, שֶׁהוּא לוחֵם נִגְדָנוּ בְרִשְׁעוֹת וּבְאֲכֻזְרִיּוֹת, וְעוֹד יִתְגַּלֶּה קְלוֹנוֹ בְּרַבִּים.

אֲנִי מְאֹד מְאֹד מְבַקֵּשׁ אֶתְכֶם, שֶׁתְּבוֹאוּ לַעֲשׂוֹת בְּקוֹר פֶּתַע, כְּדֵי שֶׁתִּנְכְּחוּ שֶׁאֲנִי אֲנִי מְגֹזִים כְּלוּם, אֲדַרְבֶּה, עוֹד לֹא כָתַבְתִּי אֶת הַכֹּל, אִיךָ שֶׁמְקַפֵּחַ פְּרִנְסוֹת שֶׁל אֲנָשִׁים, וּכְבָר אֲנִי מְסַפֵּר אֶת הַגְּנֵבוֹת וְהַגְּזֵלוֹת שֶׁלוֹ וְכוּ' וְכוּ', בְּזֵה שֶׁתִּטְפֵּל בּוֹ הַרְשׁוֹת, אֲשֶׁר גּוֹנֵב מִמֶּנָּה.

הַמְצַפֶּה לְרִאוּתְכֶם בְּקֶרֶב...

ט"ז רסא.

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר רֵאָה, כ"א אָב ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלֵתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

רק חֲזַק וְאַמֵץ מְאֹד בְּאַמוּנָה פְּשוּטָה בּוֹ יִתְבַּרֵךְ, וְתָמִיד תִּחְשַׁב רק מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵךְ, וְאֵל תִּסְיַח דַּעַת מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵךְ, וְכֵן צְרִיכָה לֵהִיֹּת עֲבוּדַת בַּר יִשְׂרָאֵל, תָּמִיד רק לְחֲשַׁב מִהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וּלְהִתְבּוֹנֵן בְּבְרִיאָה שֶׁבָרָא הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁהִיא כָּל-כֵּן יָפֵה, כִּי הָרִי מֵה שְׁלֹמֶרֶאָה עֵינֵינוּ דוֹמֵם, אוֹ צוֹמֵחַ, אוֹ חֵי, אוֹ מְדַבֵּר, זֶהוּ לְבוּשׁ לְגִבִּי אֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא. וְלִכֵּן עֲלֵינוּ רק לְהִתְבּוֹנֵן מֵה שֶׁתַּחַת הַלְבוּשׁ, שְׂזוּ הָאֶרֶת הָאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, שֶׁמְאִיר מִכָּל דְּבָר. וְרַבְּנוּ ז"ל אָמַר (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֵק א', סִימָן א'), שֶׁאִישׁ הַיִּשְׂרָאֵלִי צָרִיךְ לְהִסְתַּכֵּל תָּמִיד בְּהַשְׁכָּל שֵׁישׁ בְּכָל דְּבָר, כִּי הַשְׁכָּל הוּא מְאִיר מְאֹד, וְהַשְׁכָּל הַזֶּה זֶהוּ אֹרוֹ יִתְבַּרֵךְ, הַמְּסַתֵּר בְּתוֹךְ הַבְּרִיאָה, וְקוֹרָא אֶת הָאָדָם לְשׁוֹב אֵלָיו. אִךְ עַל זֶה צְרִיכִים תְּמִימוֹת גְּדוּלָה מְאֹד, וְלִקְיָם (דְּבָרִים יח, יט): "תְּמִים תִּהְיֶה עִם הַנְּיָה אֱלֹקִיךָ", וּפִרַשׁ רַש"י: "הַתְּהַלֵּךְ עִמּוֹ בְּתִמְיָמוֹת וְתִצְפֶּה לוֹ, וְלֹא תַחְקֹר אַחַר הַעֲתִידוֹת, אֲלֵא כָּל מֵה שֶׁיְּבוֹא עֲלֶיךָ קַבֵּל בְּתִמְיָמוֹת, וְאִז תִּהְיֶה עִמּוֹ וּלְחַלְקוֹ".

וְזֶה הַיְסוּד בִּיְהוּדוּת, וּמִי שֶׁמְחַזֵּק אַחֲרַת מִזֵּה, הוּא מִין

וּאֶפִיקוֹרס, וְצָרִיכִים לְבָרַח מִמֶּנּוּ. וְלֹא בַחֲנָם שְׂרַבְנוּ וְ"ל הֶחְדִיר בְּנוֹ
 אֶת עַנְיָן הַתְּפִלָּה וְהַתְּבוּדוֹת וְשִׁיחָה בֵּינוּ לְבֵין קוֹנוֹ, שְׂאָדָם צָרִיף
 לְהִיּוֹת כָּל-כֶּף רָגִיל לְדַבֵּר אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, עַד שֶׁלֹּא יוּכַל
 לְהִפָּרֵד מִמֶּנּוּ, כִּי בְּכָל מְקוֹם שֶׁהוּא רַק בָּא וְהוֹלֵךְ, הוּא מוֹצֵא אֶת
 הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וּמְרַגֵּשׁ שֶׁהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא נִמְצָא וְאֵין בְּלַעֲדוֹ
 נִמְצָא, וְהוּא יִתְבַּרֵךְ אִתּוֹ, עִמּוֹ וְאֶצְלוֹ, וְלִכְן כָּל מַה שֶׁהוּא צָרִיף, הוּא
 מִבְּקֵשׁ מֵהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

וְזֶהוּ הַלְמוּד הָעֵמֶק שֶׁל רַבְנוּ וְ"ל. וְלִכְן לֹא בַחֲנָם שִׁישׁ עָלָיו
 כָּל-כֶּף הַרְבֵּה מִחֻלְקֵת, כִּי רַב בְּנֵי-אָדָם רְחוּקִים לְגַמְרֵי מִהַשְׁגָּה זו.
 וּכְבָר אָמַר רַבְנוּ וְ"ל (חֵי-מוֹהַר"ן, סִימָן שִׁמָּה): אֲנַחְנוּ אֵינְנוּ מִזֶּה הָעוֹלָם
 כָּלֵל, וּבִשְׂבִיל זֶה לֹא יְכוּלִים לְסַבֵּל אוֹתָנוּ; הֵינּוּ רַבְנוּ וְ"ל הוֹצִיא אֶת
 אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ מִחִיּוֹ דְהָאֵי עֲלֵמָא, וְכָל הַמַּחַ שְׁלָהֶם זֶהוּ רַק לְחֻשְׁב
 מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵךְ, כִּי מִי שֶׁרָגִיל לְדַבֵּר תָּמִיד אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, סִימָן
 שֶׁהוּא מְרַגֵּשׁ אֶת הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁהוּא נִמְצָא עַל יָדוֹ, וְשׁוֹמֵעַ
 כָּל דְּבוּר וְדְבוּר שֶׁמְדַבְּרִים אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ, וּבְנֵי-אָדָם אֲשֶׁר רְחוּקִים
 מִזֶּה, גִּדְמָה לָהֶם כְּאִלוֹ מְדַבְּרִים אֶל הַקִּיר וְכוּ', אֲשֶׁר זֶה מַרְאֵה, שֶׁהֵם
 מְלֵאִים כְּפִירוֹת, רְחוּמָא לִישׁוּבָן, כִּי אֲסוּר לְדַבֵּר כֶּף, כִּי סוּף כָּל סוּף
 כָּל הַבְּרִיאָה כְּלָה זֶה אֵלֶקוֹת, אֲבָל מְלַבֵּשׁ בְּלָבוּשׁ כְּזֶה.

וְלִכְן עָקַר עֲבוֹדַת בַּר יִשְׂרָאֵל — תָּמִיד לְהִסְתַּכֵּל רַק עַל
 הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְלִבְטַח בּוֹ בְּבִטְחוֹן חֲזָק, שֶׁבּוֹדָאֵי לֹא יַעֲזֹב
 אוֹתָנוּ. וְכָל זֶה תְּלוּי בְּרַבּוּי תְּפִלָּה וְשִׁיחָה בֵּינוּ לְבֵין קוֹנוֹ, שֶׁצָּרִיכִים
 לְהִיּוֹת כָּל כֶּף חֲזָקִים בְּזֶה, עַד שֶׁלֹּא יוּכַל לְחִיּוֹת בְּלִי שִׁיחָה בֵּינוּ
 לְבֵין קוֹנוֹ. וְתֹאמִין לִי, שְׂמִי שֶׁמְרַגֵּיל אֶת עֲצָמוֹ לְדַבֵּר אֶל הַקְּדוֹשׁ-
 בְּרוּךְ-הוּא, הוּא כְּבָר אֵינּוּ צָרִיף אֶת אֶחָד בְּעוֹלָם, כִּי בְּדֶרֶךְ כָּלֵל
 אָדָם קָשָׁה לוֹ מְאֹד לְהִיּוֹת לְבַד, וְהוּא מְכַרַח אֵיזָה חֶבֶר לְדַבֵּר אִתּוֹ,
 וּכְמֵאמָרָם וְ"ל (תַּעֲנִית כג.): אוֹ חֲבֵרוֹתָא אוֹ מִיתוֹתָא, אֲבָל מִי שֶׁמְרַגֵּיל
 אֶת עֲצָמוֹ לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ, הוּא כְּבָר אֵינּוּ צָרִיף אֶת אִישׁ, כִּי יֵשׁ
 לוֹ אֶת הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּקַבִּיעוֹת, וְהֵיכָן שָׂרַק הוֹלֵךְ, הוּא הוֹלֵךְ
 עִמּוֹ יִתְבַּרֵךְ, שְׁזוֹ הַמְּדַרְגָּה הַכִּי עֲלִיוֹנָה שְׂאָדָם צָרִיף לְהַגִּיעַ אֵלָיָהּ
 בְּזֶה הָעוֹלָם. וּכְמוֹ שֶׁכְּתוּב (וַיִּקְרָא כו, יב): "וְהִתְהַלַּכְתִּי בְּתוֹכְכֶם וְהִיִּיתִי

אָשֶׁר ט"ז רסב בַּנְחַל קכט

לְכֶם לְאַלְקִים, וְאַתֶּם תִּהְיוּ לִי לְעַם", וּפָרַשׁ רַש"י: 'אַטִּיל עִמָּכֶם בְּגִן־עֵדֶן כְּאֶחָד מִכֶּם, וְלֹא תִהְיוּ מְזַדְעָזְעִים מִמֶּנִּי, שְׂעוּד בְּחַיִּים חַיִּיתוּ הוּא מְטִיל עִם הַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא בְּגִן־עֵדֶן, הִינוּ שְׂמֵהֶפֶךְ אֶת הָעוֹלָם הַזֶּה שֶׁהוּא הַגִּיהֶנוֹם, כְּמוֹכָא בְּדַבְרֵי רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי־מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן קיט), וְעוֹשֶׂה מִהָעוֹלָם הַזֶּה גִּן־עֵדֶן, עַד שְׂמֵטִיל כְּבִיכּוֹל עִם הַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא בְּגִן־עֵדֶן, אֲשֶׁרִי מִי שְׂמַקְרֵב בְּאַמַּת אֶל רַבֵּנוּ ז"ל, וְאִינוּ מִתְעַרֵּב עִם אֲחֵרִים כָּלֵל, וְאֵז אֶל רַב טוֹב הַצָּפוֹן יִזְכֶּה.

הַמֵּאַחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט"ז רסב.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר רֵאָה, כ"א אָב ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מִכְתְּבְּךָ הָאֶרֶץ.

רֵאָה לְחִזֵּק אֶת עֲצָמְךָ בְּיִתֵּר שְׂאֵת וּבְיִתֵּר עוֹז, וְתִצֵּא מֵעֲצָמְךָ, וְאֵל תִּהְיֶה כָּל־כֶּף בְּעֲצָבוֹת וּבְעֲצָלוֹת, שְׁנֵה הוֹרֵס אוֹתְךָ לְגַמְרִי.

תַּעֲשֶׂה כָּל מִיָּנִי פְעֻלוֹת שְׂבָעוֹלָם לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, וְעַקֵּר הַשְּׂמִיחָה הִיא הָאֲמוּנָה הַקְדוּשָׁה, לְהֵאֱמִין בְּהַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, שֶׁהַכֹּל בְּהַשְׁגָּחָה פְּרָטִית, וְלִידַע וּלְהוֹדִיעַ וּלְהוֹדִיעַ, שֶׁהַכֹּל מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, וְסוּף כָּל סוּף אַחַר הָרַע יָבוֹא הַטוֹב, וְנִזְכֶּה לְרֵאוֹת בְּמוֹ עֵינֵינוּ יִשׁוּעוֹת וְנִסִּים שְׂיַעֲשֶׂה עִמָּנוּ הַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, כְּמוֹ שְׂעֲשֶׂה אִתָּנוּ נִסִּים וְנִפְלְאוֹת עַד עַכְשָׁו, עוֹד יַעֲשֶׂה אִתָּנוּ נִסִּים וְנִפְלְאוֹת לְהִבָּא.

אֲנִי מֵאֵד מְבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, שְׂתַחֲזִיק מֵעַמֵּד, וְלֹא תִשָּׁבֵר מִשׁוֹם דְּבָר, כִּי גְדוֹל אֲדוֹנָנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ, וַיִּמָּה שְׂאֵתָה צְרִיף, תִּרְגִּיל אֶת עֲצָמְךָ לְדַבֵּר אֶל הַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, וְהַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא אָב הַרְחֵמֵן, וְהוּא מְנַסֶּה אוֹתָנוּ בְּכֹל מִיָּנִי נִסְיוֹנוֹת, וְרוֹצֵה לְרֵאוֹת אֶל מִי נִפְנָה בַּעֲת צָרָה. וְלִכֵּן תִּהְיֶה חִזֵּק בְּעִבּוּדַת הַתְּפִלָּה, וְאֵז טוֹב לָךְ כָּל הַיָּמִים.

אני מאד מאד מבקש אותך, שתעשה לעצמך שעור באמירת זהר ובאמירת תקונים, כי האריז"ל נתן תקון לבעל תשובה, שיאמר בכל יום חמשה דפים זהר וחמשה דפים תקונים, והיום זה מאד מאד קל לקיים, כי הדפיסו זהר עם אותיות גדולות ונקודות, וכן תקוני זהר עם אותיות גדולות ונקודות, ויכולים לומר הרבה דפים זהר ותקונים בכל יום, וזה מזכך את הנפש מפל מיני חלדה.

דע לך, שגם אמירת גמרא זו סגלה להנשמה, ואף שבגיא אדם צוחקים מזה, מה יש לך מאחרים?! תדע לך, כי אם תקח מסכת ברכות, ותתחיל לגרס דף אחר דף, דף אחר דף, עד שתזכה לסיים מסכת ברכות, ותתחיל מסכת שבת, ואחר-כך מסכת ערובין, ואחר-כך מסכת פסחים וכו' וכו', עד שתזכה לסיים את הש"ס, ואז יאיר עליך צלם אלקים, העקר תהיה חזק מאד בעבודה הקדושה הזו, ואז אף פעם לא תשבר.

אני מאד מבקש אותך, שתעשה כל מיני מאמצים שבעולם להיות בשמחה, כי השמחה זה היסוד ביהדות ובקיום האדם, אני מאד מקווה להקדוש-ברוך-הוא לראותך בקרוב, ואז נשמע ונתבשר בשורות משמחות תמיד.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ט"ז רסג.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר ראה, כ"א אב ה'תש"ן.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

הנה חכמינו הקדושים אמרו (אבות פ"ק ב'): והוי זהיר בגחלתן שלא תפנה, שנשיכתן נשיכת שועל, ועקיצתן עקיצת עקרב; ולכן צריכים מאד להזהר לא להתחיל עם צדיק הדבוק בו יתברך, כי לבסוף מקבלים את הענש שכרו משלם.

מִסְפָּר עַל הַרְבּ הַקְדוּשׁ רַבִּי יַחְזִקְאֵל שְׁרָגָא מְשִׁינְוּא זי"ע,
 שְׁאָחַד הַחַל לַעֲשׂוֹת מִמֶּנּוּ צָחוּק, וְקָרָא לוֹ כֹּל מֵינֵי שְׁמוֹת שֶׁל גְּנָאֵי,
 עַד שֶׁפָּעַם קָרָאוּ בְּשֵׁם גְּנָאֵי גָדוֹל מְאֹד וְכוּ', עָנָה וְאָמַר הַרְבּ הַקְדוּשׁ:
 הָרִי כְּשִׁנּוֹתָנִים שֵׁם לְתִינוּק, נוֹתְנִים לְמִסְבִּין זֵין שְׂרָף, כְּדִי שְׂיֵאמְרוּ
 'לְחַיִּים', נוּ, מַגִּיעַ גַּם לְאָדָם הַזֶּה שְׁקָרָא לִי שֵׁם חֲדָשׁ — זֵין שְׂרָף,
 וְהַדְּבָר יֵצֵא מִפִּי, וְהָהוּא נִעְשֶׂה שְׂכוֹר כֹּל יָמָיו, וְהַתְגַּלְגַּל בְּרַחוּבוֹת
 בְּקִיָּא וּבְצוּאָה, שְׁהֵיָה מְקִיָּא וְעוֹשֶׂה צְרָכָיו בְּתוֹף מְלַבּוּשׁוֹ, וְכֵף שְׂכַב
 בְּרַחוּב, וְלֹא הוֹעִיל שׁוּם דְּבָר לְגַמֵּל אוֹתוֹ מִהַשְׁתִּיָּה בְּמִשְׁפָּךְ כֹּל חַיָּו,
 וְהָיוּ בְּנֵי הַמְּשֻׁפָּחָה — אֲשֶׁתוֹ וְהִילְדִים, מְתַבְּיָשִׁים בּוֹ מְאֹד מְאֹד,
 וְלֹא הוֹעִיל שׁוּם דְּבָר. וְלִכֵּן צְרִיכִים מְאֹד מְאֹד לְשֹׁמֵר לֹא לְקָרָא
 שְׁמוֹת שֶׁל גְּנָאֵי אוֹ שֶׁל צָחוּק לְצַדִּיק, כִּי לְבִסּוּף יִקְבַּל אֶת עֲנֻשׁוֹ,
 אֲשֶׁר לֹא תֵאָר כְּלָל.

אֵין לָנוּ מִשְׁגַּח מַה זֶה צַדִּיק, שְׁכָל כֹּל דְּבוּק רַק בּוֹ יִתְבָּרַךְ,
 וּמִבְּחוּץ לֹא רוֹאִים אֶת זֶה כְּלָל, כִּי נִשְׁמָתוֹ מְלַבְּשֵׁת בְּלַבּוּשׁ גְּשָׁמִי,
 אָבֵל בְּפִנְיָמִיתוֹ הוּא דְבוּק לְגַמְרֵי בְּאֵין סוּף בְּרוּף הוּא, וְהוּא בְּטֵל
 וּמִבְּטָל בְּעֵצָם עֲצָמִיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ. וְלִכֵּן צְרִיכִים מְאֹד מְאֹד
 לְשֹׁמֵר, לֹא לְהִתְחִיל עִם צַדִּיק.

הַמְּאֲחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט"ז רסד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר רֵאָה, כ"א אָב ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מְכַתְּבֶךָ.

בְּמָה שְׂאֵתָה כּוֹתֵב בְּעֵנִין קְבָרֵי צַדִּיקִים וְכוּ', אָנִי מְאֹד מְתַפְּאֵל
 עָלֶיךָ, אֵיךְ תְּדַבֵּר כֵּן? ! הֲלֹא מוּבָא בְּזֵהָר (אַחֲרֵי עַא): אָמַר רַבִּי יִיסָא,
 בְּשַׁעֲתָא דְּאֶצְטְרִיף עֲלָמָא לְמִטְרָא, אֲמַאי אֶזְלִינָן לְגַבִּיָּהוֹן דְּמִיתְיָא,
 וְהָא כְּתִיב (דְּבָרִים יח, יא): "וְדַרְשׁ אֶל הַמֵּתִים", וְאָסִיר. אָמַר לִיָּה, עַד

כַּעַן לֹא חֲמִיתָא גְדַפָּא דְצִיפְרָא דְעַדְן, וְדַרְשׁ אֶל הַמַּתִּים, אֶל הַמַּתִּים
 דִּיקָא, דְּאִינוּן חִיבֵי עֲלָמָא דְּאִינוּן מַעֲמִין עוֹבְדֵי עֲבוּדָה זָרָה,
 דְּאִשְׁתַּפְּחוּ תְּדִיר מַתִּים, אָבֵל יִשְׂרָאֵל דְּאִינוּן זַכָּאי קְשׁוּט, שְׁלֵמָה קָרָא
 עֲלֵיהוּ (קֹהֶלֶת ד, ב): "וְשִׁבַּח אֲנִי אֶת הַמַּתִּים שְׁכָבֵר מֵתוּ", בְּזַמְנָא
 אַחְרָא וְלֹא הִשְׁתָּא, שְׁכָבֵר מֵתוּ, וְהִשְׁתָּא אִינוּן חִיִּין. וְעוֹד, דְּשָׂאָר
 עַמִּין פִּד אֶתְאֵן לְמַתִּיהוֹן, אֶתְיֵן בְּחַרְשִׁין, לְאֶתְעָרָא עֲלֵיהוּ זִינִין
 בִּישִׁין, וְכֵד יִשְׂרָאֵל אֶתְאֵן לְמַתִּיהוֹן, אֶתְיֵן בְּכַמָּה תְּשׁוּבָה לְקָמִי
 קֹדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, בְּתַבִּירוֹ דְּלֵבָא, בְּתַעֲנִיתָא לְקַבְּלָהּ, וְכֵלָא בְּגִין
 דְּנִשְׁמַתִּין קֹדִישִׁין יְבַעוּן רַחֲמֵי לְקָמִי קֹדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא עֲלֵיהוּ, וְקֹדְשָׁא
 בְּרִיךְ הוּא חִיס עַל עֲלָמָא בְּגִינֵיהוֹן, וְעַל דָּא תְּנִינֵן צְדִיקָא, אַף עַל
 גַּב דְּאֶתְפֹּטֵר מֵהַאי עֲלָמָא, לֹא אֶסְתַּלַּק וְלֹא אֶתְאַבִּיד מִכְּלָהוּ עֲלֵמִין,
 דִּהָא בְּכֵלָהוּ עֲלֵמִין אִשְׁתַּפְּח יְתִיר מַחֲיוֹי, דְּבַחֲיוֹי אִשְׁתַּפְּח בְּהַאי
 עֲלָמָא בְּלַחֲדוּי, וְלִבְתַּר אִשְׁתַּפְּח בְּתַלַּת עֲלֵמִין, וְזַמִּין לְגַבִּיהוּ, דְּכַתִּיב
 (שִׁיר הַשִּׁירִים א, ג): "עֲלֻמוֹת אֶהְבוּךָ", אַל תִּקְרִי עֲלֻמוֹת אֱלֹא עוֹלָמוֹת,
 זַכָּאָה חוֹלְקֵהוֹן [אָמַר רַבִּי יִיסָא, בְּשַׁעָה שְׁצַרְיָךְ הָעוֹלָם לְמָטֵר, מְדוּעַ
 אָנוּ הוֹלְכִים אֲצֵל הַמַּתִּים, וְהֵרִי כְּתוּב: "וְדַרְשׁ אֶל הַמַּתִּים", וְאָסוּר?
 אָמַר לוֹ: עַד עֵתָה לֹא רְאִיתָ פְּנֵי הַצַּפּוֹר שֶׁל עֵדֵן, וְדַרְשׁ אֶל הַמַּתִּים,
 אֶל הַמַּתִּים בְּדִיוֹק, שְׁהֵם רְשַׁעֵי הָעוֹלָם, שְׁהֵם מַעֲמִים עוֹבְדֵי עֲבוּדָה
 זָרָה, שְׁנִמְצָאִים תְּמִיד מַתִּים, אָבֵל יִשְׂרָאֵל שְׁהֵם צְדִיקֵי אָמֶת, שְׁלֵמָה
 קָרָא עֲלֵיהֶם: "וְשִׁבַּח אֲנִי אֶת הַמַּתִּים שְׁכָבֵר מֵתוּ", בְּזַמֵּן אַחֵר, וְלֹא
 עֲכָשׁוּ, שְׁכָבֵר מֵתוּ וְעֲכָשׁוּ הֵם חִיִּים. וְעוֹד, שְׁשָׂאָר עַמִּים פְּאָשֶׁר בָּאִים
 בְּכַשׁוּפִים לְעוֹרֵר עֲלֵיהֶם מִינִים רָעִים, וְכַאֲשֶׁר יִשְׂרָאֵל בָּאִים לְמַתִּיהֶם,
 בָּאִים בְּכַמָּה תְּשׁוּבָה לְפָנֵי הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּשָׂבֵר הַלֵּב בְּתַעֲנִית
 כְּנִגְדּוֹ. וְהַפֵּל כְּדֵי שְׁנִשְׁמוֹת קְדוּשׁוֹת תְּבַקְשְׁנָה רַחֲמִים לְפָנֵי הַקְּדוֹשׁ-
 בְּרוּךְ-הוּא עֲלֵיהֶם, וְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְרַחֵם עַל הָעוֹלָם בְּגִלְלָם.
 וְעַל-כֵּן שְׁנִינוּ, צְדִיק אֶף-עַל-פִּי שְׁנַפְטֵר מְזֵה הָעוֹלָם, לֹא מִסְתַּלַּק וְלֹא
 נֶאֱבָד מְכַל הָעוֹלָמוֹת, שְׁהֵרִי בְּכֹל הָעוֹלָמוֹת נִמְצָא יוֹתֵר מִבְּחַיִּיו,
 שְׁבַחֲיוֹ נִמְצָא בְּזֵה הָעוֹלָם בְּלִבּוֹ, וְאַחֲרֵי-כֵן נִמְצָא בְּשִׁלְשָׁה עוֹלָמוֹת
 וּמְזַמֵּן אֲצֵלָם, שְׁכָתוּב: עֲלֻמוֹת אֶהְבוּךָ, אַל תִּקְרָא עֲלֻמוֹת אֱלֹא
 עוֹלָמוֹת, אֲשֶׁרֵי חֲלָקָם]. וְאָמַר רַבֵּנוּ ז"ל (סֵפֶר-הַמִּדּוֹת, אוֹת צְדִיק, סִמָּן
 קעג): עַל-יְדֵי הַשְּׁתַּטְּחוֹת עַל קִבְרֵי הַצְּדִיקִים, הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא

עושה לו טובות, אף-על-פי שאינו ראוי לכך. ולכן איך מלאך לבך לדבר כך וכו'. ומובא בפרוש (דרשות הר"ן, דרוש ח'): בהמצא החכמים והחסידים בדורות, יהיה השפע שופע עליהם, ובאמצעותם אפשר שיהיה שופע על כל המוכנים מבני דורם, וכל שכן לאותם שהם מתקרבים אליהם ומשתתפים עמם, ולא בתייהם בלבד, כי גם אחרי מותם מקומות קברותיהם ראויים להמצא השפע שם בצד מן הצדדים, כי עצמותיהם אשר כבר היו כלים לחול עליהם השפע האלקי, עדין נשאר בהם מן המעלה והכבוד שישפיק לכיוצא בזה. ומפני זה אמרו חכמינו הקדושים (תענית כג:), שראוי להשתטח על קברי הצדיקים ולהתפלל שם, כי התפלה במקום ההוא תהיה רצויה יותר, להמצא שם גופות אשר חל עליהן כבר השפע האלקי וכו', עין שם; ולכן אני איני מבין למה תדבר ככה וכו'. ויש עוד להאריך מהמון מאמרי חכמינו הקדושים, מעלת הזוכה להשתטח על קברי צדיקים, אף אין הפנאי להעתיק לך עכשו, ועוד חזון למועד.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ט"ז רסה.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר ראה, כ"א אב ה'תש"ן.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

רק תחדיר בעצמך אמונה בו יתברך, אשר דבר גדול ודבר קטן אינו נעשה מעצמו, אלא ממנו יתברך, וכמו שלמד אותנו הבעל-שם-טוב הקדוש זי"ע, שאפלו קש ותבן אינו נופל מהעגלה בלתי השגחתו הפרטית, ומכל שכן שאר הדברים שקורים בעולם, ואף שלמוד זה קשה מאד לקבל, כי כל אחד חושב, שהכל טבע ומקרה ומזל, עם כל זאת זו מציאות, וצריכים לחיות עם זה, והעקר להם ולשתק, ולדבק את עצמו באין סוף ברוך הוא, ואשרי מי שיכול

לְבַטֵּל אֶת עֲצָמוֹ לְגַמְרֵי אֵל הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כְּמוֹ שֶׁאָמַר רַבֵּנוּ וְ"ל לְמוֹהַרְנֵי תַּ"ו וְ"ל (שיחות-הַר"ן, סימן רעט): אִם עוֹבֵר עַל הָאֲדָם מֵה שְׁעוֹבֵר וְכוּ', צְרוֹת וְיִסּוּרִים וּמְכַאוּבִים וְכוּ', צָרִיךְ לְבַטֵּל אֶת עֲצָמוֹ לְגַמְרֵי. וְשָׂאֵל אוֹתוֹ מוֹהַרְנֵי תַּ"ו וְ"ל: רַבִּי, מֵה נִקְרָא בְּטוֹל? עֲנֵה וְאָמַר לוֹ רַבֵּנוּ וְ"ל: בְּפִשְׁיטוֹת סוּגְרִים אֶת הַפֶּה וְאֶת הָעֵינַיִם, וְזֶה בְּטוֹל.

וְאֲשֶׁרִי וְאֲשֶׁרִי מִי שְׁזוּכָה אָז גַּם לִיחַד יְחוּדִים קְדוֹשִׁים, וְלִצְרָף שְׁמוֹתָיו יִתְבָּרֵךְ: ע"ב, ס"ג, מ"ה, ב"ן, ב"ן דְּב"ן, מ"ה דְּב"ן, ס"ג דְּב"ן, ע"ב דְּב"ן, וְכֵן הִלָּאָה, וְיִטִּיל בְּעוֹלָמוֹת כְּמוֹ שֶׁמְטִיל בְּגֵן נִפְלָא, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִמְשִׁיף עַל עֲצָמוֹ הָאֲרֵת זֵיו שְׁכִינַת עֲזוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְעוֹלָמוֹ יִרְאֶה בְּחַיָּיו, אֲשֶׁרִי לוֹ!

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרַכָּה וְהִצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט"ז רסו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר רֵאָה, כ"א אָב ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה אֵל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

רֵאָה לְחֻזֵק אֶת עֲצָמְךָ בְּיָתֵר שְׂאֵת וּבְיָתֵר עֲזוֹ בְּאֵמוּנָה פְּשׁוּטָה בּו יִתְבָּרֵךְ, וְתִדַּע אֲשֶׁר כָּל דְּקָה וְרִגַע שֶׁהָאֲדָם רַק חוֹשֵׁב מִמְּנוֹ יִתְבָּרֵךְ, הוּא מְקַיֵּם מִצְוֹת עֲשֵׂה שֶׁל "וּלְדַבְּקָה בּוֹ". וְכַתֵּב הַפֶּהֶן גְּדוֹל הַחֶפְצֵי-חַיִּים וְ"ל בְּסִפְרוֹ בְּאוֹר הַלֵּכָה (סימן א'), עַל מֵה שֶׁכָּתַב הַרַמְ"א "שׁוֹיִתִי הַיְוָ"ה לְנִגְדֵי תְּמִיד", הוּא כָּלֵל גְּדוֹל בְּתוֹרָה וּבְמַעֲלוֹת הַצְּדִיקִים אֲשֶׁר הוֹלְכִים לְפָנֵי הָאֱלֹקִים, כִּי אֵין יְשִׁיבַת הָאֲדָם וְתִנּוּעוֹתָיו וְעִסְקָיו וְהוּא לְבָדוֹ בְּבִיתוֹ, כִּי שִׁיבְתוֹ וְתִנּוּעוֹתָיו וְעִסְקָיו, וְהוּא לְפָנֵי מְלֶךְ גְּדוֹל, וְלֹא דִבּוּרוֹ וְהִתְחַבַּת פִּיו כְּרִצוֹנוֹ, וְהוּא עִם אֲנָשֵׁי בֵיתוֹ וְקִרְוָבָיו, כְּדִבּוּרוֹ בְּמוֹשֵׁב הַמְּלָךְ, כָּל שֶׁכֵּן כְּשִׁשִׁים הָאֲדָם אֵל לְבוֹ, שֶׁהַמְּלָךְ הַגְּדוֹל הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אֲשֶׁר מְלֹא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, עוֹמֵד עָלָיו וְרוֹאֶה בְּמַעֲשָׂיו, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (יְרֵמְיָה כג, כד):

"אם יסתר איש במסתרים ואני לא אראנו נאם הו"ה", מיד יגיע אליו היראה וההכנעה בפחד השם יתברך ובשתו ממנו תמיד. יש שש מצוות חיובן תמיד, לא יפסקו מעל האדם אפלו רגע אחד כל ימיו, וכל זמן וכל רגע שייחשב בהן, קיים מצות עשה, ואין קץ למתן שכר המצוות, ואלו הן: א) להאמין שיש אלוה אחד בעולם, שהמציא כל הנמצאות, ומחפצו ורצונו הוא כל מה שהוא עכשו, ושהיה ושהיה לעדי עד, ושהוא הוציאנו ממצרים, ונתן לנו התורה, וזוהי מצות עשה, דכתיב: "אנכי הו"ה אלהיך אשר הוצאתיך וגו', ופרושו: תדעו ותאמינו, שיש לעולם אלוה המשגיח, שהרי הוצאתיך מארץ מצרים. ב) שלא נאמין בשום אלהים זולתו, שנאמר: "לא יהיה לך אלהים אחרים על פני", ואפלו מודה שהקדוש-ברוך-הוא שולט על הכל, רק שידמה בדעתו, שמסר הנהגת העולם למלאך או לכוכב, הרי זה מודה בעבודה זרה, ועובר על "לא יהיה לך אלהים אחרים על פני", אלא יאמין, שהקדוש-ברוך-הוא בעצמו ובכבודו משגיח בכל העולמות, ואין לשום נברא כח לעשות דבר בלתי רצונו, ולכן נקרא הקדוש-ברוך-הוא אלהי האלהים. ג) ליחדו, שנאמר: "שמע ישראל הו"ה אלהינו הו"ה אחד", ופרושו: שמע ישראל, ודע פי הו"ה שהנה את הכל ברצונו, והוא אלהינו המשגיח בכל העולמות, הוא הו"ה אחד בלי שום שתוף. ד) לאהב המקום ברוך הוא, שנאמר: ואהבת את הו"ה אלהיך וגו', וכיצד יגיע האדם לאהבה? על-ידי התורה, וכדאיתא בספרי: לפי שנאמר "ואהבת", איני יודע כיצד לאהב את המקום? תלמוד לומר: "והיו הדברים האלה אשר אנכי מצוה היום על לבבך", שמתוך כך אתה מפיר את מי שאמר והיה העולם, כלומר שעל-ידי ההתבוננות בתורה יפיר את גדלתו של הקדוש-ברוך-הוא, שאין לו ערך ולא קץ, ותתישב האהבה בלבו בהכרח. וענן המצוה, שיראה האדם להשם כל מגמתו וכל מחשבתו אחר אהבת השם יתברך, ויעריך בלבו כי כל מה שיש בעולם מעשר ובנים וכבוד, הכל הוא כאין נגד אהבתו יתברך, ויגע תמיד בבקשת חכמת התורה, למען ישיג ידיעה בהשם יתברך. והקובע את מחשבתו בענינים הגשמיים ובהבלי העולם שלא לשם שמים, רק להתענג

וּלְהַשִּׁיג כְּבוֹד, בְּטַל עֲשֵׂה זֶה, וְעַנְשׁוּ גְדוֹל. ה) לְהִיּוֹת יִרְאַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ עַל פְּנֵי תָמִיד לְבַלְתִּי יִחַטָּא. וְעַל זֶה נֶאֱמַר: "אֵת הַנְּוִי"ה אֱלֹהֶיךָ תִירָא", וּמִי שֶׁבָּא דְבַר עֲבָרָה לִידוֹ, חַיֵּב לְהַעִיר רוּחוֹ, וּלְתַתּוֹ אֶל לְבוֹ בְּאוֹתוֹ הַפֶּרֶק שֶׁהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְשַׁגֵּיחַ בְּכָל מַעֲשֵׂי בְנֵי-אָדָם, אִף אִם יִהְיוּ בְּמַחְשָׁו מַעֲשִׂיהֶם, וַיִּשִּׁיב לָהֶם נֶגֶם לְפִי רַע הַמַּעֲשֵׂה. וּכְדַכְתִּיב: "אִם יִסְתֵּר אִישׁ בְּמִסְתָּרִים וַאֲנִי לֹא אֶרְאֶנּוּ נְאֻם הַנְּוִי"ה" (ו) שְׁלֹא נִתּוּר אַחַר מַחְשַׁבַת הַלֵּב וּיִרְאֵית הָעֵינַיִם, שֶׁנֶּאֱמַר: "וְלֹא תִתּוּרוּ אַחֲרַי לְבַבְכֶם" וְגו'. וְאָמְרוּ חַכְמִים: "אַחֲרַי לְבַבְכֶם" — זו אֶפִּיקוֹרְסוֹת, "וְאַחֲרַי עֵינֵיכֶם" — זו זְנוּת, וּבְכָל־אֶפִּיקוֹרְסוֹת הוּא כָּל מַחְשַׁבוֹת זְרוֹת, שֶׁהֵן הַפֶּה דַעַת הַתּוֹרָה, וּבְכָל־זְנוּת הוּא מִי שֶׁהוּא רוֹדֵף אַחַר תְּאוֹוֹת הָעוֹלָם מִבְּלִי שִׁיכּוֹן בָּהֶם כָּל־לְכוּנָה טוֹבָה, כְּלוּמַר שְׁלֹא יַעֲשֶׂה אוֹתָם כְּדִי שִׁיעֲמַד בְּרִיא, וַיּוּכַל לְהַשְׁתַּדֵּל בְּעִבּוּדַת בּוֹרְאוֹ, רַק כְּוַנְתּוֹ תָמִיד לְהִרְבוֹת תַּעֲנוּגִים גְּדוֹלִים לְנַפְשׁוֹ וְכוּ', עֵינַי שָׁם.

רוֹאִים מִזֶּה, כְּשֶׁבֵר יִשְׂרָאֵל מְכַנֵּס בְּדַעַתוֹ רַק אֵת אֲמַתַּת מְצִיאוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, וּמְדַבֵּק אֵת עֲצָמוֹ בּוֹ יִתְבָּרַךְ, הָרִי זֶה מְקַיֵּם שֵׁשׁ מְצוּוֹת תְּדִירִיוֹת, וְאֵל רַב טוֹב הַגְּנוּזִי יִזְכֶּה. וְאָמַר רַבְּנוּ ז"ל (סִפְר־הַמִּדּוֹת, אוֹת הַרְהוּרִים, חֶלֶק ב', סִימָן טז): כְּשֶׁמְבַטֵּל הַרְהוּרִי עֲבוּדָה זָרָה, עַל-יְדֵי-זֶה מוֹחֲלִין לוֹ כָּל עוֹנוֹתָיו; הֵינּוּ שֶׁלְּכָל אָדָם עוֹלִים בְּכָל פַּעַם הַרְהוּרִי עֲבוּדָה זָרָה וְסַפְקוֹת בְּאֲמוּנָה מְרִיב קַלְקוּל מַעֲשָׂיו, עִם כָּל זֹאת כְּשֶׁאָדָם מִתְחַזֵּק בְּאֲמוּנָה פְּשוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וּמְכַנֵּס בְּדַעַתוֹ רַק אֵת אֲמַתַּת מְצִיאוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, הוּא מְבַטֵּל אֵת כָּל הַהִרְהוּרִים שֶׁנִּכְנָסִים בּוֹ הַרְהוּרִי עֲבוּדָה זָרָה, וְעַל-יְדֵי-זֶה מוֹחֵל לוֹ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עַל כָּל עוֹנוֹתָיו. וְכֵן אָמַר רַבְּנוּ ז"ל (שָׁם, אוֹת אֲמוּנָה, סִימָן לג): עַל-יְדֵי אֲמוּנָה הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִסְלַח לָךְ עַל כָּל עוֹנוֹתֶיךָ; וְלָכֵן רָאָה תָמִיד רַק לְחַשֵּׁב מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, וְדַע לָךְ, שֶׁהַהֲרַגְל נַעֲשֶׂה טַבַּע, מִי שֶׁמְרַגֵּל אֵת עֲצָמוֹ תָמִיד רַק לְחַשֵּׁב מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, וּמְבַטֵּל מִעֲצָמוֹ אֵת כָּל הַהִרְהוּרִים שֶׁל כְּפִירוֹת וְאֶפִּיקוֹרְסוֹת וְכוּ', וְכוּ', רַק מִתְדַּיֵּר בְּעֲצָמוֹ שְׂאִין בַּלְעָדָיו יִתְבָּרַךְ כָּל־ל, עַל-יְדֵי-זֶה לְבַסּוֹף נַעֲשֶׂה אֶצְלוֹ טַבַּע שְׁנִי, שֶׁתָּמִיד רַק חוֹשֵׁב מִזֶּה, שְׂאִין שׁוּם

מְצִיאוֹת בְּלַעֲדָיו יִתְבָּרַךְ כָּלֵל, וְהַכֵּל לְכָל אֱלֻקוֹת גָּמוּר, עַד שְׁמֵרָגִישׁ שְׁהָאוֹר אֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא מְסַבֵּב אוֹתוֹ לְגַמְרִי, וְהוּא נִמְצָא בְּתוֹךְ הָאוֹר. וְלִהְיֶיעַ לְמִדְרַגָּה זוֹ, זֶה עֵקֶר שְׁלֵמוֹת שֶׁל אִישׁ יְהוּדִי, אֲשֶׁר אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (מַגְלָה יג.): כָּל הַכּוֹפֵר בְּעִבּוּדָה זָרָה נִקְרָא יְהוּדִי; וְאֵין לָךְ עוֹד תַּעֲנוּג יוֹתֵר גְּדוֹל מִזֶּה שְׁאָדָם רַק חוֹשֵׁב תָּמִיד מְאַמֶּתֶת מְצִיאֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, וְאֵיךְ שֶׁהוּא יִתְבָּרַךְ מְסַבֵּב אוֹתוֹ, וְאָמַר רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן ה'): הָעֵקֶר הוּא אֲמוּנָה. וְצָרִיךְ כָּל אֶחָד לְחַפֵּשׂ בְּעִצְמוֹ וּלְחַזֵּק אֶת עִצְמוֹ בְּאֲמוּנָה, כִּי יֵשׁ סוּבְלֵי חֻלָּאִים, שֵׁישׁ לָהֶם מַכּוֹת מִפְּלֹאוֹת, וְהֵם סוּבְלִים הַחֻלָּאִים רַק בְּשִׁבְלֵי נְפִילַת הָאֲמוּנָה; [וְהַמַּכּוֹת וְהַמַּחְלוֹת הָאֵלוּ שְׂבָאִים לְאָדָם מִחַמַּת חֶסְרוֹן אֲמוּנָה, הוּא מַחַמַּת הָעֲצָבִים, שְׁקוֹרִין נַעֲרוּעַזְקִיט, שְׂזָה הוֹרֵס אֶת הָאָדָם לְגַמְרִי, כִּי אֵין לָךְ עוֹד דְּבַר שֶׁהוֹרֵס אֶת הָאָדָם כְּמוֹ מַחְלַת הָעֲצָבִים, שֶׁהוּא תָּמִיד נִמְצָא בְּמַתַּח וּבְפִתְחֵי גְדוּלִים, וְהַכֵּל בָּא מִחַמַּת שְׂאֵין אֲמוּנָתוֹ שְׁלֵמָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, כִּי הַמְּאֲמִין הָאֲמֵתִי, אֲשֶׁר אֵין בְּלַעֲדָיו יִתְבָּרַךְ כָּלֵל, וְהַכֵּל לְכָל אֱלֻקוֹת גָּמוּר הוּא, הוּא תָּמִיד יְהִיָּה סְבָלֵן, וְיוֹכֵל לַעֲבֹר עַל הַכֵּל, וְלֹא יִירָא וְלֹא יִפְחַד מִשׁוּם דְּבַר, מֵאַחַר שִׁיּוּדַע שֶׁהַכֵּל מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, כִּי דְבַר גְּדוֹל וְדְבַר קָטָן אֵינוֹ נַעֲשֶׂה מִעִצְמוֹ, אֲלֹא בְּהַשְׁגַּחַת הַמְּאֲצִיל הָעֲלִיוֹן בְּרוּךְ הוּא, כְּמוֹבֵא בְּדִבְרֵי רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן קנח), אֲשֶׁר עַל-יְדֵי אֲמוּנָה יֵשׁ לוֹ כַּחַ הַגְּדֵל וְכַח הַצּוּמַח, וְשׁוּם בְּרִיָּה לֹא יְכוּלָה לַעֲקֹר אוֹתוֹ].

וְלִכֵּן רֵאָה לְחַזֵּק אֶת עִצְמָךְ בְּאֲמוּנָה פְּשוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְתָמִיד תַּחֲזוֹר עַל שֵׁשׁ מִצְוֹת הַתְּדִירִיּוֹת הָאֵלוּ, וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּזְכֶּה לְהַכְּלִיל בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, וְתַחֲיֶיהָ חַיִּים טוֹבִים וְנִעִימִים. וְכִמוֹ שְׁאָמַר רַבְּנוּ ז"ל (שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן לב): מִי שֵׁישׁ לוֹ אֲמוּנָה — חַיָּיו חַיִּים; אֲשֶׁרִי מִי שִׁזְזָה לְהַתְּחַזֵּק בְּאֲמוּנָה פְּשוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְאָז אֵל רַב טוֹב הַגָּנוּז וְהַצָּפוּן יִזְכֶּה. וְצָרִיכִים לְחַזֹּר בְּזֶה כָּל יוֹם וְיוֹם, וְכָל שְׂעָה וְשְׂעָה, וְכָל רִגַע וְרִגַע, וְאָז דִּיקָא יַעֲבֹר אֶת זֶה הָעוֹלָם הַמְּלֵא צְרוֹת וְיִסּוּרִים וּמְרִירוֹת וּמְכַאוּבִים וְכוּ' וְכוּ' בְּשָׁלוֹם וּבְאַהֲבָה.

הַמְּאַחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט"ז רסז.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר ראה, כ"א אב ה'תש"ן.

שלום וברכה אל ידידי היקר לי מאד ... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

בענין אשר כתבת וכו', אתה צריך להזהיר את הנשים, שלא תסתנה את בעליהן לחלק על רבנו ז"ל ועל הנסיעה לאומן על ראש השנה, כי כך אמרו חכמינו הקדושים (סנהדרין קי.) על פסוק (משלי יד, א): "חכמות נשים בנתה ביתה" — זו אשתו של און בן פלת, "ואולת בידיה תהרסנו" — זו אשתו של קרח; כי אשתו של און בן פלת אמרה לו: מה אתה צריך להתערב במחלקת על משה וכו', אבל אשתו של קרח הסיתה אותו, שיחלק על משה, ועל-ידי-זה נעקרו כלם מן העולם. וכתב רבי מנחם עזריה מפאנו זי"ע (בספרו גלגולי נשמות): אשת קרח נתגלגלה באשת אחאב איזבל, שרדפה את אליהו הנביא שגלה את הקדוש-ברוך-הוא בעולם, ובטל את עובדי הבעל, ולכן איזבל היא היתה גלגול כזבי, שרדפה אחרי אליהו, שהוא פינחס, על שהרגה וכו', עיין שם.

רואים מזה, כפאשה מסיתה את בעלה נגד הצדיק האמת, על-ידי-זה נתגלגלת בה איזבל אשת אחאב, שרדפה את אליהו הנביא, והיא היתה גלגול כזבי, שהרגה פינחס. ולכן אשרי האשה המחזקת את בעלה להתקרב אל הצדיק האמת, ועוזרת לו לנסע על ראש השנה אל ציון רבנו ז"ל בעיר אומן, ואז אל רב טוב הגנוז והצפון תזכה גם היא, כי באמת כל הענין שנוסעים אל רבנו ז"ל לראש השנה, זה רק כדי לזכות לטהרת המחשבה, כמובא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ריא), שעל-ידי שנוסעים לראש השנה אל הצדיק, זוכים לטהרת המחשבה, לחשב רק ממנו יתברך, ועל-ידי-זה נעשה המתקת הדינים, ונמשכת ברכה והצלחה בבית וכו'. ובאמת ראש השנה הוא יום הדין, שאז דנים את האדם על

כָּל הַשָּׁנָה, וְכוֹתְבִים לוֹ אֶת הַתְּקָצִיב כַּמָּה כֶּסֶף יִהְיֶה לוֹ עַל כָּל הַשָּׁנָה, וְכֵן מֵה יִקְרָה עִמּוֹ וְעַם אֲשֶׁתּוֹ וְעַם יְלָדָיו וְכוּ', כָּל הַשָּׁנָה, וְלִצְעָרְנוּ הָרַב, אָנוּ שׁוֹמְעִים בְּכָל יוֹם מִקְרִים מְזַעְזָעִים אֲשֶׁר קוֹרִים עִם בְּנֵי־אָדָם, כָּל מִינֵי מַחְלוֹת וְחֻלָּאִים רָעִים וְכוּ', כָּל מִינֵי תַּאֲנוּת דְרָכִים וְכוּ', כָּל מִינֵי גְזֵרוֹת רָעוֹת וְכוּ', כָּל מִינֵי עֲנִיּוֹת וְדַחְקוֹת וְכוּ', וְלָכֵן כְּשֶׁנוֹסְעִים אֶל הַצְּדִיק הָאֵמֶת לְרֹאשׁ הַשָּׁנָה, הוּא עוֹרֵף הַדִּין הַכִּי גָדוֹל, וְהוּא יָכוֹל לְהַמְתִּיק אֶת כָּל הַדִּינִים, וְלָכֵן אֲשֶׁרִי הָאֵשֶׁה שְׁמִכִּיָּה אֶת הָאֵמֶת, אֲשֶׁר בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה דְּנִים כָּל הַמְשַׁפָּחָה מֵה יִקְרָה אִתָּם וְכוּ', וְכִמוֹ שֶׁבְּגִשְׁמִיּוֹת לְפָנַי גְּזֵר־דִּין חֲמוּר מְאֹד, לוֹקְחִים אֶת עוֹרֵף־הַדִּין הַכִּי גָדוֹל, כְּדֵי שְׂיִמְתִּיק אֶת הַדִּין, וְהוּא טוֹעֵן עִם הַשׁוֹפֵט וְכוּ', וּמוֹצִיא אֶת הַמְשַׁפֵּט לְאוֹר וְכוּ', עַל אַחַת כַּמָּה בְּאֵין עֲרָף, אֵיךְ אֲנִיחֵנוּ צָרִיכִים אֶת הַצְּדִיק הַגָּדוֹל וְהַנּוֹרָא, שְׂאֲמַר (חֲיֵי־מוֹהַר"ן, סִימֵן תה), שְׁכָל הָעוֹלָם תְּלוּי בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה שְׁלוֹ; וְרָצָה מְאֹד שְׁנִבּוֹא אֵלָיו בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה. וְלָכֵן אֲשֶׁרִי מִי שְׁבָא בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה אֶל רַבְּנוּ ז"ל בְּעִיר אוֹמֵן, וְאֲשֶׁרִי הָאֵשֶׁה הָעוֹזֵרֶת לְבַעֲלָהּ לְנִסְעַ אֶל צִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל בְּעִיר אוֹמֵן לְרֹאשׁ הַשָּׁנָה דִּיקָא, וְתַתְּבַרֵךְ מִפִּי עֲלִיּוֹן.

הַמְּאַחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט"ז רסח.

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר רָאָה, כ"ב אָב ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה אֶל יְדִידֵי הַיְקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

רָאָה לְחִזּוֹק אֶת עֲצָמְךָ בְּיִתְרֵךְ שְׂאֵת וּבְיִתְרֵךְ עֵז, וְשׁוּם דְּבָר בְּעוֹלָם לֹא יוֹכֵל לְשִׁבֵר אוֹתְךָ. הֵן אֵמֶת, שְׁעוֹבְרִים עָלֶיךָ מְשֻׁבְּרִים וְגִלְמִים קָשִׁים וּמְרִים מְאֹד וְכוּ' וְכוּ', עִם כָּל זֹאת זָכַר גַּם זָכַר, אֲשֶׁר עָקַר גְּדֵלֶת בֵּר יִשְׂרָאֵל, שְׁזוֹכָה לְהַחְזִיק מִמְּעַד, וְאֵינּוּ נִשְׁבֵּר מִשׁוּם דְּבָר, כִּי אֵין זֶה עֲצָה לְהַשְׁבֵּר, וְאֵף שְׁכוֹאֶבֶת לָךְ מְאֹד מְאֹד כָּל הַמְרִירוֹת שְׁעוֹבֶרֶת עָלֶיךָ וְכוּ', עִם כָּל זֹאת עָקַר הַגְּבוּרָה הִיא לְהַחְזִיק מִמְּעַד.

וּרְבֵנוּ וְ"ל אָמַר (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן סה): מֵאַיִן יוֹדְעִים, שְׁקִבֵּל אֶת הַיְסוּרִים הַבָּאִים עָלָיו בְּאַהֲבָה? אִם זֹכִים אַחֲרֵיכֶם לְחַדֵּשׁ חֲדוּשֵׁי תוֹרָה, זֶה סִימָן שְׁקִבֵּל אֶת הַיְסוּרִים בְּאַהֲבָה. וְרוֹאִים, שֶׁהֵיוּ הַמּוֹן צְדִיקִים, שֶׁחֲדָשׁוּ הַרְבֵּה בַתּוֹרָה, וְכָתְבוּ גְזֻמָּאוֹת חֲדוּשֵׁי תוֹרָה, הָרִי זֶה סִימָן שֶׁעָבַר עֲלֵיהֶם מֵהַ שְׁעָבַר, וְלֹא הָיָה לָהֶם לְהִיכֵן לְבָרַח, אֲלָא לְתוֹף הַתּוֹרָה הַקְדוּשָׁה. וּמוּבָא (תְּנָא דְבֵי אֲלִיָּהוּ וּבָה, פְּרָק י'): אֲשֶׁרִי מִי שְׁמַתְחַדְשִׁים דְּבָרֵי תוֹרָה עַל פִּי, וְכָל מִי שְׁמַתְחַדְשִׁים דְּבָרֵי תוֹרָה עַל פִּי, דּוּמָה כְּמִי שְׁמַשְׁמִיעִין אוֹתוֹ מִן הַשָּׁמַיִם, וְאוֹמֵר לוֹ: כֶּף אָמַר הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, בְּנִי, בְּנֵה לִי בֵּית-הַמְדָרְשׁ, שֶׁשְׂכָר הַגְּדוֹל שֵׁישׁ לִי בְּאוֹצָרֵי — שְׁלָךְ הוּא, וּבִשְׂבִילְךָ אָנִי מְצִיל אֶת יִשְׂרָאֵל. כִּי בְּזֶה שְׂאָדָם מְחַדֵּשׁ חֲדוּשֵׁי תוֹרָה, וּבְפָרְט חֲדוּשִׁים כְּאֵלוֹ שְׁמַצִּילִים אֶת נַשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל מְרַדֵּת שַׁחַת, הֵינּוּ שְׁכָל חֲדוּשֵׁיוֹ הֵם — אֵיךְ לְהַחֲיוֹת נַפְשׁ כָּל חַי, בְּזֶה הוּא בּוֹנֵה בֵּית-הַמְדָרְשׁ, כִּי כָּל מִי שְׁמַעֲזִין בְּחֲדוּשֵׁיוֹ שֶׁחֲדָשׁ בַּתּוֹרָה הַקְדוּשָׁה, זֶה מְמַשׁ כְּמוֹ שְׁנֹכְנֵס בְּתוֹף בֵּית-הַמְדָרְשׁ. וְנִמְצָא, שֶׁזֶּה שְׁמַעֲזִין בְּחֲדוּשֵׁיוֹ, הוּא נִמְצָא בְּתוֹף בֵּית-הַמְדָרְשׁ, וְנִצּוֹל מִכָּל רַע. וְלָכֵן חֲדוּשִׁים שְׁמַחֲדָשִׁים כְּדִי לְהַצִּיל אֶת נַשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, הֵם מְאֹד מְאֹד חֲשׁוּבִים בְּעֵינָיו יִתְבָּרֵךְ.

וּמוּבָא בְּזֵהָר (הַקְדָּמָה ד'): רַבִּי שְׁמַעוֹן פְּתַח (יְשַׁעְיָה נא, טז):
 "וְאֲשִׁים דְּבָרֵי בְּפִיךָ", כְּמָה אֵית לִיָּה לְבַר נֶשׁ לְאֲשַׁתְּדָּלָא בְּאוּרִיתָא
 יִמָּמָא וְלִילִיא, בְּגִין דְּקִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא צִיַּת לְקַלְהוֹן דְּאִינוּן דְּמַתְּעַסְקִי
 בְּאוּרִיתָא, וּבְכָל מְלָה דְּאִתְחַדֵּשׁ בְּאוּרִיתָא עַל יְדָא דְּהָהוּא דְּאֲשַׁתְּדָּל
 בְּאוּרִיתָא, עָבִיד רְקִיעָא חֲדָא. תְּנִן בְּהֵיא שְׁעָתָא דְּמְלָה דְּאוּרִיתָא
 אִתְחַדֵּשׁת מְפוּמִּיהָ דְּבַר נֶשׁ, הֵהִיא מְלָה סְלָקָא וְאִתְעַתְדַת קַמִּיהָ
 דְּקִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וְקִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא נְטִיל לְהֵיא מְלָה וְנָשִׁיק לָהּ,
 וְעָטַר לָהּ בְּשַׁבְעִין עֶטְרִין גְּלִיפִין וּמְחַקְקוֹן, וּמְלָה דְּחִכְמָתָא
 דְּאִתְחַדֵּשׁתָּ, סְלָקָא וְיִתְבָּא עַל רִישָׁא דְּצְדִיק חַי עַלְמִין, וְטָסָא מִתְּמַן
 וְשָׁטָא בְּשַׁבְעִין אֶלְף עַלְמִין, וְסְלִיקַת לְגַבֵּי עֵתִיק יוֹמִין, וְכָל מְלִין
 דְּעֵתִיק יוֹמִין מְלִין דְּחִכְמָתָא אִינוּן, בְּרַזִּין סְתִימִין עַלְאִין. וְהֵיא מְלָה
 סְתִימָא דְּחִכְמָתָא דְּאִתְחַדֵּשׁתָּ הֵכָא, כַּד סְלָקָא, אִתְחַבְּרַת בְּאִינוּן מְלִין
 דְּעֵתִיק יוֹמִין, וְסְלָקָא וְנַחְתָּא בְּהַדְּיָהּ, וְעָאלַת בְּתַמְנִיסָר עַלְמִין גְּנִיזִין

(ישעיה סד, ג): "עין לא ראתה אלקים זולתך", נפקי מתמן, ושאתן ואתין מליאן ושלמין, ואתעתדו קמי עתיק יומין, בההיא שעתא ארח עתיק יומין בההיא מלה, וניחא קמיה מכלא, נטיל לההיא מלה, ואעטר לה בתלת מאה ושבעין אלף עטרין, וההיא מלה טסת וסלקא ונחתא, ואתעבידא רקיעא חדא, וכן כל מלה ומלה דחכמתא אתעבדין רקיעין, קימין בקיומא שלים קמי עתיק יומין, והוא קרי לון שמים חדשים, שמים מחדשים סתימין דרזין דחכמתא עלאה. וכל אינון שאר מלין דאורייתא דמתחדשין קימין קמי קדשא ברין הוא וסלקין ואתעבידו ארצות חיים ונחתין ומתעטרין לגבי ארץ חד ואתחדש ואתעביד כלא ארץ חדשה, מההיא מלה דאתחדש באורייתא, ועל דא כתיב (ישעיה סו, כב): "כי כאשר השמים החדשים והארץ החדשה אשר אני עושה עמדים לפני" וגו', עשיתי לא כתיב אלא עושה, דעביד תדיר מאינון חדושין ורזין דאורייתא, ועל דא כתיב (ישעיה נא, טז): "ואשם דברי בפיה ובצל ידי פסיתיה, לנטע שמים וליסד ארץ" וכו' וכו'.

מי שזוכה לחדש חדושי תורה הקדוש-ברוך-הוא לוקח את החדושים האלו, ובונה מזה עולמות חדשים, ומתפאר עם החדושים האלו מאד מאד בכל העולמות. וכמוכן שאלו צריכים להיות חדושים כאלו העומדים על בסיסים חזקים, הינו על יסודות חזקים, ומכל שפן וכל שפן כשאדם זוכה לגלות את הקדוש-ברוך-הוא, על-ידי חדושו, הרי זה מאד מאד חשוב אצלו לתברך, כי להציל בני-אדם מלירד לטמיון וכו', אין למעלה מחדושים כאלו, בנדאי כל חדוש וחדוש שאדם מחדש — הן בפשט והן ברמז והן בדרך והן בסוד, זה חשוב מאד למעלה, עם כל זאת חדושים שמצילים את נשמות ישראל בפעל ממש, ומוציאים אותם משאול תחתית ומתחיתו, ונופחים בהם רוח חיים חדשה, אלו החדושים עולים על הכל.

וזה בית-המדרש שאדם נוטע בזה העולם, וישאר אפלו לאחר הסתלקותו, כי הספרים שזכה לחבר, ומגלים את אמתת מציאותו ותברך, ומחזקים ומעודדים את נשמות ישראל, זה נשאר לדורי

דורות, וְזֶה הַתַּעֲנוּג הַכִּי גָדוֹל לְהַנְשָׁמָה כְּשֶׁהיא כָּבֵד לְמַעַלָּה, וְזֶה
 מֵה שֶׁבִקֵּשׁ דָּוִד הַמֶּלֶךְ (תְּהִלִּים סא): "אֲגוּרָה בְּאֶהְלֶךְ עוֹלָמִים". וְאָמְרוּ
 עַל זֶה חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (יְבָמוֹת צו:): רַב יְהוּדָה אָמַר רַב מֵאֵי
 דְכַתִּיב: "אֲגוּרָה בְּאֶהְלֶךְ עוֹלָמִים", וְכִי אֶפְשֶׁר לוֹ לְאָדָם לְגוֹר בְּשָׁנֵי
 עוֹלָמִים? אֵלָּא אָמַר דָּוִד לְפָנָי הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא: רַבּוֹנוּ שֶׁל עוֹלָם,
 יְהִי רְצוֹן שְׂאִימְרוּ דְבַר שְׂמוּעָה מִפִּי בְּעוֹלָם הַזֶּה, דְּאָמַר רַבִּי יוֹחָנָן
 מִשׁוּם רַבִּי שְׂמַעוֹן בֶּן יוֹחָאֵי, כָּל תַּלְמִיד חָכָם שְׂאוּמְרִים דְּבַר שְׂמוּעָה
 מִפִּיו בְּעוֹלָם הַזֶּה, שִׁפְתוֹתָיו דּוֹכְבוֹת בְּקָבֶר. אָמַר רַבִּי יִצְחָק בֶּן
 זְעִירָא וְאִתִּימָא שְׂמַעוֹן נְזִירָא מֵאֵי קִרְאָה (שִׁיר הַשִּׁירִים ז'): "וַיִּחַדֶּךְ כִּי־יֵין
 הַטּוֹב, הוֹלֵךְ לְדוּדֵי לְמִישָׁרִים דּוֹכֵב שִׁפְתֵי יְשָׁנִים", כִּפְּמַר שֶׁל עֲנָבִים,
 מֵה כְּמַר שֶׁל עֲנָבִים כִּי־יֵין שְׂמַנִּיחַ אָדָם אֶצְבָּעוֹ עָלָיו — מִיָּד דּוֹכֵב,
 אִף תַּלְמִידֵי חֲכָמִים, כִּי־יֵין שְׂאוּמְרִים דְּבַר שְׂמוּעָה מִפִּיהֶם בְּעוֹלָם הַזֶּה
 — שִׁפְתוֹתֵיהֶם דּוֹכְבוֹת בְּקָבֶר.

הַרִי שֶׁלֶךְ לְפָנָיךְ מַעֲלַת הַזּוֹכָה לְחֵדֶשׁ חֲדוּשֵׁי תוֹרָה, וּבִפְרָט מִי
 שְׂסוּבֵל צְרוֹת וַיְסוּרִים וּמְרִירוֹת וּמְכַאוּבִים, וּבוֹרַח אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ,
 וּכְשֶׁחֹזֵר הוּא בָּא עִם חֲדוּשֵׁי תוֹרָה, זֶה סִימָן שֶׁקָּבַל אֶת הַיְסוּרִים
 בְּאֶהְבָּה, וְהַחֲדוּשֵׁי תוֹרָה הָאֵלוּ הֵם מְחַזְּקִים וּמַעוֹדְדִים וּמְשַׁמְחִים
 וּמְצִילִים אֶת נַשְׂמוֹת יִשְׂרָאֵל. וְזֶה שְׂאֲנַחְנוּ רוּאִים, שֶׁדָּוִד הַמֶּלֶךְ סָבַל
 כָּל יָמָיו צְרוֹת וַיְסוּרִים וּמְכַאוּבִים, מְחַלְקֵת וּמְרִיבוֹת וּרְדִיפוֹת מִבֵּית
 וּמִבְּחוּץ וְכוּ' וְכוּ', עַל-יְדֵי-זֶה זָכָה לְחַבֵּר אֶת סֵפֶר הַתְּהִלִּים, שֶׁכָּל
 בַּר יִשְׂרָאֵל מוֹצֵא אֶת עֲצָמוֹ בָּהֶם, כְּמוֹ-כֵן מִי שֶׁבוֹרַח תָּמִיד אֵלָיו
 יִתְבַּרֵךְ, וְנִכְלָל לְגַמְרֵי בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, וּמְכַל הַיְסוּרִים וְהַמְרִירוֹת
 שְׂעוּבֵר עָלָיו, הוּא בּוֹרַח רַק אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ, עַל-יְדֵי-זֶה גַם הַחֲדוּשִׁים
 שֶׁלוֹ נִשְׁאָרִים לְנִצְחָת. וְכָל מִי שֶׁשָּׁבוּר, יִמְצָא אֶת עֲצָמוֹ בְּתוֹךְ
 הַחֲדוּשִׁים שֶׁלוֹ.

וְלָכֵן אַל תִּפְּל בְּדַעְתְּךָ כָּלֵל, וְכָל מֵה שְׂעוּבֵר עָלֶיךָ בְּרַח לָךְ רַק
 אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ, וְאִז אַל רַב טוֹב הַגָּנוּז תִּזְכָּה.

הַמְּאַחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט"ז רסט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר רְאָה, כ"ב אָב ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגְיַעוּ וַיְרַדְפוּ אֵל ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

רְאָה לְחִזֵּק אֶת עֲצָמְךָ בְּיָתֵר שְׂאֵת וּבְיָתֵר עֵז וְשׁוֹם דְּבָר בְּעוֹלָם
לֹא יוּכַל לְשֹׁבֵר אוֹתְךָ, וְתִרְאֶה לְהוֹצִיא אֶת עֲצָמְךָ מִהַדְמִיוֹן, אָשֶׁר
הוֹרֵס אֶת הָאָדָם לְגַמְרִי, וְצָרִיכִים הֵרְבֵה לְבַקֵּשׁ אֶת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-
הוּא לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה, כִּי כָל זְמַן שֶׁאָדָם בְּשִׁמְחָה, עַל-יְדֵי-זֶה הוּא
יְכוּל לְהוֹלִיף אֶת מַח-מַחְשָׁבָתוֹ כְּפִי שֶׁהוּא רוֹצֶה, לֹא-כֵן כְּשֶׁאָדָם
מִבְּהֵל וּמִבְּלָבָל, אֲזִי הוּא אֵינוֹ יוֹדֵעַ אֵיךְ לְהִתְנַהֵג, כִּי הִרְעִינּוֹת
וְהַדְמִינּוֹת שֶׁל הָאָדָם הוֹרְסִים אוֹתוֹ לְגַמְרִי, וְהוּא תָּמִיד מְלֹא פְחָדִים
וְכוֹי, וְחוֹשֵׁב מָה אַחֲרַיִם חוֹשְׁבִים מִמֶּנּוּ, וּמְרִים לוֹ מְאֹד הַחַיִּים וְכוֹי.
וְלִכֵּן הַעֲקָר הוּא רַק שִׁמְחָה, שֶׁמְרַחֶבֶת אֶת הַדַּעַת, עַד שֶׁאֵינוֹ מִסְתַּכֵּל
עַל שׁוֹם בְּרִיָּה שְׁבַע-עוֹלָם, וְאֵינוֹ מְבַלְבֵּל אֶת עֲצָמוֹ מִשׁוֹם אָדָם בְּעוֹלָם,
וְהוּא חַי בְּבִטְחוֹן. וְזוֹ הַשְּׁלֵמוֹת — שֶׁתָּמִיד יִחְשַׁב רַק מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ,
וְלֹא יִתְיַאֵשׁ מִהַחַיִּים שְׁלוֹ, וְצָרִיכִים הֵרְבֵה לְבַקֵּשׁ אֶת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-
הוּא, שְׁיִחְיֶה אֶת הַחַיִּים שְׁלוֹ, וְאֵף אֶחָד שֶׁלֹּא יִדְרִיף אוֹתוֹ בְּדִרְךָ
עַקְלָקְלוֹת וְכוֹי, אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁחִזַּק בְּזֶה תָּמִיד! וְאֵל מְדַרְגָּה זוֹ רַבְּנוּ וְי"ל
רוֹצֶה לְהַבִּיא אוֹתָנוּ, שֶׁלֹּא נִתְבַּהֵל וְנִתְבַּלְבֵּל מִשׁוֹם בְּרִיָּה שְׁבַע-עוֹלָם,
יְהִי מִה שְׁיִהְיֶה וְיִהְיֶה אֵיךְ שְׁיִהְיֶה, כִּי כָל אֶחָד יֵשׁ לוֹ אֶת הָעוֹלָם
שְׁלוֹ וְאֶת הַחַיִּים שְׁלוֹ, וְאֶסוּר לוֹ לְתַת שְׁאַחֲרַיִם יְחִיו אֶת חַיָּיו,
וְיִפְחִידוּ אוֹתוֹ וְכוֹי, אוֹ יִשְׁתַּלְטוּ עָלָיו וְכוֹי. וְזֶה הַסּוּד שֶׁל תְּפִלָּה
וְהַתְּבוּדוֹת שֶׁגָּלָה לָנוּ רַבְּנוּ וְי"ל — לֹא לְהִתְבַּלְבֵּל מֵאֵף אֶחָד, רַק
מִה שֶׁמְלַחֵץ אוֹתוֹ שֶׁיִתְבוּדֵד אֵל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא וַיְדַבֵּר אֵלָיו.

הַרְגֵל אֶת עֲצָמְךָ לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם כְּסִדְרָן הֵרְבֵה פְּרָקִים מְשֻׁנּוֹת,
שֶׁמְזַכְּכוֹת אֶת הַנֶּפֶשׁ מִכָּל מִינֵי חֲלָדָה. וְאִם בְּנֵי-אָדָם הָיוּ יוֹדְעִים מִה
זֶה לְמוּד מְשֻׁנּוֹת, לֹא הָיוּ מְפַסְיָקִים מִלְמוּד זֶה, כִּי מְשֻׁנָּה אוֹתִיּוֹת

נְשַׁמָּה, וּמִצְלַת אֶת הָאָדָם מִחֲבוּט הַקָּבֶר, וּמִי שְׁלוֹמֵד הַרְבֵּה מִשְׁנִיּוֹת וְרִגְלֵי בָהֶם כָּל יְמֵי חַיָּיו, אָזִי שׁוֹם מִשְׁחִית לֹא יָכוֹל לַגְעַת בּוֹ וְכוּ', וְהַתּוֹלְעִים וְעַכְבְּרֵי הַשָּׂדֶה וְכוּ' אֵינָם נִגְשִׁים אֶל גּוֹפּוֹ, כִּי בְּגוּף שְׂיֵשׁ שֵׁם הַרְבֵּה מִשְׁנִיּוֹת, כָּלֵם בּוֹרְחִים מְרֵב פֶּחֶד. וְלִכֵּן אֲשַׁרִּי מִי שְׁזוֹכָה לְלַמֵּד בְּעֶצְמוֹ הַרְבֵּה פְּרָקִים מִשְׁנִיּוֹת בְּכָל יוֹם, וְאִם יִזְכֶּה לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם ח"י פְּרָקִים מִשְׁנִיּוֹת — אֵין לְמַעַלָּה מִזֶּה, וְאֲשַׁרִּי וְאֲשַׁרִּי מִי שְׂיָכוֹל לְהַחֲדִיר אֶת הַהִנְהָגָה הַזֹּאת בְּבִגְי הַנְּעוּרִים, כִּי רַבֵּם כָּלֵם נִכְשָׁלִים בְּפָגַם הַבְּרִית הוֹצָאת זֶרַע לְבִטְלָה, רַק מִחֲמַת הַשְּׁעָמוּם שָׁבָא מִבִּטְלָה, וְאִזּוֹ יֵשׁ כַּח לְהַסְטֵרָא אַחֲרָא וְהַקְלָפוֹת לְהַתְאַחֵז בּוֹ, אָבָל אִם הִיָּה בְּחוּר גּוֹרֵס הַרְבֵּה פְּרָקִים מִשְׁנִיּוֹת בְּכָל יוֹם, הִיָּה נִצּוֹל מִהַתְאַנּוּהַ הַזֹּאת תְּאַוּת נְאוּף. וְהָיוּ בְּחוּרִים בִּישִׁיבְתִּי, שְׁהָיוּ מְסִימִים כָּל שָׁבוּעַ שֶׁשָּׂה סְדְרֵי מְשֻׁנָּה, וְהָאִירוּ פְּנִיָּהֶם בְּאוֹר גָּדוֹל מְאֹד. וְלִכֵּן רָאָה לְחִזּוֹק אֶת עֶצְמָהּ בִּיתֵר שְׂאֵת וּבִיתֵר עֵז, וְשׁוֹם דְּבַר בְּעוֹלָם לֹא יוֹכֵל לְשִׁבֵּר אוֹתָהּ, כִּי אִם תְּהִיָּה חִזּוֹק בְּלַמּוּד מִשְׁנִיּוֹת בְּגֵרָסָא, עַל-יְדֵי-זֶה תִּנְצַל מְכָל רַע. וּמַעַלְתַּת הָאָדָם שְׁמִזְזָה גַם אֶת אַחֲרִים לְלַמֵּד מִשְׁנִיּוֹת, אֵין לְתַאֲרַר וְאֵין לְשַׁעֵר. וְדַע לָךְ, שְׁלַמּוּד מִשְׁנִיּוֹת זֶהוּ קְרוּב הַגְּאֻלָּה, כְּמֵאֲמָרֵם ז"ל (וַיִּקְרָא רַבָּה, פְּרָשָׁה ז', סִימָן ג'): אֵין כָּל הַגְּלִיּוֹת הַלְלוּ מִתְּכַפְּנִסוֹת אֶלָּא בְּזִכּוֹת מִשְׁנִיּוֹת; וְאֲשַׁרִּי מִי שְׂאִינוּ מְטַעֵה אֶת עֶצְמוֹ בְּזֶה הָעוֹלָם כָּלֵל. וְאָמַר רַבְּנוּ ז"ל (שיחות-הַר"ן, סִימָן נא): אֶת זֶה תִּקְבְּלוּ מִמֶּנִּי, שְׁלֹא יִטַּעֵה אֶתְכֶם הָעוֹלָם, כִּי הָעוֹלָם מְטַעֵה מְאֹד.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט"ז ער.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסִדְרֵי רָאָה, כ"ב אָב ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה אֶל ... גְּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

רַבְּנוּ ז"ל חִזּוֹק אוֹתָנוּ מְאֹד מְאֹד בְּמִדַּת הַבִּטְחוֹן, וְאָמַר

אֲשֶׁר ט"ז רעא בַּנְחָל קמה

(סיי-מוהר"ן, סימן תקא): פֿרַנְסֶה רַק בִּטְחוֹן; וְאָמַר רַבֵּנוּ ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן עו): כְּשֶׁאַדָּם מְבַטֵּל אֶת עֲצָמוֹ לְגַמְרֵי אֱלֹהֵי יִתְבָּרֵךְ, וּמִסְתַּכֵּל רַק אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, עַל-יַד־זֶה נִשְׁפָּע עָלָיו פֿרַנְסֶה בְּגִלְגַּל וּבְזִמְזָן, בְּסוּד (תהלים קמה): "עֵינַי כָּל אֵלֶיךָ יִשְׁבְּרוּ וְאַתָּה נִתָּן לָהֶם אֶת אֲכָלָם בְּעֵתוֹ", כִּי אִם אָדָם מִסְתַּכֵּל רַק אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, אֲזִי הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִמְשִׁיךְ עָלָיו פֿרַנְסֶה בְּשִׁפְעָה. וְדַע לָךְ, קָדָם שְׂבָאִים לְבִטְחוֹן אֲמַתִּי, מְנַסִּים אֶת הָאָדָם אִם כּוֹנֵתוֹ בְּאַמְתּוֹ. וְרַבֵּנוּ ז"ל הִרְבֵּה לְדַבֵּר אֶתְנוּ מֵעַנִּין בִּטְחוֹן, וְלֹא לְהִתְבַּלְבֵּל מִשׁוּם דְּבָר, רַק כָּל דְּבָר שֶׁהוּא צָרִיךְ יָבוֹא וַיִּבְקֶשׂ אֶת הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְאִם תִּהְיֶה חִזְק בְּזֶה, אֲזִי אֵל רַב טוֹב הַגְּנוּז וְהַצָּפוֹן תִּזְכֶּה.

וְהַגָּאוֹן רַבִּי אַבְרָהָם בֶּן הָאִישׁ הָאֱלֹקִי הַגֵּר"א ז"ל, אָמַר בְּשֵׁם אָבִיו, שֶׁפָּרַשׂ אֶת הַפְּסוּק (תהלים יג, ו): "וְאֲנִי בַחֲסֵדְךָ בְּטַחַתִּי יִגַּל לְבִי בִישׁוּעָתְךָ, אֲשִׁירָה לֵה' כִּי גָמַל עָלַי", שְׁלֵמוֹת הַבִּטְחוֹן הֵיא כַּאֲשֶׁר יִמָּצֵא בְשִׁלְשָׁה זְמָנִים אֵלּוּ: א. כַּאֲשֶׁר הוּא בְּעֵת צָרָה, אֵלָיו יִשָּׂא אֶת נַפְשׁוֹ. ב. כַּאֲשֶׁר תָּבוֹא לוֹ הַיְשׁוּעָה, לֹא יִבְקֶשׂ יְשׁוּעָה מִבְּנֵי-אָדָם רַק מֵאֵת ה'. ג. כַּאֲשֶׁר יוֹשִׁיעַ לוֹ ה', בַּיּוֹם הַהוּא יִשִּׁיר לֵה', וְלֹא יִשְׁכַּח יְשׁוּעָתוֹ. אַז הוּא הַבִּטְחוֹן בְּשִׁלְמוֹת בְּלֵב וְלֵב. לְכֵן אָמַר: וְאֲנִי בַיּוֹם צָרָתִי, בַּה' בְּטַחַתִּי וְלֹא בְזוּלָתוֹ, גַּם בַּיּוֹם יְשׁוּעָתוֹ, יִגַּל לְבִי בִישׁוּעָתְךָ, כִּי לֹא בִקְשָׁתִי מִזוּלָתֵנוּ, אֲשִׁירָה לֵה' כַּאֲשֶׁר תוֹשִׁיעַ לִי זְרוּעוֹ וְיָרוּם יְמִינִי, אֲשִׁירָה לוֹ כִּי גָמַל עָלַי.

אֲשֶׁרֵי מִי שְׂאִינוּ מְטַעָה אֶת עֲצָמוֹ בְּזֶה הָעוֹלָם כְּלָל, וְהוּא שֵׁשׁ וּבּוֹטַח תָּמִיד עָלָיו יִתְבָּרֵךְ, וְאִז יִשְׁפִיעַ עָלָיו הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא כָּל מַה שֶׁהוּא צָרִיךְ.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט"ז רעא.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר רְאָה, כ"ב אָב ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

בענין יארצייט (יום השנה) על אביו ועל אמו, על הבן להקפיד מאד לומר את כל הקדישים בשלש התפלות: ערבית, שחרית, מנחה, אם יוכל להתפלל לפני העמוד להיות שליח צבור — מה טוב ומה נעים, אבל אם יוצאת מזה איזו מחלקת, כדאי לוותר על כך, כי יש להנשמות צער גדול מאד כשבנם רב ועושה מחלקת.

מקור הלמוד ליום זה הוא (יבמות קכב.), שמביא רש"י מתשובת הגאונים "כל הנהך ריגלי דאמוראי", הינו יום שמת בו אדם גדול קובעים אותו לכבודו, ומדי שנה בשנה כשמגיע אותו יום מתקבצים תלמידי חכמים מכל סביביו ובאים על קברו עם שאר העם להושיב ישיבה שם, עין שם.

נוהגים ללמד פֶּרֶק משניות ביום היארצייט, ומוכא מהרב הקדוש מקאמנא זי"ע: קבלנו מרבתינו שקבלו מרפן ורפן מאליהו הנביא, שפרק ז' דמקנאות מעלין הנשמה של הנפטר למקומו, כי הראשי תבות של המשנות של פרק זה הם: אי"ה נשמ"ה, ויכון בלמוד משניות אלו להעלות הנשמה למזל העליון, הנקרא אי"ה, ואחר-כך יאמרו קדיש דרבנן, וזה מאד מסגל לעלית הנשמה.

מי שיכול לסיים מסכתא ביום היארצייט — אין למעלה מזה, ובפרט אם יעשה אחר-כך סעדה לבני תורה, שזהו תקון גדול מאד להנשמה, כי כל הברכות שמברכים אלו שמשתתפים בסעדה, מועילות מאד לנשמת הנפטר.

בענין לקחת על עצמו יום צום ביארצייט, האחרונים הקלו בזה מאד, כי תכף ומיד כשמקבלים על עצמם קבלה חזקה כזו, אזי צריכים להתחזק בזה כל ימי חייו, ומי יודע אם יוכל לעמוד בזה וכו', וזהו גדר שאין לו התרה, ולכן כדאי לא להתחיל לצום, ובשביל זה חסידים נוהגים ביום יארצייט של אבא או אמא לתת

תקון הינו מזונות ומשקה, ובני אדם אומרים ברכות ומברכים לחיים, ושתהיה עליית נשמה להנפטר, וזה מאד מאד חשוב בשמים.

מוכא בספר קב הישר (פרק לה): אם הוא בעל תורה, יראה לחדש בו איזו תורה, שזו תועלת גדולה לאביו ולאמו, כי כשהבן מתדש בדברי תורה מעטרין את הנשמה למעלה בעטרת נפלאה, ויש להם תענוג גדול מזה.

אשרי מי שהולך לקבר אביו או אמו ביום היארצייט (יום השנה) עם מנזן אנשים, ואומר שם תהלים, ואחר-כך קדיש ותום, וזו סגלה גדולה מאד הן להנפטר שיש לו יארצייט אחריו, והן להבין שהנפטר מעורר רחמים עליו, כי יש בכח נפטר לעורר רחמי שמים על הבן.

נוהגים להדליק נר נשמה ביום היארצייט, ויהיה של שעה דיקא, כי שעה ראשי תבות (ישעה כו, יט): הקיצו ורננו ש'וכני עפר, וכוונתו יזכו לקום בתחית המתים.

העקר לעשות הרבה צדקה וחסד ביום היארצייט, ולומר בעת נתינת הצדקה ועשיית החסד, שהיא לטובת הנשמה וכו' (יפרט את שם הנפטר או הנפטרת).

העקר להתעורר בתשובה, כי למעלה בשמים מאד חשוב כל הרהור תשובה, ואם היו בני אדם יודעים מה זה הרהור תשובה למעלה בשמים, היו מהרהרים בתשובה כל היום, וכך אמרו חכמינו הקדושים (פסיקתא רבתי): גדול כחה של תשובה, שכיון שאדם מהרהר בלבו לעשות תשובה, מיד הוא עולה לא עד עשרה מילין ולא עד עשרים מילין, ולא עד מאה מילין, אלא מהלך חמש-מאות שנים, ולא עד רקיע ראשון ושני וכו', אלא שהיא עומדת לפני כסא הכבוד, וכל זה רק מהרהור תשובה, ומכל שכן וכל שכן כשבר ישראל עושה תשובה, אין לתאר ואין לשער זכותו בשמים, כי אצלו תברך מאד מאד תשובה תשובה. ועקר התשובה היא תרטה על העבר וקבלה על להבא, ולהתודות בפה מלא לפניו: תברך על

כל מה שהוא עשה, וכל המרבה ביהוים, הרי זה משבח, כי על-ידי ודוי דברים אמר רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ד') יוצאים העוונות שנחלקו בעצמותיו, וזוהי להעשות כלי להמשיך על עצמו אור זיו חיות ודבקות, עד שבא אל בטול אמתו להיות בטל ומבטל באין סוף ברוך הוא.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ט"ז ערב.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר ראה, כ"ב אב ה'תש"ן.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

בענין חנוף צריכים להיות דגמא חיה להילדים, ומצינו בן סורר ומורה, שכתוב (דברים כא, יח): "איננו שומע בקול אביו ובקול אמו", ודרשו על זה חכמינו הקדושים (סנהדרין עא.): אם אין אמו שנה לאביו בקול, אינו נעשה בן סורר ומורה, והפירוש הוא, אם אביו ואמו אינם משתוים בדבריהם, זה אומר ימין וזה אומר שמאל, והבן שומע את המריבות בין ההורים, אז לא מגיע לו ענש מיתה כשהוא בן סורר ומורה, כי הוא אינו חב בדבר, כי כף למד מההורים. ולכן כלל גדול בחנוף, שההורים צריכים להיות דגמא חיה לילדיהם, ויתנהגו בדרך ארץ ובצניעות וכו', ולא ינבלו את פיהם בקללות וכו', ולא יריבו ביניהם וכו', וכך פולי האי ואולי הילדים ילמדו מההורים, כי הילדים מחקים את ההורים.

וחסידים מספרים, שפעם בא יהודי לבקש ברכה מהרב הקדוש מקאצק זי"ע, שבנו ילמד טוב, ענה ואמר לו הרב הקדוש: אם אתה בא לבקש ברכה על בנך שילמד, אזי גם הוא יבוא אל צדיק ויבקש ברכה על בנו שילמד טוב, אבל אם אתה תקח גמרא, ותתמיד

אָשׁר ט"ז רעג בּנַחַל קמט

בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, אַזִּי בְּנֵךְ יַחֲקֶה אוֹתְךָ, וְגַם-כֵּן יִקַּח גְּמֵרָא,
וַיִּתְמִיד בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה.

הַכָּלָל בְּחֲנוּךְ, שְׁהַהוֹרִים צָרִיכִים לְהִיּוֹת דְּגָמָא חִיָּה לְהִילָדִים,
וּבְנֵדָאֵי תְּפִלַּת הַהוֹרִים עַל הִילָדִים מוֹעֵלַת מְאֹד מְאֹד. וְרַבְּנּוּ ז"ל
הִקְפִּיד לֹא לְהַכּוֹת אֶת הִילָדִים, אֶלֶּא לְדַבֵּר אִתָּם בְּנִיחָא, וַיִּסְבִּיר לָהֶם
כְּמוֹ שְׂמִסְבִּירִים לְמַבְגָּר.

הַעֲקָר תַּדַּע, שְׁצָרִיכִים לְשַׁפֵּךְ הַרְבֵּה דְּמַעוֹת, שְׂיִזְכֶּה שְׂיִהְיֶה לוֹ
יְלָדִים טוֹבִים, וְאָסוּר לְהַתְיָאֵשׁ מִתְּפִלָּה, אֲדוּרְבָה כְּכֹל שְׂיִרְבֶּה בְּתְּפִלָּה,
יְרָאָה יְשׁוּעָה גְּדוּלָּה מְאֹד, וְאֶפְלוּ שְׂיִכּוּל לְקַחַת יָמִים וְשָׁנִים שְׂאִינוּ
רוֹאָה שׁוּם שְׁנוּי, עִם כָּל זֹאת לְבַסּוּף עַל-יַדֵּי רַבּוּי תְּפִלָּה שְׂמִתְּפִלָּלִים
עַל הִילָדִים, יְרָאָה נְסִים גְּדוּלָּים שְׂיַעֲשֶׂה עִמּוֹ הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא,

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט"ז רעג.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֵר רָאָה, כ"ב אָב ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... גְּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלֵתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ.

צָרִיךְ שְׂתַדַּע, שְׁבֵּן אָסוּר לוֹ לְסַפֵּר וּלְגַלַּח אֶת אָבִיו בְּשׁוּם פְּנִים
וְאֶפֶן, כִּי אִם יוֹצִיא לְאָבִיו דָּם בְּעֵת שְׂמִסְפָּר וּמְגַלַּח אוֹתוֹ, הוּא חַיֵּב
מִיתָה, וְלִכֵּן אָסוּר לְהַכְּנִס בְּסַפֵּק בְּזָה, וְעַל-כֵּן בֵּן לֹא יִגְלַח אֶת אָבִיו
בְּשׁוּם פְּנִים וְאֶפֶן, וְאֶפְלוּ שְׂאָבִיו מְסַכִּים וּמוֹחֵל, לֹא שְׂיִךְ בְּשׁוּם פְּנִים
וְאֶפֶן, כִּי הוּא אָסוּר חֲמוּר מְאֹד.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט"ז רעד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסִדְרֵי רְאָה, כ"ב אָב ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכֹל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוֹ יָאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ.

הִנֵּה חֲסֵדֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, שָׂרָאשׁ הַשָּׁנָה הַקְּדוּשׁ מִתְקַרֵּב וּבָא. וַיְדוּעַ, אֲשֶׁר רִבְנוּ וְ"ל רְצָה מְאֹד שְׁנַעֲשֶׂה כְרוֹז, שְׁכַל מִי שְׁמַאֲמִין בּוֹ, שְׁיִבּוּא אֲצֻלוֹ עַל רֹאשׁ הַשָּׁנָה אִישׁ בַּל יַעֲדֵר, כִּי כָל הָעֲנִין שְׁלוֹ הוּא רַק רֹאשׁ הַשָּׁנָה (עֵין חֵי-מוֹהַר"ן, סִימָן תג), וְלִכֵּן צְרִיכִים לַעֲשׂוֹת אֶת הַפְּרָסוּם הַכִּי גְדוֹל עֲכָשׁוּ בְּעוֹלָם, שְׁיִבּוּאוּ עַל רֹאשׁ הַשָּׁנָה אֵל רִבְנוּ וְ"ל בְּעִיר אוֹמֵן. וְאֲנִי יוֹדֵעַ, שְׁיִהְיוּ הַרְבֵּה אֲנָשִׁים שְׁיִסִּיתוּ לֹא לְבוֹא בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה לְאוֹמֵן, כִּי זֶה לֹא שִׁיף אַחַר הַסְּתַלְקוֹתוֹ וְכוּ', וּבְאֲמַת מִי שְׁמַדְבֵּר כִּךְ אֵין לוֹ שׁוּם אֲמוּנַת חֲכָמִים, כִּי בְּפִרוּשׁ גְּלֵה לְנוּ מוֹהַר"ת וְ"ל (חֵי-מוֹהַר"ן, סִימָן תו): מְכַלֵּל דְּבָרָיו הַקְּדוּשִׁים שְׁדַבֵּר אַז עֲמַנּוּ לְמַדְנוּ כְּמָה דְּבָרִים. לְמַדְנוּ עוֹד פְּעַם עֲצָם גְּדַל הַחַיּוּב לְהִיּוֹת אֲצֻלוֹ עַל רֹאשׁ-הַשָּׁנָה. כִּי אֶךְ-עַל-פִּי שְׁיַדְעֵנוּ זֹאת מְכַבֵּר, אֶךְ-עַל-פִּי-כֵן מְרַבּוּי דְּבָרָיו הַקְּדוּשִׁים אַז בְּזֵה, וּמִתְנוּעוֹתָיו הַנוֹרְאוֹת אַז הִבְנוּ עֲצָם הַחַיּוּב יוֹתֵר וְיוֹתֵר, שְׂאִי אֶפְשֶׁר לְבָאֵר זֹאת בְּכַתֵּב. וְגַם אַז לְמַדְנוּ, שְׁרֻצוֹנוּ חֲזַק לְהִיּוֹת אֲצֻלוֹ בְּאוֹמֵן עַל רֹאשׁ-הַשָּׁנָה תְּמִיד לְאַחַר הַסְּתַלְקוֹתוֹ, וְשְׂאִין דְּבַר גְּדוֹל מְזֵה. וְגַם לְמַדְנוּ כְּמָה צְרִיכִין לְחַזֵּק לְשַׁבֵּר הַמְּנִיעוֹת מִדְּבַר שְׁבַקְדָּשָׁה, בְּפִרְט הַמְּנִיעוֹת מִלְּהִיּוֹת עַל רֹאשׁ-הַשָּׁנָה, שְׁצָרִיכִים לְשַׁבֵּרם בְּיוֹתֵר, וְלְהִיּוֹת דִּיקָא עַל רֹאשׁ-הַשָּׁנָה, עַד שְׂאֶפְלוּ אִם הוּא בְּעֲצָמוֹ מְצוּהָ וּמִסְכָּיִם לְבָלִי לְהִיּוֹת אֲצֻלוֹ עַל רֹאשׁ-הַשָּׁנָה, חֲלִילָה לְהַסְתַּכֵּל עַל זֶה, וּצְרִיכִין לְהִזְהַר מְאֹד לְבָלִי לְשַׂאֵל אוֹתוֹ שׁוּם שְׂאֵלָה עַל זֶה, כִּי הוּא יִשִּׁיב בְּוַדָּאִי לְבָלִי לְהִיּוֹת, וְאֶךְ-עַל-פִּי-כֵן בְּנִקְדַת הָאֲמַת לְאַמְתּוֹ צְרִיכִין לְהִיּוֹת דִּיקָא, וְכֵן הוּא נוֹהֵג לְדוֹרוֹת.

וְעֲנִין זֶה נוֹגַע לְמָה שְׂאֶמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (מִכּוֹת י:): 'בְּדַרְךָ

שְׁאָדָם רוֹצֶה לִילֵךְ מוֹלִיכִין אוֹתוֹ, כְּמוֹ שֶׁפָּרַשׁ רַש"י. וְהוּא מְדַבְּרֵי חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים עַל פְּסוּק (בַּמִּדְבָּר כב, לה): "לֵךְ עִם הָאֲנָשִׁים". וְכֵן בְּשֵׁלּוּחַ מְרַגְלִים, שֶׁהִכְרַח מֹשֶׁה רַבֵּנוּ בְּעֲצָמוֹ לְשִׁלְחָם, אַף-עַל-פִּי שֶׁבְּאַמַּת רְצוֹנוֹ לֹא הָיָה כָּלֵל בְּזָה. וְעַנֵּן זֶה רָאינוּ מְרַבֵּנוּ ו"ל כְּמָה פְּעָמִים, בְּפָרֵט בְּעַנֵּן רֹאשׁ-הַשָּׁנָה, שֶׁהָיוּ אֲנָשִׁים שֶׁהָיוּ לָהֶם מְנִיעוֹת מִלְּהוֹת אֲצִלוֹ עַל רֹאשׁ-הַשָּׁנָה. וְשִׁאֲלוּ אוֹתוֹ בְּעֲצָמוֹ, וְהִשִּׁיב לָהֶם, שֶׁלֹּא יִהְיוּ עַל רֹאשׁ-הַשָּׁנָה. וְהִתְחִילוּ לְהִתְעַקֵּשׁ, הֲלֹא שָׂמַעְנוּ מִכֶּם גְּדֹל הָאֲזִהְרָה לְהוֹת אֲצִלְכֶם עַל רֹאשׁ-הַשָּׁנָה, וְעָשָׂה עֲצָמוֹ כְּמִקְפִיד עֲלֵיהֶם, וְגָעַר בָּהֶם שֶׁלֹּא יִדְבְּרוּ יוֹתֵר, וְכֵן עָשׂוּ וְלֹא בָּאוּ עַל רֹאשׁ-הַשָּׁנָה. וְאַף-עַל-פִּי-כֵן אֲנַחְנוּ וְכִינוּ לְהוֹת רְגִילִים לְעַמֵּד לְפָנָיו. שָׂמַעְנוּ וְהִבְנוּ בְּרָמָז וּבְפִרוּשׁ, שֶׁשְׂפָנִימִיּוֹת רְצוֹנוֹ אֵינוֹ נוֹחָה בְּזָה כָּלֵל, רַק הוּא מְכַרַח לוֹמֵר לָהֶם כֹּף, מִחֲמַת שִׁשׁוּאֲלִים אוֹתוֹ עַל זֶה, עֵין שָׁם.

וְלָכֵן אֵיךְ יְכוּלִים לְקוֹם אֲנָשִׁים שֶׁקוֹרִין אֶת עֲצָמָם חֲסִידֵי בְּרֶסֶלֶב, וְעוֹד מְחַזְּקִים אוֹתָם לְמִנְהִיגִים, לוֹמֵר אַחֲרַת מִמָּה שֶׁמוֹהֲרַנ"ת ו"ל אָמַר?! הֲרֵי רַק מוֹהֲרַנ"ת ו"ל הִבִּין אֶת דַּעַת רַבֵּנוּ ו"ל יוֹתֵר מִכָּל הַתַּלְמִידִים, וְזֶה עוֹד הָיָה בְּחַיִּים חַיּוֹתוֹ, עַל אַחַת כְּמָה וְכְמָה אֵיךְ בְּדוֹר הַזֶּה יְכוּל לְקוֹם אֶחָד אוֹ שְׁנַיִם וְכו', שֶׁפְּשׁוּט סוּבָלִים עַל הַעֲצָבִים, וַיֵּשׁ לָהֶם פֶּחַד גְּבָהִים וּמְפַחְדִים לְטוֹס וְכו', שִׁיּוּצִיאוּ כְּרוּז שֶׁלֹּא צְרִיכִים לְנִסֵּעַ לְרֹאשׁ הַשָּׁנָה לְאוּמָן, זֶה בָּא מִגְּאוֹת וְכו', וְאֵין לָהֶם אֲמוּנָה חֲכָמִים כָּלֵל וְכו', וְלֹא צְרִיכִים לְהִתְבַּיֵּשׁ לְפָרְסָם אֶת זֶה, מִי שֶׁמְדַבֵּר נֶגֶד הַנְּסִיעָה עַל רֹאשׁ הַשָּׁנָה לְאוּמָן הוּא כָּלֵל אֵינוֹ שִׁיךְ לְאֲנָשֵׁי שְׁלוּמָנוּ, פְּשׁוּטוֹ כְּמִשְׁמַעוֹ, מִיֵּלֵא אֶחָד הוּא אָנוּס וְכו' וְאֵינוֹ יְכוּל לְנִסֵּעַ וְכו', יְכוּלִים לְהִבִּין אוֹתוֹ, אֲבָל לְדַרְשׁ בְּרַבִּים, שֶׁהָיוּ לֹא שִׁיךְ כָּל הָעַנֵּן שֶׁל רֹאשׁ הַשָּׁנָה לְנִסֵּעַ לְאוּמָן אֲלֵא לְהִשְׁאֵר בְּשׁוּל... זֶה בָּא מִרְשָׁעוֹת וּמִגְּאוֹת וְטִפְשׁוֹת וְכו' וְכו', כִּי אֲנַחְנוּ מְחַכְּמִים לְנִסֵּעָה זוֹ כְּכֹר קְרוֹב לְחַמְשִׁים שָׁנָה שִׁפְתַּח הַגְּבוּל, וְהִנֵּה זְכִינוּ, שֶׁעֲכָשׁוּ נִפְתַּח הַגְּבוּל, וְכֵלָם יְכוּלִים לְנִסֵּעַ, אֲזִי אֵיךְ יְכוּל לְהַעֲיִז אֶחָד אוֹ שְׁנַיִם לְדַבֵּר נֶגֶד הַנְּסִיעָה הַקְּדוּשָׁה לְרֹאשׁ הַשָּׁנָה אֶל רַבֵּנוּ ו"ל בְּאוּמָן, הֲרֵי אָמַר רַבֵּנוּ ו"ל (חַיִּי-מוֹהֲר"ן, סִימָן תו), שֶׁצְרִיכִין לְהוֹת

אָצְלוּ עַל רֵאשֵׁי-הַשָּׁנָה דִּיקָא, וְאָמַר, שְׂיִכּוּלִין אָז אַנְשִׁים לְקַבֵּל תְּקוּנִים אֲשֶׁר בְּכָל הַשָּׁנָה לֹא הָיָה בְּאִפְשָׁר שְׂיִהְיֶה לָהֶם תְּקוּן בְּשׁוּם אִפֶּן, אַף-עַל-פִּי-כֵן בְּרֵאשֵׁי-הַשָּׁנָה יְכוּלִים אֲפֹלוּ הֵם לְקַבֵּל תְּקוּן. אַף-עַל-פִּי שֶׁבְּכָל הַשָּׁנָה אֲפֹלוּ הוּא בְּעֶצְמוֹ לֹא הָיָה יְכוּל לְתַקְּנָם, אֲבָל בְּרֵאשֵׁי-הַשָּׁנָה גַּם הֵם יְכוּלִים לְקַבֵּל תְּקוּנִים. כִּי אָמַר, שֶׁהוּא עוֹשֶׂה בְּרֵאשֵׁי-הַשָּׁנָה עֲנִינִים וְתְּקוּנִים אֲשֶׁר בְּכָל הַשָּׁנָה גַּם הוּא אֵינוֹ יְכוּל לַעֲשׂוֹת. וְלָכֵן אֲשַׁרִי מִי שֶׁמוֹסֵר אֶת נַפְשׁוֹ וּמְפָרְסֵם לְכָלֵל נְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל אֶת גְּדֹל הָעֲנִיָּן לְנִסְעֵ אֶל רַבְּנוּ ז"ל בְּעִיר אוֹמֵן לְרֵאשֵׁי הַשָּׁנָה, וְלֹא לְהַתְּבַיֵּשׁ מִפְּנֵי הַמְּלַעֲיָגִים, וְלֹא יִפְחַד מִהַחֲצוּפִים וְהָעוֹזֵי פְּנִים (שֶׁהֵם גְּלוּגִילִים מִהַמְּתַנַּגְדִּים עַל רַבְּנוּ ז"ל וּמוֹהֲרֵי-ת"ת ז"ל, שֶׁבְּמִקּוֹם שְׂיִתְקִנוּ מֵהַ שֶׁפָּגְמוּ פַעַם, שֶׁמְנַעוּ אַנְשִׁים מִלְּנִסְעֵ אֶל צִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל לְרֵאשֵׁי הַשָּׁנָה בְּעִיר אוֹמֵן, עוֹד יִרְדּוּ לְזֶה הָעוֹלָם עוֹד פַּעַם, וּמְקַלְקְלִים יוֹתֵר וְיוֹתֵר, כִּי מוֹנְעִים רַבּוּי אַנְשִׁים, שֶׁלֹּא יִסְעוּ עַל רֵאשֵׁי הַשָּׁנָה לְאוֹמֵן).

רְאֵה אֶתְּהָ לְכוּא עַל רֵאשֵׁי הַשָּׁנָה אֶל רַבְּנוּ ז"ל בְּעִיר אוֹמֵן, וְתָבִיא אֶתְּךָ לְכָל הַפְּחוֹת עוֹד מְנִיֵּן יְהוּדִים, וְכֵן יַעֲשֶׂה כָּל אֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, שְׂיִשְׁתַּדֵּל לְשַׁדֵּל עוֹד מְנִיֵּן אַנְשִׁים שְׂיִבּוֹאוּ, וְכָךְ יִתְרַבּוּ הַבְּתִים, כַּמּוּכָא בְּדַבְרֵי רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהֲרֵי, חֵלֶק ב', סִמָּן ח'), וְעַל-יְדֵי-זֶה נִזְכָּה לְקַרֵּב אֶת הַגְּאֻלָּה, כִּי בְּפִרוּשׁ גְּלָה לָנוּ מוֹהֲרֵי-ת"ת ז"ל, אֲשֶׁר כָּל אֶחָד שְׂיִבּוֹא עַל רֵאשֵׁי הַשָּׁנָה בְּאוֹמֵן הוּא מְקַרֵּב אֶת הַגְּאֻלָּה.

הַמְּאַחַל לָךְ שָׁנָה טוֹבָה וּמְתוּקָה...

ט"ז ערה.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבַּרֵּךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֻדְרֵי רֵאשֵׁי, כ"ב אָב ה'תש"ש.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה אֶל הַיְקָר וְהַנְּעֻלָּה ... גֵּרוּ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

רק חזק ואמץ מאד להחזיק את עצמך ביחד עם אנשי שלומנו הקרים, ותברח ממחלקת כמו שפורחים מאש, כי כך אמרו חכמינו הקדושים (במדבר ובה, פרשה יח, סימן ד'): אמר רבי ברכיה, כמה קשה המחלקת, שבית-דין של מעלה אין קונסים אלא מִבְּנֵי עֲשָׂרִים שָׁנָה ומעלה, ובית-דין של מטה מִבְּנֵי י"ג, במחלקתו של קרח תינוקות בני יומן נשרפו ונבלעו בפאול תחתית, דכתוב (במדבר טז, כז): "וַיִּנְשִׂיהֶם וַיִּבְנִיחֵם וְטָפְסוּ וְכוּ' וַיִּרְדּוּ הֵם וְכָל אֲשֶׁר לָהֶם חַיִּים שְׂאֵלָה"; ולכן צריכים מאד מאד להזהר ממחלקת לא להתערב עם שום בריה, יאחו כל אחד את דרכו, ואנחנו נברח רק אל הקדוש-ברוך-הוא, ולהרבות בתפלה ובקשה יומם ולילה, שנוֹפֵה לְהַכְּלִל לְגַמְרֵי בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, אֲשֶׁר זֶה הַתְּכַלִּית מְכַל הַתְּכַלִּיתִין, לְהַכְּלִל בְּעֵצָם עֲצָמֵיּוֹת אֱלֹקוֹתוֹ יְתָבְרָךְ, וְלְהַמְשִׁיךְ עַל עֲצָמוֹ עֲרֻבוֹת נְעִימוֹת יְדִידוֹת זִיו שְׂכִינַת עֲזוֹ יְתָבְרָךְ, אֲשֶׁרֵי מִי שְׂאֵינוֹ מְטַעָה אֶת עֲצָמוֹ בְּזֶה הָעוֹלָם כָּלֵל, וְאֵינוֹ מְתַעַרְבֵי בְּשׁוֹם פּוֹלִיטִיקָה שֶׁל שָׂקָר, אֲלֵא יוֹשֵׁב וְלוֹמֵד בְּכָל יוֹם שְׁעוֹרֵיין כְּסֻדְרָן בְּמִקְרָא, בְּמִשְׁנָה, בְּגִמְרָא, בְּמִדְרָשׁ, בְּהַלְכָה וְאֲגֻדָה וְכוּ' וְכוּ', וּמְדַבֵּק אֶת עֲצָמוֹ בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, עַל-יְדֵי שְׁמוֹת וַיְחֻדִים וְשִׂיחָה בֵּינוֹ לְבֵין קוֹנוֹ, וְאִז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ט"ז רעו.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר ראה, כ"ב אב ה'תש"ן.

שלום אל היקר והנעלה ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

רק חזק מאד, ותשתדל שיהיה לך שלום-בית, אשר זה יסוד ביהדות, כי על-ידי קלקול שלום-בית, בנגל יכולים לבוא לידי פגם-הברית, שזהו עון חמור מאד, והסמ"ך-מ"ם מסית את האדם וכו', ומלביש את עצמו במצוות, העקר שתהיה מחלקת בינו לבין אשתו וכו', כדי להפריד ביניהם וכו', ועל-ידי-זה הוא מכשיל אותם

בעוונות חמורים, ורַבְּנוּ ו"ל הקפיד על זה מאד מאד, ומי שלא היה לו שלום-בית גָּרְשׁוּ מֵעַל פָּנָיו, כִּידוּעַ אֶצְלָנוּ כַּמָּה ספורים, שְׂרַבְּנוּ ו"ל לא היה יכול לסבל אדם שְׁהֵיָה בְּמַרְיבוֹת עִם אִשְׁתּוֹ וְכוּ', וְלִכְּן אם אַתָּה נִקְרָא עַל שֵׁם רַבְּנוּ ו"ל, אַתָּה מִכְרַח לַעֲשׂוֹת שְׁלוֹם-בֵּית, וְלִהְיוֹת וְתָרַן בְּבֵית. וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (מִדְּרַשׁ תְּהִלִּים קא): אָמַר רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן לׁוֹי, צָרִיף אָדָם לִהְיוֹת עֲלוֹב בְּתוֹף בֵּיתוֹ; וְלִכְּן אִם אַתָּה רוֹצֵה שְׁיִהְיֶה לְךָ שְׁלוֹם-בֵּית, שְׂתַק, שְׂתַק עַל הַחֲרוּפִין וְהַגְּדוּפִין שְׂאֵתָה סוֹבֵל מֵאִשְׁתְּךָ, כִּי הַכֹּל הוּא מִחֲמַת עֲוֹנוֹתֶיךָ הַמְרַבִּים, כִּי הִיא עֵצָם מֵעֲצָמֶיךָ וְכוּ', וְאִם אַתָּה תִּחְזַר בְּתִשׁוּבָה, הִיא מְמִילָא תַפְסִיק לַצַּעַר אוֹתְךָ, וְזֶה בְּרוּר כְּשִׁמְשׁ. וְלִכְּן רְאֵה לְהַשְׁלִים עִם אִשְׁתְּךָ בְּכָל מַחִיר, וְאִזּוּ טוֹב לְךָ כָּל הַיָּמִים.

הַמֵּאחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט"ז רעז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר רְאֵה, כ"ב אָב ה'תש"ן.

שְׁלוֹם אֶל הַיְקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ.

הִנֵּה, תְּהִלָּה לְאֵל, זְכִינוּ שְׁעַכְשָׁו נִפְתַּחַה הַדְּרָךְ אֶל צִיּוֹן רַבְּנוּ ו"ל, וְלִכְּן תַּעֲשֶׂה כָּל מַה שְׁבִיכְלָתְךָ לְהַצְטַרֵף אֶל הַקְּבוּץ הַקְּדוּשׁ שְׁלָנוּ בְּאוֹמֵן עַל רֹאשׁ הַשָּׁנָה, וְתִמְסַר אֶת נִפְשְׁךָ פְּשׁוּטוֹ כְּמִשְׁמַעוֹ לְבוֹא עַל רֹאשׁ הַשָּׁנָה, וּבְיַדֵּי תִזְכָּה לַפְּעַל אֶצְלוֹ יִתְבָּרַךְ כָּל מַה שְׂאֵתָה צָרִיף אֶצְל רַבְּנוּ ו"ל, כִּי הוּא מְאֹד בְּקָשׁ אוֹתָנוּ לְבוֹא אֵלָיו עַל רֹאשׁ הַשָּׁנָה, וְאָמַר (תַּיִי-מִוְהַר"ן, סִימָן קנו): 'אֵף שְׂצַדִּיקִים אַחֲרֵים לֹא אוֹמְרִים כֹּךְ (הִינּוּ שְׁלֹא הַקְּפִידוּ שְׁיִבּוֹאוּ אֵלֵיהֶם עַל רֹאשׁ הַשָּׁנָה דִּיקָא), אִזִּי 'עוֹד קִשְׂיָא', הִינּוּ כִּי מְמִילָא כְּבָר שׁוֹאֲלִים עָלָיו הַרְבֵּה

קשׁויות, אַז תהייה עוד קשׁיא, אַבל אַנחנו צריכים לקיים אַת דְּבָרֵינוּ
בְּתַמִּימוֹת וּבִפְשִׁיטוֹת, וְלִהְיוֹת שָׁם עַל רֹאשׁ הַשָּׁנָה הַזֶּה, אַקְנֶה
לְרֹאוֹתְךָ שָׁם.

המאחל לך שנה טובה ומתוקה...

ט"ז רעח.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר ראה, כ"ג אב ה'תש"ן.

שלום אַל היקר לי מאד ... נרו יאיר.

לנכון קבלתי אַת מכתבך

צריך שתדע, אַשׁר צריכים להשמר מאד מכל מיני רמאים
וצבועים וכו', ואיך יכולים לדעת מי הוא רמאי וצבוע? אם הוא
אינו מעורר אַת האנשים שתחתיו ללמוד התורה הקדושה, שיהיו
חזקים ללמד בכל יום תורה, צריכים לדעת שזהו שרץ' — ש'קרן,
ר'מאי, צ'בוע, וצריכים לברח ממנו כמו שבורחים מאש, אפלו
שהולך בבגדי לבן... כי בלי תורה הכל שקר, הכל הבליים, ואף
אחד שלא יספר ספורים של מופתים וכו', כי בלי תורה הכל דמיון
אחד גדול מאד, ולא כפי שקורה היום, שכל ריק ופוחז, ששלשום
עבר על כל התורה כלה, רחמנא לישזבן, ואכל טרפות ונבלות,
חמץ בפסח, ולא צם ביום הפורים, וחלל שבת, ובא על כל
העצרות, רחמנא לצלן, ואתמול חזר בתשובה, והיום הוא כבר עף
בשמים ונותן תקונים... האם זה לא מצחיק?! על מי הם עובדים?!
ולצערנו הרב, המונעם רצים אחר שקרנים, רמאים, צבועים כאלו.
וכבר אמר הצדיק הקדוש רבי אפרים מסדילקוב זי"ע בספרו "דגל
מחנה אפרים" (פרשת נח) על הפסוק: "ויהי כל הארץ שפה אחת
ודברים אחדים". יש לומר בזה על דרך הלצה, וגם כל הענין מקדם,
"ויהי בנסעם מקדם וימצאו בקעה וגו', ונשרפה לשרפה וגו',
ונעשה לנו שם" וגו', הנה התורה מרמזת כאן על פת שקרנים,

ומתדמים לשלומי אמוני ישראל, ולבסוף אין להם קיום, והם כלים מאליהם, כי שקרא לא קאי (שבת קד.), והוא מרמז בפסוק, כי בתחלה "ויהי כל הארץ שפה אחת", הינו דבוקים בשכיני"ה גימטריה שפ"ה, "ודברים אחדים", הינו מחמת שהיו דבוקים בהשם, היתה ביניהם אחדות גדולה, ולא היו מדברים אחד בפה ואחד בלב, רק הפה והלב היה אחד, אבל "ויהי בנסעם מקדם", הינו מקדמונו של עולם, כמאמר חכמינו הקדושים (בראשית רבה, פרשה לח, סימן ז): "וימצאו בקעה" וגו', הינו שתעו ונפלו בבור עמק וחשוף, ועוד להם שמראים עצמם פצדיקים, והוא שאמרו "ונלכנה לבנים", הינו נלכש בגדים לבנים פדמיון הצדיקים השוהרים, "ונשרפה לשרפה", להכות כף אל כף בהתלהבות, והפל הוא כדי "לעשות לנו שם" כפשוטו, "ונבנה לנו עיר" לכבש עירות תחת ידם, וסופם "ותהי להם הלכנה לאבן", הינו בגדי לבנים שהיו לובשים היו להם לאבן נגף ולמכשול, "והחמר" ראשי תבות: ח'כ'מ'מ'פלא ור'ב רבנן (זהר שופטים ערה.), שהיו מחזיקים ומראים בעצמם היה לחמר כפשוטו לטבע ולפל בתוכו, "ויפץ השם אותם משם, כי שם בלל", הינו בעוונותינו הרבים נתעוררה על ידם קטטה ומריבה ושנאת חנם, ונבללה שפתם, שאין אחד יודע מה השני מדבר וכו', עין שם. רואים מזה, שכל אלו השקרנים, הרמאים והצבועים, שכל מגמתם היא רק להוציא מבני-אדם כספים וכו', והם נותנים תקוונים וכו', בורים ועמי ארצים וכו', לבסוף נתגלה קלונם ברבים.

ולכן תקח את הכלל הזה בידיך, אם אין לאדם הזה תורה, ומכל שכן שאינו מעורר את האנשים השומעים לקחו, שיתמידו בלמוד התורה הקדושה מדי יום ביומו, צריכים לדעת שהכל הבל ורעות רוח ושקר גדול, ואפלו שילך עם בגדי צדיק בגדים לבנים וכו' וכו', הכל שקר וכזב, כי בלי תורה, הכל הבל הבלים, אשרי מי שבורח מהצבועים והרמאים האלו, ומי שמתמיד בכל יום בתורה הקדושה, אזי לא יכולים להטעות אותו בשום פנים ואופן, ובפרט מי שבקי בשלחן ערוך, עליו לא יכולים לעבד ולשקר, ולכן

הַזְהִירָנוּ רַבְּנוּ ו"ל מָאד עַל לְמוּד שְׁלַחַן עָרוּף יוֹתֵר מִכָּל הַלְמוּדִים,
כִּי עֲקָר הַיְהוּדוֹת תְּלוּי רַק בְּקִיּוּם הַשְּׁלַחַן עָרוּף.

הַמֵּאחֵל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט"ז רעט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר רְאָה, כ"ג אָב ה'תש"ן.

שְׁלוֹם אֶל הַיְקָר לִי מָאד ... נֵרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

רְאָה לְחֻזֵק אֶת עֲצָמְךָ בְּיָתֵר שְׂאֵת וּבְיָתֵר עֵז, וְאֵל תַּנִּיחַ אֶת
הָעֲצָבוֹת שֶׁתִּפְגַּס בְּגוּף, כִּי הָעֲצָבוֹת זֶה הַסְטָרָא אַחֲרָא, וְלִכֵּן תִּשְׁמַר
מָאד מָאד לֹא לֵהִיּוֹת עֲצוּב, אֲדַרְבָּה תִּמְסַר אֶת נַפְשְׁךָ לֵהִיּוֹת רַק
בְּשִׂמְחָה תְּמִיד. וְרַבְּנוּ ו"ל אָמַר (לְקוּשִׁי-מוֹהֲר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן כד): מִצְוָה
גְּדוּלָה לֵהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה תְּמִיד, הוּא אֵינוֹ נוֹתֵן עֲצָה לֵהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה,
אֲלֵא הוּא אוֹמֵר שְׂזוֹ "מִצְוָה גְּדוּלָה לֵהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה", כִּי שְׂלֵמוֹת בַּר
יִשְׂרָאֵל, כְּשֶׁהוּא תְּמִיד שְׂמֵחַ, וּבְזֶה מְגַלֶּה אֶת פְּנִימִיּוֹת לְכַבּוֹ שֶׁהוּא
מֵאֲמִין בְּהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְעוֹשֶׂה אֶת כָּל מִצְוָה וּמִצְוָה בְּשִׂמְחָה,
כִּי הוּא מְקִיָּים אֶת רְצוֹנוֹ יִתְבָּרַךְ. וְאָמַר רַבְּנוּ ו"ל (סִפְרֵי-הַמִּדּוֹת, אוֹת
שְׂמֵחָה, סִימָן א'): כְּשֶׁאָדָם עוֹשֶׂה מִצְוָה בְּשִׂמְחָה, זֶה סִימָן שֶׁלְּבוֹ שָׁלֵם
לְאַלְקִינוּ. וְלִכֵּן אֲשַׁרִּי מִי שֶׁשְׂמֵחַ תְּמִיד בְּנִקְיַת יְהוּדוּתוֹ, בְּזֶה מְגַלֶּה אֶת
לְכַבּוֹ הַטָּהוֹר. וְאָמַר מוֹהֲרַנ"ת ו"ל (לְקוּשִׁי-הַלְכוֹת, נְפִילַת אִפִּים, הִלְכָה ד',
אוֹת ד'): מִי שֵׁשׁ לוֹ אֲמוּנָה שְׁלֵמָה בְּהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, בּוֹדֵאֵי רְאוּי לְשִׂמְחָה
תְּמִיד בְּהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ. וְזֶה הַדְּבָר אֵי אִפְשָׁר לְבָאֵר בְּכֹתֵב, כִּי הוּא לְכָל
חַד כְּפוּם מֵה דְמִשְׁעַר בְּלִבִּיהֵ, וְכֵן לְשִׂמְחָה בְּשִׂמְחָת הַמִּצְוֹת, שְׂזֵה
(תְּהֵלִים יט, ט): "פְּקוּדֵי הַשֵּׁם יִשְׂרָיִם מְשִׂמְחֵי לֵב", כִּי בּוֹדֵאֵי אֵין
שְׂמֵחָה בְּעוֹלָם כְּשִׂמְחָה זֶה שֶׁל מִצְוֹת מְעִשִׂיּוֹת, כִּי זֶה כָּל אָדָם יְכוֹל
לְהִבִּין, שֶׁבְּעוֹלָם הַזֶּה אֵין שׂוּם שְׂמֵחָה, כִּי "מֵה יִתְרוֹן לוֹ לְאָדָם בְּכָל
עֲמָלוֹ שֶׁעָמַל תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ" (קֹהֶלֶת א, ג), "וְיִמְנֹנוּ כְּצֵל עוֹבֵר" (תְּהֵלִים
קמד, ד), "וְאַחֲרֵיתֶהּ שְׂמֵחָה תּוֹגָה" (מִשְׁלֵי יד, יג), וְעַל-כֵּן בְּאַמְתָּ

המתקרים והכופרים והאפיקורסים, שכוֹפְרִים בכל, רחמנא לצלן, אין להם שום שמחה אמתית כָּלֵל, וְכֵל יְמִיהֶם הֵם מְלֵאִים עֲצוּבוֹת וְיָגוֹן וְאַנְחָה, כִּי מֵאַחַר שְׂכוֹפְרִים בְּתוֹרָתוֹ הִקְדוּשָׁה וּבְעֲשִׂית מְצוּוֹתָיו יִתְבָּרַךְ, וּבּוֹדִים מִלְּבָם טַעֲמִים שֶׁל הֶבֶל וּשְׂטוּת עַל עֲשִׂית הַמְצוּוֹת כְּאִלוֹ הֵן נְמוּסִיּוֹת, חֵס וְשְׁלוֹם, אִם כֵּן מֵהֵיכָן יִקְבְּלוּ חַיּוֹת וְשִׂמְחָה. וְעַל-כֵּן עָקַר הַקְּטָרוֹג וְהַהֲתַגְרוּת שֶׁל הַסְּטָרָא אֲחֵרָא שְׂמַתְגְרִין בְּיִשְׂרָאֵל, הַעֲקָר הוּא בְּשִׂמְחָה שֶׁל הַמְצוּוֹת, כִּי עַל גּוֹף הַמְצוּוֹה הֵם יְכוּלִין לומר שֶׁהִיא נְמוּסִיּוֹת, חֵס וְשְׁלוֹם, כְּשֶׁאֵר נְמוּסִים מְנַמוּסִי הַעֲמִים, חֵס וְשְׁלוֹם, אֲךְ כְּשֵׁרוּאִים שִׁישְׂרָאֵל שְׂמַחִים כָּל-כָּף בְּעֲשִׂית הַמְצוּוֹת וּמוֹסְרִין נִפְשָׁם עֲלֵיהֶן, עַל זֶה הֵם מִתְקַנְאִים וּמִתְגְרִים בְּנוֹ מֵאֵד, וְעַל-כֵּן עָקַר הַכְּנַעַת הַסְּטָרָא אֲחֵרָא הִיא דִּיקָא עַל-יְדֵי עֲשִׂית הַמְצוּוֹה בְּשִׂמְחָה. וְלָכֵן אֵל תְּהִיָּה בְּטָלָן, וְתִשְׂמַח בְּכֹל יוֹם עִם הַמְצוּוֹת שְׂאִתָּה מְקַיִם: צִיצִית, תְּפִלִּין, מְזוּזָה, תּוֹרָה, תְּפִלָּה, שְׂבִית, כְּשֵׁרוֹת וְכוּ' וְכוּ', וְתִרְאֶה לְבָרַח לְגַמְרֵי מֵהַמְרִירוֹת וְהַדְּכָאוֹן שֶׁתּוֹפְסִים אוֹתָךְ בְּכֹל פֶּעַם, כִּי זֶה בְּעֲצָמוֹ הַסְּטָרָא אֲחֵרָא, וְלָכֵן אֲשֶׁרִי מִי שְׂשׂוּמֵר עַל עֲצָמוֹ, וְאִינוֹ נִמְשָׁךְ אַחֵר הָעֲצוּבוֹת.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ט"ז רפ.

בְּעֲזַרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר רְאָה, כ"ג אָב ה'תש"ן.

שְׁלוֹם אֵל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

בְּעֲנִין כְּבוֹד אָב וְאִם, עָלֶיךָ לְדַעַת, שְׂצָרִיכִים מְאֹד מְאֹד לְהַקְפִּיד עַל זֶה, כִּי הִיא חֲמוּנָה שְׂבִיחַמוּרוֹת (דְּבָרִים רַבָּה, פְּרָשָׁה ו', סִימָן ב'), עִם כָּל זֹאת נִפְסַק בְּאַחֲרוֹנִים, אִם הוֹרֵי הַבַּעַל אוֹמְרִים לוֹ שְׁלֵא יִכְבֵּד אֶת אִשְׁתּוֹ, אוֹ שֶׁהוֹרֵי הָאִשָּׁה אוֹמְרִים לָהּ שְׁלֵא תִכְבֵּד אֶת בַּעְלָהּ, אִין צָרִיךְ לְשִׁמַּע לָהֶם, כִּי יִקְלָקְלוּ לוֹ אֶת הַשְּׁלוֹם-בֵּית, וְיִכּוֹל לְבוֹא לְיַדֵּי גֵרוּשִׁין, חֵס וְשְׁלוֹם, וְעַל זֶה אֲסוּר לוֹ לְצִיַּת אוֹתָם, וּבְזֶה הוּא אִינוֹ

מִפֶּר אֶת מִצְוֹת כְּבוֹד אָב וָאִם, אֲדַרְבֵּה בְּזֶה שְׁלֹא יֵצִית אוֹתָם מִקִּיָּם
מִצְוֹת כְּבוֹד אָב וָאִם. וּפְסֵק הַרְמַב"ם (פֶּרֶק ט"ז מֵהִלְכוֹת אִישׁוֹת, הִלְכָה יט,
כ): צו חֲכָמִים, שְׂיִהְיֶה אָדָם מְכַבֵּד אֶת אִשְׁתּוֹ יוֹתֵר מִגּוֹפּוֹ, וְאוֹהֶבֶה
כְּגוֹפּוֹ, וְאִם יֵשׁ לוֹ מְמוֹן — מְרַבֵּה בְּטוֹבְתָהּ כְּפִי הַמְמוֹן, וְלֹא יִטִּיל
עָלֶיהָ אֵימָה יִתְרָה, וְיִהְיֶה דְבוּרוֹ עִמָּה בְּנִחַת, וְלֹא יִהְיֶה עֹצֵב וְלֹא
רוֹגֵז, וְכֵן צו חֲכָמִים עַל הָאִשָּׁה, שְׂתִהְיֶה מְכַבֵּדָתָא אֶת בְּעָלָהּ בְּיוֹתֵר
מִדִּי, וְיִהְיֶה לוֹ עָלֶיהָ מוֹרָא, וְתַעֲשֶׂה כָּל מַעֲשֵׂה עַל פִּיו, וְיִהְיֶה בְּעֵינֶיהָ
כְּמוֹ שֶׁר אוֹ מְלֶךְ מֵהִלְכֵת בְּתֵאוֹת לְבוֹ, וּמְרַחֶקֶת כָּל שְׂשִׁנָּא, וְזֶה הוּא
הַדָּרָךְ בְּנוֹת יִשְׂרָאֵל וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל הַקְּדוּשִׁים וְהַטְּהוֹרִים בְּזוּגוֹן, וּבְדַרְכֵי
אֱלוֹי יִהְיֶה יִשׁוּבֵן נְאֻה וּמִשְׁבַּח.

וְלִכֵּן אִם אָבִא וְאִמָּא מְתַעַרְבִים לוֹ בְּשְׁלוֹם-הַבַּיִת, הוּא אֵינוֹ
צָרִיף לְצִיַּת אוֹתָם, אָבֵל כְּמוֹכֵן לֹא לְצִיַּת כְּנֻגָדָם, אֲלֹא לְהַתְחַמֵּק
מֵהֶם, כִּי סוֹף כָּל סוֹף אָבִא וְאִמָּא נִשְׁאַרִים אָבִא וְאִמָּא, וְצָרִיכִים
לְכַבֵּד אוֹתָם, וְאִם הֵם מְדַבְּרִים נִגְדַּת הָאִשָּׁה שְׁלֵקָח אוֹ נִגְדַּת הַבַּעַל
שְׁלֵקָחָה וְכוּ', אֲזִי צָרִיכִים לְהַתְחַמֵּק מֵהֶם בְּכָל מִינֵי אָפְנִים, הַעֲקֹר
שְׁלֹא יִפְגְּעוּ מִצַּד אֶחָד, אָבֵל מִצַּד שְׁנֵי צָרִיכִים לְשָׁמֵר מְאֹד עַל
הַשְׁלוֹם-בַּיִת, וּבְפֶרֶט שְׁלֹא יְבוֹאוּ לִידֵי גְרוּשִׁין, חֵס וְשְׁלוֹם, שְׁזֶה
פְּשׁוּט קָלְלָה. וְלִכֵּן תִּהְיֶה שְׁנִיכֶם פְּקָחִים, וְאֵל תַּעֲשׂוּ טְעוֹת חֲמוּרָה
בְּחַיִּיכֶם, לֹא מִתְגַּרְשִׁים כָּל-כָּף מֵהָר, כִּי זְכוֹר תִּזְכֹּר כְּמָה שְׁנִים וְכוּ'
חֲפִיתָ עַד שֶׁהִתְחַתַּנְתָּ, וְעַכְשָׁו בְּשִׁבִיל קִנְיָה וְשִׁנְיָה וְכוּ' וְכוּ'
תִּתְגַּרְשׁוּ?!

הַמֵּאחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט"ז רפא.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר רֵאָה, כ"ג אָב ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֵל ... גְּרוֹ יָאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מְכַתְּבְּךָ.

עֲלִיף לְדַעַת, שְׁבֹזָה הָעוֹלָם צְרִיכִים הִרְבָּה לִסְבַּל, וְאִין עוֹד דְּבַר
הַמְנַצֵּחַ כְּמוֹ מַדַּת הַסְּבָלָנוֹת, כִּי הַסְּבָלָן הוּא הַמְנַצֵּחַ, מִי שֵׁישׁ לוֹ
עֲצָבִים יוֹתֵר חֲזָקִים, הוּא יְכוּל לִסְבַּל יוֹתֵר, וְלִכֵּן הוּא הַמְנַצֵּחַ
בַּמְלַחְמָה, וְאָמַר הַחֶכֶם: "מִבְּחַר כָּלִי הַנְּשָׁק בְּעַת הַתְּלָאוֹת הוּא
הַסְּבָל", אָבַל אַתָּה עֲלִיף לְדַעַת, שְׂאִי אֶפְשָׁר לְהַגִּיעַ אֶל מַדַּת
הַסְּבָלָנוֹת, אֲלָא עַל-יְדֵי תַקְוָה הָאֱמוּנָה, כְּמוֹ שְׂאֵמַר רַבֵּנוּ וְ"ל
(לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן קנ"ה), שְׁעַל-יְדֵי אֱמוּנָה יֵשׁ לוֹ כַח הַגְּדֵל
וְכַח הַצּוּמָח, כִּי הַמְאָמִין הָאֱמֵתִי, שְׂמַאֲמִין שְׂדָבָר גְּדוּל וְדָבָר קָטָן
אִינוֹ נַעֲשֶׂה מַעֲצָמוֹ, אֲלָא בְּהַשְׁגָּחַת הַמְאָצִיל הָעֲלִיוֹן, אֲזִי יִסְבַּל אֶת
כָּל הָעוֹבֵר עָלָיו.

כִּי עֲלִיף לְדַעַת, שְׂמַמְנוּ יִתְבַּרֵּךְ אִי אֶפְשָׁר לְהִתְחַמֵּק, וְאִם נִגְוֵר
עַל הָאָדָם אֵיזָה צַעַר, חַס וְשְׁלוֹם, אֲזִי אִין יְכוּלִים לְהִתְחַמֵּק, אֲלָא
עַל-יְדֵי שְׂיִבְרַח אֶל תוֹף הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, כְּמַאֲמָרָם וְ"ל (תְּנֵא דְבִי
אֵלֵיהוּ רַבָּה, פָּרָק ו'): אִם רְאִיתָ שְׂיִסּוּרִין מְשֻׁשִׁין וּבְאִין עֲלִיף, רוּץ
לְחַדְרֵי תוֹרָה, וּמֵיַד הַיִּסּוּרִין בּוֹרְחִין מִמֶּךָ, כִּי אִין עוֹד מְקוּם הַיְכָן
לְבָרַח כְּמוֹ אֶל הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, אָבַל גַּם שָׁם צְרִיכִים הִרְבָּה סְבָלָנוֹת,
כִּי אָדָם רוּצָה לְגַמֵּר אֶת כָּל הַתּוֹרָה בְּיוֹם אֶחָד, וְזֶה לֹא הוּלָף,
כְּמַאֲמָרָם וְ"ל (בַּמְדָּבָר רַבָּה, פָּרָשָׁה יב, סִימָן יא): לָמָּה נִמְשָׁלָה תּוֹרָה
בַּתְּאֵנָה? שְׂהַתְּנָאָה נִקְלָטָת מְעַט מְעַט, וְכֵף הַתּוֹרָה — הַיּוֹם לוּמַד
מְעַט וְלִמְחַר הִרְבָּה, לְפִי שְׂאִינָה מִתְּלַמְּדָת לֹא בְּשָׁנָה וְלֹא בְּשָׁתַיִם
וְכוּ', עֵינִן שָׁם; וְצְרִיכִים לְקַחַת מְשֻׁנִּיּוֹת וְלַגְרֵס פָּרָק אַחַר פָּרָק, עַד
שְׂיִזְכָּה לְסִיִּים מִסְכָּתָא וְכֵן עוֹד מִסְכָּתָא, עַד שְׂיִזְכָּה לְסִיִּים שְׂשָׂה סְדְרֵי
מְשֻׁנָּה. וְכֵן לְקַחַת גְּמָרָא, וְלַגְרֵס דֵּף אַחַר דֵּף, עַד שְׂיִזְכָּה לְסִיִּים פָּרָק,
וְאַחַר-כֵּן עוֹד פָּרָק, עַד שְׂיִסִּים מִסְכָּתָא, וְכֵן מִסְכָּתָא אַחַר מִסְכָּתָא,
עַד שְׂיִזְכָּה לְסִיִּים אֶת כָּל הַשִּׁי"ס, וְזֶה לּוֹקַחַת הִרְבָּה זְמָן, וְצְרִיכִים
לְהִתְחַזֵּק בְּיֵתֵר שְׂאֵת וּבְיֵתֵר עֵז בְּמַדַּת הַסְּבָלָנוֹת, לֹא לְרִצּוֹת לְסִיִּים
אֶת כָּל הַתּוֹרָה כְּלָה בְּיוֹם אֶחָד, שְׂזֶה לֹא הוּלָף, וְלִכֵּן כָּל הַצְּרוֹת
וְהַיִּסּוּרִים שְׂעוֹבָרִים עֲלִיף, הֵם רַק מִחֲמַת שְׂאִין לָף מַדַּת הַסְּבָלָנוֹת,
וְאַתָּה פְּזִיז, וְזֶה מָה שְׂהוֹרֵס לָף אֶת כָּל הַחַיִּים, כִּי יִסּוּד מוּסַד בְּחַיִּים,
לְקַנּוֹת לְעַצְמוֹ מַדַּת הַסְּבָלָנוֹת, אֲשֶׁרִי מִי שְׂקוּנָה לְעַצְמוֹ מַדַּת

אֲשֶׁר ט"ז רפב בִּנְחָל קסא

הסבֵּלְנוֹת; וְרֵאוי לָךְ לְלַמֵּד וּלְעֵיַן הַרְבֵּה בַסֵּפֶר "אָרְךָ אִפְיִם", שְׁזַכְנִי הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְכֵן בַסֵּפֶר "אוֹצֵר-הַסְּבָלְנוֹת", וְאִז אֶל רַב טוֹב הַצֶּפֶן תִּזְכֶּה.

הַמֵּאחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט"ז רפב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר רְאָה, כ"ג אָב ה'תש"ן.

שְׁלוֹם אֶל הָאֲבֵרָה הַיָּקָר ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קְבִלְתִּי אֶת מַכְתְּבְּךָ.

אוֹדוֹת הַפְּחָדִים שֶׁבָּאִים אֵלַיךְ וְכו', הִיָּה טוֹב מְאֹד שֶׁתְּלַמֵּד בַסֵּפֶר-הַמְּדוּת, אוֹת פְּחַד, וּתְקִים אֶת כָּל מַה שֶׁנֶּאֱמַר שָׁם, וְזֶה יִבְטַל מִמֶּךָ אֶת הַפְּחַד, וְזֶה בְּדוּק וּמְנִסָּה, כִּי כָּל דְּבוּר שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל בַסֵּפֶר-הַמְּדוּת הֵם הַשְּׂגוֹת עֲלִיוֹנוֹת, וּמִי שֶׁמְקַיֵּם בְּשִׁלְמוֹת — יִרְאֶה יְשׁוּעָה. וְצָרִיכִים הַרְבֵּה לְבַקֵּשׁ אֶת הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְקַיֵּם אֶת כָּל אוֹת וְאוֹת שֶׁנֶּאֱמַר שָׁם.

וְרֵאִיתִי לְהִבְיֵא מְהֵרָב הַקְדוּשׁ רַבִּי יוֹאֵל מְסֵאטְמָאָר זי"ע כְּשֶׁבָּא אֵלָיו אָדָם שֶׁסָּבַל עַל הַעֲצָבִים, וּפְחַד פְּחָדִים שֶׁעָלוּ בְּדַמְיוֹנוֹ אַרְוָעִים וּמְקָרִים נוֹרָאִים שֶׁרָאָה בְּעֵינָיו וְכו', וְאֵין בִּיכְלֹתוֹ לְהַשְׁפִּיחוֹ מִזְכְּרוֹנוֹ, לְקַח גֵּר פְּשוּט וְכָתַב עָלָיו לְשׁוֹן הַתּוֹסְפוֹת (סָפָה ו:): "וְהִסְפָּה תִּהְיֶה לְצַל", בִּירוּשָׁלַיִם אֶמְרִינֵן טַעְמָא דְרַבִּי שְׁמַעוֹן מִן הֵדָא קְרִיָּה, "וְהִסְפָּה תִּהְיֶה לְצַל יוֹמָם מִחוּרְב" — הֵרִי אַחַת, "לְמַכְסָה וּלְמַסְתוֹר" — הֵרִי שְׁנַיִם, "מִזָּרֵם וּמִמְטָר" — שְׁנַיִם, וְרַבָּנֵן אֶמְרִי: "מִזָּרֵם וּמִמְטָר" — אַחַת, וּמָסַר לוֹ זֹאת לְשִׂאת אֶצְלוֹ בְּכִיסוֹ לְשִׁמְרָה לְהַעֲבִיר מִמֶּנּוּ אֶת הַפְּחַד, וְכֵן הִיָּה שְׁהוֹעִיל, וְהַדְּבָר פְּלֵא עַל גְּבֵי פְּלֵא.

הַמֵּאחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט"ז רפג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁלִישֵׁי לְסֵדֶר רָאָה, כ"ג אָב ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגְיַעוּ וַיְרַדְפוּ אֵל ... גֵּרוֹ יָאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

בְּעֵינַי מַה שְׁעוֹבֵר עָלַיךָ בְּשִׁמִּירַת הָעֵינַיִם וְכוּ', רָאוּי לְךָ לְלַמֵּד
כָּל יוֹם עָרֵב וּבִקְרָא אֶת הַמֶּאֱמָר בְּלִקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן רמב,
וְלוֹמַר עָלָיו אֶת הַתְּפִלָּה מִלִּקוּטֵי-תְּפִלוֹת, וַיִּוְעִיל לְךָ מְאֹד. הָעֵקֶר
לְבַקֵּשׁ הַרְבֵּה מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ, שְׁתַּזְכֶּה לְשִׁמִּירַת הָעֵינַיִם, כִּי מִי שֶׁמִּפְקִיר
אֶת עֵינָיו נֶעֱשֶׂה מְשַׁעַע מִמֶּשׁ, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (דְּבָרִים כח, לד): "וְהָיִיתָ
מְשַׁעַע מִמֶּרְאֵה עֵינַיִךְ אֲשֶׁר תִּרְאֶה", כִּי זוֹ קָלְלָה מִהַתּוֹכְחָה, שְׂאֵדָם
צָרִיךְ לְהִסְתַּפֵּל עַל כָּל אִשָּׁה שְׁעוֹבֶרֶת, וְעַל-יַדֵּי-זֶה הוּא יוֹצֵא מִדַּעְתּוֹ,
פְּשׁוּטוֹ כְּמִשְׁמַעוֹ, כְּמוֹ שְׂרוּאִים בְּנֵי-אָדָם הַהוֹלְכִים בְּרַחוּבוֹת,
וּמִסְתַּכְּלִים עַל גִּשְׁמֵי מִמֶּשׁ כְּמוֹ מְשַׁעַעִים וּמְטַרְפִּים וְכוּ' וְכוּ', וְזֶה
אֲסוּר חֲמוּר מְאֹד, כְּמִאֲמָרָם ו"ל (בַּמִּדְבָּר בְּבָה, פָּרָק י', סִימָן ו'): מַה רָאָה
הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְשָׂאֵל מִיִּשְׂרָאֵל הַלֵּב וְהָעֵינַיִם שֶׁיְהִיוּ אַחֲרָיו? לְפִי
שֶׁהָעֵבֶרָה תְּלוּיָה בָהֶם, הָעֵינַיִם רוֹאוֹת אֶת הַזּוֹנָה וְהַלֵּב מְהַרְהֵר
אַחֲרֶיהָ וְכוּ', וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (סִנְהֶדְרִין מ.ה.): אֵינְךָ יֹצֵר הָרַע
שׁוֹלֵט אֲלָא בְּמַה שְׁעִינְיוֹ רוֹאוֹת; וְלִכֵּן צָרִיכִים מְאֹד מְאֹד לְשַׁמֵּר עַל
הָעֵינַיִם, לֹא לְהִסְתַּפֵּל עַל כָּל אִשָּׁה הַעוֹבֶרֶת בְּרַחוּב, שְׂזָה מְשַׁעַע אוֹתוֹ
לְגַמְרֵי. וְרִאִיתִי דְּבַר פֶּלֶא בְּסִפֵּר "דְּרִיף אֲמוּנָה" (פְּרֻשַׁת שְׁלַח): דְּמוֹת
הָאָדָם בְּתִמְנוֹנָתוֹ כְּמוֹ בֵּית מִפְּאָר, וְעֵינָיו שָׁל אָדָם הֵם חֲלוּנֵי הַבַּיִת,
וְהִפָּה שָׁל אָדָם דּוֹמָה לְפֶתַח הַבַּיִת, וְהַנֶּרְאָה לְעֵין שִׁיּוֹתֵר מְצוּי דְרִיף
הַגָּנֵב שֶׁיָּבֹא דְרִיף הַחֲלוּנוֹת, כְּמוֹ שֶׁאָמַר הַפְּתוּב (יִזְאֵל ב, ט): "בְּעַד
הַחֲלוּנִים יָבֹאוּ כְּגַנְבִים", כִּי עַל הַפֶּתַח הָאָדָם נִזְהָר כָּל לִילָה לְנַעֲלוֹ,
אֲבָל הַחֲלוּנוֹת דְּרִיכוֹ לְהַנִּיחָם סְתוּם אֲבָל לֹא לְנַעֲל; כֵּן הָעֵינַיִם בְּבֵית
הָאָדָם, שֶׁבִּפְנֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל נִזְהָרִים לְנַעֲלוֹ מִלְּדַבֵּר נְבוּל פֶּה וּמִלְטַמָּא
אֶת פִּיהֶם, אֲבָל בְּעֵינֵיהֶם אֵינָם נִזְהָרִים כָּל-כַּף לְנַעֲלָם הֵיטֵב,

ועל-ידי-זה אין אדם נצול מהרהורי עברה בכל יום, אם לא מי שֶׁאֵהֶבֶת הַשֵּׁם יתְּבַרֵךְ אֲשֶׁר תּוֹקֵד בְּקִרְבוֹ, לְהִזְהַר מִלְּהִסְתַּפֵּל בְּנָשִׁים, לְשׁוּם מַנְעוּל שֶׁל בְּרוּז עַל הַחֲלוּנוֹת, כְּמֵאֵמֶר הַחֶכֶם: "גִּדְר מִפְּלֵא עֲצִימַת הָעֵינַן", וְלִכֵּן תִּשְׁמֹר מְאֹד עַל הָעֵינַיִם שְׁלֶךְ, וְעַל-ידי-זה תִּזְכֶּה לְכָל טוֹב אֲמֵתִי וְנִצְחִי.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ט"ז רפד.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר ראה, כ"ג אב ה'תש"ן.

שלום אַל הַיָּקָר לִי מְאֹד ... נְרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלֵתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

ראה להיות חזק באמונה פשוטה בו יתברך, ואל תסתפל על שום ברִיָּה שֶׁבְּעוֹלָם, כִּי אִם אַתָּה רוֹצֵה לְהַצְלִיחַ בְּזֶה הָעוֹלָם, אֲסוּר לְךָ לְהִסְתַּפֵּל עַל שׁוּם בְּרִיָּה, יְהִיֶּה אִיךָ שִׁיְהִיָּה, כִּי אִם תִּסְתַּפֵּל תִּמְיֵד מֵה שֶׁבִּנְי אָדָם אוֹמְרִים עֲלֶיךָ, אֲזִי תִהְיֶה כְּשֶׁלּוֹן בְּחַיִּים. וְכִבֵּר אָמַר רַבֵּנוּ ז"ל (שיחות-הר"ן, סימן מז) לְאַחַד, שֶׁהִתְאַוָּה לְהִיּוֹת מְפָרְסֵם, וְאָמַר לוֹ: הֲלֹא לֹא תוֹכֵל אֶפְלוּ לְבָרְךָ בְּרִכַּת-הַמְּזוֹן בְּאַמֶּת, כִּי תִצְטַרֵךְ בְּכָל מַעֲשֶׂיךָ לְכוֹן שִׁיתְקַבְּלוּ מַעֲשֶׂיךָ בְּעֵינַי בְּנֵי-אָדָם, וְלֹא תוֹכֵל לַעֲשׂוֹת שׁוּם עֲבוּדָה קְלָה לְשֵׁם שָׁמַיִם; וְאָמַר רַבֵּנוּ ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן סו), שֶׁשְׁלֵמוֹת מְדֻרְגָּת הָאָדָם הִיא, שְׁלֵא יְהִיָּה נִצְרָךְ לְבְרִיּוֹת, לֹא רַק שְׁלֵא יִצְטַרֵךְ כֶּסֶף מֵאַחַר, אֲלֵא אֶפְלוּ לֹא יִצְטַרֵךְ שׁוּם תְּשׁוּמַת-לֵב מֵאַחֲרִים, וְזוֹ שְׁלֵמוֹת הָאַמֶּת, שְׁלֵא מְעַנֵּין אוֹתוֹ שׁוּם דְּבָר שֶׁאַחֲרִים אוֹמְרִים עֲלָיו, וְהוּא יְכוֹל לְהִתְפַּלֵּל בְּרַבִּים, כְּמוֹ שֶׁמִּתְפַּלֵּל בְּחֲדָרוֹ, הֵינּוּ שְׁאִינוֹ עוֹשֶׂה עֲלָיו רָשָׁם שׁוּם בְּרִיָּה שֶׁבְּעוֹלָם, וְזֶה זוֹכֵים רַק עַל-יְדֵי שֶׁמְדַבְּקִים אֶת עֲצָמוֹ בּוֹ יתְּבַרֵךְ, וְאִינוֹ חִפֵּץ כְּלוּם בְּחַיָּיו, רַק אֶת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, הָאָדָם הַזֶּה הוּא הֵכִי מֵאֲשֶׁר בְּחַיִּים, כִּי יֵשׁ בְּנֵי-אָדָם שֶׁחוֹלִים אַחַר פְּרִסְמַת וְכוּ', וְתִמְיֵד רוֹצִים לְדַעַת מֵה אַחֲרִים אוֹמְרִים עֲלֵיהֶם וְכוּ', וְאִם מִחֲזִיקִים מֵהֶם וְכוּ', וְאֲנָשִׁים כְּאֵלוֹ חִיָּהֶם

אינם חיים, כי תמיד חפצים לדעת מה שהזולת חושב עליו וכו', מה שאין פן אם האדם מכניס בדעתו את אמתת מציאותו ותברך, ותמיד חושב רק ממנו ותברך איך שאין בלעדיו ותברך כלל, והכל לכל אלקות גמור הוא, והוא מסבב באור האין סוף ברוך הוא, אדם הזה חי חיים טובים ונעימים, ושום דבר בעולם לא יכול לשבר אותו, אשרי מי שזוכה להגיע לזה.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ט"ז רפה.

בעזרת השם ותברך, יום שלישי לסדר ראה, כ"ג אב ה'תש"ן.

שלום וברכה אל היקר לי מאד, שותה מימי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

יש דבור מרבנו ז"ל שאמר: מי שמפיר אותי יעיד, שאין בי אפלו תנועה אחת של גוטער יוד (צדיק מפרסם), פי אצל רבנו ז"ל לא ראו שום תנועות משנות וכו', וכו', והיה מתנהג מאד בפשטות, עד שמי שהסתכל עליו במבט ראשון, חשב שזה אדם פשוט, כל-כך היה נחבא מכל העולם. ובאמת הפליג רבנו ז"ל מאד מאד במעלת התמימות והפשיטות (שיחות-הר"ן, סימן קנד), שעקר מה שהגיע למדרגתו, היה רק על-ידי ענין פראסטיק (פשיטות), שהיה מוֹדֵב הרבה ומשיח הרבה בינו לבין קונו, ואמר תהלים הרבה בפשיטות, ועל-ידי-זה דיקא הגיע למה שהגיע. ואמר בפרוש: אם הייתי יודע שהשם ותברך יעשה ממני מה שאני עתה, דהינו חדוש כזה, הייתי עושה ביום אחד מה שעשיתי בשנה כלה (כלומר שהיה מזדרז כל-כך בעבודתו עד שמה שהיה עושה ועובד השם ותברך בשנה כלה, היה עושה ביום אחד), והיה מתגעגע מאד אחר מעלת העבודה, בבחינת פראסטיק באמת, ואמר: אי אי פראסטיק. גם אמר שדבר עם כמה צדיקים גדולים, ואמרו גם-כן שלא הגיעו

לְמַדְרַגְתָּם כִּי אִם עַל-יְדֵי עֲנִין פְּרָאסְטִיק, שְׁעֶסְקוּ בְּעִבּוּדְתָם
בְּפִשִּׁיטוּת גְּמוּרָה בְּהַתְּבוּדוֹת וְשִׁיחָה בֵּינוּ לְבֵין קוֹנוֹ וְכוּ'. וְעַל-יְדֵי-
זֶה הִגִּיעוּ לְמָה שֶׁהִגִּיעוּ, אֲשֵׁרֵי לָהֶם!

הַכֶּלֶל, שֶׁעַל אִישׁ כָּשֶׁר בְּאֵמֶת לֹא רוֹאִים מִבְּחוּץ שׁוֹם דְּבָר,
אֲדַרְבָּה בְּתַכְלִית הַהֶפֶךְ רוֹאִים עָלָיו, כְּמוֹ שְׁאָמַר רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-
מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן רמג): דַּע, שֵׁישׁ צְדִיק גְּדוֹל מְאֹד, שְׂאִין הָעוֹלָם
יְכוּל לְסַבֵּל קִדְשָׁתוֹ, עַל-כֵּן הוּא מִתְּעַלֵּם מְאֹד, וְאִין רוֹאִים מִמֶּנּוּ שׁוֹם
קִדְשָׁה וּפְרִישׁוֹת יְתָרָה, זֶה מִחֲמַת גְּדֹל קִדְשָׁתוֹ מְאֹד. וְזֶה בְּחִינּוֹת
(נִידִים פָּרָק ג'): 'כָּל הַכְּתוּבִים קִדְשׁ וְשִׁיר הַשִּׁירִים קִדְשׁ קִדְשִׁים', נִמְצָא
שִׁשִּׁיר הַשִּׁירִים הוּא קְדוֹשׁ מְאֹד הַרְבֵּה יוֹתֵר מִכָּל הַסְּפָרִים; וְהִנֵּה
מְצִינוּ, שֶׁשְׁלֹמֹה הַמֶּלֶךְ חִבֵּר שְׁלֹשָׁה סְפָרִים: מְשָׁלִי, קִהְלֵת, וְשִׁיר
הַשִּׁירִים; וּבְאֵמֶת מְשָׁלִי וְקִהְלֵת הֵם כְּלָם מְלֵאִים מוֹסֵר וְיִרְאַת שָׁמַיִם
מְאֹד. וּמְצִינוּ בָּהֶם תְּבוּת קִדְשָׁה וְטְהָרָה כְּמָה פְּעָמִים, אַבְל בְּשִׁיר
הַשִּׁירִים אִינוּ נִמְצָא תְּבוּת קִדְשָׁה וְטְהָרָה כָּלָל, כִּי בְּכָל סֵפֶר שִׁיר
הַשִּׁירִים אִין נִמְצָא שׁוֹם תְּבוּת קְדוֹשׁ וְטְהוֹר, וְזֶה מִחֲמַת גְּדֹל עֲצָם
קִדְשָׁתוֹ, אִינֶם רוֹאִים שָׁם שׁוֹם קִדְשָׁה. (וַיֵּשׁ הַרְבֵּה בְּנֵי-אָדָם אֲנָשִׁים
פְּשׁוּטִים, שְׂאִינֶם מְבִינִים אֶת גְּדֹל הַסּוּדוֹת שֵׁישׁ בְּשִׁיר הַשִּׁירִים, עַד
שֶׁחֹשְׁבִים כְּאֵלוֹ זֶה סֵתֶם וְכוּ'), וּבְאֵמֶת מִחֲמַת גְּדֹל קִדְשָׁתוֹ, עַד
שְׂאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (שֵׁם), שְׂאִין כָּל הָעוֹלָם כְּלוֹ כְּדָאֵי כִּיּוֹם
שְׁנַתֵּן בּוֹ שִׁיר הַשִּׁירִים לְיִשְׂרָאֵל, שְׁכָל הַכְּתוּבִים קִדְשׁ, וְשִׁיר הַשִּׁירִים
קִדְשׁ קִדְשִׁים; וְלָכֵן עַל גְּדוּלֵי מִפְּלָגֵי הַצְּדִיקִים לֹא רוֹאִים אֲצֵלָם שׁוֹם
שְׁנוּי, כִּי יְכוּלִים לְהַחֲבִיא אֶת עֲצָמָם מְאֹד מִבְּנֵי-אָדָם.

הַרְבֵּה הַקְּדוֹשׁ רַבִּי יִצְחָק דְּרָאבִּיטְשְׁעֵר זי"ע, הִיָּתָה דְּרָכּוֹ לֹא לוֹמַר
תּוֹרָה, וְהָיוּ אֲנָשָׁיו מְאֹד חֲפְצִים לְשָׁמַע מִמֶּנּוּ דְּבָרֵי תּוֹרָה. פְּעַם
הַתְּחַבָּאוּ שְׁנֵי אֲנָשִׁים בְּאֶרֶץ שְׁבַחֲדָרוֹ, וְשָׁמְעוּ אִיךְ שְׁלוֹמִיד עִם בְּנוֹ
הַרְבֵּה הַקְּדוֹשׁ רַבִּי יְחִיאֵל מִיכָל מְזֹלְאֵטְשׁוּב זי"ע, שֶׁהָיָה עוֹד יָלֵד קֶטָן,
וְהִיָּתָה אִזּוּ פְּרִשְׁת וַיִּרְא, וּכְשֶׁהִגִּיעַ אֶל פְּסוּק: "וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו אֵיךְ שָׂרָה
אֲשֶׁרְתָּךְ, וַיֹּאמֶר הִנֵּה בְּאֵהֶל", וְהִסְבִּיר לְבָנוֹ, שֶׁהִנֵּה הַמְּלֵאכִים שְׁמְעוּ
בְּשָׁמַיִם רַעַשׁ גְּדוֹל עַל חֲשִׁיבוֹת וּמְדַרְגֵת אַבְרָהָם אָבִינוּ, עַד שֶׁהוּא
רָגַל מִהַמְּרַפְּכָה, וְהִנֵּה עֲכָשׁוּ כְּשֶׁהָיוּ בְּבֵיתוֹ, לֹא רָאוּ אֲצֵלוֹ שׁוֹם דְּבָר,

כי הסתיר דרכיו ומעשיו מאד. ולכן שאלו אותו על שרה אשתו איזה היא, כי אולי על ידה יוכלו להודע ממעשיו הנפלאים. והשיב להם אברהם אבינו: הנה באהל, ופרש רש"י: צנועה היא, הינו שגם ממנה לא תדעו שום דבר (כי אברהם אבינו כל-כך הסתיר את עצמו, עד שגם אשתו לא ידעה מדרגתו, כי היא הייתה צנועה מאד, ולכן לא הסתכלה והבינה מגדל מדרגת בעלה).

ולכן אשרי מי שאינו מבלבל את עצמו משום בריה שבעולם, ואינו חפץ בשום כבוד ופרסום, אלא מדבק את עצמו בחי החיים בו יתברך.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ט"ז רפו.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר ראה, כ"ד אב ה'תש"ן.

שלום וברכה אל היקר והנעלה ... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

ראה להרבות בצדקה, אשר אין מעלה יותר גדולה מזו. וחקמינו הקדושים הפליגו מאד במעלת האדם הנותן צדקה, וראוי לך ללמד עכשו טור בית יוסף עם השלחן ערוך והמגנים וכו', הלכות צדקה, ושם תראה מעלת האדם הנותן צדקה, וזה מקרב את הגאולה. ורבנו ז"ל אמר (לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן ד'), שצריכים לשבר את האכזריות שיש בו, כי בכל אדם יש אכזריות לא לתת צדקה מאיזו סבה שרק תהיה, ואדם צריך לשבר את האכזריות שלו ולתת צדקה, ובזה פותח לעצמו פתחים חדשים בעולמות העליונים. ועקר שלמות הצדקה הוא לתת אכל לרעבים, אשר הצדקה הזו עולה על כל הצדקות, כי בכל צדקה יכולים לעבד על בני-אדם, להגיד שאין לו בגד ללבש וכו', או צריך לרפואה וכו', כי צריכים מאד לשמר מצבועים ורמאים וכו' וכו', אבל כשאחד

מִבְּקֵשׁ אֶכֶל, רוֹאִים תִּכְף־וּמִיד אִם הוּא יְכוּל לְאָכֵל אוֹ לֹא וְכוּ', וְלִכְן אֲשֶׁרִי מִי שְׁמַנְדָּב צְדָקָה לְבֵית הַתְּבַשִּׁיל, שְׁשָׁם מִבְּשָׂלִים אֶכֶל לְרַעֲבִים וְכוּ', לְעֵנִיִּים שְׂאִינָם יְכוּלִים לְקַנּוֹת אֶכֶל וְכוּ', וְהַצְדָּקָה הַזֹּאת עוֹלָה עַל כָּל הַצְדָּקוֹת.

הַמֵּאַחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט"ז רפז.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֹדֵר רֵאָה, כ"ד אָב ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל הָאֲבֵרֶךְ הַיָּקָר לִי מֵאֵד ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

מַה שְׁשָׂאֵלְתָּ בְּעֵינַי בְּגָדִים לְבָנִים וְכוּ', דַּע לָךְ, שְׂאִין לְמַעַלָּה מְזוּהָ. וְיָדוּעַ, שְׁהָרַב הַקְדוּשׁ רַבִּי יִצְחָק מִדְּרֵה־אֲבִיטָשׁ זי"ע אָמַר: אִם כָּלֵל נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל הָיוּ הוֹלְכִים בְּשִׁבְתָּ בְּבָגְדִים לְבָנִים, הָיוּ נִגְאָלִים כְּכֹר, וְהָיָה נוֹסֵעַ מֵעִיר לְעִיר לְעוֹרֵר אֶת נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, שְׂיִלְבְּשׁוּ בְּגָדִים לְבָנִים בְּשִׁבְתָּ. וּבֹא הַסֵּמ"ךְ־מ"ם וְאָמַר שְׂיַעֲקֹר אוֹתוֹ, אִם לֹא יִפְסִיק לְעֲשׂוֹת הַתְּעוֹרְרוֹת עַל זֶה, כִּי זֶהוּ קְרוּב הַגְּאֻלָּה. וְנִפְחַד מֵאֵד, וְהִבְטִיחַ לוֹ שְׁלֹא יִסַּע יוֹתֵר לְעוֹרֵר בְּנֵי־אָדָם לְלַכֵּת בְּבָגְדִים לְבָנִים בְּשִׁבְתָּ.

וּבִאֲמַת קִשָּׁה מֵאֵד לְהַכְנִיס אֶת זֶה בֵּין עַם יִשְׂרָאֵל, כִּי כָּלֵם הוֹלְכִים בְּבָגְדֵי שְׁחוּרִים בְּשִׁבְתָּ, כִּי מִטְעַם הַגְּלוּת שְׁגָלִינוּ מֵאַרְצֵנוּ, וְכָל אֶחָד הַגִּיעַ לְמִדִּינָה אַחֲרֵת, שְׁשָׁם לֹא הוֹלְכִים בְּבָגְדִים לְבָנִים בְּשִׁבְתָּ, וְלִכְן יִרְאָה כְּמוֹ חֲתָן בֵּין אֲבָלִים וְכוּ', וְיַעַן שְׁנִכְנַסְתִּי לְגוֹר בְּיִבְנָאֵל, אֲשֶׁר אָנִי מֵאֵד מְקוּמָה לְהַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, שְׂזָה יְהִיָּה לְבִסּוּף "עִיר בְּרִסְלָב", וְיִגּוּרוּ שָׁם הַמּוֹן מִשְׁפָּחוֹת שֶׁל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וְשָׁם גַּם אָנִי הוֹלֵךְ בְּבָגְדִים לְבָנִים, וּמְעוֹרֵר לְכָלֵל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ שְׂיִלְכוּ כֶּף, כְּמוֹ שְׁהֵלֶךְ רַבֵּנוּ ז"ל בְּשִׁבְתָּ בְּבָגְדִים לְבָנִים, וְאוּלַי בְּשִׁבִיל זֶה

הַסֵּמֶן דָּ-מ"ם מִשְׁתַּגֵּעַ שָׁמָּה וּמִתְפָּרֵעַ, וּמוֹסֵר וּמִלְשִׁין וְכוּ' וְכוּ' (מי יתן שְׁנֵרְאָה כָּבֵד בְּמִפְלְתוֹ, שְׂיִתְבַטֵּל לְגַמְרִי).

עַל-כָּל-פְּנִיּוֹת אֵיךְ שֶׁהוּא בִּיבְנָאֵל אֲשֶׁרֵי מִי שְׂיִלְךָ בְּכַגְדִּים לְבָנִים, וְזֶהוּ קְרוֹב הַגְּאֻלָּה, וְלֶךְ נָא וּרְאֵה מָה שֶׁפֶתַח הָרֵב הַקְּדוֹשׁ מְקַאֲמְרָנָא זִי"ע (שְׁלַחן הַטְּהוֹר, סִימָן רסג) מִמְעַלֵּת הָאָדָם הַלּוֹבֵשׁ בְּגָדִים לְבָנִים בְּשֶׁבֶת, אֲשֶׁר מוֹחֲלִין לוֹ עַל כָּל עֲוֹנוֹתָיו, וְנִצּוֹל מִכָּל הָעֲבֻרוֹת וּמֵיֶצֶר הָרָע, וּמֵאֵשׁ שֶׁל גִּיהֵנוּם, וּמִקְרַב אֶת הַגְּאֻלָּה, אֲשֶׁרֵי מִי שְׂאִינוּ מְטַעֵה אֶת עַצְמוֹ כָּלֵל!

הַמֵּאחַל לְךָ בְּרַכָּה וְהַצְּלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט"ז רפח.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁמַיִם יִתְבַּרְךָ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר רְאָה, כ"ד אָב ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל הָאֲבֵרָה הַיָּקָר לִי מְאֹד ... נֵרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

רְאֵה לְבָרַח מִכָּל מִינֵי מַחְלָקַת שְׁנִמְצָאֵת עֲכָשׁוּ בֵּין אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ וְכוּ', כִּי הַכָּל הֶבֶל וּרְעוֹת רוּחַ וְכוּ', וְלֹא כְּדַאי אֲפִלוֹ לְהִתְעַרֵב בְּזֶה וְכוּ', כִּי כָּל הַמַּחְלָקַת הִיא רַק מִי בְּרֹאשׁ וְכוּ', כָּל אֶחָד יֵשׁ לוֹ תַּאֲוָה לְהִיּוֹת רֹאשׁ וּמִנְהִיג וְכוּ', וְכָל אֶחָד צוֹעֵק עַל הַשְּׂנִי שֶׁהוּא מְפָרְסֵם שֶׁל שְׂקָר וְכוּ'. וְיִדְוֵעַ מָה שֶׁפָּרְשׁוּ הַמְּפָרְשִׁים: "רָשַׁע מָה הוּא אוֹמֵר" — כָּל אֶחָד מָה שֶׁהוּא — אוֹמֵר עַל אֲחֵרִים וְכוּ', וְלִכְּן תִּבְרַח מִכָּל מִינֵי מַחְלָקַת, וְלִבֵּל תִּהְיֶה לְךָ שׁוֹם שְׂיִכּוֹת אֶל אֱלוֹ הַקְּלִים וְהַרִיקִים וְכוּ', כִּי בְּפִרוּשׁ גְּלָה לָנוּ רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן נט), שֶׁהַצְּדִיק בּוֹנֵה "הַיִּכְל-הַקְּדוֹשׁ", וְצָרִיכִים מְאֹד מְאֹד לְשִׁמְרָה, שֶׁהָרַע שֶׁל אֱלוֹ הַמִּתְקַרְבִּים — לֹא יִתְאַחַז בּוֹ, וְעַקֵּר הָרַע שֶׁלָּהֶם זֶה תַּאֲוַת הַפְּרִסוּם וְכוּ', וְלִכְּן בְּכָל פַּעַם יֵשׁ פְּרוּדִים בִּינֵיהֶם וְכוּ', וּפּוֹתְחִים בֵּית-הַכֶּנֶסֶת חֲדָשׁ וְכוּ', וְהַכָּל רַק מַחְלָקַת שֶׁל מִי בְּרֹאשׁ וְכוּ', וְיִדְוֵעַ,

שְׁפַל מִי שְׂרוּצָה אֵיזוֹ הַתְּנַשְׂאוֹת בְּזֵה הָעוֹלָם, לְבִסּוֹף הוּא מִתְבַּטֵּל לְגַמְרֵי וְכוּ', וְלִכֵּן כָּל־כֶּךָ מַעֲדַת הַטְּפָשִׁים הָאֵלוֹ וְכוּ', שְׁקוֹרְאִים אֶת עֲצָמָם 'עוֹבְדִים' וְכוּ', הֵם עוֹבְדִים אֶת עֲצָמָם, וְלֹא אֶת הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא... וְזֶה בְּרוּר; כִּי בְּאַמַּת מִי שְׂרוּצָה רַק אֶת הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא וְתוֹרְתוֹ הַקְּדוּשָׁה, הוּא אֵינוֹ מִתְעַרֵּב בְּשׁוּם מַחְלָקַת, וְאֵין לוֹ שׁוּם שְׂיִכּוּת אֶל כָּל הַשְּׂטִיּוֹת וְכוּ'. רַבְּנוּ וְ"ל מְכַנְּסִים בָּנוּ אֲמַת אַחֲרַת לְגַמְרֵי, שֶׁהֶעֱקַר נִזְכָּה לְחֹשֶׁב עַל תְּכַלִּיתָנוּ הַנִּנְחָחִית, שֶׁבְּקָרוֹב מְאֹד אֲנַחְנוּ צְרִיכִים לַעֲזֹב אֶת זֶה הָעוֹלָם, וְחֻבֵּל מְאֹד עַל כָּל יוֹם וְעַל כָּל שָׁעָה וְעַל כָּל רֵגַע, וְאֲשֶׁרֵי מִי שֶׁמְרַגֵּיל אֶת עֲצָמוֹ לְדַבֵּר אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, מִהֲרֹגַע שְׁפוֹתַח אֶת הָעֵינַיִם עַד שֶׁהוֹלֵךְ לִישׁוֹן, כָּל הַיּוֹם רַק מְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ, כַּאֲשֶׁר יְדַבֵּר הָאִישׁ אֶל רַעְהוֹ וְהַבֵּן אֶל אָבִיו, וּבַתּוֹךְ הַהִתְבּוֹדְדוֹת הוּא מִתְפַּלֵּל אֶת הַשְּׁלֹשׁ תְּפִלוֹת הַקְּבוּעוֹת, וְכֵן בְּתוֹךְ הַהִתְבּוֹדְדוֹת הוּא לוֹמֵד אֶת הַלְמוּדִים שְׁלוֹ, וּבַתּוֹךְ הַהִתְבּוֹדְדוֹת הוּא אוֹכֵל וְשׁוֹתָהּ, וּבַתּוֹךְ הַהִתְבּוֹדְדוֹת שְׁלוֹ הוּא עוֹסֵק בְּפִרְנֻסָּתוֹ. הַכֵּלֵל הוּא, שֶׁאָדָם צְרִיךְ לִהְיוֹת כָּל-כָּף דְּבוּק בְּהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, עַד שֶׁלֹּא יְכוּל לְהַפְרִד מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵךְ, וְתַמִּיד רַק יְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ, וְזוֹ נִקְרְאָת שְׁלֵמוֹת הַהִתְקַרְבוֹת אֶל רַבְּנוּ וְ"ל.

וּמִי לָנוּ גְדוֹל מִמוֹהֲרַי"ת וְ"ל, שֶׁעָבְרוּ עָלָיו כָּל-כָּף הַרְבֵּה צְרוֹת מִבְּחוּץ, שֶׁרָדְפוּ אוֹתוֹ עַד חֲרָמָה וְכוּ', וְגַם מִבְּפָנַיִם מִתְלַמְּדֵי רַבְּנוּ וְ"ל הֵיטָה עָלָיו הַרְבֵּה מַחְלָקַת, וְהוּא אֵף פָּעַם לֹא עָנָה לְאֵף אֶחָד, אֲלֵא הַמְּשִׁיף בְּדַרְכּוֹ, וְרַק כָּף הַצְּלִיחַ לְהַשְׁאִיר אֶת הַהַשְׁאָרָה מִרַבְּנוּ וְ"ל. וּפָעַם אַחַת אָמַר, שְׂרוּאִים אֵיזָה מְבֹנָה בּוֹעֵר בְּאֵשׁ, וְכֻלָּם עֲסוּקִים בְּלִכְבוֹתוֹ, זֶה בְּכַה וְזֶה בְּכַה, וְאַחֲרֵי-כֵן מְדַבְּרִים אֵיךְ מְכַבִּים אֶת זֶה, וְאֵיךְ צְרִיכִים לְכַבּוֹת אֶת זֶה, וְאֵיךְ כִּבּוּ אֶת זֶה, וְאֵף אֶחָד אֵינוֹ שֵׁם לֵב, שֶׁבַתּוֹךְ הַבֵּית וְהַמְּבֹנָה הַבּוֹעֵר, תּוֹלָה שְׁעוֹן, שֶׁהָאֵשׁ לֹא נִגְעָה בּוֹ, וּבֵינֵן כָּף הַמְּחוּגָּגִים נְעִים. וְסִיִּם: כְּמוֹ-כֵן בּוֹעֵר בְּאָדָם אֵשׁ הַפֶּעַס וְכוּ', אֵשׁ הַכְּבוֹד וְכוּ', אֵשׁ הַתְּאֵאוֹת וְכוּ', וְכֹל אֶחָד מְדַבֵּר אֵיךְ יְכוּלִים לְכַבּוֹת אֶת זֶה וּמִתּוֹפְחִים, וְאֵף אֶחָד אֵינוֹ שֵׁם לֵב, שֶׁהַשְּׁעוֹן תְּלוּי עַל הַקִּיר, וְהַמְּחוּגָּגִים הוֹלְכִים, הֵינּוּ חֻבֵּל עַל הַזְּמַן לְהַעֲבִירוֹ בְּהֶבֶל וְרִיק.

כמו־כן עכשו, שנעשה ענין, שכל אחד חולק על השני, ופותר בית־הכנסת, וצועק שרק הוא מכון אל האמת ולא השני וכו', הוא אינו קולט, שימינו כצל עובר, והנה כבר יקראו אותו למעלה, ומה יגיד לשולחו?! ולכן ראה, שלף לא יהיה שום עסק עם בעלי מחלקת, רק תתמיד בכל יום בלמוד משניות, שזה מטרה את הנשמה מכל מיני חלדה, ומדבק אותה באין סוף ברוב הוא. ואם היו בגי־אדם יודעים מעלת הזוהר ללמד בכל יום ח"י פרקים משניות, היו מתמידים בזה מאד. ושמעתי מר' לוי יצחק ז"ל, שהוא הפיר את הנקד של בתו של מוהרנ"ת ז"ל חנה צירל, עליה השלום, איה שלמד כל יום אחר התפלה ח"י פרקים משניות חק ולא יעבר, ומסתמא קבל את זה מהסבא מוהרנ"ת ז"ל, כמובא (שיחות־הר"ן, סימן קפה), שרבנו ז"ל נתן תקון למוהרנ"ת ז"ל ולעוד כמה מאנשי שלומנו, שיגרו בכל יום ח"י פרקים משניות, אשרי מי שחזק בזה, ואז טוב לו כל הימים!

המאחל לה ברכה והצלחה מן השמים...

ט"ז רפט.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר ראה, כ"ד אב ה'תש"ן.

שלום וברכה אל היקר והנעלה ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

דע לה! כדי להרגיש טעם שבת, צריכים להתחיל מיום ראשון, להשתוק מאד אחר השבת הקדושה, שזה מה שאנחנו סופרים את הימים בכל יום ויום, ואומרים: "היום יום ראשון בשבת" וכו' וכו', כי בכל יום אנחנו מכינים את עצמנו לשבת, וכפי ההכנה, בן זוכים להמשיך על עצמו קדשת שבת, כי כשבר ישראל משתוקק כל השבוע אחר שבת, ומתבודד הרבה עמו יתברך, ומבקש ממנו יתברך, שיזכה שיאיר עליו אור השבת, מרגיש טעם אחר בשבת. והרב הקדוש רבי צבי בן הבעל־שם־טוב הקדוש זי"ע, פרש את

הַפְּסוּק (שְׁמוֹת טז, ה): "וְהָיָה בַּיּוֹם הַשְּׁשִׁי, וְהִכִּינוּ אֶת אֲשֶׁר יִבְיֵאוּ", שְׁצַרְיָהּ הָאָדָם לַעֲשׂוֹת הַכְּנוּת כָּל הַשְּׁבוּעַ לְכַבֹּד שַׁבַּת-קֹדֶשׁ, וְאֵז כְּשִׁמְגִיעַ עָרַב שַׁבַּת, כְּכֹר יְכוּלִים לְהַרְגִישׁ טַעַם שַׁבַּת אַחֵר. וְיָדוּעַ, אֲשֶׁר אֶצֶל הַרְבֵּי רַבֵּי אֱלִימֶלֶךְ זי"ע, הַרְגִישׁוּ בְּעָרַב שַׁבַּת אֹר גְּדוּל מְקַדְּשֵׁת שַׁבַּת, עַד שֶׁכָּל אֱלוֹ שֶׁהִכִּינוּ אֶת הַמְּאָכְלִים לְשַׁבַּת, הֵינּוּ הַמְּבַשְׁלוֹת, הַיְתָה בִּינֵיהֶן הַתְּעוֹרְרוֹת גְּדוּלָה מְאֹד, וּבְקִשׁוֹ סְלִיחָה אַחַת מֵהַשְּׁנֵיָה, כְּמוֹ בְּעָרַב יוֹם כַּפּוּר, כִּי הָיָה שׁוֹרָה בְּבֵיתוֹ פֶּחַד גְּדוּל בְּכָל עָרַב שַׁבַּת, מְרַב אֹר הַשַּׁבַּת שֶׁכָּבֵר הַחַל לְהָאִיר אֲזוֹ. וְאֵל כָּל זֶה זָכָה עַל-יְדֵי שֶׁהַשְׁתַּוְּקָק שֵׁשֶׁת יָמֵי הַחַל אֶל קְדֻשַׁת שַׁבַּת, אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁמְבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵּךְ כָּל יוֹם וְיוֹם, שֶׁיֵּאִיר לוֹ אֹר הַשַּׁבַּת, וְיִהְיֶה כְּלִי לְקַבֵּל בּוֹ מְקַדְּשֵׁת הַשַּׁבַּת.

הַמְּאָחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט"ז רצ.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבַּרֵּךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֹדֵר רְאָה, כ"ד אָב ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה אֶל הָאֲבֵרָה הַיְקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתָה מִיָּמֵי הַנְּחַל נוֹבַע מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... נִרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מְכַתְּבֶךָ.

תְּאֲמִין לִי, אִם הֵייתָ מְסַלֵּק מִמֶּךָ אֶת כָּל הַמְּחַשְׁבוֹת זְרוֹת שֶׁל הַבְּלִי הָעוֹלָם הַזֶּה, וְהֵייתָ מְדַבֵּק אֶת מַחַ מְחַשְׁבֶּתְךָ רַק בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, וְלֹא הֵייתָ רוֹצֵה שׁוּם דְּבָר מֵהַבְּלִי הָעוֹלָם הַזֶּה, הֵייתָ זוֹכָה לְהַגִּיעַ לְמַדְרָגוֹת עֲלִיוֹנוֹת מְאֹד, כִּי עָקַר הַמְּנִיעָה לְאָדָם לְהַגִּיעַ לְמָה שֶׁהוּא צָרִיף לְהַגִּיעַ, רַק בְּזֶה שֶׁחֹשֵׁב תְּמִיד מַעֲנִיגֵי הַבְּלִי הָעוֹלָם הַזֶּה, מְכַסֶּפֶךָ, מְכַבֹּד, מְתַאֲוֹת, מֵהַתְּנַשְׂאוֹת וְכוּ' וְכוּ', אֲבָל אִם הָאָדָם הָיָה מְבַטֵּל אֶת עֲצָמוֹ וְכָל כְּלוֹ אֶל הָאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, אֲזִי הָיָה זוֹכָה לְרְאוֹת מָה קוֹרָה בְּעוֹלָמוֹת הָעֲלִיוֹנִים, וְהָיָה מְסַתְּוֵבב שֶׁם כְּאֶחָד שֶׁמְסַתְּוֵבב בְּזֶה הָעוֹלָם. וְאָמַר הַרְבֵּי הַקְּדוּשׁ רַבִּי נַחְמָן מֵהוֹרֹדְנָקָא זי"ע: הָעוֹלָם מֵתְמִיחִים, שֶׁצְּדִיקִים יוֹדְעִים מָה שֶׁיֵּשׁ לְמַעְלָה וּבְכָל

העולמות, ומה שנגזר, חס ושלום, אדרבה, אם אדם אינו יודע — הוא חדוש, דהא האדם הוא כולל כל העולמות, ואיך לא ידע?! הינו כיון שהאדם זוכה על-ידי התורה והמצוות להשיג שרש נשמתו, ובכל אדם שזוכה לנשמה, יש בו גם-כן השראת השכינה, וכמו שמבאר בספר "חסד לאברהם", וכיון שפא לעולם הנשמות, שחצובות מתחת פסא הכבוד, ומתדבק להתורה ולהקדוש-ברוך-הוא, ומוריד אור שפע חיות פנימיות התורה לכל העולמות שלמטה, בודאי יודע מה שיש בכל העולמות.

ולכן אל תהיה בטלן! תעזב את כל השטיות של הבלי העולם הזה, ותדביק את מח מחשבתך רק באין סוף ברוך הוא, ותרגיל את עצמך רק לחשב משמות ייחודים, ועל-ידי-זה יאיר עליך מלך הכבוד בעצמו, ותהיה הכי מאשר בחייה. העקר תהיה בשמחה, ולא תניח אצלך העצבות והעצלות כרגע.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ט"ז רצא.

בעזרת השם ותברך, יום רביעי לסדר ראה, כ"ד אב ה'תש"ן.

שלום וברכה אל ... תחיה.

לנכון קבלתי את מכתבך.

אם את רוצה שיהיו לך חיים טובים, עליך להיות ותרגית עם בעלך וכו', פי טבע של בעל שהוא אוהב להשתלט וכו', ואם מתחזקים באמונה פשוטה בו ותברך, ולא עונים על העלבונות, החרופים והגדופים שמנת חלקך וכו', אזי לבסוף הכל יתהפך. ולכן אל תעני לבעלך אף שהוא צועק כמטרף וכו', צאי בחוץ להתאורר וכו', העקר לא לענות לו, ואז תראי שיתחרט וכו'. ועקר החסרון של הבית תלוי באשה, פי האשה נבראה מעצם, כמו שכתוב (בראשית ב, כג): "עצם מעצמי", ולכן בדרך כלל אשה אינה

אָשֶׁר ט"ז רצב בַּנְחָל קעג

יכולה להתפייס, כי הטבע שלה, שבאה ממקום קשה כעצם וכו', מה שאין בן הפעל בא מבשר, עפר מאדמה וכו', ולכן הטבע של גבר, שהוא בן יכול להתרצות וכו', ולכן היי פקחית, ואל תעני לבעלך בשעה שהוא מבזה אותך, ואף שאני יודע שזה מאד כואב לך, אבל אם רצונך לחיות חיים טובים ונעימים, ושיהיה לך שלום-בית איתי, והילדים יהיו מצלחים וכו' וכו', אל תעני לו בשעה שמתפרץ כחיה טורפת וכו', ואז תראי שלבסוף הוא יתהפך לגמרי. ודעת לנבון, שאין לך היכן לברח — רק אל הקדוש-ברוך-הוא, ותשפכי דמעות כמים לפניו ותברך, שיהפך את לבו הקשה וכו', וכבר יפסיק להשתולל ולקלל, לחרף ולבזות וכו' וכו', ותאמיני לי, שאין מקום היכן לברח רק אליו ותברך, כי חבל מאד שתדברי עם בעלך וכו', למה הוא עושה לך את זה וכו', פי עם וכוחים לא מגיעים אל שום מקום, אדרבה הוא תעצבן יותר וכו', ולכן זאת עשי, אם יש לך בעל כל-כף קשה וכו', אל תעני לו וכו', רק תברחי אליו ותברך, ואז תראי שהכל יתהפך לטובה, ויהיה לך שלום-בית איתי.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ט"ז רצב.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר ראה, כ"ד אב ה'תש"ן.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל הַיָּקָר לי מאד, נר להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

ראה לחזק את עצמך בַּיָּתֵר שאת ובַּיָּתֵר עז להיות בשמחה תמיד, כי העקר הוא שמחה, ובזה תלויה כל ההתחזקות של כל בר ישראל.

בְּעֵינַי לְהַכְנִיס בְּכּוֹחַיִם עִם אָדָם שֶׁהוּא מִצְהִיר שֶׁהוּא אֶפִיקוֹרֶס וְכוּ', לֹא כְּדֹאֵי כָּלֵל, כִּי מִי שֶׁמְדַבֵּר פְּתוּחַ נִגְדוֹ יִתְבָּרֵךְ, לֹא כְּדֹאֵי לְעַמֵּד לִיד הַד' אֲמוֹת שָׁלוֹ, כִּי בְּפִרוּשׁ גְּלָה לָנוּ רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי־מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן מַג), שֶׁהַהֶבֶל פֶּה שֶׁל רֶשַׁע כְּזֶה מוֹלִיד נֶאֱוָף בְּהַשׁוֹמֵעַ דְּבָרָיו וְכוּ', כִּי הַדְּבָרִים שֶׁל רֶשַׁע מוֹלִידִים נֶאֱוָף לְמִי שֶׁשׁוֹמֵעַ אֶת דְּבָרָיו; וְלִכֵּן לֹא כְּדֹאֵי לְהַכְנִיס כָּלֵל בְּכּוֹחַיִם עִם אֶחָד שֶׁמִּצְהִיר שֶׁהוּא אֶפִיקוֹרֶס. וְשִׁמְעָתִי בְּשֵׁם אֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ, שֶׁפָּרַשׁ אֶת הַמְּשֵׁנָה (אֲבוֹת, פֶּרֶק ב'): וְדַע מֶה שֶׁתְּשִׁיב לְאֶפִיקוֹרֶס, הֵינּוּ שֶׁתְּשִׁיב לְאֶפִיקוֹרֶס "מֶה"?! מִלְּשׁוֹן שֶׁאֵלֶּה, וְעַל כָּל מֶה שֶׁהוּא אוֹמֵר, אֵתָּה תִּגִּיד לוֹ — "מֶה"?! כְּאוֹמֵר שֶׁאֵין לִי מֶה לְדַבֵּר עִמָּךְ, מֵאַחַר שֶׁאֵתָּה אֶפִיקוֹרֶס, וְאֵינִי רוֹצֵה שׁוֹם שִׁיכּוֹת אֵתָּךְ, שְׁזֶה מֶה שֶׁהַתַּנָּא מְזַהֵר: כְּשֶׁבָא אֵלֶיךָ אֵיזָה אֶפִיקוֹרֶס לְהַכְנִיס אֵתָּךְ בְּכּוֹחַיִם, תְּשִׁיב לוֹ — "מֶה"?! עַד שֶׁיִּרְאֶה שֶׁאֵתָּה עוֹשֶׂה צְחוּק מִמֶּנּוּ, וְיַעֲזֹב אוֹתָךְ, כִּי אֲסוּר לְהַכְנִיס אֶתָּם בְּטוֹעֵן וְנִטְעֵן, כְּמוֹ שֶׁאָמַר רַבְּנוּ ז"ל (סִפְר־הַמִּדּוֹת, אוֹת נֶאֱוָף, סִימָן י'): לֹא תִכְנִס עִם פְּתוּיִךְ בְּטוֹעֵן וְנִטְעֵן; וְלִכֵּן מֶה אֵתָּה צָרִיךְ אֵת זֶה? וְכִבֵּר יְדוּעַ מֶה שֶׁאָמַר מוֹהַר"ן ת"ז"ל: עִם וְכּוֹחַיִם לֹא מְגִיעִים לְשׁוֹם דְּבָר; וְלִכֵּן אֲשֶׁרִי מִי שֶׁאֵינּוּ נִכְנָס בְּכּוֹחַיִם, אֲלֹא מְדַבֵּר בְּנִדְאוֹת, שְׁזֶה מֶה שֶׁאֲנַחְנוּ אוֹמְרִים בְּכָל יוֹם בַּתְּפִלָּה: "וַיִּבְרָךְ דְּיֹד אֵת י' לְעֵינַי כָּל הַקְּהָל", וּמוֹבָא מֵהָאֲרִיז"ל לְכוּן רֵאשֵׁי תִּבּוֹת: וַיִּדְ'אֵי, הֵינּוּ דְיֹד הַמְּלִיךְ בְּרַף אֵת הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא לְעֵינַי כָּלֵל יִשְׂרָאֵל בְּלִשׁוֹן וְדֹאֵית: דְּעוּ לָכֶם, שְׁיֵשׁ הַיְי"ה אֱלֹקִים, וְהוּא מְלִיךְ, וּמְלִכוּתוֹ בְּכָל מְשָׁלָה. וְדַבֵּר אֵת זֶה בְּנִדְאוֹת בְּלִי שׁוֹם וְכּוֹחַיִם, וְרַק כְּכֹה הַצְּלִיחַ. וְלִכֵּן אֲסוּר לְהַכְנִיס בְּכּוֹחַיִם עִם אֶף אֶחָד, וּמִכָּל שְׂכֵן לֹא עִם אֶפִיקוֹרֶס, שֶׁאוֹמֵר בְּפִרוּשׁ שֶׁהוּא אֶפִיקוֹרֶס.

הַמֵּאחֵל לָךְ בְּרִכָּה וְהַצְּלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט"ז רצג.

בְּעֵזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסִדֵּר רֵאָה, כ"ד אָב ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבְרִכָּה אֶל הָאֲבָרָךְ ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

דע לך, שפְּתוּב (תהלים קכו, א): "אם הוֹי"ה לא יבנה בית שְׁוֹא עֲמְלוּ בּוֹנְיוּ בּוֹ, אִם הוֹי"ה לא יִשְׁמַר עִיר שְׁוֹא שְׁקֵד שׁוֹמֵר", וְלִכֵּן בְּלִי הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לא יֵלֶךְ שׁוֹם דְּבָר, אִם אֲתָה צְרִיף לְבָנוֹת בֵּית, אֲתָה מְכָרַח לְפָנוֹת אֶל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אִם אֲתָה צְרִיף לְשֹׁמֵר אֶת הָעִיר מִגְּנָבִים, צְרִיכִים אֶת הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כִּי בְלַעֲדָיו יִתְבַּרֵךְ לֹא יוֹעִיל שׁוֹם דְּבָר, וְלִכֵּן הָעֲצָה הַיְעוּצָה לְבֹא אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ, וְלֹהֲתַחַנֵּן לְפָנָיו, וְלִבְקֵשׁ מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵךְ שְׂיַחֲוִס וִירַחֵם עָלָיו, וַיֹּאמֶר סוּף לְצָרוֹתָיו, שְׂיִזְכֶּה לְבָנוֹת בֵּית וְכוּ', וְכִכְבֵּר לֹא יְבֹאוּ גְנָבִים אֵלָיו. וְאָמַר רַבְּנּוּ ז"ל (סֵפֶר-הַמִּדּוֹת, אוֹת גְּנֵבָה וּגְזֵלָה, חֶלֶק ב', סִימָן ה'): עַל-יָדֵי אֲמִירַת תַּקּוּן חֲצוֹת נִצּוּל מִגְּנָבִים; וְלִכֵּן תִּרְגְּלֵל אֶת עֲצָמְךָ לֹאמֹר בְּכָל לַיְלָה סֹדֵר תַּקּוּן חֲצוֹת, וְתִבְכֶּה אֲז עַל גְּלוֹת הַשְּׂכִינָה וְעַל צָרוֹת יִשְׂרָאֵל, וְזֶה יִשְׁמַר אוֹתְךָ, שְׁלֹא יָבִיא אוֹתְךָ עוֹד פַּעַם לְמַצְבִּים כְּאֵלוֹ שְׂיִגְנְבוּ אֶצְלֶךָ.

הַעֲקָר הוּא תְּפִלָּה, לְבַקֵּשׁ אֶת הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עַל כָּל דְּבָר, וְאֵת זֶה קִבְּלָנוּ מִרַבְּנּוּ ז"ל. וְזָכֹר דְּבָר זֶה מְאֹד, כִּי זֶה הִיסוּד בַּהֲתַקְרְבוֹת אֶל רַבְּנּוּ ז"ל, כִּי בְּלִי שְׂאָדָם מִתְבּוֹדֵד עִמּוֹ יִתְבַּרֵךְ, כָּל הַהֲתַקְרְבוֹת הֵיא דְמִיּוֹן אֶחָד גְּדוֹל. וְזָכֹר אֶת זֹאת, כִּי תִצְטָרֵף לְזֶה לְיָמִים הַבָּאִים.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ט"ז רצד.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ. יוֹם רְבִיעִי לְסֹדֵר רְאָה, כ"ד אָב ה'תש"ן.

שְׁלוֹם אֶל הָאֲבֵרָה הַיְקָר לִי מְאֹד ... נְרוּ יְאִיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

דע לך, שפלי הקדוש-ברוך-הוא לא יועיל שום דבר. וכמו שאמר מוהרנ"ת ז"ל: "העולם אומר, אם אעשה בשביל פרנסה, הקדוש-ברוך-הוא יעזר לי, ואני אומר בדיוק ההפך: אם הקדוש-ברוך-הוא יעזר לי, תהיה לי פרנסה", כי תמיד צריכים קדם לקחת את הקדוש-ברוך-הוא בעצמו. וכן יש דבור מרבנו ז"ל שאמר: "בני-אדם פשרואים שפבר לא מועיל שום השתדלות, אז לוקחים את התהלים, ובוכים לפני הקדוש-ברוך-הוא, ואני אומר, שקדם צריכים לקחת את התהלים, ולבכות אל הקדוש-ברוך-הוא, ואחר-כך לעשות השתדלות". ותכניס את הדבורים האלו היטב בלבך, כי תצטרך את זה לימים הבאים. וכן אמר הרב הקדוש רבי אברהם דב מחמעלניק זי"ע: כל העולם מדברים מאמונה, ואומרים: השם יתברך מנהיג את העולם, וזה אומרים אחר שעשו כל השתדליות בעולם, ולא הועיל, אז כדי לנחם את עצמם אומרים: השם יתברך מנהיג את העולם, אבל אני אומר פבר בהתחלה: אדם צריך לדעת ולהכניס היטב במחו ובדעתו, שהקדוש-ברוך-הוא מנהיג את העולם, ולכן פבר צריכים לרוץ אליו יתברך, ולא לחכות כשזה לא מצליח לו.

והפול, שצריכים להיות חזקים מאד מאד באמונה פשוטה בו יתברך, שהוא מנהיג את עולמו בחסד וברחמים, בצדק ובמשפט, ואז שום דבר בעולם לא יוכל לשבר אותו, מאחר שידע שהכל ממנו יתברך משגח בהשגחה פרטית (חלין ז:): אין אדם נוקף אצבעו מלמטה, אלא אם פן מכריזין עליו מלמעלה; וכן (יומא לח:): בשמך יקראוהו ובמקומך יושביוהו, אין אדם נוגע בפה שמוכן לחברו, ואין מלכות נוגעת במלכות חברתה אפלו פמלא נימה; וכדיענות אלו תוכל לשבת בשלוה ובנחת, בלי שום בלבולים פלל.

העקר הרגל את עצמך לדבר אל הקדוש-ברוך-הוא, פאשר ידבר האיש אל רעהו והבן אל אביו, וזו המתנה הכי פה שקבלנו מרבנו ז"ל, ואין לך מה להתבלבל משום ברנה שבעולם, אין לנו אלא את דברי רבנו ז"ל, שפפרוש גלה לנו (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב',

אָשֶׁר ט"ז רצה בנחל קעז

סימן ק), שְׁפָל הַצְדִּיקִים לֹא הִגִּיעוּ לְמִדְרַגָּתָם, אֲלָא עַל-יְדֵי תַּפְלָה וְהַתְּבוּדוֹת, וְשִׂיחָה בֵּינוֹ לְבֵין קוֹנֹו, אֲשֶׁרִי מִי שְׁמַקִּים אֶת זֶה!

הַמֵּאחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט"ז רצה.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר רְאָה, כ"ד אָב ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל הַיָּקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ.

מוֹהֲרַנְ"ת ו"ל אָמַר, שְׁבַסְפֹּר הַנְּשָׁרָף הָיוּ כְּתוּבִים שָׁם הַרְבֵּה סוּדוֹת מֵעֲנִין הַכְּנַסַּת אוֹרְחִים, וּבִפְרָט לְהַצִּיעַ אֶת הַמְּטָה לְאוֹרַח, וּמֵאֵז הָיוּ אֲנָשִׁי שְׁלוֹמְנוּ נִזְהָרִים בְּמַצָּוָה זוֹ מְאֹד מְאֹד, עַד שֶׁבֶא אוֹרַח לְבֵית-הַמְּדֻרָשׁ בְּהַקְלוּזוֹ בְּאוֹמֵן, וְהָיוּ אֲנָשִׁי שְׁלוֹמְנוּ רַבִּים בִּינֵיהֶם מִי יָקַח וּמִי יִזְכֶּה בּוֹ, כָּל-כֶּף שְׁמַחוּ עִם הָאוֹרַח. וְהִיָּתָה דְרָכָם לְהִשְׁחִיזוֹ אֶת הַסְּכִינִים כְּמוֹ שְׁמַצוּי לְהִשְׁחִיזוֹ אֶת הַסְּכִין לְכַבּוֹד שְׁבֵת, וְכֵן נִתְּנוּ לְאוֹרַח אֶת הַכִּי טוֹב שֶׁרַק הָיָה בְּבֵיתוֹ, וְר' מִיכֵלִי בֶן ר' יִצְחָק בֶּן מוֹהֲרַנְ"ת ו"ל, הָיָה נִזְהָר בְּמַצּוֹת הַכְּנַסַּת אוֹרְחִים בְּאִפְסָן יוֹצֵא מִן הַכֶּלֶל, וְהָיָה לוֹ אֲרוֹן מִיָּחָד עִם סְדִינִים וְכַרְיֹוֹת וְכוּ' רַק בְּשִׁבְלֵי הָאוֹרְחִים, וּלְעַת זְקַנְתּוֹ שֶׁהָיָה חֲלָשׁ מְאֹד, עִם כָּל זֹאת כְּשֶׁבֶא אוֹרַח, הָיָה הוּא בְּעֶצְמוֹ מַצִּיעַ אֶת הַמְּטָה, וְאֵף שֶׁלָּקַח לוֹ הַרְבֵּה זְמַן, וּבְנִי רָצוּ לְעֹזֵר לוֹ, הוּא לֹא הִנִּיחָם. וּכְשֶׁשָּׁאַלוּ אוֹתוֹ: לָמָּה אֵינוּ מְנִיחַ שְׂיַעֲזְרוּ לוֹ? עָנָה וְאָמַר: מָה אַתֶּם חוֹשְׁבִים שְׂאֲנִי מַצִּיעַ לוֹ אֶת הַמְּטָה? אֲנִי מַצִּיעַ בְּשִׁבְלֵי אֶת הַמְּטָה, כְּאוֹמֵר שֶׁהִזְכּוֹת הַזֶּה שְׁמַצִּיעַ אֶת הַמְּטָה לְאוֹרַח, זֶה אֲשֶׁר יַעֲמַד לוֹ.

וּכְעֵין הַסְּפּוּר הַזֶּה רְאִיתִי מוֹכָא בְּסִפּוּר בְּשֵׁם הָרַב הַקְּדוֹשׁ רַבִּי לִיבְעֵר מִבְּאֲרֵיטְשׁוּב זי"ע, שֶׁפַּעַם אַחַת בְּלִילָה מְאֹחֵר, אַחַר הַיָּרִיד שֶׁהָיָה בְּבְאֲרֵיטְשׁוּב, דָּפַק עַל חִלּוֹנוֹ אֵיזָה יְהוּדֵי סוּחֵר, כִּי רָאָה שֶׁשָּׁם עֲדִין יֵשׁ אוֹר, וּבִקְשׁוּ אִם הוּא יָכוֹל לַעֲשׂוֹת עִמּוֹ חֶסֶד וּלְתַן

לו לילך אחר לישן, כי בחוץ היה קור עז, באשר היה זה אמצע החורף, והשלג ירד בעצמה רבה, וכמוכן שהרב הקדוש קבלו בסבר פנים יפות, והציע לו בעצמו את המטה, והסוחר מאד התבייש, ושאל: למה לכם להטריח עצמכם, אני אסדר לעצמי את המטה. על זה השיב לו הרב הקדוש זי"ע: מה אתה חושב, שאני מציע לך את המטה?! אני מציע לי את המטה (הינו את הזכות הזו הוא רוצה לקחת עמו בעולם הבא).

והייתי פעם בלונה של רבנית, אשה מאד חשוכה, ושמעתי את ההספד עליה, שספר המספיד, שאביה של הרבנית היה בעל מכנים אורח גדול מאד, ופעם כשהיא הייתה עוד צעירה בגיל חמש-עשרה, הביא אביה איזה אורח בזוי הביתה, שהיה מלכלך ומלא פנים וכו', רחמנא לצלן, והוריד ממנו את החלצה שהייתה מלאה פנים, ונתן אותה לבתו, שתרחץ את זה, ובין כך לקח את האורח למקוה, כדי לנקות את גופו וכו', ולבת היה קשה מאד לרחץ את החלצה, אשר עוררה בה שאט נפש וכו', ולא רצתה בשום פנים ואפן, ואמרה לאביה שהיא אינה יכולה וכו', על זה אמר לה אביה: דעי לך בתי, בשכר זה שאת תרחצי לעני הזה את החלצה, שלא יהיו בה פנים יותר וכו', אני מבטיח לך, שכל גופך יהיה שלם בקבר, ואף שרצים וכנים וכו', לא יוכלו לגשת אליך. והיה זה שהספיד מזכיר עכשו בלונה את הספור הזה, והכריז בקול: אל תפחדי, ההבטחה של אביך הצדיק תעמד לך, ותשכבי רגועה בקבר. ומאד מאד נתעוררתי מהספור הזה, איך שצריכים לקיים מצות הכנסת אורחים. ולכן אל תסתכל על שום דבר וכו' וכו'.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ט"ז רצו.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר ראה, כ"ה אב ה'תש"ן.

שלום וברכה אל היקר לי מאד ... גרו יאיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

רָאָה לְחִזּוֹק אֶת עֲצָמְךָ לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה, כִּי הַשְּׂמֵחָה הִיא רְפוּאָה לְכָל, וְאֵף שְׁעוֹבֵר עָלֶיךָ כָּל מִינֵי צָרוֹת וְיִסּוּרִים, עִם כָּל זֹאת גְּלָה לָנוּ רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן עח), שֶׁהַצְּדִיק לּוֹקֵחַ מְאוּצָר מִתַּנְתַּ חֲנָם, וּמִמְשִׁיף אֶת זֶה עַל כָּל הַיְרוּדִים וְהַנְּפוּלִים, הֵינּוּ שְׂיֵשׁ אוּצָר לְמַעַלָּה בְּשָׂמִים, שֶׁהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא חוֹנֵן אֶת נַשְׂמוֹת יִשְׂרָאֵל, וְהַצְּדִיק שְׂמֵתִיגַע בִּיגִיעוֹת וּבִטְרָחוֹת כָּל יְמֵי חַיָּיו לְהַשִּׁיג יוֹתֵר וְיוֹתֵר אֶת רַחֲמָיו יִתְבַּרֵךְ, הוּא זוֹכֵה לְהַכְנִס אֶל הָאוּצָר הַיָּקָר הַזֶּה, וּמִשָּׁם מוּצִיא מִתַּנְתַּ חֲנָם לְכָל אֱלוֹ שְׂיָרְדוּ וְנִפְלוּ וְנִשְׁלָכוּ בְּתַאוּוֹתֵיהֶם הַמְּגֻנּוֹת, כִּי הַצְּדִיק דֵּן לְכַף זְכוּת אֶת כָּל בֵּר יִשְׂרָאֵל, וְהוּא סְנִיגוֹרָן שְׁלֵהֶם, וְלָכֵן יֵשׁ לוֹ כַּח לְהַמְשִׁיף שִׁמְחָה לְכָל הַמְּקַרְבִּים אֵלָיו, וְזֶה אֲשֶׁר אֵשׁוּמִ'ח' — רָאשֵׁי תְבוּת: אוּצָר שֶׁל מִתַּנְתַּ חֲנָם, כִּי בְּזֶה שְׂמֵשֵׁמַח אֶת נַשְׂמוֹת יִשְׂרָאֵל, וּבְכַרְט כָּל אֱלוֹ שְׂנִפְלוּ וְנִשְׁלָכוּ בְּנוֹקְבָא דְתַהוּמָא רַבָּה, וְהַצְּדִיק מוּצִיאֵם מִשָּׁם, הוּא מִמְשִׁיף עֲלֵיהֶם שִׁמְחָה, כִּי מִשְׂמַח וּמְבַדַּח אֶת כָּל הַשְּׂבוּרִים, עַד שְׂמַחְזִיר אוֹתָם בְּתַשׁוּבָה, כִּי הוּא מוּצִיא אֶצֶל כָּל אֶחָד נִקְדָּה טוֹבָה, כַּמּוּבָא בְּדַבְרֵי ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן רפב), אֲשֶׁר הַצְּדִיק הוּא הַחֲזָן, שְׂמֵתִפְלֵל עִם הַנִּקְדוֹת טוֹבוֹת שְׂמוּצִיא אֶצֶל כָּל בֵּר יִשְׂרָאֵל, וְהוּא מְלַמֵּד זְכוּת עֲלֵיהֶם. וְזֶה מֵה שְׂאֲמְרוּ חַכְמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (שִׁיר הַשִּׁירִים, פְּרָשָׁה ה', סִימָן ג'), שְׂאוּמֵר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, פִּתְחוּ לִי פֶתַח כְּפֶתַחוֹ שֶׁל מַחֲט, וְאֲנִי אֶפְתַּח לָכֶם כְּפֶתַחוֹ שֶׁל אוֹלָם; הֵינּוּ עַל-יְדֵי שֶׁהַצְּדִיק מוּצִיא אֶפְלוֹ נִקְדָּה אַחַת קִטְנָה כַּחוֹר שֶׁל מַחֲט אֶצֶל כָּל בֵּר יִשְׂרָאֵל, הֵינּוּ שְׂיֵשׁ לוֹ נִקְדָּה זְעִירָתָא, נִקְדָּה קִטְנָה, שְׂמֵשֵׁתוֹקֵקֵת לְחִזּוֹר בְּתַשׁוּבָה, כְּבָר מוֹרִיד עֲלֵיהֶם הַצְּדִיק מְאוּצָר מִתַּנְתַּ חֲנָם אוֹר גְּדוֹל כְּזֶה כְּפֶתַחוֹ שֶׁל אוֹלָם.

וְזֶה שְׂנַצְטוּיָנוּ (דְּבָרִים טו, טו): "וְהֵייתָ אִף שְׂמַח", שְׂאָדָם צָרִיף לְהִיּוֹת תָּמִיד בְּשִׁמְחָה, יְהִיֵּה אִיף שְׂיֵהִיֵּה וְיֵהִיֵּה מֵה שְׂיֵהִיֵּה, עַל-יְדֵי-זֶה יֵרַד עָלָיו אוֹר גְּדוֹל מְלַמְעָלָה, כִּי חֲדוּא דְבַר נֵשׁ מְשִׁיף חֲדוּא עֲלָאָה (זֵהר ב' קפד:), הֵינּוּ כְּשְׂאָדָם שְׂמַח כְּאֵן לְמָטָה, הוּא מִמְשִׁיף עָלָיו שִׁמְחָה גְּדוּלָה מְלַמְעָלָה, וְזֶה אִיף שְׂמִ'ח' — רָאשֵׁי תְבוּת: אֶפְלוֹ כְּפֶתַחוֹ שֶׁל מִ'חִט, וְאִם בְּנֵי-אָדָם הֵיוּ יוֹדְעִים מְעַלְת

הָאָדָם הַזֹּכֵה לְהִיּוֹת מְקַרֵּב אֶל רַבְּנוּ ז"ל, לֹא הָיוּ עוֹזְבִים אוֹתוֹ בְּשׁוּם פְּנִים וְאֶפֶן, אֲךָ הַסֵּמ"ךְ-מ"ם מְאֹד מְפַחַד מְרַבְּנוּ ז"ל, שְׂיִכּוֹל לְהַחְזִיר אֶת כָּל הָעוֹלָם כְּלוֹ בְּתִשׁוּבָה, וְלַעֲשׂוֹת שְׁלוֹם בֵּין כָּל הָאָמוֹת בְּכָל־לַיּוֹת, וּבֵין כָּל נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל בְּפִרְטִיּוֹת, וְלִכְן הוּא עוֹשֶׂה כָּל מַה שְׂבִיכְלָתוֹ לְהַעֲלִים וּלְהַסְתִּיר אֶת הַצְּדִיק הַזֶּה מִן הָעוֹלָם. וְלִכְן אֲשַׁרִּי מִי שְׂזוּכָה לְהַתְקַרֵּב אֶל רַבְּנוּ ז"ל וּלְפָרְסְמוֹ לְכָל־סָם. וְאִין לוֹ מַה לְפַחַד מִהַסֵּמ"ךְ-מ"ם, כִּי תִהְיֶה לְאֵל, כִּחַ רַבְּנוּ ז"ל גָּדוֹל מְאֹד מְאֹד, אֲשַׁרִּי מִי שְׂאִינוֹ מְטַעֵה אֶת עַצְמוֹ בְּזֶה הָעוֹלָם!

הַמֵּאחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט"ז רצו.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר רְאָה, כ"ה אָב ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל הָאֲבִרָה הַיְקָר לִי מְאֹד ... גִּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ הַמְּלֵא מְרִירוֹת, וְאֲנִי מְאֹד מְאֹד מְצֻטְעָר עַל כָּל מַה שְׂעוֹבֵר עָלֶיךָ וְכוּ' וְכוּ'.

וְהִנֵּה בְּתוֹכָהּ כְּתוּב (דְּבָרִים כח, מז): "תַּחַת אֲשֶׁר לֹא עֲבַדְתָּ אֶת הַיְיָ אֱלֹהֶיךָ בְּשִׂמְחָה", לְכַאוֹרָה אֵיךְ בָּא הַפְּסוּק הַזֶּה בְּתוֹךְ כָּל הַצְּרוֹת וְהַיְסוּרִים וְהַמְּרִירוֹת וְהַמְּכַאוֹבִים וְהַקְּלָלוֹת וְכוּ' וְכוּ', הַמוֹבָאִים בְּתוֹכָהּ, שְׂעוֹבֵר עַל בְּנֵי-אָדָם מַה שְׂעוֹבֵר וְכוּ' וְכוּ', אֲלֵא הַתְּרוּץ הוּא, שְׂאָדָם צָרִיךְ לְדַעַת, שְׂכָל מַה שְׂעוֹבֵר עָלָיו הַכֹּל לְטוֹבָתוֹ, כְּמֵאמְרָם ז"ל (בְּרֻכּוֹת ס): כָּל מֵאֵן דְּעֵבִיד רַחֲמָנָא לְטַב הוּא דְּעֵבִיד; וְכִמּוֹ שְׂכָתוּב (אֵיכָה ג'): "מִפִּי עֲלִיּוֹן לֹא תֵצֵא הַרְעוֹת וְהַטּוֹב", וְאָמַר רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטִי-מוֹהֲרָן, חֶלֶק א', סִימָן ד'): כְּשֵׂאָדָם יוֹדֵעַ שְׂכָל מְאוֹרְעוֹתָיו הֵם לְטוֹבָתוֹ, זֹאת הַבְּחִינָה הִיא מְעִין עוֹלָם הַבָּא; כִּי אָדָם צָרִיךְ לְדַעַת, שְׂכָל מַה שְׂעוֹבֵר עָלָיו זֶה רַק לְטוֹבָתוֹ, כִּי מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ לֹא יוֹצֵא שׁוּם רַע, וְהַכֹּל לְטוֹבָה, אֲךָ לְאָדָם מְאֹד מְאֹד קָשָׁה לְקַבֵּל אֶת זֶה, עַל-כֵּן הוּא בְּעֻצְבוֹת וּבְמְרִירוֹת וּבְדַכְּאוֹן, וְאֵז בְּאֵמַת עוֹבְרָת

עָלְיוֹ הַקְלָלָה שֶׁל הַתּוֹכַחָה. וְלִכֵּן דִּיקָא בְּתוֹךְ כָּל הַצְּרוֹת וְהִיסוּרִים שְׂבָאִים עַל הָאָדָם, נֶאֱמַר פְּסוּק זֶה (דְּבָרִים נח, מז): "תַּחַת אֲשֶׁר לֹא עֲבַדְתָּ אֶת הוֹי"ה אֱלֹקֶיךָ בְּשִׂמְחָה", כִּי תִרְגֹּשׁ אֶת הַצְּרוֹת וְהִיסוּרִים דִּיקָא כְּשֶׁאַתָּה לֹא בְּשִׂמְחָה, אֲזוּ מִרְגִּישִׁים צְרוֹת וְיִסוּרִים וּמְרִירוֹת וּמְכַאוּבִים וְכוּ' וְכוּ', אֲבָל אִם אָדָם יוֹדֵעַ שֶׁהַכֹּל זֶה מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵךְ, כְּדֵי לְמַרְק עֲוֹנוֹתָיו, אֲזוּ בְּשִׂמְחָה הִיָּה מְקַבֵּל אֶת הַיִּסוּרִים, כִּי הִיָּה יוֹדֵעַ מַה שְּׂאֵמְרוּ חַכְמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (בְּרִכּוֹת ה.): כָּל שֶׁהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא חָפֵץ בּוֹ מְדַכְּאוֹ בַּיִסוּרִים, וְאִם קִבְּלָם, יִרְאֶה זֶרַע יֵאָרֶךְ יָמָיו; וְלִכֵּן אֵל תִּתְלוֹנֵן עַל כָּל מַה שְּׂעוּבֵר עֲלֶיךָ, וְשֵׁלֵא יִהְיֶה לְךָ שׁוּם קְשׁוּיּוֹת עַל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וּמִכָּל שֶׁכֵּן שֵׁלֵא תִפְגַּס שׁוּם עֲקֻמְמִיּוֹת בְּלִבְךָ עָלְיוֹ יִתְבַּרֵךְ, כִּי כָּל מַה שְּׂעוּבֵר עֲלֶיךָ זֶה תִּקְוִינִים גְּדוּלִים, וְזֶה לֹא לְנִגְמָה בְּךָ, אֲדַרְבֵּה רַחֲמָנוֹת גְּדוּלָּה מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵךְ לְהוֹרִיד מִמֶּךָ זְהֻמַּת הַנְּחָשׁ, וְלְהֵאִיר עֲלֶיךָ אֹר הָעֲלִיּוֹן, שֶׁתִּזְכֶּה לְחִזּוֹת בְּנַעֲם הוֹי"ה, וְלִכֵּן צְרִיכִים לְהַחֲיוֹת אֶת עֲצָמוֹ עִם מַה שֶּׁרַק יְכוּלִים בְּתַקְרָף הַצְּרוֹת וְהִיסוּרִים שְׂבָאִים עָלְיוֹ, וְיִרְגִּיל אֶת עֲצָמוֹ לְדַבֵּר אֶל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְלִסְפֹּר אֶת כָּל אֲשֶׁר עִם לְבָבוֹ רַק לְפָנָיו יִתְבַּרֵךְ, כִּי רַק הוּא יְכוּל לַעֲזוֹר לְךָ וְלֹא בְּגִי-אָדָם. וּמוֹבָא בְּחֻבַּת הַלְּבָבוֹת (שַׁעַר אֶהְבַּת הַשָּׁם, פָּרָק א'): מַעֲשֵׂה בְּחֻסִּיד אֶחָד, שֶׁהָיָה קָם בְּחֻצֵי הַלְּיָלָה, וְאָמַר: רַבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, הִרְעַבְתָּנִי וְעָרַם עֲזוּבְתָנִי וּבְמַחְשָׁבֵי לֵילָה הוֹשַׁבְתָּנִי, וְאִפְלוֹ אִם תִּשְׁרַפְנִי בְּאֵשׁ, לֹא תוֹסִיף וְלֹא תִפְעַל בִּי, כִּי אִם שְׁעוּד יוֹתֵר וְיוֹתֵר אֶהְבֵּךְ אוֹתָךְ, וְאֶשְׁמַח בְּךָ וְכוּ', עֵינֵי שָׁם; כִּי הַחֻסִּיד הַזֶּה הִשִּׁיג, אֲשֶׁר כָּל מַה שְּׂעוּבֵר עָלְיוֹ יִסוּרִים וּמְרִירוֹת, זֶה רַק לְזַכֶּךָ אֶת גְּשָׁמִיּוֹת גּוֹפּוֹ, וְלִכֵּן רָאָה לְמַצָּא בְּעֲצָמְךָ הִרְחַבּוֹת, שֶׁהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הוּא מִרְחִיב לְךָ בְּתוֹךְ צְרָתְךָ, כְּמוֹ שְׂאֵמַר רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן קצ"ה) עַל פְּסוּק (תְּהִלִּים ד, ב): "בַּצָּר הִרְחַבְתָּ לִּי", שֶׁבְּתוֹךְ הַצְּרוֹת מוֹצֵאִים הִרְחַבּוֹת. תִּתְאָר לְעֲצָמְךָ מַה שְּׂעוּבֵר עַל דְּוֹד הַמְּלָךְ — צְרוֹת וְיִסוּרִים וּמְכַאוּבִים, כָּל יָמֵי חַיָּו הָיוּ שִׁרְשָׁרֵת שֶׁל יִסוּרִים, וְאֶף-עַל-פִּי-כֵן הִחֲזִיק מִעֲמֹד, וְחִבֵּר אֶת סִפֵּר הַתְּהִלִּים, כִּי מִכָּל מַה שְּׂעוּבֵר עָלְיוֹ, בְּרַח רַק אֶל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְשֶׁר לְפָנָיו פְּסוּק אֶחָד וְכָךְ מִפְּסוּק לְפְסוּק נַעֲשֵׂה מְזֻמּוֹר אֶחָד, שֶׁהִיָּה אוֹמֵר בְּעֵת צְרָתוֹ, עַד שְׂבִמְשֶׁךְ חַיָּו הַקְדוּשִׁים שֶׁל שְׁבָעִים שָׁנָה, חִבֵּר אֶת סִפֵּר הַתְּהִלִּים,

כי ראה תמיד נסים והרחבות שעשה עמו הקדוש-ברוך-הוא, ואמרו חכמינו הקדושים (תנחומא נח): קרבן התודה שהיה בא, על הגס היה בא; אמר הקדוש-ברוך-הוא: חביב עלי קרבן תודה מכל הקרבנות, ואף דוד אמר: זוכת תודה יכבדוני אינו אומר, אלא יכבדוני ב' פעמים — בעולם הזה ובעולם הבא; פי בזה שאדם נותן תודה והודאה להקדוש-ברוך-הוא על כל מה שעובר עליו, זוכה להשרות עליו שכינה בעולם הזה ובעולם הבא; ולכן אסור לך לפל בדעתך אף שעובר עליך מה שעובר — צרות ויסורים, אלא תתן תודה והודאה להקדוש-ברוך-הוא בלב שלם, ואז ימתקו ממך כל הדינים.

רואים בן-אדם, שבנו יחידו שנולד לו אחר הרבה שנים מעת נשואיו, פתאם, רחמנא לישזבן, נתעורר, והילד בוכה וצועק: "אבא, אני לא יכול לראות" וכו' וכו', וגדל הצער שיש לאבא אי אפשר לתאר ולשער כלל, עד שזכה שיהיה לו בן יחיד, והנה פתאם ביום בהיר נחשף מאור עינים מהבן, והילד מתחנן: "אבא, אני רוצה לראות ואיני יכול", את הצער הזה אי אפשר להסביר, והנה אחד אמר לאביו: "אתה יודע, אני מכיר רופא ממחה עולמי לעינים, אבל עולה אצלו נתוח חצי מליון דולר, והוא נמצא בסוף העולם באוסטרליה, מה לא יעשה האב לרפואת בנו? ! הוא מוכר כל מה שיש לו, ולזה הרבה הלאות, כדי לגייס חצי מליון דולר, ונוסע נסיעה ארפה מאד, עד אוסטרליה הרחוקה, כדי לרפא את עיני בנו, והנה מגיע עם הכסף אל הרופא, והרופא קדם כל לוקח את הכסף, פי אחרת הוא אפלו אינו רוצה לדבר אתו, ואחר-כך מתחיל לטפל בבן, והאב עומד בפחד — "מה יהיה עם בני? !" ומתחיל לבכות מאד, שהולכים לעשות נתוח מסבך מאד לבנו, ושואל את הרופא: "מה יהיה עם בני, האם הוא יראה אי פעם?" והרופא אומר לו בקרירות רוח: "אין אני יודע, וכי אלקים אנכי? ! יכול להיות שלא יצליח הנתוח, וכו', ויהיה יותר גרוע מעכשו, פי יסבל יסורים כל מי חזיו מעיניו" וכו' וכו', והאב עומד ומשתאה, וחוכך בדעתו — האם בשביל זה הצרכתי לבוא כל-כך רחוק, ולשלם חצי מליון דולר, ועוד יאמר לי הרופא: איני יודע, וכי אלקים אני? ! אבל הכל

כָּבֵר מְאֹד, הוּא שְׁלֵם אֶת הַכֶּסֶף, וְכָבֵר נִסְעָה נְסִיעָה כָּל־כֶּף אַרְכָּה,
עַל סֶפֶק סְפִיקָא וְכוּ' וְכוּ'.

וְהִנֵּה בְּכָל יוֹם יוֹם אֲנַחְנוּ אוֹמְרִים בְּבִקְרָא אֶת הַבְּרָכָה: "פּוֹקֵחַ
עוֹרִים", הָאֵם אֲנַחְנוּ מְכֻוְּנִים אֶל מָה שְׁאֲנַחְנוּ אוֹמְרִים? ! הֲלֹא אֵין
אֲנוּ צְרִיכִים לְנִסְעָה עַד אוֹסְטְרִלְיָה הַרְחוֹקָה, אֶל רוֹפֵא גּוֹי, וְלִשְׁלֵם לוֹ
חֲצֵי מְלִיּוֹן דּוֹלָר עַל נְתוּחַ מְסַבֵּף, וְאַחֲרֵי־כֵן זֶה יֵאמַר לִי: "וְכִי אֲלֵקִים
אֲנִי? אֲנִי לֹא יוֹדֵעַ מָה יְהִיָּה, וְאוּלַי יְהִיָּה יוֹתֵר גְּרוּעַ". רוֹאִים מְזֵה,
שְׂיֵשׁ לָנוּ בְּרָכָה כָּל־כֶּף יִקְרָה לוֹמַר וּלְבָרֵךְ אֶת הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא
בְּכָל יוֹם, אֲשֶׁר נוֹתֵן לָנוּ כַּח הַרְאוֹת לְרְאוֹת, וּלְבִסוּף אֵין אֲנוּ שְׂמֵחִים
בְּעֵת אֲמִירַת הַבְּרָכָה, כִּי הַכֹּל קַל וּפְשוּט בְּעֵינֵינוּ, וְכִי אֵין זֶה
מְצַחִיק? ! וְלָכֵן לְמָה אַתָּה צְרִיף כָּל־כֶּף לְהַתְלוּנָן עַל כָּל פְּרֻט וּפְרֻט
שְׁעוֹבֵר עָלֶיךָ, תִּמְצָא אֶת הַטּוֹב שְׂיֵשׁ בְּךָ; תַּהֲלֵה לְאֵל, יֵשׁ לְךָ עֵינַיִם
לְרְאוֹת, וְאֲזַנַיִם לְשִׁמְעַ, וּפִה לְדַבֵּר, וְחֻטָּם לְנָשֵׁם, וְרַגְלַיִם לְלַכֵּת וְכוּ'
וְכוּ', וְלָכֵן בְּמָקוֹם שֶׁתְּתַלוּנָן יוֹמָם וְלַיְלָה, תַּתְּחִיל לְתַת תּוֹדָה
לְהַקְדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא יוֹמָם וְלַיְלָל עַל כָּל הַחֲסָדִים שְׁעוֹשֵׂה עִמָּךְ, וְאִז
תִּרְגֵּשׁ אַחֲרַת לְגַמְרֵי, תִּכְנִיס אֶת הַדְּבוּרִים הָאֵלּוּ בְּתוֹךְ תּוֹךְ לְבָבְךָ, וְאִז
כָּבֵר לֹא תִשָּׁרֵה בְּדַכָּאוֹן וּבְעֲצָבוֹת וּבְמַרְרֵירוֹת וְכוּ' וְכוּ'.

הַמְּאַחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט"ז רחצ.

בְּעֵזֶרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסִדְרַת רְאָה, כ"ה אָב ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל הָאֲבֵרֵךְ הַיְקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנֻכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

עָלֶיךָ לְדַעַת, שְׂרַבְנוּ ז"ל בְּהַתְגַּלּוֹת תּוֹרַתוֹ הַקְּדוֹשָׁה שְׁבִסְפֹר
הַקְּדוֹשׁ "לְקוּטֵי־מוֹהַר" וּבְשִׁיחוֹתָיו הַקְּדוֹשׁוֹת וּבְסִפּוּרָיו הַנּוֹפְלָאִים,
פָּתַח לָנוּ דַעַת חֲדָשָׁה לְהַבִּין בְּכָל הַסְּפָרִים שְׁבַעֲוֹלָם, וּבְכָל שִׁיחוֹת
הָעוֹלָם, הִינּוּ כִּי בּוֹדְאֵי מָה שְׂאָדָם שׁוֹמֵעַ אֶת הַזּוּלַת לְדַבֵּר, מְלַבְּשִׁים

בְּזֶה סוּדוֹת גְּדוּלִים, כִּי לְמָה הָיָה צָרִיךְ לְשַׁמֵּעַ עֲכָשׁוּ אֶת הַדְּבָר הַזֶּה, אֲפֹלוּ דְבוּר מְאִילוֹ אֲמוֹת הָעוֹלָם וְכוּ', כִּי בְּאֵמֶת אֵין שׁוּם מְצִיאוֹת בְּלַעֲדֵיו יִתְבָּרַךְ כָּלֵל, וְהַכֵּל לְכָל אֱלֻקוֹת גָּמוּר הוּא, וְדָבָר גְּדוּל וְדָבָר קִטָּן אֵינוֹ נֶעֱשֶׂה מֵעֲצָמוֹ, אֲלָא בְּהַשְׁגַּחַת הַמְּאֲצִיל הָעֲלִיּוֹן. נִמְצָא, אִם בָּא אֵלָיו עֲכָשׁוּ אֵיזָה סְפוּר מְפֹלוּנִי אוֹ אֶלְמוּנִי, אוֹ אֲפֹלוּ אֵיזָה סְפוּר מְאֻמוֹת הָעוֹלָם, בְּוֹדָאֵי מְרַמְזִים לוֹ פֶּה אֵיזָה רְמָז, וְרַק צְדִיקִים גָּמוּרִים הַדְּבוּקִים לְגַמְרֵי בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, הֵם יְכוּלִים לְהוֹצִיא סוּדוֹת וְרִזִין דְּרִזִין מְאֹלוֹ הַשִּׁיחוֹת וְהַסְּפוּרִים. אֲבָל סִתְּם בֵּין אָדָם אֵינוֹ יוֹדֵעַ בֵּין יְמִינוֹ לְשִׁמְאָלוֹ. מַה שְּׂאֵין בֵּן, אָמַר רַבְּנּוּ ז"ל (שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן רד), שְׁמִי שְׁבָקִי הֵיטֵב בְּתוֹרָתוֹ וּבְשִׁיחוֹתָיו הַקְּדוֹשׁוֹת דִּהְיִנוּ בְּסִפְרֵיו הַקְּדוֹשִׁים, רְאוּי לוֹ לְמַצָּא כָּל שִׁיחוֹת הָעוֹלָם בְּתוֹךְ תוֹרָתוֹ הַקְּדוֹשָׁה. וְאֵין שׁוּם שִׁיחָה וְעַנְיָן בְּעוֹלָם, שְׁלֵא יוּכַל הַשָּׁלֵם בְּדַעְתוֹ לְמַצָּא בְּתוֹךְ תוֹרָתוֹ (פְּרוּשׁ), כִּי בְּוֹדָאֵי בְּאֵמֶת בְּכָל הַדְּבוּרִים וְשִׁיחוֹת שֶׁל הָעוֹלָם, בְּוֹדָאֵי יֵשׁ בְּהֵם תוֹרָה בְּהַעֲלֵם, אֲבָל אֵין מִי שְׂיִזְכֶּה לְגַלוֹת זֹאת, לִידַע הַנְּסֻתְרוֹת שְׁנַעְלָמוּ בְּשִׁיחוֹת בְּנֵי-אָדָם, כִּי אִם אֲנָשִׁים גְּדוּלִים בְּמַעֲלָה מְאֹד מְאֹד, אֲבָל עַל-יְדֵי הַתְּגַלּוֹת תוֹרָתוֹ הַקְּדוֹשָׁה וְהַנּוֹרָאָה שֶׁל רַבְּנּוּ ז"ל, מִי שְׁבָקִי בְּסִפְרֵיו הֵיטֵב הֵיטֵב, וַיֵּשׁ לוֹ שְׁכָל קִצָּת, יוּכַל לְמַצָּא בְּכָל שִׁיחוֹת הָעוֹלָם רְמָזִים בְּהַתוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה, אֲפֹלוּ אִם לֹא יִהְיֶה גְּדוּל בְּמַעֲלָה בְּיוֹתֵר; מִכָּל שְׂכָן וְקַל וְחָמֵר שְׁבִהֶקְדָּמוֹתָיו שֶׁל רַבְּנּוּ ז"ל יְכוּלִים לְהַבִּין בְּכָל הַסְּפָרִים שְׁבַעֲעוֹלָם.

וְצָרִיךְ שֶׁתִּדַע, שְׁכָל צְדִיק שְׁחָבַר סְפָר, חָבַר אוֹתוֹ כְּפִי מְדַרְגָּתוֹ וְהַשְׁגָּתוֹ הָעֲלִיּוֹנָה, כָּל אֶחָד כְּפִי יְגִיעָתוֹ וְטִרְחָתוֹ בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, וְלָכֵן יְכוּלִים לְרֹאוֹת הַרְבֵּה סְפָרִים מִצְדִּיקִים גְּדוּלִים וְאֲנָשִׁי מַעֲלָה, שֵׁישׁ שֵׁם חֲדוֹשִׁים, אֲשֶׁר לְכַאוּרָה נִרְאִים כְּדְבָרִים פְּשׁוּטִים וְכוּ', אוֹ יֵשׁ דְּבָרִים שְׂאֵינָם מוּבְנִים וְכוּ', צְרִיכִים לְדַעַת שְׁלִפֵי קֶצֶר דַּעְתָּנוּ וְשְׁכֻלָּנוּ, דְּבָרֵי הַצְּדִיק הֵם פְּשׁוּטִים וְכוּ', אוֹ אֵינָם מוּבְנִים וְכוּ', אֲבָל הַצְּדִיק כְּפִי עִמָּק שְׁכָלוֹ וְחֻכְמָתוֹ וְדְבָקוֹתוֹ שְׁדְּבוּק בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, לֹא הָיָה יְכוּל לְהוֹרִיד אֶת זֶה בְּכֻתָּב בְּצוּרָה כְּזוֹ, שְׁכָל אֶחָד יְבִין אֶת דְּבָרָיו הַקְּדוֹשִׁים, אֲבָל עִם הַהִקְדָּמוֹת הַנּוֹרָאוֹת שֶׁל

רבנו ו"ל, יכולים להבין בכל הספרים שבעולם, ואדרבה להחיות את דבריהם, ולהביאם קרוב לדעת המון-עם. ולכן ראה להתמיד הרבה בספרי רבנו ו"ל, וזה יפתח לך את העינים להבין בכל הספרים שבעולם. וכבר אמר רבנו ו"ל (שיחות-הר"ן, סימן כח): ראוי לאדם שיעבר וילך בזה העולם בכל הספרים הקדושים וילמד כלם, כדי שיהיה בכל מקום, כמו שנמצא השרים הגדולים, שהולכים ועוברים במדינות, ומוציאים הוצאות רבות על זה, כדי שיוכלו אחר כן להתפאר ולומר שהיו במדינות, כמו שדרך השרים להתפאר ולומר: הייתי בורשא וכיוצא בזה. כמו-כן ראוי שיהיה האדם בעולם הזה בכל המקומות הקדושים של התורה, כדי שיוכל להתפאר בעולם הבא, שיהיה בכל מקום, דהינו בכל הספרים הקדושים, ולעתיד בעולם הבא מזכירין אותו כל מה שלמד בעולם הזה; הינו שלא יחשש שמעין בכל-כף הרבה ספרים ושוכח וכו', אדרבה, אל ישים לב לזה, כי בשמים יזכירו לו את כל מה שלמד, ומכל שכן וכל שכן פשיחודש בספרים על-פי ההקדמות הנוראות של רבנו ו"ל, הוא עוד יזכר את זה בזה העולם. ולכן התמיד בספרי רבנו ו"ל, ועל-ידי הקדמותיו תבין בכל הספרים שבעולם.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ט"ז רצט.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר ראה, כ"ה אב ה'תש"ן.

שלום וברכה אל ... תחיה.

לנכון קבלתי את מכתבך.

אם את רוצה שיהיו לך חיים טובים בחיי גשואיך, את צריכה לכבד את בעלך, ולא לזלזל בו, וזה הכלל הראשון בשלום-בית: בעל אפלו הכי קשוח וכו', אם אשתו מכבדת אותו, ואף פעם אינה רבה אתו, יכולה לשנותו בנקל מאד, כי טבע של גבר שהוא גאותן גדול, והוא צריך את הכבוד שלו, ואם אשתו חכמה ונותנת לו את

קפו אשר ט"ז ש בנחל

הכבוד וכו', היא שובה את לבו וכו', ולכן היי פקחית, ותראי לכבוד את בעלך, ולהשתדל מאד לדונו לכה זכות וכו', כי מה את יודעת אילו השפלות יש לו בעבודה אשר הוא עובד, ואיזה בעל-בית קשוח יש לו, אשר משפילו וצועק עליו וכו', ולכן הוא שב הביתה עצבני כל-כה, ואם היית פקחית, ומקבלת את פניו בסבר פנים יפות, אז הכל היה מתהפך וכו', אף דא עקא, שאת עושה בדיוק ההפוך, כשכא חזרה מיום עבודה עמוס תלאות וכו', אחר שצעקות והשפלות וכו' היו מנת חלקו, ועל-ידי-זה הוא במצב-רוח מאד ירוד, במקום שימצא אשה שמבינה אותו ומחייכת אליו וכו', עוד מקבל ממנה צעקות וצרחות, קללות והשפלות וכו' וכו', אז מה את רוצה, שהבעל לא יגיב?!

ולכן עליך להיות חכמה ופקחית, ולקבל את בעלך בשמחה, ואז תראי איזה בעל נפלא יש לך.

העקר הרגילי את עצמך לבקש ממנו יתברך כל מה שאת צריכה, כי הוא יתברך נמצא ואין בלעדיו נמצא, והוא יתברך שומע תפלת כל פה, וזכרי היטב מה שתפלה פועלת, שום דבר בעולם אינו פועל, ולכן תחיי עם תפלה.

המאחל ברכה והצלחה מן השמים...

ט"ז ש.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר ראה, כ"ה אב ה'תש"ן.

שלום וברכה אל האברך היקר לי מאד ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

דע, שכל הצרות הבאות לאדם הן רק מחמת שמבטל את הזמן היקר שלו, כי כן אמרו חכמינו הקדושים (כתבות גט): הבטלה

מביאה לידי שעמום ולידי זמה; כי אם אדם עסוק תמיד, אזי לא יבוא לשום צער וצרות וכו' וכו', או שצריכים לעבד, או ללמד תורה, או שניהם, כמו שאמר התנא הקדוש (אבות ב, ב): יפה תלמוד תורה עם דרך־אָרץ, שיגיעת שניהם משפחת עון, וכל תורה שאין עמה מלאכה, סופה בטלה וגוררת עון; ואמר הרב הקדוש מטשעהרין ז"ל: משפחת היא מלשון שכחה, הינו כשאדם טרוד בלמוד התורה הקדושה, וכן הוא עסוק באיזו מלאכה, אזי הוא שוכח לחטא, ודברי פי חכם חזן. ורבונו עובדיה מברטנורא פ"ש, שיגיעת שניהם משפחת עון, שהתורה מתלשט כחו של אדם, והמלאכה מפרכת ומשברת את הגוף, ומתוך כך יצר הרע בטל ממנו; ולכן העקר אל הסתובב בטל בלא כלום, שזה היסוד של כל הצרות והיסורים והמרירות והדפאון שבאים לאדם, ומשם באות כל המחלקת והמריבות וכו', בבית אין לו מה לעשות, אזי לוקח את עצמו על אשתו, ועל כל דבר קטן שהיא עושה הוא עורך בקרת וכו', בחוץ אין לו מה לעשות, אזי הוא לוקח את עצמו פעם על פלוני, ופעם על אלמוני, וכמוכן שהם אינם טומנים ידם בצלחת... ומחזירים לו מנה אחת אפים, וכך הוא מסתכסך תמיד עם מריבות וכו', לא־כן מי שונכנס לבית־המדרש ויושב בפנה, ולוקח משניות וגורס פ"ק אחר פ"ק, עד שמסיים מסכת אחר מסכת, וכן לוקח גמרא וגורס דף אחר דף, עד שמסיים פ"ק ואחר־כך עוד פ"ק, עד שמסיים מסכת אחר מסכת, אז לא רק שמתפטר מכל הצרות שיש בעולם, אלא ירגיש ספוק נפשי וכו', וכן ירגיש אדם אחר לגמרי, וכלם יכבדו אותו, כי בני־אדם אוהבים אדם שקט, אשר מתמיד בלמוד, ומעריכים את האדם הזה מאד.

ולכן אל תהיה בטלן! תצית מה שאני מבקש אותך, במקום להסתובב ולא לעשות כלום וכו', תכנס לבית־המדרש ותשב בפנה, ותלמד משניות כסדרן, וכן גמרא, וכן שלחן ערוך, וסוף הכבוד לבוא, שיהיה לך גם פרנסה על־ידי־זה וכו', כי התורה מעשרת גם בגשמיות.

נָא וְנָא רְאֵה לְצִיַּת אוֹתִי, וְלֹא תִתְחַרֵּט לֹא בְּעוֹלָם הַזֶּה, וּמִכָּל
שָׁכֵן לֹא בְּעוֹלָם הַבָּא.

הַמֵּאַחֵל לָךְ בְּרִכָּה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט"ז שא.

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר רְאֵה, כ"ה אָב ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבְרִכָּה אֶל הָאֲבִרָף הַיְקָר לִי מְאֹד ... נִרוּ וְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

עֲלִיךָ לְדַעַת, כִּי עָקַר הַצָּרוֹת שֵׁישׁ לְאָדָם הֵן מֵהַקְּנָאָה שְׁאוּכָלֶת
אוֹתוֹ, כִּי אֵין עוֹד קָלְלָה כְּמוֹ מִדַּת הַקְּנָאָה, כְּשֵׁרוּאָה שְׁגָם הַזּוֹלַת
מִצְלִיחַ וְכוּ', זֶה אוֹכֵל אוֹתוֹ וְכוּ', וְחֻכְמִינוּ הַקְּדוּשִׁים אָמְרוּ (שַׁבַּת
קִנּוּ): כָּל מִי שֵׁישׁ לוֹ קְנָאָה בְּלִבּוֹ — עֲצֻמוֹתָיו מִרְקִיבִים; וְזֶה שֵׁיךָ
עוֹד בְּחַיִּים חַיּוֹתוֹ, יֵשׁ בְּגִי-אָדָם שֵׁאֵין לָהֶם עַיִן טוֹבָה וְצָרָה עֵינָם
בְּטוֹבַת הַשָּׁנִי, וְזֶה אוֹכֵל אוֹתָם, עַד שֶׁמֶשׁ עֲצֻמוֹתֵיהֶם נִרְקָבִין. וְאָמַר
הַתַּנָּא (אֲבוֹת, פָּרָק ד'), שֶׁהַקְּנָאָה מוֹצִיאָה אֶת הָאָדָם מֵהָעוֹלָם. וּפְרָשׁוּ
הַמְּפָרְשִׁים הֵינּוּ מְעוֹלָמוֹ, מְעוֹלָם שֶׁל עֲצָמוֹ, הוּא כְּבָר אֵינוֹ מְסַגֵּל
לְחֶשֶׁב יֶשֶׁר, וְהַכֹּל מִחֻמַּת קְנָאָה, מֵהַ כְּבָר יִהְיֶה שֶׁעוֹד אֶחָד יַעֲשֶׂה
כְּמוֹנִי, לְמִי זֶה מְפָרִיעַ?! וְלֹא בְּחֻמָּם שֶׁאָמַר מִשֶּׁהַ רַבְּנֵי לִיהוֹשֻׁעַ
בֶּן-נּוּן (בְּמִדְבָר י"א, כ"ט): "הַמְּקַנָּא אֶתְהָ לִי, וּמִי יִתֵּן כָּל עִם הַיְיָ"ה
נְבִיאִים, כִּי יִתֵּן הַיְיָ"ה אֶת רוּחוֹ עֲלֵיהֶם"; רוֹאִים, שֶׁמֶשֶׁהַ רַבְּנֵי רָצָה
שֶׁכֹּלֵם יִגִּיעוּ לְמַדְרַגָּה שְׁלוֹ. וְהִנֵּה אֶתְהַ רוּאָה שֶׁאֶחָד רַק מְחַקֵּה אוֹתְךָ,
וּכְבָר אֶתְהַ יוֹצֵא מִדְּעַתְךָ לְגַמְרִי.

וְאָמַר מוֹהֲרַנְ"ת ז"ל (שיחוט-הַר"ן, סִימָן קִיט), שֶׁשֶׁמֶע בְּפִרוּשׁ
מִרְבְּנוּ ז"ל, שֶׁאָמַר: כְּשֶׁאוֹחֲזִין בְּזֶה שֶׁהוּא מְרָצָה וְחַפֵּץ וּמִשְׁתוֹקֵק
מְאֹד, שֶׁחֲבָרוּ יִהְיֶה אִישׁ כְּשֶׁר וְצַדִּיק, אַף-עַל-פִּי שֶׁהוּא לֹא יִהְיֶה, חֵס
וְשְׁלוֹם, זוֹהִי מַעֲלָה גְדוֹלָה מְאֹד. וְלֹא עוֹד, אֶלָּא שֶׁהוּא מְרָצָה
אַף-עַל-פִּי שֶׁאֵינוֹ אֵינוֹ זוֹכָה, חֵס וְשְׁלוֹם, לְעַבֵּד אֶת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ,

על-כָּל-פָּנִים יַעֲבֹד יִשְׂרָאֵל הַשָּׁנִי אֶת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, וְזֶהוּ דְבַר גְּדוֹל מְאֹד כְּשֶׁאוֹחֲזִין בָּזֶה. וְאָמַר אֶז מוֹהֲרֵנִי ז"ל, שְׁלֹא הִבְנֵתִי אֶת דְּבַרִּי רַבְּנוּ ז"ל, כִּי לִפִּי דַעְתִּי נִדְמָה לִי, שְׁזֶהוּ דְבַר פְּשוּט מְאֹד. כִּי בְּיַדִּי אֲנִי רוֹצֵה וְחַפֵּץ מְאֹד, וּמִשְׁתַּקֵּק וּמִתְגַּעְגַּע מְאֹד, שְׂיֵהִיו כָּל יִשְׂרָאֵל כְּשָׂרִים וְצַדִּיקִים אֲמַתִּיִּים, אֲפֹלוּ אִם לֹא אֲזַכֶּה אֲנִי לָזֶה, עַל-כָּל-פָּנִים יִהְיֶה חֲבָרִי בְּנֵי גִילִי וְכָל יִשְׂרָאֵל צַדִּיקִים נוֹרָאִים אֲמַתִּיִּים.

כִּי זֶה עֵקֶר הָאֵהָבָה וְהִרְחַמְנוּת שְׂצָרִיכִין לְרַחֵם אֶחָד עַל חֲבָרוֹ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל, שְׂיִזְכֶּה לְתַכְלִית הָאֲמִתִּי, לְהִיּוֹת כְּרִצּוֹנוֹ הַטּוֹב בְּאֵמֶת, שְׁזֶהוּ עֵקֶר טוֹבָתָן שֶׁל יִשְׂרָאֵל. וְכַמוֹכָא בְּדַבְרֵי רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהֲרֵינֵינוּ, חֵלֶק ב', סִימָן ז'), שְׁעֵקֶר הִרְחַמְנוּת לְהַגְבִּיֵה אֶת כָּלָם, וּלְהַחֲזִיר אוֹתָם בְּחִשׁוּבָה, אֲבָל אַחֲר־כֵּן הִתְבּוֹנְנֵתִי הֵיטֵב, וְרֵאִיתִי וְגַם יַדַעְתִּי, שְׂיֵשׁ בְּנֵי-אָדָם שְׂכַשְׂהֵם נוֹפְלִים, חַס וְשְׁלוֹם, מְעַבֹּדֵת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, מִכָּל שֶׁפֶן וְכָל שֶׁפֶן אוֹתָן שְׂנֹכְשֵׁלִין בְּאִיזוֹ תַאֲוָה רָעָה אוֹ בְּעַבְרָה, חַס וְשְׁלוֹם, הֵם שׁוֹנְאִים וּמִתְגָּרִים בְּמִי שְׂעוֹסֵק בְּעַבֹּדֵת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, וְרוֹצִים לְהַפִּילוֹ, חַס וְשְׁלוֹם, וּמִחְלִישִׁים אֶת דַּעְתּוֹ מְאֹד, וּמְבַזִּים אוֹתוֹ בְּכַמָּה לְשׁוֹנוֹת. וְגַם אוֹמְרִים לוֹ, שְׂגַם הוּא יִפֹּל כְּמוֹ שְׂנַפֵּל הוּא, רַחֲמָנָא לְצַלָּן. וְכַמוֹ שְׂרֵאִיתִי כַּמָּה מֵהַחֲסִידִים שֶׁל עַכְשָׁיו, שְׂלִפְנֵי כַּמָּה שָׁנִים הִתְחִילוּ קִצְצַת בְּעַבֹּדֵת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, וְאַחֲר־כֵּן נִפְלוּ לְמָה שְׂנַפְלוּ, כָּל אֶחָד לְפִי גַפִּילָתוֹ, רַחֲמָנָא לְצַלָּן. וְאַחֲר־כֵּן כְּשֶׁרָאוּ בְּנֵי הַנְּעוּרִים הַרְכִּים בְּשָׁנִים כְּשֶׁנִּתְעוֹרְרוּ בְּעַבֹּדֵת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, וְהִתְחִילוּ לְהִתְפַּלֵּל בְּהִתְלַהֲבוֹת בְּלֵב שְׁלֵם, וּלְהִתְמַיֵּד בְּלַמּוּדָם וְכוּ', כְּאֲשֶׁר מְצוּי עַכְשָׁיו כַּמָּה בְּנֵי הַנְּעוּרִים הַכְּשָׂרִים, הַמְּשִׁתַּקֵּקִים מְאֹד מְאֹד לְהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, וּמִתְחִילִים לְהִתְפַּלֵּל בְּכָל לֵב בְּכּוּנָה גְדוֹלָה וְכוּ', וְכְשֶׁרוֹאִים אֵלָיו הַחֲסִידִים הַנְּפּוּלִים, הֵם שׁוֹחֲקִים מְאֹד מֵהֵם, וּמְבַזִּים אוֹתָם, וּמִחְלִישִׁים אֶת דַּעְתָּם מְאֹד מְאֹד, וְאוֹמְרִים לָהֶם שְׂאִין מִמֶּשׁ בְּעַבֹּדְתָם וְכוּ'. כָּל זֶה מִחֲמַת קִנְאָה, מִחֲמַת שְׂהֵם נִפְלוּ, וְהֵם רוֹצִים, חַס וְשְׁלוֹם, שְׂגַם הַשָּׂאֵר יִהְיֶה כְּמוֹתָם, רַחֲמָנָא לְצַלָּן. וּבְאֵמֶת צָרִיךְ שְׂיֵהִיֵּה הַהַפָּךְ, שְׂכָּל אֶחָד יִהְיֶה חֶפֶץ בְּטוֹבָתוֹ שֶׁל הַשָּׁנִי, וְלֹא יִקְנֵא בּוֹ וְכוּ', עֵינֵי שָׂם. וְלִכֵּן אֲנִי לֹא יוֹדֵעַ לְמָה אֲתָה צָרִיךְ לְקַנֵּא בְּשָׁנֵי?!

וזה שיף גם בהדפסת ספרי רבנו ז"ל, מי יתן, שכל אנשי שלומנו ידפיסו את ספרי רבנו ז"ל. ומה רואים בין כן, שאף אחד אינו מענין להשקיע אגורה שחוקה בהדפסה וכו', ועוד אומר דעות בחסידות ברסלב — מי כן חסיד ברסלב ומי לא חסיד ברסלב וכו' וכו', הוי טפש שקמוף, שאתה אינך משקיע אגורה שחוקה בענין רבנו ז"ל, ולא אכפת לך מכל העולם כלו, למה שהם לא ידעו מרבנו ז"ל, ואתה עוד אומר דעות!?

ולכן לא צריכים להתפעל משום בריה שבעולם, ואדרבה צריכים להיות חזקים בדבר זה — לעודד את כל אלו שרוצים להדפיס, ומי יתן שירבו כמותם, כי יש, תהלה לאל, מליונים מאחינו בני ישראל, שעדין לא יודעים מהאור הגנוז הזה, ומי יתן שנוכל לקרב גם אותם, כי מה ישאר מאתנו, רק זה שזכינו לקרב רחוקים. ולכן בלך ממדת הקנאה, ותפסיק כבר להתגרות במי שכן מדפיס, אדרבה תעשה אתה יותר יפה ויותר זול, ואז ידפיסו גם אצלך.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ט"ז שב.

בעזרת השם תברך, יום ראשון לסדר שופטים, כ"ח אב ה'תש"ן.

שלום וברכה אל היקר לי מאד ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

רק חזק ואמץ להיות בשמחה תמיד, ותהיה זהיר לברך ברפת-המזון מתוך הסדור היקא, שזו סגלה לעשירות, כמו שאיתא בזהר הקדוש (ויקהל ריח): דברפת מזונא חביבא קמי קדשא בריך הוא; ואמר רבנו ז"ל (ספר-המדות, אות אכילה, חלק ב', סימן ג'): על-ידי ברפת-המזון נתודע השם יתברך בעולם; כל-כך חשוב אצלו יתברך ברפת-המזון, שעל-ידי-זה מורידים את השכינה בעולם, וכלם

יודעים מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵךְ. וְלִכֵּן תִּזְהַר מְאֹד מְאֹד בְּבִרְפַת־הַמְּזוֹן שֶׁהִיא דְאוֹרִיטָא, וּבִזְכוּת זֶה תִּזְכֶּה לְכָל טוֹב אֲמִתִּי וְנִצְחִי. וּמוּבָא מִהַמְהַרְש"א דְבַר חֲדוּשׁ (גוֹר 10), שֶׁיֵּשׁ לְאָדָם מְקַטְרָגִים אִם לֹא לֹא לֹא מְזוֹנוֹת, וְאֵלּוּ הַבְּרָכוֹת שֶׁמְבָרֵךְ בְּרִפְת־הַמְּזוֹן, הֵם הַמְּלִיצִים יֵשֶׁר וְסִגְנוֹרִים טוֹבִים נֶגֶד הַמְּקַטְרָגִים שְׁלוֹ. וְלִכֵּן תִּהְיֶה נִזְהָר מְאֹד בְּלִבְרֵךְ בְּרִפְת־הַמְּזוֹן מְלֶה בְּמֶלֶה וּמִתּוֹף הַסְּדוּר דִּיקָא, וְהַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא יִשְׁפִיעַ עָלֶיךָ בִּזְכוּת זֶה עֲשִׂירוֹת נִפְלְאוֹת.

הַמֵּאחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצֹּלְחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט"ז שג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר שׁוֹפְטִים, כ"ח אָב ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל הַבְּחוּר הַיָּקָר לִי מְאֹד ... נִרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

הַקְּשִׁית לְשֶׁאֵל אוֹתִי שֶׁאֵלָה כָּל־כֶּף חֲשׂוּבָה וְחִמּוּרָה וְכוּ' וְכוּ', הֲלֹא זֶה יְדוּעַ, שֶׁכַּבּוּד אָב וְאִם מְצוֹת עֲשֵׂה הִיא דְאוֹרִיטָא. וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (פְּסִיקְטָא רַבִּית): חִמּוּרָה שֶׁבְּחִמּוּרוֹת כִּבְד אֶת אָבִיךָ; וְאָמְרוּ (תְּנָא דְבִי אֵלֶיהוּ רַבָּה, פְּרָק כו'): כָּל הָעוֹלָם כְּלוֹ שֶׁל הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, וְאִין הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא מְבַקֵּשׁ מִן הָאָדָם רַק שֶׁיִּכְבֵּד אָב וְאִם, וְלִכֵּן צְרִיכִים מְאֹד לְהִזְהַר בְּכַבּוּד אָב וְאִם, אֲבָל מִצַּד שְׁנֵי רַבּוֹ שְׁמֵלְמָדוֹ חֲכָמָה, וְרַב חֲכָמָתוֹ קַבֵּל מִמֶּנּוּ, אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (בְּבֹא מְצִיעָא לֵג.): אֲבַדְתָּ אָבִיו וְאֲבַדְתָּ רַבּוֹ — שֶׁל רַבּוֹ קוֹדֶמֶת, שֶׁאָבִיו הִבִּיאוֹ לְעוֹלָם הַזֶּה, וְרַבּוֹ שְׁלֵמָדוֹ חֲכָמָה, מְבִיאוֹ לְחַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא; וְלִכֵּן כָּל הָעִנְיָן שֶׁל הַהִתְקַרְבוּת אֶל רַבּוֹ וְכוּ', הֲרִי זֶה רַבּוֹ שְׁלֵמָדוֹ חֲכָמָה וְתוֹרָה, וְלֹא עוֹד אֶלָּא שֶׁרַב חֲכָמָתוֹ קַבֵּל מִמֶּנּוּ, כִּי סוֹף כָּל סוֹף תִּצְטַרֵּךְ לְהִתְחַתֵּן וּלְהִנְהִיג בֵּית וְכוּ', וְכֵן תִּצְטַרֵּךְ לַעֲבֹר, בְּעֶזְרַתוֹ יִתְבַּרֵךְ שְׁמוֹ, חַיִּים אֲרָפִים וְכוּ', וְלֹא יוֹדְעִים מֶה הַחַיִּים יְכוּלִים לְהִבְיֹא, וְאֵף אֶחָד אֵינּוּ יוֹדֵעַ מֶה הַמַּחֲרָר מְבִיֵא וְכוּ', וְלִכֵּן צְרִיכִים אֶת

העצות של רבנו ז"ל, שזה רבו, שכל חכמתו מקבל ממנו, והאב מתנגד מאד להיות מקרב אל רבנו ז"ל, אזי את מי מציתים!?

עלי לומר לך, שכל המחלקת על רבנו ז"ל זו עבודת הסמ"ך-מ"ם, שמאד מפחד שרבנו ז"ל יתגלה בעולם, כי אם האור של רבנו ז"ל ובעצותיו הקדושות מתגלה בעולם, אין כבר לסמ"ך-מ"ם מה לעשות, ולזאת נתנו לו רשות שישלח את השליחים שלו בכל דור ודור, שהם ימציאו כל מיני שקרים על דבר רבנו ז"ל וכו' (עפ"א לפומיהו מה שמדברים על רבנו ז"ל ועל האנשים האמתיים הדבקים באין סוף ברוך הוא). ולכן אין ראיה מזה שאביך, גרו יאיר, חולק, כי הוא שמע ודאי מהלשון-הרע הזה, כאלו מי יודע מה זו חסידות ברסלב וכו', ולכן בצדק הוא מונע את הבן שלו לא להתקרב אל רבנו ז"ל. כל אבא רוצה שהבן שלו ילמד תורה בהתמדה רבה, ויתנהג בדרך ארץ גדול, ויהיה ירא שמים אמתי, אבל פנראה שמלאו לו וכדומה לו את הראש, כאלו מי יודע אילו למודים מלמדים בחסידות ברסלב, ולכן הוא מתנגד וכו'. ורואים, שכל ההתנגדות שלו היא מחמת טעות וכו' (בשעה שיש מפרסמים של שקר בעלי דמיון, בלי שכל, שוטים, פשוטו כמשמעו, ואין מפסיקים להכתירם בשם: כבוד קדשת הגאון הקדוש וכו' וכו', בשעה שאינם יודעים מימנם ומשמאלם, ונס שלא מדברים, כי כף לא יודעים מי הם, כי אם היו פותחים את פיהם, היו רואים שמסכנים, אינם יודעים כלום. עם כל זאת רואים, שהמונע-עם רץ אחריהם, ואין פוצה פה ומצפצף, ואין שום מחלקת, האם אין זה מצחיק?!). על-כל-פנים איך שהוא מרבנו ז"ל אל תלך בשום פנים ואפן, אלא תתמיד ביתר שאת וביתר עז בספרי רבנו ז"ל, כי רק בזו תלוייה ההתקרבות אל רבנו ז"ל, כי כף אמר בפרוש (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן קצב): פניו, שכלו ונשמתו נמצאים בתוך הספר. ולכן מי שרוצה להיות מקרב באמת אל רבנו ז"ל, שיתמיד הרבה ב"לקוטי-מוהר"ן" ובשיחותיו הקדושות שב"חיי-מוהר"ן" וב"שיחות-הר"ן", ואת זה אפה יכול ללמד בכל מקום ובהעלים ובהסתר, אף אחד אינו צריך לדעת, ובזה תוריד מעצמך את

המחלקת — הן מחבריה ומכל שכן מאביה, כי מי אומר שאתה צריכה לפרסם שאתה מקרבת אל רבנו ז"ל, אשר על-ידי-זה אתה מציער את אביה. ואף שמאז שהתקרבת אל רבנו ז"ל אתה לומד בהתמדה רבה מקרא, משנה, גמרא, מדרש, הלכה וכו' וכו', אשר אף פעם לא למדת, ואם אביה היה יודע למה זכית בשנתיים אלו, היה שם אותך על טס של זהב, ומביא אותך אל רבנו ז"ל, אף מה לעשות?! הסמ"ך-מ"ם אורב מאד והשטן לעת עתה מנצח וכו', ולכן צריכים חכמה עצומה לא לגלות את כל ענין ההתקרבות, כדי שלא תרבה עליו המחלקת, ואם יכולים להעלים ולהסתיר את ההתקרבות אל רבנו ז"ל — אין יותר טוב מזה, וכך אתה מונע ממך הרבה צער ועגמת נפש, וכן מונע מאביה צער ועגמת נפש, אף שזה מצחיק, כי מה סוף הפל אתה עושה?! גורם פראים משניות ודפים גמרא וסימנים שלחן ערוך, בשביל זה מגיע לך סקילה?! ולרדף אותך?! עם כל זאת למען השלום, תראה להעלים את כל ההתקרבות שלך, וכך תוכל ללמד בהתמדה רבה מאד, ולהתבודד אל הקדוש-ברוך-הוא. ולבקש ממנו יתברך, שיחוס וירחם עליך, שאביה לא ירדף אותך בשום פנים ואופן, אלא שישתכל על הטוב שיש בך שאתה לומד ומתנהג בדרך-ארוץ ומתפלל בכונה וכו' וכו', ולכן עצתי אמונה, שלא תענה לאביה שום דבר, ואל תפנס בונוחים, וכל הבזיונות שאתה סובל עכשו וכו', תקבל באהבה לכפרת עוונות, רק תמשיך להתפלל שאביה לא ירדף אותך, כי סוף כל סוף מה אתה עושה? הרי אתה לומד ומתפלל וכו' וכו', ומחמת שמלאו לו את הראש על ההתנגדות של הסמ"ך-מ"ם וכו', אתה לא אשם בזה, וגם הוא מספן לא אשם בזה שהוא חולק.

כי כך הוא ענין רבנו ז"ל, שהסמ"ך-מ"ם יוצא נגד כל אהד ואהד הרוצה להתקרב אל דעת רבנו ז"ל, וכמוכא כל הספור בספורי-מעשיות (מעשה ז' מהזבוב והעפביש), איך שהסמ"ך-מ"ם היה רץ ומתרוצץ בכל העולמות קדם שירדה נשמתו של רבנו ז"ל, וצעק אם הנשמה הזו תרד אין לי כבר מה לעשות, ואמרו לו: הנשמה הזו צריכה לרדת, ואתה צא ותמצא לעצמך עצה וכו' וכו', עיין שם;

קצד אָשֶׁר ט"ז דש בַּנְחָל

וידוע, שְׁהַעֲצָה שְׁמַצָּא לְעַצְמוֹ הַסֵּם "ד-מ"ם הִיָּה, שְׁפָל דְּבַר רַבְּנוּ ז"ל יִהְיֶה לְלַעַג וּלְקַלְס בְּעֵינֵי הָעוֹלָם וְכוּ', וּכְבָר אָמְרוּ חַכְמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (דְּבָרִים רַבָּה, פְּרָשָׁה יֵא, סִימָן ו'): מִלֶּאֱדָה סֵם "ד-מ"ם הַרְשָׁע רֵאשׁ כָּל הַשְּׁטָנִים אֵין לָהּ רֶשַׁע בְּכָל הַשְּׁטָנִים כִּלְיָן כַּסֵּם "ד-מ"ם וְכוּ', עֵינֵי שָׁם; וְלִכְּנֵן לֹא צָרִיכִים לְהַתְּפַעֵל מִשּׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַעֲוֹלָם, צָרִיכִים לְדַעַת, כְּשֶׁהִנְקָדָה הַתְּחַתּוֹנָה, שְׁנָה נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל צָרִיכָה לְקַבֵּל מִהִנְקָדָה הָעֲלִיּוֹנָה שְׁנָה הַצְּדִיק, עָלָיו לְעַבֵּר בְּזִיוּנוֹת וּשְׁפִיכוֹת דָּמִים, כַּמּוּבָא בְּדַבְרֵי רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן ו'), וְאַשְׁרֵי מִי שְׁזוּכָה לְהַחֲזִיק מֵעַמֵּד, וּבַפְּרָט בְּדוֹר הַזֶּה שְׁנִשְׁאַרְנוּ יְתוּמִים וְכוּ', וְאֵין מְנַהֲיגִים אֲמִתִּיִּים אֲלֵא בּוֹדְדִים וְכוּ', וְהַכֹּל לִיצִי לִיצָנוֹת, שְׁפָל אַבְרָהָם רִיק וּפּוֹחַז קוֹרָא אֶת עַצְמוֹ אֲדָמוֹ"ר, וּכְבָר יָכוֹל לְדַבֵּר עַל רַבְּנוּ ז"ל בְּלִי שׁוּם בּוֹשָׁה, בְּשַׁעֲהָ שֶׁהוּא בְּעַצְמוֹ בּוֹר וְעַם הָאָרֶץ וְכוּ' וְכוּ', מַה לַּעֲשׂוֹת? הַכֹּל בְּשִׁבִיל הַבְּחִירָה, לָנוּ אֵין אֲלֵא לְקַיֵּם אֶת דְּבָרֵי רַבְּנוּ ז"ל בְּתַמִּימוֹת וּבַפְּשִׁיטוֹת, וּלְהַרְבּוֹת בְּהַתְּבוֹדָדוֹת, וְדַבֵּר זֶה יְכוּלִים בְּכָל הָעוֹלָם כְּלוּ.

בְּעֵינֵי רֵאשׁ הַשְּׁנָה וְכוּ', בּוֹדְאֵי אֵין לְמַעֲלָה מְזָה, מְלָבּוּא אֶל צִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל אֶל הַקְּבוּץ הַקְּדוּשׁ שְׁלָנוּ בְּעִיר אוֹמֵן, אֲבָל עַל זֶה אַתָּה צָרִיף לְהַתְּפַלֵּל כָּל הַשְּׁנָה יוֹם יוֹם, שְׁאַבִּיד, גֵּרוֹ יְאִיר, יִתֵּן לָהּ רְשׁוֹת לְנִסְעָה, וְאֵל תִּתְיָאֵשׁ מִתְּפִלָּה, כִּי מַה שְׁתְּפִלָּה פּוֹעֵלֶת שׁוּם דְּבַר בְּעוֹלָם אֵינוֹ פּוֹעֵל.

הַמֵּאֲחֵל לָהּ בְּרַכָּה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט"ז דש.

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר שׁוֹפְטִים, כ"ח אָב ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה אֶל הַבְּחוֹר ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

רַק חֲזַק וְאַמֵּץ, וְאֵל תְּבַלְבֵּל אֶת עַצְמְךָ מִשּׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַעֲוֹלָם,

אָלָא לךְ בְּדֶרֶךְ הָאֵמֶת וְהַפְּשׁוּט שְׁגָלָה לָנוּ רַבְּנוּ ז"ל, וְתַתְּמִיד בְּלִמּוּד מִשְׁנֵיּוֹת כְּסִדְרָן, שְׁנֵה מְזוּבָּה אֶת הַנֶּפֶשׁ מִכָּל מִינֵי חֲלָדָה, וְתַתְּפַלֵּל הַרְבֵּה אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, הֵן שְׁתַּרְבֵּה בְּאֲמִירַת תְּהִלִּים בְּתַמִּימוֹת וּבִכְפִּישִׁיטוֹת גְּמוּרָה, וְהֵן שְׁתַּחֲבִיא אֶת עֲצָמָהּ בְּמָקוֹם פְּנוּי, שְׂאִין שָׁם בְּגִי-אָדָם, וְתַשִּׁיחַ וְתַסְפֵּר לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ אֶת כָּל אֲשֶׁר עִם לְבָבָהּ, כְּאֲשֶׁר יְדַבֵּר הָאִישׁ אֶל רַעְהוּ וְהִבֵּן אֶל אָבִיו. וְעֲלִיךְ לְדַעַת וְלְהֶאֱמִין, אֲשֶׁר כָּל דְּבוּר וְדְבוּר שְׁמֻדְבָּרִים עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ — זֶה הַצְּלָחָה נְצָחִית, הַצְּלָחָה כְּזוֹ שְׂאִין לְתַאֵר וְאִין לְשַׁעַר כָּלֵל. וְכֵן תַּתְּפַלֵּל אֶת הַשְּׁלֵשׁ תְּפִלוֹת: שְׁחִרִית, מְנַחֵה, עֲרֻבִית מִתּוֹךְ הַסְּדוּר דִּיקָא, בְּכּוֹנֵה וּבִכְפָּרוּשׁ הַמְּלוֹת, וְאִם תַּתְּמִיד בְּתַפְלָה, תִּרְאֶה שְׁהַכֵּל יִתְהַפֵּף לְטוֹבָה, כְּמוֹ שְׂאֵמֶר רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטִי-עֲצוֹת, אוֹת הַתַּחֲזָקוֹת, סִימָן ל'): "שׁ עֲנִינְךָ שְׁהַכֵּל יִתְהַפֵּף לְטוֹבָה, אֲשֶׁרִי מִי שְׁעוֹסֵק הַרְבֵּה בְּתַפְלָה וּבִקְשָׁה בְּכָל יוֹם יוֹם. וְרַבְּנוּ ז"ל גָּלָה לָנוּ נוֹרְאוֹת וְנִפְלְאוֹת עַל מַעֲלַת תְּפִלָּה שֶׁל בַּר יִשְׂרָאֵל, שְׁעוֹשָׁה רָשָׁם גְּדוֹל בְּשָׂמִים, אֲשֶׁרִי מִי שְׂיֵאָחֵז בְּזֶה!

הַמְּאָחַל לְךָ בְּרַבָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׂמַיִם...

ט"ז שֵׁה.

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסִדְרַת שׁוֹפְטִים, כ"ח אָב ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה אֶל הָאֲבָרָה הַיְקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתָה מִימֵי הַנְּחַל נוֹבַע מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... נְרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבָךְ.

רְאֵה לְהַתְּמִיד הַרְבֵּה בְּ"לְקוּטִי-הַלְכוֹת", כִּי רַק מוֹהֲרֵנִי ת' ז"ל הֵבִיךָ אֶת דַּעַת רַבְּנוּ ז"ל, וְלָכֵן אֵל תְּבַלְבֵּל אֶת עֲצָמָהּ מֵאֵף בְּרִיָּה שְׁבָעוּלָם, חֲדָשִׁים מְקָרוֹב בְּאוּ, אֵף אֶחָד אֵינּוּ יָכוֹל לְדַבֵּר בְּשֵׁם רַבְּנוּ ז"ל, אָלָא אִם הַתְּמִיד יָמִים וְשָׁנִים בְּסִפְרֵי "לְקוּטִי-הַלְכוֹת", וְזֶה בְּרוּר. וְלָכֵן תִּלְמַד הַרְבֵּה "לְקוּטִי-הַלְכוֹת", וְשָׁם תִּרְאֶה מַה זֶה דַּעַת רַבְּנוּ ז"ל, וּמַה רַבְּנוּ ז"ל רוֹצֵה מֵאֲתָנוּ, וְיִהְיֶה לְךָ לְמוֹדִים אֵיךְ לְהַתְּחַזֵּק בְּזֶה הָעוֹלָם הָעוֹבֵר. וְכָל אֵלוֹ מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, שְׁהַתְּמִידוֹ

ב"לקוטי-הלכות", ושגורים על פיהם דברי מוהרנ"ת ו"ל, רק הם יודעים את דעת רבנו ו"ל. ולכן גם אתה תתחיל להתמיד בספרי "לקוטי-הלכות", ואז לא תצטרך את אף אחד בעולם, כי מוהרנ"ת ו"ל נמצא בתוך ספריו "לקוטי-הלכות", ומי שרגיל בהם, יש לו חיות, אשרי לו ואשרי חלקו!

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ט"ז שו.

בעזרת השם יהברך, יום שני לסדר שופטים, כ"ט אב ה'תש"ן.

שלום וברכה אל ... תחיה.

לנכון קבלתי את מכתבך.

מאד מאד אני מבקש אותך, שתראי לכבד את בעלך, כי הוא סבל בחיים כל-כך הרבה סבל, נתינתם פשהיה קטן וכו', ומה שסבל מאביו החורג וכו', רק הקדוש-ברוך-הוא יודע, והנה סוף כל סוף שחתחתו, למה שאת לא תרחמי עליו?! הרי סוף כל סוף זה בעלך, ואבי הילדים שלך, האם זו דרך — לחרף ולבזות ולהשפיל את הבעל בפני הילדים?! הרי זהו עון חמור מאד. ולכן תחזרי בתשובה, ותבקשי ממנו סליחה, ותראי לכבד אותו מאד. ואם לא, דעי לך, שסוף כל סוף, חס ושלום, תבואו לגרושין וכו', ואז תתחילי לסבל סבל שלא תארת כלל, תצטרכי להתחתן עם גרוש, שביא אתו חמשה ילדים או יותר, ואת תהיי מכרחה לטפל בהם, והם יתחצפו נגדך וכו', ויריבו ויתנו מכות לשלשה ילדים שלך, וחייהם יתהפכו לגיהנום וכו' וכו', תתישבי בדעתך — האם זה משתלם להתגרש?! הלא מה שאני מבקש אותך זהו רק, שתוריד את הראש ואת הגאווה הסרוחה, ותכבדי את בעלך, אשר הוא באמת אברך נפלא, שישב ולומד תורה מתוך הדחק, ואף פעם לא יגביה את הקול וכו' וכו', בשביל זה מגיע לו עלבונות, בזיונות ושפיכות דמים, חרופים וגדופים?! לדעתי, חזרי בך מהחלטתך... כי אני

יודע מי נותן לך את העצות הרעות האלו, ולבסוף יתקיים מה שאני אמרתי, שתקחי גרוש עם כמה ילדים, ואז הסבל יתחיל לחגג, ותתחרטי מאד על הצעד הפזיז שאת רוצה לעשות.

המאחל ברכה והצלחה מן השמים...

ט"ז שז.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר שופטים, כ"ט אב ה'תש"ן.

שלום וברכה אל האברך היקר לי מאד, גר להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

ראה להחדיר בעצמך אמונה פשוטה בו יתברך, ולידע, שדבר גדול ודבר קטן אינו נעשה מעצמו, אלא בהשגחת המאציל העליון, והוא יתברך לא יעזב אותך, אם אתה לא תעזב אותו, תראה שהשגחתו תאיר עליך בדרך פלאית, רק תבטל את עצמך לגמרי אליו יתברך, ותבקש רחמים ותחנונים, ואל תדחק את השעה, כמו שאמר רבנו ז"ל (לקויטי-מוהר"ן, חלק א', סימן כ', וסימן קצו), שצריכים לבקש רק ברחמים ובתחנונים, ולא לדחק את השעה, אלא אם יתן — יתן, ואם לאו — לאו. ודע לך, ככל שאדם מבטל את עצמו אליו יתברך בתפלה, כך השגחתו הפרטי פרטיות מאירה עליו ביתר שאת וביתר עז. ולכן אל תפחד משום ברירה שבעולם, אם תתחבא בסתר צל כנפיו יתברך, אז תראה נסים נגלים שיעשה עמך הקדוש-ברוך-הוא, שהסמ"ך-מ"ם לא יוכל לשלט עליך, כי הרי הוא גם-כן ברירה טמאה, שברא הקדוש-ברוך-הוא להסית את הבריות שיעזבו את הקדוש-ברוך-הוא. ולכן אתה צריך להיות חזק באמונה פשוטה בו יתברך, אשר דומם, צומח, חי, מדבר, זה לביש לגבי האין סוף ברוך הוא, כי אין בלעדיו יתברך כלל, והכל לכל

אלקות גמור הוא, ובכל תנועה ותנועה שם אלוֹפו של עולם, ועל זה צריכים לחזור הרבה, עד שתכנס בך האמונה הקדושה בשלמות.

רק חזק ואמץ, וזכור, אשר עם האמונה, לא יכולים לעשות לך שום דבר, כי מי שתחזק באמונה, נכנסת בו עזות ועקשנות דקדושה, והוא אינו מפחד מאף אחד.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ט"ז שח.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר שופטים, כ"ט אב ה'תש"ן.

שלום וברכה אל הבחור היקר לי מאד ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

תאמין לי, מה ששומעים אצלנו בשבת אחת, מספיק לכל החיים וכו', אף הבחירה מאד מאד חזקה, ותכף-ומיד כשיוצאים — שוכחים הכל, כאלו לא שמעו שום דבר. ולכן אני מאד מבקש אותך, אתה בחור צעיר, תכניס בלבך היטב מה שדברנו, ואינך צריך שום משגיח שישגיח עליך, כי כך אמר החכם מכל האדם (שיר השירים ב'): הנה זה עומד אחר כתלנו משגיח מן החלונות, מציץ מן התרכים, הקדוש-ברוך-הוא משגיח על כל אחד ואחד מאתנו, ואם תכניס את זה היטב בלבך, שהקדוש-ברוך-הוא משגיח עליך, אז לא תצטרך שאחד ישגיח עליך, אלא אתה תשגיח על עצמך.

פעם שמעו את הרב הקדוש בעל התניא זי"ע, ששר לעצמו בנגון דבקות גדול: "הנה זה עומד", הקדוש-ברוך-הוא עומד פה, "אחר" — אם תאמר זה אחר, זה לא הקדוש-ברוך-הוא, "כתלנו" — עשינו כתל ביננו לבינו יתברך, כי על-ידי שאדם חוטא, הוא

עוֹשֶׂה מְחִיצָה בֵּינוֹ לְבֵין הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (יִשְׁעִיָּה נט, ב): "כִּי אִם עֲוֹנֹתֵיכֶם הָיוּ מְבַדְּלִים בֵּינֵיכֶם לְבֵין אֱלֹהֵיכֶם, וְחַטָּאתֵיכֶם הִסְתִּירוּ פָּנִים מִכֶּם". וְלָכֵן תִּזְכֹּר, שֶׁהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מִסְתַּכֵּל עֲלֶיךָ בְּקִבְיָעוֹת, וְאִם תִּחְשַׁב מְזֵה, אַף פַּעַם לֹא תִצְטָרֵךְ שְׂאָחֵךְ יִשְׁגִּיחַ עֲלֶיךָ, כִּי אַתָּה תִשְׁגִּיחַ עַל עֲצָמְךָ, וְתִהְיֶה לָּךְ יִרְאַת שָׁמַיִם, וְתִתְמַיֵּד בְּלִמּוּד, וּבְכָל יוֹם תִּלְמַד חֲמֵשׁ וָרֶשֶׁ"י עִם הַתְּרַגּוּם, וְהַמּוֹן פְּרָקִים מִשְׁנִיּוֹת, אִם תִּזְכֶּה ח"י פְּרָקִים בְּכָל יוֹם — אֲשֶׁרֶיךָ וְאֲשֶׁרֶי חֲלָקְךָ, וְאִם תִּזְכֶּה יוֹתֵר — אֲשֶׁרֶיךָ וְאֲשֶׁרֶי חֲלָקְךָ. וְכֵן תִּרְבֶּה בְּלִמּוּד גְּמָרָא, שְׂזָה מְכַנְיַע אֶת הַיָּצָר הָרַע. וְעַל כָּלֵם — אֲנִי רוֹצֵה שֶׁתִּלְמַד אֶת הַדָּף הַיּוֹמִי בְּכָל יוֹם בְּהַתְמַדָּה רַבָּה, וְתִחְזֹר עַל זֶה, כִּי יֵשׁ דְּפִים מְאֹד קָשִׁים, וְצָרִיכִים לְחֹזֵר עֲלֵיהֶם, וְחָבֵל אִם לֹא חוֹזְרִים.

תִּרְאֶה לְשֹׁמֵר עַל הַבְּרִיאוֹת שְׁלָךְ, תִּלְוֶה לִישׁוֹן בְּזִמְנֵי מְקַדָּם, כְּדִי שִׁתְּוַכַּל לְקוֹם מְקַדָּם, וְכֵן תִּשְׁמַר עַל הַנְּקִיּוֹן, כִּי חַס וְשָׁלוֹם, אִם לֹא שׁוֹמְרִים עַל הַנְּקִיּוֹן, יְכוּלִים לְקַבֵּל כָּל מִינֵי מַחְלוֹת וְכוּ' וְכוּ'. וְעַל כָּלֵם תִּשְׁמַר עַל הָאֲכֵל שְׂאֵתָה אוֹכֵל וְכוּ', וְצָרִיכִים לְאָכֵל מְאָכֵלִים בְּרִיאִים, וְתִבְרַךְ בְּרִכְת-הַמְּזוֹן מִתּוֹךְ הַסְּדוּר דִּיקָא, וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּהְיֶה עֲשִׂיר גְּדוּל. אֲנִי מְאֹד מְקַנֶּה לְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שֶׁתַּצִּיַּת אוֹתִי, וְלֹא תִתְחַרֵּט — לֹא בְּעוֹלָם הַזֶּה, וּמְכַל שְׂכָן לֹא בְּעוֹלָם הַבָּא.

הַמְּאַחַל לָּךְ בְּרָכָה וְהַצְּלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט"ז שט.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר שׁוֹפְטִים, א' דְּרֵאשִׁי-הַדָּשׁ אֱלוֹל ה'תש"ן.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תְּחִיָּה.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ עִם הַמְּאָה וְחֲמִשִּׁים דוּלָר לְפִדְיוֹן גִּפְשׁ בְּעֵבֹר כָּל בְּנֵי מִשְׁפַּחְתְּךָ, הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל,

יִשְׁמַע בְּתַפְלְתִּי שְׁאֵנִי מִבְּקֶשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְכֶם, שְׂיִהְיֶה לְכֶם רַק טוֹב בְּחַיִּים, וְיִמְתְּקוּ מִכֶּם כָּל הַדְּיָנִים, וְתִזְכּוּ לְהַמְשִׁיךְ עֲלֵיכֶם עֲרֻבוֹת יְדִידוֹת חַיּוֹת זֵיו שְׂכִינַת עֲזוֹ יִתְבָּרַךְ, וְתִהְיֶה לְכֶם פְּרֻנְסָה בְּשִׁפְעַת וְנַחַת מִהִלָּדִים, וְיִהְיֶה שְׁלוֹם וְשִׁלוֹהַּ בְּתוֹךְ בֵּיתְכֶם תָּמִיד.

רְאוּ לְחֻזַּק אֶת עֲצָמְכֶם בְּכָל מִיָּנִי אֲפָנִים שְׁבַעוֹלָם, כִּי אֵין זֶה עֲצָה לִפְלִ בְּדַעְתּוֹ, אֶף שְׂקוּרָה עִמְכֶם מֵה שְׂקוּרָה, עִם כָּל זֹאת רְאוּ לְחֻזַּק אֶת עֲצָמְכֶם, כִּי הַהִתְחַזְּקוֹת הַיָּסוּד לְהַצְלַחַת הַחַיִּים, וְעַל-כֵּן הָאִשָּׁה צְרִיכָה לְחֻזַּק תָּמִיד אֶת בְּעָלָהּ, וְכֵן הַבַּעַל צְרִיךְ תָּמִיד לְחֻזַּק אֶת אִשְׁתּוֹ, וְאֵז יִצְלִיחוּ בְּחַיֵּיהֶם.

מֵה טוֹב וּמֵה נָעִים, אִם אַתֶּם יְכוּלִים לְעַבֵּר לְגוֹר לִיבְנָאֵל "עִיר בְּרֶסֶלֶב", וְשֵׁם יִשְׁפַע עֲלֵיכֶם שְׁפַע גְּדוֹל בֵּין בְּרוּחָנִיּוֹת וּבֵין בְּגִשְׁמִיּוֹת.

אוֹדוֹת חַנוּף הִילָדִים, צְרִיכִים לְהִתְחִיל עִם עֲצָמוֹ, הֵינּוּ לְחֻנּוּף אֶת עֲצָמוֹ, לְרֹאוֹת שְׂלֵא יִהְיוּ שׁוֹם מְרִיבוֹת בְּבֵית, וְעַל-יְדֵי-זֶה תִזְכּוּ לִילָדִים מְצַלְחִים.

אוֹדוֹת פְּאָה נְכָרִית וְכוּ', עֲלֵיךְ לְדַעַת, כִּי הַזֶּהר הַקְּדוֹשׁ מְאֹד מִחְמִיר עַל שְׁעֵרוֹת בְּאִשָּׁה, וְעַל-כֵּן מְנַהֲגֵנוּ לְגַלַּח אֶת הַשְּׁעֵרוֹת לְגַמְרִי, כִּי כֵן מְנַהֵג הָאֲשֶׁכְּנָזִים, שֶׁהַנְּשִׁים מְגַלְחוֹת אֶת שְׁעֵרוֹת רֹאשָׁן, אֶף כִּדִּי שְׂלֵא תִתְגַּנְּנֶנָּה, הֵן חוֹבְשׁוֹת פְּאָה נְכָרִית, וְאֵין בְּזֵה שׁוֹם אִסוּר, אֲדַרְבָּה, הָאִסוּר הוּא כְּשֶׁמְתַגַּלּוֹת הַשְּׁעֵרוֹת וְזֶה בְּרוּר. וְאֵינִי רוֹצֶה עֲכָשׁוּ לְהַכְּנִס בְּדַבָּר הַלְכָהּ, כִּי יֵאָרִיךְ הָאֲגָרַת, אֲבָל אֵין שׁוֹם אִסוּר לְלַכֵּת עִם פְּאָה, וְלִהְפֹּף — יֵשׁ אִסוּר גְּדוֹל כְּשֶׁרוֹאִים אֶת הַשְּׁעַר מִבְּחוּץ.

אֵנִי מְקַנֶּה לְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְשִׁמְעַת מִכֶּם בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמְחוֹת.

הַמֵּאֲחֵל בְּרַכָּה וְהַצְּלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט"ז שי.

בעזרת השם ותברך, יום שלישי לסדר שופטים, א' דראש-חדש אלול ה'תש"ן.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, ומאד מאד שמחתי לשמע הטוב ממך. אף באמת טמון לי צער גדול, שלא ראיתיך, כי זה אתמול חזרתי מארצנו הקדושה, והייתי שלש שבתות שם ביבנאל, הינו בשבתות: "ואתחנן, עקב, ראה", ומאד מאד השתוקקתי לראותך, ולא זכיתי לזה, אקנה לראותך בעזרת השם, בראש השנה ביבנאל, אשר השנה איני נוסע לאומן מפני כמה סבות, ואחת מהן, שאני חושש שתהיה שם מחלקת גדולה, והיכן שיש מחלקת, אני בורח מזה, כי במקום מחלקת — שם הסטרא אחרא.

ראה לחזק את עצמך בכל מיני אפנים שבעולם על אף שעוברים עליך כל מיני משברים וגלים, עם כל זאת עקר גדלת האדם — פשוטה לחזק את עצמו.

איני יודע מה קרה עם ההצעה שלך וכו', ראה לכתב לי יותר בפרטיות.

ראה להמשיך ללמד בכל יום ח"י פרקים משניות, כי הלמוד הזה הורג את היצר הרע, אקנה להקדוש-ברוך-הוא, שתזכה להתבודד עצמך בכל יום אליו ותברך, ואז טוב לך כל הימים, כי אין לנו בזה העולם רק מה שאנו חוטפים בכל יום — תורה ותפלה, אשרי מי שאינו מטעה את עצמו בזה העולם כלל.

ראה לכתב לי מכתב בכל שבוע, כי ממש חיים חדשים תנפח בי.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ט"ז שיא.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר שופטים, א' דראש-החדש אלול ה'תש"ן.

שלום וברכה אל ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

מה אמר לך! עליך לדעת, כי החטא הזה הוא פשוט מחלה של שגעון, כי הקדוש-ברוך-הוא ברא איש ואשה, כדי לפרות ולרבות ולהביא ילדים בעולם, לגלות ולפרסם את אמתת מציאותו בעולם, ודור לדור ימשיכו את האמונה הקדושה, אבל באפן ובצורה כזו זו סתם מחלה של שגעון וכי, ואף שאתה אינך יכול להבין את זה, כי הרי נכנסת כל-כך, רחמנא לישזבן, במשכב זכר, עד שנדמה לך שאין טוב מזה, מלבד שזהו עון גדול מאוד מאד, ומי יודע אם כל השואה לא באה רק בשביל אלה המתעבים בחטא המגנה הזה של משכב זכר, שהתורה העידה, שיבואו על זה ענשים קשים ומרים, מלבד זאת זו מחלה של שגעון, כי זהו דבר לא נורמלי וכי, על-כן אם אתה יכול להתרפא על-ידי רופאים המתמצאים בזה — מה טוב ומה נעים.

עליך לדעת, כי הקדוש-ברוך-הוא אב הרחמן, ומרחם על כל בריותיו, ואם תשוב בתשובה שלמה, בנדאי ימחל לך, ועקר התשובה היא לבלי לעשות עוד דבר זה.

ראה להניח בכל יום תפלין כשרות, ותאמר עשרה מזמורי תהלים הנקראים 'תקון הכללי', והקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי, וישלח לך רפואה שלמה מן השמים, ותצליח לצאת מן הפח קושי שנפלת בזה.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ט"ז שיב.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר שופטים, א' דראש חודש אלול ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד, צְמוּד בְּפִנְיֵימִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנוֹכַח קַבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וְגִדְל שְׂמִיחָתִי לְשִׁמְעַת הַטוֹב מִמֶּךָ —
אֵין לְתֹאֵר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלֵל. יַעֲזֹר לְךָ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁתַּזְכֶּה
לְשִׁמְחָנִי בְּכֹל פַּעַם עִם בְּשׂוֹרוֹת מְשֻׁמְחוֹת. וְהַעוֹלָה עַל הַכֹּל — רְאֵה
לְמִסֹּר אֶת נַפְשְׁךָ לְגִלּוֹת וּלְפָרְסֵם אֶת רַבְּנוּ וְ"ל בְּעוֹלָם; כִּי בְּאַמַּת אֵין
לְךָ דָּבָר גָּדוֹל מִזֶּה — לְגִלּוֹת וּלְפָרְסֵם אֶת הַצַּדִּיק הָאָמֵת בְּעוֹלָם,
אֲשֶׁרֵנוּ מֵה טוֹב חֲלָקֵנוּ, וּמֵה נָעִים גּוֹרְלָנוּ, שְׁיֵשׁ לָנוּ חֵלֶק בְּזֶה.

כִּי בְּאַמַּת הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְחַדֵּשׁ אֶת הָעוֹלָם בְּכֹל יוֹם
בְּהִתְחַדְּשׁוֹת חֲדָשָׁה, וְעַקֵּר הַהִתְחַדְּשׁוֹת שֶׁהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְחַדֵּשׁ
אֶת הָעוֹלָם הוּא, עַל-יְדֵי הַחֲדוּשֵׁי תוֹרָה שֶׁמְחַדֵּשׁ הַצַּדִּיק הָאָמֵת, וְלִכְּנֹחַ
הַנְּהַגַת הָעוֹלָם בְּיָדוֹ, כִּי הַתְּחַדְּשׁוֹת הָעוֹלָם הוּא עַל-יְדֵי הַצַּדִּיק
הָאָמֵת, שֶׁמְחַדֵּשׁ חֲדוּשֵׁי תוֹרָה, אֲשֶׁר בְּתוֹרָה נִבְרָא הָעוֹלָם, וְכֹל קִיּוּם
הָעוֹלָם הוּא עַל-יְדֵי הַתוֹרָה, לְכֹךְ הַתְּחַדְּשׁוֹת הַתוֹרָה הִיא הַתְּחַדְּשׁוֹת
הָעוֹלָם, וְזֶה שְׁאֵנוּ אוֹמְרִים בְּכֹל יוֹם בְּעֵת הַתְּפִלָּה: "וּבְטוֹבוֹ מְחַדֵּשׁ
בְּכֹל יוֹם מַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית", הֵינּוּ עַל-יְדֵי הַתוֹרָה הַנִּקְרָאת טוֹב, כִּי
אֵין טוֹב אֶלָּא תוֹרָה (אֲבוֹת פְּרָק ד'), בְּהֵם מְחַדֵּשׁ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא
בְּכֹל יוֹם מַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית.

נִמְצָא, אֲשֶׁר כָּל קִיּוּם הָעוֹלָם הוּא עַל-יְדֵי הַחֲדוּשֵׁי תוֹרָה שֶׁל
הַצַּדִּיק הָאָמֵת. וְכֹךְ כָּל הַנְּהַגַת הָעוֹלָם בְּיָדוֹ, וְהוּא הַמוֹשֵׁל בְּקִרְבֵּי
תַּבֵּל, לְבִטֹּל כָּל הַדִּינִים מֵעַל יִשְׂרָאֵל, וְעַל-כֵּן אֲשֶׁרֵי מִי שְׂזוּכָה לְהִיּוֹת
מִקְשֶׁר אֶל צַדִּיק קְדוֹשׁ כְּזֶה, הַזּוּכָה לְהַחֲזִיק אֶת הָעוֹלָם. וְרְאוּי לָנוּ
לְשִׁמַּח מְאֹד עַל נַעַם חֲלָקֵנוּ, עַל אֲשֶׁר בְּנַחַל שֵׁם חֲלָקֵנוּ וְגּוֹרְלָנוּ.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי

שְׁאֲנִי מִבְּקֶשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעֵדָה, שֶׁתְּצַלִּיחַ דְּרָכְךָ, וְתִשְׁמִיעַנִי תָמִיד
בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמְחוֹת.

רְאֵה לְמָסוֹר אֶת נִפְשֶׁךָ לְהַפְיִץ אֶת אֹרֶךְ רַבְּנוּ ו'ל, וְעַל-יְדֵי-זֶה
יִכָּנֵס לְךָ שְׁפַע גָּדוֹל דִּקְדָּשָׁה. וְהֶעֱקָר — אֵל תִּפְחָד כָּלֵל, כִּי סוֹף כָּל
סוֹף תִּרְאֶה נוֹרָאוֹת נִפְלְאוֹת שֶׁיַּעֲשֶׂה עִמָּךָ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

מִי יִתֵּן, שֶׁתִּזְכָּה לְעֵבֶר לְגוֹר בְּיַבְנָאֵל "עִיר בְּרֶסֶלֶב".

הַמְּאַחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט"ז שיג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר שׁוֹפְטִים, ב' דְּרֹאשׁ חֹדֶשׁ אֱלוֹל ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל יְדִידֵי הַיְקָר לִי
מְאֹד, צְמוּד בְּפָנִימִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... גִּרוּ יֵאִיר.

מָה אָמַר לְךָ, יְדִידֵי הַיְקָר! רְאוּי לָנוּ לְשִׁמַּח מְאֹד שְׁאֲנוּ יוֹדְעִים
מִרַבְּנוּ ו'ל, כִּי הַשְּׂמִחָה הַזֹּאת עוֹלָה עַל כָּל הַשְּׂמִחוֹת, כִּי סוֹף כָּל סוֹף
מָה הֵינּוּ עוֹשִׂים בְּלִי רַבְּנוּ ו'ל?! וְלָכֵן רְאֵה לְשִׁמַּח מְאֹד, שְׁזָכִיתָ
לְהִתְקַרֵּב אֵל רַבְּנוּ ו'ל, וְאַתָּה הֵייתָ מִהַנְּחֻשׁוֹנִים שְׁנִכְנַסְתָּם לְגוֹר
בְּ"עִיר בְּרֶסֶלֶב", וְעַל-כֵּן רְאֵה לְחִזָּק עֲצָמָךָ בְּעֵקֶשׁוֹנוֹת וּבְעֵזֶזוֹת
דִּקְדָּשָׁה, כִּי אֲנִי רוֹאֶה, שֶׁהַסֵּמ"ךְ-מ"ם אֹרֵב עָלֵינוּ מְאֹד מְאֹד, וְעַם
כָּל זֹאת אֲנִי מִתְפַּחַד מִמֶּנּוּ כָּלֵל. וְלָכֵן רְאֵה לְעוֹרֵר מְאֹד אֶת אַנְשֵׁי
שְׁלוֹמֵנוּ לְהִתְחַזֵּק בְּשְׂמִחָה, וְלִהְיוֹת תָּמִיד שְׂמִחִים וְעֵלְיָזִים, כִּי זֶה
הִיסוּד בְּדַרְכֵי רַבְּנוּ ו'ל, וְעַל-יְדֵי שְׂמִחָה יְכוּלִים לְעֵבֶר עַל הַכֹּל.

נָא וְנָא רְאֵה לְעֵשׂוֹת מָה שֶׁבִקְשִׁיתִי אוֹתָךָ בְּעֶנְיֵן הַשְּׁחִיטָה, שְׁאֲנִי
רוֹצֵה שְׁאֲנִישֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ יֵאָכְלוּ רַק אֶת הַשְּׁחִיטָה שְׁלֶךָ, וְאֲנִי מוֹכֵן אֶפְלוּ
לְסַבֵּסֵד אֶת זֶה, וּמִי יִתֵּן, שֶׁתִּצְיֵת אוֹתִי לְפָתַח "אַטְלִיז בְּרֶסֶלֶב", וְשֵׁם
יְהִיָּה רַק בְּשׁוֹר מִהַשְּׁחִיטָה שְׁלֶךָ. וְיִדוּעַ אֵיךְ שְׁרַבְנוּ ו'ל הַקִּפִּיד מְאֹד
מְאֹד עַל כְּשׁוֹרוֹת הַשׁוֹחֲטִים (עֵין לְקוּטִי-מוֹהֵר"ן, חֶלֶק א', סִימָן לז), וְגַדְל
הַמְּעַלָּה שֶׁל שׁוֹחֵט יֵרָא שְׁמִים, וְעַל-כֵּן עֲשֵׂה זֹאת, אֲהוּבִי, יְדִידֵי

הַיָּקָר! וְתַתְּחִיל עוֹד מֵעַכְשָׁו, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּיָדָי יִצְלִיחַ אֶת
דְּרָכָךְ.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט"ז שיד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר שׁוֹפְטִים, ב' דְּרָאשׁ-חֵדֶשׁ אֱלוֹל ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל יְדִידֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמְאֹד מְאֹד שִׂמְחָתִי לְשִׁמְעַע הַטוֹב
מִמֶּךָ, אִיךָ שְׂאֵתָה מְחִזֵּק אֶת עֲצָמְךָ.

מָה אִמַּר לְךָ, יְדִידֵי הַיָּקָר! אֵין בְּפִי מַלִּים לְסַפֵּר לְךָ אֶת גְּדֻלַּת
הַשְּׂמִיחָה שֵׁשׁ לִי, שְׂזִכִּיתָ לְגוֹר בְּיַבְנָאֵל "עִיר בְּרֶסֶלַב", רְאֵה לְהַתְּחַזֵּק
שָׁם, וְתַתְּחַזֵּק אֶת אֲשֵׁתְךָ וְיִלְדֶיךָ, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לְךָ, שְׂתִהְיֶה
לְךָ דִּינָה מְשֻׁלָּה, וְלֹא תִצְטָרֵךְ לְגוֹר בְּשִׁכְנוּת.

נָא וְנָא רְאֵה לְדַבֵּק אֶת עֲצָמְךָ בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְאַף שְׂאֵי אִפְשָׁר
לְהַשִּׁיג אֶת גְּדֻלַּת הַבּוֹרָא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ, כִּי הָאָדָם מְצַמְצָם בְּצַמְצוּם
עַב וְגַם, אִף אַף-עַל-פִּי-כֵן כָּל בַּר יִשְׂרָאֵל מְחַיֵּב לְטָרַח לְהַשִּׁיג
הַשְּׂגוּת אֱלֻקוֹת כְּפִי מְדַרְגָּתוֹ וְכִפִּי בְּחִינָתוֹ, עַד שְׂיִזְכֶּה לְהַשִּׁיגוֹ,
בְּבַחֲיִנַת 'מְטִי וְלֹא מְטִי'. כַּמּוּבָא בְּדִבְרֵי רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק
א', סִימָן כ"ד); וְהִנֵּה הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ הוּא אֵין סוֹף בְּרוּךְ הוּא, וְאָדָם כָּל
יְמֵי חַיָּיו יְכוּל לְהַשִּׁיג הַקְדוּשָׁה יוֹתֵר בְּכָל רִגְעַי, עַל-יְדֵי תַקְוָה יְגִיעָתוֹ
וְחַפּוּשׁוֹ שִׂמְחָתוֹ אַחֲרָיו יִתְבָּרַךְ, שְׂכָל זֶה הוּא בְּחִינַת פְּנִימִים, שְׂמְשִׁיג
בְּכָל פְּעַם אֶת פְּנִימִיּוֹת הַדְּבָר. וְזֶה צְרִיף לְהִיּוֹת בְּכָל פְּעַם יוֹתֵר וְיוֹתֵר,
וּמָה שְׂהַשִּׁיג כְּבָר מִקֵּדָם, זֶה נִקְרָא כְּבָר בְּחִינַת אַחֲוֵר, כִּי זֶה כְּבָר
הַשִּׁיג, וְזֶה כְּבָר מְאֻחֲוֵרֵיו. וְעַל-כֵּן צְרִיף הָאָדָם לְהַתְּעַלּוֹת בְּכָל פְּעַם
מֵעֲלָה מֵעֲלָה, לְהַשִּׁיג בְּכָל פְּעַם יוֹתֵר אֶת הַשְּׂגָת הָאֵין סוֹף בְּרוּךְ
הוּא, וּבְכָל פְּעַם לְהַשְׁלִיף אֶת הַהַשְּׂגָה לְאַחֲוֵרֵיו, הִינּוּ לְהַשְׂתַּוְּקָק

לְהַגִּיעַ אֶל בְּחִינַת פְּנִים, וְזֶה סוּד מֵה שְׁפָתוֹב (שְׁמוֹת לֵג, כג): "וּרְאִיתֶם אֶת אַחֲרֵי, וּפְנֵי לֹא יֵרְאוּ", כִּי צָרִיכִים לְהִתְעַלּוֹת כָּל-כָּף בְּהִשְׁגַת אֵין סוֹף בְּרוּךְ הוּא, עַד שְׁתַּמִּיד יִרְאֶה רַק בְּחִינַת אַחֲרֵים, הֵינּוּ שְׁרוּצָה כָּל-כָּף לְהִתְעַלּוֹת וּלְהִשְׁיג הָאֵין סוֹף בְּרוּךְ הוּא, עַד שְׁאִינוֹ זוֹכֶה לְרֹאוֹת אֶת הַפְּנִים, כִּי בְּכָל פַּעַם נַעֲשֶׂה מְבַחֲינַת פְּנִים אַחֲרֵי, כִּי גִדְּלָתוֹ יִתְבַרֵךְ אֵין סוֹף; אֲשֶׁרֵי מִי שְׁזוֹכֶה לְהַגִּיעַ אֶל מְדַרְגָּה זוֹ, שְׁתַּמִּיד מִשְׁתוֹקֵק אֶל הִשְׁגַת הַפְּנִים, לְהִשְׁיג אֶת פְּנִימִיּוֹת הָאֱלֻקוֹת שְׁבָכָל דְּבַר, עַד שְׁכָבֵר נַעֲשֶׂה אֶצְלוֹ הִשְׁגָּה יְשָׁנָה, שֶׁהִיא בְּחִינַת אַחֲרֵים, שְׁאֵז עוֹד פַּעַם יִשְׁיג בְּחִינַת פְּנִים וְכֵן לְעוֹלָם. וְזֶה "וּרְאִיתֶם אֶת אַחֲרֵי", תַּמִּיד לְרֹאוֹת אֶת הָאַחֲרֵים, הֵינּוּ אֶת מֵה שְׁכָבֵר זָכֶה לְהִשְׁיג, "וּפְנֵי לֹא יֵרְאוּ", שְׁיַדַע שְׁעַדִּין לֹא הִשְׁיג כָּלֵל. וּצָרִיכִים עַל זֶה הַתְּחִינּוֹת גְּדוֹלָה מְאֹד, שְׁלֹא יֵאמַר אָדָם: "מֵה לִי לְטָרַח בְּחִנּוּם, שְׁאִינְנוּ אֶפְשָׁרֵי לְהִשְׁיג הָאֵין סוֹף, כִּי כֵן הוּא בְּהִשְׁגַת הָאֵין סוֹף בְּרוּךְ הוּא, שְׁצָרִיכִים תַּמִּיד לְהִתְעַלּוֹת יוֹתֵר וְיוֹתֵר. אֲשֶׁרֵי מִי שְׁזוֹכֶה לְהַגִּיעַ אֶל הִשְׁגָּה זוֹ!

רֹאה לְקַבֵּעַ עַתִּים לַתּוֹרָה, וְאֵז טוֹב לָךְ כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ.

הַמְּאַחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט"ז שטו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַרֵךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֵר שׁוֹפְטִים, ב' דְּרֹאשׁ-חֹדֶשׁ אֱלוֹל ה'תש"ן.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תְּחִיָּה.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

רֹאֵי לְחִזּוֹק אֶת עֲצָמְךָ מְאֹד מְאֹד בְּמַדַת הַצְּנִיעוּת, כִּי אֵין לָךְ יָפֵה לְאִשָּׁה כְּמוֹ מַדַת הַצְּנִיעוּת, וְאֶצְלוֹ יִתְבַרֵךְ מְאֹד מְאֹד חֲשׂוּבָה מְדָה זוֹ אֶצְלֵי הָאִשָּׁה, וּמְזוֹכָה לָהּ לְבָנִים כְּשֵׁרִים וְיִרְאֵי הַשֵּׁם.

מֵה טוֹב וּמֵה נְעִים, אִם אֶת יְכוּלָה לְהוֹצִיא מִהַכַּחַת אֶל הַפַּעַל לְעַבֵד בְּבֵית-הַחֹלִים הַחֲרָדִי כְּמוֹ שְׁפָתְבָת, כִּי בְּנִקְל לְהַפְשֵׁל, חַס

וְשָׁלוֹם, אָפְלוּ בַעֲבוּדָה כְּזוֹ וְכוּ', וְעַל-כֵּן עָלִיךָ לְשֹׁמֵר עַל כְּבוֹדְךָ מְאֹד מְאֹד, וְאֲנִי מְקַנְהָ לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁעוֹד תִּזְכִּי לְמִצְאָ בֶן זוּג הַמִּתְאַיִם לְךָ, וְיִהְיֶה לְךָ כָּל טוֹב בְּחַיִּיךָ.

רְאֵי לְהַמְשִׁיךְ לוֹמֵר בְּכָל יוֹם הָעֲשָׂרָה מְזֻמְרֵי תְהִלִּים שְׁגָלָה רַבְּנוּ ז"ל, וְזֶהוּ תַקּוּן עַל הַפֶּל, וְזֶה גַם יִמְשִׁיךְ לְךָ נְסִים נִגְלִים; אֲשֶׁרִי מִי שְׂזוּכָה לוֹמֵר בְּכָל יוֹם עֲשָׂרָה מְזֻמְרֵי תְהִלִּים, וְאִז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

הַמֵּאֲחֵל בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט"ז שטו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר שׁוֹפְטִים, ב' אֱלוּל ה'תש"ן.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל כְּלָיוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים "חֲסִידֵי בְרֶסֶלֶב", תְּלַמִּידֵי "הַיִּכְלֵ-הַקְדוּשׁ" דֵּי בְּכָל אֲתֵר וְאֲתֵר, הַזֶּה עֲלֵיהֶם יִשְׂרָה שְׂכִינָתוֹ תָּמִיד.

אֲחֵי וְרַעֲי הַיְקָרִים! הִנֵּה אֲנַחְנוּ אוֹחֲזִים עֲכָשׁוּ בִימֵי אֱלוּל הַקְדוּשִׁים, לְכֵן רָאוּ לְקַחַת אֶת עֲצֻמְכֶם בִּידִיכֶם, וְאֵל תִּטְעוּ אֶת עֲצֻמְכֶם כָּלָל, כִּי חָבַל עַל כָּל יוֹם וְיוֹם שְׁעוֹבֵר עָלֵינוּ בְּלִי קִיּוּם עֲצוּתָיו הַקְדוּשׁוֹת שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל, וּמָה טוֹב וּמָה נָעִים, אִם תִּרְגְּלוּ אֶת עֲצֻמְכֶם לְהַתְּבוֹדֵד בְּכָל יוֹם וְיוֹם, וְלַעֲשׂוֹת חֲשָׁבוֹן הַנֶּפֶשׁ הַיֵּכָן אֲנַחְנוּ עוֹמְדִים?! וּמָה עֲשִׂינוּ בְּמִשְׁךָ כָּל הַשָּׁנָה?! וּבְאִפְסֵי הַזֶּה נִזְכָּה לְהַתְּעַלּוֹת מֵעֵלָה מֵעֵלָה. וּבְאִמַּת בְּזֶה תְלוּיָה עֵקֶר הַצְּלָחַת הָאָדָם — כְּשִׂזוּכָה לַעֲשׂוֹת חֲשָׁבוֹן הַנֶּפֶשׁ בְּכָל פֶּעַם מָה הוּא עוֹשֶׂה, כִּי בְּלִי חֲשָׁבוֹן הַנֶּפֶשׁ, הָאָדָם יָכוֹל לְהִטְעוֹת אֶת עֲצָמוֹ לְגַמְרֵי. וְזֶה כָּל עֲנִין הַתְּפִלָּה וְהַתְּבוֹדָדוֹת שְׁגָלָה לָנוּ רַבְּנוּ ז"ל.

וְעַל-כֵּן רָאוּ לְחַזֵּק אֶת עֲצֻמְכֶם בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים לְהַתְּבוֹדֵד בְּכָל יוֹם, וְאֵל תִּסְתַּכְּלוּ עַל שׁוֹם בְּרִיָּה שְׁאוּמְרַת אַחֲרֶת, כִּי אֵין דְּבָר יוֹתֵר גְּדוֹל מִתְּפִלָּה וְהַתְּבוֹדָדוֹת, כִּי רַבְּנוּ ז"ל הַקְּפִיד עָלֵינוּ מְאֹד מְאֹד עַל

דָּבָר זֶה, וְרָצָה מְאֹד שְׁנַתְּבוּדָד בְּכָל יוֹם עִמּוֹ יִתְבַּרְךָ, אֲשֶׁר כָּל דְּבוּר
וְדְבוּר הוּא הַצְּלָחָה נְצַחִית, הַצְּלָחָה כְּזוֹ, שְׂאִין לְתֹאֵר וּלְשַׁעַר כָּלֵל.
וּכְבָר אָמַר רַבְּנֵי נ"ל, אֲשֶׁר כָּל יוֹם יֵשׁ לוֹ הַשְּׁפָע שָׁלוֹ; כִּי בְּאַמַּת
בְּכָל יוֹם נִשְׁפָּעִים חֲסָדִים חֲדָשִׁים, אֲךָ צָרִיךְ כְּלִי רְאוּי לְקַבֵּל, כִּי
בְּכָל יוֹם וַיּוֹם יוֹרְדִים חֲסָדִים מְלַמְעֵלָה לְהַשְׁפִּיעַ טוֹב לְעוֹלָם הַזֶּה,
אֲךָ צָרִיךְ לְמַטָּה לְהִיּוֹת כְּלִי רְאוּי וְנִכּוֹן לְקַבֵּל. וְעַקֵּר הַכְּלִי הוּא
הַדְּבוּר (עֲנֵן לְקוּטִי-מֹהֲרָ"ן, חֵלֶק א', סִימָן לד).

וְעַל-כֵּן רְאוּ, אַחֵי וְרַעֲי הַיְקָרִים! לְנַצֵּל אֶת הַזְּמַן הַיְקָר,
וּלְהַתְּבוּדָד הַרְבֵּה עִמּוֹ יִתְבַּרְךָ, וְאִז תִּרְאוּ נוֹרְאוֹת נִפְלְאוֹת שִׁיעֲשֶׂה
עִמָּכֶם הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

נָא וְנָא רְאוּ לְדוֹן אֶת כָּל אֶחָד לְכַף זְכוּת וּבִכְרֵט בְּבֵית, כִּי
תִּכְף-וּמְיָד כְּשֶׁאֲדָם זוֹכָה לְדוֹן אֶת זוּלְתוֹ לְכַף זְכוּת, עַל-יְדֵי-זֶה
נִפְתָּחִים לוֹ כָּל הַשְּׁעָרִים שֶׁל הַמַּחִין, לֹא-כֵן כְּשֶׁאֲדָם דָּן אֶת כָּל אֶחָד
לְכַף חוֹב, עַל-יְדֵי-זֶה מַחֵו נַעֲשֶׂה מְצַמְצָם. וְעַל-כֵּן רְאוּ לַעֲשׂוֹת כָּל
מִינֵי פְעֻלוֹת שְׁבַעְעוֹלָם לְדוֹן אֶת כָּל בְּרִיָּה לְכַף זְכוּת, וְאֵל תִּסְתַּכְּלוּ
עַל הַרְע שָׁבוּ, אֲלֵא עַל הַטּוֹב שָׁבוּ כִּי בּוֹדְאֵי יֵשׁ לְכָל בֵּר יִשְׂרָאֵל
טוֹב.

נָא וְנָא תִשְׁמְרוּ מְאֹד עַל כְּשָׁרוֹת הַמַּאֲכָלִים, כִּי בְּנִקֵּל לְהַכְּשִׁיל
בְּעוֹן טְרָפוֹת וּנְבִילוֹת וּפְרוֹת וּיְרִקוֹת בְּלִתֵּי מַעֲשָׂרִים, חַס וְשָׁלוֹם, אֲשֶׁר
מְאֹד מְאֹד מְטַמְטָמִים אֶת הַנֶּפֶשׁ. וְלִכֵּן רְאוּ לְשַׁמֵּר מְאֹד מְאֹד עַל
קַדְשַׁת הָאֲכִילָה, וְתִשְׁתַּדְּלוּ לְאָכַל בְּדַרְךְ אֶרֶץ גְּדוֹל, וְתִדְקְדְּקוּ לְלַמֵּד
אֵיזָה שַׁעוֹר עַל הַשְּׁלֶחֶן, אֲשֶׁר הִזְהַר הַקְּדוֹשׁ (זִהַר חֵלֶק ב' קנ"ד): מִפְּלִיג
מְאֹד בְּמֵי שְׁזוּכָה לְלַמֵּד אֵיזָה שַׁעוֹר בְּעַת הָאֲכִילָה, כִּי בְּזֶה שֶׁהָאָדָם
אוֹמֵר תּוֹרָה בְּעַת הָאֲכִילָה, יוֹצֵא כְּרוֹז מִלְּפָנָיו יִתְבַּרְךָ: "זֶה הַשְּׁלֶחֶן
אֲשֶׁר לְפָנַי הַיְיָ"ה", וְגוֹרָם שַׁעֲשׂוּע גְּדוֹל בְּכָל הַעוֹלָמוֹת (יְחֻזְקָאֵל מֵא,
כב).

וְעַל-כֵּן רְאוּ, אַחֵי וְרַעֲי הַיְקָרִים! לוֹמַר אֵיזָה דְּבָר תּוֹרָה בְּעַת
הָאֲכִילָה, וּבְזֶה תַּחְדִּירוּ יִרְאֵת שָׁמַיִם בְּבֵיתְכֶם, כִּי הָאִשָּׁה וְהַיְלָדִים

יִשְׁמְעוּ אִיזָה דְּבַר תּוֹרָה אוֹ סְפוּרֵי צְדִיקִים, וְעַל-יְדֵי-זֶה בְּאֵמֶת יִזְכוּ
לְהַתְּעִלוֹת בְּכָל פַּעַם; אֲשֶׁרֵי מִי שְׂאִינוּ מְטַעֵה אֶת עַצְמוֹ!

נָא וְנָא רְאוּ לְהִיּוֹת שְׂמִיחִים וְעֲלִיזִים, אֲשֶׁר, תְּהִלָּה לְאֵל, אָנוּ
יּוֹדְעִים מְרַבֵּי אֵמֶת פְּזָה, רַבֵּי נוֹרָא וְנִפְלְאָ פְּזָה, וְעֲלִינוּ לְתַן תּוֹדָה
וְהוֹדָאָה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עַל כָּל הַחֶסֶד חָנּוּם שֶׁעָשָׂה עִמּוֹ, וְמָה
הֵיִינוּ עוֹשִׂים בְּלִי רַבְּנוּ ז"ל? ! וְעַל-כֵּן רְאוּ לְמַסֵּר אֶת נַפְשְׁכֶם מְאֹד
לְלַמַּד בְּכָל יוֹם בְּסִפְרֵי הַקְּדוּשִׁים, וְשֵׁם תְּרָאוּ עֲצוֹת נוֹרָאוֹת וְנִפְלְאוֹת
אִיף לְעַבֵּר עַל הַכֹּל. כִּי הָעוֹלָם הַזֶּה מְלֵא נְסִיווֹנוֹת קְשִׁים וּמְרִים, וּבְלִי
סְפָרֵי רַבְּנוּ ז"ל אֵי אֶפְשָׁר לְעַבֵּר עֲלֵיהֶם בְּשׁוּם פָּנִים וְאָפֶן, וְאִף
שְׂרוּאִים שְׂבַנְי-אָדָם חַיִּים בְּלִי סְפָרֵי רַבְּנוּ ז"ל, עִם כָּל זֹאת מִי
שִׁיתְּבוּנָן בְּאֵמֶת מָה רַבְּנוּ ז"ל רוֹצֵה מְאֹתָנוּ וְכוּ', שֶׁנִּזְכָּה לְהִיּוֹת
דְּבָקִים תָּמִיד בּוֹ יְתַבְּרֶךָ, אֲזוּ יִבִּין וַיִּשְׁפִּיל, אֲשֶׁר אֵי אֶפְשָׁר לְהַגִּיעַ אֶל
זֶה, כִּי אִם עַל-יְדֵי הַתְּמַדָּה רַבָּה בְּסִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל. וְעַל-כֵּן אֵל יִטַּעֵה
אֶתְכֶם יִצְרָכֶם, כְּאֵלוֹ כָּל הַהִתְקַרְבוֹת אֶל רַבְּנוּ ז"ל הִיא לְמוֹתֵר,
אֲדוּרְבָה, מָה הֵיִיתֶם עוֹשִׂים בְּלִי רַבְּנוּ ז"ל? ! וְלִכֵּן רְאוּ לְכֶם לְשִׂמְחָה
מְאֹד מְאֹד.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלִיתִי
שְׂאֵנִי מְבַקֵּשׁ וּמִתְּפַלֵּל בְּעַדְכֶם, שֶׁתְּצַלִּיחוּ כָּל יְמֵי חַיֵּיכֶם, וַיְהִיֶה לְכֶם
טוֹב כָּל הַיָּמִים.

הַמְּאַחַל לְכֶם כְּתִיבָה וְחַתִּימָה טוֹבָה...

ט"ז שיז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יְתַבְּרֶךָ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר שׁוֹפְטִים, ב' אֱלוֹל ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קְבִלְתִּי אֶת מַכְתְּבְּךָ, וּמְאֹד מְאֹד אֲנִי מְצֻטָּעֵר בְּצַעֲרְךָ
הַקָּשָׁה.

רָאָה לַחֲזֹק אֶת עֲצָמָךְ לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה, כִּי כָּל הָעֲצָבֹנוֹת
וְהַמְרִירוֹת וְהַשְּׂגֻעוֹנוֹת שְׁעוֹבְרִים עַל הָאָדָם, הֵם רַק מַחֲמַת הָעֲצָבוֹת
וְהָעֲזָלוֹת שְׂנֹדְבָקוֹ בּוֹ. וְעַל-כֵּן עָלֶיךָ לַעֲבֹד מְאֹד עַל נִקְדַּת הַשִּׁמְחָה,
כִּי הַשִּׁמְחָה הִיא הַיְסוּד וְהַעֲקָר בַּחַיִּים, וְעַל-כֵּן תַּעֲשֶׂה כָּל מִינֵי
פְּעֻלוֹת שְׂבָעוֹלָם לְהִיּוֹת רַק בְּשִׁמְחָה תָּמִיד, וְאִז תִּצְלִיחַ דְּרָבְךָ.

עָלֶיךָ לְדַעַת, כִּי הָעֲצָבֹנוֹת הַיְסוּדִית אֶת הָאָדָם לְגַמְרֵי, וְעַל-כֵּן
רָאָה לְשִׁמּוֹר אֶת עֲצָמָךְ מְאֹד מְאֹד לֹא לִפְלֵי בַּפֶּח הַזֶּה שֶׁל עֲצָבֹנוֹת,
כִּי זֶה יַעֲקֹר אוֹתְךָ מִשְׁנֵי הָעוֹלָמוֹת. עָלֶיךָ לְהַשְׁתַּדֵּל בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים
שְׂבָעוֹלָם לְהִיּוֹת בְּשָׁלוֹם עִם אֲשֶׁתְּךָ, כִּי כָּל הַצָּרוֹת וְהַיְסוּרִים בְּבֵיתוֹ
שֶׁל הָאָדָם הֵם רַק פְּשָׁרָב עִם אֲשֶׁתּוֹ, וְאִךָ שְׂיֵשׁ בְּנֵי אָדָם, שְׂיֵשׁ לָהֶם
סִבָּה לְרִיב עִם נְשׁוֹתֵיהֶם, עִם כָּל זֹאת כָּבֹר אָמְרוּ חַכְמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים
(בְּבֹא מְצִיעָא נט.): אוֹקִירוּ לְנִשְׂיָכוֹ, כִּי הֵיכִי דְתַתְּעִתְרוּ; וְעַל-כֵּן תַּעֲשֶׂה
כָּל מִינֵי פְּעֻלוֹת שְׂבָעוֹלָם לְהִיּוֹת רַק בְּשִׁמְחָה תָּמִיד, וְתִדוֹן תָּמִיד אֶת
אֲשֶׁתְּךָ לְכַף זְכוּת.

רָאָה לְבַדֵּק אֶת הַתְּפִלִּין שֶׁלְּךָ וְכֵן אֶת מְזוּזוֹת בֵּיתְךָ.

רָאָה לוֹמַר בְּכָל יוֹם הָעֲשָׂרָה מְזִמּוֹרֵי תְּהִלִּים שְׂגִלָּה רַבָּנוּ וְ"ל
בְּשִׁבִיל תְּקוּן לְפָגְם-הַבְּרִית, כִּי הַחֲטָא הַזֶּה שֶׁל הוֹצָאת זֶרַע לְבִטְלָה,
מְבִיא אֶת הָאָדָם שְׂיִהְיֶה תָּמִיד בְּכַעַס, וְעַל-כֵּן צְרִיכִים לוֹמַר בְּכָל יוֹם
הָעֲשָׂרָה מְזִמּוֹרֵי תְּהִלִּים כָּל יְמֵי חַיָּיו.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי
שְׂאֵנִי מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שֶׁתֵּצֵא מִהַפֶּח יְקוּשׁ שְׂנַפְלֵת אֱלֹהֵי,
וְתִזְכֶּה לְהַתְחַדֵּשׁ תָּמִיד בְּעַבֹדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, וּכְבֹר לֹא תִהְיֶה כְּעֶסֶן.

הִזֵּה טוֹב מְאֹד, שֶׁתִּקְנֶה סֵפֶר "שִׁיחוֹת-הַר"ן", וְשֵׁם תִּמְצָא
מְרַגּוֹעַ לְנַפְשְׁךָ.

הַמֶּאֱחָל לְךָ בְּתִיבָה וַחֲתִימָה טוֹבָה...

ט"ז שיח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר שׁוֹפְטִים, ב' אֱלוֹל ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְגִבּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמֵאֵד שְׁמַחְתִּי לְשִׂמְעַת הַטוֹב מִמֶּךָ,
שְׂאֵתָה מִשְׁתוֹקֵךְ לְחֹזֵר בְּתִשׁוּבָה אֲמַתִּית.

מָה אֵמַר לָךְ, יְדִידִי הַיְקָר! אֵין עוֹד דְּבַר גָּדוֹל אֲצִלוֹ יִתְבָּרַךְ
מִהָאָדָם הַזּוֹכֶה לְחֹזֵר בְּתִשׁוּבָה.

עֲלִיךָ לְדַעַת, כִּי חַיֵּי הָאָדָם מְלֵאִים צְרוּת וְהִרְפָּתָקָאוֹת, וְעַל-כֵּן
מִי שֵׁיֵשׁ לוֹ רַק קֶצֶת יְשׁוּבַת הַדַּעַת יוֹדַע, אֲשֶׁר אֵין מְקוֹם לְפָנוֹת בְּזָה
הָעוֹלָם רַק אֱלֹו יִתְבָּרַךְ, וְעַל-כֵּן עֲשֵׂה זֹאת, אֶהוּבִי, יְדִידִי הַיְקָר!
וְתִחְזֹר בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה אֱלֹו יִתְבָּרַךְ, וְאֵז תִּרְאֶה נְסִים נִגְלִים שִׁיעֲשֵׂה
עִמָּךְ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתִפְלָתִי
שְׂאֵנִי מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שְׂתִזְכֶּה לְמִצְאָת זְוִיגָךְ הָאֲמַתִּי.

רְאֵה לְבָדִיק אֶת הַתְּפִלִּין שֶׁלָּךְ אִם הֵן כְּשֵׁרוֹת.

הַמֵּאֲחִיל לָךְ כְּתִיבָה וְחַתִּימָה טוֹבָה...

ט"ז שיט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר שׁוֹפְטִים, ב' אֱלוֹל ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְגִבּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

רְאֵה לְחִזּוֹק אֶת עֲצָמְךָ לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, כִּי הַשְׂמִיחָה הִיא רְפוּאָה
לְכָל, וְרַבְּנוּ ז"ל הִזְהִירָנוּ מְאֹד מְאֹד עַל מַדַּת הַשְׂמִיחָה, וְכֹל הַחֲלָאִים

ריב אָשֶׁר ט"ז שכ בַּנְחָל

רָעִים שְׂבָאִים לְאָדָם, הֵם רַק מַחֲמַת חֶסְרוֹן הַשְּׂמֵחָה. וְעַל-כֵּן עֲשֵׂה
כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שְׂבָעוֹלָם לְהִיּוֹת תָּמִיד בְּשִׂמְחָה, כִּי הַשְּׂמֵחָה תַּעֲזֹר
לָךְ — בֵּין בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבֵין בְּרוּחַנִיּוֹת.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלַתִּי
שְׂאֵנִי מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שֶׁתְּצַלִּיחַ בְּחַיֶּיךָ.

נָא וְנָא רְאֵה לְהַנִּיחַ בְּכָל יוֹם תְּפִלִּין כְּשֵׁרוֹת.

הַמְּאַחַל לָךְ כְּתִיבָה וַחֲתִימָה טוֹבָה...

ט"ז שכ.

בְּעִזְרוֹת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר שׁוֹפְטִים, ב' אֱלוֹל ה'תש"ן.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲיָה.

לְנִכּוֹן קַבְּלַתִּי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

רְאֵי לְבִדָּק אֶת מְזוּזוֹת בֵּיתְךָ אִם הֵן כְּשֵׁרוֹת, וְאִם לֹא חֲסֵרָה עַל
אֵינָה דְלַת מְזוּזָה.

תִּשְׁתַּדְּלִי שְׂבָעֶלְךָ יִנִּיחַ בְּכָל יוֹם תְּפִלִּין, כִּי כָּל הַמְנַיֵחַ תְּפִלִּין —
זוֹכָה לְחַיִּים (מְנַחוֹת מ.ד.).

רְאֵי לְהַדְּלִיק לְכַבוֹד שַׁבַּת-קִדְשׁ אַרְבָּעָה גֵּרוֹת, וּלְהוֹסִיף שְׁנֵי
גֵּרוֹת שֶׁל שְׂמֹן זַיִת, וּבְעֵת הַדְּלָקַת גֵּרוֹת לְבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ כָּל מֵה
שְׂאֵת צְרִיכָה, כִּי הַתְּפִלָּה שֶׁהָאִשָּׁה מְבַקֶּשֶׁת בְּעֵת הַדְּלָקַת גֵּרוֹת, מְאִיד
מְקַבֶּלֶת וּמְרַצָּה בְּשָׁמַיִם.

רְאֵי לְדוֹן אֶת בַּעֲלֶךָ לְכַף זְכוּת, כִּי הוּא אֵינּוּ אִשִּׁם בְּכָל מֵה
שֶׁעָבַר עָלָיו וְכוּ', כִּי מְרַב צְרוּתָיו לֹא הִיָּתָה לוֹ הֲרֵךְ אַחֲרָת, וְעַל-כֵּן
רְאֵי לְדוֹן אוֹתוֹ לְכַף זְכוּת, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּיָדָאֵי יוֹצִיא אֶתְכֶם
מִכָּל צְרוּתֵיכֶם. הֶעֱקָר הוּא לְהַתְּפַלֵּל בְּכָל יוֹם אֱלֵינוּ יִתְבָּרַךְ.

הַמְּאַחַל כְּתִיבָה וַחֲתִימָה טוֹבָה...

ט"ז שכא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר שׁוֹפְטִים, ב' אָלוּל ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

רְאֵה לְהִתְחִיל לְהִתְמַיֵּד בְּסִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, כִּי כָּל הַהִתְקַרְבוֹת אֶל רַבְּנוּ ז"ל נִמְדָּדֶת רַק כְּפִי שְׁמֵתְמִיד בְּסִפְרוֹ הַקְּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא "לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, אֲשֶׁר כָּל הַרְזִין וְסִתְרֵי תוֹרָה גְּנוּזִים שָׁם, וְעַם הַקְּדָמוֹתֵינוּ שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל יְכוּלִים לְפָרֵשׁ אֶת כָּל הַתּוֹרָה כְּלָה, פְּשׁוּטוֹ כְּמִשְׁמָעוֹ, עַל-יְדֵי הַקְּדָמוֹתֵינוּ יְכוּלִים לְהִבִּין בְּכָל כְּתָבֵי הָאֲרִיז"ל, וְהַזְהַר וְהַתְּקוּנִים, כִּי לֹא הַמְדַרְשׁ עָקֵר אֶלָּא הַמַּעֲשֶׂה, וְעַל-יְדֵי הַקְּדָמוֹתֵינוּ שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל יְכוּלִים לְהִבִּין מַה מוֹצִיאִים מִה'עֵץ חַיִּים' וְה'פְּרִי עֵץ חַיִּים' וְהַשְׂמוּנָה שְׁעָרִים לְעִבְדָּה וְלַמַּעֲשֶׂה יְצוּתֵינוּ נוֹרְאוֹתֵינוּ נִפְלְאוֹת, וּכְבָר אָמַר פֶּעַם רַבְּנוּ ז"ל שֶׁסֶפֶר מוֹסֵר שְׁלוֹ זֶה הַתַּנ"ךְ. וְכֵן אָמַר פֶּעַם, שֶׁסֶפֶר "עֵץ חַיִּים", הוּא סֵפֶר מוֹסֵר לְהַפְּלִיא, וְהַכֹּל עַל-יְדֵי הַקְּדָמוֹתֵינוּ הַקְּדוֹשׁוֹת שֶׁבְּסִפְרוֹ "לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, וּבִפְרוּשׁ אָמַר הַסֵּפֶר "לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן הוּא אֶתְחַלְתָּא דְגֵאֲלָה, וְרָצָה מֵאֵד שְׁנַתְמִיד בְּזֶה, עַד שְׁיִהְיֶה שְׁגוּר עַל פִּינוּ, וְיְכוּלִים לְהַעֲשׂוֹת עַל-יְדֵי סֵפֶר זֶה בְּעַל תְּשׁוּבָה גָּדוֹל וּבְעַל מַח נִפְלָא.

וְדַע לָךְ, שְׁכָּל מַה שֶׁעָלָה רַבְּנוּ ז"ל מֵעָלָה מֵעָלָה בֶּן הַמְּשִׁיךְ אֶת רַחֲמָנוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ עֲלֵינוּ, וְלִכֵּן יֵשׁ בְּכַחוֹ לְהַגְבִּיחַ אֶת כָּל הַיְרֻדִים וְהַנְּפֹלִים וְהַמְּשַׁלְכִים בְּתַאוּתֵיהֶם וְכוּ', וְיְכוּל לְהַעֲלוֹת אֶת כָּל אֵלוֹ שְׁכָּבֵר מִזְמַן הַתִּיאָשׁוּ מִחַיֵּיהֶם וּמִבְּקָשִׁים רַק לְמוֹת וְכוּ'.

וְאָמַר רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן רטו), אֲשֶׁר מְסַפֵּר מִשְׁ"ה עוֹמֵד בֵּין שְׁמ"ד וּבֵין רְצו"ן, הֵינּוּ פְּשׁוּטוֹת מִשְׁה עוֹלָה 345, שְׁמ"ד עוֹלָה 344, רְצו"ן עוֹלָה 346, וְהַכּוֹנֵה הִיא שְׁמִשָּׁה הַצְּדִיק

הָאֵמֶת גּוֹאֵל יִשְׂרָאֵל, יֵשׁ בְּכַחוֹ לְרִדְתָּ אֶל אָדָם, שְׂרַחֲמָנָא לְצִלָּן, הִגִּיעַ
 כְּבֹר לַמְדֻרְגָה הִכִּי יְרוּדָה וּפְחוּתָה שֶׁהִיא שְׂמ"ד, רַחֲמָנָא לְצִלָּן, שְׂיֻצָא
 כְּבֹר לְגַמְרֵי מְכַלל יִשְׂרָאֵל, וּמַעֲלָהּ אֶל הַמְדֻרְגָה הִכִּי עֲלִיוֹנָה, שֶׁהִיא
 רְצוֹן רְעוּא דְרַעוּיִן, שְׂיֻשְׁתּוֹקֵק תָּמִיד רַק אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְזוֹ הַרְחַמְנוּת
 שֶׁל הַצְּדִיק לְהוֹצִיא אֶת נַשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל מֵעוֹנוֹת (עֵין לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן,
 חֶלֶק ב', סִימָן ז'), כִּי הַצְּדִיק הָאֵמֶת הוּא הַרְחַמָּן הָאֱמֵתִי, וְעַקֵּר
 הַרְחַמְנוּת לְהוֹצִיא אֶת יִשְׂרָאֵל מֵעוֹנוֹת, אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁתָּמִיד בְּסִפְר
 "לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן" עַד שֶׁשָּׁגוּר עַל פִּיו.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט"ז שכב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר שׁוֹפְטִים, ב' אֱלוֹל ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידֵי הַיָּקָר לִי
 מְאֹד ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מְכַתְּבְּךָ עִם הַחֲמִשִּׁים דּוֹלָר לְפִדְיוֹן-נֶפֶשׁ, יַעֲזוּר
 הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂיִמְתְּקוּ מִמֶּךָ כָּל הַדִּינִים, וְתִזְכֶּה לְהַכְנִס לְגוּר
 בִּיבְנָאֵל "עִיר בְּרִסְלָב", וְיִהְיֶה לָּךְ רַק טוֹב בְּחַיֶּיךָ.

נָא וְנָא רְאֵה לְשִׂמְחָה מְאֹד עַל נַעַם חֶלְקְךָ, עַל אֲשֶׁר בַּנַּחַל שָׁם
 חֶלְקְךָ וְגוֹרְלְךָ, וּמָה הָיִיתָ עוֹשֶׂה בְּלִי רַבְּנוּ ז"ל. וּבְאֵמֶת רְאוּי לָנוּ
 לְשִׂמְחָה עַל זֶה מְאֹד מְאֹד, כִּי עוֹבֵר עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד צְרוּת וְיִסּוּרִים,
 מְרִירוֹת וְעֲגָמַת נֶפֶשׁ קָשִׁים, וְאֲשֶׁרֵי מִי שֶׁזוֹכֶה לְהַחֲזִיק מֵעַמֵּד.

רְאֵה לְשִׂמְחָה מְאֹד עַכְשָׁו, וְאֵל תִּנְיַח אֶת עֲצָמְךָ כְּרַגַע, כִּי בְּזֶה
 הָעוֹלָם צְרִיכִים הַתְּחַדְּשׁוֹת חֲדָשָׁה בְּכָל פַּעַם.

נָא וְנָא רְאֵה לְעֵסֶק בְּהַפְצַת מַעֲיָנוֹת הַחֲכָמָה חוּצָה, לְהַפִּיץ אֶת
 הַקּוֹנְטְרַסִּים הַחֲדָשִׁים, שֶׁהֵם תְּמַצִּית דְּבָרֵי רַבְּנוּ ז"ל, אֲשֶׁר אֵין לָךְ

עוד תקוון בְּחַיִּים יוֹתֵר גְּדוֹל מִהֶפְצֵת מְעִינֹת הַחֲכָמָה חוֹצָה; כִּי בְּזֶה שְׁמֻזְכִּים אֶת עַם יִשְׂרָאֵל לְהִתְקַרֵּב אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, זֶה מְאֹד חָשׁוּב אֲצִלוֹ יִתְבָּרַךְ, כִּי סוֹף כָּל סוֹף הֵם בְּנֵי, וְכִמוֹ שֶׁהָאָבָא כְּשֶׁנֶּאֱבָד מִמֶּנּוּ הֵבֵן הוּא מְאֹד מְצֻטָּעַר, כְּמוֹ-כֵן בְּאֵין עֲרָף כָּלֵל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְצֻטָּעַר כְּשֶׁבְּנֵי רְחוּקִים מִמֶּנּוּ, וְאֲשֶׁרֵי מִי שְׁמַחְזִיר אֶת הֵבֵן אֶל אָבִיו. וְעַל-כֵּן בְּשֹׁכֵר זֶה שֶׁהָאָדָם הוֹלֵךְ לְהַפִּיץ אֹרֶךְ רַבְּנוֹ וְ"ל בְּעוֹלָם, וְלִקְרַב אַחֲרֵים אֶל דַּעְתּוֹ — אֵין לְמַעֲלָה מְזָה. עַל-כֵּן רָאָה לְהַמְשִׁיךְ בְּעַבֹדָה הַקְּדוּשָׁה הַזֹּאת, וְאִז תִּרְאֶה נוֹרְאוֹת נִפְלְאוֹת שֶׁיַּעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ כְּתִיבָה וַחֲתִימָה טוֹבָה...

ט"ז שִׁבְג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר שׁוֹפְטִים, ב' אָלוּל ה'תש"ן.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תְּחִיָּה.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

כָּל הַסְּפּוּר שֶׁכְּתַבְתָּ מְאֹד מְצִיעַר, אֶךְ עַלִּיךְ לְדַעַת, כִּי יֵשׁ בְּנֵי-אָדָם אֲשֶׁר מְגִיעִים לְגִיל כְּזֶה, גְּדַבְּקִים בָּהֶם כָּל מִינֵי שְׁגֵעוֹנוֹת. וְכִנְרָאָה שְׁזָה אַחַד מִהַשְּׁגֵעוֹנוֹת שְׁלוֹ וְכוּ' וְכוּ', וְאִי אֶפְשֶׁר לְרַפֵּא דְבָר זֶה, רַק מֵה שְׁאַתֶּם צְרִיכִים לַעֲשׂוֹת הוּא — לְחַזֵּק אֶת הָאִמָּא, וְלִשְׁמַחָה וְלַעֲוֹדָהּ.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׁאֵנִי מְבַקֵּשׁ וּמְתַפְּלֵל בְּעַד כָּל מְשַׁפְּחָתְכֶם, שִׁיְהִיָּה לָכֶם רַק חֶסֶד וְטוֹב בְּחַיִּיכֶם.

הַמֵּאֲחֵל כְּתִיבָה וַחֲתִימָה טוֹבָה...

ט״ז שְׂכַד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר שׁוֹפְטִים, ב' אֱלוֹל ה'תש"ן.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תְּחִיָּה.

לְנִכּוֹן קְבִלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ. רְאִי לְדוֹן אֶת בְּעֵלְךָ לְכַף זְכוּת,
וְתִשְׁתַּדְּלִי לְחִזּוֹק אוֹתוֹ מְאֹד מְאֹד, וְאִז תִּרְאִי שְׁכָל הַמַּצָּב בְּבֵיתְכֶם
יִשְׁתַּנָּה, כִּי בְּזֶה שְׂאֵת מִתְעַצְבֶּנֶת עָלָיו, לֹא דֵי שְׁלֹא יוֹצֵא מְזָה טוֹב,
אֲלֵא אֶת גּוֹרְמֵת לְעֶצְמָךְ עוֹד צְרוּת וְיִסוּרִים יוֹתֵר גְּדוֹלִים, וְעַל-כֵּן
רְאִי לְכַבֵּד מְאֹד אֶת בְּעֵלְךָ, וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּרְאִי אִיךָ כָּל הַמַּצָּב בְּבֵיתְכֶם
יִשְׁתַּנָּה לְטוֹבָה.

נָא וְנָא תַעֲשִׂי כָּל מִינֵי מְאֲמָצִים לְהַשִּׁיג מְזוּזוֹת עַל כָּל דְּלֶת, כִּי
מְזוּזוֹת אוֹתִיּוֹת זָד-מְנוֹת (זֶהר חֶלֶק ג' ש.), בְּבֵית שְׁיִשׁ מְזוּזָה, זָד מִשָּׁם
הַמְנוֹת וְרוּחוֹת רָעִים, וְעַל-כֵּן תִּשְׁתַּדְּלוּ לְקִנּוּת מְזוּזוֹת כְּשֵׁרוֹת, וְאֶפְלוּ
בְּהִלָּאָה, וּבְזְכוּת מְצוֹת מְזוּזָה תִזְכּוּ לְשְׁלוֹם-בֵּית וְלְאַרְיִכוֹת יָמִים.

נָא וְנָא אַל תִּתְפָּרְאִי עַל בְּעֵלְךָ, תִּשְׁתַּדְּלִי לְהַחֲזִיק מְעַמְד, וְהַפֵּל
יִתְהַפֵּף לְטוֹבָה.

הַמֵּאחַל כְּתִיבָה וְחֲתִימָה טוֹבָה...

ט״ז שְׂכָה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר שׁוֹפְטִים, ב' אֱלוֹל ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד ... נְרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קְבִלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ.

רְאֵה לְשִׁמַּח אֶת עֶצְמָךְ מְאֹד מְאֹד, שְׂאֵתָה זוֹכָה לְדַעַת מְרַבְּנוּ
ז"ל, וּמָה הִיִּית עוֹשָׂה בְּלִי רַבְּנוּ ז"ל.

וּבְאֵמַת עֲלֵינוּ לְשִׂמְחַ בְּכָל יוֹם עַל נַעַם חֲלֻקְנוּ, אָשֶׁר בַּנַּחַל שָׁם גּוֹרְלָנוּ.

רְאֵה לְמִסֵּר אֶת נַפְשְׁךָ לְהַפְיֵץ אֶת אוֹר רַבְּנוּ וְ"ל בְּעוֹלָם, וְזֶה יִכְנִיס לְךָ גַּם פְּרֻנְסָה בְּשִׁפְעַ, וְתִזְכֶּה לְצֵאת מִכָּל הַחֻבוֹת, וּבִזְכוּת הַבְּזִיוֹנוֹת שֶׁתִּקְבַּל, יִכְפְּרוּ כָּל עֲוֹנוֹתֶיךָ.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלֵתִי, שְׂאֵנִי מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעֵדֶךָ, שֶׁתִּזְכֶּה לְהַכְנִס לְגוּר בְּיַבְנָאֵל "עִיר בְּרֶסֶלֶב", וְתִצְלִיחַ דְּרַבְּךָ.

הַמְּאַחַל לְךָ פְּתִיבָה וַחֲתִימָה טוֹבָה...

ט"ז שְׁכוּ.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר שׁוֹפְטִים, ב' אֱלוֹל ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... גְּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלֵתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וְגִדְל שְׂמִחָתִי לְשִׁמְעַ הַטוֹב מִמֶּךָ — אִין לְתֵאָר וְאִין לְשַׁעַר כָּלֵל.

רְאֵה לְמִסֵּר אֶת נַפְשְׁךָ אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְאֵל תַּתְּפַּעַל מְשׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַע עוֹלָם, הַעֲקֹר רְאֵה לְהִיּוֹת רַק בְּשִׂמְחָה, וְתִשְׁתַּדֵּל לְרַחֵם עַל יְלָדֶיךָ. וּבְאֵמַת מִרְחֻמְנוֹתוֹ שֶׁל הָאָדָם עַל בְּנָיו יִלְמַד לְרַחֵם עַל הַשְּׂכִינָה, שְׂזֶה סוּד שְׂאֵנוּ אוֹמְרִים בְּתַפְלָה תְּמִיד (תְּהִלִּים קג, יג): "כְּרַחֵם אָב עַל בָּנִים", כִּי כֵן עֲנִין הַרְחֻמְנוֹת שֶׁל הָאָדָם עַל בְּנָיו, כִּי בְּזֶה שֶׁהָאָדָם מְרַחֵם עַל בְּנָיו כְּשֶׁרוֹאֶה שֶׁהֵם נִמְצְאִים בְּאִיזוֹ צָרָה, אָשֶׁר זֶה הַטֶּבַע שֶׁל הָאָדָם, מְזֶה הָאָדָם יְכוּל לְהִתְעוֹרֵר בְּרַחֲמָנוֹת עַל הַשְּׂכִינָה הַקְּדוֹשָׁה, אָשֶׁר הִיא בְּגִלוֹת, וּמִצְטַעֵרֶת בְּצַעֲרָן שֶׁל יִשְׂרָאֵל, שְׂזֶה כָּל עֲנִין תְּקוּן חֲצוֹת לוֹמַר בְּכָל לַיְלָה, וּלְבַקֵּשׁ עַל צַעַר הַשְּׂכִינָה, שֶׁמִּצְטַעֵרֶת בְּצַרְתָּן שֶׁל יִשְׂרָאֵל. אֲשֶׁרִי מִי שְׂזוֹכָה לְהַחְזִיק מִצְמַד, וּלְבַקֵּשׁ עַל הַשְּׂכִינָה, וְאִזּוּ בּוֹדָאֵי יִזְכֶּה גַּם-כֵּן לְצֵאת מִגְּלוֹתָו.

רְאֵה לְעוֹרֵר אֶת חֲבֵרֶיךָ וַיְדַיְדִיךָ לֹמֵר בְּכֹל יוֹם יוֹם תְּהִלִּים,
וּלְסִיִּים בְּכֹל שְׁבוּעַ סֵפֶר תְּהִלִּים, כִּי כָל הַנְּסִים בָּאִים לְאָדָם רַק בְּזָכוֹת
אֲמִירַת תְּהִלִּים, אֲשֶׁרֵי מִי שְׁזוֹכָה לְסִיִּים בְּכֹל שְׁבוּעַ אֶת סֵפֶר הַתְּהִלִּים.
הַמֵּאַחַל לְךָ כְּתִיבָה וַחֲתִימָה טוֹבָה...

ט"ז שְׁכֹז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר שׁוֹפְטִים, ב' אָלוּל ה'תש"ן.

שְׁלוֹם רַב אֵל ... תְּחִיָּה.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מְכַתְּבֶךָ, וּמְאֹד מְאֹד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַ בְּשׁוֹרָה
מְשִׁמַּחַת, יַעֲזֹר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁהַכֹּל יַעֲבֹר בְּשָׁלוֹם, וְתִלְדִּי
בְּנִקְלָה.

רְאֵי לֹמֵר בְּכֹל יוֹם עֲשֶׂרָה מְזֻמְרֵי תְּהִלִּים שֶׁגִּלָּה רַבְּנוּ ז"ל,
שֶׁהוּא תְּקוּנָה עַל הַכֹּל וּמְסַגֵּל לְרַפּוּאָה. וְכֵן תֵּאמְרֵי בְּכֹל יוֹם שְׁמוֹת
הַצְּדִיקִים, וּמְלַבֵּד זֹאת תְּתַפְּלֵלִי תְּפִלָּה, שֶׁתְּחַבְּרֵי מִדַּעְתְּךָ בְּכֹל יוֹם
תְּפִלָּה חֲדָשָׁה, וּלְבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, שֶׁתְּהִי בְּרִיאָה, וְהַעֲבֹר יְהִיָּה
בְּרִיא, וּבְעֵלְךָ יְהִיָּה בְּרִיא, וְהַבֵּן יְהִיָּה בְּרִיא, כִּי רַבְּנוּ ז"ל מְאֹד הִפְלִיג
בְּתַפְּלַת הַנְּשִׁים, וְאָמַר, שֶׁבְּשָׂמִים הִיא מְאֹד מְקַבֵּלָת.

מְאֹד מְאֹד שְׂמַחְתִּי לְרִאוֹת אֶת בְּעֵלְךָ אֶצְלִי בְּשִׁבְתְּ שְׁעֵבְרָה, וְאֶךָ
שְׁלֵא יֵצֵא לִי לְדַבֵּר עִמוֹ, עִם כָּל זֹאת אֲנִי מְקַוֶּה לְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא,
כִּי חֲזַק עֲצֻמוֹ אֶצְלָנוּ.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְּלָתִי
שְׂאֲנִי מְבַקֵּשׁ וּמְתַפְּלֵל בְּעַדְכֶם, שֶׁתְּצַלִּיחוּ בְּחַיֵּיכֶם.

הַמֵּאַחַח לְכֶם כְּתִיבָה וַחֲתִימָה טוֹבָה...

ט"ז שכה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר שׁוֹפְטִים, ב' אָלוּל ה'תש"ן.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תְּחִיָּה.

מְאֹד מְאֹד אֲנִי מִצְטַעֵר בְּצַעֲרֶךָ הַקָּשָׁה מִמֶּה שֶׁעוֹבֵר עָלֶיךָ עִם
בְּעֵלְךָ וְכוּ', עִם כָּל זֹאת עָלִי לֹאמֵר וּלְהִסְבִּיר לְךָ, אֲשֶׁר כָּל חַיֵּי הָאָדָם
מְלֵאִים גְּסִיוֹנוֹת קָשִׁים וּמְרִים, וְאֵל תְּחַשְׁבִּי כִּי אֲצֵל אַחֵר יוֹתֵר טוֹב
מִמֶּךָ, כִּי זֶה טֹבֵעַ שֶׁל הָאָדָם, שֶׁהוּא תָּמִיד אוֹמֵר שֶׁאֲצֵל אַחֵר יוֹתֵר
טוֹב, אוֹ בְּמִקּוֹם אַחֵר יִהְיֶה לִּי יוֹתֵר טוֹב, וּבְאִמַּת זֹו טְעוֹת גְּדוֹלָה.
חֲסִדֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, שְׂזִכִּית לְמִצָּא בְּעַל מְצִיָּן בְּמִדּוֹת טוֹבוֹת, וְלִכְן
רְאוּי לְךָ לְשִׁמַּח מְאֹד מְאֹד, וּבְנוֹדָאֵי עוֹד תִּזְכְּרִי לְרֵאוֹת גַּחַת בְּחַיִּיךָ,
וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִתֵּן לְךָ בְּנִים חַיִּים וְקַיָּמִים, וּפְרֻנְסָה בְּשִׁפְעַ וּבֵית
מִשְׁלָכֶם, וְלֹא תִצְטָרְכוּ לְגוֹר אֲצֵל אַחֵרִים.

וְעַל-כֵּן רְאֵי לְהִתְחַזֵּק מְאֹד לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה וּבְשִׁלוֹם, בְּאַהֲבָה,
אַחֻוּה וְרַעוּת עִם בְּעֵלְךָ, כִּי סוּף כָּל סוּף הַכֹּל יִשְׁתַּנֶּה לְטוֹבָה, וְהַעֲקָר
אֵל תַּעֲזִבִי אֶת עֲצֻמֶךָ לְרַגַע.

הַאֲמִינִי לִי, שְׂאֵת וּבְעֵלְךָ מְאֹד צְמוּדִים בְּתוֹךְ לְבִי, כִּי, תִּהְלֶה
לְאֵל, הִיִּיתִי שְׁלִיחַ טוֹב לְגַמֵּר אֶת הַשְּׂדוּךָ בְּכִי טוֹב וְהִתְחַתְּנָתֶם, יַעֲזוּר
הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂאֲזֹכָה לְרֵאוֹת מִכֶּם רַב גַּחַת.

גַּא וְנָא רְאוּ לְהִתְחַזֵּק הַעֲקָר בְּמִדַּת הַשְּׂמִחָה, כִּי הַשְּׂמִחָה הִיא
הַיְסוּד בְּכֹל, וְעַל-יְדֵי מִדַּת הַשְּׂמִחָה עוֹבְרִים עַל הַכֹּל.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתִפְלָתִי
שְׂאֲנִי מְבַקֵּשׁ וּמְתַפְּלֵל בְּעַדְכֶם, שִׁיְהִיָּה תָּמִיד שְׁלוֹם שְׂרוּי בְּבֵיתְכֶם.

הַמְּאַחַל לְכֶם כְּתִיבָה וְחַתִּימָה טוֹבָה...

ט"ז שְׁכַט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר שׁוֹפְטִים, ב' אֱלוֹל ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכֹל טוֹב סֵלָה יִגִיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

מְאֹד מְאֹד אָנִי מְבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, שֶׁתְּשַׁתְּדֵּל לְשִׁמּוֹר בְּכַבוֹד אֲשֶׁתְּךָ, אֲשֶׁר הִיא מְמַשׁ כְּמוֹ בְּתִי, וְתִרְאֶה לְכַבְּדָהּ וּלְיַקְרָהּ מְאֹד מְאֹד, כִּי הִיא נִשְׁמָה טְהוֹרָה, תְּשַׁתְּדֵּל לְשִׁמְחָה וּלְחִזְקָה וּלְאַמְצָה, וּבְזָכוֹת זֶה יִהְיוּ לְךָ בְּנִים צְדִיקִים, חַיִּים וְקַיָּמִים.

הִרְגַּל אֶת עֲצָמְךָ לומר בְּכֹל יוֹם 'יוֹם תְּהִלִּים', בְּאַפֵּן שֶׁתִּזְכֶּה לְסִיִּם בְּכֹל שְׁבוּעַ אֶת כָּל סֵפֶר הַתְּהִלִּים (כִּי סֵפֶר הַתְּהִלִּים נִחְלַק לְשִׁבְעָה יָמֵי הַשְּׁבוּעַ), וְעַל-כֵּן רְאֵה לְגַמֹּר בְּכֹל שְׁבוּעַ סֵפֶר הַתְּהִלִּים, וּמְלַבֵּד זֹאת רְאֵה לְלַמֵּד הַלְכוֹת בְּכֹל יוֹם, כִּי 'כָּל הַשּׁוֹנֶה הַלְכוֹת בְּכֹל יוֹם, מְבַטֵּחַ לוֹ שֶׁהוּא בֵּן עוֹלָם הַבָּא' (נִדָּה עג.), וְעַל-כֵּן תְּשַׁתְּדֵּל לְלַמֵּד בְּכֹל יוֹם בְּסֵפֶר הַנִּפְלָא "בֵּן אִישׁ חַי" מִפְּרֻשַׁת הַשְּׁבוּעַ, בְּאַפֵּן שֶׁתִּהְיֶה בְּקִי בַּהֲלָכָה.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׂאֲנִי מְבַקֵּשׁ וּמְתַפְּלֵל בְּעִדְךָ, שֶׁתִּצְלִיחוּ כָּל יְמֵי חַיֵּיכֶם.

הַמְּאַחַל לְךָ כְּתִיבָה וְחַתִּימָה טוֹבָה...

ט"ז שֵׁל.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר שׁוֹפְטִים, ב' אֱלוֹל ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכֹל טוֹב סֵלָה יִגִיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל יְדִידִי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכוּן קְבִלְתִּי אֶת מְכַתְּבְּךָ, וְגִדְּלֵ שְׂמִחָתִי לְשִׁמְעַת הַטוֹב מִמֶּךָ — אֵין לְתָאֵר וְאֵין לְשַׁעַר כְּלָל, כִּי אֶתְּהָ חֲקוּק בְּפִנְיָמִיּוֹת לְכַבִּי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים.

נָא וְנָא רְאֵה לְשִׁמְח אֶת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ, וְשִׁיחֲזִיקוּ אֶת עֲצָמֶם בְּיַחַד, כִּי זֶה הִיסוּד בְּדַרְכֵי רַבְנוּ ז"ל, שְׁנִזְכֶּה לְהַחֲזִיק אֶת עֲצָמֵנוּ בְּיַחַד, כִּי בְּאַמַּת בְּזֶה תְלוּיָהּ כָּל הַגְּאֻלָּה, שְׁנִחֲזִיק אֶת עֲצָמֵנוּ בְּיַחַד, וְאֲשֶׁרִי מִי שְׁזִזְכֶּה לְהַתְחַזֵּק בְּאַחֲדוּת יִשְׂרָאֵל, כִּי עַל-יְדֵי שְׁהֲאָדָם הוּא בְּאַחֲדוּת עִם כָּלֵל נְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, אֵין לְהִסְטָרָא אַחֲרָא שְׁלִיטָה עַל עֲבוּדְתוֹ, כִּי עֵקֶר הָעֲבוּדָה בְּעֲבוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ הִיא הָעֲרֻבוּת בְּשֵׁם כָּל יִשְׂרָאֵל, וְאִזּוּ הוּא בְּשִׁלְמוֹת שְׁאֵין בּוֹ שׁוּם אַחֲזִיזָה לְהִסְטָרָא אַחֲרָא כָּלֵל, כְּמוֹ שְׁפָתוֹב (תְּהֵלִים קִיט, קכב): "עֲרַב עֲבָדְךָ לְטוֹב, אֵל יַעֲשֶׂקְנִי וְדִים", הֵינּוּ מִי שֶׁהוּא בְּבַחֲזִינַת עֲרַב, הֵינּוּ "עֲרַב עֲבָדְךָ לְטוֹב", אֲזִי "אֵל יַעֲשֶׂקְנִי וְדִים", שְׁלִסְטָרָא אַחֲרָא אֵין לְהֵם שׁוּם שְׁלִיטָה עַל הַתּוֹרָה וְהַמְצָאוֹת שְׁלוֹ, כִּי כְּשֶׁאָדָם עוֹבֵד עֲבוּדְתוֹ בְּהַתְקַשְׁרוּת כָּל נְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, רַק עַל-יְדֵי-זֶה אֵין לְהֵם שׁוּם שְׁלִיטָה עָלָיו, כִּי מֵאַחַר שְׁאֵין כְּוָנְתוֹ בְּעֲבוּדְתוֹ לְעֲצָמוֹ, רַק הוּא עֲרַב בְּעַד חֲבֵרוֹ לְהַמְשִׁיךְ כָּל טוֹב בְּעַבּוּרוֹ, כְּמוֹ הָעֲרַב, שְׁאֵחָד עֲרַב לְחֲבֵרוֹ, וְעַל-כֵּן מְצֻנָת אַהֲבַת יִשְׂרָאֵל, לְאַהֲבַת וְלִחֲזִיק אֶת עַם יִשְׂרָאֵל, הִיא עוֹלָה עַל הַכֹּל, כִּי זֶה בְּחִינַת עֲרֻבוּת, אֲשֶׁרִי מִי שְׁנִזְכֶּל בְּעֲרֻבוּת הַזֶּה, וְאִזּוּ טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

נָא וְנָא רְאֵה לְהַתְבוּדָד עֲצָמְךָ בְּכָל יוֹם אֲלֵיו יִתְבָּרַךְ, וְכֵן רְאֵה לְהַפְיִץ אֶת אוֹר רַבְנוּ ז"ל בְּעוֹלָם, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִמְשִׁיךְ עָלֶיךָ פִּרְנָסָה בְּשִׁפְעָה, וְלֹא תִצְטָרֵךְ לְבִרְיאוֹת כָּלֵל, רַק תִּגְלֶה וּתְפָרְסֵם אֶת אַמַּתַּת מְצִיאוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ בְּכָל הָעוֹלָם כְּלוֹ.

הַמְּאַחַל לְךָ כְּתִיבָה וְחַתִּימָה טוֹבָה...

ט"ז שלא.

בְּעֻזַּת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר כִּי תִצֵּא, ה' אֱלוֹל ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סְלָה יִגְיַעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל יְדִידֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... גְּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קְבִלְתִּי אֶת מְכַתְּבְּךָ, וּמְאֹד מְאֹד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַת הַטוֹב מִמֶּךָ.

רכב אֲשֶׁר ט"ז שלב בְּנַחַל

רְאֵה לְהַתְחַזֵּק בְּכֹל מִיַּי אֲפָנִים שְׁבַע עוֹלָם, וְאֵל תִּפְלֵ בְדַעְתְּךָ מִשׁוּם דְּבָר, הַעֲקֹר רְאֵה לְהִיּוֹת חֲזָק וְאַמִּיץ בְּאַמוּנָה הַקְדוּשָׁה, וְכֵן תִּחְדִּיר אֲמוּנָה בְּנִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, אֲשֶׁר זֶהוּ תִּקּוּן הָעוֹלָה עַל כָּל הַתְּקוּנִים, כִּי בְּזֶה שְׂמֻכְנִיסִים בִּיהוּדֵי אֲמוּנָה, מִחְדִּירִים בּוֹ אֶת הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְנַעֲשֶׂה כְּפֶסֶא לְהַשְׂכִּינָה, אֲשֶׁרִי מִי שְׂזוּכָה לְעֶסֶק בְּזֶה.

וְכֵן רְאֵה לְהַפְיֵץ אֶת אוֹר רַבְּנוּ ז"ל בְּעוֹלָם, וְאֵז טוֹב לְךָ כָּל הַיָּמִים.

נָא וְנָא רְאֵה לְהַתְּבוֹדֵד עֲצָמְךָ בְּכֹל יוֹם עֲמוּ יִתְבָּרַךְ, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע אֶת תְּפִלָּתְךָ, וְתִזְכֶּה לְהַגִּיעַ לְכָל מָה שְׂאֵתָה חֲפֵץ.

הַמֵּאחֵל לְךָ כְּתִיבָה וְחֲתִימָה טוֹבָה...

ט"ז שלב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֹדֵר כִּי תֵצֵא, ה' אֱלוֹל ה'תשפ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵלַי יְדִידֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוּ יְאִיר.

מְאֹד מְאֹד אֲבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, שְׂתַחֲזִיק אֶת הַגֵּן יְלָדִים, וְשִׁלָּא יִחְוֹר בְּשׁוּם פָּנִים אֵל וְכוּ', מֵאַחַר שְׁכַל-כֶּף יִגְעֲנוּ, עַד שְׂזוּכִינוּ לְפִתּוּחַ אֶת הַגֵּן, וּבָא לָנוּ דְבָר זֶה בְּמִסִּירוֹת נֶפֶשׁ, אֵז לְמָה יִפְלֵ עֲכָשׁוּ בְּיָדוֹ וְכוּ'. וְלָכֵן תַּעֲשֶׂה כָּל מִיַּי מְאַמְצִים שְׂתַחֲזִיק בְּזֶה, וְאֵל תִּלָּךְ עִם הַמּוֹרָה בְּתַקִּיפוֹת, רַק רְאֵה לְעֹזֵר לָהּ, כִּי סוּף כָּל סוּף הִיא מְנַשּׁוֹת אֲנָשִׁי שְׁלוֹמְנוּ, וְכָל הַנְּשִׁים מְאֹד מְרַצוֹת מְמַנָּה, וְעַל-כֵּן תֵּן לָהּ מָה שְׂמַגִּיעַ לָהּ, וְאֵם יִהְיֶה לְךָ קֶשֶׁה לְנַהֲלָהּ, אֲזִי תִמְסֹר אֶת זֶה לְאַחַד מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ, אֲבָל לֹא אֵל וְכוּ', כִּי אֶת הַגֵּן הַזֶּה פִּתַּחְנוּ מִמֶּשׁ בְּמִסִּירוֹת נֶפֶשׁ, כְּיָדוּעַ לְךָ מָה שְׂסַבְּלָנוּ הַעֲקֹר לְהַקִּים אֶת הַגֵּן הַזֶּה, אֲשֶׁר כָּבֵר אֲמָרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (שְׁבַת קִיט): כָּל עִיר שְׂאִין בָּהּ תִּינּוּקוֹת שֶׁל

בית רבן מחריבין אותה; ואנו מסרנו את נפשנו תכף-ומיד בכניסתנו לעירה הזו על-כל-פנים להעמיד גן לתינוקות של בית רבן, כדי שתהיה עיר ואם בישראל. וכודאי כל זמן שאין לנו עדין תלמוד-תורה לבנים ובית-ספר לבנות, עוד לא עשינו שום דבר, אבל על-כל-פנים ההתחלה זה כבר דבר גדול מאד מאד, ועל-כן אין לנו בשום פנים ואפן למסר את זה אל ... וכו', ותשתדל להסתדר עם המורה בכל מיני אפנים שבעולם, וכדאי אפלו להוסיף לה קצת, העקר שתהיה מרצה.

מה אמר לה, ידידי היקר! אני מקנה להקדוש-ברוך-הוא, שתראה את העתון "חדשות יבנאל", שעמלים עכשו כמה אברכים להוציאו לאור, ותתפעל ממנו מאד, ואני מקנה להקדוש-ברוך-הוא, שעוד נזכה להרבות המון עמודים, עד שיהיה עתון בשלמות, אשר יגלה תמיד כל החדשות התלויות באמונה הקדושה ודברי תורה ויראת שמים, וכל מה שתלוי בעירתנו יבנאל ובקהלתנו.

ראה לא להיות בטלן, אלא כל מה שעובר אליך ראה לספר את הכל אליו יתברך, ועליך לדעת, כי כל נשמה שיוֹרֶדֶת לעולם הזה משביעים אותה שתעסק ביחוד הוי"ה לאוקמי שכניתא מעפרא, וחכמינו הקדושים אמרו (אבות א, יב): "הוי מתלמידיו של אהרן, אוהב שלום ורודף שלום ומקרבן לתורה", ובאמת יש לדקדק — למה תלה הענין הזה באהרן ודוקא, ולא אמר סתם להיות אוהב שלום ורודף שלום; הן אמת, כי זו היתה מדתו של אהרן, אבל היו צריכים רק להזכיר: "הוי אוהב שלום ורודף שלום ומקרבן את הבריות לתורה"? אף מובא בזהר הקדוש (ח"ג נג), כי אהרן היא שושבינא דמטרוניתא, שהוא תמיד מקרב את השכינה אליו יתברך, פי משה היה בעלה דמטרוניתא, אבל אהרן היה שושבינא דמטרוניתא; הינו פי משה רבנו היה דבוק לגמרי בו יתברך, עד שלא היה שום הפרש בינו לבין ישראל, כמו שהתורה הקדושה העידה, "כי פה אל פה אדבר בו" (במדבר יב, ח), שזכה לגלוי אספקלריה המאירה, ועל-כן היה בעלה דמטרוניתא, והיה תמיד מיחד עם השכינה, אבל אהרן היה השושבינא של השכינה,

שְׁכַל מַה שֶׁלָּמַד מִשֶּׁה לְמַד אֶהְרֶן, כְּמוֹ שֶׁאִמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים:
 נִכְנַס מִשֶּׁה וַיֵּצֵא וְלָמַד עִם אֶהְרֶן, נִכְנַס אֶהְרֶן, וַיֵּצֵא וְלָמַד עִם יִשְׂרָאֵל,
 כִּי אֶהְרֶן הָיָה עוֹסֵק בְּהַשְׁכַּנַּת שְׁלוֹם בֵּין נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וְעַל-כֵּן הוּא
 נִקְרָא דִּיקָא שׁוֹשְׁבֵינִין דְּמִטְרוּנִיתָא, כְּמוֹ הַשׁוֹשְׁבֵינִין שְׁמוּלֵיכִין אֶת
 הַכֹּלָה אֶל הַחֲפָה, כִּי מִשֶּׁה הוּא הַחֲתָן, כִּי אֶהְרֶן הִכְהֵן כָּל מַעֲשָׂיו
 וְכָל עֲבוֹדָתוֹ הָיְתָה רַק בְּוָנָה אַחַת — לַעֲשׂוֹת הַיְחוד הַשְּׁלָם בְּכָל
 הָעוֹלָמוֹת לְאוּקְמֵי שְׁכִינְתָא מַעֲפָרָא, וְלִקְרָבָה אֶל הַדּוּדָה, שְׁזָה עֲנִין
 הַקְרָבָנוֹת. וְעַל-כֵּן דִּיקָא אֶהְרֶן הִכְהֵן הָיָה מְקָרִיב אֶת הַקְרָבָנוֹת, כִּי
 הוּא הָיָה מְקָרֵב אֶת נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל אֶל הַתּוֹרָה, שֶׁגְּלָה מִשֶּׁה רַבְּנוּ
 שֶׁשָּׁמַע מִפִּי הַגְּבוּרָה. וְעַל-כֵּן הָיָה תְּמִיד מְצַפֶּה שְׁיִהְיֶה שְׁלוֹם בֵּין
 יִשְׂרָאֵל לְאַבְיָהֶם שְׁבַשְׁמִים. וְעַל-כֵּן בְּרַפְתָּ הַכֹּהֲנִים הִיא תְּמִיד
 בְּשְׁלוֹם, וְדָבָר זֶה צָרִיף כָּל בַּר יִשְׂרָאֵל לַעֲשׂוֹת. עַל-כָּל-פָּנִים כִּשֶׁהוּא
 אֵינוֹ זוֹכֵה לֵהְיוֹת בְּעֵלָה דְּמִטְרוּנִיתָא, עַל-כָּל-פָּנִים יִשְׁתַּדֵּל לֵהְיוֹת
 שׁוֹשְׁבֵינָא דְּמִטְרוּנִיתָא, שְׁיַעֲזֹר שְׁבִנֵי-אָדָם יִתְקַרְבוּ אֵלָיו יִתְבַּרַךְ, שְׁאִין
 לְמַעֲלָה מְזָה.

מַה אָמַר לָךְ, יְדִידֵי הַיְקָר! רְאֵה לְהַרְגִיל אֶת עֲצָמְךָ לומר בְּכָל
 לֵילָה סֵדֵר תְּקוּן חֲצוֹת, וּתְבַקֵּשׁ אֶז הַרְבֵּה מְמַנּוּ יִתְבַּרַךְ בְּכָל־לַיּוֹת
 וּבְכַפְרֵי וּבְכַפְרֵי פְרָטִיּוֹת, שְׁנֹזְכָה כָּבֵר לְבָנִין בֵּית-הַמְּקַדָּשׁ וּבָנִין
 בֵּית-הַמְּדַרְשׁ וּקְבוּץ גְּלִיּוֹת, וְנֹזְכָה כָּבֵר לְבוֹא לְגוֹר בְּאַרְצֵנוּ הַקְדוּשָׁה,
 וְתִזְכֹּר גַּם אוֹתֵי בְתַפְלָתְךָ, וְתִשְׁתַּדֵּל שְׁיִהְיֶה תְּמִיד שְׁלוֹם בֵּין אֲנָשִׁי
 שְׁלוֹמָנוּ, כִּי עוֹבֵר עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד מֵה שְׁעוֹבֵר, כְּפִדוּעַ לָךְ, וְעַל־יְדֵינוּ
 לַעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שְׁבַעֲוֹלָם, שְׁיִהְיֶה שְׁלוֹם בֵּינֵיהֶם.

אֲנִי מְקַנָּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁעוֹד תִּרְאֶה נְסִים וְנִפְלְאוֹת
 שְׁיַעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא — הֵן בְּקִנְיַת הַבְּנִין, שְׁיִהְיֶה כָּבֵר
 לְגַמְרֵי שְׁלָךְ, וְהֵן בְּהַקְמַת קְהֵלְתָנוּ. וּמַה טוֹב וּמַה נְעִים, אִם גַּם אַתָּה
 תַּעֲזֹר בְּהוֹצָאת הָעֵתוֹן, הַעֲקֹר שְׁיִהְיֶה סוֹבֵב עַל גְּלוּי אֱלָקוֹת וְעֲנִין
 רַבְּנוּ ז"ל, וּמְקַשֵּׁר אֶל יִבְנָאֵל.

הַמֵּאחַל לָךְ כְּתִיבָה וְחִתִּימָה טוֹבָה...

ט״ז שלג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר כִּי תֵצֵא, ה' אֱלוֹל ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד ... גֵּרוּ יְאִיר.

מְאֹד מְאֹד אָנִי מִבְקֵשׁ אוֹתְךָ, שְׁתִּהְיֶה חֲזָק וְאִמִּץ בְּעֵנֶיךָ כּוֹלֵל
"שׁוֹמְרִים לְבַקֵּר", "נוֹצֵר תְּאֵנָה יֹאכֵל פְּרִיָּה", שְׁתִּמְסֹר אֶת נַפְשְׁךָ,
שְׁיִמְשֶׁךָ בְּכָל בְּקָר שְׁעָה לְפָנַי הַתְּפִלָּה הַלְמוּד, בְּאִפְּן שְׁיִהְיֶה לָנוּ מִנְּךָ
קְבוּעַ בְּכָל יוֹם בְּשְׁעָה שְׁמוֹנָה, וּמַעֲלַת זְכוּת הַרְבִּים – אֵין לְתֵאָר
וְאֵין לְשַׁעַר כָּלֵל. אֲשֶׁרִי מִי שְׁזוּכָה שְׁיִהְיֶה לוֹ חֵלֶק בְּזְכוּת הַרְבִּים.

רְאֵה לְהִבִּין אֶת אֲשֶׁתְּךָ, וְאֵל תִּלְךָ אֶתָּה בְּמִדַּת הַדִּין, אֶלָּא תְדוּן
אוֹתָהּ תְּמִיד לְכַף זְכוּת, כִּי כָּבֵד סְבֵלָה הַרְבֵּה. אָנִי מְקַנְהָ לְהַקְדוּשׁ-
בְּרוּךְ-הוּא, שְׁבִקְרוֹב תִּגְמֹר אֶת בֵּיתְךָ לְגַמְרִי, וַיְהִי בֵיתְךָ בֵּית וַעַד
לְחֻכְמִים, וְתַכְנִיס אוֹרְחִים, וּבְפָרֵט עַל רֵאשׁ הַשָּׁנָה, וּבְזְכוּת הַכְּנֻסָּת
אוֹרְחִים, תִּשְׁרֶה הַשְּׂכִינָה בְּתוֹךְ בֵּיתְךָ, וְכָל יְלָדֶיךָ יִהְיוּ בְּרִיאִים, חַיִּים
וְקַיָּמִים, וְתִזְכֶּה לְצֵאת מְכָל חוֹבוֹתֶיךָ, וְתִשְׁמִיעֵנוּ בְּשׁוֹרוֹת טוֹבוֹת,
בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמְחוֹת תְּמִיד.

הַמְּאַחַל לְךָ כְּתִיבָה וְחִתִּימָה טוֹבָה...

ט״ז שלד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר כִּי תֵצֵא, ה' אֱלוֹל ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מְכַתְּבְּךָ, וּמְאֹד מְאֹד שְׁמַחְתִּי לְשִׁמְעַע הַטוֹב
מִמֶּךָ, אִיךָ שְׁאַתָּה מְחַזֵּק אֶת עֲצָמְךָ בְּדַרְכֵי רַבְּנוּ ז"ל.

אני מקווה להקדוש-ברוך-הוא, שעוד תראה נוראות נפלאות, שיעשה עמך הקדוש-ברוך-הוא, העקר ראה לחזק את עצמך באמונה פשוטה, אשר האמונה היא היסוד ביהדות. ורבנו ז"ל גלה לנו, אשר האדם צריך להאמין בו יתברך, וכן צריך להאמין בעצמו, כי יש הרבה פעמים שהאדם אין לו אמונה בעצמו, ועל-ידי-זה הוא נשבר. ובאמת שרש האמונה — להאמין שהשם יתברך חפץ בעבודת האדם, כי בשביל זה ברא אותו, ודיקא על-ידי בני-אדם נתגדל ונתקדש, כבכול, הקדוש-ברוך-הוא, ועל-ידי המצוות ומעשים טובים שלהם, הם פועלים יחוד וקדושה בכל העולמות עד אין סוף ברוך הוא. וכשיש לאדם אמונה בעצמו, שכל תנועה ותנועה שהוא עושה, עושה רשם למעלה, על-ידי-זה ממשיך על עצמו ערכות נעימות ידידות ויו חיות שכנית עזו יתברך, שזה עקר השלמות, שהאדם יהיה מקשר ומשלב תמיד עמו יתברך, וכל דבר קטן וגדול שיעשה, ידע שעושה בפעל למעלה בכל העולמות, אשרי מי שזוכה להחזיר בעצמו אמונה פשוטה כזו, שיידע שהוא אחד עמו יתברך, ואין עוד מעלה יותר גדולה מזו.

מה אמר לך, ידידי היקר! אל כל זה יכולים לזפות דיקא בעירנתנו הנפלאה יבנאל, כי שם מקשרים שמים וארץ יחד. לכן ראה למצא את כל הרמזים ראשי תבות וסופי תבות שבכל ספר תנ"ך, היכן שמרמזת יבנאל, ואני מקווה להקדוש-ברוך-הוא להדפיסו בעזרתו יתברך, ובפרט עכשו, שפמה אברכים מוציאים לאור עתון חדשי בשם: "חדשות יבנאל", טוב שנכניס את זה שם. ועל-כן ראה להתחיל לרשם לעצמך זאת בסדר אמירתך את כל התנ"ך כרצון רבנו ז"ל, אשר רצה, שאנשי שלומנו יאמרו בימי אלול את התנ"ך, ותוציא משם את הראשי תבות וסופי תבות ואמצעי תבות, היכן שמרמזת יבנאל.

נא ונא ראה להתבודד עצמך בכל יום עמו יתברך, כי אין טוב מזה.

המאחל לך פתיבה וחימה טובה...

ט"ז שלה.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר פי תצא, ה' אלול ה'תש"ן.

שְׁלוֹם רַב אֵל ... תְּחִיָּה.

ראי להתחזק לתת שעורים לנשות אנשי שלומנו בכל שבוע, ותשתדלי לקבצם יחד על-כל-פנים פעם אחת בשבוע, ותלמדו יחד טהרת המשפחה, ותוסיפי עוד שכנים, וכן תלמדי עוד כמה דברים, ותספרי לעצמכם ספורי צדיקים, וזה מאד יקר למען קרוב הלכות בין נשות אנשי שלומנו.

כאן התעוררו כמה אברכים מאנשי שלומנו להוציא עתון חדשי בשם: "חדשות ברסלב", והייתי מאד רוצה שגם את תשתתפי לכתב שם מאמרים וחדשות כל מה שתלוי ביבנאל, ומקשר אל דבר רבנו ז"ל, ותעוררי את כל נשות אנשי שלומנו, שכל אחת ואחת תכתב איזה ספור ואיזה מאמר, והכל שיהיה מקשר ומשלב ומסבב על נקדה אחת: "יבנאל", "ברסלב", באופן שנחדיר בתושבי המקום, שיבנאל היא "עיר ברסלב", וכן שיתגלה ויתודע בעולם, שיבנאל היא "עיר ברסלב", כי מאחר שרוצים לשבר אותנו כל-כף, ומכניסים בעירה זרים וכו', והכל — כדי לשבר אותנו. לזאת, אנו מחיבים לעשות כל מיני פעולות שבעולם, להגן על עצמנו, ולהראות לכלם, שיבנאל היא "עיר ברסלב", ויתהלה לאל, שיש לנו קהלה חרדית, ואין אנחנו צריכים את אף אחד, על-כן ראי גם-כן לעורר את כל נשות אנשי שלומנו, שגם הן תשתתפנה בעבודה הזו.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפלתך, שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתצליחי בכל מעשה ידיך, ותזכי

בַּנְחָל

ט"ז שלו

אָשֶׁר

רַכַּח

לְהַרְבוֹת תּוֹרָה וְיִרְאַת שָׁמַיִם בֵּין נָשׁוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וְתַרְוֵי רַב נַחַת מֵהִלָּדִים.

הַמְּאַחַל כְּתִיבָה וְחַתִּימָה טוֹבָה...

ט"ז שלו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר כִּי תֵצֵא, ו' אֵלּוּל ה'תש"ן.

לְכַבּוֹד הַיּוֹעֵד הָאֲרָצִי לְמַעַן טְהַרְתְּ הַמְּשַׁפְּחָה בְּיִשְׂרָאֵל.

שְׁלוֹם רַב !

זֶה שְׁלֹשׁ שָׁנִים שֶׁנִּכְנַסְנוּ לְגוֹר בְּעִירַת יְבֵנָאֵל בְּגָלִיל, וּמֵאֲזוֹ הַתְּחִילוֹ לְהִכְנִס עוֹד וְעוֹד מְשַׁפְּחוֹת חֲרָדִיּוֹת, עַד שֶׁעָכְשׁוּ אֲנַחְנוּ מוֹנִים כְּבָר לְמַעַלָּה מִחֻמְשֵׁים וְחֻמֵּשׁ מְשַׁפְּחוֹת, כֵּן יִרְבוּ.

כְּשֶׁבָּאנוּ מִצָּאנוּ אֶת הַמְּקוֹה הַמְּקוֹמִית מְאֹד מְזַנְחָת, הֵן מִבְּחִינָה סְנִיטְרִית וְהַנְּקִיּוֹן, וְהֵן מִצַּד הַהִשְׁגָּחָה, וְהֵן מִצַּד חִלּוּף הַמַּיִם וְכוּ' וְכוּ', אָשֶׁר לְב' אוֹ ג' מְשַׁפְּחוֹת הֵיינוּ יְכוּלִים לְהִסְתַּדֵּר עִם זֶה, אֲבָל עָכְשׁוּ כְּשֵׁיִשׁ לָנוּ כְּבָר, בְּלִי עֵינַי הָרַע, קְבוּץ גְּדוֹל שֶׁל מְשַׁפְּחוֹת, וְלֹא עוֹד אֵלָּא שֶׁהַמְּשַׁפְּחוֹת הַחֲרָדִיּוֹת מְשַׁפִּיעוֹת עַל הַשְּׂכֵנִים, שֶׁהֵם לֵעַת עֵתָה בְּכַחֲנֵת תִּינוּקוֹת שֶׁנִּשְׁבּוּ, שְׁגָם הֵם יִשְׁמְרוּ טְהַרְתְּ הַמְּשַׁפְּחָה, אֲבָל דָּא עָקָא כְּשֶׁבָּאִים לְמִקְנָה, וּמוֹצָאִים מֵיָם מְלַלְכֵיכִים וְחֲרָקִים וְכוּ' וְכוּ' צָפִים עַל פְּנֵי הַמַּיִם, וְהָאִמְבִּטִיּוֹת לֹא נִקּוּ מִזֶּה כְּמָה שְׁבוּעוֹת וְכוּ', וְגַם אֵין הַשְׁגָּחָה כְּמוֹ שֶׁצְּרִיכָה לְהִיּוֹת, וְכַבֵּר בְּקִשְׁנוּ וְהִזְהַרְנוּ, וְנִפְלוּ בְּקִשְׁוֹתֵינוּ עַל אֲזַנִּים אֲטוּמוֹת, וְהַתְּרוּץ הַכִּי פְּשוּט וְקַל לְהַתְּחַמֵּק הוּא: "אֵין תְּקַצִּיב", בְּשַׁעָה שֶׁאֲנוּ יוֹדְעִים בְּמִצִּיאוֹת, שֶׁהַיּוֹעֵדָה הַמְּמַנָּה קְבֵלָה תְּקַצִּיב גְּדוֹל עַל שְׁפוּר וְתִקּוּן הַמְּקָנָה, וְכַמוֹ-כֵּן אֲנִי אִישִׁית יוֹדֵעַ, שֶׁעָשׂוּ הַתְּרַמּוֹת בְּעִבּוּר הָעֵנָן, וְזֶה כְּבָר יוֹתֵר מְשֻׁנָּה, וְעַדִּין לֹא נַעֲשֶׂה דְבָר.

לְזוֹאת בָּאתִי לְבַקֵּשׁ אֶתְכֶם מְאֹד בְּכָל לְשׁוֹן שֶׁל בְּקִשָּׁה, יַעַן שֶׁהַדְּבָר תְּלוּי בְּטְהַרְתְּ בְּנוֹת יִשְׂרָאֵל, וּבְפָרֵט עָכְשׁוּ, שֶׁנִּכְנַסוֹת

אָשֶׁר ט"ז שלז בַּנְחָל רכט

מִשְׁפָּחוֹת חֲרָדִיּוֹת בְּקֶצֶב גָּדוֹל, בְּלִי עֵינַי הָרַע, וְכֵן פּוֹעֲלִים הַרְבֵּה אֶצֶל
נְשׁוֹת אֲנָשֵׁי הַמָּקוֹם, שְׂעֵדִין רְחוּקוֹת מִהִיִּדוּת, שְׁגָם הֵן תִּשְׁמְרֵנָה
טָהֳרַת הַמִּשְׁפָּחָה, אִף הַבְּעִיָּה הַיָּא הַמְקַנָּה, בְּכֵן תֵּרְאוּ מֵהַיִּשׁ
בִּיכְלֹתְכֶם לַעֲשׂוֹת לְתַקֵּן אוֹ לְהַשְׁפִּיעַ אוֹ לְשַׁלַּח אֵיזָה שְׁלִיחַ, שְׂיָבוֹא
וַיְבַדֵּק אֶת נְכוֹנוֹת דְּבָרֵינוּ.

אָנֹכָה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁמַגְלִגְלִים זְכוֹת עַל-יְדֵי זַכָּאֵי, הֵיִוֹת
שְׂאֵתֶם עוֹסְקִים בְּתַקוּן וְשִׁכְלוֹל וּבְנֵית מְקוֹאוֹת בְּאַרְצֵנוּ הַקְדוּשָׁה,
לְזֹאת רְאוּ לַעֲשׂוֹת כָּל שְׂבִיכְלֹתְכֶם, אִם אֶפְשָׁר לְהַשִּׁיב לִי תִשׁוּבָה
בְּמַכְתָּב חוֹזֵר.

הַמֵּאַחַל לְכֶם בְּתִיבָה וְחֲתִימָה טוֹבָה...

ט"ז שלז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר כִּי תֵצֵא, ו' אֱלוֹל ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ
הַיִּקְרִים "חֲסִידֵי בְּרֶסֶלֶב", תְּלַמִּידֵי "הַיִּכְל-הַקְדוּשׁ", הַגָּרִים בִּיבְנָאֵל
"עִיר בְּרֶסֶלֶב", הַיְוִ"ה עֲלֵיהֶם יִשְׂרָה שְׂכִינְתוֹ תְּמִיד.

אֲחֵי וְרַעֵי הַיִּקְרִים! רְאוּ לְחַזֵּק אֶת עֲצָמְכֶם לְהַחְזִיק מֵעַמֵּד בְּכָל
מֵה שְׂעוּבָר עֲלִיכֶם. הָעֶקֶר רְאוּ שְׂיִהְיֶה שְׁלוֹם וְאַהֲבָה, אַחְוָה וְרַעוּת
בֵּינֵיכֶם, כִּי מְאֹד הִזְהִירָנוּ רַבֵּנוּ ז"ל עַל אַהֲבַת חֲבֵרִים, וְקִנְיָה אַחַד
יְכוּלִים לְשַׁבֵּר, אֲבָל הַרְבֵּה קָנִים בְּיַחַד אִי אֶפְשָׁר בְּשׁוֹם פְּנִים וְאֶפֶן
לְשַׁבְּרָם. וְלָכֵן אֲשַׁרֵּי מִי שְׂזוּכָה שְׂיִהְיֶה לוֹ חֵלֶק, שְׂעַל יָדוֹ יִתְאַחַדוּ
אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ בְּאַהֲבָה גְּדוֹלָה, כִּי הַבְּעַל-דָּבָר אוֹרֵב עֲלֵינוּ מְאֹד מְאֹד
לְשַׁבְּרָנוּ וְלִנְתַקְנוּ מִרַבֵּנוּ ז"ל, כְּאֲשֶׁר אַתֶּם רּוֹאִים בְּעֲצָמְכֶם, אִיף
שְׂהוּא בָּא בְּנִכְלֵי עֲרַמְמִיּוֹת וְחוֹתֵר תַּחְתָּנוּ. וְלָכֵן רְאוּ אַתֶּם לְשָׁמֹר
מְאֹד מְאֹד עַל צְבִיוֹן קְהֵלְתָנוּ, שְׂנִזְכָּה לְהֵיִוֹת קְהֵלָה מְאַחַדֶּת וּמִיַּחַדֶּת,
וְלִבְנוֹת בְּיַחַד אֶת "עִיר בְּרֶסֶלֶב" עַל שֵׁם רַבֵּנוּ ז"ל, וְכַמוֹכָא
(לְקוּיטִי-מוֹהֲר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן סו): כְּשִׁנְתַּגְלָה זֶה הַצַּדִּיק, שְׂהוּא הַחֵן
וְהִיפֵי שֶׁל הָעוֹלָם, כָּל מִי שְׂנִתְקָרֵב וְנִכְלָל בְּזֶה הַחֵן הַיָּאֵמֵת, נִפְתָּחוֹת

עֵינָיו וְרוּאָה וּמִסְתַּכֵּל עַל עֲצָמוֹ, אֵיךְ הוּא אוֹחֵז בְּכָל הַמַּדּוֹת וְכוּ'.
זוֹ כָּל עֲבוֹדַתְנוּ, שְׁנוֹנָה לְעַבֵּד אֶת הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּעֵינָהּ
הַנִּפְלְאָה הַזֹּאת יִבְנֶאֱל, בְּלִי שׁוּם מוֹנֵעַ וּמַעֲכָב כָּלֵל, כִּי הַמָּקוֹם הוּא
מָקוֹם נִפְלֵא בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבְרוּחָנִיּוֹת, מָקוֹם שֶׁקֵּט שְׂיִכּוּלִים לְלַמֵּד שָׁם
תּוֹרָה, וְהוּא בֵּין הָרִים גְּבוּהִים, שְׂיִכּוּלִים לְהַתְּבוֹדֵד שָׁם, וְעַל-פֶּן
עֲלִינוּ לַעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שֶׁבְּעוֹלָם לְהִתְאַחֵד יַחַד, וְלִשְׁמֹר מְאֹד,
שְׂיִהְיֶה שׁוֹרָה שְׁלוֹם וְאַהֲבָה, אַחְוָה וְרַעוּת בֵּין אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וּבְכַרְט
עֲכָשׁוּ, שְׁתִּהְיֶה לְאֵל, הַמְּשַׁפְּחוֹת מִתְּרַבּוֹת, וְנִכְנָסוֹת לְגוֹר שָׁם
מִשְׁפָּחָה אַחֵר מִשְׁפָּחָה, עֲלֵיכֶם לְקַבֵּעַ לְעֲצַמְכֶם שְׁעוּרִים בַּתּוֹרָה, כְּדִי
לְזַכֵּךְ אֶת הַמָּקוֹם, וְכֵן תִּרְבּוּ בַּתְּפִלָּה וְהַתְּבוֹדָדוֹת, שְׁנוֹנָה בְּאַמֶּת,
שְׁתִּהְיֶה עֵינָהּ הַזֹּאת "עִיר בְּרִסְלָב".

נָא וְנָא רְאוּ לְמַסֵּר אֶת נַפְשְׁכֶם, שְׂיִהְיֶה שְׁלוֹם וְאַהֲבָה, אַחְוָה וְרַעוּת
בֵּינֵיכֶם, וְתִדְוִנוּ אִישׁ אֶת רֵעֵהוּ לְכַף זְכוּת, וְאַף שְׁזֵה קִשָּׁה מְאֹד, כִּי
כָשֶׁם שֶׁפְּרָצוּפִיָּהֶם שׁוֹנִים כֵּן דְּעוֹתֵיהֶם שׁוֹנוֹת (עֵין בְּרִכּוֹת נח.), עִם כָּל
זֹאת כְּשֶׁמְחַזְּקִים בְּאַחֲדוֹת הַפְּשׁוּט, אֲזִי אֶפְלוּ פְעֻלוֹת מְשֻׁנוֹת יְכוּלוֹת
אֶפְלוּ לְהַשְׁתַּוּת יַחַד (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן ב'); וְלִכֵּן רְאוּ שֶׁכָּל
מְגַמְתָּנוּ תִּהְיֶה רַק עַל נִקְדָּה אַחַת — לְקַדֵּשׁ שָׁם שְׁמִים עַל-יְדֵי בְּנֵי
"עִיר בְּרִסְלָב". וְאַף שְׁאֲנִי יוֹדֵעַ שְׂיִישׁ עֲלִינוּ כָּל מִינֵי מַתְּחָרִים וּמַתְּנַגְּדִים
וְכוּ', וְחוֹתְרִים תַּחְתָּנוּ וְכוּ', כְּכֹר לֹא יוֹעִיל לָהֶם שׁוּם דְּבָר, כְּמוֹ שְׁאָמַר
רַבֵּנוּ ז"ל: "נִצְחָתִי וְאַנְצַח" כִּי מִדְּתוֹ נִצַּח. וּבּוֹדָאֵי בְּכַחוּ שֶׁל רַבֵּנוּ ז"ל
נִזְכָּה לְנִצַּח, וְיִקְיָם דִּידֵן נִצַּח (וַיִּקְרָא רַבֵּה, פְּרָשָׁה כד, סִימָן ג').

הַמֵּאֲחֵל לָכֶם פְּתִיבָה וְחַתִּימָה טוֹבָה...

ט"ז שלח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֻדֵּר כִּי תִצָּא, וְיֵאָלֵל ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד, צְמוּד בְּפִנְיִמִיּוֹת לְכִבִּי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים, שׁוֹתֶה מִיְמֵי הַנַּחַל נוֹבֵעַ
מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגֵּן עֲלֵינוּ ... נְרוֹ יֵאִיר.

אֲשֶׁר ט"ז שלט בַּנְחָל רלא

לִנְכוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמָאֵד מָאֵד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַע הַטּוֹב מִמֶּךָ, אִיךָ שְׂאִתָּה מְחֻזַּק אֶת עֲצָמְךָ בְּכָל מָה שְׂעוֹבֵר עָלֶיךָ.

עָלֶיךָ לְדַעַת, כִּי בְּזֶה הָעוֹלָם עוֹבֵר עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד מֵה שְׂעוֹבֵר — מִשְׁבָּרִים וְגִלִּים, וְעַקֵּר מַעֲלַת בֵּר יִשְׂרָאֵל — כְּשִׁזּוּכָה לְהַחְזִיק מֵעַמֵּד. וְזוֹ מִדְּרַגַּת הַצְּדִיקִים, וְעַקֵּר שְׂמַחַת הַצְּדִיקִים הִיא הַדְּבָקוֹת, שְׂדָבָקִים תָּמִיד בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, בְּמִסִּירוֹת נֶפֶשׁ כָּל יְמֵיהֶם, וְאִינָם אֲדוֹקִים כָּלֵל בְּעִנְיָנֵי עוֹלָם הַזֶּה, שֶׁהֵם מְדַבְּקִים עֲצָמָם תָּמִיד רַק אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, וְעַל-יְדֵי-זֶה מְמַשִּׁיכִים עַל עֲצָמָם עֲרֻבוֹת נְעִימוֹת יְדִידוֹת זִיו חֵיוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ בְּכָל פֶּעַם מִחֻדָּשׁ. וְלִכֵּן הַצְּדִיקִים מוֹכְנִים תָּמִיד לְמִסֵּר אֶת נַפְשָׁם בְּעִבּוּרוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְעַל-יְדֵי-זֶה נִמְשָׁךְ עָלֵיהֶם אוֹר וְחֵיוֹת וְדַעַת, וְזֶה עַקֵּר הַתְּחֻזָּקוֹתֵם. אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁנִּכְלָל בְּצַדִּיקִים כְּאֵלוֹ, וְאֵז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

רְאֵה לְהַתְּבַוֵּד עֲצָמְךָ בְּכָל לַיְלָה אֲפִלּוּ קִצַּת בֵּין הַהָרִים, אֲשֶׁר מָאֵד מָאֵד הַזֶּהִירָנוּ רַבְּנוּ ז"ל עַל זֶה.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּתִיבָה וְחֲתִימָה טוֹבָה...

ט"ז שלט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֻדֵּר כִּי תֵצֵא, וְאֵלּוּל הִתְשִׁינִי.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סִלָּה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי מָאֵד, צָמוּד בְּפִנְיָמִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים, שׁוֹתָה מִיָּמֵי הַנְּחָל נוֹבַע מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גִּרוֹ יֵאִיר.

רְאֵה לְחֻזַּק אֶת כָּל אַנְשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ לְהֵיוֹת שְׂמַחִים וְעִלְיָזִים, וְתִמְסֹר אֶת נַפְשָׁךְ מָאֵד עַל דְּבַר זֶה, שְׁיִהְיֶה שְׁלוֹם וְאַהֲבָה בֵּין אַנְשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ, וְתִשְׁמְרוּ מָאֵד מָאֵד, שְׁלֵא יִהְיֶה אֵיזָה רִיב וּמַחְלָקָת אוֹ וּכְחוּסִים בִּינֵיהֶם, וּכְמוֹ-כֵן תִּשְׁמֹר מָאֵד לֹא לְעוֹרֵר מְדָנִים וּמַחְלָקָת וּמְרִיבוֹת בֵּין תּוֹשְׁבֵי יְבֻנְאֵל, כִּי אֲנִי מְקַנְהָ לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְהַחְזִיר אֶת כָּל הָעֵינָה בְּתִשׁוּבָה. וְלִכֵּן רְאֵה לְשִׁמְרֵם מָאֵד מָאֵד עַל

כְּבוֹד כָּל אֶחָד, וְאֵל תִּפְגַּע בְּאִישׁ, כִּי הֵם כָּלֵם אַנְשִׁים טוֹבִים וְיִקְרִים מְאֹד.

הֶעֱקַר רָאָה לְרִשֵׁם כָּל מִינֵי חַדְשׁוֹת שְׁקוֹרָה בְּיַבְנָאֵל, לְמַעַן יִדְפֹּס בְּעֵתוֹן "חַדְשׁוֹת בְּרִסְלָב", וּבְאֶפֶן הַזֶּה נִזְכָּה לְאֶחָד אֶת כָּל הַתּוֹשָׁבִים, וְלִקְרָבֵם אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ.

הַכֶּפֶל הַדְּבָר, שֶׁתִּשְׁמַר מְאֹד מְאֹד לֹא לְהִסְתַּכְסֵּף עִם אֶף תּוֹשֵׁב בְּיַבְנָאֵל, כִּי הַבְּעַל-דְּבָר אֹרֵב עָלֵינוּ מְאֹד מְאֹד, לְשִׁבֵּר אוֹתָנוּ מִכָּל הַכּוֹוִנִים, וְאֲנִי מְקַוֶּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שֶׁלֹּא יוּכַל, כִּי רַבְּנוּ וְ"ל אָמַר: "נִצְחָתִי וְאֲנִיצְח" וּמִדְתּוֹ נִצַּח.

הַמֵּאחַל לָךְ כְּתִיבָה וַחֲתִימָה טוֹבָה...

ט"ז שמ.

בְּעֵזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר כִּי תִצָּא, וְיֵאָלֵל ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד, צָמוּד בְּפִנְיֵימִיּוֹת לְכָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים, שׁוֹתֶה מִיָּמֵי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוֹתוֹ יִגֵּן עָלֵינוּ ... נִרוּ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמְאֹד מְאֹד שֶׁמִּחֲתִי לְשִׁמְעַ בְּשׁוֹרָה מְשֻׁמַּחַת, שֶׁנִּכְנַסְתָּם לְדִירָה הַחֲדָשָׁה, יַעֲזֹר לָכֶם הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁתִּזְכּוּ לַעֲשׂוֹת שָׁם הַרְבֵּה שְׁמֵחוֹת, וְיִהְיֶה בֵּיתְכֶם בֵּית וַעַד לְחֲכָמִים, וְתִכְנִיסוּ הַרְבֵּה אוֹרְחִים תְּלִמִּדֵי חֲכָמִים בְּתוֹךְ בֵּיתְכֶם.

נָא וְנָא רָאָה לְשִׁמּוֹר מְאֹד בְּכָבוֹד אֲשֶׁתְּךָ, כִּי כָּל הַצְּלָחָתְךָ תְּלוּיָה רַק בְּכָבוֹד אֲשֶׁתְּךָ, כְּמֵאֲמָרֵם וְ"ל (בְּכָא מְצִיעָא נט.): אוֹקִירוּ לְנִשְׁיְכּוֹ כִּי הֵיכִי דִתְתַעֲתְרוּ [תִּכְבְּדוּ אֶת נְשׁוֹתֵיכֶם, כְּדִי שֶׁתַּתְּעִשְׁרוּ].

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתִפְלָתִי שְׁאֲנִי מְבַקֵּשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְכֶם, שֶׁתְּצַלִּיחוּ בְּדִירָה הַחֲדָשָׁה.

הַמֵּאחַל לָךְ כְּתִיבָה וַחֲתִימָה טוֹבָה...

ט"ז שמא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר כִּי תֵצֵא, ו' אֱלוֹל ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד, צָמוּד בְּפָנִימִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים, שׁוֹתֶה מִיָּמֵי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

מְאֹד מְאֹד אָנִי שְׂמֵחַ, שְׁאַתָּה נִכְנָס לְגוֹר בֵּיבְנָאֵל "עִיר בְּרִסְלָב", יַעֲזֹר לְךָ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁתִּזְכֶּה פֶּה לְהִתְחַזֵּק, וְיִתְהַפֵּךְ מִזְלָךְ לְטוֹב, וְתִהְיֶה לְךָ פְּרִנְסָה בְּשִׁפְעַע, וְלֹא תִצְטָרֵךְ לַעֲבֹד קָשָׁה.

רְאֵה מְאֹד מְאֹד לְשִׁמּוֹר עֲצָמְךָ לֹא לְהִיּוֹת בְּכַעַס וּבִקְפָדוֹת, כִּי הַכַּעַס וְהַקְּפָדוֹת הוֹרְסִים אֶת הָאָדָם לְגַמְרֵי, וְכֹל הַצָּרוֹת וְהַבְּעִיּוֹת שֵׁשׁ לְאָדָם, הֵן רַק מַחֲמַת שֶׁהוּא בְּכַעַס וּבְעֲצָבוֹת, בְּעֲצָלוֹת, בְּמַרְירוֹת וּבְדַכְּאוֹן.

חֲסִדֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא זָכָה אוֹתָךְ עִם אִשָּׁה יָקָרָה, אִשְׁתְּ חֵיל, יַעֲזֹר לְךָ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁתִּרְוֶה רַב גַּחַת מִכָּל הַיְלָדִים, וְתִהְיֶה לְךָ פְּרִנְסָה בְּשִׁפְעַע.

רְאֵה לְהִשְׁתַּתֵּף עִם אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיָּקָרִים, וּבִיחַד תִּתְחַזַּק עִמָּהֶם, וְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לְךָ, שְׁתִּצְלִיחַ דְּרַכְּךָ, וּבְכָל אֲשֶׁר תִּפְּנֶה — תִּשְׁכִּיל וְתִצְלִיחַ.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ כְּתִיבָה וַחֲתִימָה טוֹבָה...

ט"ז שמב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר כִּי תֵצֵא, ו' אֱלוֹל ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד, צָמוּד בְּפָנִימִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים, שׁוֹתֶה מִיָּמֵי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלַתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמֵאֵד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַ הַטּוֹב מִמֶּךָ,
 אִיךְ שְׂאֵתָה מִסְתַּדֵּר בִּיבְנֵאֵל "עִיר בְּרֶסֶלֶב". וְאַף שְׁעַדִּין קָשָׁה וְכִבֵּד
 לְךָ, עִם כָּל זֹאת בְּכַחוֹ שֶׁל רַבֵּנוּ ו"ל תִּזְכָּה לְכָל טוֹב אֲמַתִּי וְנִצְחִי,
 וְכֵן תִּזְכָּה לַחֲזוֹר בְּתִשׁוּבָה אֲמַתִּית אֲלֵיו תִּתְבַּרְךָ, וְכֵן תִּזְכָּה לְהַחְזִיר
 אֲחֵרִים בְּתִשׁוּבָה, כִּי בְּכַחוֹ שֶׁל הַצַּדִּיק יְכוּלִים לְהַחְזִיר אֶת בְּנֵי
 יִשְׂרָאֵל בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה אֲלֵיו תִּתְבַּרְךָ. וְזֶה הִיָּה כְּסוּפּוֹ וּרְצוֹנוֹ שֶׁל
 מֹשֶׁה רַבֵּנוּ — אִיךְ זוֹכִים לְהַחְזִיר אֶת כָּל עַם יִשְׂרָאֵל בְּתִשׁוּבָה.
 וְרַבֵּנוּ ו"ל אָמַר (לְקוּטִי-מוֹהֲר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן כו), אֲשֶׁר מֹשֶׁה רַבֵּנוּ הוּא
 אֶצֶל כָּל בֵּר יִשְׂרָאֵל, וּבְכָל אֵיבָר וְאֵיבָר יֵשׁ בּוֹ חֶלֶק מִמֹּשֶׁה רַבֵּנוּ.
 וְעַל-כֵּן כָּל בֵּר יִשְׂרָאֵל יְכוּל לְהַחְזִיר אֶת כָּל עַם יִשְׂרָאֵל בְּתִשׁוּבָה,
 אֲשֶׁרֵי מִי שֵׁיִשׁ לוֹ כְּסוּפִים טוֹבִים לָזֶה, וְאִז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים!

הַמֵּאחַל לְךָ פְּתִיבָה וַחֲתִימָה טוֹבָה...

ט"ז שמג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֵר כִּי תֵצֵא, ו' אֱלוֹל ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
 מְאֹד, צָמוּד בְּפִנְיָמִיּוֹת לְכָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים, שׁוֹתָה מִימֵי הַנְּחַל נוֹבֵעַ
 מִקּוֹר חֲקָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

רְאֵה לְשִׁמּוֹר מְאֹד מְאֹד עַל כְּבוֹד אֲשֶׁתְּךָ, כִּי כָּל הַעֲשִׂיּוֹת שֶׁל
 הָאָדָם הִיא בְּזִכּוֹת אֲשֶׁתּוֹ, כְּמֵאֲמָרָם ו"ל (בְּבָא מִצֵּעָא נט): אוֹקִירוּ
 לְנִשְׁיָכּוֹ כִּי הִיכִי דִתְתַעֲתְרוּ; תְּכַבְּדוּ וּתְיַקְרוּ אֶת נְשׁוֹתֵיכֶם, כְּדִי
 שִׁתְתַּעֲשְׂרוּ.

רְאֵה לְקִבְעַ עֵתִים בְּתוֹרָה, וְאֵל יַחֲסוּר לְךָ יוֹם אֶחָד מִבְּלֵי לַמּוֹד
 הַלְכָה, אֲשֶׁר מְאֹד הִזְהִירָנוּ רַבֵּנוּ ו"ל עַל דְּבַר זֶה. וּמָה טוֹב וּמָה
 נְעִים, אִם תִּמְצָא לְעֲצֻמָּךְ אֵיזָה חֶבֶר טוֹב לְלַמֵּד עִמּוֹ בְּכָל יוֹם אֵיזָה
 שְׁעוֹר בְּיַחַד, כִּי 'טוֹבִים הַשְּׁנַיִם מִן הָאֶחָד'. וְכֵן רְאֵה לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם
 חֲמֵשׁ וָרֶשֶׁ"י מִפְּרֻשַׁת הַשְּׁבוּעַ, וּמִדְּרָשׁ רַבָּה וְעֵין יַעֲקֹב, וְזֶה יוֹעִיל

אֲשֶׁר ט"ז שדמ בנחל רלה

לך הרבה מאוד ליראת שמים. ועל כלם — ראה להתבודד עצמך בכל יום אליו, ותפרש את כל שיתתך אליו ותברך, כאשר ידבר האיש אל רעהו והבין אל אביו על-כל-פנים עשרים דקות ביום, ודבר זה צריך להיות לך חק ולא יעבר, בכל יום ויום להתבודד עצמך עמו ותברך, ואז באמת תזכה להתעלות ברוחניות ובגשמיות.

המאחל לך פתיבה וחתומה טובה...

ט"ז שדמ.

בעזרת השם ותברך, יום שני לסדר כי תצא, ו' אלול ה'תש"ן.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, ומאד שמחתי לשמע הטוב ממך, איך שאתה מחזק את עצמך לילך בדרכי רבנו ז"ל.

תעשה כל מיני מאמצים להיות בשמחה, כי העקר בזה העולם להיות בשמחה, ואפלו שנופלים מתחת לאדמה וכו', הינו בשאול תחתיות ומתחתיו, גם שם צריכים להתחזק ולהיות תמיד בשמחה.

נא ונא תעשה כל מיני מאמצים להתחנן מה שיותר מהר, והעקר תתחנן לשם שמים, ואז תצליח דרכך. וזו צריכה להיות כל כונתך בחתונה — להתחנן לשם שמים.

ראה להתבודד עצמך בכל יום עמו ותברך, ותספר לו ותברך כל מה שעובר עליך בפרטיות ברוחניות ובגשמיות, כי הדבור שמדברים אליו ותברך, הוא הצלחה נצחית, הצלחה כזו שאין לתאר ואין לשער כלל.

המאחל לך פתיבה וחתומה טובה...

ט"ז שמה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר כִּי תֵצֵא, וְיֵאָלֹוּל הִתְשׂוּן.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר
וְהַנְּעֻלָה ... גֵרוּ יֵאִיר.

לְנִכוּן קְבִלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ.

אוֹדוֹת גְּנֻבַת הַמִּכְתָּבִים, אֵינִי יוֹדֵעַ מַה לוֹמַר לָךְ, אֲבָל תִּכְתַּב לִי
אִם קְבִלְתָּ אֶת מִכְתָּבִי זֶה, וְאִז אֲדַע אִם חֲסֵרִים לָךְ מִכְתָּבִים.

בְּעֵינַי הַצְרוֹת שְׁעוֹבְרוֹת עָלֶיךָ בְּבֵיתְךָ וְכוּ', זֹו בְּעֵינֵי רְצִינִית,
אֲבָל לֹא יְכוּלִים הַרְבֵּה לַעֲשׂוֹת, כִּי סוּף כָּל סוּף זֹו אִמָּא שֶׁל אֲשֶׁתְךָ,
וּמֵאֵד קָשָׁה לְשַׁלַּח אוֹתָהּ.

ואוֹדוֹת הַהֲלֹנְאוֹה, שְׁאֶחָד עָשָׂה עַל שְׁמֶךָ, לְדַעְתִּי, הַכֹּל הֶבֶל, כִּי
כָּל זְמַן שְׁאֶתָּה לֹא חֲתַמְתָּ עַל הַהֲלֹנְאוֹה, אֵינִי לֹזֶה שׁוֹם תִּקְרָה, כִּי אֶף
אֶחָד אֵינִי יְכוּל לְחַיֵּב אוֹתְךָ, כִּי אֶתָּה לֹא חֲתַמְתָּ עַל זֶה. וְעַל-כֵּן אֵינִי
לָךְ מַה לִּירֵא וְלִפְחָד כָּלֵל.

עָלֶיךָ לְדַעַת, כִּי כָּל הַחַיִּים שֶׁל הָאָדָם בְּזֶה הָעוֹלָם מְלֵאִים
נְסִיוֹנוֹת קָשִׁים וּמְרוֹרִים, הִנֵּה הָאָדָם עוֹלָה לְמַעְלָה לְמַעְלָה, וּמִתְלַהֵב
אֶל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְהִנֵּה הוּא יוֹרֵד לְמַטָּה לְמַטָּה, רַחֲמָנָא לְצַלָּן,
וְנוֹפֵל לְנִקְבָא דְתַהוּמָא רַבָּא. וְאֲשֶׁרִי מִי שְׁזוֹכָה לְהַחֲזִיק מֵעַמֵּד,
וְהַעֲקָר לְהִיּוֹת לְמַעְלָה וְגַם לְמַטָּה, הֵינִי שְׁאֶף פַּעַם לֹא יִפֹּל בְּדַעְתּוֹ,
וְאֶפְלוּ בְּמַצָּבִים הַכִּי קָשִׁים שְׁבַעֲוֹלָם, אֲסוּר לְהִתְיַאֵשׁ כָּלֵל, רַק
לַעֲשׂוֹת בְּכָל פַּעַם הַתְּחִלָּה, וּבְזֶה תְּלוּיָהּ גְּדֻלַּת בֵּר יִשְׂרָאֵל. אֲשֶׁרִי מִי
שְׁזוֹכָה לַעֲשׂוֹת בְּכָל פַּעַם הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה, וְשׁוֹכַח אֶת הָעֵבֶר שֶׁלוֹ,
וְאִז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים!

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי

אֲשֶׁר ט"ז שמו – ט"ז שמז בַּנְחַל רלו

שְׁאֵנִי מִבְקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעֶדְךָ, שְׁתִּזְכֶּה לְרוּחַ רַב נַחַת מִכָּל הַיְלָדִים,
וְתִזְכֶּה לְחַתֵּנִם בְּנִקְל, וְלִמְצָא לָהֶם זְוִיגִים טוֹבִים.

הַמֵּאחֵל לָךְ פְּתִיבָה וְחַתִּימָה טוֹבָה...

ט"ז שמו.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר כִּי תֵצֵא, ט' אֱלוֹל ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֵל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

רְאֵה לֹא לְהִתְבַּלְבֵּל מִשׁוּם דְּבַר שְׂבָעוּלָם, כִּי הַבְּלִבוּלִים הוֹרְסִים
אֶת הָאָדָם לְגַמְרִי, בֵּין בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבֵין בְּרוּחָנִיּוֹת, וְאִי אֶפְשָׁר לְהַפְטֹר
מִכָּל זֶה אֲלֵא עַל-יְדֵי תְּפִלָּה וְהִתְבּוֹדּוֹת, שְׂיִהְיֶה רְגִיל לְדַבֵּר תָּמִיד
עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, כְּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ וְהִבֵּן אֶל אָבִיו בְּתַמִּימוֹת
וּבְפִשְׁיטוֹת גְּמוּרָה, כִּי כָּל תְּפִלָּה מֵהַשְּׁלֵשׁ תְּפִלוֹת: שְׁחֲרִית, מִנְחָה,
מַעֲרִיב, חֲצוֹת, יֵשׁ לָהּ זְמַן קְבוּעַ, וְאִי אֶפְשָׁר לְשַׁנּוֹת אֶת הַזְּמַנִּים, מֵהַ
שָׂאִין כֵּן תְּפִלָּה וְהִתְבּוֹדּוֹת וְשִׁיחָה בֵּינוֹ לְבֵין קוֹנּוֹ, עַל זֶה אֵין זְמַן
קְבוּעַ, אֲלֵא הָאָדָם בְּכָל מְקוֹם שֶׁהוּא, יְרַגֵּיל אֶת עֲצֻמוֹ לְדַבֵּר אֵלָיו
יִתְבָּרַךְ, וּלְפָרֵשׁ אֶת כָּל שִׁיחָתוֹ עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְזֶה יִטְהַר אֶת מַחוֹ וְדַעַתוֹ
מִכָּל מִינֵי בְּלִבוּלִים וּמִכָּל מִינֵי שְׂגֵעוֹנוֹת, וְעַל-כֵּן אֲשַׁרִּי מִי שֶׁמִּתְבּוֹדֵד
בְּכָל יוֹם עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ בְּעִקְשָׁנוֹת גְּדוּלָה, שָׂאֵז יִזְכֶּה לְהִיּוֹת בֶּן חוֹרֵין
אֲמַתִּי.

הַמֵּאחֵל לָךְ פְּתִיבָה וְחַתִּימָה טוֹבָה...

ט"ז שמז.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר כִּי תֵצֵא, ט' אֱלוֹל ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל יְדִידֵי הַיְקָר לִי

מאד, צמוד בפנימיות לבכי לטוב כל הימים, שותה מימי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר.

מאד הצטערתי שלא התועדנו על-כל-פנים בשבת אחת מהשלוש שבתות ששהיתי בארצנו הקדושה, אף אני מבין את גדל המניעות והעכובים שהיו לך מבית ומבחוץ.

אנשי שלומנו מספרים, שפעם אחת נסע מוהרנ"ת ו"ל על הדרך עם עגלה גדולה, וישבו עמו אז הרבה מאנשי שלומנו וגם על המדרגות מזה ומזה עמדו כמה אנשי שלומנו, והוא ו"ל דבר אז דבורים נוראים ונפלאים מאד מרבנו ו"ל בהתלהבות גדולה, והיתה אז התעוררות גדולה בין אנשי שלומנו, ושתו בצמא דבריו הקדושים בתשוקה עצומה, ופתאם נשברו שני גלגלים מהעגלה, וכמעט שנהפכה, והיו להם נסים גדולים, ובין כך נתבלבלה כל השיחה, כי הצרכו לרדת כמובן, והתחילו לעזר לבעל עגלה לתקן את הגלגלים, וגם הרימו סוס אחד שנפל וכו', אז ענה ואמר מוהרנ"ת ו"ל, שהסמ"ך-מ"ם קנא שדברנו שיחה נאה כזו מרבנו ו"ל, ונתעוררנו כל-כך אליו יתברך, ועל-כן בא בעצמו, וגרם את כל זאת. ודבר זה רואים בחוש, אשר להתקבץ עם אנשי שלומנו ביחד, זהו הדרך הכי קשה.

ובפרט בעצרת יבנאל, שתהלה לאל, כבר נכנסו לגור שם שלשים וחמש משפחות, ולאט לאט קורמת עור וגידים, שתהיה נעשית "עיר ברסלב", אזי בודאי שלא ינוח ולא ישקט הסמ"ך-מ"ם בעצמו, וימנע מלהתקבץ שם יחד. אף כבר אמר רבנו ו"ל: "נצחתי וננצח" כי מדתו נצח, אני מקנה להקדוש-ברוך-הוא לראותך בפעם הבאה.

מה אמר לך, ידידי היקר! הנסיונות של האדם בזה העולם קשים ומרים מאד מאד, ובפרט מי שרוצה להכניס בעצמו אמונה פשוטה, עד שירגיש את אמתת מציאותו יתברך, ויחיה עמו יתברך, הינו שלא יעשה שום דבר קדם שיתיעץ בינו לבין קונו, ובכלל, שכל הנהגותיו תהיינה תחת השגחתו יתברך, אל דבר זה צריכים

התחזקות יוצאת מן הכלל, כי הבעל-דבר יניח את הכל, אכל לא להתזיק ברבנו ו"ל הרוצה להתדיר בנו את ידיעות אלו, ששזכה להפך מגשמיות לרוחניות ומרוחניות לגשמיות; הינו כי אצל העולם רוחניות היא לחוד וגשמיות היא לחוד, ומי שהוא איש גשמי, אינו יכול להיות רוחני, ומי שהוא איש רוחני, אינו יכול להיות איש גשמי, והלמוד של רבנו ו"ל הוא בדייק ההפוך, שפראה לדעת איך שגשמי יכול להיות רוחני, ויכול לנצל את הכחות הגשמיים שלו לרוחניות, והרוחניות לגשמיות, הינו את כחות הרוחניים שלו הוא יכול לנצל את זה לגשמיות, אך מאחר שבני-אדם אינם מבינים דבר זה, על-ידי-זה יש כל מיני נגודים ואי הכנות, עד שבאים ועולים על דעת האדם קשיות וספקות — האם באמת האדם הזה הוא האדם שהאמנתי בו?... כי הוא ודבורו הם שני ענינים... ומכל שכן הוא וספריו רחוקים כרחוק מזרח למערב... ובאמת זה עקר התכמה האלקית — להיות למעלה, לחיות בדבקות באין סוף ברוך הוא, ולהיות למטה לחיות עם בני-אדם ביום יום ולהסתור מעמם, ודבר זה הוא נפלאות תמים דעים, ואי אפשר להסביר את זה לאדם, שעדין נמצא בתכלית הגשמיות ועביות, ורוצה כבוד וכסף, כי להגיע אל מדרגה זו, צריכים להיות לגמרי מזוף, עד שלא יהיה בו שום ישות לגמרי, ויהיה נכלל באין סוף ברוך הוא, אשרי מי שזוכה להכניס בעצמו ידיעות אלו, ואשרי ואשרי מי שזוכה להיות מקרב אל צדיקים האוחזים בדברים אלו.

נא ונא עכשו בא ראש השנה הקדוש והנורא, ראה להמשיך את עצמך יותר אל רוחניות, כי תהלה לאל, אתה מסגל לזה מאד, אך אתה צריך את הדחיפה הנכונה.

מה אמר לך! עוברת עלי הרבה חלישות הדעת ועגמת גפוש ביבנאל מגורמים שונים ששמים לי רגל על כל פסיעה ופסיעה, אך אקווה להקדוש-ברוך-הוא, שפלים יפלו בבור שחפרו לעצמם, ולאחרונה התארגנו כמה אברכים לארגן קהלת החרדים לדבר ה' חסידי ברסלב ביבנאל, שנהיה קהלה נפרדת עם המוסדות שלנו תלמוד תורה ובית ספר וחוגים לילדינו וחנויות, כגון: אטליז לבשר

גְּלַט כְּשֶׁר, וְצָרְכֵינִי שֶׁתִּמְכַר בְּחֻצֵי מַחִיר, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר
לָנוּ לְהוֹצִיא מֵהַכַּח אֶל הַפֶּעַל לְבָנוֹת אֶת עֵיר בְּרִסְלָב בְּאַרְצֵנוּ
הַקְדוּשָׁה.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ כְּתִיבָה וַחֲתִימָה טוֹבָה...

ט"ז שמח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר כִּי תֵצֵא, ט' אֱלוֹל ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד, צְמוּד בְּפָנִימִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים, שׁוֹתֶה מִיָּמֵי הַנַּחֵל נוֹבֵעַ
מִקּוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

מֵה מְאֹד גָּדְלָה שְׂמֵחָתִי, שֶׁנִּכְנַסְתָּ בַּפְּעִילוֹת בֵּין אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ,
וַיַּעֲזֹר לָךְ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁתִּזְכֶּה לְהַצְלִיחַ וּלְהַחְדִּיר בֵּין אֲנָשֵׁי
שְׁלוֹמֵנוּ תוֹרָה וְיִרְאַת שָׁמַיִם, וּלְעוֹרְרֵם וּלְחַזְקֵם בְּדַרְכֵי רַבְּנוּ ז"ל,
אֲשֶׁר זֶה הָעֵקֶר; כִּי בְּאֵמֶת כָּל הַלְמוּדִים שֶׁרַבְּנוּ ז"ל לוֹמְדֵי אִתָּנוּ הֵם
— אֵיךְ לְזַכּוֹת לְקִדְשׁ וּלְטַהֵר אֶת עַצְמָנוּ לְהִיּוֹת נְעֻשָׂה כְּלִי לְהַמְשִׁכַת
הַשְּׂכִינָה, כִּי אָדָם הַמְקַדֵּשׁ אֶת עַצְמוֹ, הוּא כְּדֹגְמַת בֵּית-הַמְקַדֵּשׁ, כִּי
כְּשֶׁאָדָם מְקַדֵּשׁ וּמְטַהֵר אֶת כָּל בְּנֵי רַמ"ח אַיְבָרָיו וְשֵׁס"ה גִּידָיו, הוּא
כְּדֹגְמַת בֵּית-הַמְקַדֵּשׁ, וּמִמֶּשֶׁיךְ עָלָיו הַשְּׂרָאָת הַשְּׂכִינָה כְּמוֹ שֶׁהִיָּה
בְּבֵית-הַמְקַדֵּשׁ, כִּי הֲלֹא גַם בְּבֵית-הַמְקַדֵּשׁ הָיָה עֵקֶר הַשְּׂרָאָת הַשְּׂכִינָה
עַל-יְדֵי עַם יִשְׂרָאֵל, שֶׁהֵם הַמְשִׁיכֵי אֶת הַשְּׂכִינָה שָׁם, וּכְמוֹ-כֵן כָּל בַּר
יִשְׂרָאֵל הוּא בֵּית-מְקַדֵּשׁ פְּרָטִי, וְצָרִיךְ לַעֲשׂוֹת עַצְמוֹ כְּלִי לְהַמְשִׁכַת
הַשְּׂכִינָה, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (שְׁמוֹת כה, ח): "וַעֲשׂוּ לִי מִקְדָּשׁ וְשִׁכְנָתִי
בְּתוֹכְכֶם", וְדַרְשׁוּ חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים: בְּתוֹךְ כָּל אֶחָד וְאֶחָד.

וְעַל-כֵּן רְאֵה לְהִיּוֹת חֲזָק וְאַמִּיץ מְאֹד בַּעֲבוּדָה הַקְדוּשָׁה הַזֹּאת —
לְהַחְדִּיר אֶת לְמוּדֵי רַבְּנוּ ז"ל בֵּין אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, הָעֵקֶר שֶׁיִּחְזִיקוּ אֶת
עַצְמָם בְּיַחַד, וְאֵז וְנִצְלִיחַ בְּכָל דְּרָכֵינוּ.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ כְּתִיבָה וַחֲתִימָה טוֹבָה...

אֲשֶׁר ט"ז שמט – ט"ז שנ בַּנְחַל רמא
ט"ז שמט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצְאֵי-שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסֵדֶר כִּי תֵצֵא, י"א אֶלּוּל ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכֹל טוֹב סְלָה יִגְיַעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד, צְמוּד בְּפָנִימִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וְגִדְל שְׂמִחָתִי לְשִׁמְעַע הַטוֹב מִמֶּךָ, אֵיךְ
שָׂאָתָה מְחִזֵּק אֶת עֲצָמֶךָ לְהַפְיִץ אֶת אֹר רַבָּנוּ ו"ל בְּעוֹלָם – אֵין
לְתָאֵר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלֵל, כִּי סוֹף כָּל סוֹף לֹא יִשְׁאַר מְאֵתָנוּ רַק זֶה,
שָׂאָנוּ זוֹכִים לְמָסֹר אֶת נַפְשָׁנוּ לְהַפְיִץ אֶת אֹר רַבָּנוּ ו"ל בְּעוֹלָם.

נָא וְנָא רְאֵה רַק לְהַתְחַזֵּק, וּתְהִלָּה לְאֵל, בְּנֶךָ עוֹשֶׂה חֵיל אֶצְלָנוּ
מְאֹד, וְאֶקְנֶה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁלֹא תִפְרֹוּהוּ עוֹד, כִּי נִשְׁתַּנָּה
לְגַמְרֵי מֵהַהֶפֶךְ אֶל הַהֶפֶךְ.

חֲסֵדֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, שְׁעַד כֹּה עֲזָרְנוּ.

נָא וְנָא רְאֵה לְחֻטֶּף בְּכֹל יוֹם אֵיזָה זְמַן לְהַתְבוֹדֵד עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ,
וּתְפַרֵּשׂ אֶת כָּל שִׁיחַתְךָ אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, כִּי סוֹף כָּל סוֹף לֹא יִשְׁאַר
מְאֵתָנוּ רַק זֶה שָׂאָנוּ זוֹכִים לְדַבֵּר עִם הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אֲשֶׁרֵי מִי
שְׂזוֹכָה לְדַבֵּר בְּכֹל יוֹם אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְאֵז יִצְלִיחַ דְּרַכּוֹ.

הַמֵּאחַל לְךָ כְּתִיבָה וְחִתִּימָה טוֹבָה...

ט"ז שנ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצְאֵי-שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסֵדֶר כִּי תֵצֵא, י"א אֶלּוּל ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכֹל טוֹב סְלָה יִגְיַעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל ... גֵּרוּ יְאִיר.

רְאֵה לְחִזֵּק אֶת עֲצָמֶךָ לְהַתְבוֹדֵד בְּכֹל יוֹם אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, כִּי סוֹף
כָּל סוֹף תִּגְיַע אֶל מְדַרְגוֹת גְּבוּהוֹת בְּעִבּוֹדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, אִם לֹא
תִּנְיַח אֶת מְקוֹמְךָ, וְאֶפְלוּ שְׁעוֹבֵר עָלֶיךָ מֵה שְׁעוֹבֵר, רְאֵה לְהַחֲזִיק
מֵעַמֵּד, וְאֵז תִּרְאֶה נוֹרְאוֹת נִפְלְאוֹת שְׂיַעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

פּוֹה תִּקְבַּל רְצוּף חֲבִילָה סְפָרִים וְקוּנְטְרָסִים שְׁתַּפְּיִצֵם, וְזֶה הַפֶּל
בְּשִׁבְלֶךְ, וְאַקְוָה לְהִבִּיא לָךְ עוֹד כַּמָּה קַפְסָאוֹת קוּנְטְרָסִים מִתְּנָה,
וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִזְמִין לָךְ פְּרָגְסָה בְּנִקְל.

הַעֲקֵר רְאֵה לֹא לְקַמֵּץ לְאַשְׁתֶּךָ, וְתַתֵּן לָהּ הַשְּׁפָעָה מְרָבָה, וּבְשִׁכּוּר
זֶה יִחְזִיר לָךְ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא כְּהִנֵּה וְכִהֲנֵה.

הַמֵּאחֵל לָךְ כְּתִיבָה וַחֲתִימָה טוֹבָה...

ט"ז שנה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצְאֵי-שִׁבְת-קֹדֶשׁ לְסִדְר כִּי תֵצֵא, י"א אֱלוֹל ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד ... גֵּרוֹ יְאִיר.

רְאֵה לְחִזֵּק אֶת עֲצָמֶיךָ בְּכָל מִינֵי אִפְגִּים שְׁבַעוֹלָם, וְאַנִּי מְקוּוֶה
לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁתִּהְיֶה לָךְ פְּרָגְסָה בְּשִׁפְעַ בִּיבְנָאֵל "עִיר
בְּרִסְלֵב", עַל-יְדֵי הָאֵטְלִיז שְׁנִזְכָּה לִפְתּוֹחַ.

מְאֹד מְאֹד רְצִיתִי, שְׁתִּשְׁחַט עֲגֹל, וְתַתֵּן לְכָל אֶחָד מֵאַנְשֵׁי
שְׁלוֹמֵנוּ עֲשֶׂרָה קִילוֹ בְּשֶׁר בְּחֻנָּם, וְתֹאמַר לָהֶם, שְׁאַנִּי שְׁלַחְתִּי אֶת זֶה
לָהֶם לְכַבּוֹד הַחֵג, וּכְשֶׁאֲבוֹא, בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, אֲשַׁלֵּם לָךְ בְּעֶבּוֹר
כָּל הַבְּשֶׁר.

אַקְוָה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁעוֹד נִרְאֶה שְׁמֵחוֹת רַבּוֹת בִּיבְנָאֵל,
וְנִרְאֶה נְסִים נִגְלִים שְׁיַעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, הַעֲקֵר רְאֵה
לְחִזֵּק אֶת כָּל אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וּבִכְפָּרְט אֶת ... וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא
יִצְלִיחַ אֶת דְּרַכְּנוּ.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לָךְ, שְׁתִּרְוֶה רַב נַחַת מִכָּל יְלֻדֶיךָ.

הַמֵּאחֵל לָךְ כְּתִיבָה וַחֲתִימָה טוֹבָה...

ט"ז שֵׁנב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר פִּי תְּבוּא, י"ב אֱלוֹל ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד, צָמוּד בְּפָנִימִיּוֹת לְכָבִי לְטוֹב פֶּל הַיָּמִים, שׁוֹתָה מִיָּמֵי הַנַּחֲל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגֵּן עָלֵינוּ ... נֵרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קְבִלְתִּי אֶת מַכְתְּבְּךָ, וּמְאֹד שָׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַע הַטוֹב מִמֶּךָ, אֵיךְ שָׂאָתָה מְחִזֵּק אֶת עֲצָמְךָ.

רְאָה לְעֵשׂוֹת פֶּל מִיָּנִי מְאֻמְצִים לְהִיּוֹת תָּמִיד שְׂמֵחַ, פִּי הַשְׂמֵחָה הֵיא הַיְסוּד וְהַעֲקָר בְּדַעַת רַבְּנוּ ו"ל, וְעַל-יְדֵי שְׂמֵחָה זֹכִים לְהִיּוֹת בֶּן חוֹרִין מִמֶּשׁ, פִּי הַשְׂמֵחָה מְרַחֶבֶת אֶת הַדַּעַת וְהַמַּח, וַיּוֹדְעִים לְתֵן עֲצָה לְעֲצָמוֹ בְּכֹל דְּבָר, פִּי עֲקָר בְּלִבּוֹל הַדַּעַת שֶׁל הָאָדָם, עַד שְׂאִי אֶפְשֶׁר לוֹ לְתֵן עֲצָה לְעֲצָמוֹ, הוּא עַל-יְדֵי חֶסֶד הַשְׂמֵחָה, הַיָּנוּ כְּשֶׁאָדָם בְּעֲצָבוֹת וּבְמַרְהָ שְׁחוּרָה, וְנוֹפֵל בְּדֹאגוֹת וּבְפִחָדִים, וְאִז אֵינּוּ מְסַגֵּל לְחֶשֶׁב יֵשֶׁר, אֲבָל עַל-יְדֵי הַשְׂמֵחָה, הָאָדָם נִעֲשֶׂה בֶּן חוֹרִין מִמֶּשׁ, וְזוֹכֶה לְחֶשֶׁב הַיֵּטֵב אֵיךְ לְצִאת מִכָּל הַבְּעִיּוֹת. וְעַל-כֵּן תַּעֲשֶׂה פֶּל מִיָּנִי פְעֻלוֹת שְׂבָעוֹלָם לְהִיּוֹת בְּשְׂמֵחָה, וּתְשַׂמַּח אֶת אֲשֶׁתְּךָ וַיִּלְדִּיךָ וְאֶת פֶּל אֲנָשִׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וְאִז תִּרְאֶה שְׁנוֹי לְטוֹבָה בְּכֹל הַמַּצְבִּים.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלִיתִי שְׂאֵנִי מְבַקֵּשׁ וּמְתַפְּלֵל בְּעַדְךָ, שְׂתַהַיֶּה לְךָ דִּירָה מִשְׁלָךְ, וְלֹא תִצְטָרֶךְ לְגוֹר אֲצֵל אַחֵרִים, וְתִזְכֶּה לְפָרְנֶסָה בְּשִׁפְעַע, וְתִרְוֶה רַב גַּחַת מִיִּלְדִּיךָ.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ פְּתִיבָה וַחֲתִימָה טוֹבָה...

ט"ז שֵׁנב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר פִּי תְּבוּא, י"ב אֱלוֹל ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל ... שְׂיַחֲיוּ.

לנכון קבלתי את מכתבכם.

מאד מאד רציתי, שתעשו בכל ראש-חדש סעדת ראש-חדש, פי מוהרנ"ת ז"ל ספר בשם רבנו ז"ל, שסעדת ראש-חדש מסגלת לילדים, הינו מי שאין לו עדין ילדים, שיעשה סעדת ראש-חדש, ויקבץ את כל העניים, ויתן להם אכל בשפע. וכדאי המצוה שתגן, ולזכות על-ידי-זוה לילדים חיים וקמים.

נא ונא ראו להיות תמיד שמחים ועליזים, ולכבד אחד את השני, ואחד שיעזר לזולתו, ובזה תצליחו תמיד.

המאחל לכם פתיכה וחתימה טובה...

ט"ז שנה.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר כי תבוא, י"ב אלול ה'תש"ן.

שלום וברכה וכל טוב סלה גגיעו וירדפו אל ידי היקר לי מאד, צמוד בפנימיות לבבי לטוב כל הימים, שותה מימי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו גגן עלינו ... גרו יאיר.

ראה לחזק את עצמך בכל מיני אפנים שבעולם להיות תמיד בשמחה, ותשמח את אשתך ואת כל אנשי שלומנו. ובכלל אתה צריך לראות למלא את עצמך כל-כף הרבה עם שמחה, עד שתעבר את הגבול, וישפך גם על זולתך. וזה הנה רצונו של רבנו ז"ל, שנהיה כל-כף שמחים ועליזים, עד שמרב שמחה ישפע גם על זולתנו.

הרגל את עצמך להתבודד בכל לילה עמו יתברך על-כל-פנים עשרים דקות, ותבקש ממנו יתברך כל מה שאתה צריך, פי התפלה שאדם מתפלל בשדה ובהר חוץ לישוב, מאד מקבלת ומרצה בשמים, כמו שגלה לנו רבנו ז"ל (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן נב).

ועל כלם — ראה לגלות ולפרסם את דעת רבנו ז"ל בעולם,

ואל תפחד משום בריה כלל, כי גדול אדוננו ורב להושיע, ובזכות זה שתשמע את רבנו ו"ל, ישפע עליך שפע גם בגשמיות, שתהיה לך פרנסה, ועוד תזכה לדירה של עצמך, וילה ממש, עם חדרים לאין ספר, שתוכל להכניס אורחים, ויהיה ביתך בית ועד לחכמים, ותעשה שמחות בביתך תמיד.

הקדוש־ברוך־הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפלתך שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתזכה כבר לדירה משל עצמך, ולא תצטרך לגור בשכנות, ותהיה לך פרנסה בשפע, ותזכה לגדלות המחין תמיד.

המאחל לך בתיבה ונתימה טובה...

ט"ז שנה.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר כי תבוא, י"ב אלול ה'תש"ן.

שלום וברכה וכל טוב סלה גיעו וירדפו אל ידי הַיָּקָר לי מאד, צמוד בפנימיות לבבי לטוב כל הימים, שותה מימי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו גן עלינו ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, ומאד מאד שמחתי לראות את תשוקת לבך אחר התכלית הנצחית לזכות להפיל בו יתברך.

מה אמר לך, ידידי היקר! מי האמין, שאחד אשר עובד במשרה ממשלתית, יזכה להגיע אל מדרגה כזו, שיהיו לו כל הרצונות והכסופים רק אליו יתברך, ויזכה רק להתעלות ברוחניות חיות אלקותו יתברך, זה בעצמו גם גדול מהשמים. וראוי לך לשמח בזה מאד מאד, שתהלה לאל, יש לך כסופים רק אל הקדשה, ומה היית עושה אם, חס ושלום, לא היית יודע מרבנו ו"ל?! ועל־כן ראוי לך לשמח מאד מאד כל ימי חיך, שזכית "אשר בנחל" שם חלקך וגורלך, ואתה יודע מרבי אמת, רבי נפלא כזה.

ראה לשמר מאד מאד, שלא יבלבלו לך את דעתך, כי

הַבְּעַל-דְּבָר אֹרֵב עָלֵינוּ מְאֹד מְאֹד מְכַל הַכּוֹנִינִים, אֵף אֲנִי מְקַוֶּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂכַבְר לֹא יוֹעִיל לוֹ שׁוּם דְּבָר, וְאֵף שֶׁהוּא מְנַסֶּה אוֹדוֹת מְזֵלוּ ... אָבֵל בְּזֶה שְׁנַת־לְקָטוּ כָּל אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ יַחַד תַּחַת קִהְלָה אַחַת נִפְרָדָת, נִזְכָּה לְהִתְאַחַז בְּרַבְּנוּ וְ"ל, וְשׁוּם דְּבָר בְּעוֹלָם לֹא יוּכַל לְשַׁבֵּר אוֹתָנוּ. הֵן אָמַת שְׁעוֹבָרִים עָלֵינוּ הִרְבֵּה צְרוּת יְסוּרִים וְעִגְמַת גִּפְשׁ, עִם כָּל זֹאת עַל-יְדֵי שְׁנַת־אֶחָד יַחַד, לֹא יוּכְלוּ לָנוּ בְּשׁוּם פְּנִים וְאֶפֶן.

רְאֵה לְהִתְבוֹדֵד עֲצָמָךְ בְּכָל לַיְלָה עַל-כָּל-פְּנִים עֲשׂוּרִים דַּקּוֹת בַּחוּץ בַּשָּׂדֶה וּבְהָר, אֲשֶׁר מַעֲלַת דְּבָר זֶה עוֹלָה עַל הַכָּל, כַּמּוֹבָא (לְקוּוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן נב), כִּי הִתְפַּלֵּה שְׂאֵדָם מִתְפַּלֵּל בְּלַיְלָה בַּחוּץ, מְאֹד מְקַבְּלָת וּמְרַצָּה בְּשָׁמַיִם, וַיְכּוֹלִים לְקַיֵּם מַה שֶּׁשָּׁר לוֹ דְּוֹד הַמְּלֶךְ (תְּהַלִּים ח, ד): "כִּי אֶרְאֶה שְׁמִיךָ מַעֲשֵׂה אֲצַבְעוֹתֶיךָ, גִּרַח וְכוֹכָבִים אֲשֶׁר כּוֹנְנֹת", וְאִין לָךְ עוֹד טוֹב וְנַעַם וְעַרְבוּת וּנְעִימוּת כַּרְגָּעִים הָאֵלוּ, אֲשֶׁרְנוּ מַה טוֹב חֶלְקֵנוּ!

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׂאֵנִי מְבַקֵּשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שְׁעוֹד תִּזְכָּה לְקַנּוֹת בֵּית וּדְיָרָה מְשֻׁלָּךְ, וְלֹא תִצְטָרֵךְ לְגוֹר בַּשְּׂכֵנוֹת, וְתִהְיֶה לָךְ פְּרִנְסָה בְּשִׁפְעַ, וְתַעוֹרֵר אֶת חֲבֵרֶיךָ וַיְדַיְדֶיךָ לְבוֹא וּלְגוֹר בְּיַבְנָאֵל "עִיר בְּרִסְלָב", וְלְהוֹסִיף דִּיָּרִים לְעִירְתָנוּ הַנִּפְלְאָה.

הַמְּאַחַל לָךְ כְּתִיבָה וְחִתִּימָה טוֹבָה...

ט"ז שנו.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר כִּי תְבוֹא, י"ב אֱלוּל ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל יְדִידֵי הַיְקָר לִי מְאֹד, צָמוּד בַּפְּנִימִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים, שׁוֹתֶה מִיָּמֵי הַנַּחַל נוֹבַע מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוּ יֵאִיר.

רמז בנחל ט"ז שנו אשר

לנכון קבלתי את מכתבך, ומאד שמחתי לשמע הטוב ממך,
איך שאתה משתוקק לילך בדרךכי רבנו ז"ל.

העקר ראה להרגיל את עצמך לדבר רק מהקדוש-ברוך-הוא,
כי באמת אין לנו בזה העולם רק הקדוש-ברוך-הוא בעצמו, וכל
מה שנכניס בעצמנו ידיעות אלו, על-ידי-זה נצליח, כי אין לך עוד
הצלחה יותר גדולה מזו, שאדם מתחבא בצל כנפיו ותברך.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי
שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתכנס לחפה בשעה טובה ומצלחת,
ותחתן ותבנה בית נאמן בישראל, ותזכה לגור תמיד ביבנאל "עיר
ברסלב", ותעזר לנו להתפתחות העירה.

המאחל לך פתיכה וחתימה טובה...

ט"ז שנו.

בעזרת השם תברך, יום ראשון לסדר פי תבוא, י"ב אלול ה'תש"ן.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ידי היקר לי
מאד, צמוד בפנימיות לבכי לטוב כל הימים, שותה מימי הנחל נובע
מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר.

ראה לחזק את עצמך להיות בשמחה, ואף שעוברים עליך
צרות ויסורים, קטנות ומרירות — בין בבית ובין בחוץ, ראה
להמשיך לומר בכל יום תהלים, באשר אתה נוהג לגמר בכל יום
פעמים ספר תהלים, אשר זה עולה כמגן כפ"ר, הינו שתי פעמים
ק"ן מזמורים שיש בתהלים עולה כמגן כפ"ר, והקדוש-ברוך-הוא
יכפר לך על הכל, ותזכה עוד לרוות הרבה נחת מילדיך.

היה אחד מאנשי שלומנו הרב החסיד ר' שמואל הורביץ ז"ל,
אשר היה אחד מבני עליה, והיתה לו הרבה עגמת נפש מכמה
מילדיו, ואחד הדרדר עד שחתך את פאותיו וכו', ונכנס לשרת וכו',
ושם נתקלקל יותר ויותר וכו' וכו', ולאביו היתה עגמת נפש גדולה

מאד, אָבֵל הוּא יָדַע, שְׂאִין לוֹ שׁוּם עֲצָה אַחֲרֵת — רַק תְּפִלָּה, לְבַקֵּשׁ וּלְהִתְפַּלֵּל וּלְהִתְחַנֵּן אֵלָיו יִתְבַּרְךָ, שְׂיַחֲוּס וַיִּרְחַם עָלָיו. וְכֵן עָשָׂה, וּבִלָּה יָמִים וְשָׁבוּעוֹת אֶצֶל צִיּוֹן הַתְּנָא הָאֱלֹקִי רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאי בְּמִרוֹן, עַד שֶׁפָּעַם אַחַת בָּא הַבֵּן חֲזָרָה אֵלָיו, וְאָמַר: "אָבָא, אָנִי מִתְחַרֵּט עַל כָּל מָה שֶׁעָשִׂיתִי, וְאָנִי רוֹצֵה לְצִאֵת מִשָּׁם, אָבֵל מָה עוֹשִׂים?! " עָנָה וְאָמַר לוֹ אָבִיו בְּסִבְלָנוֹת גְּדוּלָּה: "בְּנִי, אִם אַתָּה רוֹצֵה בְּאַמֶּת לְחַזֵּר בְּתִשׁוּבָה, וְלְצִאֵת מִשָּׁם, תִּרְאֶה אֶת הַנְּסִים שֶׁיַּעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקָּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא". וְלֹא לָקַח הַרְבֵּה זְמַן, וְנִגְעַשְׂתָּה אִיזוֹ גְּנֻבָה בְּמִטְבַּח הַמָּקוֹם הַהוּא, וְלֹא יָדְעוּ מִי הַגְּנֻב, אִךְ כַּמָּה הִצְבִּיעוּ עָלָיו, וּמְחַמֵּת שְׂלֵא הָיָה שׁוּם הוֹכָחוֹת עָלָיו, לְזֹאת נִסְפָּם לְסַלֵּק אוֹתוֹ לְגַמְרֵי מִהַמָּקוֹם, כִּי הוּא אֵינּוּ מִתְאִים אֲלֵיהֶם, וְכֵךְ נִפְטַר מִשָּׁם, וְחֲזַר בְּתִשׁוּבָה שְׂלָמָה. וְהַיּוֹם יֵשׁ לוֹ זָקֵן וּפְאוֹת וַיִּלְדִּים גְּדוּלִּים. וְאָנִי זוֹכֵר אֶת הַסְּפּוּר כְּמוֹ שֶׁזָּה הָיָה הַיּוֹם.

וְעַל-כֵּן גַּם אַתָּה רְאֵה לוֹמַר בְּכָל יוֹם פְּעָמִים אֶת סֵפֶר הַתְּהִלִּים, וַיִּתְבַּקֵּשׁ הַרְבֵּה מִמֶּנּוּ יִתְבַּרְךָ עַל הַצְּלַחְתְּךָ — בֵּין בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבֵין בְּרוּחָנִיּוֹת וְעַל הַצְּלַחַת הַיְלָדִים, וְעוֹד תִּרְאֶה הַרְבֵּה נַחַת מֵהֶם.

הַמְּאַחַל לְךָ כְּתִיבָה וַחֲתִימָה טוֹבָה...

ט"ז שנה.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבַּרְךָ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר כִּי תְּבוֹא, י"ב אֱלוֹל ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד, צָמוּד בְּפָנִימִיּוֹת לְכָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים, שׁוֹתָה מִימֵי הַנַּחַל נוֹבַע מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

רְאֵה לְשִׁמַּח אֶת עֲצָמְךָ בְּכָל מִינֵי אָפְנִים שֶׁבְּעוֹלָם, כִּי עַקֵּר הַצְּלַחַת הָאָדָם תְּלוּיָה רַק כְּפִי מִדַּת הַשְּׂמִחָה שְׂלוֹ, וְכָל אֱלוֹ שְׂזָכוּ לְשִׁמַּח בְּיֹתֵר — הַצְּלִיחוּ בְּיֹתֵר בְּחַיִּים, וְאִף שֶׁעָבְרוּ עָלֵיהֶם מִשְׁבָּרִים וְגִלִּים, עַד שֶׁנִּדְמָה לָהֶם כְּאִלוֹ אָבִד מְנוּס וְתִקְנָה, אָבֵל עַל-יְדֵי תִקְוָה הַשְּׂמִחָה, שְׂזָכוּ לְשִׁמַּח כָּל-כָּף, עַד שֶׁהִתְמַלְאוּ בְּשְׂמִחָה,

אָשֶׁר ט"ז שנט בנחל רמט

ועבר גם על זולתם, כי כף צריך להיות, שאדם יהיה כל-כף שמח למלא את עצמו כל-כף הרבה עם שמחה, עד שתשפך השמחה גם על זולתו, ועל-ידי תקוף השמחה הזו, יזכה לצאת מכל המצרים והגבולות והצמצומים, אשרי מי שנמצא אצל רבנו ז"ל, ושמח תמיד שאין עוד דבר יקר משמחה.

נא ונא ראה לצאת בכל לילה לקיים דברי רבנו ז"ל בתמימות ובפשטות, ותטיל בין ההרים, ותתבודד עצמך עמו יתברך, שאז היא שלמות ההתבודדות, פמובא (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן נב), שיכולים להגיע אז לבטול אמת אליו יתברך.

גם ראה לקבץ לעצמך ללמד בכל יום שלחן ערוך, אשר רבנו ז"ל מאד הזהירנו על למודים אלו יותר מכל הלמודים, כי אדם צריך להיות בקי בהלכה, לידיע איך להתנהג בזה העולם.

המאחל לך פתיכה וחתומה טובה...

ט"ז שנט.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר פי תבוא, י"ב אלול ה'תש"ן.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ידידי היקר לי מאד, צמוד בפנימיות לבבי לטוב כל הימים, שותה מימי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

ראה לחזק את עצמך להיות תמיד בשמחה ובדבקות בו יתברך, ותדע כי השמחה מרחבת את הדעת והמחין להשיג בהם אור האין סוף ברוך הוא, ועל-כן אשרי מי ששמח תמיד, ואז טוב לו כל הימים.

ראה להתמיד בשיחה בינו לבין קונו, ותצא בכל לילה לשדה ולהר, לקיים דברי רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן נב): טוב

לצאת מחוץ לעיר ולהתבודד אליו יתברך, עד שיזכה להכליל במחייב המציאות, אשר אין לה עוד נעם וערכות יותר מזה, אשרנו מה טוב חלקנו, שאנו זוכים לגור ביבנאל, ששם בנקל לקיים זאת, לעשות מהר שדה, ומשדה בית, כמובא (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן י').

ראה להתמיד מאד בלמוד התורה הקדושה, ואל יחסר לה יום מבלי למוד מקרא, משנה, גמרא, מדרש, אפלו קצת דקצת, העקר שלכל יחסר לה יום אחד, וזה מאד יקר אצלו יתברך, כשלומדים כסדרן, ואין מחסירים יום אחד.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפלתי שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתזכה לפרנסה בשפע, ולא תצטרך לבריות, ותזכה עוד להשפיע לזולתך.

המאחל לה כתיבה וחתומה טובה...

ט"ז שס.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר פי תבוא, י"ב אלול ה'תש"ן.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ידי היקר לי מאד, צמוד בפנימיות לבבי לטוב כל הימים, שותה מימי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

ראה לחזק את עצמך מאד מאד במדת השמחה, ואף פעם אל תסתכל לאחוריה, הינו תעשה בכל פעם התחלה חדשה, וכוזה תצליח תמיד. כי בזה תלוייה הצלחת כל אדם, שישפח מהעבר, ויעשה בכל פעם התחלה חדשה, וזה יכניס בו תשוקה חדשה אליו יתברך, כי על-ידי ששוכחים את העבר, על-ידי-זה יכולים לעשות בנקל התחלה חדשה.

נא וְנא ראה להַתְּבוּדָה עֲצֻמָּה בְּכָל לַיְלָה עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ עַל-כָּל-פְּנֵים עֲשָׂרִים דְּקוֹת חוּץ לַיִשׁוּב בֵּין הַהָרִים, אֲשֶׁר מֵאֵד רָצָה רַבְּנּוֹ וְנ"ל, שְׂאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ יִתְבוּדְדוּ בְּתַמִּימוֹת וּבְכַפְשֵׁיטוֹת, וַיִּפְרְשׁוּ אֶת כָּל שִׁיחָתָם וְכָל אֲשֶׁר עִם לְבָבָם אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְאִזּוּ הוּא עֵת רְצוֹן גְּדוֹל מֵאֵד בְּשָׂמִים, כִּי רוֹאִים אֶת הַיָּרֵחַ וְהַכּוֹכָבִים אִיךָ שְׂמֵשֶׁבַחִים וּמְהַלְלִים אֶת הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְאֲשָׁרֵי מִי שְׂמֵכְנִים אֶת רֵאשׁוֹ בִּינֵיהֶם, וְגַם-כֵּן מְהַלְלִים וּמְשַׁבְּחִים וּמְפָאֵר אֶת הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. וַתְּהַלֵּה לְאֵל, יֵשׁ לָנוּ עַל מַה לְּפָאֵר וּלְשַׁבַּח וּלְהַלְלֵ אֶת הַבוֹרָא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ עַל כָּל הַנְּסִים וְהַנְּפִלְאוֹת שֶׁעָשָׂה עִמָּנוּ, שְׂאֲנוּ יוֹדְעִים מְרַבֵּי אֱמֶת כְּזֶה, רַבִּי נִפְלֵא כְּזֶה, וְאֲנוּ זוֹכִים לְדַעַת מִיִּבְנָאֵל, שְׂאִין לָךְ מְקוֹם יוֹתֵר יִפֶּה בְּעוֹלָם כְּמוֹ יִבְנָאֵל.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלֵתֵי שְׂאֲנֵי מְבַקֵּשׁ וּמְתַפְּלֵל בְּעַדְךָ, שִׁיתְּרַחֵב לָךְ בְּפִרְנֵסְתָךְ, וְלֹא תִצְטָרֵךְ לְבִרְיּוֹת, וַיְהִיֶּה לָךְ שְׂפַע גְּדוֹל — בֵּין בְּגִשְׁמֵי וּבֵין בְּרוּחֵינִי.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ כְּתִיבָה וְחֲתִימָה טוֹבָה...

ט"ז שסא.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֵר כִּי תְּבוּא, י"ב אֱלוּל ה'תש"ן.

שְׁלוֹם רַב אֵל ... תַּחֲיָה.

לְנִכּוֹן קַבְּלֵתִי אֶת מְכַתְּבֵךְ.

רְאֵי לְשִׂמְחָה מֵאֵד, וְאֵל תְּפִלֵּי, חַס וְשְׁלוֹם, בְּיַאוּשׁ, כִּי גְדוֹל אֲדוֹנֵנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ, וְעוֹד תִּרְאֵי נְסִים נִגְלִים שֶׁיַּעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְאֵל תְּהִי בְּצַעַר, כִּי אֵינִי שׁוֹכַח מִכֶּם כָּלֵל, וְאֵינִי תַמִּיד מְתַפְּלֵל בְּעַבְדוּכֶם, שִׁיְהִיֶּה לָכֶם כָּל טוֹב בְּחַיֵּיכֶם, וְתִזְכּוּ לְזֶרַע שְׁלֵקִימָא, בְּנִים חַיִּים וְקִיָּמִים.

אוֹדוֹת תְּפִלָּה, עֲלִיךָ לְדַעַת, כִּי אֲשֶׁה פְּטוּרָה מִלְּהַתְּפַלֵּל הַשְּׁלֵשׁ תְּפִלוֹת, רַק בְּרַבְתָּ-הַמְּזוֹן הִיא דְּאוֹרִיָּתָא, וְצָרִיכָה לְהִזְהַר בְּזֶה מֵאֵד,

ויותר מכן אין לך מה לדאג כָּלֵל, רק לומר אֶת הַבְּרָכוֹת וקריאת שמע בכל יום ולא יותר.

ועל כָּלֵם — אם את יכולה לדבר עמו? תברך, ולספר לפניו תברך את כל לבך בלשון שאת רגילה בה — אין למעלה מזה, פי דבר זה האשה יכולה יותר מגבר, פי האשה מאד קרובה אליו תברך, ולבה שבויר אצלה תמיד, על-כן כְּשֶׁהיא מְפַרֶשֶׁת שיחתה, מאד מקבלת התפלה בשמים. ועל-כן ראי לשיח ולספר בכל יום אליו תברך, ותבקשי כל מה שאת צריכה אפלו דברים קטנים, פי צריכים להיות כֹּל-כֶּף רגילים לדבר אליו תברך, עד ששום דבר לא ימנע אותו ממנו? תברך.

ראי לחזק את חברתך ... ותהיי עמה תמיד, והיא תחזק אותך, ושתיכן תתחזקנה ביחד.

המאחל בתיבה וחתומה טובה...

ט"ז שסב.

בעזרת השם תברך, יום ראשון לסדר פי תבוא, י"ב אלול ה'תש"ן.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ידי היקר לי מאד, צמוד בפנימיות לבבי לטוב כל הימים, שותה מימי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר.

כפי הנראה בנך לא יבוא לחגים, ולדעת, זה טוב מאד, פי ראוי לו עוד להתבגר, ועל-כן אל תדחק עליו שיחזור הביתה, פי הוא בעצמו אינו מענן עדין, ועל-כן לא פדאי להלחין אותו, אדרבה שישאר פה עוד זמן מה, ועל-ידי-זה יתבגר, ועוד תרנה ממנו רב נחת.

ראה להיות תמיד בשמחה, ולשמח את עצמך בכל מיני אפנים

אָשֶׁר ט"ז שסג — ט"ז שסד בַּנְחַל רנג

שְׁבַעֲוֹלָם. וְהָיֹת שְׁאֲשַׁתְּךָ יְלִידַת יִבְנָאֵל, רְאֵה שְׁתַּכְתַּב מְזֻכְרוֹנוֹתֶיךָ
מְעִזְרַת יִבְנָאֵל, וַיִּדְפְּסוּ אֶת זֶה, בְּעִזְרַת הַשֵּׁם.

הַמְּאַחַל לְךָ כְּתִיבָה וַחֲתִימָה טוֹבָה...

ט"ז שסג.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר כִּי תבוא, י"ב אָלוּל ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכֹל טוֹב סְלָה נִגְיַעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד, צְמוּד בְּפִנְיָמִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים, שׁוֹתָה מִיָּמֵי הַנְּחַל נוֹבַע
מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוּ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ, וּמְאֹד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַת הַטוֹב מִמֶּךָ.

רְאֵה לְכַבֵּד מְאֹד אֶת אֲשַׁתְּךָ, כִּי מְאֹד הִזְהִירְנוּ רַבְּנוּ ז"ל עַל דְּבָר
זֶה (שִׁיחוֹת־הַר"ן, סִימָן רסג, רסד), וַתַּחֲזִקָה וַתִּשְׁמַחָה בְּכָל מִיָּנֵי אַפָּנִים
שְׁבַעֲוֹלָם, כִּי בְּזֶה תִּזְכָּה לְכָל טוֹב אֲמַתִּי וְנִצָּחִי.

וְעַל כָּלֵם — רְאֵה לְקַבֵּעַ לְעִצְמְךָ שְׁעוּרִים קְבוּעִים בַּתוֹרָה
הַקְדוּשָׁה. וְרֵאשׁוֹן וְנִכּוֹן לְךָ לְקַחַת אֵינְזָה חֶבֶר טוֹב, וְלִלְמַד עִמּוֹ בְּכָל
יוֹם, כִּי טוֹבִים הַשָּׁנִים מִן הָאֶחָד (קַהֲלַת ד, ט).

הַמְּאַחַל לְךָ כְּתִיבָה וַחֲתִימָה טוֹבָה...

ט"ז שסד.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר כִּי תבוא, י"ב אָלוּל ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכֹל טוֹב סְלָה נִגְיַעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד, צְמוּד בְּפִנְיָמִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים, שׁוֹתָה מִיָּמֵי הַנְּחַל נוֹבַע
מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוּ יֵאִיר.

רְאֵה לְחַזֵּק אֶת עִצְמְךָ בְּכָל מִיָּנֵי אַפָּנִים שְׁבַעֲוֹלָם לְהַגְבִּיר אֶת
כָּל הַפְּעֻלוֹת הַחִבְרָתִיּוֹת בְּיִבְנָאֵל הַכְּרוּכוֹת בְּחֻנוּךְ — הֵן עִם הַיְלָדִים,

וְהֵן עִם אַנְשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ, וּמָה טוֹב וּמָה נָעִים, אִם תַּעֲשֶׂה אֵיזָה שְׁעוֹר פֶּעַם אוֹ פֶּעַמִּים בְּשָׁבוּעַ בְּעֵין יַעֲקֹב' כְּסִדְרָן וּבִהְלָכָה, וּתְקַבֵּץ כַּמָּה מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ, וְתִלְמַד עִמָּהֶם בְּיַחַד, כִּי הוּא דְבָר מְאֹד נְחוּץ, כִּי 'טוֹבִים הַשָּׁנִים מִן הָאֶחָד' (קִהְלַת ה, ט).

רְאֵה לְהַתְּבוֹדֵד עֲצָמְךָ בְּכֹל לַיְלָה עִמוֹ יִתְבָּרַךְ עַל-כָּל-פָּנִים עֹשִׂים דְּקוֹת בַּחוּץ תַּחַת כַּפַּת הַשָּׁמַיִם, וְתִקְּיָם מֵה שְׁאַמֵּר דְּוֵד הַמְּלֶךְ (תְּהִלִּים ח, ד): "כִּי אֶרְאֶה שְׁמִיךְ מַעֲשֶׂה אֲצַבְעוֹתֶיךָ יָרַח וְכוֹכָבִים אֲשֶׁר כּוֹנְנִתְּ", וְתַכְלֵל אֶת עֲצָמְךָ עִמָּהֶם, וְתִשִּׁיר וְתִהְלֵל אֶת הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אֲזו, כִּי הוּא הַזְּמַן הַמְּבַחֵר לְהַתְּבוֹדֵד עֲצָמוֹ עִמוֹ יִתְבָּרַךְ, כַּמּוּבָא (לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן נב).

נָא וְנָא אַל תִּהְיֶה בְּטָלָן, וְלִבְל תִּהְיֶה לְךָ חִלְיוֹת הַדַּעַת כְּרָגַע, רַק תִּתְאַמֵּץ בְּכֹל מִיָּנִי אֲמִץ לְהִיּוֹת אִישׁ חֵיל, כִּי בְּמָקוֹם שְׂאִין אַנְשִׁים הַשְׁתַּדֵּל לְהִיּוֹת אִישׁ (אָבוֹת ב, ה), מֵאַחַר שְׂאֵתָה מְאֹד מִצְלַח, עַל-כֵּן תִּרְאֶה לְקַחַת אֶת הָעִנְיָנִים בְּיַדְךָ, וְתִקְבַּע עֵתִים לַתּוֹרָה עִם אַנְשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ, וְאַפְלוּ שְׁהֵתְחַלְּהָ לֹא תִהְיֶה רַק עִם שָׁנִים אוֹ שְׁלֹשָׁה אַנְשִׁים, גַּם-כֵּן טוֹב, כִּי סוּף כָּל סוּף יִצְטָרְפוּ מִנִּין אוֹ שְׁנֵי מִנִּינִים וְכוּ' וְכוּ', וְהָאֲבָרְכִים יִפְרָסְמוּ אֶת זֶה "בְּחֻדְשׁוֹת בְּרִסְלָב", שְׁיֵצֵא לְאוֹר בְּעִזְרַתוֹ יִתְבָּרַךְ בְּכֹל חֻדָּשׁ.

וְעַל כָּלֵם — רְאֵה לְשִׁמּוּחַ מְאֹד, כִּי הָעֶקֶר הוּא שְׁמֻחָה, וְצָרִיכִים לְהִיּוֹת כָּל-כָּף שְׂמִיחַ, עַד שֶׁתַּעֲבֹר הַשְׁמֻחָה עַל כָּל גְּדוּתָיו, וְתִמְשָׁךְ גַּם עַל זוּלָתוֹ, כִּי הָאָדָם צָרִיךְ לְמַלֵּא אֶת עֲצָמוֹ כָּל-כָּף הַרְבֵּה עִם שְׁמֻחָה, עַד שֶׁתִּצָּא גַם עַל זוּלָתוֹ. וְזֶה הָעֶקֶר וְהַיְסוּד בְּדַרְכֵי רַבְּנוּ ז"ל, אֲפִלוּ שְׂאָדָם נָפֵל בְּמָקוֹם שְׁנָפֵל, אֲסוּר לוֹ לִפְלֵא בְּעֲצָבוֹת וּבְמִרְהָ שְׁחוּרָה, יִהְיֶה מֵה שְׁיִהְיֶה וְיִהְיֶה אִיךָ שְׁיִהְיֶה, וְהָעֶקֶר לְהִיּוֹת תָּמִיד בְּשִׂמְחָה.

הַמְּאַחַל לְךָ כְּתִיבָה וְחֻתִּימָה טוֹבָה...

ט"ז שסה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר כִּי תָבוֹא, י"ב אֶלּוּל ה'תשס"ן.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד, צְמוּד בְּפָנִימִיּוֹת לְכָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים, שׁוֹתָה מִיָּמֵי הַנְּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַן עָלֵינוּ ... גֵּרוּ יֵאִיר.

לְנֹכַח קִבְלָתִי אֶת מְכַתְּבְּךָ, וּמְאֹד מְאֹד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַע הַטּוֹב מִמֶּךָ, אִיךָ שְׂאֵתָה מְחֻזַּק אֶת עֲצָמְךָ בְּכָל מָה שְׁעוֹבֵר עָלֶיךָ.

רְאֵה לְמִסֵּר אֶת נַפְשְׁךָ לְהִיּוֹת תָּמִיד בְּשִׂמְחָה, כִּי הַשְׂמָחָה הִיא הַיְסוּד וְהַעֲקָר בְּדַעַת רַבְּנוּ ז"ל, וְתִשְׁתַּדֵּל לְשִׂמְחָה אֶת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וְתִדְבֹר עַל לְבָבְךָ לְהִיּוֹת תָּמִיד שְׂמֵחִים וְעֹלִיזִים, כִּי אֵין לָךְ טוֹב יוֹתֵר מִשְׂמָחָה, וְאָדָם צָרִיךְ לְהִיּוֹת כָּל-כֶּף בְּשִׂמְחָה, עַד שְׂיַעֲבֹר כָּל הַגְּבוּלוֹת, וְתִמְשֵׁךְ שְׂמָחָה עַל זוּלָתוֹ, הֵינּוּ כְּמוֹ כְּלֵי שְׂמֵמְלָאִים אוֹתוֹ עִם מַיִם, וְנִתְמַלֵּא עַל כָּל גְּדוּתָיו, עַד שְׁנוֹשֵׁף לְחוּץ, כְּמוֹ-כֵן צָרִיךְ כָּל אָדָם לְמַלֵּא עֲצָמוֹ עִם שְׂמָחָה, עַד שְׂתַּצַּא לְחוּץ גַּם עַל זוּלָתוֹ.

רְאֵה לְהִתְבּוֹדֵד עֲצָמְךָ בְּכָל לַיְלָה עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְתִכְנִיֵס אֶת רֵאשֶׁךָ בֵּין הַכּוֹכָבִים הַשָּׁרִים שִׁירוֹת וּזְמִירוֹת אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְתִבְקֶשׁ וְתִתְפַּלֵּל אַז הַרְבֵּה עַל כָּל פֶּרֶט וּפְרֵט שְׂאֵתָה צָרִיךְ, כִּי אֵין לָךְ דְּבָר יוֹתֵר גְּדוֹל מִתְפִּלָּה בְּלַיְלָה, לְצֵאת בְּחוּץ חוּץ לִישׁוֹב בְּשִׁדָּה וּבְהָר, שְׂאֵז זוֹכִים לְהַכֵּל לְגַמְרֵי בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, וְאַשְׁרֵי מִי שְׂזוֹכָה לְקַיֵּם בְּתַמִּימוֹת וּבְפִשְׁטוֹת דְּבָרֵי רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּיטִי-מוֹהֲר"ן, חֶלֶק א', סִימָן נב), שְׂפָרַשׁ לָנוּ אֶת הַמְּשֻׁנָה (אֲבוֹת ג, ד): "הַנֶּעוֹר בְּלַיְלָה וְהִמְהִילָךְ בְּדֶרֶךְ יְחִידִי, הָרִי זֶה מִתְחַיֵּב בְּנִפְשׁוֹ" — בְּתַמִּימוֹת וּבְפִשְׁטוֹת גְּמוּרָה, שְׂזוֹכָה לְהִתְבּוֹדֵד עֲצָמוֹ בְּלַיְלָה, וְלִילָךְ בְּדֶרֶךְ יְחִידִי, עַד שְׂיִהְיֶה נִכְלָל בְּמַחְיָב הַמְּצִיאוֹת, אֲשֶׁרֵי לוֹ בְּזֶה וְאַשְׁרֵי לוֹ בְּכָא! כִּי לֹא יִשְׂאֵר מֵאֵתָנוּ שׁוֹם דְּבָר, רַק כָּל דְּבוּר וְדְבוּר שְׂנִדְבֹר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר הוּא כְּלֵי לְהִמְשַׁכֵּת הַשְּׂכִינָה בְּזֶה הָעוֹלָם, וְעַל-כֵּן אֲשֶׁרֵי מִי שְׂמִתְבּוֹדֵד

עֲצָמוּ בְּלִילָהּ, שְׁאֵז עֶקֶר זְמַן הַהִתְבוּדָדוֹת (עֲנֵן לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סימן נב).

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי
שְׁאֲנִי מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעֶדְךָ, שְׁתַּצְלִיחַ דְּרַכְּךָ, וְתִזְכֶּה לְצֵאת מִכָּל
הַצְּמֻזוּמִים שְׁלֶךָ, וְלִהְיוֹת נִכְלָל בְּחֵי הַחַיִּים.

הַמֵּאחַל לְךָ פְּתִיבָה וְחִתִּימָה טוֹבָה...

ט"ז שסו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר כִּי תְּבוֹא, י"ב אֱלוּל ה'תש"ן.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲיָה.

לְנִכּוֹן קִבְּלִיתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמֵאֵד מֵאֵד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַת אֶת
הַבְּשׂוּרָה מְשֻׁמַּחַת, שְׁזָכִית לִהְיוֹת עַל צִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל, וּבּוֹדָאֵי תְּפִלָּתְךָ
תִּתְקַבֵּל.

מָה אָמַר לְךָ! אֵינְךָ בְּעַל הַנֶּס מִכִּיר בְּנֶסוֹ (שׁוֹחֵר טוֹב תְּהִלִּים קלו),
תַּחֲשָׁבִי קֶצֶת חֲזָרָה, גִּרְתָּ בְּשִׁכְנוּת, וְעִכְשָׁו יֵשׁ לָכֶם דִּירָה שְׁלֹכֶם, אֲשֶׁר
לֹא תֵאָרְתֶם וְשַׁעֲרֶתֶם כָּלֵל, זָכִית אֶת וְכֵן בְּעֶלְךָ כָּבֵר לִהְיוֹת עַל צִיּוֹן
רַבְּנוּ ז"ל, דָּבָר שְׁאֵף פֶּעַם לֹא חִלַּמְתֶּם, וְעִכְשָׁו אַתֶּם מִתְּכַוְּנִים
לְהוֹסִיף עוֹד קוֹמָה תַּחַת הַבְּנֵיךָ וְאֵף שְׁנִרְאָה חִלוּם, אֲנִי מֵאֲמִין וְיִוֹדַע
שֶׁהַחִלוּם יִתְגַּשֵּׁם, הַעֶקֶר רְאִי לְשִׁמְחָה וְלְשִׁמְחָה אֶת בְּעֶלְךָ, וְאֵז תַּהֲיָה
לָכֶם הַצְּלָחָה גְּדוֹלָה; כִּי עֶקֶר הַהַצְּלָחָה תְּלוּי רַק כְּפִי מִדַּת הַשְּׂמִחָה
בְּאֵדָם, כִּי טֹבַע שֶׁל אֵדָם לְהַמְשִׁיךְ אֶל הַעֲצָבוֹת וְהַמְרִירוֹת, וְעַל-כֵּן
עֲשֵׂי כָּל מִינֵי פְּעֻלוֹת שְׁבַעוּלָם לִהְיוֹת רַק בְּשִׂמְחָה וְאֵז תַּצְּלִיחִי.

נָא וְנָא רְאִי לְשִׁמְחָה אֶת גִּשְׁוֹת אֲנִשֵּׁי שְׁלוּמְנוּ, וְתַשְׁתַּדְּלִי
שֶׁתַּחֲזַקְנָה אֶת עֲצָמֵי בִּיחַד, וְאֵז נְצִלִּיחִי.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי
שְׁאֲנִי מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעֶדְכֶם, שְׁיִתְרַחֵב לָכֶם, וְתִזְכּוּ לְשִׁלֹּם אֶת כָּל

אָשׁר ט"ז שסז – ט"ז שסח בַּנְחַל רנז

החובות הגשמיות והרוחניות, ויהיה לכם כל טוב, ותרוו רב נחת מהילדים.

המאחל לך פתיכה וחתימה טובה...

ט"ז שסז.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר פי תבוא, י"ב אלול ה'תש"ן.

שלום רב אַל ... היקר והנעלה.

לנכון קבלתי את מכתבך וגם המאמרים, וכבר מסרתי את זה לאברכים המתעסקים ב"חדשות ברסלב", ונדפס בעזרתו יתברך, וטוב מאד שתעורר את כל אנשי שלומנו, שיכתבו מאמרים לכל הנוגע ליבנאל ולברסלב, ויבטאו בהם יותר "אמונה" "ברסלב" "הצדיק" "יבנאל", ועל נקודות אלו יסתובבו כל המאמרים והשירים, באפן שנגלה לכל העולם כלו, שיבנאל עם ברסלב הם דבר אחד, וברסלב והצדיק ואמונה הם דבר אחד. אני מקנה, שאפה מבין לכונתי, ועל קטב הזה להרבות את הכתובים. ומכל שכן לכתב איזו ברכת "מזל טוב" על חתונה, או על הולדת בן או בת, ועל שאר שמחה, הפל להודיע לאברכים, באפן שנאחד את כל התושבים יחד, ואף שבהתחלה יהיה קשה, אף אנו כבר יודעים את הפלל: 'כל ההתחלות קשות'.

ואני מקנה להקדוש-ברוך-הוא, שייצא סוף כל סוף בהדור ובפאר לשמחת כל אנשי שלומנו וכל תושבי יבנאל.

המאחל פתיכה וחתימה טובה...

ט"ז שסח.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר פי תבוא, י"ב אלול ה'תש"ן.

שלום רב אַל ... שיחיו.

ראו להתחזק מאד למען פתיחת הצרכניה, ואני מקווה להקדוש-ברוך-הוא, שתוכלו למכר שם עוד הרבה דברים, כמו: בשר ודגים ומוצרים חלביים, ובזה תרויחו.

גא ונא ראו להתחזק ביחד להיות בשמחה, ולא לריב אחד עם השני, ראו את שתי המתנות שאני מביא לכם, והם: הילדים ... עם ... אשר הם נעשו ממש יהלומים אצלנו, באשר תראו בעצמכם, ויש לכם מה להתגאות עמם, ועל-כן עשו למענם, שיהיה ביניכם תמיד שלום ואהבה, ואחד יעזר לשני, והקדוש-ברוך-הוא יצליח את דרכם תמיד.

המאחל לך פתיכה וחתימה טובה...

ט"ז שסט.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר פי תבוא, י"ב אלול ה'תש"ן.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל כל נשות אנשי שלומנו תושבי "יבנאל עיר ברסלב", הו"ה עליהן ישרה שכניתו תמיד, ותזכנה לרוות רב נחת מהילדים, ותפתכנה בספר החיים לשנה טובה ומתוקה.

ראו להתבונן על מה שעבר עלינו בקיץ הזה, שצערנו אותנו מאד בענין התלמוד תורה, אשר דבר זה פואב לי מאד מאד עד היום, ואני יכול לקרר את לבי מרב פאב, כי חבל חבל, הנה יכול להיות לנו תלמוד תורה לילדים ובית-ספר לבנות, ולא נצטרך לטלטל אותם בטלטול הקשה לעיר טבריה, וכן עבר הקיץ, ולילדינו לא היתה קיטנה, ודבר זה פואב לי מאד מאד, אשר רק הקדוש-ברוך-הוא יודע את העגמת נפש והצער והשפיכות דמים שהיה לי מזה.

לזאת אחר ישיבה שישבתי יחד עם כמה אברכים, וספרתי להם את גדל ההפקרות שנעשה שם וכו', ועושים מאתנו מה שרוצים

וכו', ואין לנו שום דרך ואפן איה להתבטא ולצעק את כאבנו וכו', לזאת נסכם ביניהם להוציא בכל חדש חדשון "חדשות ברסלב", ובו ישתתפו כל אנשי שלומנו בכלליות, ואנשי שלומנו תושבי יבנאל ובמשך הזמן נמשיך גם את כל תושבי יבנאל בכלליות, שכל אחד יכתב ויפרסם שם מאמר או פתבה או ספור או מארע, כל מה שרק נוגע ליבנאל, ובאפן הזה נלכד יחד את כל אנשי שלומנו תושבי יבנאל, וכבר לא תהיה הפקרות שיעשו עמנו מה שרוצים.

ולכן באתי לבקש אתכן, קדם ראיה שיהיה ביניכן תמיד אהבה אחוה ורעות, ותתמדה להתנועד אחת עם השניה, ולעורר ולחזק, כי כשבאים למקום כזה, שעדין רחוק מהיהדות, צריכים התחזקות יוצאת מן הכלל, וביחד תחשכנה עצות ואפנים איה להגדיל ולהרחיב את החדשון "חדשות יבנאל", הן שכל אחת ואחת מכן תשתתף באיזו פתבה ומאמר או ספור הנוגע ל"יבנאל", "ברסלב", "הצדיק", "אמונה", כי רק על קטב זה תכתבנה, וכן תרשמנה מה שנראה לכן שצריך עדין תקון, ושתהינה הכתבות כתובות בצורה רצינית, כי אני מקנה להקדוש-ברוך-הוא, שידפס מזה יותר ממאה אלף עותקים, וישלחו את זה לכל נושאי המשורות ולכל הרבנים בארץ ולכל אישי הצבור ולכל המוסדות הצבוריים, באפן שכלם ידעו מה קורה בעירתנו הנפלאה יבנאל, שתתהפך ל"עיר ברסלב".

אך עליכן לדעת, כי הכל תלוי בידיכן, כי אם אתן תחזקנה את עצמכן יחד, ותקיימנה את כל מה שאתן כותבות ומפרסמות ברבים, ותחזקנה בזה חזק, אזי נצליח להקים עיר על שם רבנו ז"ל, ותהיה עיר למופת בתורה ובתפלה ובצדקה ובחסד ובאהבה, כי כשמתאחדים יחד לקהלה, אזי כבר אף אחד אינו יכול לשבר אותנו, וכבר הגיע הזמן, שנתקהל יחד לקהלה חרדית "חסידי ברסלב", תושבי יבנאל, ולא נצטרך לטובות מזולתנו, אלא נבקש את הזכיות המגיעות לנו בתור אזרחים ותושבים.

הַכֶּפֶל הַדֹּבֵר, נָא וְנָא רְאוּ לְעֹזֵר בְּהַצְלַחַת הַתְּדָשׁוֹן "מְדָשׁוֹת בְּרֶסֶלֶב", וְכָל מְאָרֵעַ וְכָל סִפּוּר שֶׁרַק קוֹרֶה בִּיבְנָאֵל רְאוּ לְפָרְסָם אֶת זֶה, וְדַעַת לְנִבּוֹן, שֶׁהַכֶּל יִהְיֶה בְּצוּרָה וּבְגִיּוֹן חַיִּיבִי, וּבְזֶה נִצְלִיחַ דְרָכָנוּ, וְכֵן תְּעוֹרְרֵנָה אֶת בְּעֲלִיכֵן, שֶׁכָּל אֶחָד וְאֶחָד יִתֵּן יָד וְכַתֵּף לְהַצְלַחַת הָעֲנִיָּן, וְכָל שְׂמֻחָה שֶׁרַק קוֹרִית אֶצְלֵךְ אֶחָד מִהַתּוֹשָׁבִים, לְהוֹדִיעַ מִזֶּה בְּאִפְנֵי שְׂיִבְרָכוּ אוֹתָם בְּבִרְכַּת "מִזֵּל טוֹב", וּבְדֶרֶךְ זֶה שֶׁל אֲהָבָה וְקְרוֹב לְכַבּוֹת, נִזְכָּה לְהַחְזִיר אֶת כָּלֵם בְּתַשׁוּבָה, כִּי עָלִינוּ נִפְלֵחֵנוּ. וּמֵאַחֵר שֶׁאַנְחֵנוּ רוֹאִים, שֶׁלֹּא עוֹשִׂים בְּשִׁבְלֵנוּ שׁוֹם דְּבָר, הֵן בְּשִׁבִיל שְׂכֻלּוֹל וְשִׁפּוּץ הַמְקַנָּה, וְהֵן בְּעֲנִיָּן הַחַנוּדִי, לְזֹאת עָלִינוּ לְקַחַת אֶת עֲצָמָנוּ בִּיְדֵינוּ, וְנַעֲשֶׂה אֶת זֶה בְּעֲצָמָנוּ, וּבְנוֹדָאֵי בְּעֲזָרְתוֹ יִתְבָּרֵךְ וּבְזָכוֹת רַבָּנוּ ו"ל — נִצְלִיחַ.

רְאוּ לְשַׁלַּח אֶת בְּנֵיכֶם וּבְנוֹתֵיכֶם רַק אֶל הַחַוּגִים שְׁלָנוּ, אֲשֶׁר שָׁם יִחְדְּרוּ בְּהֵם אֲמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרֵךְ וּמִדּוֹת טוֹבוֹת וַיִּרְאֵת שָׁמַיִם, וַיִּדְבְּרוּ מִרַבָּנוּ ו"ל בְּרִישׁ גְּלִי, וְאֵל תִּשְׁלַחוּ אוֹתָם לְחַוּגִים אַחֲרַיִם כָּלֵל, וְאִם יֵשׁ לְמִישָׁהוּ מִכֶּם אִיזוֹ טַעֲנָה וְכוּ', לְהַשְׁתַּדֵּל לְפָתוֹר אֶת זֶה בִּינָנוּ.

אֲקַנְיָה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁתְּקַיְמוּ אֶת דְּבָרֵי אֱלֹהֵי, וְאִזּוֹ נִצְלִיחַ לְהַקִּים קְהֵלָה חֲרָדִית עַל שֵׁם רַבָּנוּ ו"ל — יִבְנָאֵל, וַיִּתְוַסְפוּ עוֹד מֵאוֹת מִשְׁפָּחוֹת מְאֻנְשֵׁי שְׁלוֹמָנוּ, וַיִּהְיֶה לָנוּ כַּח גְּדוֹל לְהַרְבּוֹת קִדְשָׁה וְטְהוּרָה בְּעִירָה הַנִּפְלְאָה יִבְנָאֵל "עִיר בְּרֶסֶלֶב".

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלֵתִי שְׂאֵנִי מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְכֶם, שֶׁתִּזְכּוּ לְרוֹוֹת רַב נַחַת מִהִלְדֵּיִם, וְנִזְכָּה עוֹד לְעִשׂוֹת דְּבָרִים יְפִים מְאֹד בִּיבְנָאֵל, כִּי אֲנִי מְקַנְיָה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְפָתַח צְרָכְנִי "עֹזֵר שְׁבַת", שְׂיִמְכְרוּ שָׁם בְּחֻצֵי מַחִיר, בְּאִפְנֵי שֶׁלֹּא יִחְסַר לְאֻנְשֵׁי שְׁלוֹמָנוּ פְּרָנְסָה, וַיּוֹכְלוּ לְשִׁבְתָּה וְלִלְמַד תּוֹרָה הַקְדוּשָׁה בְּרֵאשׁ שְׁקֵט, וְאֲנִי מְקַנְיָה שְׂיִלְמְדוּ בְּחִבְרוּתוֹת בַּיִת מְדַרְשָׁנוּ, וְנִשְׁמַע קוֹל תּוֹרָה מִכְּתָלֵי בַיִת מְדַרְשָׁנוּ.

הַמְּאַחַל כְּתִיבָה וְחַתִּימָה טוֹבָה...

ט"ז שע.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר פי תבוא, י"ב אלול ה'תש"ן.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ידי היקר לי מאד, צמוד בפנימיות לבבי לטוב כל הימים, שותה מימי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר.

מאד מאד שמחתי לשמע את הבשורה משמחת, שאשתך הרה וגם ילדה בן למזל טוב, יעזר לך הקדוש-ברוך-הוא, שתזכה להכניסו בביתו של אברהם אבינו בעתו ובזמנו, ותרוה רב נחת ממנו ומכל הילדים, ויהיה אליהו מלאך הברית מצוי בביתך תמיד.

ראה לעשות כל מיני מאמצים ש... ואחיו ... ואפלו ... שיכתבו אינה מאמר או פתבה מענין המועצה הדתית, ותמסר את זה לאברכים המשתדלים עכשו להוציא חדשון "חדשות ברסלב", ואני מקוה להקדוש-ברוך-הוא, שפבר לא יהיה הפקר, שיעשו עמנו מה שרוצים, אלא יפרסמו את זה בריש גלי את הצביעות והשקר שלהם, ובפרט זה אשר ממנה על המועצה הדתית שהוא נכס פרטי שלו, לדעתי, סבלנו כבר מספיק שלש שנים, והגיע הזמן שנוזקה לעשות לעצמנו קהלה חרדית נפרדת, ועל-ידי שנוחזיק את עצמנו ביחד, נזכה להצליח דרכנו, ואף אחד לא יוכל לנו, וטוב לשתף פעולה עם עוד תושבים ותיקים, שגם הם יכתבו את חנות דעתם, ובפרט הנזכרים לעיל, שיש להם ידיעה רחבה מה מתרחש בדיוק במועצה הדתית, שיכתבו את זה, ויפרסמו את הדברים, ונראה שאין אנו נתונים למשיסה וכו', ואין אנו עזים... או מרחפים... או פאראזיטים... ואף שידמה לך הדבר הזה למיתר וכו', תאמין לי, כי אני רואה את הענינים מרחוק, וצריכים פעם ולתמיד לשבר את המונופול של המועצה הדתית, וזה לא יהיה יותר נכס פרטי, ולא נהיה ללעג ולבוז ולקלס בעיניו, כי במשך הזמן יש להם תכנית להדפיס מאה אלף עתקים מהחדשון "חדשות ברסלב", וישלחו את

זֶה לְכֹל אִישֵׁי הַצְּבוּר וּלְכֹל הַרְבָּנִים בְּאַרְץ וּלְכֹל אִישֵׁי צְבוּר וּלְכֹל הַמוֹסְדוֹת, וְאַקְנֵה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שְׁנֻצְלִית. עַל-כֵּן רְאֵה לְעוֹרֵר אֶת הַנַּ"ל שְׂיִכְתְּבוּ וְיִתְבַּטְּאוּ עַל הַכְּתָב כֹּל מִה שְׂיִשׁ לָהֶם לְהַגִּיד, וְכֹל זְמַן שֶׁלֹּא כוֹתְבִים שָׁם, אֵין מִה לְפָחוּד כְּלָל, כִּי זֶהוּ הַחֶק.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לָנוּ, שְׁנֻצְכָה בְּאַמַּת לְהַקִּים קְהֵלָה חֲרָדִית נִפְרָדֶת, וּלְהַקִּים שָׁם תַּלְמוּד תּוֹרָה לְבָנִים, וּבֵית-סֵפֶר לְבָנוֹת, וְיִשְׁיֵבָה לְבַחֲוֵרִים וְכוּ', וּמְקַנֵּה טְהָרָה, וְאִיטְלִיז בְּשׂוֹר, וְחֲנִיּוֹת שְׂיִמְכְרוּ אֶת כָּל הַמְצָרְכִים הַכְּשָׁרִים עִם הַהִשְׁגָּחוֹת הַכִּי מַעֲלוֹת.

וְכֵן רְאֵה לְהַחְזִיק קֶשֶׁר עִם הַיִּקָּר וְהַנְּעִלָה ... וְתַגִּיד לוֹ, שְׂקַרְאֵנוּ אֶת חֲבֵרַת תְּהֵלִים עַל שְׁמוֹ: "כְּנוֹר דָּוִד", וּבְזִכּוֹת אַמִּירַת תְּהֵלִים שֶׁל תִּינוּקוֹת, שֶׁלֹּא טְעַמוּ טַעַם חֹטָא, יִזְכָּה לְהַצְּלִית בְּכָל מַפְעָלָיו, וּלְבָנוֹת לָנוּ אֶת הַתַּלְמוּד-תּוֹרָה וְאֶת בֵּית-סֵפֶר וְכוּ', וּמִה גַּם שְׂפוֹן דִּירוֹת וְכוּ', כִּי, תְּהֵלָה לְאֵל, הוּא אַבְרָהָמָא דְּמָאד רְצִינֵי וּבַעַל כְּשָׁרוֹן. הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לוֹ בְּכָל דְּרָכָיו.

הַכֹּפֵל הַדָּבָר, רְאֵה לְהַשְׁתַּדֵּל שְׂיִצֵּא מִהַכַּח אֶל הַפַּעַל כֹּל הַנַּ"ל, כִּי יֵשׁ לִי רְאִיָּה מִרְחוֹק, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לָנוּ, שְׁנֻצְכָה לְהַקִּים פֶּה קְהֵלָה חֲרָדִית, חֲסִידֵי בְּרִסְלָב תּוֹשְׁבֵי יַבְנָאֵל, אֲשֶׁר תְּהִיָּה תּוֹעֲלַת לְכֹל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ.

הַמְּאַחַל לָךְ כְּתִיבָה וְחַתִּימָה טוֹבָה...

ט"ז שעא

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבַּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר כִּי תְבוּא, י"ב אֱלוֹל ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכֹל טוֹב סִלָּה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיִּקָּר לִי מָאד, צְמוּד בְּפִנְיֵמִיּוֹת לְכַבִּי לְטוֹב כֹּל הַיָּמִים, שׁוֹתָה מִיָּמֵי הַנְּחָל נוֹבַע מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוֹתוֹ יִגֵּן עָלֵינוּ ... גִּרוּ יְאִיר.

פֶּה תִקְבֵּל רְצוּף אֶת כָּל הַחֲמֵר, וְנִקְנֵה שְׂתַבִּין הַכֹּל, וּמִה שֶׁלֹּא תַבִּין — תִּשְׂאֵל אוֹתִי וְאֶסְבִּיר לָךְ. אַקְנֵה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁהַכֹּל

יֵצֵא בְּתַכְלִית הַהַדְיוֹר וְהִיפִי, וַיֵּשׁ בְּדַעְתָּם בְּסוֹף הַשָּׁנָה לְהַדְפִּיסוֹ מִחֲדָשׁ בְּכַרְךָ אֶחָד, הִינּוּ אֶת הַחֲדָשׁוֹן "חֲדָשׁוֹת בְּרִסְלָב" יַחְזְרוּ וַיַּדְפִּיסוּ בְּכַרְךָ מֵיְחָד, וְכֵן בְּכָל שָׁנָה, אִם יִתֵּן הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אֶת הַחַיִּים. וְעַל-כֵּן אֵל תֹּאבֵד אֶת הַפְּלִטוֹת, כִּי תִצְטַרֵּף אוֹתָן לְסוֹף הַשָּׁנָה.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּתִיבָה וַחֲתִימָה טוֹבָה...

ט"ז שעב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵּךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר כִּי תבוא, ט"ז אָלוּל ה'תשס"ן.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

מָאד מָאד אֲבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, שְׁתִּשְׁמַר שְׁלֵא יֵצֵא עַל יְדֶךָ חֲלוּל הַשֵּׁם בְּיַבְנָאֵל, וְאֵל תָּרִיב עִם אֵף אֶחָד בְּשׁוֹם פְּנִים וְאִפְּן.

נָא וְנָא רְאֵה לְשִׁמּוֹר אֶת עֲצֻמְךָ מְחֻבּוֹת, וְתִשְׁתַּדֵּל לְשֵׁלֶם לְכָל מִי שְׁאַתָּה חַיֵּב לוֹ, וְתִתְחִיל לְשֵׁלֶם קָצֵת כְּמוֹ שְׁדַבַּרְתִּי מִזֶּה כְּבָר הַרְבֵּה פְּעָמִים, וּבְאִפְּן הַזֶּה תִּצָּא מְחֻבּוֹתֶיךָ.

נָא וְנָא אֵל תִּהְיֶה מְפַקֵּר בְּעִנְיֵי כְּסָפִים, וְתִשְׁמַר מָאד שְׁלֵא יֵצֵא חֲלוּל הַשֵּׁם וְחֲלוּל שָׁמַי עַל-יְדֵי-זֶה.

עֲכָשׁוּ הוֹצִיאוּ דְגָלִים לְכַבּוֹד שְׁמִיחַת תּוֹרָה, אִם תִּתְאַמֵּץ אַחֵר יוֹם הַכַּפּוּרִים לְהִשְׁתַּדֵּל לְמַכְרָם, אַתָּה יָכוֹל לְהַרְוִיחַ שְׁפַע גָּדוֹל, וְהַעֲקֹר שְׁלֵא תִהְיֶה עֲצָלָן.

וְעַל הַכֹּל — אֵל תִּשְׁכַּח מִנְשִׁמְתְּךָ, וְחִטֶּף בְּכָל יוֹם דָּף גְּמָרָא חֵק וְלֹא יַעֲבֹר, יִהְיֶה אִיךָ שְׂיִהְיֶה וַיִּהְיֶה מֵה שְׂיִהְיֶה, תֹּאמַר עַל-כָּל-פְּנִים דָּף גְּמָרָא בְּלִי רַש"י וְתוֹסְפוֹת, וְאֵל יַחֲסֹר לְךָ דָּף גְּמָרָא, שְׂזָה יִצִּילְךָ מִכָּל רַע, וְכֵן תִּתְבּוֹדֵד עִמּוֹ יִתְבַּרֵּךְ עַל-כָּל-פְּנִים עֲשָׂרִים דְּקוֹת.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּתִיבָה וַחֲתִימָה טוֹבָה...

ט"ז שעג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר כִּי תבוא, ט"ו אֶלּוּל ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד ... גֵּרוֹ יָאִיר.

פֹּה תִקְבַּל רְצוּף שְׁנֵי קוֹנְטֵרְסִים, קוֹנְטֵרְס "שְׁנָה טוֹבָה" וְקוֹנְטֵרְס
"לְמָה תִתְאַבֵּד", וְתִרְאֶה לְהַדְפִּיסָם תִּכְף-וּמְיָד.

הַעֲקָר רְאֵה לְחִזּוֹק אֶת עֲצָמְךָ בְּכֹל מִינֵי אֲפָנִים שְׁבַעוּלָם,
וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לְךָ, שְׁתַּצְלִיחַ בְּכֹל אֲשֶׁר תִּפְנֶה, וְתִרְאֶה
יְשׁוּעוֹת רַבּוֹת שְׂיַעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ כְּתִיבָה וְחִתִּימָה טוֹבָה...

ט"ז שעד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר כִּי תבוא, ט"ו אֶלּוּל ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד, צָמוּד לְפָנִימִיּוֹת לְכִבִּי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים, שׁוֹתָה מִימֵי הַנַּחַל נוֹבֵעַ
מִקּוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ יָאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמְאֹד מְאֹד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַת הַטוֹב
מִמָּךְ, אִיךָ שְׂאִתָּה מְחִזֵּק אֶת עֲצָמְךָ.

אֲקַנְיָה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂתַמִּיד תִּחְזִיק מְעַמְד, כִּי בְּזָה
הַעוֹלָם עוֹבֵר עַל כָּל אֶחָד עֲלִיּוֹת וִירִידוֹת, וְעַקֵּר הַצְּלַחַת הָאָדָם —
כְּשֵׁאִינוּ מִסְתַּכֵּל לֹא עַל הַעֲלִיּוֹת וְלֹא עַל הִירִידוֹת, אֲלֵא הוּא רוֹצֵה
רַק אֶת הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּעֲצָמוֹ, וְאִזּוֹ הוּא תַמִּיד יִחְזִיק מְעַמְד,
מֵאַחַר שְׂאִינוּ רוֹצֵה לֹא עֲלֶיהָ וְלֹא יִרְיָדָה, רַק אֶת הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא,

אָשֶׁר ט"ז שעה בַּנְחַל רסה

אַזי אף אָחד אִינוּ יְכוּל לְשַׁבֵּר אוֹתוֹ, אֲשֶׁרֵי מִי שְׁמַחֲזֵק אֶת עֲצָמוֹ תְּמִיד, וְאִז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

אַקוּה לְרֵאוּתָךְ בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה בְּיַבְנָאֵל בְּקִבוּץ הַקְּדוּשׁ שְׁלָנוּ.

הַמְּאַחַל לְךָ פְּתִיבָה וְחַתִּימָה טוֹבָה...

ט"ז שעה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר פִּי תְּבוּא, ט"ו אֱלוֹל ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד, עֲמוּד בְּפִנְיֵימִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים, שׁוֹתָה מִיָּמֵי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוּר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ עוֹד בְּיַבְנָאֵל, וְגִדְל שְׁמַחְתִּי לְרֵאוֹת עַל-כָּל-פָּנִים פְּתִיבַת יְדָךְ — אֵין לְתֵאָר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלָל, וּמְאֹד מְאֹד הַתְּאַכְזֹבְתִי שְׁלֵא רְאִיתִךָ, וּמִי יִתֵּן, שְׁתַּתְּפַלֵּל עִמָּנוּ בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה בְּיַבְנָאֵל, וְאִז נִכּוֹן לְבָבִי יִהְיֶה בְּטוֹחַ, שְׁתַּהַיֶּה לְךָ שָׁנָה טוֹבָה וּמְתוּקָה, שָׁנָה שְׁלֵ הַרְחָבָה, שָׁנָה שְׁלֵ פְּרֻנְסָה, שָׁנָה שְׁלֵ יְשׁוּעוֹת וּרְפוּאוֹת, וְאַנִּי עֹרֵב בְּעַד דְּבָרֵי אֱלוֹ.

נָא וְנָא רְאֵה לְהַתְּבוֹדֵד עֲצָמָךְ בְּכֹל יוֹם אֱלִיו יִתְבָּרֵךְ, אֲשֶׁר כָּל דְּבוּר וְדְבוּר שְׁמֻדְבָּרִים אֱלִיו יִתְבָּרֵךְ, הוּא הַצְּלָחָה גְּצָחִית, הַצְּלָחָה כְּזוֹ שְׁאֵין לְתֵאָר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלָל, וְאֲשֶׁרֵי מִי שְׁאִינוּ מְטַעָה אֶת עֲצָמוֹ, וּמְדַבֵּר אֶפְלוֹ רַק קִצָּת דְּקִצָּת אֱלִיו יִתְבָּרֵךְ, אֲשֶׁר דְּבַר זֶה הוּא כְּלִי לְהַמְשִׁכַת הַשְּׁכִינָה בְּעוֹלָם.

רְאֵה לְקַבֵּעַ לְעֲצָמָךְ לְלַמֵּד בְּכֹל יוֹם "עֵין יַעֲקֹב" כְּסִדְרָן, כִּי הַלְמוּד הַזֶּה מְחַדִּיר בְּאָדָם יִרְאֵת שְׁמַיִם, וּמָה טוֹב וּמָה נְעִים, אִם תּוֹכֵל לְצַרְף אֶל זֶה גַם הַפְּרוּשִׁים שְׁלֵ רַבְּנוּ אִישׁ הָאֱלָקִים הַחִיד"א, וְשְׁלֵ רַבְּנוּ הַגָּאוֹן הַקְּדוּשׁ ר' יוֹסֵף חַיִּים זי"ע, וְאִז תִּרְגִּישׁ חַיִּים חֲדָשִׁים וְטַעַם חֲדָשׁ בְּכֹל מְאֹמֵר חַז"ל.

הַכֶּפֶל הַדֹּבֵר, תִּשְׁתַּדֵּל לְהַתְפַּלֵּל עִמָּנוּ יַחַד בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה, וְאִם
אֵתָה צְרִיף אַכְסֵנְיָה — תִּתְאַכְסֵן בְּבֵיתִי.

הַמֵּאחַל לָךְ פְּתִיבָה וַחֲתִימָה טוֹבָה...

ט"ז שעו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר פִּי תְּבוּא, ט"ו אֱלוֹל ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד, צְמוּד בְּפִנְיָמִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים, שׁוֹתָה מִימֵי הַנְּחַל נוֹבֵעַ
מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ ... גֵּרוּ יְאִיר.

בְּאֵתִי לְבָרֵךְ אוֹתָךְ בְּרֶכֶת "מִזֵּל טוֹב" עַל הַלְּדוֹת בְּתָךְ, וַחֲכָמֵינוּ
הַקְּדוֹשִׁים אָמְרוּ (בְּכֹא בְּתָרָא קמא.): בַּת תַּחֲלָה סִימָן יִפָּה לְבָנִים.

מָה אִמַּר לָךְ! גִּדְּל שְׁמַחְתִּי אֵין לְתֵאָר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלֵל,
וְהִרְגַּשְׁתִּי כְּמוֹ שְׁזוֹ שְׁמַחְתִּי מִמֶּשׁ. וְעַכְשָׁו תִּרְאֶה, שְׁלֹא מִפְּסִידִים
בְּהַדְפַּסֵּת סִפְרֵי רַבְּנוּ ו"ל, וְאֶפְלוּ דְבָר שֶׁהוּא לְמַעַלָּה מִדְּרָךְ הַטָּבֵעַ
וּלְמַעַלָּה מִשְׁכָּל הָאֲנוּשִׁי, גַּם זֶה יְכוּל רַבְּנוּ ו"ל לְהִרְאוֹת, וּתְהִלָּה
לְאֵל, מִי שֶׁהִדְפִּיס אֵיזָה סֵפֶר מִסְפָּרֵינוּ, רְאֵה יִשׁוּעָה גְּדוּלָּה.

רְאֵה לְהַתְּבוֹדֵד עֲצָמָךְ בְּכָל יוֹם אֱלִיו יִתְבַּרֵךְ, וְתִדַּע שְׁכָל דְּבוּר
וְדְבוּר שְׁאֵדָם מְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבַּרֵךְ, הוּא הַצְּלָחָה גְּצִיחִית, הַצְּלָחָה כְּזוֹ
שְׁאֵין לְתֵאָר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלֵל, אֲשֶׁרֵי מִי שְׁאֵינוּ מְטַעֵה אֶת עֲצָמוֹ בְּזֶה
הָעוֹלָם.

מָה טוֹב וַיְמָה נְעִים, אִם תִּלְמַד בְּכָל יוֹם כְּמָה פְּרָקִים מְשֻׁנּוּיּוֹת
כְּסִדְרָן, וְכֵן כְּמָה דְּפִים גְּמָרָא אֶפְלוּ בְּגִרְסָא כְּסִדְרָן, וְכֵן רְאֵה לְלַמֵּד
בְּכָל יוֹם פְּרִשָׁה חֲמֵשׁ וְרִשׁ"י, בְּאֶפֶן שְׁתַּזְכֶּה לְסִים בְּכָל שְׁבוּעַ אֶת
פְּרִשַׁת הַשְּׁבוּעַ שְׁנַיִם מְקָרָא וְאֶחָד תִּרְגְּמוּ עִם פְּרוּשׁ רִשׁ"י, אֲשֶׁר מְאֹד
מְסֻגָּל לִירְאֵת שְׁמַיִם, וּבְזִכּוֹת לְמוֹד בְּכָל יוֹם מְקָרָא, מ'שָׁנָה, תִּלְמוּד
(הָעוֹלָה רְאֵשִׁי תְּבוּת ת"פ), תַּזְכֶּה לְהַכְנִיעַ אֶת הַקְּלָפָה אֲשֶׁר שְׁמָה

אֲשֶׁר ט"ז שעז – ט"ז שעח בַּנְחָל רסז

עוֹלָה ת"פ, וּמִי יתן, שְׁתִּזְכֶּה לְהַפְיֵץ בְּכָל יוֹם ת"פ קוֹנְטֵרַסִים, וְאִם
לא, עַל-כָּל-פָּנִים בְּמִשְׁךָ הַשְּׁבוּעַ שְׁיִהְיֶה מְסֻפָּר זֶה.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ כְּתִיבָה וַחֲתִימָה טוֹבָה...

ט"ז שעז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר כִּי תְּבֹא, ט"ז אֱלוֹל ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מְכַתְּבְּךָ, וּמְאֹד מְאֹד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַע הַטוֹב
מִמֶּךָ.

רָאֵה לְדַבֵּק אֶת עֲצֻמְךָ בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְתִהְיֶה סִבְלָן גָּדוֹל עַל כָּל מָה
שְׁעוֹבֵר עָלֶיךָ, וְתִשְׁמַר אֶת עֲצֻמְךָ מִכַּעַס וּקְפָדוֹת.

נָא וְנָא רָאֵה לְהַרְגִיל אֶת עֲצֻמְךָ לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם "עֵין יַעֲקֹב", כִּי
לְמוֹד "עֵין יַעֲקֹב" הוּא סִגְלָה נוֹרָאָה וְנִפְלְאָה לִירְאֵת שְׁמַיִם, וְכֵן
תִּשְׁתַּדֵּל לְחִזֵּק וּלְאַמֵּץ אֶת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וְתִזְכֶּה לְהַפְיֵץ אֶת אוֹר רַבְּנוּ
ז"ל בְּעוֹלָם.

רָאֵה לְהִתְבּוֹדֵד עֲצֻמְךָ בְּכָל יוֹם אֱלִיו יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר כָּל דְּבוּר
וְדְבוּר הוּא הַצְּלָחָה נְצַחִית, הַצְּלָחָה כְּזוֹ, שְׂאִין לְתֵאָר וְאִין לְשַׁעַר,
אֲשֶׁרִי מִי שְׂמִפְרָשׁ אֶת שִׁיחְתּוֹ אֱלִיו יִתְבָּרַךְ בְּכָל יוֹם, וְאִז טוֹב לוֹ כָּל
הַיָּמִים.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ כְּתִיבָה וַחֲתִימָה טוֹבָה...

ט"ז שעח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר כִּי תְּבֹא, ט"ז אֱלוֹל ה'תש"ן.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲיָה.

לנכון קבלתי את מכתבך, ומאד מאד שמחתי לשמע הטוב
מכם, איך שאתם מתחזקת ומחזקת אחרים, והעולה על הכל, שזכית
להוציא מהכח אל הפעל להיות על ציון רבנו ו"ל, אשר אין למעלה
מזה.

ראי לשמח מאד על נעם חלקך, שאת זוכה לגור ביבנאל,
ותשתדלי להחזיק את עצמך ביחד עם נשות אנשי שלומנו, ומי יתן
שתכתבי איזו פתבה יפה איך את רואה את יבנאל, ובו תצרכי גם
את סדר נסיעתך אל ציון רבנו ו"ל והנסיים שקרו לך, כי זה יעורר
את שאר הנשים, וזכות הרבים תהיה תלויה בך.

נא ונא ראי להיות תמיד שמחה ועליזה, והקדוש-ברוך-הוא
בנדאי יעזר לכם שתצליחו בין בגשמיות ובין ברוחניות, ומפעם
לפעם ראי לבקש ממנו יתברך כל מה שאת צריכה, כי התפלה
שהאשה מבקשת בעת רצון, מאד מקבלת ומרצה בשמים.

ראי לכתב בכל פעם מכתב, ואל תהססי.

המאחל פתיכה וחתומה טובה...

ט"ז שעט.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר פי תבוא, ט"ז אלול ה'תש"ן.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויחדפו אל ידידי היקר לי
מאד ... גרו יאיר.

מדי כתבי מכתב לאשתך, אמרתי לרוץ במכתב גם אליך.

ראה לחזק את עצמך במדת השמחה, וצריך שתדע, שצריכים
להכניס את עצמו כל-כך בשמחה, עד ששום דבר שבעולם לא יוכל
לשבר אותו, כי השמחה צריכה להיות כל-כך חזקה, שתעבר על
כל הגבולות, ולשמח גם את אחרים, ועל-כן בכל מקום שאתה בא,

אֲשֶׁר ט"ז שפ בַּנְחָל רַסְט

רָאָה לְשִׁמְחַת אַנְשִׁים, וּבְזִכּוֹת הַשְּׂמֵחָה שֶׁתִּשְׂמַח אֶת אַחֲרִים, תֵּאִיר גַּם בְּךָ שִׂמְחָה.

נָא וְנָא רָאָה לְכַבֵּד מְאֹד אֶת אֲשֶׁתְּךָ, וּבְיַחַד תִּשְׂמַחוּ עַל נַעַם חֻלְקֵכֶם, שְׂזִכִּיתֶם לְגֹר בְּיַבְנָאֵל, וּמִי יִתֵּן, שֶׁתִּתְרַמוּ גַם-כֵּן בְּאִיזוֹ כְּתֻבָּה בְּעֵתוֹן "חֲדָשׁוֹת יַבְנָאֵל", כִּי זֶה יֵאָחַד אֶת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ בְּיַחַד, כָּל רְעִיּוֹן טוֹב שְׁיֵשׁ לָךְ, כָּל עֲצָה לְפִתּוּחַ קָהָלְתֵּנוּ, רָאָה לְכַתֵּב, וְהַמְעַרְכֵת תִּדְפִּיס אֶת זֶה.

וְעַל כָּלֵם — אַל תִּשְׂכַּח לְהִתְבּוֹדֵד בְּכָל יוֹם אֲלִיו יִתְבַּרְךָ אֶפְלוּ חֲמֵשׁ דְּקוֹת, וְתִדְבֵר אֲלִיו יִתְבַּרְךָ, וְאִזּו טוֹב לָךְ כָּל הַיָּמִים.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ כְּתִיבָה וְחֲתִימָה טוֹבָה...

ט"ז שפ.

בְּעֵזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרֵב-שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסֹדֵר כִּי תְּבוֹא אֶל הַקְּבוּץ, י"ז אָלוּל ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידֵי הַיֶּקֶר לִי מְאֹד, צָמוּד בְּפִנְיֵימִיּוֹת לְכַבֵּי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים, שׁוֹתֵה מִיָּמֵי הַנַּחֵל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגֵּן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ, וּמְאֹד שִׂמְחָתִי לְשִׁמְעַת הַטוֹב מִמֶּךָ.

וְהִנֵּה אוֹדוֹת בְּעֵנִין הַתִּיק שֶׁל מִשְׁפַּחַת ... שֶׁהוֹדַעְתָּ לִי אֶת כָּל הַפְּרָטִים, טוֹב מְאֹד עָשִׂיתָ, כִּי תִכְף-וּמְיָד כְּתִבְתִּי לָהֶם מִכְּתָב הַרְצוּף, כִּי הֵם סָפְרוּ לִי רַק חֲצֵי סְפוּר, וְאֲנִי תְּמִיד אוֹמֵר לְכֻלָּם שְׂאֲסוּר לְשִׁלְּם עַד גְּמַר הַעֲבוּדָה, וְהַנִּרְאָה שְׂמוּצִיאִים מִדְּבָרֵי רַק אֶת מַה שְׁרוּצִים...

מַה אֲמַר לָךְ, יְדִידֵי הַיֶּקֶר! כָּל אֶחָד שְׁיֵשׁ לוֹ אִיזוֹ בְּעֵינָה, אוֹ אִיזוֹ צָרָה, אוֹ אִיזוֹ מְרִירוֹת, אִיזוֹ מַחְלָקַת וְאִיזָה רִיב בְּבֵיתוֹ, הוּא מְכַנֵּס אוֹתִי, וְזֶה מִתֵּן שְׂכָרִי בְּצַדִּי, שְׂאֲנִי מְקַבֵּל בְּזִכּוֹת עֶסֶק הַרְבִּים,

שְׂאֵנִי מוֹסֵר אֶת נַפְשִׁי בּוֹ יוֹמָם וְלַיְלָה, וְהִנְרָאָה, שְׂכָף רוֹצִים מִן הַשָּׁמַיִם...
 ...

וּמִסְפָּר, שְׁפַעַם אַחַת הַתְּלוּגָן הַ"צֶמַח צְדָק" אֶל בְּנוֹ הַמְּהַר"ש, מֵה רוֹצִים מִמְּנֵי הָאֲנָשִׁים, סֵתָם מִבְּטָלִים אוֹתִי מִתּוֹרָה וּמִתְפִּלָּה, אֵין לִי כַח כְּבָר לְשִׁמְעַ אֶת תְּלוּגוֹתֵיהֶם, אִזּוּ נִגַּשׁ בְּנוֹ הַמְּהַר"ש אֶל אַרְוֹן כַּתְּבִי יָד וּפְתַחוּ, וְהָיוּ שֵׁם מִדְּפִים שְׁלָמִים חִבּוּרִים שֶׁל כַּתְּבִיד שֶׁל הַ"צֶמַח צְדָק", עָנָה וְאָמַר לוֹ בְּזוֹ הַלְשׁוֹן: "אֲבָא, בְּזִכּוֹת אֱלוֹ הָאֲנָשִׁים הַמְּבַלְבְּלִים אוֹתְךָ, קִבְּלֵת מִתְּנָה זֹאת", וְחִיף הַ"צֶמַח צְדָק", וּנְשָׁקוּ עַל רֵאשׁוֹ, וְאָמַר לוֹ: נִצְחָתְנִי בְּנִי, וְהִנְרָאָה שֶׁהַדְּבָרִים סוֹבְבִים גַּם עָלַי, כִּי מִי יוֹדֵעַ אִם הָיִיתִי יָכוֹל פֶּעַם לְחַבֵּר כָּל-כָּף הַרְבֵּה סְפָרִים, לְוִלֵי טְרֵדוֹתַי וְצָרוֹתַי וּיְגִיעוֹתַי עִם אֲנָשִׁים...
 ...

מָה אָמַר לָךְ, יְדִידֵי הַיָּקָר! גַּם עֲכָשׁוּ יֵשׁ לִי צֶעַר גָּדוֹל בְּעֵינַי הַמְּקִנָה בְּיַבְנָאֵל, שְׂפָל נְשׁוֹת אֲנָשִׁי שְׁלוּמֵנוּ בָּאִים אֵלַי בְּטַעֲנוֹת, שֶׁהַמְּקִנָה מְלַכְלֶךְ וְכוּ', וְהַצָּבֵעַ מִתְקַלֵּף מִהַתְקָרָה וְנוֹפֵל לְתוֹךְ הַמַּיִם וְכוּ', וְזֶה לִי כְּבָר שְׁנָה, שְׂאֵנִי מִבְּקֵשׁ מִמִּי שְׂאֲחֻרָאֵי עַל זֶה שִׁיתְקַנּוּ, וְעוֹשָׂה מִמְּנֵי צָחוּק, עַד שֶׁרְאִיתִי שְׂאֵינִי פּוֹעֵל שׁוּם דְּבָר, וְכוּאֵב לִי מְאֹד מְאֹד דְּבָר זֶה, כִּי הָרִי הוּא עֵנִין שֶׁל כְּרִיתוֹת, וְזֶה כְּבָר יוֹתֵר חֲמוּר מִחֲנוּף יְלָדִים, וְאֵין עַל זֶה שׁוּם תְּרוּץ לְהַתְחַמֵּק מִזֶּה, כִּי שְׁלֵם יִשְׁלֵם הַמְּבַעֵיר אֶת הַבְּעֵרָה וְכוּ', וְכִשְׁסִפְרֵתִי זֹאת בְּכָאֵב לֵב לְכַמָּה אֲבָרְכִים מִתְלַמִּידֵי, שְׁנָה כְּבָר שְׁלֹשׁ שָׁנִים, שְׂאֲנַחְנוּ בְּיַבְנָאֵל וְסוֹבְלִים תָּמִיד — הֵן מִהַמּוֹעֵצָה הַמְּקוֹמִית, וְהֵן מִהַמּוֹעֵצָה הַדְּתִית, שְׁעוֹשִׂים לָנוּ כָּל מִינֵי עוֹל, לְזֹאת נִסְכָּם בִּינֵיהֶם לְהוֹצִיא בְּכָל חֵדֶשׁ חֵדֶשׁ שֶׁל "חֵדֶשׁוֹת בְּרִסְלָב", וְזֶה יִהְיֶה הַשׁוֹפָר שֶׁל קְהֵלְתָנוּ לְהוֹקִיעַ אֶת כָּל הַמַּעֲשִׂים רָעִים וְהַצָּרוֹת וְכוּ', וְגַם בְּזֶה יֵשׁ לִי הַמּוֹן עֲגַמַת נַפְשׁ, עִם כָּל זֹאת אֲנִי מַחֲזִיק אֶת עֲצָמִי, כִּי אֲנִי רוֹאָה שְׂמִי שִׁישׁ לוֹ עֶסֶק עִם אֲנָשִׁים, בְּהִכְרַח שִׁיִּסְבֵּל אֶת סִבְלָם, וּבְפִרְט דְּבָר כְּזֶה — מְקִנָה טְהוֹרָה, אֵין עַל זֶה שׁוּם הַצְטַדְקוּת, כִּי הַדְּבָר כְּרוּף בְּכִרִיתוֹת, רַחֲמָנָא לְצִלָּן.

אֲקַנְהָ לְהַקְדוּשׁ-כְּרוּף-הוּא עוֹד לְבָנוֹת מְקִנָה חֵדֶשָׁה עִם כָּל

השכלולים, ועל אף שגם על בנין בית-המדרש אני סובל כבד
 כל-כף הרבה בלך ושוב, ששמים לי רגלים, עם כל זאת אני נחוש
 בדעתי, שסוף כל סוף אבנה את בית-המדרש, ואבנה את המקנה,
 ואבנה תלמוד-תורה לבנים ובית-ספר לבנות על טהרת הקדש, ואני
 עקשן גדול בנקדתי, וכשיוצאים למלחמה, ההכרח שיפלו ראשים...

ראה לחזק את עצמך בענייך, ואל תהיה שבור מכל מה
 שעובר עליך ברוחניות וגשמיות, ראה רק לדבק את עצמך בו
 יתברך, ותכניס את הקדוש-ברוך-הוא בתוך צרותיך ובלבוליך, ואז
 תוכל להחזיק מעמד, ואדם בלי הקדוש-ברוך-הוא הוא כמו גוף
 בלי נשמה, ועל-כן אשרי מי שזוכה להכניס את הקדוש-ברוך-הוא
 בתוך ענייניו, ומרגיל את עצמו לדבר עמו יתברך ולספר לו יתברך
 את כל מה שעובר עליו בפרטי פרטיות, שבזה יהיו לו כחות
 עלאיים לסבל את הכל.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל ישמע בתפילתי,
 שאני מבקש ומתפלל בעדך ובעד אשתך, שתהיו בריאים, ויעבר
 הכל בשלום ותלד בנקל ותרוו רב נחת מהילדים.

המאחל לך כתיבה וחתימה טובה...

דרך אנב עלי להדגיש לך, כי את החסד שעשית עם הזוג, שלא
 לקחת מהם הרבה כסף עשית צדקה וחסד גדול, כי הם עניים מאד,
 ממש מחסרי לחם בלי שום גזמא, ומה גם שהם בטלנים גדולים,
 ומה שרק עושים לא הולך להם, ואני מקנה להקדוש-ברוך-הוא,
 שיגמר כבד כל העסק בשלמות, ויהיה נכתב ונרשם הטאבו על
 שמם, כי אחרת ההורים שלהם אינם רוצים לתת להם כסף, דברתי
 עם אבי האשה, וכך אמר לי במפרש, ועל-כן למצוה רבה יחשב
 לגמר את מה שהתחיל.

ט"ז שפא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרֶב-שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסֹדֵר כִּי תִבּוֹא אֶל הַקְּבוּץ, י"ז אָלוּל ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... שְׂיָחִיו.

פֶּה תִקְבְּלוּ הַעֲתֵק מִהֲתִיק שְׁלֹכֶם שְׁקִבְלָתִי מֵעוֹרֹךְ-הַדִּין, וְכַפִּי שְׂאֲנֵי רוּאָה, הוּא עֲשֵׂה בְּשִׁבְלֵכֶם עֲבוּדָה טוֹבָה וְרָצִינִית מְאֹד, וְגַם בְּזוּל גְּדוּל, וְעִכְשׁוֹ אֵין הַדְּבָר תְּלוּי בּוֹ, כִּי מְחַפִּים לְתַגּוּבַת הַנְּתַבֵּעַ, כִּי הָרִי עָקְלוּ לוֹ אֶת הַכֹּל, וְדָבָר זֶה צָרִיךְ לְקַחַת זְמַן, וְאַתֶּם לֹא סִפְרָתֶם לִי אֶת כָּל זֹאת, וְעַל-כֵּן מֵה שְׂמַגִּיעַ לְשֵׁלֶם צָרִיכִים לְשֵׁלֶם עַל הָעֲבוּדָה, וּמֵה שְׂצָרִיךְ לְחַכּוֹת, אֵין שׁוּם בְּרָרָה אַחֲרָת, רַק תִּפְלֵה — לְבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, כִּי זוֹ הַדְּרֹךְ שְׁלֵנוּ לְהַרְגִּיל עֲצֻמְנוּ לְהַתְּפַלֵּל לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עַל כָּל דְּבָר, וְכַמְאֹמֵר הַחֲכָם מִכָּל אָדָם (מְשָׁלִי כֹא, פֹּא): "סוּס מוֹכֵן לְיוֹם מִלְחָמָה וְלֵה' הַתְּשׁוּעָה", שְׂאָדָם צָרִיךְ לַעֲשׂוֹת כָּל מֵה שְׂבִכְחוּ בְּדֶרֶךְ מִלְחָמָה וּמִשְׁפָּט וּבְדֶרֶךְ הַטָּבֵעַ, וּלְבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ שְׂיִצְלִיחַ דְּרָכּוֹ. וְעַל-כֵּן רַק זֶה אֲנִי יְכוּל לִיעֵץ לְכֶם שְׂתַעֲשׂוּ, שְׂתַשְׁתַּדְּלוּ שְׂתַהֲיֶה לְכֶם סְבָלְנוּת, וּתְבַקְשׁוּ הַרְבֵּה מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ שְׂיִגְמַר לְכֶם כָּל הַעֲנָן מֵה שְׂיִוְתֵר מֵהָר וּבִנְקָל, בְּלִי מִשְׁפָּטִים וְדִינִים. וְכַפִּי הַנִּרְאֶה הָאָדָם צָרִיךְ לְסַבֵּל אֶת כָּל אֵלוּ הַעֲגָמַת נִפְשׁ וְהָאֵי נְעִימוֹת וְהִיסוּרִים בְּשִׁבִיל חֲטָאוֹתָיו וְעוֹוֹנוֹתָיו וּפְשָׁעָיו, כִּי הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא רוּצֵה לְהָאִיר לְכָל אֶחָד אֶת אֲמַתַּת מְצִיאוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, אִךְ הוּא צָרִיךְ לְהִיּוֹת נְעֵשֶׂה בְּלִי לְקַבֵּל אֶת כָּל זֶה, וְעַד שְׁנַעֲשִׂים כְּלִי, צָרִיכִים לַעֲבֹר הַרְבֵּה זְכוּכִים לְהַזְדַּכֵּךְ.

הַמְּאַחַל לְכֶם כְּתִיבָה וַחֲתִימָה טוֹבָה...

ט"ז שפב.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר נצבים-וילך, כ' אלול ה'תש"ן.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אֵל ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, וגדל שמחתי לשמע הטוב ממך —
אין לתאר ואין לשער כלל.

ראה לחזק את עצמך להיות בשמחה, ואל תפל בדעתך כלל
משום דבר שבעולם, יהיה מה שיהיה, ויהיה איך שיהיה.

בענין כל הבלבולים שעוברים עליך מאימתא דצבורא, תדע
שדבר זה הוא רגיל אצל הרבה בני-אדם, ובפרט מי שאין לו בטחון
עצמי וכו', הוא בא לידי דבר כזה שמתביש מאחרים. ובאמת
צריכים להכניס בעצמו אמונה פשוטה בו יתברך, כי הלא הוא
יתברך מחיה וממהוה ומקים את כל הבריאה כלה, ודומם, צומח,
חי, מדבר, הם עצם עצמיות חיות אלקותו יתברך; ועל-כן מה שיך
להתפחד או להתביש ממישהו, וכל מה שמכניסים בדעתו ידיעות
אלו, אזי כל החיים שלו הולכים כבר בצורה אחרת לגמרי, אשרי
מי שאינו מטעה את עצמו כלל!

נא ונא ראה להרגיל את עצמך לדבר אליו יתברך, אפלו חמש
דקות ביום, ועל-ידי-זה תזכה לצאת מעצמך, שזה יסוד גדול
בחיים, כי אחרת תמיד תתביש מבני-אדם. ובאמת מה יש לך
להתביש מבני-אדם? ! כי מה יעשה לך אדם.

אני מקווה להיות בראש השנה ביבנאל, ומי יתן, שאזכה
לראותך גם-כן שם.

המאחל לך כתיבה וחתימה טובה...

ט"ז שפג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר נְצֻכִים-וַיֵּלֶךְ, כ' אֱלוֹל ה'תש"ן.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תְּחִיָּה.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמֵאֵד מֵאֵד שְׁמַחְתִּי לְשִׁמְעַב בְּשׁוֹרוֹת
מִשְׁמַחוֹת, שְׁאֵת עֹזְרַת לְאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ.

מָה אֵמַר לָךְ! אֵין עוֹד דְּבַר גְּדוֹל מְזֵה, הֵינּוּ מִלְעֶזֶר לְזוּלָתוֹ, כִּי
בְזָכוֹת זֶה שְׁעוֹזְרִים לְאַחֲרִים, הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עוֹזֵר גַּם לוֹ. וְאַשְׁרֵי
מִי שְׁזוֹכָה תָּמִיד לְהַשְׁתַּדֵּל לְעֶזֶר לְזוּלָתוֹ, וְאִזּוּ יִרְאֶה נְסִים נְגָלִים
שְׁיַעֲשֶׂה עִמּוֹ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כִּי כְּמוֹ שֶׁהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עוֹזֵר
לְאַחֲרִים, כֵּן עוֹזְרִים לוֹ מִן הַשָּׁמַיִם.

אֲנִי מְקוּיָה לְפָנָיו יִתְבָּרֵךְ לְפִתּוֹחַ צָרְכֵינִי "עֶזֶר שְׁבַת" לְמַעַן יִהְיֶה
לְכָל אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ שְׁפַע בְּגִשְׁמִיּוֹת, וְשִׁיּוּכְלוּ לְלַמֵּד. וּמִי יִתֵּן, שְׁבַעֲלֶיךָ
יַעֲשֶׂה אֶת הַכּוֹלֵל עַל-כָּל-פָּנִים חֲצִי יוֹם, וְאִזּוּ יִהְיֶה קְדוֹשׁ שֵׁם שְׁמַיִם.

מָה טוֹב וּמָה נָעִים, אִם תִּכְתְּבֵי כְּתָבָה אוֹדוֹת יִבְנֶאֱל, וְשִׁיְהִיָּה
רַק חֲיוּבִי, וְהָאֲבָרְכִים יִדְפִּיסוּ אֶת זֶה בְּתוֹךְ "חֲדָשׁוֹת יִבְנֶאֱל".

רְאִי לְהִתְחַזֵּק בְּכָל מִיָּנִי אֲפָנִים שְׁבַעוּלָם, וּכְמוֹ שֶׁלֹּא תֵאָרֵף
וְשַׁעֲרֵת עַל הַנְּסִים נְגָלִים שְׁכָבֵר עֲשֶׂה עִמָּךְ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא,
שְׁבַנִּית בֵּית נִפְלֵא בְּיִבְנֶאֱל, כֵּן אֵין אֶת חוֹלְמַת עוֹד עַל הַיְשׁוּעוֹת
שְׁיַעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, רַק רְאִי לְהִחְזִיק מֵעַמֵּד, וְהַקְּדוֹשׁ-
בְּרוּךְ-הוּא בְּנֹדָאֵי לֹא יַעֲזֹב אוֹתָךְ, וְיִהְיֶה לְכֶם מְזוּג וְרִכָּב, וְכָל מָה
שְׁאֵתָם צְרִיכִים בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבְרוּחָנִיּוֹת, כִּי בְּנֹדָאֵי מִי שְׁזוֹכָה לְשִׁמְשׁ
אֶת רַבְּנוּ ז"ל, רַבְּנוּ ז"ל מְשַׁלֵּם לוֹ כְּפָל כְּפָלִים.

הַעֲקֵר רְאִי לְהַשְׁתַּדֵּל שְׁיִהְיֶה שְׁלוֹם בֵּין נְשׁוֹת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, כִּי

אֲשֶׁר ט"ז שפד בַּנְחַל ערה

הַבְּעַל-דָּבָר אֹרֵב עַל זֶה מְאֹד מְאֹד, וְאַנְחָנוּ צְרִיכִים לַעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שְׁבַעוֹלָם, שְׁיִהְיֶה רַק שְׁלוֹם בֵּינֵיהֶם.

הַמֵּאֲחַל כְּתִיבָה וְחַתִּימָה טוֹבָה...

ט"ז שפד.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר נִצְבִים-וַיֵּלֶךְ, כ' אֱלוֹל ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סְלָה יִגִיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קְבִלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמְאֹד מְאֹד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַע הַטוֹב מִמֶּךָ.

תְּשׁוּאוֹת חֵן לָךְ עַל הַטְּרָחָה וְהִיגִיעָה שְׁטָרְחָת וַיִּגְעַת בְּעַדִּי בְּעֵבוֹר הַתְּפִלִּין שֶׁל בְּנֵי, גֵּרוֹ יְאִיר.

רְאֵה לְדַבֵּק אֶת עֲצֻמָּךְ בּוֹ יִתְבָּרַךְ. וְעַקֵּר הַדְּבָקוֹת גְּלָה לָנוּ רַבְּנוּ וַיֵּל, הִיא תְּפִלִּין (עֵין לְקוּטִי-מוֹהֲרֵ"ן, חֶלֶק א', סִימָן לח), הֵינּוּ שְׁצִרִיכִים לְהַרְגִיל אֶת עֲצֻמוֹ תְּמִיד לְפִשְׁפֹּשׁ אִם הוּא דְבוּק בְּהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְהִסְיָמָן לְדְבָקוֹת הוּא תְּפִלִּין, וּכְמוֹ שְׂבִתְפִלִּין אֲסוּר לְהִסִּיחַ דַּעַת מִמֶּנּוּ, כְּמוֹ-כֵן אֲסוּר לְהִסִּיחַ דַּעַת מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, וְאֲשֶׁרִי מִי שְׂזוּכָה לְהַכְנִיס בְּעֲצֻמוֹ יְדִיעוֹת אֵלֹהִים, וְתְמִיד הוּא רַק חוֹשֵׁב מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, וְאֵין לוֹ מַחְשְׁבוֹת אַחֲרוֹת, רַק לְחֹשֵׁב מִהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אֲשֶׁר אֵין לְמַעַלָּה מִזֶּה. וְהַבְּעַל-שֵׁם-טוֹב הַקְדוּשׁ זי"ע מְפָרֵשׁ: "אֲשֶׁרִי אָדָם לֹא יִחְשֵׁב הַיְוָיָה לוֹ עוֹנֵן" (תְּהִלִּים לב, ב), הֵינּוּ אֲשֶׁרִי אָדָם שֶׁהִגִיעַ לְמִדְרָגָה כְּזוֹ, שֶׁהוּא רַק אֵינוֹ חוֹשֵׁב רַגַע אֶחָד מִהַיְוָיָה בְּרוּךְ הוּא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ, כְּבָר זֶה לוֹ הָעוֹן הַכִּי גְדוֹל; אֲשֶׁרִי מִי שְׂזוּכָה לְהִגִיעַ לְמִדְרָגָה כְּזוֹ, שֶׁאֵינוֹ מְסִיחַ דַּעַת מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ כְּרַגַע, אֲשֶׁרִי לוֹ בְּזֶה וְאֲשֶׁרִי לוֹ בְּכֹא!

נָא וְנָא רְאֵה לְשִׁמַּח אֶת עֲצֻמָּךְ בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שְׁבַעוֹלָם, וְאֵל

בַּנְחַל

ט"ז שפה

אֲשֶׁר

רעו

תִּסְתַּכַּל עַל אֶף אָחָד, כִּי סוּף כָּל סוּף אַחַר הָרַע יָבֹא הַטּוֹב, וְעוֹד
תִּזְכֶּה לְרֵאוֹת נְסִים נִגְלִים שְׂיַעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ כְּתִיבָה וַחֲתִימָה טוֹבָה...

ט"ז שפה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר נִצְבִים-וְיִלָּךְ, כ' אֱלוֹל ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ עִם הַמֵּאָה שְׁקָלִים לְפִדְיוֹן, יַעֲזֹר לָךְ
הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂיִמְתְּקוּ מִמָּךְ כָּל הַדֵּינִים, וְתִזְכֶּה לְהַפְּלִל לְגַמְרֵי
בוֹ יִתְבַּרַךְ.

גַּא וְנָא רְאֵה לְחִזּוֹק אֶת עֲצָמְךָ בְּכֹל מִינֵי אֲפָנִים שְׁבַעוּלָם, וְתִנְצַל
אֶת הַזְּמַן שְׁלָךְ לְטוֹב, הִינּוּ כְּשִׂאתָה נּוֹסֵעַ בְּדֶרֶךְ, הַיּוֹם יֵשׁ קֶסְטוֹת
שֶׁל כָּל הַשָּׁ"ס, וְרֵאוּי לָךְ לְקִנּוּת קֶסְטוֹת מִמִּסְכַּת בְּרָכוֹת, בְּאִפְּן
כְּשִׂאתָה נּוֹסֵעַ בְּדֶרֶךְ, תִּשְׁמַע לְלַמֵּד דָּף גְּמָרָא אוֹ כַּמָּה דְּפִים, אֲשֶׁר
זֶה מִמֶּשׁ מְחִיָּה נְפִשׁוֹת, אֲשֶׁרֵי מִי שְׂמַנְצַל אֶת הַדֶּרֶךְ בְּלַמוּדֵי הַתּוֹרָה
הַקְדוֹשָׁה, וְאִינוּ נּוֹפֵל בְּדַעְתּוֹ כָּלֵל.

גַּא וְנָא תַּעֲשֶׂה כָּל מִינֵי מְאֲמָצִים שְׁבַעוּלָם לְהִיּוֹת רַק שְׂמַח
תָּמִיד, כִּי הַשְׂמֻחָה הִיא הַיְסוּד וְהַעֲקָר בְּחַיֵּי הָאָדָם, וּבְלֵי שְׂמֻחָה
הָאָדָם אֲבוֹד לְגַמְרֵי.

מַה טוֹב וּמַה נְעִים, אִם תִּמְשִׁיף לְהַתְּבוּדָה עֲצָמְךָ בֵּין הַהָרִים
בְּלִילָה, כִּי אֵין עוֹד דְּבַר נִפְלָא כְּמוֹ הַתְּבוּדוֹת בְּלִילָה בִּיבְנָאֵל, אֲשֶׁרֵי
מִי שְׂזוּכָה לְנִצַּל אֶת זְמַנּוֹ הַיְקָר וּמִתְּבוּדָה בְּכֹל לִילָה בִּיבְנָאֵל.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ כְּתִיבָה וַחֲתִימָה טוֹבָה...

ט"ז שפו.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר נצבים-וילך, כ' אלול ה'תש"ן.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אָל ... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, וגדל שמחתי לשמע הטוב ממך — אין לתאר ואין לשער כלל, ועקר שמחתי, שאתה זוכה ומזכה את הרבים, הן שאתה מדבר בכל יום מרבנו ז"ל, אשר אין למעלה מזה, והן שאתה זוכה להפיץ את העלונים, אשריך ואשרי חלקך, והן שאתה מפיץ את הקונטרסים.

מה אמר לך, ידידי היקר! אין למעלה מזכות הרבים, וכל המזכה את הרבים, אין חטא בא על ידו (אבות ה, יח); ועל-כן ראה להמשיך להפיץ את אור רבנו ז"ל, ואל תתפעל משום דבר שבעולם, כי סוף כל סוף אחר הרע יבוא הטוב, ותראה את כל הצמיחה שתצמח מהזריעה שאתה זורע, ואף שלעת עתה מקיים אצלך (תהלים קכו): "הזורעים בזמעה", אבל הסוף יתקיים: "ברנה יקצורו", כי תראה את האברכים שזוכים לסיים מסכתא אחר מסכתא על-פי דעת רבנו ז"ל.

נא ונא אל תתפעל משום מתנגד ומשום ליצן, אפלו שקורא את עצמו מבין אנשי שלומנו וכו' וכו', אשר באמת אין לו שום שיכות לרבנו ז"ל, כי כל הענין של רבנו ז"ל הוא תמימות עמקה, עמק עמק מי ימצאנו, אשרי מי שזוכה להמשיך על עצמו את התמימות האמתית של רבנו ז"ל.

את העלונים תפיץ בפרץ בכל עזרת עמנואל, ואל תתפעל מאף אחד אלא בריש גלי.

ראה לדבק את עצמך בו יתברך, וזו שמחתנו, שזכינו להברא לשמש את קוננו, ומה היינו עושים, אם, חס ושלום, היינו צריכים לעבד על הכביש, או להיות נגר ולעשות שלחנות, או חיט לתפור

מכנסים וכו' וכו', ובמקום זה זכנו הקדוש-ברוך-הוא לשמש את רבנו ז"ל, לגלות ולפרסם את דעת האמת בעולם, הינו לגלות את אמתת מציאותו ותברך, ובזה ראוי לך לשמח מאד מאד, אשרי מי שחזק בזה.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפלתתי שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתצליח כל דרכיך, ותהיה עמנו בראש השנה ביבנאל.

ראה לכתב לי מכתב אחד בכל שבוע, ואז אכתב לך גם-כן.

המאחל לך כתיבה וחתימה טובה...

ט"ז שפז.

בעזרת השם ותברך, יום שני לסדר נצבים-וילך, כ' אלול ה'תש"ן.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ידי היקר לי מאד ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך המלא צעקות ושועות על מה שעובר עליך ברוחניות ובגשמיות.

ראה לחזק את עצמך בכל מיני אפנים שבעולם להיות בשמחה, כי עקר תקוון הברית הוא רק שמחה, וכל מה שאדם יודע שעובר עליו יותר בפגם-הברית, עליו לשמח יותר ויותר, ואף שהחטא הזה מכניס באדם עצבות ומרירות, כי מי שנכשל בפגם-הברית הוצאת זרע לבטלה, הרי זה נדבקת בו עצבות ומרירות, עם כל זאת זה עקר תקונו, שיהיה רק שמח, ועל-כן תעשה כל מיני פעולות שבעולם להיות רק בשמחה עצומה, ותמסר את עצמך להיות בשמחה, ומה טוב ומה נעים, אם תזכה ללמד בכל יום בספר "מקור השמחה", ושם תרגיש את מעלת השמחה.

נא ונא ראה לדבק את עצמך בו ותברך, ותדע שהאדם נברא

בְּזֶה הָעוֹלָם רַק לְשֹׁמֵשׁ אֶת קוֹנוֹ, וְעַל-כֵּן אֲשֶׁרִי מִי שְׂזוּכָה לְשֹׁמֵשׁ
אֶת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְלִהְיוּצִיא מֵהַכַּח אֶל הַפְּעַל כְּסוּפִיו וְכוּ' וְכוּ',
אֲשֶׁר הוּא כּוֹסֶף. וְהַעֲקֹר לְהוּצִיא מִפִּיו כָּל הַכְּסוּפִין וְהַרְצוֹנוֹת שְׂיִישׁ
לוֹ, אֲשֶׁר רַבְּנוּ ז"ל גִּלָּה לָנוּ, שֶׁזֶהוּ דָבָר גְּדוֹל מְאֹד, אֲשֶׁרִי מִי שְׂמַחֲזֵק
אֶת עֲצָמוֹ בְּעִבּוּדָה הַקְּדוּשָׁה הַזֹּאת.

נָא וְנָא רְאֵה לְהַתְמִיד בְּאַמִּירַת ח"י פְּרָקִים מְשָׁנִיּוֹת, כִּי זֶה הוֹרֵג
אֶת הַיְצֵר הָרָע שֶׁל גְּאוּף לְגַמְרִי.

אוֹדוֹת מֵה שְׂקָרָה לָךְ בְּעֵנֵן הַהֲצָעָה, אֵל תִּסְתַּכַּל עַל זֶה כָּלֵל,
כִּי סוֹף כָּל סוֹף אַחַר הָרָע יָבוֹא הַטּוֹב, וְעוֹד תִּזְכָּה לְזוּוֹג טוֹב מִן
הַשְּׂמִים.

הַמְּאַחַל לָךְ כְּתִיבָה וְחַתִּימָה טוֹבָה...

ט"ז שפח.

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר נֹצְבִים וְיִלָּךְ, כ' אֱלוֹל ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיְקָר לִי
מְאֹד, צְמוּד בְּפָנִימִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... גְּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ, וְגִדְל שְׂמִחָתִי לְשִׁמְעַת הַטּוֹב מִמֶּךָ, אִיךָ
שְׂאֵתָה מְחֻזַּק אֶת עֲצָמֶךָ — אֵין לְתֵאָר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלֵל.

רְאֵה לֹא לְהַתְּבַלְבֵּל מִשׁוּם דָּבָר שְׂבַעֵוֹלָם, כִּי הַבְּעַל-דָּבָר אוֹרֵב
עָלֵינוּ מִכָּל הַכּוֹוִנִים, וְעָלֵינוּ רַק לְדַבֵּק אֶת עֲצָמֵנוּ בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְאֵין
לָנוּ יַעֲסֹק אַחַר בְּזֵה הָעוֹלָם — רַק תּוֹרָה וְתַפְלָה, וְיוֹתֵר מִזֶּה רַק הֶבֶל
וְרַעוּת-רוּחַ, כִּי עוֹד מְעַט נִצָּא מִכָּאֵן, וּבְאֵילוּ פָּנִים נְבוֹא אֱלִיו יִתְבָּרַךְ,
אִם נִהְיָה מְעַרְבִים בְּאִיזָה רִיב וּמַחְלָקֶת. וְעַל-כֵּן אֲשֶׁרִי מִי שְׂאֵינוּ
מִתְעַרֵּב בְּשׁוּם דָּבָר, רַק בּוֹרַח אֶל הָהָר בְּכָל לַיְלָה, וּמִתְבּוֹדֵד עֲצָמוֹ
עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְאֵינוּ רוֹאֵה מִשׁוּם דָּבָר רַק אֶת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁרִי
לוֹ בְּזֵה וְאֲשֶׁרִי לוֹ בְּבֹא!

נָא וְנָא רְאֵה לְהִתְחַזֵּק בְּכֹל מִיָּנִי אֲפָנִים שְׁבַעוּלָם. וְהָיָה טוֹב מְאֹד, שְׁתִּזְכֶּה לְכַתֵּב אֶת כָּל הַסְּפוּרִים שְׁבַנְי־אֲדָם מְסֻפָּרִים לְךָ מֵהַ קוֹרָה בְּעֵנֶיךָ הַפְּצַת הַסְּפָרִים, כִּי סְפוּרִים אֵלֶיךָ יִחִיו הַרְבֵּה אֲנָשִׁים.

הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלֵתִי שְׂאֵנִי מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שְׁתַּצְלִיחַ דְּרַכְךָ.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ כְּתִיבָה וְחִתִּימָה טוֹבָה...

ט"ז שפּט.

בְּעֵזֶרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר נְצִיבִים־וְיָלֵךְ, כ' אֱלוֹל ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד, צְמוּד בְּפָנִימִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

לְנֹכַח קַבְלֵתִי אֶת מְכַתְּבְּךָ, וּגְדֵל שְׂמֵחָתִי לְשִׁמְעַת הַטוֹב מִמֶּךָ — אֵין לְחָאֵר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלֵל, כִּי אַתָּה חֲקוּק בְּפָנִימִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים.

נָא וְנָא רְאֵה לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, כִּי הַשְּׂמֵחָה הִיא הַיְסוּד וְהַעֲקָר בִּיְהוּדִיּוּת, וְרַבְּנוּ ז"ל הִזְהִירָנוּ מְאֹד לְהִיּוֹת תָּמִיד בְּשִׂמְחָה. וְצָרִיכִים לְמַסֵּר אֶת נַפְשׁוֹ עַל מִדַּת הַשְּׂמֵחָה, וְלֹא לְהִתְבַּלְבֵּל מִדְּבַר קָטָן, וְרְאֵה לְחַזֵּק אֶת אֲשֶׁתְּךָ, וְתִשְׁתַּדֵּל לְהִיּוֹת עִמָּה בְּאַהֲבָה, אַחֲרֵיהֶן וְרַעוּת, וְתִדְרִין אוֹתָהּ תָּמִיד לְכַף זְכוּת, וְתִתֵּן לָהּ תָּמִיד כָּל מַה שֶּׁהִיא צָרִיכָה, וְאֵל תִּדְקְדֵק כָּלֵל, וְהַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא בְּנִדְאֵי לֹא יַעֲזֹב אוֹתְךָ עוֹד, וְעַל שְׁבַת־קֹדֶשׁ נֹאמַר (בִּיצָה טו:): "לֹוּ עָלַי וְאֲנִי פּוֹרֵעַ", וְעַל־כֵּן עַל הוֹצָאוֹת שְׁבַת נִתְּן לְלוֹוֹת, וְהַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא בְּנִדְאֵי יִשְׁלַם הַכֹּל.

רְאֵה לְהִמְשִׁיךְ לְהַפִּיץ אֶת אוֹר רַבְּנוּ ז"ל בְּעוֹלָם, אֲשֶׁר אֵין לְמַעַלָּה מִזֶּה, וּמֵה טוֹב וּמֵה נְעִים, אִם תְּעוֹרֵר אֶת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, שְׁיִלְכוּ אֶל הַשְּׁעוֹר שֶׁל ר' ... גֵּרוֹ יֵאִיר, וְהַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא יַעֲזֹר, שְׁיִתּוֹסְפוּ עוֹד מְקַרְבִּים חֲדָשִׁים, וְרְאֵה לְעוֹרֵר אֶת כָּל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ בְּאַשְׁדּוּד, שְׁיִלְכוּ לְהַפִּיץ אֶת סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל בִּיְתֵר שְׂאֵת וּבִיְתֵר עוֹז,

אֲשֶׁר ט"ז שצ בנחל רפא

ובכפרט העלונים, שיגלו ויפרסמו את דעת רבנו ז"ל בכל מיני אפנים שבעולם. אני מקווה להקדוש-ברוך-הוא, שזנכה עוד להפיץ גם "חדשות ברסלב", אשר כמה אברכים לקחו על עצמם להדפיס, ובו נגלה ונפרסם את דעת רבנו ז"ל, כי העקר לגלות את דעת רבנו ז"ל בכלים מפלים שונים.

נא ונא אל תבלבל את עצמך משום דבר שבעולם, ועוד תראה דברים יפים שיעשה עמך הקדוש-ברוך-הוא.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתזכה להיות עמנו בראש השנה ביבנאל, וטוב ונכון הדבר שכתבת, כי בודאי רבנו ז"ל יהיה אתנו בראש השנה, ואם רבנו ז"ל אתנו, בודאי גם האבות הקדושים אתנו וכל הצדיקים, ומי יתן, שיכנסו לגור עוד הרבה מקרבים מהעיר אשדוד אל יבנאל "עיר ברסלב".

המאחל לך בתיבה וחתימה טובה...

ט"ז שצ.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר נצבים-וילך, כ' אלול ה'תש"ן.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, וגדל שמחתי לשמע הטוב ממך, אין לתאר ואין לשער כלל, מי יתן, שתזכה כבר להתחתן, וממש חיים חדשים תנפח בי, כי אתה מאד חקוק בלבי לטוב כל הימים.

מה אמר לך, ידידי היקר! אין למעלה מזה מללמד בכל יום כמה פרקים משניות, ולומר אחר-כך כמה מזמורי תהלים, ורבנו ז"ל אמר (שיחות-הר"ן סימן כ"ג): אשרי מי שיאכל בכל יום כמה פרקים משניות, וישתה אחר-כך כמה מזמורי תהלים, וילביש עצמו במצוות.

רְאֵה שְׁחִינֵינוּ עוֹבְרִים, הִנֵּה אֲנַחְנוּ כְּאֵן, וְהִנֵּה כְּבָר נִהְיָה שָׁם, וְעַל-כֵּן אֲשֶׁרֵי מִי שְׁזוֹכָה לְחִזּוֹק אֶת עֲצָמוֹ, וְאִז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

נָא וְנָא רְאֵה לְהַתְּבוֹדֵד עִמּוֹ יִתְּבַרְךָ עַל-כָּל-פְּנִים עֲשָׂרִים דְּקוֹת בְּכָל יוֹם, וְאֵל יַעֲבֹר לָךְ יוֹם אֶחָד בְּלֵי הַתְּבוֹדוֹת, כִּי הַהַתְּבוֹדוֹת הַיָּסוּד וְעַקֵּר הַכָּל, אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁחִזּוֹק בְּעַבְדוֹתָ הַקְּדוֹשָׁה הַזֹּאת, וְאִז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

הַמְּאַחֵל לָךְ כְּתִיבָה וְחַתִּימָה טוֹבָה...

ט"ז שצא.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְּבַרְךָ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר נֹצְבִים-וְיִלָּךְ, כ' אֱלוֹל ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... נְרוֹ וְאִיר.

לְנִכּוֹן קְבִלְתִּי אֶת מְכַתְּבְּךָ עִם הָעֲשָׂרִים שְׁקָלִים לְפִדְיוֹן, יַעֲזֹר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂיִמְתְּקוּ מִמֶּךָ כָּל הַדִּינִים, וְתִבְשֹׂר לִי בַשּׁוֹרוֹת מְשֻׁמְחוֹת תָּמִיד.

אֲשֶׁרֵיךָ וְאֲשֶׁרֵי חֵלְקֶךָ, שְׂאֲתָה זוֹכָה לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם ח"י פְּרָקִים מְשֻׁנְיֹת, כִּי אֵין לְמַעַלָּה מִזֶּה.

נָא וְנָא רְאֵה לְהַתְּבוֹדֵד עֲצָמְךָ אֵלָיו יִתְּבַרְךָ, כִּי זֶה הִיָּה הַרְצוֹן שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל, שֶׁכָּל אֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ יִתְּבוֹדֵד עֲצָמוֹ בְּכָל יוֹם אֵלָיו יִתְּבַרְךָ, כִּי אֵין לָנוּ בְּזֵה הָעוֹלָם שׁוֹם דְּבָר רַק הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְרַק אֵלָיו אָנוּ נוֹשְׂאִים אֶת עֵינֵינוּ, וּבְלֵי הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אֵין לָנוּ שׁוֹם עֲצָה אַחֲרָת, וְעַל-כֵּן רְאֵה רַק לְהִמְשִׁיךְ אֶת עֲצָמְךָ אֵל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְאִז תִּרְאֶה נְסִים נִגְלִים שְׂיַעֲשֶׂה עִמֶּךָ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

אֵל תִּירָא וְאֵל תִּפְחַד כָּלְל, כִּי סוּף כָּל סוּף תִּרְאֶה יְשׁוּעָה מִן

אָשֶׁר ט״ז שׁצב — ט״ז שׁצג בַּנְּחַל רפג

הַשָּׁמַיִם, וּמִי יִתֵּן שְׁתַּזְכֶּה כְּכֹר גַּם־כֵּן לְהַכְנִס לְגוֹר בִּיבְנֵי אֵל "עִיר
בְּרִסְלָב", וְאֵז טוֹב לָךְ כָּל הַיָּמִים.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ פְּתִיבָה וַחֲתִימָה טוֹבָה...

ט״ז שׁצב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר נֶצְבִים־וַיֵּלֶךְ, כ' אֱלוֹל ה'תש"ן.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תְּחִיָּה.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

רְאִי לְשֹׁמֵר שַׁבַּת־קִדְּשׁ, וְאֵז הַשַּׁבָּת תִּשְׁמֹר עֲלֶיךָ, וּבְזִכּוֹת שְׁמִירַת
שַׁבַּת תִּתְבָּרְכִי בְּכָל מִינֵי בְּרָכוֹת שְׁבַע־עוֹלָם, וּבִפְרָט בְּמִצִּיַּאת הַזְּוִיג, כִּי
הַשַּׁבָּת הִיא זְוִיגָן שֶׁל יִשְׂרָאֵל, וּבְזֶה שְׁשׁוּמְרִים שַׁבַּת, בְּנִקְל לְמִצָּא
אֶת הַזְּוִיג.

רְאִי לְהַשְׁתַּדֵּל לְהִיּוֹת תָּמִיד שְׂמֵחָה וְעֵלִיזָה, וְכָל מָה שֶׁאֵתָּ
עוֹשֶׂה, שִׂיְהִיָּה יָקָר בְּעֵינֶיךָ, וְתִשְׁתַּדֵּלִי שִׂיְהִיָּה לָךְ בְּטָחוֹן עֲצָמִי, וְאֵז
תְּצַלִּיחִי דַרְכֶךָ.

הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי
שֶׁאֲנִי מְבַקֵּשׁ וּמְתַפְּלֵל בְּעֵדֶךָ, שֶׁתְּצַלִּיחִי בְּחַיֶיךָ, וְתִרְוֶו רַב גַּחַת
מִהַבַּת, וְתִבְשְׂרֵי לִי תָמִיד בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמְחוֹת.

הַמֵּאֲחֵל פְּתִיבָה וַחֲתִימָה טוֹבָה...

ט״ז שׁצג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר נֶצְבִים־וַיֵּלֶךְ, כ' אֱלוֹל ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל ... גְּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

רפד אָשֶׁר ט"ז שצד בַּנְחָל

רָאָה לְחִזּוֹק אֶת עֲצָמָךְ לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה תָּמִיד, כִּי עָקַר הָרְפוּאָה
לְחִלֵּי הָעֲצָבִים הוּא רַק שִׁמְחָה, וְכָל מָה שְּׂאֲדָם שָׂמַח יוֹתֵר, מִתְרַחֵב
לוֹ מִחוּ וְנָעֲתוּ יוֹתֵר.

רָאָה לְכַבֵּד אֶת אֲשֶׁתְּךָ בְּכָל מִיּוֹנֵי אָפְנִים שְׁבָעוּלָם, וְאִז תִּרְאֶה
בְּרָכָה וְהִצְלָחָה בְּכָל מַעֲשֵׂה יָדֶיךָ.

תִּשְׁתַּדֵּל לְכַדֵּק אֶת הַתְּפִלִּין שְׁלֶךְ, וְתִלְוֶךָ בְּכָל יוֹם עֶרֶב וּבִקְרֵ
לְהַתְּפִלֵּל בְּבֵית-הַכְּנֶסֶת בְּמִנְיַן דִּיקָא, וּבְזֶה תִמְצָא סְפוּק בְּחַיֶּיךָ.

רָאָה לְהִשְׁתַּדֵּל לְהִיּוֹת בְּשִׁלּוּם עִם כָּל הַמְּשֻׁפָּחָה, וְתִבְרַח מִכָּל
מִיּוֹנֵי מְרִיבוֹת, וְאִז תִּצְלִיחַ דְּרָבְךָ.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ כְּתִיבָה וְחִתִּימָה טוֹבָה...

ט"ז שצד.

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר נֹצְבִים-וְיִלְךָ, כ' אֱלוֹל ה'תש"ן.

שְׁלוֹם רַב אֵל ... תְּחִיָּה.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

רְאֵי לְהִתְחַזֵּק בְּכָל מִיּוֹנֵי אָפְנִים שְׁבָעוּלָם לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה, וְאֵל
תְּהִי שְׂבוּרָה בְּשׁוּם פָּנִים וְאִפֹּן, הָעָקֵר לְשִׁכַּח מָה שְׁהִיָּה, כִּי כָּל
הַצְּרוֹת שֵׁישׁ לְאָדָם הֵן רַק מַחֲמַת שֶׁהוּא זוֹכֵר בְּכָל פַּעַם מָה שְׁהִיָּה
אִתּוֹ קֶדֶם, וְזֶה הוֹרֵס אוֹתוֹ, כִּי הַמְּצַפּוֹן שֶׁל הָאָדָם הוֹרֵס אוֹתוֹ לְגַמְרֵי,
וְעַל-כֵּן רְאֵי לְשִׁכַּח אֶת הַכָּל, וְתוֹצִיאֵי מִהֲרָאֵשׁ שְׁלֶךְ אֶת הַרוּפָא, וְכָל
מָה שְׁקָרָה לְךָ עִמּוֹ וְכוּ', הָעָקֵר רַק תִּתְחִילֵי לְחַשֵּׁב מֵעַכְשָׁיו.

עֲלִיךָ לְזַכֵּר אֶת הַחֲסָדִים וְהַרְחָמִים גְּמוּרִים שֶׁעָשָׂה עִמָּךְ
הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁנָּתַן לְךָ יְלָדִים חֲמוּדִים כְּאֵלוֹ וְכוּ', וּבְעַל טוֹב
כְּזֶה וְכוּ', וּבְזֶה רְאוּי לְךָ לִתֵּן תּוֹדָה וְהוֹדָאָה בְּכָל יוֹם לְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-

אָשֶׁר ט"ז שְׁצָה בְּנֶחֱל רַפָּה

הוא, וּלְבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ עַל לְהַבֵּא, שְׂיַחֲוֶס וַיִּרְחַם עָלֶיךָ, שְׂתִזְכֶּי לְהִיּוֹת
בְּרִיאָה וְאִמָּא בְּרִיאָה לְיְלָדִים, וְאִז תִּרְאֵי אִיךָ שֶׁהַכֹּל יִשְׁתַּנֶּה לְטוֹבָה.

תִּשְׁתַּדְּלֵי לְמִצַּא חֲבֵרוֹת טוֹבוֹת לְדַבֵּר עִמָּךְ בְּכָל יוֹם מֵאֲמוֹנָה
וּמִשְׂמִחָה.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלֵתִי
שְׂאֵנִי מִבְּקֵשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שְׂתִהְיֵי בְּרִיאָה וְתַצְלִיחֵי בְּחַיִּיךָ.

הַמֵּאֲחֵל בְּתִיבָה וְחַתִּימָה טוֹבָה...

ט"ז שְׁצָה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר נִצְבִים-וַיִּלָּךְ, כ' אֱלוֹל ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל יְדִידֵי הַיְקָר לִי
מְאֹד ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלַתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ.

רְאֵה לְחֻזֵק אֶת עֲצָמְךָ לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, כִּי הַשְׂמִיחָה הִיא הַשְּׁעַר
וְהַפֶּתַח לְהַכְנִס בּוֹ בְּכָל הָעוֹלָמוֹת, וְהַעֲקָר הוּא לְשִׁיר לְעֲצָמְךָ נְגוּנִים
שֶׁל שְׂמִיחָה, כִּי הַנְּגִינָה הִיא הַמְּפִתַח הַפּוֹתַח אֶת כָּל הָעוֹלָמוֹת, וְאֲשֶׁרִי
מִי שְׂזוּכָה לְשִׁיר וּלְנַגֵּן לְעֲצָמוֹ בְּכָל יוֹם נְגוּנִים שֶׁל שְׂמִיחָה, וְלְהִיּוֹת
תָּמִיד בְּשִׂמְחָה, כִּי הַשְׂמִיחָה הִיא הַיְסוּד וְהַעֲקָר בַּיְהוּדוּת.

מָה טוֹב וּמָה נְעִים, אִם תִּלְךָ לְהַפְיֵץ אֶת הַקּוֹנְטְרָסִים הַחֲדָשִׁים,
בְּאִפְסָן שְׂיִכְנֶס לָךְ שְׂפַע בֵּין בְּגִשְׂמִי וּבֵין בְּרוּחֹנִי, בְּגִשְׂמִיּוֹת מִתֵּן שְׂכָרוֹ
בְּצִדּוֹ, יִהְיֶה לָךְ כִּיסִים מְלֵאִים שְׂקָלִים, וּבְרוּחֹנִיּוֹת תִּזְכֶּה לְזִכּוֹת אֶת
עַם יִשְׂרָאֵל, וּלְקַרְבָּם בְּתִשׁוּבָה, אֲשֶׁרִי מִי שְׂזוּכָה לְהַפְיֵץ אֶת
הַקּוֹנְטְרָסִים הַחֲדָשִׁים בְּכָל יוֹם, וְאִז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּתִיבָה וְחַתִּימָה טוֹבָה...

ט"ז שצו.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר נצבים-וילך, כ' אלול ה'תש"ן.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ידי היקר לי
מאד ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך עם הטשעק של מאה וחמשים דולר
בעבור הדפסת ספרי רבנו ז"ל, יעזר הקדוש-ברוך-הוא, שימתקו
ממך כל הדינים, ותזכה לרות רב נחת מכל הילדים, ויהיה לך אף
טוב כל הימים.

נא ונא ראה להיות בשמחה תמיד, כי השמחה היא היסוד
והעקר בדעת האדם, אשרי מי שזוכה להיות תמיד בשמחה.

אין לך משג איך אני שמח, שאפה זוכה ומזכה את אנשי
שלומו בעיר אשדוד, ואפה לומד עמהם ברבים, ואפה מחדש
חדושי תורה, פי עליך לדעת, אשר התורה ונשמות ישראל הם
בשרש אחד, ואותיות התורה הן הן נשמות ישראל, וקדם מתן תורה
היה הכל בעולמות העליונים, ואחר מתן תורה הם בתוך התורה
ממש, ועל-כן נשמות ישראל הם בתוך התורה, וצריכים לחדש
בתורה, ועל-ידי-זה מעוררים את הנשמות, ומקרבים אל התורה,
ולכן מי שזוכה לחדש חדושין דאורייתא אמתיים, בזה הוא בורא
עולמות חדשים, כמובא בהקדמת הזהר הקדוש (דף ה.), ועושה
התעוררות גדולה בין נשמות ישראל, פי זה תלוי בזה. ובאמת רבנו
ז"ל מדבר מזה הרבה בלקוטי-מוהר"ן (חלק א', סימן יד), איך שכל
נשמות ישראל כלולות בתוך התורה הקדושה, ואשרי מי שזוכה
לחדש חדושין דאורייתא, ולהפיץ את התורה ברבים, ועל-ידי-זה
יקרב את נשמות ישראל אליו יתברך.

אָשֶׁר ט"ז שצז בַּנְחָל רפז

נָא וְנָא רָאָה לְשִׁמְחַ מְאֹד, כִּי בְּאַמַּת כָּל בְּרַ יִשְׂרָאֵל לֹא נִבְרָא
אֶלָּא לְשִׁמְשׁ אֶת קוֹנוֹ, וּבְזֶה רָאוּי לָנוּ לְשִׁמְחַ מְאֹד, שְׂזָכִינוּ לְשִׁמְשׁ
אֶת הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וּמָה הֵיִינוּ עוֹשִׂים בְּלִי הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

רָאָה לְהִתְחַזֵּק בְּכָל מִינֵי מְאַמְצִים, וְאִז טוֹב לָךְ כָּל הַיָּמִים.

הַמְּאַחַל לָךְ כְּתִיבָה וַחֲתִימָה טוֹבָה...

ט"ז שצז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר נֶצְבִּים-וְיִלָּךְ, כ' אֱלוֹל ה'תש"ן.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תְּחִיָּה.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

רְאִי לְהִתְחַזֵּק לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה תָּמִיד, כִּי הַשִּׁמְחָה הִיא רְפוּאָה
לְכָל.

וּבְנִדְאֵי מָה שֶׁעָשִׂית עַד עַכְשָׁיו לֹא הָיָה טוֹב, וְאִין עַל זֶה תְּרוּץ,
אֶךְ גְּדוֹל אֲדוּגְנוֹ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ, וַיְכֹלִים תָּמִיד לְחֹזֵר בְּתִשׁוּבָה, וּבְפֶרֶט
עַכְשָׁיו בְּחֹדֶשׁ הַרְחָמִים, וְלָכֵן רְאִי לְחֹזֵר בְּתִשׁוּבָה אֲמִתִּית, וְתִתְנִידֵי
בְּכָל יוֹם אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְאִז תִּרְאִי אֶת הַנְּסִים נְגִלִים שֶׁיַּעֲשֶׂה עִמָּךְ
הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

אֵל תְּהִי עֵקֶשְׁנִית רַק תְּהִי וְתִרְנִית, וְאִז תִּרְאִי יְשׁוּעוֹת בְּחַיִּים.

רְאִי לְהִדְלִיק שְׂבָעָה גִּירוֹת לְכָבוֹד שְׁבַת-קֹדֶשׁ וּבְעֵת הַדְּלָקַת
הַגִּירוֹת לְבַקֵּשׁ כָּל מָה שְׂאֵת צְרִיכָה, כִּי הַתְּפִלָּה שְׂהֵאֲשָׂה מְבַקֶּשֶׁת
בְּעֵת הַדְּלָקַת הַגִּירוֹת, מְאֹד מְקַבֶּלֶת וּמְרַצָּה בְּשָׂמִים.

הַמְּאַחַל לָךְ כְּתִיבָה וַחֲתִימָה טוֹבָה...

ט"ז שצח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר נִצְבִים-וַיִּלֶּךְ, כ' אֱלוּל ה'תשס"ן.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגְיַעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוּ וְאִיר.

לְנִכוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

רְאֵה לְשִׁמּוֹר שַׁבַּת-קֹדֶשׁ, וְאִזּוֹ הַשַּׁבָּת תִּשְׁמַר עָלֶיךָ, וַתִּדְקְדֵק לְלַכֵּת
בְּשַׁבָּת לְבֵית-הַכְּנֶסֶת, וַתִּדַּע כִּי בְזָכוֹת שְׁמִירַת שַׁבַּת-קֹדֶשׁ תִּזְכֶּה
לְמִצְאָה אֶת בֵּית זִוְגֶךָ, כִּי הַשַּׁבָּת הִיא בֵּית זִוְגָן שֶׁל יִשְׂרָאֵל, וּבְזֵה
שְׁשׁוּמְרִים שַׁבָּת, הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְזַמֵּן לּוֹ אֶת בֵּית זִוְגוֹ.

רְאֵה לְכַדֵּק אֶת הַתְּפִלִּין שֶׁלְּךָ אִם הֵן כְּשֵׁרוֹת, וְאִם לֹא חֲסֵרָה
אִיזוֹ אוֹת, חֵס וְשְׁלוֹם, וַתִּגְיַח בְּכָל יוֹם תְּפִלִּין כְּשֵׁרוֹת, וְאִזּוֹ תִרְאֶה
נְסִים וּנְגִלִים שְׁיַעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

רְאֵה לְחַזֵּר בְּתִשְׁבּוּבָה אֲמִתִּית אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, וּבִפְרָט עֲכָשׁוּ בִימֵי
הַרְחָמִים וְהַסְּלִיחוֹת, וְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִמְחַל לְךָ עַל הַכֹּל.

הַמְּאַחֵל לְךָ כְּתִיבָה וַחֲתִימָה טוֹבָה...

ט"ז שצט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר נִצְבִים-וַיִּלֶּךְ, כ' אֱלוּל ה'תשס"ן.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגְיַעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוּ וְאִיר.

לְנִכוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

אוֹדוֹת הַסְּפָרִים שֶׁבִקְשָׁתָהּ, אֶתָּה יָכוֹל לְקַבֵּלָם בְּמִשְׁרָדְנוּ בְּכַנְיֵי-
בְּרַק, וַתִּפְנֶה אֲלֵיהֶם.

רְאֵה לְחַזֵּק אֶת עֲצָמֶךָ לְהִיּוֹת תָּמִיד בְּשִׁמְחָה, כִּי הַשְּׁמִחָה מְכַנְּסֶת
חַיִּים בְּאָדָם, וְאֲשֶׁרֵי מִי שְׁזוּכָה לְהִיּוֹת תָּמִיד בְּשִׁמְחָה.

אָשׁוּר ט"ז ת בַּנְּחָל רַפְט

רָאָה לְבֹדֵק אֶת הַתְּפִלִּין שֶׁלָּךְ אִם הֵן כְּשֵׁרוֹת, וְכָל הַמְּנִיחַ תְּפִלִּין —
זוֹכֵה לְחַיִּים (מְנַחֵת מַד).

תִּשְׁתַּדֵּל לְהַתְּפִלֵּל עָרֵב וּבֹקֵר בְּבֵית-הַמִּדְרָשׁ דִּיקָא, וְאִז תִּצְלִיחַ
בִּירְבָּךְ.

הַמְּאַחַל לָךְ כְּתִיבָה וַחֲתִימָה טוֹבָה...

ט"ז ת.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר נֶצְבִים-וְיִלָּךְ, כ' אֱלוֹל ה'תש"ן.

שְׁלוֹם רַב אֵל ... תַּחֲיָה.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

רְאִי לְשֹׁמֵר שְׁבַת-קֹדֶשׁ, וְאִז הַשְּׁבַת תִּשְׁמֹר עֲלֶיךָ, וּבְזִכּוֹת שְׁמִירַת
שְׁבַת, תִּזְכִּי לְמִצָּא אֶת בֶּן זִוְגֶךָ.

עֲלֶיךָ לַעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שְׁבַעוֹלָם לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, וּבְזִכּוֹת
הַשְּׂמִיחָה תִּזְכִּי לִישׁוּעָה גְדוֹלָה מִן הַשָּׁמַיִם, וְתִשְׁתַּדְּדִי לִי שְׂיִהְיֶה לָּךְ
בְּטַחֲוֹן עֲצָמִי, כִּי כָּל הַבְּעָיָה שֶׁלָּךְ הִיא שְׂאִין לָּךְ בְּטַחֲוֹן עֲצָמִי כָּלֵל,
עַל-כֵּן תַּעֲשֵׂי כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שְׁבַעוֹלָם, שְׂיִהְיֶה לָּךְ בְּטַחֲוֹן עֲצָמִי, וְאִז
טוֹב לָּךְ כָּל הַיָּמִים.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי,
שְׂאֵנִי מִבְּקָשׁ וּמִתְּפִלָּל בְּעַדְךָ, שֶׁתִּצְלִיחֵי בְּחַיִּיךָ, וּתְבַשְׂרֵי לִי תַמִּיד
בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמָּחוֹת.

הַמְּאַחַל יִשׁוּעָה גְדוֹלָה מִן הַשָּׁמַיִם,
וְתִזְכִּי לְבִשֵׁר לִי בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמָּחוֹת...

רצ אֲשֶׁר ט"ז תא — ט"ז תב בַּנְחַל
ט"ז תא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר נֶצְבִים-וַיִּלָּךְ, כ' אֱלוֹל ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגְיַעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מֵאֵד ... גֵּרוּ יְאִיר.

רְאֵה לְחִזְקֵךְ אֶת עֲצָמֶיךָ בְּכָל מִיָּנִי אֶפְנִים שְׁבַעוּלָם, וְאֵל תִּנְיַח
בְּעֲצָמֶיךָ הָעֲצָבוֹת וְהָעֲצָלוֹת כָּלֵל, אֲנִי מְקַוֶּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא,
שְׁעֲכֹשׁוּ שְׁאֲנַחְנוּ מִתְאַחֲדִים לְקַהֲלָה מְאֻחֶדֶת, אֲזִי נִצְלִיחַ בְּכָל
הָעֲנִיָּוִים.

הַעֲקֵר רְאֵה לְעֶזֶר לָנוּ בְּכָל מָה שְׁאַתָּה יָכוֹל.

וּבְעֲנִין הַשְּׁחִיטָה, רְאֵה לְקַיֵּם מָה שְׁבִקְשָׁתִי מִמֶּךָ, שְׁלֵא יִהְיֶה
אֶצְלֶיךָ בְּשֵׁר מְאִיטְלִיז אַחֵר, רַק הַבְּשֵׁר שְׁאַתָּה שׁוֹחֵט, וְזֶה מִמֶּשׁ
בְּנַפְשִׁי, שְׁתִּהְיֶה לָנוּ שְׁחִיטָה מְעֻצְמָנוּ, וְלֹא נִצְטָרֶךְ לְמִתְנַת בְּשֵׁר-וְנֹדֵם
לְבַקֵּשׁ תַּחֲנוּנִים מֵאַחֲרֵים.

מָה טוֹב וַיְמָה נָעִים, אִם תִּלָּךְ בְּכָל יוֹם לְמִקְוֶה קֹדֶם הַשְּׁחִיטָה,
וְתִתְבַּוְּד עֲצָמֶיךָ עִמוּ יִתְבָּרַךְ, כִּי הוּא יִסוּד גְּדוֹל.

רְאֵה שְׁיִהְיֶה תְּמִיד שְׁלוֹם וְאַהֲבָה וְאַחֲדוּת בֵּין אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמָנוּ,
וְזוֹ תִּהְיֶה טוֹבָה לְכָלֵנוּ.

הַמְּאַחַל לָךְ כְּתִיבָה וְחִתִּימָה טוֹבָה...

ט"ז תב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר נֶצְבִים-וַיִּלָּךְ, כ' אֱלוֹל ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגְיַעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכוּן קְבִלְתִּי אֶת מִכְתָּבֶךָ, וּמֵאֵד שְׁמַחְתִּי לְשִׁמְעַע הַטוֹב מִמֶּךָ.

רְאֵה לְחִזְקֵךְ אֶת עֲצָמֶיךָ בְּכָל מִיָּנִי אֶפְנִים שְׁבַעוּלָם לְהִיּוֹת

בְּשִׂמְחָה, כִּי הַשְּׂמֵחָה מַצְלֵת אֶת הָאָדָם מִכָּל מִינֵי מַחְלוֹת — הֵן בְּרוּחַנִיּוֹת וְהֵן בְּגִשְׁמִיּוֹת, וְכֵן מְקַרְבֵּת לָאָדָם אֶת זְוֹגוֹ, אֲשֶׁרִי מִי שְׂאִינוֹ מְטַעֵה אֶת עַצְמוֹ כָּלֵל, רַק הוּא תָּמִיד שָׂשׁ וְשִׂמְחָה עַל כָּל מָה שְׂעוֹבֵר עָלָיו.

נָא וְנָא רְאֵה לּוֹמֵר בְּכָל יוֹם הַתְּפִלוֹת מִהַקּוֹנְטְרָס: "מְצִיאַת-הַזְּוֹג", וּבּוֹדְאֵי יַעֲזוֹר לָךְ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂתַזְכֶּה לְמַצֵּא אֶת זְוֹגְךָ.

הַמֵּאחֵל לָךְ כְּתִיבָה וַחֲתִימָה טוֹבָה...

ט"ז תג.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר נֹצְבִים-וַיִּלֶּךְ, כ' אֱלוֹל ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ.

רְאֵה לְחִזּוֹק אֶת עַצְמְךָ בְּכָל מִינֵי אָפְנִים שְׂבַעוּלָם לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, וְאֵל תִּמְשֹׁךְ אֶת עַצְמְךָ אֶל הַצֵּעֵר וְהַעֲצוּבוֹת וְהַדְּכָאוֹן, כִּי 'כָּל הַנִּמְשָׁךְ אַחַר הַצֵּעֵר — הַצֵּעֵר נִמְשָׁךְ אַחֲרָיו' (סִפְרֵי-הַמִּדּוֹת, אוֹת עֲצוּבוֹת, סִמָּן לַד), וְעַל-כֵּן עֲשֵׂה מָה שְׂתַעֲשֶׂה, הַעֲקֹר שְׂתִהְיֶה שָׂשׁ וְשִׂמְחָה תָּמִיד, כִּי הַשְּׂמֵחָה מְרַחֶבֶת אֶת הַדַּעַת, וּמְכַנְסֶת גְּדִלוֹת הַמַּחֲזִין בְּאָדָם, וְאֲשֶׁרִי מִי שְׂשִׂמְחָה תָּמִיד.

רְאִיתִי שְׂשִׂשׁ לָךְ לְשׁוֹן צָחָה, מַדּוּעַ לֹא תִכְתֵּב אִיזוֹ כְּתָבָה עַל יְבִנְאֵל, עַל יָפִיָּה וְעַל עֲתִידָהּ, בְּאִפְּן שְׂיִדְפִּיסוּ אֶת זֶה בְּעֵתוֹן "חֲדָשׁוֹת יְבִנְאֵל", וּבְמִקּוֹם לְכַפּוֹת וּלְהַתְאַנֵּחַ, עָלֶיךָ לְהַתְחַזֵּק בְּכַתְּבוֹת וּבְמֵאָמְרִים, וְלֹא לְמִשְׁךָ אֶת עַצְמְךָ כָּל-כָּף אֶל הַצֵּעֵר, אֲתָה יְכוֹל לְתַרֵם הַרְבֵּה לְאַחֲרִים, עַל-יְדֵי שְׂתִכְתֵּב אִיזוֹ כְּתָבָה יָפָה מִיְבִנְאֵל, שְׂתִתְהַפֵּף לְעִיר בְּרִסְלָב, וּבְזֶה תִהְיֶה מְזֻכָּה אֶת הַרְבִּים.

הַכֹּפֵל הַדְּבָר, בְּמִקּוֹם לְכַתֵּב בְּכִיּוֹת וְאַנְחוֹת, יוֹתֵר טוֹב לְכַתֵּב דְּבָרִים יָפִים.

רצב אָשֶׁר ט"ז תד — ט"ז תה בַּנְחַל

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי
שְׂאֵנִי מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שְׂתַצְלִיחַ דְּרַכְּךָ תָּמִיד.

הַמֵּאֲחִיל לְךָ כְּתִיבָה וַחֲתִימָה טוֹבָה...

ט"ז תד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר נִצְבִים-וַיִּלָּךְ, כִּי אֵלּוּל הִ'תִּשְׁשׁוֹן.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגְיֵעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוּ וְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

רְאֵה לְבָדִק אֶת מְזוּזוֹת בֵּיתְךָ אִם הֵן כְּשֵׁרוֹת, וְאִם לֹא חֲסָרָה עַל
אִיזוֹ דָּלֶת מְזוּזָה.

רְאוּ לְדַקְדַּק מְאֹד בְּכִשְׁרוֹת הַמֵּאֲכָלִים, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִשְׁמַר
אֶתְכֶם מִכָּל רָע.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי
שְׂאֵנִי מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְכֶם, שְׂתַצְלִיחוּ בְּדִרְכְּכֶם.

מֵה טוֹב וּמֵה נֹעִים לְבָדִק אֶת הַתְּפִלִּין אִם הֵן כְּשֵׁרוֹת, וְכֵן לְבָדִק
אֶת הַמְּזוּזוֹת, וּבְנִדְאֵי תִרְאוּ יְשׁוּעוֹת גְּדוּלוֹת מִן הַשָּׁמַיִם.

הַמֵּאֲחִיל לְךָ כְּתִיבָה וַחֲתִימָה טוֹבָה...

ט"ז תה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר נִצְבִים-וַיִּלָּךְ, כִּי אֵלּוּל הִ'תִּשְׁשׁוֹן.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגְיֵעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוּ וְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמְאֹד מְאֹד נְהַנִּיתִי לְשִׁמְעַע אִיךָ שְׂאֵתָה
מִשְׁתוֹקֵק כָּל-כָּף לְחִזּוֹר בְּתִשׁוּבָה אֵלָיו יִתְבָּרַךְ.

אָשֶׁר ט"ז תו בַּנְחָל רצג

נא וְנָא תַעֲשֶׂה כָּל מִינֵי מַאֲמָצִים שְׁבַעוֹלָם לְהַנִּיחַ בְּכָל יוֹם תְּפִלִּין, כִּי כָּל הַמְנִיחַ תְּפִלִּין — זוֹכֵה לְחַיִּים' (מְנַחֵחַ מֵד). וְאַרְיֵכוֹת יָמִים, וְהַתְּפִלִּין הַיָּא סִימָן לְדַבְּרוֹת (לְקוּשֵׁי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן לַח), וְאַשְׁרֵי מִי שְׁזוֹכֵה לְהַנִּיחַ בְּכָל יוֹם תְּפִלִּין, וְאִז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

רָאָה לְהַתְחַזֵּק בְּכָל מִינֵי מַאֲמָצִים שְׁבַעוֹלָם לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, כִּי הַשְּׂמִיחָה הַיָּא רְפוּאָה בֵּין בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבֵין בְּרוּחַנִיּוֹת, וּמִי יִתֵּן שֶׁתְּתַחִיל לְחֹשֶׁב לְכוּוֹן שֶׁל מְצִיאַת-הַזְּוִיג, וְלָבוֹא לְגוֹר בְּבִנְיָאֵל "עִיר בְּרֶסֶלָב".

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתְּפִלְתֵי שְׂאֵנֵי מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בַּעֲדָךְ, שֶׁתְּצַלִּיחַ דְּרַכְךָ, וְתַעֲשֶׂה מַעֲלָה מַעֲלָה בְּקַדְשָׁהּ.

הַמְּאַחַל לְךָ כְּתִיבָה וְחִתִּימָה טוֹבָה...

ט"ז תו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר נֹצְבִים-וַיִּלָּךְ, כ' אֱלוֹל ה'תשנ"ן.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קְבִלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּבְאַמַּת כָּבֵד כְּתִבְתִּי לְךָ כְּמָה פְּעָמִים, וְאֵינִי יוֹדֵעַ לְמָה אַתָּה כּוֹתֵב שְׁלֵא קְבִלְתָּ מִמֶּנִּי מִכְתָּבִים.

רָאָה לְחַזֵּק אֶת עֲצָמְךָ בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה עַל גִּדְּל הַחֲסֵד חָנּוּם שֶׁעָשִׂה עִמָּךְ הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁזְּכִיתָ לְהַתְחַתֵּן, אֲשֶׁר זֶה מִפְּשֵׁ גַם נִפְלָא, שֶׁתְּזַכֶּה לְמִצְא זְוִיגְךָ, וְאִין בַּעַל הַגַּם מְכִיר בְּנִסּוֹ (נִדְּהָ לַא), וְעַל-כֵּן רָאָה לְשַׂמַּח אֶת עֲצָמְךָ בְּכָל מִינֵי אִפְנֵים שְׁבַעוֹלָם, וְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בּוֹדֵאֵי לֹא יַעֲזֹב אוֹתְךָ.

רָאָה לְכַבֵּד וּלְיַקֵּר מְאֹד אֶת אִשְׁתְּךָ כְּמוֹ שֶׁהַזְּהִירָנוּ רַבְּנֵינוּ וְ"ל, וְאֵל תִּרְיֵב עִמָּה, וְתִדַּע, שֶׁכָּל הַכַּעַס וְהַרְצִיחָה שְׁלָךְ בָּאִים מִחֲטָא הַיּוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, שְׁנֹכְנִסְתָּ בָּזָה זֶה יָמִים וְשָׁנִים, רַחֲמָנָא לִישׁוּבָן, כִּי הַחֲטָא הַזֶּה מְכַנֵּס אֶת הָאָדָם בְּדַפְאוֹן וּבְכַעַס וּבְעֲצָבוֹן, שֶׁמִּתְעַצְבֵּן

כל הזמן, ועל-כן עשה כל מיני מאמצים שבעולם לא להתעצבן אף פעם, ולשמר את עצמה מאד מפעס, ואז תצליח בדרךך.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל ישמע בתפלתך, שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתצליח בחייך.

נא ונא ראה ללמד בכל יום הרבה משניות, ותדע כי למוד משניות מוציאת את הנפש מכל מיני חלדה.

ראה להתחזק בכל מיני אופנים שבעולם, ותהיה ותרץ לאשתך.

המאחל לך פתיכה וחתומה טובה...

ט"ז תז.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר נצבים-ויילך, כ"ג אלול ה'תש"ן.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל כל אנשי שלומנו היקרים, תושבי בניאל עיר ברסלב, הוי"ה עליהם ישרה שכנתו תמיד.

אחי ורעי היקרים! ראו לחזק את עצמכם בכל מיני אפנים שבעולם בימי הרחמים והסליחות האלו, ואל תניחו את עצמכם להתפתות מהסמ"ך-מ"ם המתגרה בנו, כאלו אין לנו עסק אחר רק לעורר מדנים ומריבות וכו', מה סוף הכל רצינו? שנוזקה להקים את התלמוד תורה לבנינו ואת הבית-ספר לבנות לבנותינו כאן בבניאל, והלך ודקר ספין בלבנו על לא דבר ומסרה לאחרים, אשר בקושי יש להם שמונים ילדים, ואשר רבם מביאים מבחוץ, והיא רשעות שאין כמוה, ואין על זה שום תרוץ והתחמקות כלל, והעולה על הכל — שזה יותר משנתים, אשר מתלוננים אלי נשות אנשי שלומנו, אשר נקיות המקוה והסניטריות מאד לקויה, ומוציאים שערות וגם מיני רמשים בתוך המים... וזה מעורר שאט נפש לטבל שם, ועל-כן רב רבן טובלות מחוץ לעינה, ואני בקשתי והתחננתי כבר שנתים מהגורם שיעשה בשביל המקוה, וגם קבלתי על עצמי

לתרם חצי מקנה, אם נבנה ביחד מקנה חדשה, מודרנית ומשכללת, ובכל פעם התחמק ממני בכל מיני התחמקיות, אשר אני יודע אישית, שיש את כל הכסף, וגם אני העברתי לו כסף מחו"ל, שנדכו לו תורמים בעבור שכלול המקנה, וזה כבר יותר משנה, ואין קול ואין עונה, ועושה צחוק מאתנו. עכשו אשאל אתכם, האם בשביל דברים כאלו עלינו לשבת בחבוק ידיים, שינצלו אותנו?! יש בעינה באזור התעשייה מקום למשחטה, אשר עומדת ריקה ומכסה בקורי עפכיש, והשוחרט שלנו צריך לעמל ולהתיגע ללכלך את חצר ביתו או מקומות אחרים כדי לשחט, בשעה שיש למועצה הדתית משחטה ריקה, האם אין דבר זה רשעות שאין כמותה?! על-כן אל יפתה אתכם יצרכם כאלו אין לנו שום פונה רק לעשות מדנים ומריבות וכו', הרי השקר הוא לפני העינים, והדב מפחד מעורו...

עליכם לדעת, כי בואנו לגור ביבנאל הוא רק להפך את המקום הזה לעינה של תורה ותפלה, חסד וצדקה ויראת שמים ועזר לזולתו, כי המקום הוא מקום שקט ונהדר מאד, ומסגל להתבודד בין החרים והגבעות כרצונו של רבנו ז"ל, וחסבתי שנוזקה כבר למצא פנת יקרת היכן שנוכל להתעלות בעבודת השם יתברך בתורה ובתפלה, בצדקה וחסד, בלי שום דאגות כלל, ונוכל לחנף את ילדינו על-פי דרך המסורה לנו מדור דור, ולבסוף קרה לנו מקרה רע כזה מהסמ"ך-מ"ם בעצמו, ועכשו אין לנו עצה אחרת, רק להשתמש עם עצת רבנו ז"ל, שגלה לנו עצות על כל פרט ופרט, ובפרוש גלה לנו מוהרנ"ת ז"ל פעם בעת שהיתה עליו מחלקת, אם תלמידיו היו מחזיקים את עצמם ביחד, היה מוציא לסמ"ך-מ"ם את עיניו ואת שניו, כי רבנו ז"ל כתב במכתבו לכלליות אנשי שלומנו, שהסמ"ך-מ"ם עיניו לטש ושניו חרק. ועל זה אמר מוהרנ"ת ז"ל את השיחה הנ"ל, כי העקר שתלמידיו יחזיקו את עצמם ביחד, כי הבעל-דבר אורב על זה מאד, לעשות פרוידים בין תלמידי הצדיק, כי קנה אחד יכולים לשבר, אבל הרבה קנים אי אפשר לשבר בשום אופן שבעולם כלל.

ולכן באתי קדם לחזק אתכם, שאל תראו ואל תפחדו משום

דָּבָר שֶׁבְעוֹלָם, כִּי רַבְּנוּ ו'ל אָמַר עַל עֲנִינוֹ: "נִצָּחְתִּי וְאֲנִצֶּחַ כִּי מִדְּתוֹ
 נִצַּח"; וּבְיַדָּאֵי רַבְּנוּ ו'ל יִנְצַח, וְנִקְיָם פֶּה עֵינָה עַל שְׁמוֹ "יִבְנֵאל עִיר
 בְּרֶסֶלֶב", וְאֲנִי מִתְכוּוֹנֵן עֲכָשׁוּ לִפְתַּח צְרִכְנִיָּה "עֶזֶר שַׁבָּת", שֶׁתִּמְכַּר
 לָכֶם אֶת כָּל הַמְצָרִים בְּחֻצֵי מַחִיר, וְכֵן נִפְתַּח מוֹסֵד "צְדָקָה וְחֶסֶד"
 לְעֶזֶר לָכֶם בְּמָה שְׁאַתֶּם צְרִיכִים, כִּי כָּל כְּוִנָּתִי הִיא, שֶׁתִּשְׁכּוּ רַק עַל
 הַתּוֹרָה וְעַל הָעֲבוּדָה, לְהִתְמַיֵּד בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה כְּפִי סֵדֶר-
 דְּרָגָה-הַלְמוּד שֶׁל רַבְּנוּ ו'ל, שְׁעוּרֵינִי כְּסִדְרָן בְּכָל חֻלְקֵי הַתּוֹרָה
 הַקְּדוּשָׁה בְּמִקְרָא, מִשְׁנָה, גְּמָרָא, מִדְּרָשׁ, הַלְכוֹת וְאַגְדוֹת, וְלִצְאֵת בְּכָל
 לַיְלָה לְהִתְבוּדֵד עֲצֻמוֹ עִמּוֹ יִתְבַּרְךָ בֵּין הַהָרִים, וְלִקְיָם אֶת רְצוֹנוֹ שֶׁל
 רַבְּנוּ ו'ל עַל-פִּי מִשְׁנַת "הַגְּעוֹר בְּלִילָה וְהַמְהִלָּךְ בְּדֶרֶךְ יְחִידִי" (עִין
 לְקוּטֵי-מוֹהַר"ז, חֶלֶק א', סִימָן נב); וְלִכֵּן רַק זֶה אַתֶּם צְרִיכִים לְהַכְנִיס
 בְּדַעְתְּכֶם, וְסוּף כָּל סוּף גְּזֻזָּה לְהַקְיָם פֶּה תְּלִמּוּד-תּוֹרָה לְבְנֵינוּ
 וּבֵית-סֵפֶר לְבְנוֹתֵינוּ עַל אִפְסֵי וְעַל חֻמְתָּם שֶׁל כָּל שׁוֹנְאֵינוּ, כְּמוֹ
 שֶׁהִקְמֵנו גֵּן, שְׁגַם אֲז עֵינֵי הַסֵּמ"ך-מ"ם לְטַשׁ עֲלֵינוּ מְאֹד, וְלֹא הוֹעִיל
 לוֹ שׁוּם דְּבָר, כִּי תִהְיֶה לְאֵל, כְּבָר שְׁנָה שְׁלִישִׁית שֵׁישׁ לָנו אֶת הַגֵּן,
 כֵּן עוֹד יִהְיֶה לָנו פֶּה תְּלִמּוּד-תּוֹרָה לְבָנִים וּבֵית-סֵפֶר לְבָנוֹת, וְכֵן אֲנִי
 מְקַוֶּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כְּשֶׁנִּגְמַר לְבָנוֹת אֶת בֵּית-הַמְּדֻרָשׁ הַגָּדוֹל,
 אֲבָנָה מְקוּוֶה חֲדָשָׁה מְשֻׁכְּלֶלֶת בְּתַכְלִית הַהֲדוּר וְהִפְיֵי, וְאִין אָנוּ
 צְרִיכִים לְטוֹבוֹת זוּלָתָנוּ כָּלֵל.

אֲחֵי וְרַעֲי הַיְקָרִים! עֲלֵיכֶם לְדַעַת, כִּי אִין אָנוּ תְּלוּיִים בְּשׁוּם
 גּוֹרְמִים, וְאִין אָנוּ צְרִיכִים שׁוּם תְּקֻצִיבִים, אָנוּ תְּלוּיִים וְעוֹמְדִים רַק
 לְפָנָיו יִתְבַּרְךָ, וְרַק הוּא יַעֲזֹר לָנו, וְתִרְאוּ אֵיךְ עוֹד הַמְקוּם יִשְׁגָּשֵׁג
 וְנִצְלִיחַ בְּכָל הַמּוֹבָנִים, אֲבָל לְעַת עֵתָה אַתֶּם צְרִיכִים מְאֹד לְהִתְחַזֵּק
 בִּינֵיכֶם, וְלִהְשָׁמֵר מְאֹד מִכָּל מִינֵי לְשׁוֹן הָרַע וּרְכִילוֹת וְלִיצְנוּת,
 וּלְבַעַר אֶת הַקְּלָפָה הַזֹּאת מִכֶּם לְגַמְרֵי, כִּי לֹא בְּאֵנוּ לְיִבְנֵאל בְּשִׁבִיל
 הַהֶבְלִים הָאֵלוּ, זֶה יֵשׁ בְּעִיר מְסֻפִּיק, בְּאֵנוּ לְפָה רַק בְּשִׁבִיל עֲבוּדַת
 הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ, לְלַמֵּד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה. וְעַל-כֵּן רְאוּ לְבַעַר מֵאַתְּכֶם כָּל
 מִינֵי יִצִּים וּמְסִיתִים וּמְדִיחִים, וְאֵל יֹאמְרוּ בְּשִׁמִּי שׁוּם דְּבָר, כִּי מֵה
 שְׁאֲנִי רוּצָה מִכֶּם הוּא דְּבָר אֶחָד — שֶׁתִּלְכוּ בְּכָל לַיְלָה לְהִתְבוּדֵד
 עִמּוֹ יִתְבַּרְךָ, וּלְבַקֵּשׁ וְלִהְתְּחַנֵּן מִמֶּנּוּ יִתְבַּרְךָ, שֶׁכְּבָר גְּזֻזָּה לְהוֹרִיד אֶת

הַשְּׂכִינָה לְכָל הָעוֹלָם כְּלוּ. וּלְעַת עֵתָה עָלִינוּ לְהִיּוֹת כְּלִים לְקַבֵּל
הַשְּׂרָאָת הַשְּׂכִינָה שְׁשׁוּרָה בִּיבְנֵאֵל, כְּמֵאֲמָרָם ו'ל (ראש השנה לא.):
עֲשֵׂה מִסְעוֹת נִסְעָה שְׂכִינָה וְכוּ', עֵינֵי שָׁם; וַיְדוּעַ, אֲשֶׁר יִבְנֵאֵל הֵם
הַשְּׂדוֹת שֶׁל טְבַרְיָה, עַל-כֵּן מִשָּׁם עֲתִידִין לְהִנָּאֵל, וְלֹא בְחִנָּם קָם
עֲכָשׁוּ הַסֵּמ"ך-מ"ם מִשְׁנָתוֹ, כִּי בְשָׁנָה זוֹ תִּנְש"א, אָנוּ מְקוּיִם לִיעוּד
שֶׁל "אַרְאֵנוּ נִפְלְאוֹת" (מִיכָה ז, טו), שִׁיעֵשָׂה עִמָּנוּ הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא
נִפְלְאוֹת, פְּלֵאֵי פְּלֵאוֹת, וְקָץ בָּא הַקָּץ, וְעַל-כֵּן בְּשָׁבִיל זֶה נִשְׁתַּלְשַׁל
כָּל הַרְעַשׁ עָלֵינוּ.

וְלָכֵן רְאוּ, אַחֵי וְרַעֵי הַיְקָרִים! לְהַחְזִיק אֶת עֲצָמְכֶם בְּיַחַד, שְׁלֵא
תִסְחָפוּ עִם הַהֶסְתָּה הַפְּרוּעָה שְׁקֵמָה נִגְדָנוּ, כְּאִלוּ אֵין לָנוּ שׁוּם דְּאָגוֹת
אַחֲרוֹת, רַק לַעֲשׂוֹת מְדַנִּים וּמְרִיבוֹת וְכוּ', כִּי כֵן דֶּרֶךְ הַשְּׂקִינִים
וְהַרְמָאִים, כְּשִׁתּוֹפְסִים אוֹתָם בְּשִׁקְרִיהֶם וּבְרַמְאוֹתָם, שֶׁהֵם שׁוֹפְכִים
אֶת הַלְכֻלֹּף חֲזָרָה עַל זֶה שְׁעוֹרֵר אוֹתָם... וְתִדְעוּ, שְׁתַּהֲלֶה לְאֵל,
עֲבָרְנוּ כְּבָר עַל הָרִים וּגְבָעוֹת יוֹתֵר גְּבוּהִים מְאֹלוּ הַהֶסְתָּוֹת הַפְּרוּעוֹת
נִגְדָנוּ, אֵל נָא נִסְחָף בְּשִׁקְרִיהֶם.

נָא וְנָא עֲכָשׁוּ אָנוּ זֹכִיִּים לְהַפְּנִס לְשָׁנָה חֲדָשָׁה שָׁנָה, שְׁעִדִין לֹא
הִיְתָה בְּעוֹלָם שָׁנָה שְׁאָנוּ יְכוּלִים לְפַעַל גְּאֻלָּה לָנוּ וְלְכָלֵל נִשְׁמוֹת
יִשְׂרָאֵל, וְעַל-כֵּן שְׁמָרוּ עֲצָמְכֶם מְאֹד מְאֹד מִכָּל מִינֵי לְשׁוֹן הַרְעַ
וּרְכִילוֹת, וְאֵל תִּפְנָסוּ בְּשׁוּם וּכְוָחִים עִם אֵף אֶחָד, אֵין לָנוּ דְבוּרִים
אַחֲרִים, רַק אֲמוּנָה וְעוֹד פְּעַם אֲמוּנָה וְעוֹד פְּעַם אֲמוּנָה, "אֵין שׁוּם
מְצִיאוֹת בְּלַעֲדֵיו יְתָבְרוּ כָּלֵל, "הוּא יְתָבְרוּ מְחִיָּה וּמְהִיָּה וּמְקִיָּים אֶת
כָּל הָעוֹלָם כְּלוּ", "דּוּמָם, צוּמַח, חֵי, מְדַבֵּר, הֵם עֲצָם עֲצָמִיוֹת חֵיוֹת
אֶלְקוֹתוֹ יְתָבְרוּ", "אֵין לָנוּ עַל מִי לְהִשְׁעֵן אֶלָּא עַל אֲבִינוּ שְׁבַשְׁמִים",
וְרַק אֵלָיו אָנוּ צְרִיכִים לְבוֹא וּלְהַתְחַנֵּן וּלְבַקֵּשׁ עַל נַפְשׁוֹנוּ, וְרַק זֶה
יֵשׁ לָנוּ לְמַכֵּר.

וְלָכֵן שְׁמָרוּ עֲצָמְכֶם מְאֹד מְאֹד לֹא לְדַבֵּר שׁוּם דְבוּרִים שְׁאִינִם
צְרִיכִים, וּבְפָרֵט בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה הַקְּדוּשׁ וְהַנּוֹרָא, הַקְּבוּץ הַקְּדוּשׁ שֶׁל
רַבְּנוּ ו'ל, צְרִיכִים לְשָׁמֵר מְאֹד מְאֹד עַל הַדְּבוּר, לֹא לְדַבֵּר שׁוּם דְבוּר
שְׁאִינִו צְרִיף, כִּי בְרֵאשׁ הַשָּׁנָה דְּנִים אֶת הָאָדָם עַל כָּל הַשָּׁנָה, וְעַל-כֵּן

צְרִיכִים אֲזוֹ לְשֹׁמֵר מְאֹד מְאֹד אֶת הַדְּבוּר וְכֵן אֶת הַמְּחֻשָּׁבָה, לְחֹשֵׁב
 רַק מִחֻשְׁבוֹת טוֹבוֹת, שְׁבוּדָאֵי יִיטִיב עִמָּנוּ הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא,
 וְלַעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי תְּכֻנֹּת טוֹבוֹת כַּמָּה גִּזְכָּה לְלַמֵּד בְּשָׁנָה זוֹ, כַּמָּה
 פְּעָמִים גִּזְכָּה לְסַיֵּם שְׁשֵׁה סְדְרֵי מְשָׁנָה, כַּמָּה מְסַכְּתוֹת גִּזְכָּה לְסַיֵּם
 בְּשָׁנָה זוֹ, וְכַמָּה הִלְכוֹת גִּזְכָּה לְלַמֵּד בְּשִׁלְחַן עָרוּךְ בְּשָׁנָה זוֹ, וְכַמָּה
 דְּפִים זֶהר וְתַקוּנִים גִּזְכָּה לִוְמַר בְּשָׁנָה זוֹ, וְכַמָּה פְּעָמִים תְּהִלִּים גִּזְכָּה
 לְגַמֵּר בְּשָׁנָה זוֹ, זוֹ צְרִיכָה לְהִיּוֹת כָּל תְּכֻנֵּיתָנוּ בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה הַקְּדוּשׁ
 וְהַנּוֹרָא.

וְהַעוֹלָה עַל הַפֶּל, בְּשִׁבִיל תְּקוּן מְעַשֵּׂינוּ הֶרְעִים, עָלִינוּ לְחֹשֵׁב
 מִחֻשְׁבוֹת וּלְתַכְנֵן תְּכֻנוּנִים כַּמָּה בְּגִי-אָדָם לְהַחֲזִיר בְּתֻשׁוֹבָה הַשָּׁנָה
 הַזֹּאת, וְכַמָּה סְפָרֵי רַבָּנוּ ז"ל גִּזְכָּה לְהַפְּיץ בְּשָׁנָה זוֹ, וְרַק זוֹ צְרִיכָה
 לְהִיּוֹת כָּל מִחֻשְׁבְּתְּכֶם וְתְּכֻנֵּיתְכֶם בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה הַקְּדוּשׁ וְהַנּוֹרָא, כִּי
 מְלַבֵּד זֹאת הַפֶּל הֶבֶל וְרַעוּת רוּחַ, כִּי מִה יַעֲשֶׂה לָנוּ הָאָדָם? ! תְּהִלָּה
 לְאֵל, גְּדוֹל אֲדוֹנָנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ, וּבּוּדָאֵי גִזְכָּה לְהוֹצִיא מֵהַכַּח אֶל
 הַפֶּעַל מֵה שְׁאֲנוּ מִשְׁתַּוְּקָקִים. "וְהַכֹּלֵל וְהַעֲקָר, שְׁלֵא לְהַתְּפַחַד כָּלֵל".

הַכֹּפֵל הַדְּבָר, מְאֹד מְאֹד אֲבַקֵּשׁ אֶת כָּל אֶחָד מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמָנוּ
 הַיְקָרִים, הַקְּרוּבִים לְלִבִּי מְאֹד, שְׁלֵא יִתְעַרְבוּ בְּשׁוּם מַחְלָקַת וּמְרִיבוֹת
 וְדַבּוּרֵי לְשׁוֹן-הֶרַע וּרְכִילוֹת וְלִיצְנוּת. רְאוּ לַעֲקוֹר דְּבָר זֶה מִבְּיַנְיָכֶם,
 כִּי אֵין זֶה שִׁיף אֵלֵינוּ כָּלֵל, וְאֵל יֹאמְרוּ לָכֶם בְּשָׁמִי שׁוּם דְּבָר, כִּי
 אֵינִי רוֹצֵה שׁוּם דְּבָר, רַק שְׁתַּתְּמִידוֹ בְּהַתְּבוּדוֹת, לְהַתְּבוּדָה עֲצָמְכֶם
 עִמּוֹ יִתְבַּרֵךְ בְּכָל יוֹם וַיּוֹם, וּבַפְּרָט בְּלִילָה בֵּין הַהַרִים, וּלְהַתְּמִיד
 בְּיָמִים אֵלֶּה הַרְבֵּה בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, וּלְהַפְּיץ אֶת אֹר וְדַעַת
 רַבָּנוּ ז"ל, וְלְבַלִּי לְהַתְּעַסֵּק עִם שׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַעוֹלָם, כִּי הוּא מְמִילָא
 יְפֵל, כַּמֵּאמָרָם ז"ל (שְׁבַת ל.ב.): שְׁבַקִּיה לְרוּיָא דְּמִנְפְּשִׁיה נְפִיל
 (כְּשִׂאֲתָם רוּאִים שְׁכוּר, הַנִּיחוּ אוֹתוֹ, וְאֵל תְּדַחֲפוּ אוֹתוֹ, כִּי מְמִילָא
 יְפֵל לְבַד מֵרַב שְׁכוּרוֹתוֹ) וְזֶה מֵה שְׁיֵישׁ לִי לִוְמַר לָכֶם, כִּי לֹא קָמִים
 עָלַי כָּלֵל, כִּי, תְּהִלָּה לְאֵל, אֲנִי לֹא צָרִיךְ אוֹתָם, בְּעִזְרַתוֹ יִתְבַּרֵךְ, אֲבָנָה
 אֶת בֵּית-הַמִּדְרָשׁ בְּעִצְמִי, וְכֵן אֶת הַמְּקוֹנָה טְהוֹרָה בְּעִצְמִי, בְּלִי שׁוּם
 סִיוַע מִבַּחוּץ כָּלֵל, רַק מִיָּדוֹ הַמְּלֵאָה וְהַרְחָבָה, שְׁבוּדָאֵי לֹא יַעֲזוּב
 אוֹתִי, וְלִכֵּן שְׁלֵא יֹאמְרוּ לָכֶם שׁוּם דְּבָר בְּשָׁמִי, כְּדִי לְלַהֵב, חַס

ושלום, אַתְּ הַמְּרִיבוֹת וְהַמְּחַלְקֶת, כִּי אֵין כָּאֵן לֹא דְבִים וְלֹא יַעַר...
 רק דַּרְכָּנוּ עַל יַבֵּלַת רְגִישָׁה... שְׁמַאד מְאֹד מְפַחַד מְעוּרוֹ מֵהָיָה
 כְּשִׁיתְגַּלֶּה הֵיכֵן הַתְּקַצִּיב הַעֲנָקִי שְׁנַתְנוּ כְּכֹר יוֹתֵר מְשַׁנְתִּים עַל תְּקוּן
 וְשִׁכְלוֹל הַמְּקֹנָה?! וּבְשִׁבִיל זֶה הוּא מַעֲלָה עֲנָן, וְאַבְקָ וְעֵשֶׁן
 הַמְּחַלְקֶת וְהַהֲסָתָה, כְּדֵי שִׁיתְחִיל לְבַעַר בְּעֵינַיִם, וְלֹא יוּכְלוּ לְהַסְתַּפֵּל
 עַל הַשְּׁחִיתוֹת שְׁקוּרִית כָּאֵן תַּחַת אֶפְנוּ...

נָא וְנָא עֲזְבוּ אֶת הַכֹּל, רַק תַּתְּמִידוֹ בְּתוֹרָה וּתְפִלָּה וְהַתְּבוּדוֹת,
 וְאִישׁ אֶת רְעֵהוּ יֹאמֶר חֲזוּק, וְתַעֲקְרוּ מִבְּיַנְיָכֶם כָּל מִינֵי לְצִים בְּעֵלֵי
 לְשׁוֹן-הָרֶעַ, וְתַשְׁמְרוּ אֶת עֲצַמְכֶם מְאֹד מְאֹד מִמְּחַלְקֶת וּמְרִיבוֹת, וְאִז
 תִּרְאוּ אֵיךְ שְׁנֹזְכָה לְקַבֵּל שְׁנָה טוֹבָה וּמְתוּקָה, שְׁנַת חַיִּים אֲשֶׁר וְעֵשֶׁר,
 שְׁנָה מְלֵאָה טוֹב אֲמַתִּי וְנִצְחִי, תוֹרָה וּתְפִלָּה, שְׁנָה שְׁנֹזְכָה לְמֵלֵא
 אוֹתָהּ עִם הַרְּבָה טוֹב, וְנִקְרַב אֶת כָּל הָעוֹלָם כְּלוֹ לְדַעַת רַבְּנוּ וְ"ל
 בְּהַתְּגַלוֹת מְלֶךְ הַמְּשִׁיחַ בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ, אָמֵן.

הַמֵּאֲחֵל לְכֶם כְּתִיבָה וְחַתִּימָה טוֹבָה...

ט"ז תח.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, עָרַב רֹאשׁ הַשְּׁנָה ה'תנש"א.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל אַחֵינוּ אֲנָשֵׁי
 שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים "חֲסִידֵי בְּרֶסֶלֶב", תְּלִמִּידֵי "הַיְכָל-הַקֹּדֶשׁ" בְּכָלֵל,
 וְאֶל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים הַגָּרִים בְּיַבְנָאֵל "עִיר בְּרֶסֶלֶב" בְּפֶרֶט,
 הַזֵּנוּ"ה עֲלֵיהֶם יִשְׂרָה אֶת שְׁכִינָתוֹ תְּמִיד, וְיִשְׁמְרֵם וְיַצִּילֵם מִכָּל רָעָה,
 וְיִמְשִׁיף עֲלֵיהֶם בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה בְּכָל מַעֲשֵׂה יְדֵיהֶם.

בְּפֶרֶס הַשְּׁנָה הַחֲדָשָׁה, בְּאֵתִי לְבָרֵךְ אֶתְכֶם וְאֶת כָּל בְּנֵי בֵיתְכֶם
 בְּשְׁנָה טוֹבָה וּמְתוּקָה, שְׁנַת חַיִּים וּבְרִיאוֹת, שְׁנַת שְׁלוֹם וְשִׁלְוָה
 וְאַהֲבָה אֲמַתִּית, שְׁנַת גְּאֻלָּה וְיִשׁוּעָה, עַל-יְדֵי מְשִׁיחַ צְדָקָנוּ.

אחי ורעי היקרים! ראו להתחזק יחד באהבה, אחנה ורעות, ואיש את רעהו יאמר חזק, כי לא מצא הקדוש-ברוך-הוא כלי המחזיק ברכה לישראל, אלא השלום (עקצין פרק ג'), ובזה שפתחזיקו את עצמכם ביחד, ותעזרו איש את רעהו, תקדשו שם שמים ברכים, ותשרה בכם ברכה והצלחה מרבה, ואין אליהו בא לא לרחק ולא לקרב, אלא לעשות שלום (עדיות, פרק ח'), ובזה שעוסקין בשלום, כבר לא צריכין לרחק או לקרב, כי הכל נעשה אחד, שזה פרוש תבת "שלום" — מלשון "שלמות", דבר "שלם" פשוטו כמשמעו, ועל-כן ראו לעקר ולשרש מכם את כל הבעלי מחלקת, ותשמרו מאד, שלא ימצא במחניכם איזה בעל מחלקת, כי בעלי מחלקת הורסים ועוקרים הכל, כי המחלקת היא כמו אש השורפת ומכלה הכל, ותמיד תשתדלו לדון איש את רעהו לכף זכות, כי לא ברא הקדוש-ברוך-הוא את העולם אלא על מנת שיהיה שלום בין הבריות (במדבר רבה, פרשה יב, סימן א'), וגדול שלום, שכל הברכות כלולות בו (ויקרא רבה, פרשה ט', סימן ט'), וגדול השלום, שאין הקדוש-ברוך-הוא מבשר את ישראל שיהיו נגאלים אלא בשלום (דברים רבה, פרשה ה', סימן יב).

ועליכם לדעת, כי יש טבע רע אצל בני-אדם, תמיד לעורר מדנים ומחלקת ומריבות בין בני אדם, ואינם יכולים לישב בשקט אפלו יום אחד, רק בכל פעם להצית אש מזה לזה, ומזה לזה, וזו כל חיותם, שתהיה כל העירה כמקחת אש, מלאה מחלקת, אשר דבר זה גורם הריסות הדת וחרבן היהדות, ובפרט בעירה קטנה, ועל-כן ראו לברח מבעלי מחלקת כאלו, ותדבקו עצמכם רק בו יתברך, אשר שמו שלום (שבת י'), ותמיד תזכרו כל מה שכתוב בתורה לשום שלום הוא נכתב, ואף-על-פי שכתוב בתורה מלחמות, אף המלחמות לשום שלום נכתבו (מדרש תנחומא, פרשת צו), כי לפעמים צריכים לגלות את הצבועים והחנפים ולגרשם, שזה גם-כן רק בשביל השלום.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפלת

אֲשֶׁר ט"ז תט בְּנַחֵל שֶׁא

שְׁאֲנֵי מִבְקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְכֶם, שְׁתִּהְיֶה לְכֶם שְׁנַת חַיִּים, אֲשֶׁר וְעֲשֶׂר, שְׁנַת נַחַת וּבְרָכָה, וְתִתְבָּרְכוּ בְּכָל הַבְּרָכוֹת הַכְּתוּבוֹת בַּתּוֹרָה.

הַמְּבַרֵךְ אֶתְכֶם בְּכַתִּיבָה וַחֲתִימָה טוֹבָה...

ט"ז תט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם חֲמִישִׁי בֵּין כֶּסֶה לְעֶשׂוֹר, ח' תְּשַׁרֵי ה'תַּנְש"א.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סְלָה, חֲתִימָה טוֹבָה לְכָל נְשׁוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַגָּרִים בְּיַבְנָאֵל "עִיר בְּרֶסֶל"ב", הַיּוֹ"ה יִשְׂרָאֵל שְׁכִינָתוֹ עֲלֵיכֶן תָּמִיד, וְתִזְכְּיֶנָּה לְרוּחַ רַב נַחַת מִיַּלְדֵיכֶן, וְתִגְדְּלֶנָּה אוֹתָם בְּנֶקֶל.

מְאֹד מְאֹד אֲבַקֵּשׁ אֶתְכֶן, שְׁתַּחֲזַקְנָה אֶת עֲצָמְכֶן בְּיַחַד, וְאַחַת תַּחֲזַק אֶת הַשְּׂנִיָּה, כִּי בְּזֶה תְלוּיָהּ כָּל הַצְּלַחַתְנֹו. וְלִהְיוּ — הַסְּמ"ך־מ"ם רוֹצֵה רַק לְהַפְרִיד בֵּינֵנוּ הִיָּה לֹא תִהְיֶה. רְאוּ לַעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שְׁבַעוּלָם לְהִיּוֹת מְאַחְדוֹת, וְאִזּוֹ תַצְלַחְנָה בְּכָל הַכּוּוֹנִים.

לְמוֹתֵר עָלֶי לְהַסְבִּיר לְכֶם אֶת חֲמֵר אֶסּוּר נְדָה, שֶׁהִיא חֲמוּרָה שְׁבַחֲמוּרוֹת, אֶסּוּר בְּרַת, רַחֲמָנָא לִישׁוּבָן, יוֹתֵר חֲמוּר מְאֹכִילָה וְשִׁתְיָה בְּיוֹם הַכּוּוֹרִים, שְׁגָם הִיא בְּכַרְת, אֶף יְדוּעַ עַל־פִּי הַלְכָה, כְּשֶׁאָחַד חוֹלָה לֹא עָלִינוּ, מִתֵּר לוֹ לְאַכֵּל, לֹא־כֵן אֶסּוּר נְדָה, אֵין עַל זֶה שׁוֹם הַתֵּר, חֵס וְשְׁלוֹם. לְזֹאת אֲנִי לוֹחֵם עַל מְקוּה טְהָרָה, שִׁיְהִי לְכֶן בְּיַבְנָאֵל. וְעֲלִיכֶן לְדַעַת, כִּי אִם אֵין הַמְקוּה כְּמוֹ שְׁצָרֶיךָ, אֲזִי הִילְדִים שְׁנוּלְדִים מִמְקוּה כְּזֶה, נִקְרָאִים בְּנֵי נְדָה, רַחֲמָנָא לִישׁוּבָן, שְׁזֶה אָחַד מִהַפְסוּלִים, וְלְכֶן רְאוּ לַעֲזוֹר לִי לְהֶאֱבֵק בְּעַנְיֵן הַמְקוּה, כִּי לֹא נִיחַ וְלֹא נִשְׁקֵט עַד שִׁיתְקַן הַדְּבָר.

הֵן אָמַת, שְׁאֲנֵי מְקוּה לְהַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, שְׁאֲזַכֶּה לְבָנוֹת מְקוּה טְהָרָה מְשַׁכְּלֵלַת בְּתַכְלִית הַשְּׁכָלוֹל וְהִיפִי, בְּעַת בְּנִית בֵּית־הַמְדַרְשׁ

הַגְּדוּל, אֲכַל לַעֲת עֵתָה רְאוּ לַעֲזוֹר לִי לְהֶאֱבֹק בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים
 שְׁבַעוּלָם — "הֵן בְּדוֹרוֹן", שְׁתַּתְּנוּ צְדָקָה אַחַת לְשִׁנְיָה, לַעֲזוֹר אַחַת
 לְשִׁנְיָה, שְׁנֵה בְּכָלֵל צְדָקָה וְדוֹרוֹן, "וְהֵן בְּתַפְלָה", לְבַקֵּשׁ הַרְבֵּה מִמֶּנּוּ
 יִתְבַּרֵךְ, שְׁיַחֲוֶס וַיִּרְחַם עָלֵינוּ, שְׁנִזְכֶּה לְהוֹצִיא מִן הַכַּח אֶל הַפַּעַל אֶת
 בְּנֵי בֵית־הַמִּדְרָשׁ וְאֶת מְקֻנֵה טְהָרָה, "וְהֵן בְּמִלְחָמָה", שְׁנִצְא וְנִלְךְ
 בְּמִקּוֹם הַמִּתְאִים וְלֹא לְהִתְפַּחַד כָּלֵל, וְדַעַת לְנִבּוֹן, שְׁהַכַּל יִהְיֶה
 בְּמִסְגֵּרַת הַחֶק, וְגַם תְּבַקְשׁוּ שְׁמִירָה, הַעֲקֹר לֹא לְהִתְפַּחַד כָּלֵל, וְלֹא
 נְנִיחַ וְלֹא נִשְׁקֹט עַד שְׁיִתְקַן הַדְּבָר בְּתַכְלִית הַשְּׁלֵמוֹת.

נָא וְנָא לְהַסְבִּיר וְלַעֲשׂוֹת תַּעֲמוּלָה אֲצִל כָּל מִי שְׁצָרִיכִים, שְׁכַל
 פְּנִתְנוּ הִיא אֶךְ וְרַק לְחִיּוֹת אֶת חַיֵּינוּ כָּאֵן בְּיַבְנָאֵל כְּמוֹ שְׁהִתְנַהֲגוּ
 אֲבוֹתֵינוּ וְאִמּוֹתֵינוּ מִדּוֹר דּוֹר, וְאִנּוּ רוֹצִים מְקֻנֵה טְהָרָה, שְׁתַּהֲיֶה
 מְהֵרָת וּמְשַׁכְּלֵת בְּתַכְלִית הַהַדּוֹר וְהַשְּׁכָלוֹל עַל־פִּי הַלְכָה, וְתַהֲיֶה
 הַצְּנִיעוּת בְּמִלָּא מוּכָן הַמְלָה, כְּמוֹ־כֵן אִנּוּ רוֹצִים תְּלַמּוֹד תּוֹרָה לְבָנֵינוּ
 וּבֵית־סֵפֶר לְבָנוֹתֵינוּ, וְשִׁיְהִיו לָנוּ כָּל הַמוֹצְרִים הַכְּשָׁרִים בְּתַכְלִית
 הַכְּשָׁרוֹת, וְעַל עֲקֻרוֹנוֹת אֱלוּ נִלְחַם לָלֹא וְתוֹר, עַד שְׁנִצְאֵלִית. וְדַבֵּר זֶה
 צָרִיכִים לְהַסְבִּיר לְכָל הַגּוֹרְמִים אֲשֶׁר יִשְׁאֲלוּ אֶתְכֶם, וְשִׁלָּא יַעֲשׂוּ לָהֶם
 שְׁטִיפַת מַח כְּאֱלוּ בְּאִנּוּ לְפָה לַעֲשׂוֹת מְרִיבָה וּמִלְחָמוֹת. אֲנַחְנוּ רוֹצִים
 לְחִיּוֹת חַיֵּינוּ בְּצַנִּיעוּת עַל טְהָרַת הַקִּדְשׁ, וְעַל זֶה לֹא נִוְתַר, זְכוּתֵנוּ
 לְתַבַּע מַה שְׁמַגִּיעַ לְכָל אֲזַרַח מְדִינָה. מַה פְּתָאֵם שְׁהַרְשַׁע יִסְגֹר אֶת
 הַמְקֻנֵה, וְלֹא יִתֵּן לְנָשׁוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ לְהַפְגִּס וְכוּ', מַה זֶה צָרִיךְ
 לְחִיּוֹת, כִּי מְתַנַּהֵג "רַב"? ! לֹא נְנוּחַ וְלֹא נִשְׁקֹט, עַד שְׁנוֹרִיד אֶת
 הַחֶרֶף הַזֶּה מֵעַם יִשְׂרָאֵל, וְנִפְרָסֵם אֶת זֶה בְּכָל הָעוֹלָם כְּלוּ הָעוֹלָה
 שְׁעוֹשֶׂה, שְׁמוֹנֵעַ טְהָרָה מִבְּנוֹת יִשְׂרָאֵל וְכוּ', הֲלֹא זֶה מְקוֹם נְדַח שְׁאֵף
 אַחַת אֵינָה מְשַׁתְּמָשֶׁת עִם הַמְקֻנֵה רַק נָשׁוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וּבְשִׁבִיל
 אֵינְטֵרְסִים אִישִׁיִּים, שְׁרוּצָה לְקַבֵּל תְּקַצִּיבִים וְכוּ', הוּא סוֹגֵר אֶת
 הַמְקֻנֵה. אֲקֻנֵה שְׁכַלְכֶם תְּקַחוּ חֵלֶק בְּזֶה, שְׁיִהְיֶה קְדוּשׁ שֵׁם שְׁמַיִם.

הַמְּאַחַל לָכֶם חֲתִימָה טוֹבָה...

ט"ז תי.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי בין כסה לעשור, ח' תשרי ה'תנשא.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל כלליות אנשי שלומנו היקרים "חסידי ברסלב", תלמידי "היכל-הקדוש", הגרים ביבנאל "עיר ברסלב", הוי"ה עליהם ישרה שכינתו תמיד, ויזפו לחתימה טובה, ותרוו רב נחת מילדיכם, ותגדלו אותם בנקל.

אחי ורעי היקרים! ראו לחזק את עצמכם בכל מיני אפנים שבעולם להחזיק את עצמכם ביחד, כי העקר בזה העולם להיות מאחדים, וכשחברים ואנשים מאחדים, אזי הם יכולים להצליח ולעשות דבר בלתי אפשרי לאפשרי, כי האחדות גורמת להצלחה יוצאת מן הכלל. ועל-כן ראו להיות מאחדים, ואל תניחו שישברו אתכם.

עליכם לדעת, כי כל פונתנו היא ביבנאל רק לבנות עיר על שם רבנו ז"ל, ואנחנו מקוים להקדוש-ברוך-הוא, שתפנסנה שם לגור מאות משפחות חרדיות, ויהיה לאות ולמופת לכל אנשי שלומנו חסידי ברסלב, ולכל העולם כלו, כי העיר תהיה עיר של חסד ושל צדקה, עיר של תורה ושל תפלה, עיר של גלוי אלקות, עיר של אהבה, אהבה ורעות. ועל-כן ראו לעזר, שנוזקה להגשים את הדבר הזה, ידעתי גם ידעתי, שיקום עלי הסמ"ך-מ"ם בעצמו על דבר זה, אבל לא תארתי לעצמי מאיזה מקום יתן לי מפה וכו'. מה אמר ומה אדבר, רק הקדוש-ברוך-הוא יודע שברון לבי ואת הבזיונות והעלבונות שאני סובל על לא דבר, רק מפני שרציתי לבנות תלמוד-תורה לבנים ובית-ספר לבנות, ושיהיה מקוה טהרה לנשים בתכלית הפשרות, ובשביל זה מגיע לי עלבונות וחרופין וגדופין כאלו?! הלא עליכם לדעת, כי לדינו הם אישון עינינו. וכמו שאדם לא יכניס מסמר לתוף אישון עינו, כמו-כן הוא לא ימסר את ילדיו לבית חנוף שמערכים שם בנים ובנות, רחמנא

לישזבן, אֲשֶׁר אֵשׁ הַנְּעוּרִים בּוֹעֶרֶת כְּכֹר מִקְטָנוּתָם, רַחֲמָנָא לִישְׁזֹבֵן. וּכְמוֹ-כֵן מִקְוֵה טְהָרָה, עֲלֵיכֶם לְדַעַת, כִּי אִסּוּר נִדְהָ הוּא חֲמוּר מְאֹד מְאֹד יוֹתֵר מֵאֲכִילָה וּשְׁתִּיָּה בְּיוֹם הַכַּפּוּרִים, כִּי אִף שְׁשֻׁנֵיהֶם בְּכִרַת, עִם כָּל זֹאת כְּשֶׁאָדָם חוֹלָה, לֹא עֲלֵיכֶם, מִתֵּר לוֹ עַל-פִּי הַדִּין לֶאֱכֹל, לֹא-כֵן כְּשֶׁהַמִּקְוֵה אֵינָה בְּסֵדֶר, נִשְׁאָרִים נִדְהָ, רַחֲמָנָא לִישְׁזֹבֵן, וְאִזּוֹ גּוֹרְמִים לְפָסוּלִים שֶׁהֵילָדִים הַנוֹלָדִים נִקְרָאִים בְּנֵי נִדְהָ, רַחֲמָנָא לִישְׁזֹבֵן, וְזֶהוּ פֶתֶם שֶׁלֹא יְכוּלִים לְהוֹרִיד מֵהֶם, וְהֵם סוּבְלִים אַחֲר־כֶּף מִזֶּה בְּמֵאֵד מְאֹד. וְעִכְשָׁו אֲשֶׁאֵל אֶתְכֶם, הָאֵם מְגִיעַ לִי סְקִילָה, שְׁאֵנִי מְבַקֵּשׁ עַל דְּבַר יְסוּדֵי שְׁצָרִיכִים בִּי־הַדּוֹת?! הָאֵם עָלִי לְהִתְפַּעֵל מֵאִיזָה רִיק וּפּוֹחֵז, שְׁיִכְתַּב עָלַי "גְּלוּי דַעַת", הֲלֹא אֵת דַעַתוֹ הַפְּגוּמָה הוּא מְגַלָּה וְשׁוֹפֵף עֶפֶר לְתוֹךְ הָעֵינַיִם, כְּדֵי שֶׁלֹא יִרְגִישׁוּ בַשְּׁחִיתוֹת שְׁקוּרִית שֶׁם עַל בּוֹבוֹז כְּסָפִי צְבוּר שְׁנֹכְנֵס לְכִיסוֹ הַפְּרָטִי. לֹא! לֹא! לֹא גְנִיחַ לְהִתַּל בְּנוֹ יוֹתֵר, אֲנַחְנוּ נִלְחַם עַל זְכוּיֹתֵינוּ — הֵן עַל מִקְוֵה טְהָרָה, וְהַעֲקָר עַל הַצְּנִיעוּת הַתְּלוּיָה בּוֹ, שֶׁלֹא יִהְיֶה כָּל-כֶּף הַפְּקָר כְּמוֹ שֶׁהוּא עַד עִכְשָׁו, כְּפִי שְׁאֵתֶם בְּעֶצְמְכֶם מְסַפְּרִים לִי עַל גִּדְלֵי הַהַפְּקָרוֹת שְׁשׁוּרָה שָׁם, פֹּה אֵין מִים וְכוּ', פֹּה כְּכֹר מֵאֲחֵר וְכוּ', וּפֹה הַמִּים מְלַכְלָכִים, וְלֹא הִחְלִיפוּ אוֹתָם כָּלֵל. וּכְמוֹ-כֵן אָנוּ רוֹצִים תַּלְמוּד-תּוֹרָה לְבְנֵינוּ וּבֵית-סֵפֶר לְבְנוֹתֵינוּ, וְלֹא נּוֹתֵר עַל זֶה בְּשׁוּם פָּנִים וְאֶפֶן, אֲפֹלוּ שְׁנֹצְטֵרֶף לִילֵךְ לְבֵית-הַמִּשְׁפָּט, אָנוּ נִלְחַם עַל זְכוּיֹתֵינוּ וְלֹא נִכְנָע.

נָא וְנָא רָאוּ לְהִחְזִיק בְּשַׁעוּרֵי תּוֹרָה, כִּי רַק עַל-יְדֵי שַׁעוּרִים בַּתּוֹרָה נִזְכָּה לְהַצְלִיחַ בְּכָל מַאֲבָקֵינוּ, כִּי הַתּוֹרָה הִיא אוֹר הַמְּאִיר לָנוּ אֶת הַחַיִּים, וְהִיא אֵשׁ הַשְׁוֹרְפֶת אֶת כָּל הַמְּשַׁחֲתִים וְהַמְּקַטְרָגִים, וְעַל-כֵּן רָאוּ לְקַבֵּעַ עֵתִים לַתּוֹרָה בְּמִקְרָא, מְשֻׁנָּה, גְּמָרָא, מְדֻרָשׁ, וּלְבַל יִחַסֵּר לְכֶם יוֹם אֶחָד מִבְּלֵי לְמוֹד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, כְּמוֹ-כֵן רָאוּ לְהִתְמַיֵד בַּתְּפִלָּה וּבַהֲתַבּוֹדוֹת, וּלְהִתְפַּלֵּל אֶת הַשָּׁלֵשׁ תְּפִלוֹת: שְׁחִרִית, מְנַחָה, מְעִרִיב בְּמִנְיֵן דִּיקָא. וּמָה טוֹב וּמָה נְעִים, אִם תִּזְכּוּ לֵאמֹר בְּכָל לַיְלָה סֵדֶר תִּקּוּן חֲצוֹת, וְלִצְאֵת אֶז לְשֻׁדָּה אוֹ לְהֵר לְהִתְבּוֹדֵד עִמוּ יִתְבָּרֵךְ, וְאִזּוֹ נִצְלִיחַ דְּרַכְּנוּ.

נָא וְנָא רָאוּ לְחַדֵּשׁ חֲדוּשִׁים וּמֵאֲמָרִים בַּתּוֹרָה וּבַאֲמוּנָה, לְמַעַן

אֲשֶׁר ט"ז תיא בַּנְחַל שֶׁה

יִוָּכְלוּ לְהִדְפִּיס אֶת זֶה, כִּי רַבְּנוּ ו"ל אָמַר, שֶׁהוּא תִקְוֵן גְּדוֹל
לְפָנֵי-הַבְּרִית (עֵינִי לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן קה), אֲשֶׁרִי מִי שֶׁמְחַדֵּשׁ
בְּכָל פַּעַם אֵיזֶה חֲדוּשׁ שְׂיִכּוּלִים לְהִדְפִּיסוֹ, וְהִיא זְכוּת הַרְבִּים גְּדוֹלָה
מְאֹד, וְאֶפְלוּ סִפּוּר אֲשֶׁר קָרָה עִמָּכֶם בְּעַת הַפְּצָה, זֶה גַם-כֵּן בְּכָל־
חֲדוּשֵׁי דְאֻרִיתָא, כִּי הֶעָקֵר הוּא זְכוּי הַרְבִּים. וְלִכֵּן כָּל סִפּוּר
שֶׁתְּרַשְׁמוּ אֲשֶׁר שְׁמַעְתֶּם אוֹ רְאִיתֶם, זֶה גַם-כֵּן בְּכָל־זְכוּי הַרְבִּים.

הַמְּאַחַל לָכֶם חֲתִימָה טוֹבָה...

ט"ז תיא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרֵב יוֹם הַכַּפּוּרִים ה'תנש"א.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד ... גֵּרוּ יְאִיר.

אִף שְׂאִין הַזְּמַן גָּרַמָּא עֲכָשׁוּ לְכַתֵּב מִכְּתָבִים, כִּי הַיּוֹם הַזֶּה גַם
הַדְּגִים בָּיָם רוֹעֵדִים וְזוֹחֲלִים מְאִימַת הַדִּין, עִם כָּל זֹאת מְאַחֵר שְׁזֶה
תְּלוּי בְּעֶסֶק הַרְבִּים וּבְכַבְּנִית עִיר עַל שֵׁם רַבְּנוּ ו"ל, אֲמַרְתִּי לְרוּץ
שׁוּרוֹתֵים אֵלָה אֵלֶיךָ.

קִבַּלְתִּי אֶת הַהוֹדָעָה שֶׁקָּרְאוּ אוֹתָךְ לְדִיוֹן בְּבֵית-הַדִּין, וְהִנֵּה אֲתָה
יְכוֹל לְכַתֵּב, שְׂאֲתָה רוֹצֵה לְהַתְּיָצֵב רַק בְּפָנֵי בֵּית-דִין ... בִּירוּשָׁלַיִם
אוֹ לְפָנֵי ... בִּירוּשָׁלַיִם, כִּי זוֹ זְכוּתָךְ, כִּי הוֹלְכִים אַחֵר הַנְּתַבֵּעַ, וְעַל-כֵּן
אֲתָה יְכוֹל לְדַחֹתָם, כִּי אֵל זֶה שֶׁקָּרָא אוֹתָנוּ הִרְשָׁע לְדִין תּוֹרָה, הוּא
קָרוֹב מְשַׁפְּחָתוֹ, וְאִין אָנוּ צְרִיכִים לְלַכֵּת לְשֵׁם, כִּי הַתּוֹבֵעַ הוֹלֵךְ אַחֵר
הַנְּתַבֵּעַ.

אִם אֲתָה רוֹצֵה לְצַאת מִכָּל זֶה, כִּי כּוֹתֵב אֵלֶיךָ כָּל מֵינֵי אִיוּמִים,
וּמִפְּחִיד אוֹתָךְ בְּכָל מֵינֵי פְּחָדִים וְכוּ', אֲזִי תּוֹרִיד אֶת תְּבַת הַדְּאָר
שְׁלָךְ, וְאֲז אִין לָךְ שׁוּם שְׂיִכּוּת לְעִנְיָן. אֲנִי לֹא אֶפְסִיק כְּלָל, כִּי אִם
אֲנִי מִתְּחִיל מִשְׁהוּ אֲנִי גּוֹמֵר, כְּמוֹ שֶׁאָמַר רַבְּנוּ ו"ל: גְּמַרְתִּי וְאָגַמְרָה,
כִּי כָּל רְצוֹנֵי וְכִסּוּפֵי הוּא רַק לְהִקִּים עִיר עַל שֵׁם רַבְּנוּ ו"ל, וְאֲנִי

מקנה להקדוש-ברוך-הוא שֶׁנֶצְלִיחַ, על אף גְּדֵל הַצָּרוֹת וְהַמְּנִיעוֹת וְהַעֲכוּבִים שֶׁהָיוּ לָנוּ כְּכֹר עַד עַכְשָׁיו.

וְהִנֵּה שׁוֹם דְּבַר לֹא יִפְסִיק אֶת הַרְדִּיפּוֹת שֶׁלָּהֶם כְּמוֹ הוֹצָאת עֲתוֹן, וְעַל-כֵּן זֶה מִכְרַח לְהַעֲשׂוֹת בְּכָל מַחִיר. וּבְאַמַּת אֵין מַה לְהַתְּפַחַד כָּלָל, כִּי רְאוּי לְקַחַת אֶת כָּל הַנְּשִׁים לְעֲדוֹת — הֵן בְּשִׁבִיל הַמְּקַנָּה, שֶׁכָּל אַחַת תִּסְפָּר מַה יֵּשׁ לָהּ לְסַפֵּר עַל פְּשׁוּרוֹת הַמְּקַנָּה, וְכֵן לְקַחַת אֶת ... תַּחֲזִיחַ עֲדוֹת עַל הַמַּעֲשָׂרוֹת, וְכֵן אֲנִי יָכוֹל לְהַעֲדִיד מַה שֶׁאֶמַּר לִי ... אֲדוֹת פְּשׁוּרוֹת הַמְּסַעְדָּה שֶׁלּוֹ וְכַדוּמָה, הַרְשִׁימָה אֲרַכָּה מְאֹד.

וְאֲנִי כּוֹתֵב אֶת זֶה לְפָנַי יוֹם הַכַּפּוּרִים, כִּי הִנֵּה אֲנַחְנוּ הוֹלְכִים לְהַכְּנִס לְיוֹם הַדִּין, וְאֲנִי מִבְּקֵשׁ אֶת הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁהוּא יִדִּין אֶת הַדִּין, אִם אֲנַחְנוּ מִחֲפָשִׁים לְהִסְתַּכְּסֵף עִמּוֹ? אוֹ אִם הוּא קָל שֶׁבִּבְקָלִים, הַרוּצָה לְהוֹרִיד אֶת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ לְנוֹקְבָא דְתַהוּמָא רַבָּא?! הָאֵם הַבְּאִתִּי אֲבָרְכִים מֵאֲשֶׁדוּד וּמֵצִפַּת לִיבְנָאֵל, שֶׁיֵּאָכְלוּ לְחֻמְנִיָּה עִם נִקְנִיק שֶׁל טְרַפּוֹת וּנְבִלוֹת?! הָאֵם אֲכַשִּׁיל אֶת נְשׁוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ עִם מְקוּהָ שֶׁיֵּשׁ עָלֶיהָ פְּקוּקִים?! הָאֵם אָנוּ מִחֲיָבִים לְהַכְּנִיס אֶת יְלָדֵינוּ בְּבֵית-סֵפֶר מְעַרְבַּב בְּנִים וּבָנוֹת רַק מִפְּנֵי שֶׁהוּא הַשְּׁלִיט בְּעִיר?! אֲנִי מְקַנָּה לְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁיִּשְׁבֵּר פֶּעַם וּלְתַמִּיד, וַיִּנְכַּח שֶׁאֵין אָנוּ מִפְּחָדִים מִמֶּנּוּ כָּלָל.

הִיָּה טוֹב מְאֹד, אִם אַתָּה יָכוֹל לְהַתְּעַנֵּן אֶצְל הַגָּאוֹן הַרֵב ... שְׁלִיט"א, אִם שִׁיף דְּבַר כְּזֶה, שֶׁקֵּהֲלַתְנוּ תּוֹכֵל לְהַשְׁתִּיף אֶל בֵּית הַדִּין שְׁלוֹ, הֵינּוּ שֶׁאֲנַחְנוּ נִהְיָה קֵהֲלָה נִפְרָדֶת לְגַמְרִי, וְאֵין לָנוּ שׁוֹם שְׁיָכוֹת אֶל הַרְבֵּנוֹת הַמְּקוּמִית, אֲשֶׁר בְּאַמַּת גַּם הַרְבֵּנוֹת הַרְאִשִׁית אֵינָם יוֹדְעִים אֵיזָה 'תַּכְּשִׁיט' הוּא זֶה, קָל שֶׁבִּבְקָלִים, מִכְּשִׁיל אֶת הַרְבִּים וְכוּי' בְּטְרַפּוֹת וּנְבִלוֹת וְכוּי', וּמוֹנֵעַ טְהָרָה מִבְּנוֹת יִשְׂרָאֵל, רַק בְּשִׁבִיל לְהַשִּׁיג תַּקְצִיבִים וְכוּי', אֵינּוּ מִתִּיר לְתַקֵּן אֶת הָעֲרוּב, כִּי הוּא צָרִיף תַּקְצִיב עַל זֶה שְׁלִשִׁים אֶלְף שֶׁקָּל, בְּשַׁעָה שֶׁאֲנַחְנוּ יָכוֹלִים לְתַקֵּן אֶת זֶה בְּעֶצְמֵנוּ בְּמֵאָה שֶׁקָּלִים חוּט בְּרִזָּל ... וְלָכֵן תִּפְנֶה אֶל ... וְאִם לֹא אֶצֶל הַבֵּית-דִּין הַ... רְאוּי וְנִכּוֹן לְשָׂאֵל אֶת הַבֵּית-דִּין ... בִּירוּשָׁלַיִם,

שְׁאַנְחָנוּ קְהֵלָה חֲרָדִית, וְאִין לָנוּ שׁוּם עֶסֶק עִם הַרְבֵּנוֹת הַמְקוּמִית, וְאַנְחָנוּ רוֹצִים לְהַשְׁתַּיֵּךְ אֲלֵיהֶם בְּכָל הַתְּחוּמִים — הֵן בְּחֶפֶה וְקִדּוּשֵׁין, וְהֵן בְּכִשְׁרוֹת וְכוּ', מִמָּשׁ קְהֵלָה נִפְרָדֶת, אִין לָנוּ שׁוּם שְׂיָכוֹת לַרְבָּנוֹת הַמְקוּמִית, שְׁיֵשׁ כָּאן חוּטָא וּפּוֹשַׁע וּמִכְשִׁיל אֶת הַרְבִּים [וְהַלּוֹאֵי שֶׁהֵיְתָה הַרְבֵּנוֹת הַרְאֵשִׁית בּוֹדֶקֶת הַיֵּטֵב הַיֵּטֵב מֵהַ קוֹרָה פֹּה וְכוּ', וְהָיוּ שׁוֹמְעִים שְׁגִי הַצְּדָדִים]. וְלִכֵּן הֵיָה טוֹב, אִם אֶתָּה יְכוּל לְבָרַר אֶת זֶה, אֵיךְ הֵם הַתְּהַלִּיכִים, וְאִם שְׁיֵךְ דְּבַר כְּזֶה. וּבְאִפְּן הַזֶּה נִפְטָר מֵהַסְּמִךְ-מִ"ם הַרְשַׁע אַחַת וּלְתַמִּיד, שְׁלֹא יוּכַל לְהַשְׁתַּלֵּט עָלֵינוּ, שְׁיִשְׁאַר רַק מִטַּעַם הַעֲזִים...

נָא וְנָא רְאֵה לְהַחֲזִיק מֵעַמָּד, וְאֵל תִּתְפַּעֵל מִשׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַעוּלָם, וְרְאֵה לְכָתֹב כָּל מִיָּנִי כְּתוּבוֹת בְּעִנְיָן יְרֵאת שָׁמַיִם, תּוֹרָה וְעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלִיתִי שְׁאֵנִי מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעֶדְךָ וּבְעַד כָּל אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, שְׁנֹזְפֵה לְבָנוֹת אֶת בֵּית-הַמִּדְרָשׁ הַגָּדוֹל בְּיַבְנָאֵל, וְנִבְנֶה מִקְוֵה טְהוֹרָה בְּתַכְלִית הַיְפִי וְהַשְׁכָּלוֹל, וְתִלְמוּד תּוֹרָה לִילָדִים, וּבֵית-סֵפֶר לְבָנוֹת, וּמַעֲרָכֶת הַכִּשְׁרוֹת עַל הַצַּד הַיּוֹתֵר טוֹב.

הַמְּאַחַל לְךָ חֲתִימָה טוֹבָה...

ט"ז תיב.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן מִחֲרַת יוֹם הַכַּפּוּרִים, שֵׁם ה' (י') י"א תְּשַׁרְי ה'תנש"א.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה וְכָל טוֹב סְלָה יִגְיַעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוּ יְאִיר.

רְאֵה לְחַזֵּק אֶת עֲצָמְךָ בְּכָל מִיָּנִי אֶפְנִים שְׁבַעוּלָם לְהַדְפִּיס אֶת סְפָרֵי רַבְּנוּ ז"ל, וְאֵל תִּתְפַּעֵל מִשׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַעוּלָם, כִּי סוּף הַכְּבוֹד לְבוֹא, וְהֵן אֶמֶת שְׁאֵנִי יוֹדַע, שְׁעוֹבְרִים עָלֶיךָ הַרְבֵּה נִסְיוֹנוֹת קָשִׁים וּמְרִים, אֵךְ מֵאַחַר שְׁאֵנִי כָּבֵר עוֹסֵק בְּזֶה יוֹתֵר מֵעֲשָׂרִים וְחֲמֵשׁ שָׁנִים,

אני יודע שפך צריך ללכת דבר רבנו ז"ל, ואשרי מי שחוגר מתניו לשמש את רבנו ז"ל, ובנדאי לא מפסידים כלל.

צריכים לחזק את ... בכל מיני אפנים שבעולם, שלא יפחד כלל, כי כך הולך דבר רבנו ז"ל, והנראה שאנו מתחילים לעשות דברים גוראים ונפלאים מאד ביבנאל, כי אחרת לא היה קם עלינו הסמ"ך-מ"ם בעצמו, וכפי הנראה בימים אלו אנחנו כבר מקבלים את האשור לבנית בית-הכנסת הגדול, והסמ"ך-מ"ם מאד מאד מפחד מזה, ועל-כן עובר עלינו מה שעובר, וצריכים להתחזק ולחזק את אחרים. והעולה על הכל — אין לה יפה מהצניעות, כל דבר שצריכים לעשות בשביל רבנו ז"ל, "צריכים לעשות ולא לדבר", כי הדבור בעצמו כבר מקרר.

את הצ'ק שנתתי לה, ראה להחביאו, עד שאגיד לה מה לעשות, כי את זה אני צריך לשלם בעבור רשיון החר בניה. הכפל הדבר, ראה להודיעני באר היטב את כל הנ"ל אחר שתתקשר עם

...

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפלתך שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתצליח תמיד. וראה שאשתך תכתב עוד דברים נפלאים, כי תהלה לאל, יש לה חוש לכתיבה.

המאחל לה ברכה והצלחה מן השמים...

ט"ז תיג.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון מחרת יום הכפורים, שם ה' (י) י"א תשרי ה'תנש"א.

שלום רב אל ... תחיה.

אחר ישוב הדעת התישבותי, כי טוב לכם להשאר בדירה שלכם, עד שתפנסו בעזרת השם לדירה שקניתם, כי ברגע שתתפנה הדירה הזו, הסמ"ך-מ"ם יכניס שם משפחה מצד שכנגדנו, וברגע

שְׁתַּהֲיֶה לָהֶם אִיזוֹ דְרִיסַת רַגְלֵי, תַּתְּחַלְּנָה לָנוּ הַבְּעִיּוֹת, וְעַל-כֵּן כְּדַאי לָכֶם אֶפְלוּ לְשָׁלֵם קֶצֶת יוֹתֵר לַחֲצֵי שָׁנָה הַזֹּאת, בְּאִפְסָן שְׁלֹא תַהֲיֶה לָהֶם שׁוֹם דְרִיסַת רַגְלֵי בְּדִירָה שְׁלָכֶם, וְכָל הַעֲנָנִים הַיּוֹם הַחֲדָשִׁים הָאֵלֶּיךָ: חֲשׁוֹן וְכֶסֶל, כִּי אֲנִי מְקַוֶּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁאַחַר-כֵּן כִּבְרַת תַּהֲיֶה לוֹ מִפְּלֵה גְדוֹלָה, וְיִפְּלֵ תַחַתְּנוּ לְגַמְרִי. וְעַל-כֵּן מֵה טוֹב וּמֵה נְעִים, אִם אַתֶּם יְכוּלִים עוֹד לְהַשְׁאֵר בְּדִירָה הַזֹּאת, עַד שְׁתַּכַּנְּסוּ לְדִירָה שְׁלָכֶם.

הַמֵּאַחַל בְּרֻכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט"ז תיד.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן מִחֶרֶת יוֹם הַכַּפּוּרִים, שֵׁם ה' (י') י"א תִּשְׁרִי ה'תש"א.

שְׁלוֹם וּבְרֻכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד, צְמוּד בְּפִנְיֵימִיּוֹת לְכָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים, שׁוֹתֶה מִיָּמֵי הַנַּחֲלָה נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲקֻמָּה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוּ יָאִיר.

הַנְּנִי מְחַכֶּה בְּקֶצֶר רוּחַ לְשִׁמְעַע מֵה שְׁנַעֲשֶׂה וְקוֹרֶה שֵׁם.

אוֹדוֹת הַדִּין תּוֹרָה שְׁקָרָא אוֹתָךְ, לְדַעֲתִי, יֵשׁ לָךְ זְמַן לַעֲנוֹת לוֹ, כִּי הָרִי קָרָא אוֹתָךְ לִי"ב חֲשׁוֹן, וּמִמִּילָא יֵשׁ לָךְ זְמַן לְהַגִּיב עַד י' חֲשׁוֹן, וְאִז תִּכְתֵּב מִכְתָּב, שְׁאַתָּה הוֹלֵךְ רַק אֶל בֵּית דִּין ... בְּרֵאשׁוֹתוֹ שֶׁל הַגָּאוֹן הַרֵב ... בִּירוּשָׁלַיִם, אוֹ אֶל בֵּית-הַדִּין שֶׁל הַרֵב ... בְּבִגְיֵי-בְרֵק, וְאִין לָךְ מֵה לְהַתְּפַחַד מִמֶּנּוּ כָּלֵל, רַק לְגִלוֹת וּלְפָרְסֵם אֶת הָאֲמִת, שְׁהָאֲדָם הַזֶּה הוּא נוֹכַל וְרַמְאִי, וְכִלּוֹ שְׁחִיתוֹת, וְאִינוֹ עוֹשֶׂה שׁוֹם דְּבָר בְּשִׁבִיל הַיְהָדוֹת, וְהַגִּיעַ הַזְּמַן שְׁנַצֵּא מְקַטְנוֹת הַמַּחֲזִין, וְנִזְכֶּה לְכַנּוֹת קַהֲלָה רְצִינִית.

תּוֹדִיעַ לִי, אִם תְּלִית אֶת הַפֶּתֶק "הַבְּדִלוֹ" בְּבֵית מְדַרְשָׁנוּ, כִּי אִינִי רוֹצֶה בְּכָלֵל שְׁתַּהֲיֶה לְסַמ"ךְ-מ"ם שׁוֹם דְרִיסָה אֶצְלָנוּ, וּמִי יִתֵּן, שְׁגַם לְאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ לֹא תַהֲיֶה שׁוֹם שְׁיָכוֹת עִמוֹ, שְׁלֹא יוֹכֵל לְשַׁכְּנֵעַ

בְּדַבְּרוֹתָיו הַחֲלָקִים... "אֵינִי יוֹדֵעַ מָה רוֹצִים מִמֶּנִּי?"... "הֲרֵי אֲנִי רַק עוֹזֵר תְּמִיד"... וְכַדוּמָה דְּבָרֵי חֲלָקִיכוֹת.

וְעַל כָּלֵם — רָאָה לְקַחַת אֶת עֲצָמָךְ בְּיַדְיָךְ, וְתֵצֵא בְּכָל לַיְלָה לְהַתְּבוֹדֵד עִמּוֹ יְתַבְּרֶךְ, כִּי סוּף כָּל סוּף לֹא יִשְׁאָר מֵאֲתָנוּ רַק אֱלֹהֵי הַדְּבֹרִים שְׂנֵדְבָר עִמּוֹ יְתַבְּרֶךְ, וְכֵן רָאָה לְקַבֵּעַ לְעֲצָמָךְ שְׁעוּרִים כְּסִדְרֵן בַּתּוֹרָה: מְקָרָא, מְשָׁנָה, גְּמָרָא, מְדָרָשׁ, זֶהֱר וְתַקּוּנִים, בְּכָל יוֹם קִצָּת, בְּאֶפֶן שְׁתַּהַיֶּה עֲרַמַת סְפָרִים עַל שְׁלַחְנָךְ, וּבְכָל סֵפֶר תַּהַיֶּה בּוֹ סִימְנִיָּה, שְׂאֲתָהּ אוֹחֵז שָׁם, וְכֵן תִּזְיוּ אֶת הַסִּימְנִיָּה מֵעֲמוּד לְעֲמוּד וּמִדָּף לְדָף, עַד שְׁתִּזְכֶּה לְסֵיִם וְלַחֲזוֹר וּלְהַתְּחִיל כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ, כִּי רַק זֶה מָה שְׂיִשְׁאָר מֵאֲתָנוּ.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט"ז תטו

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יְתַבְּרֶךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן מְחֻרַת יוֹם הַכַּפּוּרִים, שָׁם ה' (י') י"א תְּשׁוּרֵי ה'תנש"א.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל נְשׂוֹת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַגָּרִים בְּיַבְנָאֵל "עִיר בְּרִסְלָב", הַיּוֹנִי"ה עֲלֵיהֶם יִשְׁרָה שְׂכִינָתוֹ תְּמִיד.

גַּא וְנָא רָאוּ לְשַׁמֵּר מְאֹד מַה שְׂאֲתָן אוֹכְלוֹת, כִּי אֵי אֶפְשָׁר בְּשׁוּם פְּנִים וְאֶפֶן לְסַמֵּךְ עַל הַהֶכָּשֶׁר שְׁלוֹ כָּלֵל, וְעַל-כֵּן בְּשָׁר רָאוּ לְאָכַל רַק מִשְׁחִיטַת ר'. ... וְאֵת הַיְרֻקוֹת תִּרְאוּ לְעֲשׂוֹר בְּעֲצָמְכֶן, וְלֹא לְסַמֵּךְ עֲלֵיוּ כָּלֵל, וְרָאוּ לְהִזְהִיר אֶת כָּל נְשׂוֹת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ עַל דְּבָרִים אֵלֶּה, כִּי בְּנִקְל לְהַכְּשֵׁל בְּמֵאֲכָלוֹת אֲסוּרִים, וְלֹא בְּאֲתָן פַּה לְיַבְנָאֵל, כְּדִי לְפַטֵּם אֶת עֲצָמְכֶן בְּמֵאֲכָלוֹת אֲסוּרִים, רַחֲמֵנָא לִישׁוּבְכוֹ, אֲשֶׁר מְטַמְּטֵם אֶת הַמֶּחַ וְהַדְּעַת וְהַשְּׁכָל.

רָאוּ לְבַקֵּשׁ הַרְּבָה מִמֶּנּוּ יְתַבְּרֶךְ, שְׂנִזְכֶּה לְהִשְׁאָר אֲצֵל רַבְּנוּ ז"ל, שׁוּם רוּחַ רָעָה לֹא תוּכַל לְבַטֵּל אוֹתָנוּ מִדְּעַת רַבְּנוּ ז"ל, אֲשֶׁר

אֲשֶׁר ט"ז תטז בַּנַּחַל שִׂיא

מִלְמַדְנוּ עֲצוֹת נִרְאוֹת וְנִפְלְאוֹת אֵיךְ לְהַחְזִיק מַעֲמָד, וְאֵיךְ לְחַזֵּק אַחֲרֵיהֶם.

שָׁמְרוּ מְאֹד, שֶׁיִּלְדִיכֵן לֹא יֵלְכוּ בְּשִׁמְחַת תּוֹרָה לְהַקְפּוֹת שְׁנִיּוֹת לְמַקּוֹמוֹת אַחֲרֵיהֶם, וְאֵל יִרְעוּ בְּשָׂדוֹת זָרִים, רַחֲמָנָא לִישׁוּבָן.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלִיתִי שְׁאֵנִי מִבְּקֵשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְכֶן, שֶׁתִּזְכְּנָה לְרוֹת רַב גַּחַת דְּקַדְשָׁה מִיִּלְדִיכֵן, וְתִצְלַחְנָה בְּכָל עֲנִינֵיכֶן.

גַּא וְנָא הַחֲזַקְנָה אֶת עֲצֻמְכֶן בְּיַחַד, וְתַעֲשִׂינָה שְׁלוֹם בֵּינֵיכֶן, וְיִהְיֶה הַשֵּׁם עִמָּכֶן.

הַמֵּאֲחֵל לְכֶן בְּרַכָּה וְהַצְלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט"ז תטז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן מְחַרַּת יוֹם הַכַּפּוּרִים, שֶׁם ה' (י') י"א תְּשַׁרְי ה'תנש"א.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סָלָה גִיעֵו וְיִרְדְּפוּ אֶל כָּל־לִיּוֹת אֲנָשִׁי שְׁלוֹמְנוּ הַיְקָרִים הַגָּרִים בֵּיבְנֵאֵל "עִיר בְּרִסְלָב", הַגּוֹי"ה יִשְׂרָה עֲלֵיהֶם שְׂכִינְתוֹ תְּמִיד.

אֲחֵי וְרַעֲי הַיְקָרִים! רְאוּ לְחַזֵּק אֶת עֲצֻמְכֶם יַחַד בְּכָל מִינֵי אָפְנִים שְׁבַעֲוֹלָם, וְתִבְקְשׁוּ הַרְבֵּה מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, שֶׁתִּזְכְּוּ לְהַשְׁאֵר אֶצְל רַבְּנוּ ז"ל, כִּי הִבְעַל-דְּבָר אֹרֵב עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד הַרוֹצֵה לְהַחְזִיק מַעֲמָד אֶצְל רַבְּנוּ ז"ל, לְהַפִּילוֹ בְּעֲצָלוֹת וּבְעֲצָבוֹת וּבְמִרְרוֹת וּבְמִרְהָ שְׁחִירָה. חֲסִדֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, שְׁאֵנוּ יוֹדְעִים מְרַבֵּי אֱמֶת כְּזֶה, רַבִּי נִפְלָא כְּזֶה, בֶּן הַשְּׂמִחָה אֱמֶתִי, וְלִכֵּן רְאוּ לְשַׂמַּח יַחַד בְּשִׁמְחַת בֵּית הַשְּׂאוּבָה בְּכָל לִילָה בְּסִפָּה אַחֲרַת שָׁל אֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ, וּבְמוֹצָאֵי שְׁבַת-קַדְשׁ תַּעֲשׂוּ אֶת הַהַלּוּלָא שָׁל רַבְּנוּ ז"ל בְּסִפָּה שְׁבַבִּית מְדַרְשָׁנוּ "הֵיכַל-הַקְדֵּשׁ", וְתִשְׁמַחוּ יַחַד בְּכָל לִילָה, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לְכֶם, שְׂבִיחוֹת הַשְּׂמִחָה הַזֹּה, תִּמְשְׁוּ עֲלֵיכֶם שְׂמִחָה כָּל הַשָּׁנָה.

נא וְנָא רְאוּ לְשִׁמּוֹר אֶת יְלָדֵיכֶם שְׂלֵא יִלְכוּ בְּשִׁמְחַת תּוֹרָה
 לְהַקְפּוֹת שְׁנִיּוֹת לְמָקוֹם שְׂיִישׁ שֵׁם תַּעֲרוֹבוֹת אֲנָשִׁים וְנָשִׁים, בְּחוּרִים
 וּבְחוּרוֹת שְׂרוּקָדִים יַחַד, רַחֲמָנָא לִישְׁזַבְן, אֲשֶׁר שְׁעִירִים יִרְקְדוּ שָׁם
 (יִשְׁעִיָּה יג, כא), אוֹי לְעֵינַיִם שְׂפָךְ רוֹאוֹת, וְאוֹי לְאָזְנַיִם שְׂפָךְ שׁוֹמְעוֹת,
 וְאוֹי יְכוּלִים לְסַמֵּךְ עַל הַהֶכֶשֶׁר שְׁלוֹ. וְלִכֵּן רְאוּ לְשִׁמּוֹר מְאֹד מְאֹד
 מָה אַתֶּם אוֹכְלִים. בְּשֶׁר תֹּאכְלוּ בַּקַּיִם מְשִׁחִיטַת ר' ... וְאֵת הַפְּרוֹת
 וְהַיִּרְקוֹת שְׂאֲתֶם קוֹנִים, רְאוּ לְעֵשֶׂר אֶת זֶה בְּעֶצְמְכֶם, וְשִׁמְרוּ מְאֹד
 מְאֹד לֹא לְהַכְּשִׁיל בְּמֵאֲכָלוֹת אֲסוּרִים, חֵס וְשְׁלוֹם.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְּלָתִי
 שְׂאֲנִי מִבְּקֶשׁ וּמִתְפִּילָל, שְׂתַצְלִיחוּ בְּרוּחָנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת.

הַמֵּאֲחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט"ז תיז.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן מְחַרַּת יוֹם הַכַּפּוּרִים, שֵׁם ה' (י') י"א תְּשַׁרְי
 ה'תנש"א.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה אֵל ... גִּירוּ יְאִיר.

הִנֵּה כְּפִי הַנִּרְאָה כֹּל מֵה שְׁעָבַר עַל מוֹהַרְנֵי ת' ז"ל עִם הַמְּשֻׁטָּרָה
 וְכוּ', חוֹזֵר עֲכָשׁוּ עֲלֵינוּ, כִּי גַם אֶצְלוֹ שִׁחְדוּ אֶת הַמְּשֻׁטָּרָה, עַד שֶׁהִלְךְ
 אֵל אֱלוֹ הַמִּמְנִים וְכוּ', כִּי לֹא יִתְכַּן דָּבָר כְּזֶה, שְׂאֲזוּרְחִים שְׂקֻטִים לֹא
 יִקְבְּלוּ אֶת הַמַּגִּיעַ לָהֶם, וְאֲנִי מְקַנְהָה, שְׂהַסְמֵ"ךְ-מ"ם יִתְבַטֵּל לְגַמְרֵי
 פֶּה בְּיִבְנָאֵל — בֵּין בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבֵין בְּרוּחָנִיּוֹת. גַּם אֲנַחְנוּ גִּלְדָּךְ אֵל אֱלוֹ
 הַמִּמְנִים הַיּוֹתֵר גְּבוּהִים וְכוּ', וְנִרְאָה דָּבָר מִי יְקוּם.

פֶּה תִקְבֵּל רְצוּף אֶת הַמְּכַתֵּב שֶׁל ... וְהוּא מְאֹד נְחוּץ, כִּי,
 לְדַעֲתִי, טוֹב שְׂיִשְׁאָרוּ בְּבֵיתֶם, כְּדֵי שְׂהַסְמֵ"ךְ-מ"ם לֹא יִכְנִיס אֶת
 מִתְנַגְדֵינוּ שָׁם, וְאֲנִי מְקַנְהָה עֲכָשׁוּ בְּחֻדְשׁ חֲשׁוֹן, שְׂמוּבָא בְּסִפְרֵי הַקְּדוּשׁ
 "בְּנֵי יִשְׁשַׁכָּר", אֲשֶׁר בְּחֻדְשׁ הַזֶּה יִבְנֶה בֵּית-הַמְּקֻדָּשׁ. עַל-כָּל-פָּנִים

אֲשֶׁר ט"ז תיח בנחל שיג

אני מקנה להקדוש-ברוך-הוא, אשר את בית-המקדש מעט, שהוא בית-המדרש הגדול ביבנאל, יתחילו לבנות בחדש חשון.

את המכתבים אתה יכול לשלח, כדי לחזק את אנשי שלומנו.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

נא להודיע אם קבלת את כל החמשה מכתבים ששלחתי לך.

קבלתי את מכתבך ואת מכתב ... תאמר לו, שישמר עצמו לא לילך במקומות כאלו שישנן בעיות, והקדוש-ברוך-הוא יוציאנו מהפח שנפל לשם. וגם קבלתי את מכתבו של ... ואודות שרוצה התחזקות, נא נא שיראה להתמיד בכל חלקי "אשר בנחל", ושם ימצא מרגוע לנפשו תמיד.

ט"ז תיח.

בעזרת השם יתברך, יום שני מחרת יום הכפורים, שם ה' (ה) ה'תנשא.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ידידי היקר לי מאד ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את כל העמודים ששלחת לי דרך הפאקס, ותהלה לאל, זה עובד מאד יפה, וכל העולם פלו לא נברא, אלא בשבילנו — לגלות ולפרסם את אמתת מציאותו יתברך, וכפי הנראה זה הברור האחרון, ובשביל זה הסמ"ך-מ"ם פל-כף קופץ, אבל כבר לא יועיל לו שום דבר, כי אני מקנה, שעכשו יקבל מכה ומפלה כזו, שלא תאר ולא שער לעצמו, כי האברכים פאן הכינו שלשה "יבנאל שלנו", שיצאו לאור אחד אחר השני בכל שבוע, אבל אל תדבר מזה, כי כל מה שעושים צריך לעשות, ואחר-כך לדבר, ואם תוכל לשלח את זה בדאר, הרי זה טוב, ואם לא, אזי ... אמר, שהוא יעזר להפיצם, נחכה עד אחר סכות, ואז יצא אחד אחר השני.

מאד מאד התפלאתי על החצפה שלו, שבין הדברים הוא מבקש מבית-הדין הרבני "לאסר על הנתבעים להתראן בעתון כלשהו בנושאים אלו", האם הוא חושב שאנחנו ברוסיה או ברומניה, מקום שהוא נולד שם, שגם שם יש היום חפש הדבור. לדעתי, צריכים לעשות העתקים הרבה מהמכתב ששלחו נשות אנשי שלומנו לועד הארצי של המקנאות, ולחלקם בין הצבור, כדי שיראו במה מדובר. כי הרי הוא מסמא את העינים בעפר, שלא יראו את האמת.

ואודות התביעה שלו, שמבקש פצויים מאה וחמשים אלף דולר... הנה טוב ליעץ לו, שיתחיל לתפר עכשו ארנק גדול, ולספר שם את הסכום הזה בדולרים יחידים... לדעתי, אם יבוא לאיזה דיון באיזה בית-דין שיהיה, עליך לתבע ממנו מליון דולר פצויים, על שבנה את רבכם אישית עם המכתב גלוי ששלח הסמ"ד-מ"ם יומים לפני ראש השנה, ואותו כלל לא הזכירו את שמו הטמא, ולא יזכירו, אז מה הוא מפטפט פטפוטי הכל בפצויים, שהכפישו את שמו הטוב... שיוריד מהמליון דולר שאנחנו מבקשים ממנו — מאה וחמשים אלף... ושישאיר מזה קצת גם לשמש שלו... כי הוא מסכן, הוא גם-כן צריך על שבת... תאמין לי, שהאברכים כאן מזעזעים מפל הספור, וזה עוד יזכר לשמצה ביבנאל הרבה שנים...

העקר ראה, שתצא מהכח אל הפעל האספה מחר, ובכל אפן שבעולם לא להפנע אליו, אפלו שיבטיח כל מיני הבטחות, הוא צריך לקבל מכה אחת ולתמיד, כי הוא עז פנים כזה.

ובכלל לא כדאי לך לדבר עם אף אחד מענין הדין תורה, באפן שלא יכין תכסיסים חדשים, כי כן שיחשבו שגלף ל... ולמעשה, היות שההלכה, שהתובע הולך אחר הנתבע, על-כן גלף לבית-דין של הרב ... בבני-ברק (שהוא בית דינו של הרב ...), או בבית-דין של ... בירושלים, או בבית-דין בנשיאות הגאון הרב ... אבל כל זה שישאר רק אצלך בסוד, ואין מה להתפחד כלל, כי הוא 'כלב' בלי שנים.

מה אמר לך, ידידי היקר! ידעתי שהסמ"ך-מ"ם יקום עלי בשביל יבנאל, וכבר סבלתי בחיי מרירות דמרירות הרבה מאד בשביל עסק רבנו ז"ל, כל מיני בזיונות ושפיכות דמים, מרירות וחובות, ובפרט להקים עיר על שם רבנו ז"ל, על זה ידעתי שיעבר עלי מה שיעבר, אבל לא תאיתי שהוא הוא יהיה הסמ"ך-מ"ם בעצמו. ולדעתי, יצאה טובה מאד גדולה, כי לכל הפחות אני יודע מי השונא הגדול שלי, ועכשו מתברר מיהו המסית ומדיח — הן את הדתיים והן החילוניים, והכל הוא עושה למען שפך עפר בעינים, שלא יוכלו להסתפל על הגנבות והשחיתות שלו, שגונב וגוזל כספי צבור מזה חמס-עשרה שנים, ואת זה צריך להודיע ולפרסם לכלם.

נא ונא ראה להיות חזק ואמין, ואל תירא ואל תפחד כלל, כי גדול אדוננו ורב להושיע, ואף שמצד אחד הוא מפחד ומאיים, הכל הבל ורעות-רוח, אני אישית מוכן ללכת אתו לבית-דין, היכן שמעו דבר כזה, שרב מקומי יחזיק את הקהלה בכיסו, ויעשה עם כספי צבור מה שהוא רוצה, ולא יעשה שום דבר בשביל הדת כלל.

אני מקנה, שתהיה לכם חברת שמירה שתשמר עליכם, כי הם מסגלים להתנפל עליכם ולעשות פרובוקציה, והיה טוב מאד להזהיר את אנשי שלומנו, שלא יתחילו עמם, רק ללכת בשקט ובעדינות עם השלטים בגאון, שאנחנו תובעים את מה שמגיע לנו בעניני הדת, ובכלל לא להזכיר שום דבר, רק ללחץ על המקנה ועל הפשרות וכו' שהכל מפקפק, ואם בא לדבר מענין ... להוציא את הנושא לגמרי מהעסק, כדי שלא יבשל איזו מחלקת חדשה, אשר הוא מסגל לזה בכלי התקשרת.

מה אמר לך, ידידי היקר! מאד פואב לי כל הענין, אף אני רואה שאין לנו בררה אחרת, רק אחת ולתמיד לעקר את השרש פורה ראש ולענה הזה מקרבנו, ועל-ידי-זה נזכה להצליח.

ראה להתחזק בכל מיני אפנים שבעולם לחזק את אנשי שלומנו, ותאמר להם בשמי, שאני הולך עמם בכל פסיעה

וּפְסִיעָה, וְהִלּוּאֵי שְׁהִיִּיתִי עֲכָשׁוּ גַם שָׁם עִמָּכֶם, וְאִזּוֹ הָיִיתִי גַם אֲנִי הוֹלֵךְ אֶל הַהֶתְקַבְּצוֹת הַזֶּה, וְעוֹד הָיִיתִי מְבִיא אֶת כָּל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, תְּלַמִּידֵי "הַיֵּכָל-הַקֹּדֶשׁ" מִכָּל אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, לְהִרְאוֹת שָׂאִין אֲנִי הַפֶּקֶר, וְלֹא יַעֲשֶׂה עִמָּנוּ כְּרִצּוֹנוֹ, אֵין לָנוּ שׁוֹם שְׂיִכּוֹת עִמּוֹ כָּלֵל.

רְאֵה לְדוֹחַ לִי כָּל דְּבַר בְּפִרְטִיּוֹת, וְאִם יִהְיֶה אֵילוֹ פְּתוּבוֹת, רְאֵה לְשַׁלַּח אֶת זֶה דְּרָךְ הַפֶּאָקֶס. וְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלִיתִי שְׂאִי מְבַקֵּשׁ וּמִתְפַּלֵּל, שְׂכַבֵּר נִזְכָּה לְהַפְטֵר מִהַצָּרָה צְרוּרָה הַזֶּה, וְנִזְכָּה לְבָנוֹת אֶת בֵּית-הַמִּדְרָשׁ הַגָּדוֹל, אֲשֶׁר אֲנִי מְקַנֶּה שְׂיִתְחִילוּ לְבָנוֹתוֹ בְּחֻדְשׁ חֲשׁוֹן, וְכֵן נִבְנֶה מְקוֹה טְהוֹרָה, וְלֹא נִצְטָרֵךְ לְטוֹבוֹת מְאֹף אֶחָד, וְכֵן תְּלַמּוּד-תּוֹרָה לְבָנִים וּבֵית-סֵפֶר לְבָנוֹת וּסְפִרְיָה עֲנֻקִית עַל טְהוֹרַת הַקֹּדֶשׁ, וְהַכֵּל כְּדֵי שְׂלֹא נִצְטָרֵךְ לְזוּלְתָנוּ.

הַכֵּפֶל הַדְּבַר, אֵל תִּירָא וְאֵל תַּחַת מִשׁוֹם בְּרִיָּה, כִּי גָדוֹל אֲדוֹנָנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ, וּבְעֲנִין הַבֵּית-דִּין, אֵל תִּסְפֹּר לְאֹף אֶחָד אֶת הַתְּכַנִּיּוֹת, כְּדֵי שְׂלֹא יִסְכַּל אֶת תְּכַנִּיּוֹתֵינוּ.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרִכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

רְאֵה לְחֶלֶק אֶת הַמְּכַתְּבִים לְנָשֵׁי אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, אִם אֶפְשָׁר לַעֲשׂוֹת שְׂכַפּוּל מְזִה לְכָל אַחַת וְאַחַת, וְכֵן לְמָסַר אֶת הַמְּכַתְּבִים לְ... וּלְ... וּלְ...

ט"ז תיט.

בְּעֲזַרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי מִחְרַת יוֹם הַכְּפוּרִים, שָׁם ה' (ה') ה'תנשא.

שְׁלוֹם וּבְרִכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל נְשׁוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַגָּרִים בְּיַבְנָאֵל "עִיר בְּרִסְלָב", הַיּוֹ"ה עֲלֵיהֶן יִשְׁרָה שְׂכִינָתוֹ תְּמִיד, וְיִשְׁמֹר אוֹתָן מִכָּל רַע, וְתִמְשָׁךְ עֲלֵיהֶן שְׁנֵה טוֹבָה וּמִתּוֹקָה, בְּרִכָּה וְהַצְּלָחָה בְּכָל מַעֲשֵׂי יְדֵיהֶן.

שָׁמְעוּ נָא אֵלַי וַיִּשְׁמַע אֲלֵיכֶם ה', כָּל הָעֲנִיָּן שֶׁל הַהִתְקַבְּצוֹת,
 שְׂאֵנֵי מְאֹד רוֹצֶה, שְׁכַל אַחַת מִנְּשׂוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנו תִּשְׁתַּתֵּף בָּהּ,
 מֵאַחַר שְׁכַבְר הוֹלִיף אוֹתִי שׁוֹלֵל, זֶה שְׁנַתִּים שֶׁבָּאוּ אֵלַי בְּמִשְׁךְ כָּל
 הַזְּמַן הַזֶּה נָשִׁים וְהִתְלוֹנְנוּ — זוּ עַל הַנְּקִיּוֹן, וְזוּ עַל הַבְּדִיקָה, וְזוּ
 עַל הַזְּמַנִּים וְכוּ' וְכוּ', וְאֲנִי הִשְׁתַּדַּלְתִּי לַעֲשׂוֹת כָּל מַה שְׁבִיכְלִתִּי
 בְּדַרְכֵי נַעַם, בְּשִׂדּוּל וּבְשִׂכְנוּעַ, וְגַם הִצַּעַתִּי לְשֵׁלֶם חֲצִי הַהוֹצָאוֹת עַל
 הַכֵּל, וְאֶפְלוּ עַל בְּנֵית מִקְנֵה חֲדָשָׁה, וְאֶף שְׂאֵנֵי יוֹדַע שֵׁישׁ לוֹ אֵת כָּל
 הַפְּסֶף, וְהִנֵּה רְאִיתִי אַחַר שְׁנַתִּים שֶׁהוּא מְהַתֵּל בִּי, וְעַל-כֵּן נִסְכַּם
 בְּדַעַתִּי, שְׁצָרִיכִים לְפָרֶסֶם אֵת הַדְּבָר לְרַבִּים, עַל-כֵּל-פְּנִים שְׂאֵנוּ נִצָּא
 יְדֵי מַצּוֹת תּוֹכְחָה, כִּי אִם לֹא, אֲנַחְנוּ עֲתִידִים לְתַן אֵת הַדִּין עַל הַכֵּל,
 כִּי בָּאוּ אֵלַי בְּמָה נָשִׁים מְסוֹרְתִיּוֹת, וְאָמְרוּ לִי בְּפְרוּשׁ, שְׂאֵם הִיָּה
 הַמִּקְנֵה נָקִי וְצַנוּעַ, הִיוּ הוֹלְכוֹת לַמִּקְנֵה.

עֲכָשׁוּ אַבְרָר לָכֶם בְּפִרְטִיּוֹת בְּמָה מְדַבֵּר. עֲלִיכֵן לְדַעַת, כִּי אִסּוּר
 נָדָה הוּא חֲמור מְאֹד מְאֹד, וְכַמְעַט שְׂאֵין עַל זֶה שׁוֹם תִּקְנָה, וַיִּלְדִּים
 שְׁנוּלְדִים בַּעַת נְדָתָהּ, רַחֲמָנָא לְצִלָּן, יֵשׁ עֲלֵיהֶם כְּתָם שֶׁל "בְּנֵי נָדָה",
 וְהוּא כְּתָם כְּזֶה, שְׂאֵי אֶפְשֶׁר לְרַחֵץ כָּלֵל, כִּי אִם כְּשִׁבְאִים אֶל צִיּוֹן
 רַבְנוּ ז"ל (כִּפְדוּעַ אֶצְלָנוּ סוּד הַדְּבָר), וְאִם מִקְנֵה אִינָה כְּשֶׁרָה
 לַמְהַדְרִין, אֲזִי הַיִּלְדִּים הַנוּלְדִים מִמִּקְנֵה כְּזוֹ סֶפֶק בְּנֵי נְדוּת, רַחֲמָנָא
 לִישׁוֹבָן, עֲכָשׁוּ אֶשְׂאֵל אֶתְכֶן — הֲאִם נִשְׁבַּח בְּחִבּוּק יְדִים?! הֲאִם
 יִרְתִּיעוּ אוֹתָנוּ, שְׂאֵנוּ עוֹשִׂים חֲלוּל הַשֵּׁם בְּזֶה, שְׂאֵנַחְנוּ יוֹצְאִים
 לְפָרֶסֶם אֵת הַדְּבָר?! אֵת מִי יִטְעוּ?! מִי הָאִשָּׁם בְּדַבֵּר?! מִי עוֹשֶׂה
 אֵת הַחֲלוּל הַשֵּׁם?! אֲנַחְנוּ אוֹ הַרְבַּ הַמִּקְוִמִי, שֶׁהִיָּה צָרִיף לְמִסֵּר אֵת
 נַפְשׁוֹ, שֶׁתִּהְיֶה מִקְנֵה כְּשֶׁרָה לַמְהַדְרִין, וְשֶׁלֹּא יוֹרִיקוּ אֵת הַמִּים בְּשַׁעַה
 תִּשַׁע אוֹ שֶׁהַבְּלָגִית תִּזְרָז לְטַבֵּל עוֹד קֹדֶם הַשְּׁקִיעָה, כִּי הִיא צָרִיכָה
 לְלַכֵּת לְאִיזָה מְקוֹם, אוֹ לְהַבִּיא אֵת בְּנוֹתֶיהָ שְׁמָה, שֶׁלֹּא תִהְיֶה שׁוֹם
 צְנִיעוּת כָּלֵל וְכַדוּמָה, עוֹד הַרְבֵּה חֲרִיגוֹת שֵׁישׁ בַּמִּקְנָה, וְהִירִיעָה
 קִצְרָה מִהַכִּילָם, וְהַכֵּל יִתְבַּרֵּר וַיּוֹשֶׁם עַל הַשְּׁלַחֵן בְּבֵית-דִין שֶׁל מַעֲלָה
 וּבֵית-דִין שֶׁל מַטָּה, וְאֲזוּ נִרְאֶה מִי עוֹשֶׂה חֲלוּל הַשֵּׁם.

עליכן לדעת, כי חוב קדוש לפרסם את הדבר הזה, אפלו להציל בת ישראל אחת, כבר כדאי כל היגיעה והטרחה והבזיון, ומכל שכן שכל הדורות שיצאו מאתנו תלויים בדבר זה, מה יעשו הנשים שצריכות לטבל בליל שבת?! האם בשביל צביעות של צבוע נמנע את עצמנו מלפרסם את הדבר?! לא, לא! אנחנו קבלנו מרבנו ז"ל עזות דקדושה, לא להתפעל ולא להתפחד מאף אחד. לזאת, ראו מה לפניכן, במה משחק הדבר, רחמנא לישזכן, בעון כריתות, והעולה על הכל, שהילדים יקראו, חס ושלום, בני גדה, השם יצילנו.

לזאת אבקש את כל אחת ואחת מכן לפרסם את הדבר, למען יראו וישמעו לדורות, שאין כלל ישראל הפקר, ועדין ישנן בנות ישראל קדושות וטהורות, המבקשות ומתחננות שתהיה להם מקנה טהרה בתכלית ההדור בלי שום פקפוקים, רחמנא לישזכן.

העולה על הכל, ראו להתפלל להקדוש-ברוך-הוא, שנוזף לבנות לעצמנו מקנה טהרה, ולא נצטרף לזולתנו, ונוזף לגדל ולחנך את בנינו ובנותינו על-פי טהרת הקדש, כפי שקבלנו מאבותינו ורבתינו מדור דור, ונשמר על ילדינו שלא יתערבו, חס ושלום, עם רוח הזמן.

מה טוב ומה נעים, שתאמרה יחד מזמורי תהלים, ואם אפשר לומר העשרה מזמורי תהלים של "תקוה-הפללי" — אין למעלה מזה.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדכן שתצלחנה, ואל תתפעלנה משום בריה שבעולם.

המאחל לכן ברכה והצלחה מן השמים...

ט"ז תכ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי אוֹשְׁפִיזָא דְיוֹסֵף צְדִיקָיָא, כ' תְּשֵׁרִי ה'תנש"א.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תְּחִיָּה.

לְנִכּוֹן קַבְּלֹתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

מְאֹד מְאֹד רְצִיתִי לְחַזֵּק אֶתְכֶם, אִף שְׁאַנִּי יוֹדֵעַ שְׁקֻשָּׁה לָךְ מְאֹד מְאֹד, וּבִפְרָט שְׁאֵת גְּרָה קֶצֶת בְּרַחוּק מְקוֹם, אֲבָל עוֹד תִּרְאֵי גִסִּים נִגְלִים שְׂיַעֲשֶׂה עִמָּכֶם הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

אֵין אֶת יְכוּלָה לְתַאֵר אֵיךְ שְׁכָל אַנְשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ בְּלִי יוֹצֵא מִן הַכָּל מְעֵרִיכִים אֶת בְּעֵלְךָ, וְקַבְּלֹתִי מִכְתָּב מִנְּשׁוֹת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ, שְׂהַשְׁעוּרִים שֶׁל בְּעֵלְךָ בְּהִלְכוֹת שְׁבֵת פְּשׁוּט מְרַתְקִים אוֹתָם. וְעַל-כֵּן עֲלֶיךָ לְהִיּוֹת מְאֹד שְׂמֵחָה וְעֲלִיזָה שְׁבֵאת לְיַבְנָאֵל, יְכוּל לְהִיּוֹת שְׂבִמְשֵׁךְ הַזְּמַן תּוֹכְלוּ לְהַחֲלִיף דִּירָה, וְלָבוֹא יוֹתֵר קְרוֹב, אֲבָל לַעֲת עֲתָה אֲנִי מֵאַמִּין בְּאַמוּנָה שְׁלֵמָה שְׁגָם סְבִיבוֹת הַבֵּית שְׁלָכֶם, יְתַמְלָאוּ עוֹד מְשֻׁפְּחוֹת שֶׁל אַנְשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ, וְעַל-יְדֵי-זֶה לֹא תִהְיוּ מְבַדְּדִים.

תְּמִיד בְּמְקוֹם חֲדָשׁ מְאֹד קֻשָּׁה לְהִתְאַקְלֵם, אֲבָל סוּף כָּל סוּף הַכָּל עוֹבֵר. הָעֵקֶר רְאֵי לְהִתְחַזֵּק, וְעוֹד תִּרְאֵי אֶת הַנְּסִים נִגְלִים שְׂיַעֲשֶׂה עִמָּכֶם הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, רַק רְאֵי לְדַחֵף אֶת בְּעֵלְךָ, שְׂיִמְשִׁיךְ עִם הַשְׁעוּרִים וּבִפְרָט עִם הַנְּשִׁים, שְׁכָל זֶה לְמַצְנֶה רַבָּה יִחְשַׁב, כִּי אֲצֵלֶם זֶה כְּמִים קָרִים עַל נֶפֶשׁ עֵינָה, אֲשֶׁרֵי מִי שְׂזוּכָה וּמְזוּכָה אֶת הַרְבִּים, שְׂזוּכוֹת הַרְבִּים תְּלוּיָה בּוֹ.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְּלֹתִי שְׁאַנִּי מְבַקֵּשׁ וּמְתַפְּלֵל בְּעַדְכֶם, שְׂיִהְיֶה לָכֶם כָּל טוֹב.

חַג שְׂמֵחַ וּפְתִיקָא טָבָא...

ט"ז תכא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, מוֹצְאֵי-שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסֵדֶר בְּרֵאשִׁית, כ"ד תְּשַׁרֵי ה'תנש"א.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִיעוּ לְכֹל אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים,
תּוֹשְׁבֵי יַבְנָאֵל "עִיר בְּרֶסֶלֶב", הַיּוֹי"ה עֲלֵיהֶם יִשְׁרָה שְׁכִינָתוֹ תָּמִיד.

מָה אָמַר לָכֶם! אוֹי לָנוּ שְׂכָף עֲלֵתָהּ בְּיָמֵינוּ, רַב כְּזֶה שְׁמוֹפִיעַ
בְּרִקּוּדִים שֶׁל תְּעֲרוּבוֹת נָשִׁים וּגְבָרִים וְכוּ', הוּא יִהְיֶה נֶאֱמָן עַל מִקְנֶה,
שֶׁהוּא דָּבָר הַתְּלוּי בְּכָרִיתוֹת, רַחֲמָנָא לְצִלָּן, וּמָה גַם שְׂאֵט אֵט מִתְגַּלֶּה
כְּמָה נָשִׁים לֹא תַרְדִּיּוֹת הוֹלְכוֹת לְמִקְנֶה לְטַבְרָיָה וְלֹא כָּאֵן בְּיַבְנָאֵל,
"שְׁמוֹ שְׁמִים עַל דְּבַר זֶה", וְעַל זֶה צְרִיכִים לְהִרְעִישׁ עוֹלָמוֹת, כִּי
בְּנַפְשֵׁנוּ הוּא דְּבַר זֶה, וּמִי יוֹדֵעַ אֵת גְּדֹל הַקְּלוּלִים שְׂיוֹצָא מִזֶּה.

לְזֹאת אֲבַקֵּשׁ וְאֶתְחַנֵּן לְכֹל אֶחָד מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ בַּפְּרָטִיּוֹת, רְאוּ
לְהִתְפַּלֵּל עָלַי, כִּי הַסְּמֻךְ-מ"ם רוֹצֵה לְעֲצָרְנִי. וְעַל-כֵּן רְאוּ לְלַכֵּת
וּלְסַפֵּר אֵת הָאֵמֶת, וְאַנְחֵנוּ מִצַּדְּנוּ וּנְשַׁלֵּךְ עַל ה' יִהְבֵּנוּ, וְהַקְדוּשׁ-
בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לָנוּ לְבַעַר אֵת הַקּוֹצִים מִן הַפְּרָם, וְנִזְכֶּה לְהַקִּים עִיר
שֶׁל תּוֹרָה וְיִרְאֵת שְׁמִים.

הַמֵּאֲחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשְּׁמִים...

ט"ז תכב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, מוֹצְאֵי-שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסֵדֶר בְּרֵאשִׁית, כ"ד תְּשַׁרֵי ה'תנש"א.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... נְרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֵת מִכְתָּבְךָ, וְכֵן עֲכָשׁוּ קַבְלָתִי אֵת כָּל הַמְּכַתְּבִים.
מָה אָמַר לָךְ! אֵין מְלִים בְּפִי לְסַפֵּר לָךְ אֵת גְּדֹל צַעְרֵי מְכַל הָעֲנָנִין,
אֵךְ כָּבֵר אָמְרוּ תְּכַמִּינֵנוּ הַקְּדוּשִׁים (מְדַרְשׁ שׁוּחַר טוֹב, תְּהִלִּים כ'): כֵּךְ אָמַר

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְיִשְׂרָאֵל — אִם רְאִיתֶם שֶׁהֲצֵרוֹת מְכֻסּוֹת אֶתְכֶם, בְּאוֹתָהּ שָׁעָה אַתֶּם נִגְאָלִים, שִׁנְאַמַּר: "יַעֲנֶה ה' בְּיוֹם צָרָה", עַיִן שָׁם.

וְהִנֵּה טוֹב שֶׁתִּאָסֵף אֶת כָּל אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ וְתַחזְקֵם, כַּנְּגִד עֲלִילוֹת הַרְשָׁע שֶׁמַּעֲלִיל עֲלֵיכֶם, וְצָרִיכִים לְסַפֵּר לְבֵית-דִין אֶת הָאֲמֵת לְאֲמִתָּהּ, עִם אֵיזָה 'רֵב' אֲנַחְנוּ מִתְּעַסְקִים [חֹסֵר]. וְכִפִּי הַנִּרְאָה תִּהְיֶה לְסַמֵּ"ף-מ"ם עֲכָשׁוּ מִפְּלֵה גְדוּלָּה, רַק צָרִיכִים לְהִתְחַזֵּק וְלֹא לְפַחַד כָּלֵל, כִּי הוּא רָשָׁע מְרָשָׁע, וְנוֹאֵף וְכוּ', כִּי אֵיךְ יָכוֹל רֵב חֲסִידֵי לְרֹאוֹת וְלְהִסְתַּפֵּל, וְלִשְׁרֹי וְלִזְמַר וְכוּ' עַל הַבְּמָה, כְּשֶׁרוֹקְדִים שָׁם גְּבָרִים וְנָשִׁים, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, בְּרַ מִיָּנָן, וְהוּא עוֹד הוֹלֵךְ עִם שְׁטַרְיִימָל, וְעִם מְשִׁי עַל הַבַּעֲקִיטָשֶׁע שְׁלוֹ, אוֹי לְדוֹר שְׁנֵה מְנַהִיגוּ!

מָה אָמַר לָךְ! בְּשָׁעָה שֶׁלְקַחוּ אֶת הָאֲדָמוֹר הַרִי"צ מְלִיּוּבָאוּיטֶש זי"ע לְחֻקִּירָה לְמִשְׁטָרָה הַסּוֹבְיֵטִית, אֲשֶׁר שָׁם הִיָּתָה סַכְנַת מוֹת מִמֶּשׁ, כִּי אַחְזוּ אֶת הָאֲקָדָח עַל הַשְּׁלֶחָן, וְאָמְרוּ לְנַחֲקָר: תִּדְבֵּר, וְאִם לֹא, הַכְּלִי הַקֶּטָן הַזֶּה יִפְתַּח פִּיךְ... עֲנֵה לָהֶם הַנ"ל: הַכְּלִי הַקֶּטָן הַזֶּה יָכוֹל לְהַפְחִיד רַק מִי שֶׁמֵּאֲמִין בְּעוֹלָם אֶחָד, אֲבָל מִי שֶׁמֵּאֲמִין בְּשֵׁנֵי עוֹלָמוֹת, אֵינּוּ מִפְּחַד כָּלֵל מִהַכְּלִי הַקֶּטָן הַזֶּה. וְסַפֵּר, שֶׁקִּדְּם שֶׁהֵלֵךְ לְמִשְׁטָרָה (שֶׁהָיוּ רָשָׁעִים אַרְוּרִים בְּיָדוּעַ הַנ.ק.וו.ד. זוּהִי הַבוֹלְשֵׁת הַסּוֹבְיֵטִית, שֶׁהָרְגוּ מְלִיוּנֵי אַנְשֵׁים חַפְּסִים מִפֶּשַׁע, וּמִי שֶׁנִּכְנַס לָשֵׁם לֹא יֵצֵא), עִם כָּל זֹאת קִבַּל עַל עֲצָמוֹ לְדַבֵּק עֲצָמוֹ בּוֹ יִתְבַּרֵּךְ, וְחִזַּר לְעֲצָמוֹ תוֹרַת הַבַּעַל-שֵׁם-טוֹב הַקְדוּשׁ זי"ע, אֲשֶׁר אֵין שׁוּם מְצִיאוֹת בְּלַעֲדָיו יִתְבַּרֵּךְ כָּלֵל, וְאִפְלוּ גָּלֵל מִן הַבְּהֵמָה אֵינּוּ נוֹפֵל לְמָקוֹם מְסֻסִים, כִּי אִם בְּהַשְּׁגָחָה נִפְלְאָה, וּמִכָּל שְׁכָן אָדָם מְשַׁגַּח בְּהַשְּׁגָחָתוֹ הַפְּרֻטִית. וְעִם הַנְּחָה זֹו נִכְנַס אֲלֵיהֶם, וְדַבֵּר בְּגִאוּן, עַד שֶׁהִטִּיל אֵימָה עֲלֵיהֶם, כִּי רְאוּ אָדָם מְדַבֵּר בְּתַקִּיפוֹת כּוֹזוֹ, וְהַכֵּל הִיָּה אֹדוֹת הָאֲמוּנָה הַקְדוּשָׁה שְׁלוֹ.

וְעַל-כֵּן גַּם אַתָּה רְאֵה לְקִיָּם זֹאת, וְתִקְבַּל עַל עֲצָמְךָ אָמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבַּרֵּךְ, וְתִדַּע שֶׁהוּא יִתְבַּרֵּךְ הוֹלֵךְ עִמָּךְ, וְתַעֲנֶה עַל כָּל הַשְּׂאֵלוֹת בְּתַקִּיפוֹת, וְתַסַּפֵּר אֶת כָּל הַשְּׁחִיתוֹת שֶׁנַּעֲשִׂית בְּעִירָה בְּעַנְיָנֵי דַת, וְאֵיךְ שֶׁהִמוּעֲצָה הַדְּתִית לֹא נִבְחָרָה בְּבַחֲרִירוֹת כָּלֵל, רַק הַכֵּל

מסדר ומבטים בתאום מראש, ותדבר בתקיפות איך שהם מוציאים לעז בכל פעם, כאלו אנו מפרים סדר, בשעה שכלם שונאים אותו ולא אותנו וכו' וכו', ואקנה שדברי אמת יתקבלו. העקר לא להתפחד כלל [חסר].

הכפל הדבר, אל תפחד כלל, כי גדול אדוננו ורב להושיע, וכל השבת התפללתי עליך שתנצל, והקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע את תפילתי שאני מתפלל עליך תמיד, ותצא מהחובות ויתרחב לך.

כפי הנראה הסמ"ך-מ"ם מוציא עכשו את כל החצים עלינו, כי גם עלינו עובר עכשו דבר נורא ואים, רחמנא לצלן, בראינינו, שאספר לך עוד באריכות. השם יתברך יצילנו, וימחקו מאתנו הדינים. אני מקנה לעבר גם על הפרשה הזו, וכפי הנראה אנו עושים איזה דבר טוב מאד בקדשה, כי לא בחנם לקח את עצמו הסמ"ך-מ"ם עלינו כל-כך, אבל כבר אמר דוד המלך (תהלים צב, ט): "ואתה מרום ה'", ודרשו חכמינו הקדושים (מדרש אגדה): 'לעולם ידך על העליונה'.

נא לדונך תכף-ומיד הכל, העקר אל תירא ואל תחת, כי באמת כונת הסמ"ך-מ"ם היא רק עלי, כדי לבישני [חסר].

ראה להראות את המכתב לכל אנשי שלומנו, או לתלות את זה בבית-המדרש, שכלם יהיו עמך.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ט"ז תכג.

בעזרת השם יתברך, מוצאי-שבת-קדש לסדר בראשית, כ"ד תשרי ה'תנשא.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויירדפו אל ידי היקר לי מאד ... גרו יאיר.

אֲשֶׁר ט"ז תכד — ט"ז תכה בַּנְחַל שׁכג

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

[חֶסֶר] רְאֵה לְדוּחַ לִי עֵסֶק הַהַדְפָּסָה וְהַפְצָה, וְאִם הָיוּ הַפְסָדִים
עַל הַדְגָלִים.

הַמְאֲחֵל לְךָ בְרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט"ז תכד.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר נח, כ"ה תְּשׁרִי ה'תנש"א.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סְלָה יִגְיַעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ עִם הַפְדִּיּוֹן, יַעֲזֹר הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא,
שְׂמֵתְקוּ מִמֶּךָ כָּל הַדִּינִים, וְתִזְכֶּה לְמִצְאָת בַּת זוּגָךְ מֵהַ שְׂוִיתָר
מֵהַר, הָעֶקֶר אֵל תִּהְיֶה בְּרִרְן.

רְאֵה לְנִסְעַ לְיִבְנָאֵל, וְשֵׁם תִּזְכֶּה לְמִצְאָת בַּת זוּגָךְ, וּמִי יִתֵּן,
שְׂתַכַּנֵּס לְגוֹר שָׁם וְכֵן גַּם אַחֲוֹתֶךָ וְגִיסָךְ, וְשֵׁם יִזְכּוּ לְשְׁלוֹם-בֵּית
אַמְתִּי.

הָעֶקֶר רְאֵה לְהִיּוֹת תְּמִיד בְּשִׂמְחָה, כִּי הִיִּסוּד וְהָעֶקֶר בְּזֶה הָעוֹלָם
הוּא שִׂמְחָה, כִּי מִי שְׂזוּכָה לְהִיּוֹת שְׂמִיחַ יוֹתֵר, עַל-יַד־יְזֶה מְצַלִּיחַ
יוֹתֵר, אֲשֶׁרִי מִי שְׂאִינֹ מְטַעֵה אֶת עֲצָמוֹ, וְהוּא תְּמִיד בְּשִׂמְחָה.

הַמְאֲחֵל לְךָ בְרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט"ז תכה.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר נח, כ"ה תְּשׁרִי ה'תנש"א.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סְלָה יִגְיַעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

רְאֵה לְחִזּוֹק אֶת עֲצָמְךָ בְּכֹל מִינֵי אַפְנִיִּים שְׂבַעוֹלָם לְהִיּוֹת

בְּשִׂמְחָה, כִּי הַשְּׂמִיחָה הִיא הַיְסוּד וְהַעֲקָר בְּדַרְכֵי רַבְּנוּ ז"ל, וְכָל מֶה שֶׁהָאָדָם יוֹתֵר שִׂמְחָה — כֵּן נִתְרַחֵב מִחוּ וְדַעְתּוֹ.

נָא וְנָא תַעֲשֶׂה כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שְׂבַעְעוֹלָם לֹא לְהִתְבַּלְבֵּל מִשׁוּם דְּבַר כָּלֵל, וְשִׁמּוֹר אֶת עֲצֻמְךָ מְאֹד בְּאֲכָל, שְׁלֹא תִכְשַׁל, חֵס וְשְׁלוֹם, בְּאֲכִילַת נְבִלוֹת וּטְרֵפוֹת.

בְּעוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים, נִתְגַּלּוּ לָנוּ דְבָרִים מְזַעְזָעִים מְאֹד מֵהַשְּׂקוּרָה בְּעֵינֶיךָ, לְכֵן מַעֲתָה אֵין לָנוּ שׁוּם שְׂיִכוּת — לֹא לְמוֹעֲצָה הַדְּתִית וְלֹא אֶל הָרַב שְׁלָה, תְּהִלָּה לְאֵל, יֵשׁ לָנוּ רַב דְּקִדְשָׁה, שֶׁהוּא רַבְּנוּ ז"ל, וְצְרִיכִים לְבָרַח מִרַב דְּקִלְפָּה וְכוּ' (עֵין לְקוּטִי־מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן ח').

מֶה אָמַר לָךְ, יְדִידֵי הַיְקָר! בְּאֵת לְכָאן לִיבְנָאֵל לְעַבְדֵּךְ אֶת הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, לְזִכּוֹת לְלַמֵּד תּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה בְּקִדְשָׁה וּבְטָהֳרָה, וְלְהַתְעַלּוֹת בְּהַתְּבוּדָדוֹת, לְהַתְּבוּדָד בֵּין הַהָרִים, וּלְדַבֵּר דְּבוּרֵי תּוֹרָה וְיִרְאַת שָׁמַיִם. וְהַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא עֹשֶׂה עִמָּךְ נְסִים נְגָלִים מִמֶּשׁ, שְׂיֵשׁ לָךְ דִּינָה אֲשֶׁר אַחֲרָיִם עֵדִין לֹא זָכוּ לָזֶה, וְעַל־כֵּן אֵל תִּנִּיחַ שְׂיַעֲשֶׂה לָךְ שְׂטִיפַת מַח, עֲלֶיךָ לְזַכֵּר אֶת הַמְּסִירוֹת נְפֶשׁ שְׁמָסַר בְּשִׁבְלֶךָ רַבְּנוּ ז"ל, וְעַכְשָׁו אֵל תִּנִּיחַ שֶׁהַסְּמ"ךְ־מ"ם יִטְעֶה אוֹתְךָ, חֵס וְשְׁלוֹם.

רְאֵה לְהַתְּמִיד בְּכָל יוֹם בְּמִקְרָא, מִשְׁנָה, גְּמָרָא, מְדֻרָשׁ וְשִׁלְחָן עֲרוּף, וְאִזוּ תִרְאֶה נְסִים נְגָלִים שְׂיַעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא.

וְעַל כָּלֵם — רְאֵה לְהִיּוֹת סְבָלָן גְּדוֹל, הֵן עִם הַיְלָדִים וְהֵן עִם אֲשֶׁתְּךָ, כִּי לְפַעֲמִים בָּאָה לְאָדָם אִיזוֹ מַחְשָׁבָה שֶׁל כְּעַס וְרִצְיָחָה, וּלְבִסוּף הוּא נֶעְקָר לְגַמְרֵי. וְלְכֵן צְרִיכִים לְעַבְדֵי הַרְבֵּה עַל מַדַּת הַסְּבָלָנוֹת.

הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא יַעֲזֹר לָנוּ לְהַפְּלִל בּוֹ בְּאַמְתָּ, וַיְקִיִּם אֶצְלָנוּ (תְּהִלִּים נֹא, א): "תְּחַטְּאוּנוּ בְּאִזּוֹב וְאֶטְהַר, תִּכְבְּסֵנִי מִשְׁלֵג אֲלֻבִּין", אֲלֻבִּין אוֹתִיּוֹת יְבִנְא"ל, כִּי דִיְקָא בְּעֵינַת יְבִנְאֵל יְכוּלִים לְזִכּוֹת, שֶׁהַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא יַחֲטֵא וַיִּנְקֶה וַיִּטְהַר וַיְכַבֵּס אוֹתוֹ מִכָּל עוֹנוֹתָיו,

אָשֶׁר ט"ז תכו בנחל שכה

אָשֶׁר מִי שְׁנֹכְנֵס לְגוֹר בְּיַבְנָאֵל, אָשֶׁר בְּסוּפוֹ שֶׁל דָּבָר תְּהִיָּה "עִיר
בְּרֶסֶלֶב" עַל אַפֶּס וְחֻמָּתָם שֶׁל כָּל שׁוֹנְאֵינוּ.

הַמֵּאַחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

רְאֵה לְכַתֵּב לִי מִכְתָּב אֶחָד בְּכָל שָׁבוּעַ, וּמִמֶּשׁ תַּחֲיִינִי.

ט"ז תכו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר נח, כ"ה תְּשׁרִי ה'תּשׁנ"א.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל יְדִידֵי הַיָּקָר לִי
מָאד ... גְּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קְבִלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמָאד מָאד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַע הַטּוֹב
מִמֶּךָ.

רְאֵה לְחֻזַּק אֶת עֲצָמֶךָ בְּכָל מִינֵי אָפְנִים שֶׁבְּעוֹלָם לִהְיוֹת
בְּשִׂמְחָה, וּתְשִׁמַּח אֶת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, כִּי הַשְּׂמִיחָה מְרַחֶבֶת אֶת הַדַּעַת,
וְעַל-יְדֵי שְׂמִיחָה נִזְכָּה לְפָרֵץ אֶת כָּל הַגְּדָרִים וְהַמְּחִיצוֹת שֶׁמְסַבְּבוֹת
אוֹתָנוּ.

בְּעֵנִין הַצָּעֲתְךָ לְהַפְּצָה, הִיָּה טוֹב מָאד, שֶׁתְּסַפֵּר אֶת זֶה לְכָל
הַמְּפִיָּצִים, כִּי הִיא עֲצָה נְפִלְאָה מָאד, וּמִי יִתֵּן, שֶׁתִּזְכָּה לְהוֹצִיא
מִהַכַּח אֵל הַפַּעַל, וּלְהַרְבּוֹת נְשָׁמוֹת שְׂיִחְזְרוּ בְּתִשׁוּבָה אֲמִתִּית אֵלָיו
יִתְבָּרֵךְ.

מַה טוֹב וּמַה נְעִים, אִם תִּזְכָּה לְכַתֵּב כְּמָה סְפוּרִים שֶׁל הַפְּצָה.
תְּהִלָּה לְאֵל, בְּנֵךְ ... גְּרוֹ יְאִיר, מִצְּלִיחַ מָאד — הֵן בְּהַפְּצָה, וַיֵּשׁ לוֹ
הַמוֹן סְפוּרִים אָשֶׁר כָּבֹר הֵצִיל נְפִשׁוֹת מִשְׂאוֹל תַּחְתִּית, וַיִּדְפֵּס בְּעֶזְרַת
הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, וְכֵן הוּא מִצְּלִיחַ בְּלִמּוּדִים, שֶׁהוּא לוֹמֵד בְּהַתְּמָדָה רַבָּה,
וְהַקְּדוּשָׁ-בְרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לָךְ, שְׂיִהְיֶה לָךְ הַרְבֵּה נַחַת מִמֶּנּוּ וּמִכָּל
יוֹצְאֵי חֲלָצִיךָ.

הַעֲקֹר רָאָה שִׁיְהִיָּה שְׁלוֹם בֵּין אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ, וְתִשְׁתַּדֵּל לְדוֹן אֶת
 בְּלִם לְכַף זְכוּת, וְכֵן תֵּאמַר לְאַשְׁתְּךָ, שִׁתְּרָאָה לְדוֹן אֶת כָּל אַחַת וְאַחַת
 לְכַף זְכוּת, כִּי כָשֶׁם שִׁפְרָצוּפִיָּהֵן שׁוֹנִים בֵּן דְּעוֹתֵיהֶן שׁוֹנוֹת (בַּמִּדְבָּר
 רְבָה, פָּרָשָׁה כֹּא, סִימָן ב'), וְכֵן הוֹלְכִים הַחַיִּים, שֶׁכָּל אֶחָד חוֹשֵׁב אַחֲרַת,
 וְעֲלִינוּ לְהִתְחַזֵּק בְּכָל מִיָּנִי אֲפָנִים שֶׁבְּעוֹלָם.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלַתִּי
 שְׂאֵנִי מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְכֶם, שִׁיְהִיָּה רַק טוֹב כָּל יְמֵי חַיֵּיכֶם.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

רָאָה לְכַתֵּב לִי מִכְתָּב אֶחָד בְּכָל שָׁבוּעַ, וּמִמָּשׁ תַּחֲיִינִי.

ט"ז תכז.

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יִתְבַּרֵּךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר נֹחַ, כ"ה תְּשַׁרֵּי ה'תַּשְׁנ"א.

שְׁלוֹם רַב אֵל ... תַּחֲיָה.

לְנִכּוֹן קִבְלַתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמְאֹד מְאֹד אֲנִי מִצְטָעֵר בְּצַעֲרֶכֶם
 הַקָּשָׁה מִמָּה שֶׁעוֹבֵר עֲלֵיכֶם בְּבֵיתְכֶם.

מְאֹד אֲנִי מִצְטָעֵר מְכֹל הַתְּנַהֲגוֹת אַחִיךָ, כִּי אַתָּה יוֹדַעַת הַיָּטֵב,
 וְכֵן קָרָאת בְּסִפְרֵים שְׁזָכִיתִי לְהַדְפִּיס, שֶׁהַדְּבָר הָרֵאשׁוֹן הוּא כְּבוֹד אָב
 וְאִם, וְרַבְּנוּ ז"ל הַקָּפִיד עַל זֶה מְאֹד מְאֹד, וְהַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה שָׁמָּה
 אֶת זֶה כְּדָבָר הָרֵאשׁוֹן, עַד שֶׁאָמְרוּ (דְּבָרִים רְבָה, פָּרָשָׁה ב', סִימָן ו'): כְּבוֹד
 אָב וְאִם הִיא חֲמוּרָה שֶׁבְּחֲמוּרוֹת; וְעַל-כֵּן אֲנִי יוֹדַעַת מֵאִין לְקַח
 דְּרָכִים כָּאֵלוֹ, אֲנִי בְּעִזְרַתוֹ יִתְבַּרֵּךְ, אֲשֶׁתַּדַּל לְכַתֵּב לּוֹ בְּחֻמְכָּה, שֶׁלֹּא
 יִדַּע שֶׁאַתָּם כְּתַבְתֶּם לִּי, עִם כָּל זֹאת הִיָּה טוֹב מְאֹד, אִם הִיָּתָה לְךָ
 אִיזוֹ שִׂיחָה אִישִׁית עִמוֹ, כִּי יָכוֹל לְהִיּוֹת, שֶׁהוּא אֲנִינוּ יוֹדַעַת מֵה
 שֶׁקוֹרָה, וְכֵן צְרִיכִים לְדוֹן אוֹתוֹ לְכַף זְכוּת, כִּי הוּא מְאֹד מִצְטָעֵר
 בְּעִזְבַּת הַשְׂדוּף שֶׁלוֹ וְכוּ', כִּי הִלְכוּ כְּבָר לְהִתְחַתֵּן, וְלִבְסוּף גַּתֵּק
 הַקָּשָׁר.

אֲשֶׁר ט"ז תכח בַּנְחַל שְׁכֵז

נָא וְנָא רַאי אֶת לְקַיִם מְצֻנֹת כְּבוֹד אָב וְאִם, וְאֲנִי מְקַנְהָ
לְהַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְפַעַל אֲצַל אַחִיךָ, וּתְבַשְׂרֵי לִי בְשׁוּרוֹת
מְשֻׁמְחוֹת.

עֲלִיךָ לְדַעַת, כִּי לְמוֹד רַבְּנוּ ז"ל הוּא לְמוֹד נִפְלֵא בְּיָשׁוּב הַדַּעַת
וּבְנִקְיוֹן וּבְדַרְדָּר-אֶרֶץ, לְקַשֵּׁר רוּחַנִיּוֹת לְגִשְׁמִיּוֹת, וְגִשְׁמִיּוֹת לְרוּחַנִיּוֹת,
אֲשֶׁרֵי מִי שְׁלוֹקַח אֶת הַלְמוֹד כְּפִי שְׁצַרְיָךְ!

הַמֵּאֲחֵל בְּרַכָּה וְהַצֹּלְחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט"ז תכח.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יְתַבְרַךְ, יוֹם שְׁנֵי מִחְרַת יוֹם הַכַּפּוּרִים, שֵׁם ה' (ה') ה'תנש"א.

שְׁלוֹם רַב אֶל יְדִידֵי ... גֵּרוֹ יְאִיר.

מְאֹד אֲנִי מוֹדָה לָךְ עַל שְׁעוֹרֶת לָנוּ לְקַבֵּל רִשְׁיוֹן וְכוּ', עַל מְנַת
שְׁיִשְׁמַר הַסֵּדֶר עַל כְּנוֹ. וּמְאֹד מְאֹד אֲבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, אִם אֶפְשֶׁר שְׁגַם
אֶתְּהָ וְכַמָּה חֲבַרְיָךְ בְּתוֹר מְשֻׁמֵּר הַגְּבוּל וְהַאֲזַרְחִי, תִּשְׁמְרוּ עַל הַסֵּדֶר,
כְּדֵי שֶׁלֹּא יָבוֹאוּ אַחֲרֶיךָ לֹאמֹר שְׁאַנְחֵנוּ עוֹשִׂים פְּרוּבוֹקְצִיָּה וְכוּ', אֲנִי
חוֹשֵׁב שֶׁהִגִּיעַ הַזְּמַן אַחַת וּלְתַמִּיד לְגַלוֹת אֶת הַשְּׁחִיתוֹת שְׁנַעֲשִׂית
בְּעִירָה מְצַד הַמוֹעֵצָה הַדְּתִית וְהַבּוֹס' שְׁלָה, שְׁרַק צוּבֵר כֶּסֶף צְבוּר
וְתַקְצִיבִים בְּכִיסוֹ הַפְּרָטִי, וְאִינוּ עוֹשֶׂה שׁוּם דְּבָר בְּשִׁבִיל הַדָּת, הֵיכֵן
שְׁמַעוּ דְּבָר כְּזֶה?! עַד שֶׁיִּכּוֹל אֶפְלוּ לְהוֹנוֹת אֶת הַמְשֻׁטְרָה שֶׁלֹּא יִתְּנוּ
אֲשׁוּר וְכוּ'... לְזֹאת אֲנִי מוֹדָה לָךְ מְאֹד עַל כָּל מֵה שְׁעֲשִׂיתָ בְּעִבּוּרֵנוּ,
וְאֲנִי מְקַנְהָ שְׁנַצְלִיחַ בְּדַרְכֵנוּ.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ כָּל טוֹב, וְאֲזַכֶּה לְשִׁמְחָה
יְחַד עִמָּךְ בְּשִׁמְחוֹת שְׁתַּעֲשֶׂה...

ט"ז תכט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי, מִחֲרַת יוֹם הַכַּפּוּרִים, שָׁם ה' (ה') ה'תנש"א.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תְּחִיָּה.

מֵאֵד אֲבַקֵּשׁ מִמֶּךָ, שְׁתַּחֲזָקִי אֶת כָּל נְשׁוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ אֹדוֹת
הָאֶסְפָּה וְכוּ', אֲשֶׁר אֵין עוֹד קְדוּשׁ הַשֵּׁם יוֹתֵר גְּדוֹל מִזֶּה, שְׁפוּעֵלִים
לְמַעַן טְהַרַת בְּנוֹת יִשְׂרָאֵל, וְאוֹי לוֹ לְגוֹרֵם שְׁמִשְׁחָק' עִם עֲנִינֵי
כְּרִיתוֹת, וְצוּבֵר אֶת כֶּסֶפִּי הַצְּבוּר בְּכִסּוֹ, אֲשֶׁר הוּא הַעוֹשֶׂה חֲלוּל
הַשֵּׁם הַכִּי גְדוֹל, 'רַע-בְּנִים' כְּאֵלוֹ אֲשֶׁר הִרְסוּ אֶת אֲרָצֵנוּ הַקְּדוּשָׁה עִם
קִלּוֹת הַנְּדַעַת שְׁלֵהֶם, שְׁלֵא דִקְדָּקוֹ עַל טְהַרַת הַמְּשַׁפָּחָה כְּמוֹ שְׁצָרִיךְ,
וְלֹא הַקְּפִידוֹ עַל כְּשָׁרוֹת הַמֵּאֲכָלִים כְּרֵאוֹי, וְכָל עֲנִינֵי הַחֲנוּךְ אֲצֵלֶם
הוּא כְּדוֹר פּוֹלִיטִי, שְׁמִפְקִירִים אֶת בְּנֵינוּ וּבְנוֹתֵינוּ, הֵם אֲשֶׁר הִרְסוּ
מֵאוֹת וְאַלְפִים וְרַבָּבוֹת רַבָּבוֹת נְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, שֶׁהִלְכוּ לְאִבּוּר,
רַחֲמָנָא לִישׁוּבָן.

לא, לא! לא עלינו יצליח לעשות את השחיתות שפֶּכֶר עֲשֶׂה
חֲמֵשׁ-עֶשְׂרֵה שָׁנָה עַל כָּל תּוֹשְׁבֵי הַמְּקוֹם, אֲנָשִׁים תְּמִימִים, לא, וְלֹא!
לא נֶעֱזֹב וְלֹא נִיחָ בְּשׁוֹם פְּנִים וְאַפֵּן, אֵין אֲנַחְנוּ "פְּרַמִּיטִיבִים"
ו"פְּרֵאזִיטִים" ו"מְרַחֲפִים" כְּמוֹ שְׁקָרָא אוֹתָנוּ, אֲנִי מְקוּנָה לְהַקְּדוּשָׁה-
כְּרוּךְ-הוּא, שְׁנִזְכָּה לְהַקִּים קְהֵלָה עַל טְהַרַת הַקְּדָשׁ, שְׁתַּהֲיָה לְשֵׁם
וּלְתַהֲלָה בְּכָל הָאָרֶץ וּבְכָל הָעוֹלָם כָּלוּ.

נָא וְנָא רְאֵי לְחִזֵּק אֶת נְשׁוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וּלְסַפֵּר לָהֶן אֶת
הָאֶמֶת מֵה קוֹרָה כָּאֵן, שְׁלֵא יִטְעוּ אוֹתָן, וְשְׁלֵא יַעֲשׂוּ לָהֶן שְׁטִיפַת
מַח, שְׁזָהוּ חֲלוּל הַשֵּׁם וְכוּ', וּכְאֵלוֹ לֹא תִפְעֲלוּ שׁוֹם דְּבָר וְכוּ', אֲנַחְנוּ
צְרִיכִים לְצִאת כָּלִפִּי שְׁמֵיָא בְּמִצּוֹת מְחָאָה, וְכֵן נוֹרִיד מֵאֲתָנוּ הַדִּינִים,
כִּי מִי יוֹדֵעַ אִם אֲנַחְנוּ לֹא חֲיִבִים בְּדָבָר, שְׁלֵא צָעֲקָנוּ וְלֹא הִתְרִינוּ
עוֹד לְפָנֵי שְׁנַתִּים עַל הַצָּרָה הַזֹּאת. הֵן אֶמֶת, שְׁאֲנִי דְּבַרְתִּי עִמּוֹ כְּבָר
לְפָנֵי שְׁנַתִּים, וְהַשְׁתַּדַּלְתִּי בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שְׁבַעֲוֹלֶם לְשַׁכְנַע אוֹתוֹ
שִׁיעֲזוֹר לָנוּ, וְאֲנִי מוֹכֵן לְשָׁלֵם אֶפְלוֹ חֲצִי מֵהַהוֹצָאוֹת הַכְּרוּכוֹת בְּדָבָר,

שכט

בנחל

ט"ז תכט

אשר

אך הוא עושה לעג וקלס מאתנו, ומוליך אותנו שולל. ובפרט עכשו
בענין התלמוד תורה, בזה הרס לנו לגמרי. לזאת כבר הגיע הזמן,
שנקח את עצמנו בדינו, מקסימום מה יכול להיות? שתושבי
המקום יהיו בכעס וברגז עלינו, מה בכך?! יותר טוב שהם יהיו
בכעס, מאשר יהיו עלינו קטרוגים בשמים, שלא עשינו שום דבר
בענין החנוף ובענין טהרת המשפחה. אבל באמת אני יודע שהם
יותר עמנו מאשר עמם, ובשקט רב אנשי המושבה אוהזים אתנו,
אך הם חוששים לפרסם את זה.

בענין הדירה, ראו להשאר שמה אפלו אם יבקשו קצת יותר,
כמו שכבר כתבתי לכם.

המאחל לכם ברכה והצלחה מן השמים...

תם ונשלם, שבח לאל בורא עולם!

ברוך רחמנא, שזכנו לסיים את כל החבור הנפלא הזה, והוא פרו
ע"ה. יזכנו השם תברוך לסדר עכשו לדפוס את פרו ע"ו להגדיל
תורה ולהאדירה.

אנא ה' הושיעה נא, אנא ה' הצליחה נא.

לזכר עולם יהיה צדיק

נשמת מחבר הספר הקדוש הזה, אבינו רועינו,

פאר ראשינו, רוח אפינו משיח ה'

הצדיק הקדוש **מוהרא"ש** ז"ל

מיבנאל עיר ברסלב

אשר מסר נפשו בשביל כל בר ישראל, ובפרט

קנא קנאת ה' צבאות בשביל קדושת ישראל

וביותר מסר נפשו בשביל הרווקים והרווקות,

בחורים ובחורות ללמד זכות עליהם ולעזור

להם שימצאו את זיווגם, עד כדי כך שהבטיח:

שכל בחור ובחורה שיבואו על קברו ויגמרו שם

את כל ספר תהילים ישתדל בכל מה שאפשר

שימצאו כבר את זיווגם, ויוכלו לבנות בית נאמן

בישראל על יסודי הטהרה וקדושת ישראל,

ויחיו ביחד בשלום ובאהבה

ואחוה גדולה, ועל ידי זה ינצלו

מפגעי ומקרי הזמן.

תִּכּוֹן הָעֲנִיּוֹת

חֵלֶק ע"ה

- ג פֶּתַח דָּבָר
- ה הַקְדָּמָה
- יא ט"ז קנ"ג
יְדַבֵּר כְּנֶגֶד תַּאֲוֹת כְּבוֹד וְהַתְנַשְּׂאוֹת, שְׁעַל-יְדֵי שְׂאֵדָם בְּטַל אֱלֹהֵי יִתְבָּרֵךְ,
וּמִסְתַּפֵּל עַל תְּכֵלֶיתוֹ, אֵינּוּ נִמְשָׁךְ לְכָל זֶה, וַיִּסְפָּר עַל כַּמָּה צְדִיקִים אִיף
שֶׁהָיוּ בְּטָלִים וּמְבֹטְלִים לְגַמְרֵי אֱלֹהֵי יִתְבָּרֵךְ.
- יג ט"ז קנ"ד
יְגַלֶּה מַעֲלַת הַזֹּכֶה לְשַׂתַּק לְמַבְזִים אוֹתוֹ, וַיִּסְפָּר מִהֲרַמ"ק וְהֲרַמ"ע
מִפֶּאֱנוּ.
- יד ט"ז קנ"ה
יְדַבֵּר לְזֶה שְׁעוֹבֵר עָלָיו מֵהַ שְׁעוֹבֵר, שְׂיִצְדִיק עָלָיו אֶת הַדִּין, וַיִּתְוַדֶּה עַל
עוֹנוֹתָיו הַרְבִּים, וְאֵז וְשָׁב וְרָפָא לוֹ.
- טו ט"ז קנ"ו
יְדַבֵּר לְעֲנִין שְׁלוֹם-בַּיִת, שְׁלֵא לְרִצּוֹת חֲבֵרוֹ בְּשַׁעַת כְּעָסוֹ.
- טז ט"ז קנ"ז
יִוָּרֵה לְהוֹצִיא רְמִזִּים מִהִנְהַגְתּוֹ שֶׁל הַבְּעֻטְלָעַר הַחֲרָשׁ, שְׁלֵא שָׁמַע אֶת
הַחֲסֻרוֹנוֹת שֶׁל זֶה הָעוֹלָם, וַיַּעֲזֵר עַל לְמוֹד מְשָׁנִיּוֹת.
- טז ט"ז קנ"ח
יַעֲזֵר עַל לְמוֹד חוֹבַת הַלְּבָבוֹת וּבִכְרֻט שְׁעַר הַבְּטָחוֹן, וַיַּעֲתִיק רְשִׁימַת
צְדִיקִים שֶׁהִמְלִיצוּ עַל זֶה מְאֹד, וַיִּזְהֵר עַל לְמוֹד סִפְרֵי רַבְּנוֹ ז"ל.
- יז ט"ז קנ"ט
יַעֲזֵר מְאֹד עַל לְמוֹד שְׁלִחַן עֲרוֹף בְּכָל יוֹם כְּרִצּוֹן רַבְּנוֹ ז"ל, וַיְבַאֵר עֲנִין
מֵהַ שְׁנֵאָמַר, שְׁצַרִּיף לְלַמֵּד פּוֹסְקִים לְפָנֵי הַחֲדוּשׁ וּלְאַחֲרָיו.
- יח ט"ז קס
יַעֲזֵר אֶת שְׁנֵפֶל מְאֹד — לְעֵסֶק הַרְבֵּה בְּסִפְרֵי רַבְּנוֹ ז"ל וּמוֹהַרְנ"ת ז"ל.

- ט"ז קסא** יט
 יגלה נוראות נפלאות מענני האמונה הקדושה, להמשיך ולבטל עצמו
 לגמרי אל האין סוף ברוך הוא, ויִאָרִיךְ בְּנֵה מֵאֵד, אִיךְ לֶלְחֵם עִם הַקֶּלֶפָה
 המעונת עיני האדם וכו', והיא תאנת נאוף וכו', ויחזק ויעודד מאד
 להמשיך עצמו רק אל אמתת מציאותו יתברך.
- ט"ז קסב** כג
 יגלה, שעל-ידי תודה והודאה האדם ממשיך על עצמו כל הנסים.
- ט"ז קסג** כד
 ידבר מהתכלית הנצחית, איך שראוי לחשב מיום הפיתה תמיד, ויחזק
 על נתינת אכל לרעבים, וקריאת הפרשה שנים מקרא ואחד תרגום, שזו
 סגלה לאריכות ימים.
- ט"ז קסד** כה
 ידבר כנגד דאגות חנם, ויעורר על תפלה, ועל קיום המצוות, ולמוד
 התורה, ומענין 'יש לו מנה רוצה מאתים', ובטחון בו יתברך.
- ט"ז קסה** כז
 יחזק להסתפל על כל נקדה טובה, ולהיות בשמחה תמיד.
- ט"ז קסו** כח
 יחזק ויעורר לברח תמיד אליו יתברך בתשובה, על-ידי ודוי דברים.
- ט"ז קסז** כט
 ידבר נוראות נפלאות ממעלת מדת הסבלנות בכל דבר, ויעורר להכניס
 את עצמו באמונה פשוטה, ולשמח עם בריאות האברים וכו'.
- ט"ז קסח** ל
 ידבר ממעלת שדכן דקדשה, שזו מצוה גדולה בדורנו — למהר זונגם
 של בני הנעורים ולא ההפך, חס ושלום.
- ט"ז קסט** לא
 יגלה נפלאות ממעלת אמירת תקון חצות בכל לילה, וגדל העת רצון
 ששורה אז, והפדיון שאפשר לערוך אז, ויספר מעשה מהגאון הצדיק
 ר' יהודה גרינוואלד הפלא נפלא מנקדתו הקדושה בעת חצות.
- ט"ז קע** לג
 ידבר מהמשברים והגלים של זה העולם, ויעורר להדבק עצמו בו
 יתברך, ולמוד משניות.

תִּכְוֵן הָעֲנֻנִים

3

ט"ז קעא לג
יעורר למסר ענניו אף ורק אליו יתברך, ויזהיר על קימת חצות, לקונן
אז על גשמיות ורוחניות.

ט"ז קעב לד
יעורר ויחזק לעשות בכל פעם התחלה חדשה, וזה סימן שהוא זוכה
באמת להיות דבוק בו יתברך.

ט"ז קעג לה
יחזק בתי ישראל המתקשה למצא את זיוגה, ויחבר בעבורה תפלה
מיחדת לאמרה בכל יום.

ט"ז קעד לו
יסדר סדר הנהגה למוצאי שבת בענין הלמודים וסדר סעדת מלוגה
מלכה שמסגלים אז.

ט"ז קעה לז
יחזק את שושבר מענין קניית ומכירת דירה, וידיבק גשמתו בו יתברך.

ט"ז קעו לז
יחזק מאד אב שבתו נזקקת לאשפוז, וינדיכנו ויעודדנו בשעה קשה
כזו.

ט"ז קעז לח
יעורר על למוד ח"י פנקים משניות, ושמירת העינים, ולגרס דף אחר
דף, עד שיזכה לצלם אלקים.

ט"ז קעח לט
יתן עצה כיצד להנצל מהעון החמור של לשון הרע, ויעורר להכניס בדעתו
רק אמתת מציאותו יתברך וכו', ולגרס משניות, גמרא ושלחן ערוך.

ט"ז קעט מ
יחזק מאד על למוד האמונה הקדושה, ולחזור על זה הרבה, עד שיזכה
בכחה לעבר על כל המשברים.

ט"ז קפ מא
יגלה שהעקר הוא התחזקות, ובזה גמדות כל גדלת הצדיקים.

ט"ז קפא מב
יזהיר לשאת אשה תכף ומיד בלי הסוסים כרצון הקדוש-ברוך-הוא,
ובפרט בגיל מתאחר.

תִּכּוֹן הַעֲוִיָּנוּת

- ט"ז קפב** מג
 יחזק ויאמץ מאד, ששום דבר שבעולם לא יוכל לשבור את האדם,
 ותמיד לבוא אל אבא שבשמים המרחם עלינו, ולהיות נענה בתפלה.
- ט"ז קפג** מד
 יחזק על-פי מאמרם ו"ל, ש'שכבוד שבת עדיף מאלף תעניות', ויעורר
 לנהג בזה לעבדה ולמעשה, ולהיות שמח כל השבת.
- ט"ז קפד** מה
 ידבר נוראות נפלאות מקדשת הרב הקדוש הרבי רבי אלימלך זי"ע
 מליז'ענסק בערות בנו הקדוש, ויגלה מעלת הצדיק, איך שהוא בטל
 לגמרי בו יתברך וכו', אשרי הצדיקים ואשרי דבקייהם!
- ט"ז קפה** מו
 ידבר נפלאות מקדשת הצדיקים, אשר מוסרים נפשם בעבור נשמות
 ישראל, ויספר ספור נורא מהרב הקדוש מטשערנובל והרב הקדוש
 מקארלין, שהוציאו מבית אסורים, ועל-כן זכו להיות צנור המשיך
 השפעות.
- ט"ז קפו** מז
 יעורר שלא להכנס ללחץ, ולהרגיל עצמו ללמד משניות, ויזהיר על
 למוד שעור בעיון.
- ט"ז קפז** מח
 יזהיר לנצל הזמן היקר בגרסא בכל חלקי התורה הקדושה וכו', וזה
 המקום הכי בטוח לברח אליו.
- ט"ז קפח** מט
 ידבר משיחה בינו לבין קונו, ואף שאינו רואה שום שנוי, ויבאר מעלת
 יהודי פשוט דיקא.
- ט"ז קפט** מט
 יעורר לבוא אל ציון רבנו ו"ל, ויבאר שרבנו ו"ל אינו מצמצם במקום
 אחד, והעקר לברח מכל מיני פחדים וחששות.
- ט"ו קצ** נא
 יגלה מעלת התפלה ואמירת תהלים, אשר ממשיך נסים נגלים, ויחזק
 על למוד משניות ולא להתיאש כלל.

תָּכֵן הָעֲנִינִים

5

- נב ט"ו קצא** יחזק כנגד פְּחָדִים, כִּי אֵין בְּאַמַּת מִמָּה לְפָחוּד.
- נב ט"ז קצב** ידַבֵּר מֵעֲנִין שְׁמִירַת הַבְּרִיאוֹת וְשְׁמִירַת הַדְּבֹר.
- נג ט"ז קצג** יוֹרָה לְמִי שֶׁבָּאִים אֵלָיו אֲנָשִׁים וּמִבְקָשִׁים בְּרָכָה, שְׂיֵשׁ בְּכַחוֹ לְבָרֵךְ וְלֹא לְדַחֲוֹתָם.
- נד ט"ז קצד** יוֹכִיחַ אִשָּׁה עַל הַתְּנַהֲגוּתָהּ הַבְּלָתִי הוֹלֵמֶת לְבַעֲלָהּ.
- נד ט"ז קצה** יַעֲזֹר לַעֲשׂוֹת כָּל מַעֲשָׂיו בְּיָשׁוּב הַדַּעַת וּלְהִמָּנַע מִפְּזִיזוֹת, וְעַל-יָדֵי שְׁמִחָה וּמְצִיאַת נְקֻדּוֹת טוֹבוֹת אֶפְשָׁר לְזַכּוֹת לְיָשׁוּב הַדַּעַת.
- נה ט"ז קצו** יַדַּבֵּר מֵעֲנִין הַנְּסִיווֹת שֶׁעוֹבְרִים עַל כָּל אֶחָד, וּמֵעֲנִין הַמִּפְרִיעַ לַיְהוּדוֹת בְּיַבְבְּאֵל, וְהַנְּסִיווֹת שֶׁהֵיוּ לְמוֹהַרְנֹת ז"ל, וַיַּעֲזֹר עַל הַתְּמַדַּת הַתּוֹרָה וְלַמּוֹד זֶהר הַקְּדוֹשׁ.
- נז ט"ז קצז** יַדַּבֵּר מִמַּעַלְת טְבִילַת מְקַנָּה בְּכָל יוֹם.
- נז ט"ז קצח** כִּבָּר שְׁעַל-יָדֵי זַכּוּף הָאֲרַבְעָה יְסוּדוֹת שֶׁבָּאֲדָם, זוֹכִים לְכַטּוֹל אֶמֶת אֵלָיו וְתַבְרָךְ.
- נח ט"ז קצט** יַדַּבֵּר בְּעֲנִין רְאִיּוֹת אֲסוּרוֹת וּסְגֻלוֹת וְעֲצוֹת, כְּדִי לְהַנְצִיל מִזֶּה.
- נט ט"ז ר** יְגַלֶּה מַעַלְת הַסֵּפֶר "אֲשֶׁר בִּנְחַל" וּמִכְתָּבִים הַנְּדַפְּסִים בּוֹ, וּמַעַלְת הַזּוֹכָה לְהַדְּפִיסָם.
- ס ט"ז רא** יַדַּבֵּר תּוֹכְחָה חֲרִיפָה לְבַעַל שְׁמִגְבִּיָּה יָדִיו עַל אִשְׁתּוֹ.
- ס ט"ז רב** יְגַלֶּה, שְׁעַל-יָדֵי הַתְּחַזְּקוֹת מִמְּשִׁיךְ עַל עֲצָמוֹ קִדְשָׁה עֲלִיוְנָה, וַיַּדַּבֵּר מֵעֲנִין

תִּכְן הָעֲנִינִים

חֲזָרָה עַל לְמוֹד, שָׁרַק עַל-יְדֵי-זֶה מְצַלִּיחִים בְּתוֹרָה, וְיִסְפֵּר מְעַנֵּן
הַתְּמַדְתּוֹ הַמְּפֹרָסֶמֶת שֶׁל הַמְּהַר"ם שִׁיק זי"ע, וְיִסְפֵּר אֹדוֹת חֲזָרָתוֹ אֵת
הַ"לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן" פְּעָמִים אֵין מְסַפֵּר.

ט"ז רג **סב**

יְדַבֵּר בְּעֵנִין רָשָׁע שֶׁיּוֹדֵעַ שֶׁהוּא רָשָׁע, אֲשֶׁר זֶה עֲדִיף מְצַדִּיק שֶׁהוּא יוֹדֵעַ
שֶׁהוּא צַדִּיק וְכוּ'.

ט"ז רד **סג**

יְגַלֶּה נִפְלְאוֹת מְדוּעַ הַיְשׁוּעָה מִתַּעֲכָבֶת, הֵן מִפְּנֵי שֶׁמִּמַּעַט בְּתַפְלָה וְהֵן
מִפְּנֵי שְׁבוּטָח בְּאֲדָם.

ט"ז רה **סג**

יְגַלֶּה רַעַת בְּנֵי-אֲדָם שֶׁמְנַצְּלִים אֵת הָאֲדָם, וְאַחֲרֵי-כֵן הֵם דוֹרְשֵׁי רַעַתוֹ,
וְהֵם אֲנָשִׁים שֶׁנֹּחַשְׁבִים כְּצַדִּיקִים, וְיִבְאֵר בְּאוֹר נִפְלָא עַל ה' מְלָךְ.

ט"ז רו **סה**

יְזַהֵר לְהַשְׁמֵר מִבְּנֵי-אֲדָם נִצְלָנִים וְכוּ', וְיִרְאֶה לְעֲשׂוֹת רַק טוֹבוֹת בְּלִי
לְצַפּוֹת לְתַגְמוּל.

ט"ז רז **סו**

יְגַלֶּה נִפְלְאוֹת מְעַנֵּן, שֶׁצָּרִיף לְהַזְהֵר מִלְּגִלוֹת עֲנִינּוֹ לְבְנֵי-אֲדָם, וְעַנֵּן שְׂאֵי
אֲפֹשֶׁר לְהַבִּין מַה זֶה בְּחִירָה וְיִדְיָעָה, וְיִדְבֵּר מִיְרִידַת הַנְּשִׁמָּה בְּגוֹף, וּמַעֲלַת
הַצַּדִּיקִים שְׁעוֹשִׂים תְּשׁוּבָה עַל תְּשׁוּבָה.

ט"ז רח **סז**

יְדַבֵּר מִרְצוֹנוֹת לְהַדְפִּיס אֵת כָּל סִפְרֵי רַבְּנֵי ז"ל וְלְהַפִּיץ בְּכָל הָעוֹלָם,
וְיַעֲוֹרֵר לְקַיֵּם כָּל שִׁיחָה וְשִׁיחָה מִרַבְּנֵי ז"ל, וְלִטַּיִל בְּכָל חֶלְקֵי הַתּוֹרָה
הַקְּדוּשָׁה, וּמִי שְׁעוֹשֶׂה לִיצְנוֹת מְכַל דְּבָר, מִתְּלוֹצֵץ עַל עַצְמוֹ.

ט"ז רט **סח**

יְגַלֶּה מַעֲלַת הַנְּשׂוֹאִין, שְׂזוֹ שְׁלֵמוֹת תְּקוּן הַבְּרִית, וְעַנֵּן הַזֹּכָה לְשִׁמְר
אוֹתָם, וְכָל זֶה כְּנֶגֶד הָעוֹלָמוֹת הָעֲלִיּוֹנִים.

ט"ז רי **סט**

יִשְׁבַּח בְּעַל שְׁהַשְׁלִים עִם אִשְׁתּוֹ, וְיְגַלֶּה לוֹ מַה זֶה גּוֹרֵם בְּעוֹלָמוֹת
עֲלִיּוֹנִים, כְּאֲשֶׁר זֶה מְשַׁלְּמִים זֶה עִם זֶה.

ט"ז ריא **ע**

יְדַבֵּר מְעַנֵּנוֹ שֶׁל דּוֹד הַמְּלָךְ, וְלְהַחֲדִיר בְּעַצְמוֹ שֶׁהַכֹּל מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ,

תִּכְוֵן הָעֲנִינִים

וּלְבַקֵּשׁ תְּמִיד עַל אַמוּנָה פְּשׁוּטָה, וְעֲנִין לְמוֹד הַקְּבֵלָה, שֶׁהַכֵּל צָרִיף לְהִיּוֹת בְּדַבְּרוֹת אַמוּנָה בְּהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, וְכֵן הוּא בְּנִגְלָה דְּתוֹרָה, וַיִּחַזַּק עַל-יְדֵי-זֶה מְאֹד.

ט"ז רבי **עב**
 יוֹכִיחַ וַיַּעֲרֹר לְהוֹצִיא מִלְּבוֹ כָּל מִינֵי קְנָאוֹת וְשִׁנְאוֹת, וַיְבַרֵר אִיף לְזִכּוֹת לְזֶה.

ט"ז ריג **עג**
 יְדַבֵּר מִעֲנִינֵינוּ שֶׁל רַבְּנוּ ו'ל, שֶׁעַל יְדֹ אָנוּ יְכוּלִים לְעַבֵּר אֶת הָעוֹלָם הַזֶּה, וְכָל עֲנִינֵינוּ הוּא תְּקוּן הַיְסוּד שֶׁזֶהוּ הָעֵקֶר, וְעַל-יְדֵי-זֶה מִתְחַזְּקֵת הָאַמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, וְזוֹכֵה לְדַבֵּר עִמוֹ יִתְבָּרַךְ, וְלִהְתִּמֵּד בְּתוֹרָה הַקְּדוּשָׁה.

ט"ז ריד **עה**
 יִגְּנֶה קְרִיאַת עֲתוּנִים מִכָּל סוּג שֶׁהוּא, וְלַעֲמַת זֶה יַחְדִּיר חֶשֶׁק לְעִסְק בְּסִפְרֵי רַבְּנוּ ו'ל.

ט"ז רטו **עז**
 יַחֲזֹק שְׁלֵא לְקַחַת אֶל הַלֵּב מֵה שְׁעוֹבֵר עָלָיו, וְלִזְכּוֹר שֶׁכָּל מְאֹרְעוּתָיו לְטוֹבָתוֹ, וַיִּבְאֵר שֶׁהַדְּבוּק בּוֹ יִתְבָּרַךְ נַעֲשֶׂה כְּמוֹ רֵאִי, שֶׁהַזּוֹלַת רוֹאֶה בּוֹ אֶת רָעָתוֹ, וְעַל-יְדֵי-זֶה סוֹבֵל בְּזִיוּנוֹת וְשִׁפְיכוֹת דָּמִים. וַיְדַבֵּר מִעֲנִין הַתְּמַנּוֹת וְהַנְּהֻגָה.

ט"ז רטז **עח**
 יַחֲזֹק מְאֹד בְּאַמוּנָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, שֶׁעַל-יְדֵי-זֶה זוֹכֵה לְסַבְּלָנוֹת וְלְאַרְיכוֹת אַפִּים.

ט"ז ריז **עט**
 יַחֲזֹק אֶחָד שֶׁצָּרִיף לְעַמֵּד לְפָנָי בֵּית-דִּין, וַיַּעֲרֹרוּ שְׂיֵאמֵר רַק הָאֲמַת, וְלֹא זִוּוּ מִמֶּנָּה כָּלֵל, כִּי הָאֲמַת הִיא דְּבַר שְׂאֵי אֶפְשֵׁר לְהַעֲלִימָה, כִּי הִיא צָפָה לְבִסוּף מִלְּמַעְלָה.

ט"ז ריח **פא**
 יְדַבֵּר מִחוּבַת הַנְּחַת תְּפִלִּין דְּרַבְּנוּ תָּם.

ט"ז ריט **פב**
 יִגְּלֶה חוּבַת שְׂמִחְתָּנוּ, שְׂאָנוּ יוֹדְעִים מִרַבְּנוּ ו'ל, וְהַסְּמֹךְ מ"ם עוֹשֶׂה פְּרוּרִים בֵּין אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנו, שֶׁתְּהִיָּה מִחֻלְקַת בֵּינֵיהֶם, וְצָרִיף לְהַזְהִיר שֶׁתְּהִיָּה אַהֲבָה וְאַחֻדוּת גְּדוּלָה בֵּין כָּל הַמְּקַרְבִּים לְרַבְּנוּ ו'ל.

- ט"ז רכ** פג
 יגלה הדרך להפריד הנשמה מגוף עוד בחיים חיותו, על-ידי תפלה והתבודדות ויחודים קדושים, ויגלה שזהו יחוד הנ"ה אדנ"י וכו'.
- ט"ז רכא** פד
 ידריך בפרטיות מי שצריך ישועה דחופה, וידבר מענין ציון רבנו ז"ל וציון רבי שמעון בר יוחאי בל"ג בעמר וחלוקת ח"י רויטל שם, ויגלה ברמז ענין יחוד עם נשמת הצדיק וכו', ויעורר להתמיד בזהר הקדוש, וילעורר אחרים על זה.
- ט"ז רכב** פה
 יגלה, שעקר הנהרות תלויה בקרבת הצדיקים, ויבאר באפן נפלא למה זוכים על-ידי הצדיק, וצריך לבקש על זה הרבה מהשם יתברך.
- ט"ז רכג** פו
 יגלה מעלת העושה צדקה וחסד והכנסת אורחים עם הזולת, שעל-ידי זה יש לו דעה בשמים, ויכול לעשות מופתים וכו', ויספר ספור נורא איך יהודי בא בחלום לחברו, וספר על שזכו אותו בגלל הצלת נפשות שעשה במסירות נפש עם כל כספו, אשרי הזוכה לזה!
- ט"ז רכד** פט
 יבאר, שאין צדקה יותר גדולה מזכוי הרבים.
- ט"ז רכה** צ
 יעורר מאד להשלים פרשיותיו עם הצבור החל מיום ראשון עם למוד רש"י ומפרשים וספרי חסידות, שאז יאיר לו השבוע באפן אחר לגמרי.
- ט"ז רכו** צא
 יגלה מעלת הזוכה להיות נוכח בברית מילה, שאז מאיר נצוץ אליהו הנביא, ועל-ידי אמונה בזה זוכה להמשיך על עצמו מאורו.
- ט"ז רכז** צב
 ידבר נפלאות, שבלי תפלה שום דבר לא ילך, ויספר מעשה נורא מתלמיד הבעל-שם-טוב הקדוש זי"ע, שרצה להביא לו זין וכו'.
- ט"ז רכח** צג
 יגלה, שכל פתח בפתות שבין אנשי שלומנו היא בחינה בפני עצמה, ולא שיה לומר זה לזה — אתה אינך מקרב וכו', ויגלה רעת ונגנות המחזיקים במחלקת, וענין למוד ספר-המדות, וצריך לברח ממסיתים

תִּכּוֹן הַעֲנִינִים

9

ומדייחיים, וְלַמּוֹד תִּנָּא דְּבִי אֵלֵיהּ בְּמוֹצָאי שַׁבָּת, וְלַדְּבַר אֵלֵיוּ יִתְבָּרַךְ,
וְלַהֲרֹגֵי אֱלָקוֹת בְּכָל הַחוֹשִׁים.

ט"ז רכט צה

יְדַבֵּר מִהַדְּפָסְתּוֹ אֶת כָּל סִפְרֵי רַבְּנֵי ז"ל, וְיַעֲוֹרֵר לְעֶסֶק בְּלַמּוֹד מִשְׁנֵיאוֹת.

ט"ז רל צו

יַחְזֹק בֵּת יִשְׂרָאֵל אוֹדוֹת מִדַּת הַשְּׂכָחָה דְּקַדְשָׁה, וְעַל-יְדֵי-זֶה לְהַתְחִיל
מִחֻדָּשׁ.

ט"ז רלא צו

יִגְלֶה, שְׁעַל-יְדֵי יִרְאֵת שְׁמַיִם הָאָדָם נִצּוֹל מִכָּל מִינֵי יִרְאוֹת.

ט"ז רלב צז

יַחְזֹק אוֹדוֹת הַסְּתַפְלוּת עַל הַחֶסֶד שְׁעָשָׂה ה' עִם מִי שְׁיֵשׁ לוֹ בְּנִים בְּרִיאִים
בְּגוֹפָם וּבְשִׁכְלָם, שְׁלֹא יִתְלוֹגֵן עַל שְׂאָר דְּבָרִים.

ט"ז רלג צח

יַעֲוֹרֵר עַל גְּרִסָּא בְּגִמְרָא, כְּדֵי שְׁתַּטְהֵר אוֹתוֹ מִכָּל זְהֻמַּת עֲבָרוֹ הַפְּגוּם,
וְיִזְהִירוּ לְלַמֵּד סִפְרֵי רַבְּנֵי ז"ל.

ט"ז רלד ק

יִגְלֶה וְיִבְאֵר, שְׁהַעֲקָר הָאוֹחֵז בְּמִדַּת הָאֱמֶת הוּא מִי שְׁזוֹכֵר אֶת יוֹם הַמִּיתָה
תָּמִיד.

ט"ז רלה קא

יַחְזֹק אוֹדוֹת מִדַּת הַבְּטָחוֹן וְהָאֱמוּנָה וְתִשׁוּבָה עַל חַטָּאוֹת נְעוּרִים.

ט"ז רלו קב

יַחְזֹק עַל הַפְּצַת דַּעְתּוֹ שֶׁל רַבְּנֵי ז"ל בְּכָל הָעוֹלָם.

ט"ז רלז קב

יַחְזֹק אֶחָד שְׁיִלְדֵיו מִתַּחְצָפִים כְּנַגְדּוֹ, וְיִגְלֶה לוֹ, שְׁזֵהוּ מִחַמַּת שְׁפָגָם
בְּמַחְשַׁבְתּוֹ, וְעַל-כֵּן יְדִין אוֹתָם לְכַף זְכוּת, וְיִשׁוּב בְּתִשׁוּבָה, וְיַחְזֹק וְיֵאֱמָץ
מְאֹד עַל קַדְשַׁת הַמַּחְשָׁבָה, וְלִרְחֹם עַל יִלְדָיו.

ט"ז רלח קד

יְדַבֵּר מִשְׁמַחַת הַיְהוּדוּת שְׁלֹא עֲשֵׂנִי גוֹי, שְׁשִׁמְחָה זוֹ אֵינָה מִתְבַּטְּלָת
לְעוֹלָם, וְיַעֲוֹרֵר לְמַצֵּא נְקֻדוֹת טוֹבוֹת בְּעַצְמוֹ וּבְכָל בֵּר יִשְׂרָאֵל, וְלַהֲסַתּוֹבֵב
תָּמִיד עִם חֵייוֹ.

תִּכְוֵן הָעֲנִינִים

- ט"ז רלט** קה
 יחזק בנקדות טובות שבו, ושאנו יודעים מרבי כזה, וצריך לציתו, ויסוד
 מוסד אצלו הזה דרך ארץ, וזה יסוד גדול בחנוף, וצריך לבקש ממנו
 יתברך על דעת, וחמרת האסור להשפיל את הילדים.
- ט"ז רמ** קו
 יחזק לשמח בנקדת יהדותו, ולנצח את עמלק המכניס ספקות ועצבות,
 ועל-ידי בטולו נמשכת השמחה.
- ט"ז רמא** קז
 יוכיח מאד בעל המטיל אימה יתרה בתוך ביתו, שיחדל מיד ממשעו
 הרעים, שלא ישבר ביתו.
- ט"ז רמב** קח
 ידריך בעל תשובה כיצד יוכל להשפיע על אשתו בעניני יהדות מבלי
 להכנס לכפייה והפך ההבנה ההדדית, ואז יצליח בחיי הנשואין.
- ט"ז רמג** קט
 יחזק ויאמץ לראות תמיד את הטוב והיפי שבבריאה.
- ט"ז רמד** קט
 יוכיח אחד שמלעיג על סדר-הדרך-הלמוד בשעה שהוא בור וריק מכל
 וכל בכל מקצועות התורה הקדושה.
- ט"ז רמה** קי
 יעורר להזכיר ולהכיר תמיד את הנסים שעשה עמו הקדוש-ברוך-הוא,
 ואז לעולם לא יפסקו ממנו.
- ט"ז רמו** קיא
 יגלה מעלת השותק בגבורה בעת שמבזים אותו.
- ט"ז רמז** קיב
 יחזק אחד שבזו אותו, ויגלה מעלת הזוכה לברח מכל מיני צבוריות,
 שאז לא יתבזה לעולם, והעקר הוא האמונה.
- ט"ז רמח** קיג
 יגלה מעלת השתתפות בשמחת ברית, ואסור להחזיק במחלקת בתוך
 המשפחה.
- ט"ז רמט** קיד
 יעורר על החזקת קפת רבי מאיר בעל הנס, ויגלה ענינה הנשגב.

תִּכּוֹן הַעֲנִינִים

ט"ז רנ קיד

יְדַבֵּר מִמַּעַלְת וְחֹבֶת מִדַּת הַהִתְחַזְּקוֹת, וְאֲשֶׁר רַק מוֹהֲרַנְיָת ו"ל זָכָה לִירֵד לְסוֹף דְּעַתוֹ שֶׁל רַבְּנוֹ ו"ל בְּעִנְיָן זֶה, וְשַׁעַל קֶטֶב זֶה נִתְחַבְּרוּ כָּל הַקּוֹנְטְרַסִּים הַקְּדוּשִׁים, וְנִלְקָחוּ מֵאוּרוֹ הַבְּהִיר שֶׁל מוֹהֲרַנְיָת ו"ל, שֶׁהֵבִין שֶׁכָּל דִּבְרֵי רַבְּנוֹ ו"ל הוּא סוֹד הַהִתְחַזְּקוֹת לְכָל בְּרִיָּה, יִהְיֶה מִי שִׁיְהִיָּה.

ט"ז רנא קטז

יְגַלֶּה מַעַלְת הַשְּׂמִיחָה בְּשִׁבְת־קֹדֶשׁ, וּמִהַצְדִּיק הַקְּדוּשׁ רַבִּי מְעַנְדֵּל מוּוִיטְבֶּסֶק זי"ע בְּעִנְיָן זֶה.

ט"ז רנב קטז

יְגַלֶּה נִפְלְאוֹת מְדַרְגַּת אַבְרָהָם אָבִינוּ, שֶׁהִיָּה בְּטַל לְגַמְרֵי אֱלֹוֵי יִתְבָּרַךְ, וַיַּעֲוֹרֵר וַיַּחֲזֹק עַל־פִּי זֶה מְאֹד.

ט"ז רנג קיז

יְדַבֵּר מִמַּעַנְיָן לְמוֹד 'עֵינַי יַעֲקֹב' וְהַחֲדוּשִׁים שִׁישׁ לוֹ עֲלֵיהֶם.

ט"ז רנד קיח

יְדַבֵּר מִמַּעַנְיָן שְׂמִיחַת שְׁלֹא עֲשֵׂנִי גוֹי, שֶׁעוֹלָה עַל כָּל הַשְּׂמִחוֹת.

ט"ז רנה קיח

יְגַלֶּה מַעַלְת תְּפִלַּת הַנְּשִׁים עַל־פִּי מְעַשֶׂיָּה נְאֻה מֵאֵת הַצְּמַח צְדָקָה זי"ע, וַיַּחֲזֹק בַּת יִשְׂרָאֵל לְנֹצֵל כַּח תְּפִלָּתָהּ.

ט"ז רנו קיט

יֹוֹכִיחַ וַיַּעֲוֹרֵר מְאֹד לְהַנְּשֵׂא תַכְף־וּמִיד, וּבִפְרֵט מִי שֶׁנִּכְשַׁל בְּעוֹנוֹת, רַחֲמָנָא לְצַלָּן.

ט"ז רנז קכ

יְדַבֵּר מֵאֱלֵהֵו מִלֶּאֶף הַבְּרִית, וְעִנְיָן סְנֵדֵק, וְשִׁתִּיקָה וּדְמִימָה בְּעַת וּפְוִחִים.

ט"ז רנח קכא

יְגַלֶּה מַעַלְת מִי שֶׁלְּבוֹ שָׁבוּר לְגַמְרֵי, שֶׁאֵז דוֹקָא הַשְּׂכִינָה שׁוֹרָה אֶצְלוֹ, וַיִּכּוֹל לְפַעַל גְּדוּלוֹת וּנְצוּרוֹת.

ט"ז רנט קכב

יְגַלֶּה עִנְיָן זֶה, שֶׁאֵין אָנוּ יוֹדְעִים לְאֵן פְּגִינוֹ מוֹעֲדוֹת, וְהַכֵּל מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, שֶׁלְּמִקּוֹם שְׁטוּעִים שָׁם, יֵשׁ לָנוּ תְּפִקִיד, עַל־פִּי הַמַּעֲשָׂה שֶׁל ר' חִיִּים עוֹזֵר זי"ע, וְכֵן הִחִיָּה עֲצָמוֹ מוֹהֲרַנְיָת ו"ל כְּשֶׁהִיָּה בְּמַצְרִים.

תִּכְוֵן הָעֲנִינִים

- ט"ז רס** קכה
 יתנה את הרעות רבות וצרות שסובלת הקהלה ביבנאל, ודוקא מאלו
 אשר היו אמורים להיות ממנים על הדת.
- ט"ז רסא** קכז
 ידבר מאמונה פשוטה בו יתברך, ולחשב ממנו יתברך תמיד, ולילך
 בתמימות, וזהו ענין ההתבודדות, שרבנו ז"ל הוציא את אנשי שלומנו
 מחיזו דהאי עלמא, וידבר מבטחון וענין 'אתה לך עמכם בגן-עדן'.
- ט"ז רסב** קכט
 יחזק מאוד בשמחה, שהיא האמונה בהשגחתו יתברך בפרטי פרטית,
 ולהחזיק מעמד בכל הנסיונות, ויעורר על שעור באמירת זהר וגמרא.
- ט"ז רסג** קל
 יספר ספור עצוב שארע לאדם שפגע בהרב הקדוש משינאווא זי"ע,
 והלקח הנלמד — מהו ענינו של המבזה את הצדיק, ורחמנא לצלן.
- ט"ז רסד** קלא
 יוכיח אחד שדבר כנגד מנהג ההשתטחות על קברי צדיקים, ויגלה
 מקורו הטהור של ענין נשגב זה.
- ט"ז רסה** קלג
 יחזק להחדיר בעצמו אמונה בו יתברך עד הקטנה שבקטנות, שהכל
 בהשגחתו יתברך, וזוכים לזה על-ידי בטול בו יתברך, ואשרי מי שזוכה
 ליחד יחודים קדושים אז.
- ט"ז רסו** קלד
 יחזק באמונה פשוטה בו יתברך, ויעורר לזכר את שש המצוות
 התמידיות, אשר יצתיק אותן בבאורן, ויחזק על כך מאד.
- ט"ז רסז** קלח
 יעורר לנשים, שלא תתנגדנה על בעליהן בענין הנסיעה הקדושה לרבנו
 ז"ל לראש השנה באומן, ויגלה מעלת האשה הזוכה להיות עזר למעלה
 בענין זה ולא ההפך, חס ושלום.
- ט"ז רסח** קלט
 יחזק להחזיק מעמד מפל המרירות דהאי עלמא, ויגלה מעלת ומקור
 החדושים הקדושים של הצדיקים האמתיים — לחנך ולהציל כל בריה.

תִּכּוֹן הָעֲנִיּוּנִים

13

ט"ז רסט קמג
יעורר להוציא את עצמו מהדמיון ולא לפחד מבני-אדם, ועל-ידי שמחה
נתרבת הדעת, ומעלת הזוכה להתמיד בלמוד משניות.

ט"ז ער קמד
ידבר נוראות נפלאות ממצלת מדת הבטחון בו יתברך, ויביא באורו של
הגג"א על הפסוק: "ואני בחסדך בטחתי".

ט"ז רעא קמה
ידבר מענין מנהגים ביום היארצייט של ההורים, פדת מה לעשות
בשכיל תקון נשמתם, ויעורר מאד בתשובה שלמה אליו יתברך.

ט"ז ערב קמח
ידבר מענין חנוף, איך צריכים ההורים להיות דגמא חיה לילדים,
ולשפך דמעות בתפלה על חנוף ילדיהם.

ט"ז רעג קמט
ידבר מחמר אסור לגלח שערות אביו.

ט"ז רעד קנ
יבאר החיוב הגדול לנסע לרבנו ז"ל על ראש השנה, ויגלה מקורו
ומעלתו של מנהג חיובי זה לכל אנשי שלומנו ההולכים בדרך רבנו
ז"ל, ואין רשות לאף אחד לומר אחרת.

ט"ז ערה קנב
יחזק ויאמץ מאד לברח ממחלקת כמו שבורחים מאש, ורק לדבק עצמו
בתכלית כל התכליתין.

ט"ז רעו קנג
יעורר מאד על שלום-בית, שזה הנה רצון רבנו ז"ל ולהיות עלוב בתוך
ביתו.

ט"ז רעז קנד
יגלה מעלת הזוכה להיות אצל רבנו ז"ל בראש השנה.

ט"ז רעח קנה
יבאר, שעקר העצה לידיע מי הוא שקרן — האם הוא מחזק על למוד
התורה, ואם לא, אף שילף לבוש לבנים פצדיק — אין בו ממש,
ויצתיק קטע נפלא מהספר הקדוש: "דגל מחנה אפרים" בענין זה.

תִּכְן הָעֲנִינִים

- ט"ז רעט** קנז
 יבאר, שעל-ידי שמחה של מצוה מבטלין ומכניעין את כל הסטרא
 אחרא והכפירות.
- ט"ז רפ** קנח
 ידבר מענין כבוד אב ואם, ושאסור לשמע בקולם כשהם רוצים להפר
 את השלום-בית של בנם.
- ט"ז רפא** קנט
 יחזק אודות מדת הסבלנות, שנוצרכת מאד על כל ענין וענין, וזוכים
 לזה על-ידי אמונה, וגם כשרוצים לעסק בתורה, צריך סבלנות דף אחר
 דף וכו'.
- ט"ז רפב** קסא
 יתן סגלה כנגד פחדים — ללמד ולקיים כל מה שנאמר בענין זה
 ב"ספר-המדות", וכן סגלת הרב הקדוש מסאטמאר זי"ע.
- ט"ז רפג** קסב
 יעורר ויחזק מאד על שמירת העינים, ויתן עצות וחזוק איך לשמר
 עצמו מנגע צרעת זה.
- ט"ז רפד** קסג
 ידבר מענין אמונה פשוטה, ואי הסתכלות על הזולת, ולברח ממדה
 רעה שיתקבלו מעשיו בעיני בני-אדם.
- ט"ז רפה** קסד
 ידבר מענין הנהגתו של רבנו ז"ל, שלא ראו עליו שום תנועה של
 גוטער יוד, וענינו הנה פראסטיק לגמרי, תמימות ופשיטות, ועל איש
 כשר לא רואים מבחזין שום דבר, וידבר ממה שאמר רבנו ז"ל בסוד
 'כל השירים קדש ושיר השירים קדש קדשים', מחמת שאין יודעים
 הסודות, ויספר ספור נשגב מר' יצחק דרהוביטשער זי"ע, איך פּרש
 פסוק בלמדו עם בנו הקדוש המגיד מזלאטשוב זי"ע.
- ט"ז רפו** קסו
 יגלה מעלת הנותן צדקה לאנשים רעים.
- ט"ז רפז** קסז
 ידבר מענין לבישת בגדים לבנים בשבת-קדש, ויבאר טעם שתקן זאת
 שילכו כף ביבנאל "עיר ברסלב".

ט"ז רפח קסח

יבאר ענין המחלקת שבין אנשי שלומנו, שכל מי שמחזיק במחלקת הוא מחמת גאות שרוצה להשתרר, ויבהיר מהי דרך עבודת השם בדבקות והתבודדות בכל היום כלו, ולא להסיח דעת ממנו יתברך, וידבר ממוהרנ"ת ז"ל ומשיחתו בעת שעבר עליו מה שעבר, ויעורר על למוד משניות.

ט"ז רפט קע

יגלה ויבאר איך יזכה אדם להרגיש אור וטעם בשבת-קדש, על-ידי הכנתו הראויה.

ט"ז רצ קעא

יגלה למה זוכה אדם שמקדש מחשבתו לגמרי — אל דבקות בעליונים, ורואה מה שרואה וכו'.

ט"ז רצא קעב

יתן עצה לאשה איך לחיות בשלום עם בעל קשה שמתפרץ וכו'.

ט"ז רצב קעג

יבהיר חמור האסור להכנס בדין ודברים עם אפיקורס, שזה מזיק מאד ביצוע.

ט"ז רצג קעד

יגלה עצה — איך אדם ישמר את עצמו מגנבים.

ט"ז רצד קעה

ידבר נפלאות מענין שהכל ממנו יתברך, וכל דבר בתחלתו פונים אל הקדוש-ברוך-הוא, ורק אחר-כך עושים השתדלות, וינגיל לדבר עמו יתברך.

ט"ז רצה קעז

יגלה נפלאות ממעלת מצות הכנסת אורחים של מוהרנ"ת ז"ל, וכן מהרב הקדוש ר' לוי יצחק מבארדיטשוב זי"ע, ומאיזו רבנית ששמע הספד אודותיה, וקטב כלם — שכל מי שעוסק בהכנסת אורחים נוהג לעצמו.

ט"ז רצו קעח

יגלה מעלת הצדיק האמת, שמלמד זכות ומשמח נשמות ישראל, ומוצא בכל אחד נקדה טובה, ויבאר גדל מעלת רבנו ז"ל.

תִּכְוֵן הָעֲנִינִים

- ט"ז רצז** קפ
 יחזק ויאמץ מאד כנגד היסורים והצרות שעוברים על האדם, ויעודד
 שלא להתלונן, אלא לראות רק את הטוב והתקון שבכל דבר, ויתאר
 כונת ברכת "פוקח עורים", ויחזק על-פי זה מאד.
- ט"ז רחצ** קפג
 יגלה נפלאות ממצלת ספרי רבנו ז"ל, אשר על-ידי ההקדמות המוכאות
 בספרי הקדושים אפשר ללמד בכל הספרים שבעולם ובכל הדבורים
 והשיחות, ויבאר איך כתבו הצדיקים את ספריהם הקדושים.
- ט"ז רצט** קפה
 ידבר לאשה כיצד תזכה לבעל טוב ומאיר פנים, על-ידי גישה נכונה
 בקבלתה אותו.
- ט"ז ש** קפו
 יבאר חזק נפלא על-פי המשנה "שיגיעת שניהם משפחת עון", ויעודד
 שלא להיות עסוק עם אחרים, רק לעסוק בשקט בפנה שלו בתורה
 הקדושה.
- ט"ז שא** קפח
 ידבר מענין המעלה לרצות בטובת השני ברוחניות ובגשמיות, ודרך
 אנשים שנפלו, לבטל וליאש ולהפיל את הזולת, ויגלה שזה שייך גם
 בענין הדפסה.
- ט"ז שב** קצ
 ידבר נפלאות ממצלת ברכת-המזון, ויגלה זכות הזוכה לאמרה בכונה.
- ט"ז שג** קצא
 ידריך בעצה טובה וישרה בחור צעיר הרוצה להתקרב לדרך רבנו ז"ל,
 ומתעוררת עליו התנגדות נוראה, ויגלה שרש ומקום ההתנגדות, וימן
 דרך איך להשאר מקרב, מבלי שתהיה עליו מחלקת.
- ט"ז דש** קצד
 יחזק להתנהג בדרך התם והפשוט שגלה לנו רבנו ז"ל, והכל יתהפך
 טובה.
- ט"ז שה** קצה
 יחזק על למוד מתמיד בספרי "לקוטי-הלכות", כי רק מוהרנ"ת ז"ל ידע
 דעת רבנו ז"ל.

ט"ז שו קצו
 יתרה באשה שלא תתגרש מבעלה, ולא תחיה אתו חיי ריב, אלא לידיע
 איך לנהג בחיי שלום.

ט"ז שז קצז
 יחדיר באדם אמונה פשוטה בו יתברך, ולא לדחוק את השעה, רק לבקש
 ברחמים ובתחנונים.

ט"ז שח קצח
 ידבר מענין משגיח על בחור, שצריך להיות משגיח על עצמו, ויספר
 מעשה מבעל התניא זי"ע, וידיריך על למוד גמרא וחזרה על דף היומי,
 ושמירה על הבריאות.

ט"ז שט קצט
 יאחל המתקת הדינים בזכות הפדיון נפש, ויחזק שלא לפל בדעתם כלל,
 כי ההתחזקות היא יסוד הצלחת החיים, ואודות חנוף הילדים, העקר
 להראותם דגמא אישית, ובענין פאה נכרית וכו', העקר שמחמיר בזה
 הוהר הקדוש הוא — שלא תתגלינה שערות האשה, ועל-כן המעלה
 ביותר, שאשה תגלח שערות ראשה.

ט"ז שי רא
 יביע צערו על שלא ראה הנמצען בהיותו בארץ ישראל, ויגלה שבורח
 מן המחלקת, וידבר מהתחזקות וחי"י פרקים משניות.

ט"ז שיא רב
 יוכיח יתרה ויחזק מאד מי שנוכנס עמק בקלפה מגנה, ויזהירנו לברח
 מתאנה זו.

ט"ז שיב רג
 יביע שמחתו על הבשורות הטובות של גלוי ופרסום רבנו ז"ל בעולם,
 וידבר מהתחדשות הבריאה והתחדשות חדושי תורה של הצדיק האמת,
 שה' מוסר כל העולם תחת הנהגתו.

ט"ז שיג רד
 ידבר משמחתנו ברבנו ז"ל, ויביע לנמצען שמחתו על שהיה מהראשונים
 להתישב ביבנאל "עיר ברסלב", וידבר מעבודת השחיטה של הנמצען,
 שרצונו שאנשי שלומנו יאכלו משחיטתו.

תִּכְוֵן הָעֲנִינִים

- ט"ז שיד** רה
יעורר ויחזק לַדָּרֶךְ אַחַר הַשָּׁגַת אֱלֹקוֹת דְּרָגָה אַחַר דְּרָגָה, וַיְדַבֵּר מִבְּחִינַת פְּנִים וְאַחֹר בְּהַשָּׁגַת אֱלֹקוֹת בְּאַפְּן נִפְלָא מְאֹד.
- ט"ז שטו** רו
יעורר בַּת יִשְׂרָאֵל עַל מַדַּת הַצְּנִיעוּת, וַיִּצְעַץ לָהּ בְּעֲנִינָהּ, וַיַּעֲוֹרְרָה עַל 'תִּקְוֹן הַכְּלָלִי'.
- ט"ז שטז** רז
מִכְּתָב כְּלָלִי לְקִרְאָת יְמֵי אֱלֹוֶל הַקְּדוּשִׁים, בּוֹ יַעֲוֹרֵר אֶת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנו אֹדוֹת עֲשִׂית חֲשׁוֹבֹן הַנֶּפֶשׁ, וַיְדַבֵּר מֵעֲנִין הַתְּבוּדוֹת וְנִצּוּל הַזְּמַן, וְלָדוֹן לְכַף זְכוּת, וְשִׁמְרָה עַל פְּשׁוּרוֹת וְאַכִּילָה בְּקִדְשָׁהּ, וַיְדַבֵּר מִגְּדֻלַּת רַבְּנוּ ז"ל וּסְפָרֵיו הַקְּדוּשִׁים.
- ט"ז שיז** רט
זְהִיר מִמַּדַּת הָעֲצָבָנוּת, וַיְדַבֵּר מִשְׁלוֹם-בֵּית וּמֵעֲנִין 'תִּקְוֹן הַכְּלָלִי', שְׁמַתְקֵן הַפָּגַם הַגּוֹרֵם לְעֲצָבָנוּת, וְלַמּוֹד "שִׁיחוֹת-הַר"ן".
- ט"ז שיח** ריא
יעורר מְאֹד אֶת הַרוּצָה לְשׁוֹב בְּתִשׁוּבָה.
- ט"ז שיט** ריא
יִחֲזַק לִהְיוֹת בְּשִׁמְחָה, שֶׁהִיא רְפוּאָה לְכָל.
- ט"ז שכ** ריב
יְדַבֵּר מִמְּזוּזָה וּתְפִלִּין, וְלָדוֹן אֶת הַבַּעַל לְכַף זְכוּת.
- ט"ז שכא** ריג
יעורר עַל הַתְּמִדָּה בְּסִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, אֲשֶׁר עַל יָדָם יְכוּלִים לְפָרֵשׁ כָּל הַתּוֹרָה כְּלָהּ, וְרַבְּנוּ ז"ל הוּא אֲשֶׁר בְּכַחוֹ לְהַגְבִּיחַ אֶת כָּל הַיְרֻדִים וְהַנְּפוּלִים שֶׁכָּבַר נִתְיָאֲשׁוּ מִחַיֵּיהֶם, וְלְהַעֲלוֹתָם מֵעֵלָה מֵעֵלָה.
- ט"ז שכב** ריד
יְגַלֶּה מַעְלַת הַהִפְצָחָה, וְעֲנִין הַקּוֹנְטְרָסִים, שֶׁעַל יָדָם מְזַכִּים עִם יִשְׂרָאֵל לְשׁוֹב בְּתִשׁוּבָה, וּמְחַזְרִים הַבֵּן אֶל אָבִיו.
- ט"ז שכג** רטו
יִתֵּן עֲצָה פְּרָטִית לְמִשְׁפָּחָה סוּבָלַת.
- ט"ז שכד** רטז
יעורר אִשָּׁה לָדוֹן לְכַף זְכוּת אֶת בְּעֵלָהּ, וַיְדַבֵּר מֵעֲנִין מְזוּזוֹת וּסְגָלָתָן.

תָּכֵן הָעֲנִינִים

19

ט"ז שכה רטז
יחזק לשמח ברבנו ז"ל, ולהפיץ אור רבנו ז"ל, ועל-ידי-זה תהיה
פרנסה.

ט"ז שכו ריז
ידבר נוראות מרחמנותה של השכינה הקדושה, שצריך להתעורר
בצערה.

ט"ז שכז ריח
יורה דרך לאשה מעברת ביצד תעבר תקופה זו בשלום.

ט"ז שכח ריט
יחזק אשה כשרה בצערה עם בעלה, וטבע האדם לחשב שאצל הזולת
טוב יותר, ויעודדה לשמר על שמחת שלום ביתם.

ט"ז שכט רכ
יעזר בעל להזהר בכבוד אשתו, ויזהיר על 'יום תהלים', ולמוד הלכות
מה'בן איש חי'.

ט"ז של רכ
ידבר מיסוד בדרכי רבנו ז"ל — להיות באחדות, וענין אחדות ישראל
גורם שלא תהיה שליטה לסטרא אחרא בעבודתו את ה'.

ט"ז שלא רכא
יחזק ויאמץ באמונה הקדושה, ולהתדיר בזולת להפיץ אור רבנו ז"ל
ולהתבודד.

ט"ז שלב רכב
ידבר מענין הגן החרדי הראשון שזכו להקים ביבנאל "עיר ברסלב",
ויעסק באיזה ענין פרטי הנוגע לזה, ויזכיר ענין חדשות יבנאל, ויחוד
קדשא בריך הוא לאוקמי שכינתא מעפרא, וענין אהרן ומשה שושבינא
דמטרוניתא, וברפת כהנים וקרבנות וענין תקון חצות.

ט"ז שלג רכה
ידבר מענין כולל בקר שהוא לפני התפלה ביבנאל, ויחזק על
שלום-בית, ושיהיה הבית בית ועד לחכמים.

ט"ז שלד רכה
ידבר משורש האמונה בו יתברך, שהשם יתברך חפץ בעבודת האדם,
ויעזר על-פי זה בדבורים נפלאים, ויגלה נפלאות מהעירה הנפלאה
יבנאל וצרופי השם הזה מפסוקי תנ"ך.

ט"ז שלה רכז
 יחזק אחת מנשות אנשי שלומנו על ארגון הנשים, לחזקן ולעודדן ולהתאחד באחדות אחת ביבנאל "עיר ברסלב".

ט"ז שלו רכח
 יתנה מצב המקנה המקומית בפני הועד הארצי למען טהרת המשפחה בארץ ישראל, ויבקש סיועם.

ט"ז שלז רכט
 מכתב כללי לכלליות אנשי שלומנו הדרים ביבנאל "עיר ברסלב", ויחזקם על קהלה מיחדת ומאחדת שעובדים את ה' בדרך עלאית במקום הנפלא דיבנאל, ויעורר לדון זה את זה לכף זכות.

ט"ז שלח רל
 ידבר משמחת הצדיקים, שהיא הדבקות בו יתברך, ורוצים למסד נפשו להשם יתברך.

ט"ז שלט רלא
 יעורר אודות שלום עם התושבים ביבנאל, ולבסוף כלם יחזרו בתשובה.

ט"ז שמ רלב
 יביע שמחתו וברכתו לישוב חדש בדירה חדשה, ולשמר על כבוד אשתו.

ט"ז שמא רלג
 יאחל פרנסה בזכות ישיבה ב"עיר ברסלב", ויזהיר מפעס, עצבות ועצלות.

ט"ז שמב רלד
 יגלה, שבכח הצדיק בחינת משה, יכול כל אחד להחזיר את כל העולם בתשובה.

ט"ז שמג רלד
 יזהיר על כבוד אשתו ועל קביעות עתים לתורה, ולכל הפחות עשרים דקות התבודדות בכל יום.

ט"ז שדמ רלה
 יחזק להיות בשמחה, אף שנמצאים בשאול תחתית, ולהתחנן במהירות האפשרית לשם שמים.

ט"ז שמה רלו
 יבאר, שהחיים מלאים נסיונות, וצריך תמיד להחזיק מעמד, ולעשות
 התחלה חדשה.

ט"ז שמו רלז
 יגלה, שעל-ידי התבודדות בכל זמן שהוא אדם זוכה להיות נפטר מכל
 הבבלולים שלו.

ט"ז שמז רלז
 יספר ספור נאה שהיה עם מוהרנ"ת ז"ל ואנשיו בשעה שדבורו היה
 מרבנו ז"ל נורא נוראות, ואיך מגיב על זה הסמ"ך-מ"ם, וידבר מענין
 יבנאל, אשר תתהפך לעיר רבנו ז"ל, ויבאר שכל ענינו של רבנו ז"ל
 הוא לקשר את הרוחניות לגשמיות והגשמיות לרוחניות, ויספר
 מחלישות דעתו מענין יבנאל, ותכניתו להקמת מוסדות חרדיים שם.

ט"ז שמח רמ
 יביע שמחתו הגדולה, שהנמצן החל פעילות בין אנשי שלומנו לעורך
 ולחזקם בדרכי רבנו ז"ל, ויגלה מה הם למודי רבנו ז"ל הקדושים.

ט"ז שמט רמא
 יביע שמחתו על הפצת דעת רבנו ז"ל בעולם, ויספר אודות בן הנמצן
 שמצליח, ויעורר לחטף זמן להתבודדות.

ט"ז שנ רמא
 יבטיח מדרגות גבוהות בזכות ההתבודדות, ויצרף חבילת ספרים
 להפצה לעזר בפרנסת הנמצן.

ט"ז שנא רמב
 ידבר מאיטליז הפשר שפותח בעיר ברסלב, ויצוה בשמו בשר לכל אחד
 מאנשי שלומנו לכבוד החג, ויביע אחולים ושאיפותיו מיבנאל "עיר
 ברסלב".

ט"ז שנב רמג
 יחזק ויאמץ מאד להיות בשמחה, ויבאר נפלאות לאיזו דרגה זוכים
 על-ידי השמחה התמידית.

ט"ז שנג רמג
 יבהיר, אשר סגלת סעדת ראש-חדש לזכות לילדים, ויעורר על זה.

- ט"ז שנד** רמד
 ידבר מרצון רבנו ז"ל, שנהיה שמחים ועליזים, וינגיל להתבודד עמו
 ותברך חוץ לישוב, ולפרסם דעת רבנו ז"ל בעולם.
- ט"ז שנה** רמה
 יחזק אחד שזכה ממקום פלא כזה להיות איש אשר נמשך אל דבקות
 השם ותברך, ויחזקו בשמחת התקרבותו לרבי אמת כזה, וידבר
 מקהלתנו הנפרדת והיסורים שיש לו על זה, וישבח התבודדות דיקא
 בלילה, שהוא זמן טוב מאד.
- ט"ז שנו** רמו
 יעורר להתחבא בסתר צל כנפיו ותברך, ויאחל פניסה לחפה בשעה
 טובה ומצלחת.
- ט"ז שנו** רמז
 יעורר הנמצען אודות אמירת תהלים כמנהגו הטוב, ויספר איך על-ידי
 תפלה זכה ר' שמואל הורביץ ז"ל לראות חזרה את ורעו בקדש.
- ט"ז שנח** רמח
 יחזק על שמחה והתבודדות ושלחן ערוך בדבורים יקרים וערבים.
- ט"ז שנט** רמט
 ידבר משמחה ודבקות בו ותברך ושיחה בינו לבין קונו בשדה, ובפרט
 ביבנאל, והתמדה בלמוד התורה הקדושה.
- ט"ז שס** רנ
 יגלה מהי הצלחה על-ידי התחלה חדשה, ויגלה מעלת התפלה והשיחה
 בלילה בין ההרים פשהכוכבים שרים שירתם, וידבר מקדשת יבנאל.
- ט"ז שסא** רנא
 יחזק אשה עקרה, ויבשר על תפלותיו אודותיה, והעקר השיחה בינה
 לבין קונה בלב נשבר ותושע.
- ט"ז שסב** רנב
 יבשר להורים נחת מבנם, ויעורר על שמחה.
- ט"ז שסג** רנג
 יעורר על כבוד אשתו, וקביעת עתים לתורה.
- ט"ז שסד** רנג
 יחזק הנמצען אודות ארגון שעור ברבים בין אנשי יבנאל, והתבודדות
 בלילה תחת כפת השמים, ויחזק להיות בשמחה.

- ט"ז שסה** רנה
 יחזק אודות השמחה, עד שתעבר על גדותיו, והתבודדות הלילה
 החשובה ביותר, ויעורר אודות קיום רצון רבנו ו"ל בענין הגעור
 בלילה.
- ט"ז שסו** רנו
 יחזק בת ישראל תושבת יבנאל, ויזכירה מהנסים שעשה עמה הקדוש-
 ברוך-הוא.
- ט"ז שסז** רנז
 ידבר מהמאמרים שבעתון 'חדשות יבנאל'.
- ט"ז שסח** רנז
 יחזק זוג שפתחו צרכניה חרדית ביבנאל, ויעודדם עם שני בנים
 שהצליחו אצלו מאד.
- ט"ז שסט** רנח
 מכתב כללי לנשות אנשי שלומנו תושבות יבנאל, ויאריך להדריך
 בעניני הקהלה ובהשתתפותן הפעילה בענין החדשון שיאחד את כלם.
- ט"ז שע** רסא
 ידבר מעניני הקהלה של אנשי שלומנו חסידי ברסלב, המתבדלים מאלו
 שהשתלטו על עניני הדת וכו'.
- ט"ז שעא** רסב
 ידבר מענין חדשות ברסלב ותכניתו בענין.
- ט"ז שעב** רסג
 יעורר שלא לעשות חלול ה', על-ידי הנהגה של חובות ומריבות, ויתן
 עצה לנמען איך לצאת מחובותיו, ויזהירו על דף גמרא ליום.
- ט"ז שעג** רסד
 ידבר משני קונטרסים חדשים להדפסה, ויאחל ויחזק ויברך.
- ט"ז שעד** רסד
 יחזק בענין עליות וירידות, שאין להסתפל על כלום רק לרצות את
 הקדוש-ברוך-הוא.
- ט"ז שעה** רסה
 ידבר מהקבוץ הקדוש בראש השנה ביבנאל, ויאחל שנה חדשה וכו',
 וידבר מהתבודדות ו'עין יעקב' כסדרן עם פרושים מסוימים.

תִּכְוֵן הָעֲנִינִים

- ט"ז שער** רסו
 יאחל "מזל טוב" להלדת הבת למעלה מדרך הטבע, ומהתבודדות
 והתמדה בכל חלקי התורה הקדושה.
- ט"ז שעז** רסז
 ידבר מלמוד 'עין יעקב' והצלחת ההתבודדות.
- ט"ז שעח** רסז
 יחזק אשה פשרה בענין נסיעתה לציון רבנו ז"ל, וישמחנה על פעילותה
 הטובה בין נשות אנשי שלומנו ביבנאל, ויעוררה להיות בשמחה.
- ט"ז שעט** רסח
 יחזק להיות בשמחה בעצמו ולשמח אחרים, ולכבד את אשתו, וידבר
 מענין חדשות יבנאל והתבודדות.
- ט"ז שפ** רסט
 ידבר בענין איזה תיק של בני זוג ומה שקורה ביבנאל, ועל זה יזכרו
 להוציא החדשון וכו', ויספור ספור מה'צמח צדק' זי"ע, ויעורר להכניס
 את הקדוש-ברוך-הוא בתוך הבלבולים.
- ט"ז שפא** ערב
 יגלה הדרך, שאף שצריך השתדלות, אבל צריך תפלה וכו', ולקבל הכל
 באהבה מחמת תקוין מעשיו.
- ט"ז שפב** רעג
 יחזק כנגד הבלבולים מאימתא דצבורא, שזה מחסר בטחון עצמי, ויתן
 עצות על זה.
- ט"ז שפג** עדר
 יגלה מעלת הזוכה לעזר לזולתו, שעל-ידי-זה יעזרו לו מן השמים,
 וידבר מצרכנית "עזר שבת", וימליץ להסתפל על הנסים שעושה
 הקדוש-ברוך-הוא.
- ט"ז שפד** ערה
 ידבר מענין תפלין, שהוא סוד הדבקות בו יתברך, לחשב תמיד ממנו
 יתברך, ויחזק שאחר הרע יבוא הטוב.
- ט"ז שפה** רעו
 ידבר מלמוד בדרך על-ידי שמיעת קלטות בש"ס, ולהיות שמח,
 ולהתבודד בין הרים.

ט"ז שפו רעז

יחזק אחד מאנשי שלומנו מעמנואל שמפיץ, ויגלה לו מהי זכות הרבים, ועוד יראה מה פעל, ויורנו שלא תפעל מאף מתנגד ומונע, ויזכירנו שהרי היינו יכולים לעבד עבודות גשמיות, והנה אנו משמשים את הצדיק.

ט"ז שפז רעח

יגלה, שעקר תקון הברית הוא על-ידי שמחה, כי חטא זה גורם עצבות, ויעורר לדבק עצמו בו תברך, ולהוציא הפסופים מפיו, וס"י פרקים משניות.

ט"ז שפח רעט

יבאר, שפנגד מארב הבעל-דבר העקר הוא תורה ותפלה, וידבר מהתבודדות בהרים ולראות אלקות, ויעורר לכתב ספורים מהפצה שיחיו אנשים.

ט"ז שפט רפ

יחזק להיות בשמחה, ולחזק האשה ולתת לה צרכיה, וידבר מהוצאות שבת-קדש, ומהפצה, ומענין ראש השנה ביבנאל.

ט"ז שצ רפא

יביע שאיפות לנשואי הנמען, ויעורר על משניות, תהלים והתבודדות לפחות עשרים דקות.

ט"ז שיצא רפב

ידבר מפדיון, וס"י פרקים משניות, ורצון רבנו ו"ל שלא יהיה לנו שום דבר — רק אותו תברך.

ט"ז שיצב רפג

יחזק על שמירת שבת-קדש, אשר בזכותה זוכים למציאת הזיוג, ויעורר על שמחה, אשר מכנסת בטחון עצמי.

טז שיצג רפג

יתן עצות פנגד עצבים ודכאון, ובזכות זה יאחל רפואה והצלחה.

ט"ז שיצד רפד

יחזק בת ישראל שעברה מקרה מכאיב, ויעוררנה לשכח ולהסיח דעת מהעבר, ולהסתפל על הטובות שעשה לה הקדוש-ברוך-הוא בחייה הפורחים.

תִּכְוֵן הָעֲנִינִים

- ט"ז שצה** רפה
 יחזק על שמחה ונגונים, ויעורר להפיץ, וגם תהיה מזה פּרְנָסָה.
- ט"ז שצו** רפו
 ישבח חדושי תורה של הנמצן, ויעורר להתמיד בזה מאד.
- ט"ז שצז** רפז
 עורר בת ישראל שתחזר בתשובה ותתודה וכו', ותראה נסים וגלים
 שייעשה עמה הקדוש-ברוך-הוא.
- ט"ז שצח** רפח
 ידבר משמירת שבת, ובדיקת והנחת התפלין, וחרזה בתשובה.
- ט"ז שצט** רפח
 ידבר מקבלת הספרים, ומדת השמחה, ובדיקת תפלין, ותפלה בבית-
 המדרש.
- ט"ז ת** רפט
 יעורר על שמירת שבת, שמחה ובטחון עצמי, ויספר לנמענת על
 תפלותיו אודותיה.
- ט"ז תא** רצ
 ידבר משאיפותיו מקהלתנו המסדרת והמאחדת, ומענין שחיטה רק
 מבושר שלנו, ויורה לשוחט לטבל עובר לשחיטתו, ואחדות בין אנשי
 שלומנו.
- ט"ז תב** רצ
 יגלה ויבאר איך השמחה מועילה בגשמיות, ויעורר על תפלות למציאת
 הדוּוּג.
- ט"ז תג** רצא
 יחזק ויזהיר שלא להמשיך אחר הצער, ויעורר בעל פתיכה טובה לנצלה
 לחיוביות.
- ט"ז תד** רצב
 יעורר על בדיקת מזוזות ותפלין, וכשרות המאכלים.
- ט"ז תה** רצב
 יעורר על הנחת תפלין, והתחזקות להיות בשמחה.

תִּכּוֹן הָעֲנֻנִים

27

ט"ז תו רצג

יביע שמחתו על גס מציאת זיוגו של הנמען, ויזהירו לכבד את אשתו וכו', ולא לכעס בבית לעולם, ויעורר על למוד משניות.

ט"ז תז רצד

מכתב כללי אל כלליות אנשי שלומנו תושבי יבנאל "עיר ברסלב" וכו', ויפרט בפרטיות על מה יצא הקצף וכו', ומה מונע ומי מונע, ויגלה שאיפתו היחידה והאמתית בכל הענין של יבנאל, ויחזקם על דבקות הבורא ועסק התורה, והליכה בדרך הצדיק רבנו ז"ל, וידבר מהתנהגות בראש השנה, קרשת המושבה אז, ויעורר מאד מאד.

ט"ז תח רצט

מכתב כללי לכל אנשי שלומנו לקראת השנה החדשה, בו יעוררם על מדתו של הקדוש-ברוך-הוא — מדת השלום, שבזה תלוי הכל, ויזהיר מאד ממחלקת ומריבות.

ט"ז תט שא

מכתב כללי לנשות אנשי שלומנו וכו' ביבנאל, וידבר מאסור נדה החמור מאד מאד, ויגלה להן תפקידן אודות הטהרה ביבנאל, ושאיפתו ותקנתו בכל הענין של יבנאל "עיר ברסלב".

ט"ז תי שג

מכתב כללי לכלליות אנשי שלומנו היקרים, בו יגלה פנימיות בנותו בכל הענין של יבנאל, ויתנה ויזעק זעקה גדולה ומרה אודות ההשתוללות של גורמים עוינים, כשפל 'חטאו' — שבסס את יסודות הדת היהודית וכו', וידריכם בדרך ישרה של תורה ותפלה וחדושי חדושי תורה וכו'.

ט"ז תיא שה

ידבר מענין העתון הפנימי שהוציאו ביבנאל, ועדיות רבות על מחדלי הפשרות והקדשה שם, ועל-כן רצונו להפרד מהרבנות מטעם, ולהקים גוף קהלה חרדית.

ט"ז תיב שז

ידבר מהדפסת ספרי רבנו ז"ל, וענין מה שקורה ביבנאל, ועוד כמה פרטים טכניים.

ט"ז תיג שח
 יתן עצה בענין דירה ביבנאל, שלא ישאירו אותה פנויה כלל בזמן
 ההוא.

ט"ז תיד שט
 ידבר מאיזה דין תורה שתבעו לנמען, ומהפתק שבקש לתלות
 בבית-המדרש, ויעורר לצאת בכל לילה להתבודדות, וללמד שעורים
 בסדרן.

ט"ז תטו שי
 מכתב כללי לנשות אנשי שלומנו דיבנאל, בו יזהינן על פשרות ושמיכת
 הילדים.

ט"ז תטז שיא
 מכתב כללי לכלליות אנשי שלומנו דיבנאל, בו יעוררם על עריכת
 שמחת בית השואבה ושמיכה מהקפות שניות לא צנועות, ולאכל רק
 משחיטה פשרה.

ט"ז תיז שיב
 יבאר, שמה שארע עם מוהרנ"ת ז"ל והמשטרה חוזר על עצמו ביבנאל,
 וידבר מבנין מקדש מעט בית-המדרש דיבנאל.

ט"ז תיח שיג
 ידבר מהמערכה אודות ההפרעות לעניני הדת וטהרת ישראל ביבנאל,
 וקיום המחאה נגדם, ויזכיר פרטי התכניות למען קיום מוסדות הקהלה
 להעמיד הדת על תלה.

ט"ז תיט שטז
 מכתב כללי לנשות אנשי שלומנו תושבות יבנאל בענין המערכה על
 הטהרה, ויפרט גופי העבודות ותכניות המחאה.

ט"ז תכ שיט
 יחזק אשה פשרה, שקשה לה עם הדיור במקום מבדד, ויעודדה בענין
 פעילותו המצלחת של בעלה המכשר.

ט"ז תכא שכ
 ידבר בכלליות לאנשי שלומנו מצערו על הזנחת עניני הדת בעירה.

ט"ז תכב שכ
 ידבר מרבוי הצרות וכו', ומענין 'רב' שמרקיד הקפות בפריצות, ויספר

תִּכּוֹן הָעֲנִינִים

מהתחזקותו של הרי"צ מליובאוויטש לפני שעמד בפני מלכות הרשעה,
וידריוכו כיצד להוציא טענתנו הצודקת בישור.

ט"ז תכג שכב

יורה לדנוח על ענין הדפסה והפצה.

ט"ז תכד שכג

אחל מציאת הזיווג בזכות יבנאל, ויחזק להיות בשמחה.

ט"ז תכה שכג

ביע צערו ממה שקורה ביבנאל, וענין שאיפותיו בקדשה מהעיר הזאת,
והעקר סבלנות, ויחדש בענין יבנאל מפסוק בְּתֵהֱלִים.

ט"ז תכו שכה

יחזק להיות בשמחה ולשמח אחרים, ויתיחס לענין הפצה וספורים
מהפצה, ולהתאמץ שיהיה שלום בין אנשי שלומנו.

ט"ז תכז שכו

גלה ויבאר, שעקר למוד רבנו ו"ל הוא למוד של נעם וישוב הדעת,
ובראי הדבר הראשון הוא כבוד אב ואם.

ט"ז תכח שכז

תנה שחיתות שנעשית בצמרת, ויקנה לישועות.

ט"ז תכט שכח

יבכה רעת הסמ"ך מ"ם, שבתור רב' היה צריך לראג לעניני הדת
והטהרה, אך אינו עושה מאום, ועוד מציק ומפריע, ונוטל לכיסו הפרטי
את כל התקציבים שמקבל.

A decorative border with a repeating floral and leaf pattern, rendered in a dark brown color, framing the central text.

הספר הקדוש
הזה נדפס
לזכות התורם
בעילום שם
לכל הישועות.

הספר הקדוש הזה נדפס להצלחת

משפחת בדרש

רחל בת שרה

יעקב בן שרה

זהילדים בני רחל

לרפואה הצלחה וזכות הלימוד תעמוד

לעמוד תווך בכל שעה

הצלחה בבנין היכל הקודש בית שאן

לרפואת- שרה בת מסעודה

ציפורה בת יהודית

מיכאל בן שרה

פנינה בת שרה

A decorative border with a repeating floral and leaf motif, framing the central text.

הספר הקדוש הזה נדפס

לעילוי נשמת

עמוס בן חנה

ורפואה שלמה

רחל בת איבון

דוד בן רחל

A la memoire de

amos fils de anna

Pour l'entiere guerison de

Rachel fille de Yvonne

et pour l'entiere guerison de

david fils de rashel

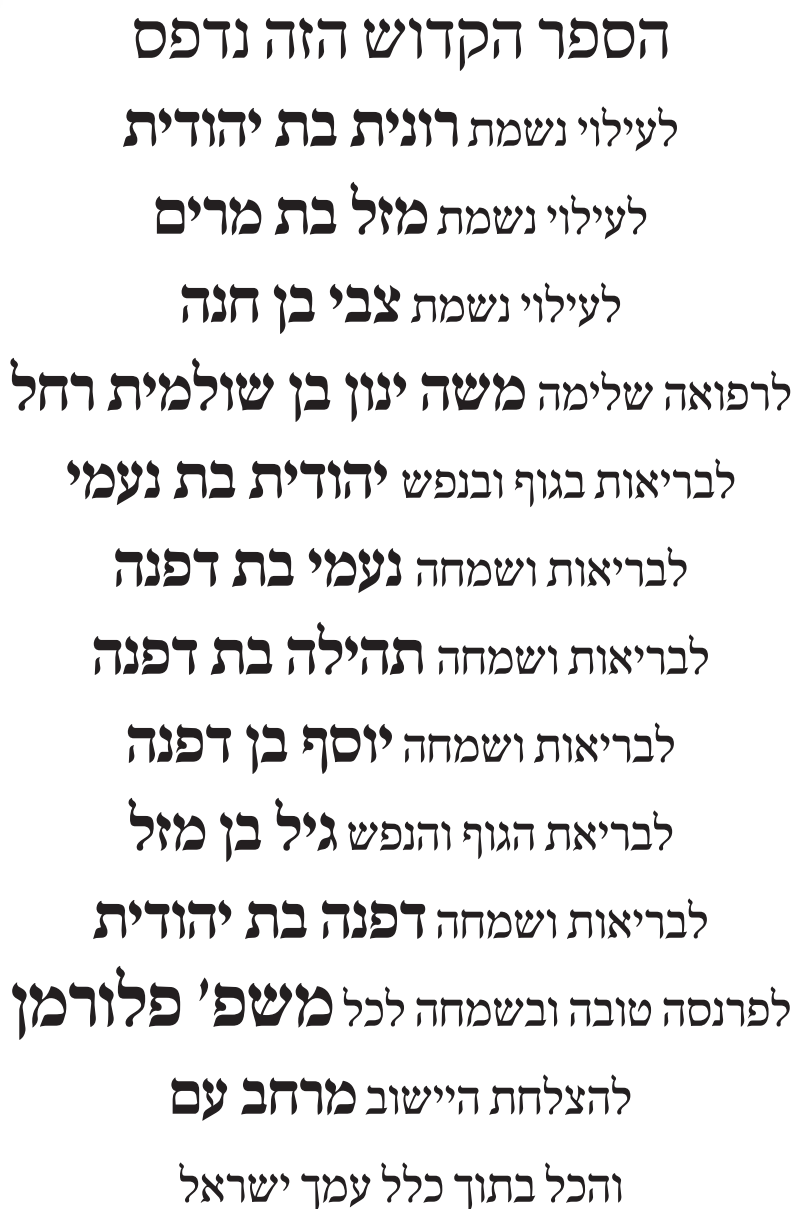
הספר הקדוש הזה נדפס לזכות
ליאור יצחק בן רות, סמדר בת רייזין
רונן יוגב בן ריימונד, שולמית בת מנוחה
מרגלית בת שמחה, נעימה נעמי בת ויקטוריה
אליעזר שלמה בן יפה ואליהו, גליה בת קולט
עזרא בן נעימה נעמי הי"ו, אליעזר שלמה בן ירדנה שמחה הי"ו
מנחם בן יפה ואליהו, יוסף בן יפה ואליהו
לרפואת אברהם בן פרטונה חיה, אדיר אליעזר שלמה בן רות
שלמה בן אילנה ובני משפ', ירדנה שמחה בת צ'חלה רחל תחי'
סיגלית בתיה בת שרה, פייגא בת רחל, אלנתן בן מרים
מיכל בת פייגא, שושנה בת מלכה, לידה לאה בת רוזה
שמואל אליעזר בן שמחה, אדל מלכה בת שולמית
נתן רפאל בן שולמית, רבקה בת שולמית, שרה בת שולמית
מרים בת אסתר מלכה, רבי אברהם לוי בן דינה,
ריימונד בת מרים, שמעון בן שמחה, שמעון בן רותי
אלעזר בן אסתר דקלה, שריה בן רחל
נועה רבקה בת ירדנה שמחה תחי',
עומר יחזקאל בן מיכל ויעקב הי"ו, אליעזר שלמה בן יפה ואליהו
לרפואת אליעזר שלמה בן אסתר מלכה, רן בן נירית ורונן אלישע
אוריין בת מרים, שמעון בן סעדה, לאה ברכה חיה בת בלה
להצלחת אליעזר שלמה בן סיגלית בתיה

לעילוי נשמת :

יחזקאל בן עזרא מאיר
יעקב בן ברוך וחביבה
חברון בן שלום ושלביה
אהרן בן אלישע ומרים ע"ה
מנשה בן דוד וחניני חנה ע"ה
אורי בן עמוס ונעמי הי"ד
רות רותי בת מזל ושלמה ע"ה
משה בן אליהו ופרחה ע"ה
ויקטוריה בת מסעודה

הספר הקדוש הזה נדפס לכבוד
נשמת מו"ר עט"ר
רבי אליעזר שלמה בן מלכה זצ"ל
ולברכת והצלחת כלל ישראל ברוחניות
וגשמיות ובכללם
משפחת כהן
אלעד בן דלית
רבקה רויטל בת רחל
שמעון בן רבקה רויטל
מלכה מילי בת רבקה רויטל

שהקב"ה ימלא כל משאלות ליבם לטובה
לעבודתו ית' ושיזכו לבית ביבנאל בקרוב
מתוך נחת ושמחה ובריאות איתנה ופרנסה
בשפע ובנקל ונחת דקדושה מכל יוצאי
חלציהם ולכל הישועות בזכות רבינו
הקדוש הנחל נובע מקור חכמה רבנו נחמן
בן פייגא זיע"א



הספר הקדוש הזה נדפס
לעילוי נשמת רונית בת יהודית
לעילוי נשמת מזל בת מרים
לעילוי נשמת צבי בן חנה
לרפואה שלימה משה ינון בן שולמית רחל
לבריאות בגוף ובנפש יהודית בת נעמי
לבריאות ושמחה נעמי בת דפנה
לבריאות ושמחה תהילה בת דפנה
לבריאות ושמחה יוסף בן דפנה
לבריאת הגוף והנפש גיל בן מזל
לבריאות ושמחה דפנה בת יהודית
לפרנסה טובה ובשמחה לכל משפ' פלורמן
להצלחת היישוב מרחב עם
והכל בתוך כלל עמך ישראל

הספר הקדוש הזה נדפס לזכות
משה ביטון ישועות במהרה,
לזרע קודש בר קיימא דרון בן זהבה זנבו ורחלי בת לימור
לגאס, לרפואת דן דרג'ז בן אדיסה
נטע נחמה בת רבקה הצלחה ברוחניות ובגשמיות
אלדד יעקב בן רינה זיוג הגון. ישראל ישי בן רינה, חזרה
בת שובה. משה בן רינה חזרה בת שובה.
אביבה בת אסתר רפואה שלימה. אלמוז בן רבקה,
הצלחה ברוחניות ובגשמיות.
עדי בת אסתר, רפואה שלימה הנפש והגוף, חיה בת שרה
רפואה שלימה הנפש והגוף
אביחי דוד בן אור פרנסה ושלוש בית.
חייא בן מיכאלה רפואה שלימה אריאל נחמן רפואה
שלימה, מאיר בן מיכאלה, גילה בת מיכאלה, אור חיה בת
מיכאלה, אלישע בן מיכאלה, חזרה בת שובה רפואה וכול
טוב, ושלוש, חיים בן גיטה מיכאלה בת שרה עשירות בית
פרטי בריאות איתנה שמחה ואהבה ושלוש ואמן ---
ניסים בן רחל הצלחה ברוחניות ובגשמיות, מוריה סעדה
בת מתוקה הצלחה ברוחניות ובגשמיות וילדיהם
לירון בן מרים, רבקה בת מלכה מוגיס הצלחה בריאות
פרנסה.
שילה שלמה בן רינת הצלחה ברוחניות ובגשמיות
גיא פרנסוא בן אירית הלן, איילת בת צביה לפרנסה
בשפע ועשיות
חני ואסף גמליאל הצלחה בעסק החדש, חני בת שרה
ואסף בן שושנה חני רפואה שלמה, נהוראי נתן ויעל
מלכה כל הישועות



הספר הקדוש הזה נדפס לרפואה

שלמה ברנ"ד איבריה וטיפי דמיה

רימונה בת סעדה חיה

הספר הקדוש הזה נדפס להצלחת וישועת
מהרוך רות בת צביה- רפואה שלמה, אריכות ימים ונחת מכל יוצאי חלציה.
יוסף בן פורן מרים


דליה בת מהרוך רות- רפואה שלמה, נחת מהילדים
זיווג הגון והצלחה- דנית, עדי ושמואל חי בני דליה
לידה בת מהרוך רות ויוסף בן זהבה - רפואה שלמה
זיווג הגון- לירן ונטלי בני לידה
גילדה בת רות מהרוך - רפואה שלמה ושמחה, שלום בית ונחת מהילדים
זיווג הגון והצלחה- שמואל אביחי, מיטב, אברהם ואלון בני גילדה
מהבובה מירי בת רות מהרוך- רפואה שלמה והצלחה
איתן בן מהבובה מירי- הצלחה ונחת מכל יוצאי חלציו
שרלין בת מהבובה מירי - שלום בית, נחת מכל יוצאי חלציה
נעימה בת מהרוך רות- רפואה שלמה, שלום בית ונחת מהילדים
איידה בת נעימה- זיווג הגון במהרה, נחת מילדיה אליה, נריה ושלינו בני איידה.

איילין בת נעימה ובני ביתה
אנה בת נעימה ובני ביתה
אלברט בן נעימה- רפואה שלמה
ציננה הדיה בת אנה - רפואה שלמה
רחמים רמי בן מהרוך רות, יפה בת ציונה - שלום בית, נחת מהילדים
רונן בן יפה ואורית בת עליה וב"ב- הצלחה בכל
רינת בת יפה, אלון בן בתיה וב"ב- רפואה שלמה והצלחה
שמחה וזיווגים הגונים בקרוב לאורינה, רביד, רות ולינוי בנות יפה
רפואה שלמה- שרה בת כוכבה, אסתר בת כוכבה, דוד בן כוכבה, לירון בת צביה
זיווגים הגונים והצלחה נצחית-

אלברט יצחק, שהרם אברהם ואוי כוכבה בני נאהיד חנה
חגית, יהודה ושלמה בני שרה, כוכבה בת ציפורה
נח ואוריאל בני דיקלה, יעל בת אביבה
שני בת פנינה, מוריה בת רונית
נופך בת רינה, הודיה בת לאה
סימה בת פאוזיה יפה, גליה בת עליה
ורד בת חנה, אסנת יונה בת שושנה זוהרה, ציון בן רינה
יצחק בן מרים - הצלחה ופרנסה טובה
יעקב בן מרים - הצלחה ושלום עם האחים, פרנסה טובה
שמואל בן ציפורה ואודליה בת חווה - שלום בית, נחת מהילדה
משה חיים בן אילנה - להצלחה וישועה
לימור בת אסתר, דוד בן אסתר אלעד יוסף, דנה וזוהר משה בני לימור

ולהבדיל לעילוי נשמת

שמעון בן חנינה, יוסף בן מסעוד, אסתר בת חנה, חנה בת סלחה, שלמה בן ביאטריס טאג'ר
ת.נ.צ.ב.ה.



הספר הקדוש הזה נדפס להצלחת
אברהם בן מסעדה,
עליזה בת סוזן
שגיא, בן, דניאל יוסף בני עליזה
רותי בת חתון
עזריה בן פרוחה
אברהם זגורי בן חוה
עידו בן רותי
אבישג ומיטל בנות רות
שלומי בן אסנת
ולהצלחת ק"ק יבנאל
ומש' שניאור

הספר הקדוש הזה נדפס לכבוד

מו"ר עט"ר מוהרא"ש הקדוש זצוק"ל

ולהצלחת

יצחק בן מירב, פז בת רונית ובנם נחמן רפאל בן פז

שיזכו תמיד ללכת בדרך צדיק האמת כל ימי חייהם ויזכו לנחת
דקדושה מכל יוצאי חלציהם ויזכו להפיץ את אור רבינו זצוק"ל
בעולם בקלות תמיד, ויזכו להצלחה ברוחניות ובגשמיות, ויזכו
במהרה לבית משלהם, בית של תורה, בית ועד לחכמים, שלום
בית, טהרה אמיתית וכבוד הדדי ולהצלחת כל המשפחה המורחבת
ועם ישראל אמן.

ולהצלחה, רפואה, פרנסה בשפע, חזרה בתשובה והתקרבות
לצדיק תמיד

מירב בת סלביה, שלומי סלומון בן סימי, ליאת בת סלביה,
ענת בת סלביה, סילביה בת לובה, טליה בת מירב

טוהר בת טליה, נעה בת טליה, ליאור יוסף בן שרה, יצחק בן מירב
פז בת רונית, נחמן רפאל בן פז, רונית בת פיבי, יורם משה בן עדה
עידן בן רונית, הילה בת רונית, אוריה בת ליאת, דניאל בן ברידג'ט
נהוראי יוסף בן אדל, אדל הדר בת רויטל, ליאור בן לין, טל בן לימור
אביב בן סיגל, רון בן אורלי, לידן בן עמידה, לירן בת אסתר
מאיר בן אליס, אלין בת שולה, ליאור בן אלין, נועה בת אלין
הילה בת אלין, עידן בן סיגלית, אייל בן חנה, שלומי בן שושנה רוז'ט
עדי בן קלרה, דוד בן מרגלית, דינה בת דבורה, נחמן שלום בן דינה
נהוראי מאיר בן דינה, אליעזר שלמה בן דינה, מלכה בת דינה

ולהבדיל לעילוי נשמת:

הרב אליעזר שלמה בן מלכה
הרב עובדיה יוסף בן ג'ורג'יה
הרב יורם אברג'ל בן רינה
מזר סבי יעקב בן חנה
מזר סבי אדמונד בן אליס
אלירן בן לין
דודו בן חנה
יצחק בן סימה
אופיר בן שולמית
וכל נשמות ישראל

A decorative border with a repeating floral and leaf motif, framing the central text.

הספר הקדוש הזה נדפס לעילוי

נשמתו של

טוני בת ג'מילה וכלפז

ת.נ.צ.ב.ה

במתנת חינם בעזרת ה' בהתקשרות וזכות רבי
נחמן בן פיגא שזכותו תגן על מוהרא"ש ועל

רמי רחמים בן אוה

לעשות להם תיקון הכללי ליבון לדמים
בשלמות שאין שלמות אחריו להחלימו
להחיותו להאריך ימיו ושנותיו כי תהילתנו
אתה והעלה רופא חולי עמו ישראל עם אליהו
הנביא מלאך הברית מלאך הרפואה. והמלאך
רפאל יעמוד תמיד על ימינו. להיות השנה
באומן ובכל שנה ושנה חדש ומחודש עם כוח
שלא נגמר ולא נפסק עם שמחת חיים למעלה
מהמקום ולמעלה מהזמן עם ניסי ניסים למעלה
מדרך הטבע שאתה בעצמך ית' תטפל בו
עם כל הנלווים אליו הנשרשים בו מצוי ורצוי
למשפחתו עם רוגע נפשי ודעת צלולה מעתה
ועד עולם אמן ואמן!

הספר הקדוש הזה נדפס לכבוד
כ"ק מוהרא"ש הקדוש
לרפואה שלמה לאליעזר נח בן דורה
ולהצלחתו הרוחנית והגשמית, ובפרט שיזכה
להגיע לאומן

הצלחה רוחנית וגשמית
לליאת בת מרים
אילן בן שרה
פז בת ליאת
איילה אילת, חן, דניאל, עפרה בני טובה
רן ירחמיאל, דורית, שרונה בני מרים
טובה בת בלוריה צרויה
אשר בן בלוריה צרויה ומשפחתו

ולהבדיל לעילוי נשמת:
יעקב בן אליעזר, דורה בת נח
צבי בן לאה, מרים בת צבי צבי הירש
בועז בן מרים, אלון בן חוה
יצחק בן שרה, בלוריה צרויה בת שרה ויעקב
לוי בן מיכל, יפת בן נתן
תמר בת מלכה, אריה בן מלכה
ליאור בן שולה, לאה בת מרים
מיכאל בן יעקב, דוד בן שמחה
אסתר בת אסתר צרויה מרים
ת.נ.צ.ב.ה



הספר הקדוש הזה נדפס לכבוד
כ"ק מוהרא"ש הקדוש

ולהצלחתם הרוחנית והגשמית של

משפחת צור

יעקב בן ליאת

רחל בת טובה

נתן שמחה בן רחל

נחמן אהרון בן רחל

פייגא בת רחל

אדל בת רחל

אליעזר שלמה בן רחל

שמעון מאיר בן רחל

סוד ה' ליראיו ובריתו להודיעם
זה שמו נאָה לו

תְּקוּן הַכֶּלֶלִי

תְּקוּן נוֹרָא וְנִפְלָא מְאֹד מְאֹד לְכֻלְיֵי הַחֲטָאִים
וְהוּא פְּגָם הַבְּרִית, רַחֲמָנָא לְצַלָן

*

וּמְסַגְל מְאֹד גַּם לְפִרְנָסָה וְלִהְצִלָּה
בְּכָל הָעֲנִינִים בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבְרוּחָנִיּוֹת
אֲשֶׁרֵי מִי שְׂיֵאמְרֵם בְּכָל יוֹם

*

יְסֻדוּ, תִּקְנֻוּ, גְּלוּ וְצַוּה לְפִרְסְמוּ לְכָל יִשְׂרָאֵל.
רַבְּנֵי הַקְּדוֹשׁ וְהַנוֹרָא אֹר הַגְּנוּז וְהַצִּפּוֹן
בוֹצִינָא קְדִישָׁא עֲלָאָה, אֲדוּנְנוּ, מוֹרְנוּ וְרַבְּנֵי

רַבֵּי נַחֲמָן מְבַרְסֵלָב, זְכוּתוֹ יִגַן עָלֵינוּ

*

הוּבָא לְדַפּוּס עַל-יְדֵי

חֲסִידֵי בְּרֵסֵלָב

עִיה"ק יְרוּשָׁלַיִם תּוֹבֵב"א

טוב לומר זאת לפני אמירת העשרה מזמורים:

הריני מקשר עצמי באמירת העשרה מזמורים אלו לכל הצדיקים
האמתיים שבדורנו, ולכל הצדיקים האמתיים שוכני עפר, קדושים
אשר בארץ המה, ובפרט לרבנו הקדוש צדיק יסוד עולם נחל נובע
מקור חכמה, רבנו נחמן בן פיגא, זכותו יגן עלינו, שגלה תקון זה.

לכו נרננה ליהנה נריעה לצור ישענו: נקדמה פניו בתודה בזמירות
נריע לו: כי אל גדול יהנה ומלך גדול על כל אלהים:

קודם שיתחיל תהלים יאמר זה:

הריני מזמן את פי להודות ולהלל ולשבח את בוראי לשם יחוד
קדשא בריך הוא ושכינתה ברחילו ורחימו עלי יידי ההוא טמיר
ונצלם בשם כל ישראל:

טז א מכתם לרוד שמרני אל פי חסיתי בך:
ב אמרת ליהנה אנני אתה טובתי בל עליך:
ג לקדושים אשר בארץ המה ואדירי כל חפצי
ד ירבו עצבותם אחר מהרו בל אפיך
ה נספיהם מדם ובל אשא את שמותם על שפתי:
ו יהנה מנת חלקי וכוסי אתה תומיך גורלי:
ז חבלים נפלו לי בנעמים אף נחלת שפרה עלי:
ח אברך את יהנה אשר יעצני אף לילות יסרוני
כליותי: ט שויתי יהנה לנגדי תמיד פי מימיני
בל אמוט: ט לכן א שמח לבי ויגל כבודי אף
בשרי ישכן לבטח: י כי לא תעזב נפשי לשאול
לא תתן חסידך לראות שחת: יא תודיעני ארח
חיים שבע שמחות את פניך נעמות בימיך
נצח:

לב א לְדוֹד מִשְׁכִּיל אֲשֶׁר־י נְשׁוּי־פֶשַׁע כְּסוּי חֲטָאָה:
 ב אֲשֶׁר־י אָדָם לֹא יִחְשַׁב יְהוָה לוֹ עוֹן וְאִין
 בְּרוּחוֹ רְמִיָּה: ג כִּי־הֶחֱרַשְׁתִּי בְּלוֹ עַצְמִי בְּשִׂאֲנָתִי
 כָּל־הַיּוֹם: ד כִּי | יוֹמָם וְלַיְלָה תִּכְבֵּד עָלַי יְדָךְ נְהַפְדָּךְ
 לְשִׁדְי בְּחֶרְבֵּנִי קִיץ סָלָה: ה חֲטָאתִי אֹדִיעֶךָ וְעוֹנִי
 לֹא־כִסִּיתִי אֲמַרְתִּי אֹדָה עָלַי פֶּשַׁעִי לִיהוָה וְאַתָּה
 נִשְׂאתָ עוֹן חֲטָאתִי סָלָה: ו עַל־זֹאת יִתְפַּלֵּל
 כָּל־חֹסֵיד | אֱלֹהֶיךָ לְעֵת מְצֹא רַק לְשִׁטָּף מִיָּם רַבִּים
 אֱלֹיו לֹא יִגִּיעוּ: ז אַתָּה | סֶתֶר לִי * מַצֵּר תַּעֲרַנִּי
 רַנִּי פִלַּט תְּסוּבְּבֵנִי סָלָה: ח אֲשֶׁפִּילְךָ | וְאוֹרְךָ
 בְּדַרְךָ־זוֹ תִלְךָ אִיעֲצֶה עָלֶיךָ עֵינַי: ט אֶל־תִּהְיוּ |
 כְּסוּם כְּפָרֵד אִין הַבַּיִן בְּמִתְגַּוְרָסֵן עֲדִיו לְבָלוּם
 בַּל קָרַב אֱלֹהֶיךָ: י רַבִּים מְכֹאֲזָבִים לָרָשָׁע וְהַבּוֹטֵחַ
 בִּיהוָה חֶסֶד יְסוּבְּבֵנוּ: יא שְׂמַחוּ בִיהוָה וְגִילוּ
 צַדִּיקִים וְהִרְנִינוּ כָּל־יִשְׂרָאֵל־לֵב:

מא א לְמַנְצֶחַ מְזֻמּוֹר לְדוֹד: ב אֲשֶׁר־י מִשְׁכִּיל אֶל־
 דָּל בַּיּוֹם רָעָה יִמְלִטְהוּ יְהוָה: ג יְהוָה | יִשְׁמְרֵהוּ
 וַיִּחִיֵּהוּ וְאֲשֶׁר בְּאֶרֶץ וְאֶל־תִּתְּנֵהוּ בְּנַפְשׁ אֲבִיו:
 ד יְהוָה יִסְעֲרֵנוּ עַל־עַרְשׂ דָּוִי כָּל־מִשְׁכָּבוֹ הַפְּכֹתָ
 בְּחִלּוֹ: ה אֲנִי־אֲמַרְתִּי יְהוָה חֲנֻנִי רַפְּאָה נַפְשִׁי
 כִּי־חֲטָאתִי לָךְ: ו אוֹיְבֵי יֹאמְרוּ רַע לִי מָתִי יָמוּת
 וְאָבֵד שְׁמוֹ: ז וְאִם־בָּא לְרֹאוֹת | שׂוֹא יְדַבֵּר לְבוֹ

(* אחר אתה סתר לי — צריך להפסיק מעט (עיין בלקו"מ ח"א סי' ריג)

יִקְבֹּץ אָוֶן לוֹ יֵצֵא לַחֹץ יְדַבֵּר: ה יַחַד עָלַי יִתְלַחֲשׁוּ
 כָּל־שִׁנְאֵי עָלַי | יִחְשְׁבוּ רָעָה לִּי: ט דְּבַר־בְּלִיעַל
 יַעֲזֹק בּוֹ וְאֲשֶׁר שָׁכַב לֹא־יוֹסִיף לָקוּם: י גַּם־אִישׁ
 שְׁלוֹמִי | אֲשֶׁר־בָּטַחְתִּי בּוֹ אֹכֵל לַחֲמֵי הַגְּדִיל עָלַי
 עָקַב: יא וְאַתָּה יְהוָה תִּגְנִי וְהַקִּימֵנִי וְאַשְׁלֶמְהָ לָּהֶם:
 יב בְּזֹאת יִדְעֵתִי כִּי־חָפְצָתָּ בִּי כִּי לֹא־יָרִיעַ אֹיְבֵי
 עָלַי: יג וְאֲנִי בְּתַמִּי תִּמְכָּתָּ בִּי וְתַצִּיבֵנִי לְפָנֶיךָ
 לְעוֹלָם: יד בָּרוּךְ יְהוָה | אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל מִהַעוֹלָם
 וְעַד־הָעוֹלָם אָמֵן | וְאָמֵן:

מב * לְמַנְצַח מִשְׁכִּיל לְבָנֵי־קָרָח: כ כָּאֵיל תִּעְרַג
 עַל־אֲפִיקֵי־מַיִם כֵּן נַפְשֵׁי תִעְרַג אֵלֶיךָ אֱלֹהִים:
 ג עֲמָאָה נַפְשֵׁי | לְאֱלֹהִים לְאֵל חַי מְתֵי אָבוֹא
 וְאַרְאָה פָּנַי אֱלֹהִים: ד הִיִּתְהַלֵּי דַמְעָתִי לָהֶם יוֹמָם
 וְלַיְלָה בְּאָמַר אֵלַי כָּל־הַיּוֹם אֵיחָ אֱלֹהֶיךָ: ה אֱלֹהֵי
 אֲזַכְּרָה | וְאֲשַׁפְּכָה עָלַי | נַפְשֵׁי כִּי אֶעְבֵּר | בְּסֶךְ
 אֲדִידִם עַד־בֵּית אֱלֹהִים בְּקוֹל־רִנָּה וְתוֹדָה הַמּוֹן
 חוֹגֵג: ו מִהַתְּשׁוּחָחִי | נַפְשֵׁי וְתַהֲמֵי עָלַי הוֹחֲלֵי
 לְאֱלֹהִים כִּי־עוֹד אֹזְדָנוּ יִשׁוּעוֹת פָּנָיו: ז אֱלֹהֵי עָלַי
 נַפְשֵׁי תִשְׁתַּוַּחַח עַל־כֵּן אֲזַכְּרֶךָ מֵאָרֶץ יִרְדֵּן
 וְחַרְמוֹנִים מִהַר מְצָעֵר: ח תְּהוֹם־אֶל־תְּהוֹם קוֹרָא
 לְקוֹל צְנוּרִיךָ כָּל־מִשְׁבְּרֶיךָ וְגִלְיָךְ עָלַי עֲבָרוּ:
 ט יוֹמָם | יִצְוֶה יְהוָה | חֲסִדוֹ וּבִלְיָלָה שִׁירָה עִמִּי
 תִּפְלָה לְאֵל חַיִּי: י אֲזַכְּרָה | לְאֵל סְלַעֵי לְמָה

שְׂכַחְתָּנִי לְמַה־קָּדַר אֱלֹהֶיךָ בְּלַחֵץ אוֹיֵב: ^א בְּרָצַח |
 בְּעַצְמוֹתַי חֲרַפּוּנִי צוֹרְרֵי בְּאִמְרָם אֵלַי כָּל־הַיּוֹם
 אֵיךְ אֱלֹהֶיךָ: ^ב מַה־תִּשְׁתַּוְּחָחֵי | נִפְשִׁי וּמַה־תִּתְהַמֵּי
 עָלַי הוֹחִילִי לְאֱלֹהִים כִּי־עוֹד אֹדְנֵנו יְשׁוּעַת פָּנֵי
 וְאֱלֹהֵי:

נט * לְמַנְעַח אֶל־תִּשְׁחַת לְרוּד מִכְתָּם בְּשִׁלַּח
 שָׁאוּל וַיִּשְׁמְרוּ אֶת־הַבַּיִת לְהַמִּיתוֹ: ^ב הַצִּילֵנִי
 מֵאֵיבֵי | אֱלֹהֵי מַמְתְּקוּמִי תִשְׁנַבְּנִי: ^ג הַצִּילֵנִי
 מִפְּעֵלֵי אֲוֶן וּמֵאֲנָשֵׁי דָמִים הוֹשִׁיעֵנִי: ^ד כִּי הִנֵּה
 אָרְבוּ לְנַפְשִׁי יְגוּרוּ עָלַי עֵיזִים לֹא־פִשְׁעֵי וְלֹא־
 חַטָּאתַי יְהוּה: ^ה בְּלִי־עוֹן יִרְצוּן וַיִּכַּפְּרוּ עוֹרָה
 לְקַרְאתִי וּרְאָה: ^ו וְאַתָּה יְהוָה־אֱלֹהִים | עֲבָאוֹת
 אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל הַקִּיצָה לְפָקֵד כָּל־הַגּוֹיִם אֶל־תַּחַן
 כָּל־בְּגֵדֵי אֲוֶן סָלָה: ^ז יִשׁוּבוּ לְעָרְב יִהְמוּ כַפְּלָב
 וַיִּסּוּבּוּ עִיר: ^ח הִנֵּה | יִבִּיעוּן בְּפִיהֶם חֲרָבוֹת
 בְּשִׁפְתוֹתֵיהֶם כִּי־מִי שָׁמַע: ^ט וְאַתָּה יְהוָה תִּשְׁחַק־
 לָמוֹ תִלְעַג לְכָל־גּוֹיִם: ^י עֲזוּ אֵלֶיךָ אֲשֶׁמְרָה כִּי־
 אֱלֹהִים מִשְׁנַבְּנִי: ^{יא} אֱלֹהֵי חֲסָדֵי יְקַדְּמֵנִי אֱלֹהִים
 יִרְאֵנִי בְּשִׁרְרֵי: ^{יב} אֶל־תִּהְרָגִם | פֶּן־יִשְׁכַּחוּ עַמִּי
 הַנִּיעְמוּ בְּחִילְךָ וְהוֹרִידְמוּ מִגִּנְנוּ אֲדָנִי: ^{יג} חַטָּאת־
 פִּימוּ דְבַר־שִׁפְתֵימוּ וַיִּלְכְּדוּ בְּגֹאוֹנָם וּמֵאֲלֹהֵי
 וּמִכַּחַשׁ יִסְפְּרוּ: ^{יד} כִּלָּה בְּחֶמְהָ כִּלָּה וַאֲיַנְמוּ וַיִּדְעוּ
 כִּי־אֱלֹהִים מִשַּׁל בִּיעֲקֹב לְאַפְסֵי הָאָרֶץ סָלָה:

טו וַיֵּשְׁבוּ לָעָרֵב יִהְמוּ כַּכֶּלֶב וַיִּסּוּבְבוּ עִיר: טז הַמָּה
 יַנִּיעוֹן לֶאֱכֹל אִם-לֹא יִשְׁבְּעוּ וַיְלִינוּ: יז וְאֲנִי |
 אֲשִׁיר עֲוֹדָה וְאֶרְנֵן לְבַקֵּר חֲסִדֶּךָ כִּי-הָיִיתָ מִשְׁנֵב לִי
 וּמְנוּס בַּיּוֹם צָר-לִי: יח עֲזֵי אֱלֹהֶיךָ אֲזַמְּרָה כִּי-אֱלֹהִים
 מִשְׁנֵבֵי אֱלֹהֵי חֲסִדֶּי:

עז א לְמַנְצַחַת עַל- יְדוּתוֹן לְאָסֶף מִזְמוֹר: ב קוּלִי *
 אֶל-אֱלֹהִים וְאֶצְעָקָה קוּלִי אֶל-אֱלֹהִים וְהֶאֱזִין
 אֵלַי: ג בַּיּוֹם צָרָתִי אֲדַנִּי דְרָשְׁתִּי יָדַי | לִילָה נִגְרָה
 וְלֹא תִפּוֹג מֵאֲנָה הַנְּחָם נַפְשִׁי: ד אֲזַכְּרָה אֱלֹהִים
 וְאֶהְמֶיָה אֲשִׁיחָה | וְתַתְּעִטֶנּוּ רוּחִי סְלָה: ה אַחֲזֹת
 שְׁמֵרוֹת עֵינַי נִפְעָמָתִי וְלֹא אֲדַבֵּר: ו חֲשַׁבְתִּי יָמַיִם
 מִקֶּדֶם שָׁנוֹת עוֹלָמִים: ז אֲזַכְּרָה נְגִינָתִי בַּלִּילָה
 עִם-לִבִּי אֲשִׁיחָה וַיַּחַפֵּשׂ רוּחִי: ח הֲלַעֲזוּלָמַיִם
 יִזְנַח | אֲדַנִּי וְלֹא-יִסִּיף לְרַעְוֹת עוֹד: ט הָאֶפֶס לְנִצַּח
 חֲסִדוֹ גָּמַר אָמַר לְדֹר וְדֹר: י הַשְּׁבַח חַנּוּת אֶל
 אִם-קִפֵּץ בְּאֵף רַחֲמָיו סְלָה: יא וְאָמַר חֲלוּתִי הִיא
 שָׁנוֹת יָמַיִן עֲלִיוֹן: יב אֲזַכּוֹר מֵעַלְלִי-יָהּ כִּי-אֲזַכְּרָה
 מִקֶּדֶם פְּלֶאֶף: יג וְהִגִּיתִי בְּכָל-פְּעֻלָּךְ וּבַעֲלִילוֹתֶיךָ
 אֲשִׁיחָה: יד אֱלֹהִים בִּקְדָשׁ דִּרְבָּךְ מִי-אֵל גָּדוֹל
 בְּאֱלֹהִים: טו אַתָּה הָאֵל עֲשֵׂה פְלֵא הוֹדְעַת בְּעַמִּים
 עֲוֹדָה: טז גֹּאֲלָתָהּ בְּזֵרוּעַ עַמְּךָ בְּנִי-יַעֲקֹב וַיּוֹסֶף סְלָה:
 יז רְאוּךָ מַיִם | אֱלֹהִים רְאוּךָ מַיִם יַחֲלוּ אֵף יִרְגְּזוּ

(* באמרוך אל אלהים תכווין המילוי כזה אל"ף למ"ד אל"ף למ"ד ה"י יו"ד מ"ם

תְּהוֹמוֹת: יח זָרְמוּ מַיִם | עֲבוֹת קוֹל נָתְנוּ שְׁחָקִים
 אַף־חֲצֵצֵיךָ יִתְהַלְכוּ: יט קוֹל רַעְמֶךָ | בְּנִלְגַל הָאִירוּ
 בְּרָקִים תִּבֵּל רָגְזָה וְהִרְעֵשׂ הָאָרֶץ: כ בַּיָּם דִּרְפָךָ
 וּשְׁבִילְךָ בְּמַיִם רַבִּים וְעַקְבוֹתֶיךָ לֹא נָדְעוּ:
 כא נְחִית כְּצֹאן עֲמֹךָ בְּיַד־מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן:

צ * תִּפְלֶה לְמֹשֶׁה אִישׁ־הָאֱלֹהִים אֲדָנִי מֵעוֹן אֶתָּה
 הֵייתָ לָנוּ בְּדָר וְדָר: ב בְּטָרֶם | הָרִים יִלְדוּ
 וְתַחֲזִיל אֶרֶץ וְתִבֵּל וּמֵעוֹלָם עַד־עוֹלָם אֶתָּה אֵל:
 ג תָּשֵׁב אֲנוּשׁ עַד־דָּבָא וְתֹאמַר שׁוּבוּ בְנֵי־אָדָם:
 ד כִּי אֶלֶף שָׁנִים בְּעֵינֶיךָ כִּיּוֹם אֶתְמוּל כִּי יַעֲבֹר
 וְאַשְׁמוּרָה בְּלִילָה: ה זְרַמְתָּם שָׁנָה יִהְיוּ בַּבֶּקֶר
 כַּחֲצִיר יַחֲלֹף: ו בַּבֶּקֶר יֶצִיץ וְחֶלֶף לְעָרֵב יִמּוּלֵל
 וַיִּבֶשׁ: ז כִּי־כָלִינוּ בְּאַפֶּךָ וּבַחֲמָתְךָ נִבְהַלְנוּ:
 ח שִׁתָּה עֹזְנֵתִינוּ לְנִגְדֶךָ עֲלַמְנוּ לְמֵאוֹר פְּנִיֶךָ: ט כִּי
 כָּל־יָמֵינוּ פָּנוּ בְּעִבְרָתְךָ כָּלִינוּ שָׁנֵינוּ כְּמוֹ־הֶקְהָה:
 י יָמֵי־שָׁנוֹתֵינוּ בָּהֶם שִׁבְעִים שָׁנָה וְאִם בְּגִבּוֹרֵת |
 שְׁמוֹנִים שָׁנָה וְרֹהֲבָם עָמַל וְאוֹן כִּי־גַז חֵישׁ וְנִעַפָּה:
 יא מִי־יֹדַע עֵז אַפֶּךָ וּכְיִרְאָתְךָ עִבְרָתְךָ: יב לְמִנּוֹת
 יָמֵינוּ כִּן הוֹדַע וְנָבֵא לִבְבִּי חֲכָמָה: יג שׁוּבָה יְהוָה
 עַד־מָתִי וְהִנָּחֵם עַל־עֲבֹדֶיךָ: יד שִׁבְעֵנוּ בַּבֶּקֶר
 חֲסֹדְךָ וְנִרְנְנָה וְנִשְׁמָחָה בְּכָל־יָמֵינוּ: טו שְׁמַחְנוּ
 כִּימוֹת עֲנִיתָנוּ שָׁנוֹת רָאִינוּ רָעָה: טז יִרְאֵה אֵל־
 עֲבֹדֶיךָ פְּעֻלְךָ וְהִדְרֶךָ עַל־בְּנֵיהֶם: יז וַיְהִי | נָעַם

אֲדַנִּי אֱלֹהֵינוּ עָלֵינוּ וּמַעֲשֵׂה יַדֵּינוּ כּוֹנֵנָה עָלֵינוּ
וּמַעֲשֵׂה יַדֵּינוּ כּוֹנֵנָהוּ:

קה * הוֹדוּ לַיהוָה קְרָאוּ בְשֵׁמוֹ הוֹדִיעוּ בְּעַמִּים
עָלִילוֹתָיו: ב שִׁירוֹ-לוֹ זְמֵרוֹ-לוֹ שִׁיחוּ בְּכָל-
נַפְלְאוֹתָיו: ג הִתְהַלְלוּ בְּשֵׁם קִדְשׁוֹ יִשְׂמַח לֵב |
מִבְּקִשֵׁי יְהוָה: ד הִרְשׁוּ יְהוָה וְעִזּוּ בִּקְשׁוֹ פָּנָיו
תְּמִיד: ה זְכְרוּ נַפְלְאוֹתָיו אֲשֶׁר-עָשָׂה מִפְתִּי
וּמִשְׁפְּטֵי-פִיו: ו זַרַע אֲבָרָהֶם עֲבָדוּ בְּנֵי יַעֲקֹב
בְּחִירָיו: ז הוּא יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּכָל-הָאָרֶץ
מִשְׁפְּטָיו: ח זָכַר לְעוֹלָם בְּרִיתוֹ דָּבָר צִוָּה לְאַלְפֵי
דוֹר: ט אֲשֶׁר כָּרַת אֶת-אֲבָרָהֶם וּשְׁבוּעָתוֹ לְיִשְׁחָק:
י וַיַּעֲמִידָהּ לְיַעֲקֹב לְחֹק לְיִשְׂרָאֵל בְּרִית עוֹלָם:
יא לֵאמֹר לְךָ אֶתֵּן אֶת-אֶרֶץ-כְּנָעַן חֶבְל נַחֲלַתְכֶם:
יב בְּהִיוֹתָם מְתֵי מִסְפָּר כַּמַּעֲט וְגָרִים בָּהֶם:
יג וַיִּתְהַלְכוּ מִגּוֹי אֶל-גּוֹי מִמַּמְלַכָּה אֶל-עַם אֲחֵר:
יד לֹא-הִנִּיחַ אָדָם לַעֲשׂוֹתָם וַיּוֹכַח עֲלֵיהֶם מְלָכִים:
טו אֶל-הִתְנַעְרוּ בְּמִשְׁיַחֵי וּלְנִבְיָאֵי אֶל-הִתְרַעְוּ:
טז וַיִּקְרָא רָעַב עַל-הָאָרֶץ כָּל-מִטְהַלְחָם שָׂבָר:
יז שָׁלַח לְפָנֵיהֶם אִישׁ לְעַבְדֵי נְמֹכָר יוֹסֵף: יח עָנוּ
בְּכָבֵל רָגְלוֹ בְּרֹזֶל בָּאָה נִפְשׁוֹ: יט עַד-עַתָּה
בְּאֲדָבָרוֹ אִמְרַת יְהוָה צְרַפְתָּהּ: כ שָׁלַח מֶלֶךְ
וַיִּתִּירָהּ מִשָּׁל עַמִּים וַיִּפְתַּחְהוּ: כא שָׁמוֹ אָדוֹן
לְבֵיתוֹ וּמִשָּׁל בְּכָל-קְנִינָו: כב לְאִסֹּר שָׂרָיו בְּנִפְשׁוֹ

וּזְקַנְיוֹ יַחֲכִימוּ: כג וַיָּבֹאוּ יִשְׂרָאֵל מִצְרַיִם וַיַּעֲקֹב נָר
בְּאֶרֶץ־חָם: כד וַיִּפֹּר אֶת־עַמּוֹ מְאֹד וַיַּעֲצִמְהוּ
מִצְרָיו: כה הִפְךָ לָבָם לְשֵׁנָא עַמּוֹ לְהִתְנַפֵּל בְּעַבְדָּיו:
כו שָׁלַח מֹשֶׁה עֲבָדָיו אֶתְרוֹן אֲשֶׁר בְּחֶרֶב־בוֹ: כז שָׁמוּ־
בָּם דְּבָרַי אֲתוֹתַי וּמִפְתִּיּים בְּאֶרֶץ חָם: כח שָׁלַח
חֹשֶׁךְ וַיַּחֲשֹׁךְ וְלֹא־מָרוּ אֶת־דְּבָרוֹ: כט הִפְךָ אֶת־
מִימֵיהֶם לָדָם וַיָּמַת אֶת־דֹּגְתָם: ל שָׂרֵץ אֲרָצָם
צִפְרֹדַעִים בְּחֹדְרֵי מַלְכֵיהֶם: לא אָמַר וַיָּבֹאוּ עָרֹב
כְּנִיּוֹם בְּכָל־גְּבוּלָם: לב נָתַן גִּשְׁמֵיהֶם בָּרֶד אִישׁ
לְהַבּוֹת בְּאֲרָצָם: לג וַיֵּךְ גִּפְנָם וּתְאֲנַתָּם וַיִּשְׁפֹּר עַץ
גְּבוּלָם: לד אָמַר וַיָּבֹאוּ אֲרָבָה וַיִּלַּק וַאֲיִן מִסְפָּר:
לה וַיֹּאכַל כָּל־עֵשֶׂב בְּאֲרָצָם וַיֹּאכַל פְּרִי אֲדָמָתָם:
לו וַיֵּךְ כָּל־בְּכוֹר בְּאֲרָצָם רֵאשִׁית לְכָל־אוֹנָם:
לז וַיּוֹצִיאֵם בְּכַסֶּף וְזָהָב וַאֲיִן בְּשִׁבְטָיו כּוֹשֵׁל:
לח שָׁמַח מִצְרַיִם בַּעֲצָתָם כִּי־נִפְלַ פַּחַדָּם עֲלֵיהֶם:
לט פָּרַשׁ עֲנָן לְמַסָּךְ וְאִישׁ לְהָאִיר לְלֵילָה: מ שָׁאֵל
וַיָּבֹאוּ שָׁלוֹם וְלָחֶם שָׁמַיִם יִשְׁבִּיעֵם: מא פָּתַח צִוֵּר
וַיִּזּוּבוּ מַיִם הָלְכוּ בַּעֲצוֹת נָהָר: מב כִּי־זָכַר אֶת־
דְּבַר קִדְשׁוֹ אֶת־אֲבֹרָתָם עֲבָדָיו: מג וַיּוֹצֵא עַמּוֹ
בְּשִׁשּׁוֹן בְּרָנָה אֶת־בְּחִירָיו: מד וַיִּתֵּן לָהֶם אֲרָצוֹת
גֹּזִיּוֹם וַעֲמַל לְאֻמִּים יִירָשׁוּ: מה בַּעֲבוּר | יִשְׁמְרוּ
חֻקָּיו וְתוֹרֹתָיו יִנְצְרוּ הַלְלוּ־הָ:

קלז * על-נהרות | בבל שם ישבנו גם-בכינו
 בזכרנו את-ציון: ב על-ערבים בתוכה תלינו
 בנרותינו: ג כי שם שאלונו שובינו דברי-שיר
 ותוללינו שמחה שירו לנו משיר ציון: ד איך נשיר
 את-שיר-יהוה על אדמת נכר: ה אם-אשכחך
 ירושלים תשכח ימיני: ו תדבק לשוני | להכי
 אם-לא אזכרכי אם-לא אעלה את-ירושלים על
 ראש שמחתי: ז זכר יהוה | לבני אדום את יום
 ירושלים האמרים ערו | ערו עד היסוד בה:
 ח בת-בבל השדודה אשרי שישלם-לך את-
 גמולך שגמלת לנו: ט אשרי | שיאחו ונפיץ את-
 עלליך אל-הסלע:

קנ * הללויה | הללו-אל בקדשו הללוהו ברקיע
 עזו: ב הללוהו בגבורתיו הללוהו כרב גדלו:
 ג הללוהו בתקע שופר הללוהו בניבל וכנור:
 ד הללוהו בתוף ומחול הללוהו במנים ועגב:
 ה הללוהו בצלצלי-שמע הללוהו בצלצלי תרועה:
 ו כל הנשמה תהלל יה הללויה:

אחר שסיים תהלים יאמר זה:

מי יתן מציון ישועת ישראל בשוב יהוה שכות עמו יגל יעקב ישמח ישראל:
 ותשועת צדיקים מיהוה מעוזם בעת צרה: ויעזרם יהוה ויפלטם ויפלטם
 מרשעים ויושיעם פי חסו בו: